

ACADEMIA DE ȘTIINȚE A URSS
INSTITUTUL DE ISTORIE GENERALĂ
ARHIVA CENTRALĂ PARTIDULUI
INSTITUTUL DE MARXISM-LENINISM SUB CC PCUS

LUCRĂRI
ÎN PATRU VOLUME
EDITURA „NAUKA”

MOSCOVA 1975

LUCRĂRI
VOLUMUL 1
EDITURA „NAUKA”

MOSCOVA 1975

Primul volum al „Operele lui Gracchus Babeuf” își publică scrisorile și lucrările din 1779 până în 1789 inclusiv, începând cu scrisorile timpurii din tinerețe către părinții săi. Din cuprinsul volumului reiese clar cum a decurs dezvoltarea intelectuală a lui Babeuf, cum a început să se dezvolte viziunea sa comunistă asupra lumii. Scrierile și scrisorile din 1789 arată cu câtă atenție și interes a urmărit evenimentele revoluționare, rămânând invariabil de partea celor mai defavorizate secțiuni ale poporului.

Echipa editorială:

V. M. DALIN (editor responsabil),
A. Z. MANFRED, O. K. SENEKINA, A. SOBUL

Traducere de E. V. RUBININ

B 10605-262

042(02)-75

Ediție cu abonament

© Editura „Nauka”, 1975

GRACH BABEF Gravura de Bonville

EDITORIAL

„Când corpul meu va fi îngropat”, i-a scris Babeuf prietenului său Felix Lepeletier de la Turnul Templului, după ultima sa arestare în mai 1796, înaintea procesului și execuției sale, „vor rămâne doar o mulțime

de planuri, note, schițe ale lucrărilor democratice și revoluționare. de mine, devotat aceluiași scop important, sistemul uman, pentru care mor... Într-o zi, când persecuția va înceta, când oamenii poate respiră mai liber și vor putea depune flori pe mormintele noastre, când se vor gândi din nou la mijloacele de a asigura fericirea omenirii, pe care v-am propus-o, veți găsi aceste bucăți de hârtie și le veți prezenta tuturor adeptilor Egalității, tuturor prietenilor noștri care ne păstrează principiile în inimile lor... o colecție de diverse fragmente care conțin ceea ce contemporanii depravați îmi numesc vise. Abia acum, la aproape 180 de ani de la execuția lui Babeuf, dorința lui se împlinește în sfârșit.

Moștenirea olografă a lui Babeuf, probabil datorită obiceiului dezvoltat în el de profesia de arhivar-feudist *, este foarte bogată. Niciunul dintre liderii Marii Revoluții Franceze nu a lăsat în urmă o arhivă personală atât de vastă precum Francois Noel Babeuf, care a intrat în istorie sub numele de Gracchus Babeuf.

Interesul pentru Babeuf și „mișcarea egalilor” a apărut cu mult timp în urmă. Dar au existat puține lucrări de cercetare bazate pe documente de arhivă. Cea mai importantă piatră de hotar în studiul istoriei babouvismului a fost celebra carte a lui Buonarroti, Conspirația pentru egalitate, publicată în 1828 la Bruxelles.

1 Îndatoririle feudistilor (feudistes) includeau întocmirea de inventare (terrieri) ale posesiunilor senitorilor și punerea în ordine a arhivelor acestora.

2 Ph. Buonarroti. Conspiration pour l'égalité dite de Babeuf, v. 1-2. Bruxelles, 1828 (Cea mai nouă ediție franceză, cu șeful lui J. Lefebvre. - Paris, 1957; ed. rusă: F. Buonarroti. O conspirație în numele egalității, numită conspirația Babeuf. Cu șeful lui V. Volgin , traducere de E. A Zhelubovskaya, Moscova, 1963).

5

luați în considerare cartea lui Advielle, care conține un număr mare de documente, care a rămas până la începutul secolului al XX-lea. sursa principală pentru studierea biografiei Tribunei poporului.

O schimbare importantă în studiul mișcării „egale” a venit după Revoluția din octombrie. Studiul istoriei babouvismului dintr-o poziție marxistă a făcut posibilă evaluarea moștenirii sale ideologice într-un mod cu totul nou. Lucrările lui V. P. Volgin^{3 4} și al unui număr de alți oameni de știință sovietici, precum și lucrările istoricului francez M. Dommange⁵, au fost o dovadă vie în acest sens. În ajunul celui de-al Doilea Război Mondial și după acesta, Babeuf și ideile sale au atras atenția atentă a lui Georges Lefebvre, care a dirijat cercetările unui număr de oameni de știință francezi și italieni (A. Sait-ta, A. Galante-Garrone, J. Daughtry și altele).

Aniversarea a 200 de ani de la nașterea lui Babeuf a dat un nou impuls studiului biografiei marelui revoluționar comunist francez. În anii 1950 și 1960 au apărut o serie de studii valoroase despre Babeuf, iar în 1960, în cadrul celui de-al XI-lea Congres Internațional al Istoricilor de la Stockholm, a avut loc un colocviu dedicat lui Babeuf,

în care istorici din Franța, URSS, Italia, RDG. , iar Austria a participat. , Statele Unite etc.

Dar acest interes sporit pentru Babeuf a scos la lumină o serie de probleme controversate. Când a luat contur viziunea comunistă asupra lumii a lui Babeuf? Era deja comunist înainte de revoluție? Nu este mai corect să credem că înainte de reacția thermidoriană, Babeuf era doar un egalitar? Care este baza socială a opiniilor lui Babeuf? A avut el vreun contact cu clasa muncitoare înainte de revoluție, în primii ei ani, sau la momentul conspirației? Erau idealurile lui Babeuf de natură pur raționalistă sau erau legate de realitatea socială? Dacă idealurile lui Babeuf s-au născut din „valea Picardiei”, așa cum credea J. Lefebvre, atunci care straturi ale satului Picardie - cei care apărau păstrarea relațiilor comunale antice, sau cei care trăiau în mare parte din salarii? Era Babeuf inherent „pesimismului economic”? Babeuf a jucat cu adevărat un rol semnificativ în revoluție sau cei care au susținut acest lucru au creat doar „mitul lui Babeuf”? Rezolvarea acestor și altor probleme controversate a necesitat, în primul rând, un studiu cât mai atent

3 V. Advielle. Histoire de Gracchiis Babeuf et du babouvisme, d'après de nombreux documents inédits, v. 1-2. Paris, 1884.

* Vezi V. P. Volgin. Moștenirea ideologică a babouvismului.- „Buletinul Academiei Socialiste”, 1922, nr.1 (tradus în „Eseuri de istorie a socialismului”, ed. 1-1923; ed. 4-1935); el este. Locul babouvismului în istoria ideilor sociale. Anuarul francez. 1960”. M., 1961; el este. comunismul utopic francez. M., 1961.

5 M. Dommanget. Babeuf et la conjuration des Egaux. Paris, 1922 (traducere rusă, JL, 1925); idem. La structure et les methodes de la conjuration des Egaux. Paris, 1924; idem. L'hébertisme et la conjuration des Egaux, Annales Révolutionnaires, 1923; idem. Sur Babeuf et la conjuration des Egaux. Paris, 1970.

6

a întregului manuscris și moștenire literară a lui Babeuf, păstrat în arhive, dar încă insuficient studiat.

De aceea, la colocviul Babeuf de la Stockholm, propunerea înaintată în numele oamenilor de știință sovietici de către BF Porshnev de a publica o colecție științifică a lucrării lui Babeuf a primit sprijin unanim. Implementarea acestei publicații (în rusă și franceză, la Moscova și Paris) a fost întreprinsă de Institutul de Istorie al Academiei de Științe a URSS, Arhiva Centrală a Partidului a Institutului de Marxism-Leninism din cadrul Comitetului Central al PCUS și Societatea pentru Studii Robespierre (Société des études robespieiŃŃstes) din Franța.

În noiembrie 1963, la Moscova a avut loc o reuniune a reprezentanților Institutului de Istorie al Academiei de Științe a URSS, Arhivei Centrale a Partidului a Institutului de Marxism-Leninism din cadrul Comitetului Central al PCUS și ai Societății de Studii Robespierre. . La această întâlnire, s-a decis să se efectueze un inventar internațional al manuscriselor și lucrărilor tipărite timpurii ale lui Babeuf în toate arhivele și bibliotecile în care acestea sunt stocate

și să se publice pe această bază o colecție în patru volume. În 1966, au fost publicate rezultatele acestui inventar, realizat în arhive și biblioteci, precum și în colecții private din URSS, Franța, Italia (Institutul Feltrinelli), Țările de Jos (Institutul de Istorie Socială din Amsterdam), Statele Unite ale Americii. în.

Pe baza acestui inventar se realizează în prezent prima ediție în patru volume a scrierilor lui Babeuf. Dimensiunea publicației nu permite includerea tuturor lucrărilor tipărite, manuscriselor și scrisorilor care au supraviețuit ale lui Babeuf * 7. Dar se poate argumenta pe bună dreptate că setul de patru volume va include tot ceea ce este cel mai important pentru caracterizarea vieții, operei și viziunii sale asupra lumii. .

Compoziția primului volum va include lucrările și scrisorile lui Babeuf din 1779 (prima sa scrisoare către tatăl său de la Flixekur) până în 1789 inclusiv. În al doilea volum vor fi publicate lucrările din 1790 până în 1794 – până la 9 Thermidor. Primele două volume vor include (cu excepția corespondenței deja publicate cu secretarul Academiei Arras Ferdinand Dubois de Fosse și a „Cadastrul Permanent”) manuscrite și scrisori în mare parte inedite păstrate la Moscova, în arhivele Institutului de Marxism. -Leninismul sub Comitetul Central al PCUS. Printre aceste materiale se numără manuscritele „Legislația sans-culottelor, sau egalitatea perfectă”, note despre „legea agrară”, „Noua istorie a lui Isus”.

β V. Datine, A. Saitta, A. Soboul. Inventaire des manuscrits et imprimés de Babeuf. Paris, 1966.

7 În special, marele său caiet teoretic „Lumina filozofică” (146 pagini în 8°) nu este inclus, atât din cauza lungimii sale, cât și în principal din cauza imposibilității de a determina ceea ce în acest manuscris aparține lui Babeuf însuși și ceea ce este doar o prezentare. a operelor altor autori...

7

Hristos”, proiecte de articole pentru ziarul „Correspondentul Picardiei” publicat de Babeuf în 1790 (nu a supraviețuit nici un exemplar al acestuia), scrisori către S. Marechal, Chaumette, primarul Parisului, Paşa, Prudhomme, Garin, liderul. al revoluției belgiene, Van der Knot , petiții legate de participarea lui Babeuf la mișcarea agrară, la lupta împotriva impozitelor indirecte etc. Toate aceste materiale aruncă o lumină nouă asupra perioadei picardice din viața lui Babeuf, încă aproape complet necunoscută, programul său agrar. , care îl deosebea favorabil pe Babeuf de iacobini, și de „nebuni”, linia sa asupra politicii religioase a revoluției, rolul său în administrația alimentară a Parisului în 1793, participarea sa la mișcarea secțională a capitalei etc. volume vor fi publicate în premieră și o serie de fragmente autobiografice din Babeuf, de interes semnificativ.

Al treilea volum va cuprinde lucrările lui Babeuf pentru 1794-1795. Acestea vor include faimosul său ziar, Tribuna poporului, pamfletele sale din perioada termidoriană, scrisorile din închisoarea Arras. În cele din urmă, al patrulea volum va fi dedicat „mișcării egalilor” în sine și procesului Vendôme. Vor cuprinde ultimele numere ale Tribunei

Poporului, ziarul *Illuminator of the People*, corespondența lui Babeuf cu agenții cartierelor pariziene în numele „directorului secret”, discursurile sale, inclusiv ultimul său discurs la tribunalul din Vendôme. Aceste două volume vor conține în principal materiale din arhivele franceze, dar vor include și câteva documente din colecția de la Moscova, printre care și scrisori de la Babeuf din închisoarea Vendôme.

Scrierile lui Babeuf vor fi, desigur, cea mai importantă sursă primară pentru studierea biografiei sale și a istoriei babouvismului. În același timp, vor oferi materiale valoroase și interesante pentru studiul istoriei Marii Revoluții Franceze. Babeuf s-a trezit la Paris imediat după asaltarea Bastiliei, a trăit acolo zilele din octombrie 1789, a fost martor la Ziua Federației din 1790. A ajuns din nou la Paris în 1793 - a devenit martor ocular și, foarte probabil, un participant la evenimentele din martie, răscoala din 31 mai-2 iunie, septembrie „atac popular”. Descrierile sale despre aceste evenimente, gândurile și observațiile sale, evaluarea lui asupra unor figuri ale revoluției precum Mirabeau, Robespierre, Danton, Chaumette, sunt de cel mai mare interes ca dovadă a unui contemporan inteligent și foarte observant. Dar Babeuf a fost martor și participant la evenimentele revoluționare nu numai la Paris, ci și în provinciile adânci, și pentru înțelegerea sentimentelor țărănești, pentru a cunoaște mișcările agrare, petițiile, scrisorile, discursurile sale sunt dovezi de o importanță capitală.

Desigur, lucrările timpurii ale lui Babeuf, publicate în primul volum, sunt încă foarte departe de perfecțiunea literară (să nu uităm, însă, că într-o serie de cazuri avem de-a face cu schițe care nu au fost complet prelucrate). Dar cititorul

8

care face cunoștință cu toate cele patru volume din Operele colectate ale lui Babeuf, va putea vedea cum, an de an, a crescut nu numai maturitatea teoretică a gândirii sale, ci și priceperea de „om cu condei”, publicist profesionist. .

Desigur, în ceea ce privește stilul și meritul lor literar, operele lui Babeuf nu ating nivelul jurnalismului revoluționar al lui Marat. Cu toate acestea, nu au vulgaritatea „Părintele Duchenne” al lui Héber, la stilul căruia Babeuf era clar negativ. Dar, indiferent dacă operele lui Babeuf sunt scrise de mâna unui autor începător sau de condeiul unui jurnalist deja experimentat și matur, ele sunt în egală măsură caracterizate de o mare virtute: sunt create de un om care și-a parcurs întregul scurtmetraj. calea vieții, „persistând, îngrijorând și grăbindu-se”. Această emoție revoluționară sinceră este semnul distinctiv al tuturor scrierilor lui Babeuf. Publicarea Operelor sale colectate este așadar un omagiu adus mării amintiri a Tribunei poporului.

Descifrarea manuscriselor lui Babeuf, depozitate la Institutul de Marxism-Leninism din cadrul Comitetului Central al PCUS, a fost efectuată de N. I. Nepomnyashchaya și E. V. Kiseleva, cercetători ai CPA NML. O mare muncă pregătitoare pentru publicație a fost realizată de G. S. Chertkova, căreia redacția își exprimă sincera recunoștință.

Redactorii își exprimă recunoștința față de persoanele care au asistat la pregătirea acestei publicații, acad. E. M. Jukov, N'. E. Zastenker, I. I. Zilberfarb, G. D. Obichkin, B. F. Porshnev, A. A. Solovyov, acad. V. M. Hvostov. De asemenea, suntem profund recunoscători oamenilor de știință străini care ne-au asistat, printre care S. Bernstein (SUA), D. Del Vaux și A. Saitta (Italia), M. Dommange, R. Legrand (Franța), V. Markov (GDR) .

În timpul publicării s-au respectat următoarele reguli: toate subliniarile făcute de mâna lui Babeuf sunt în spațiere, iar toate notele de subsol ale editorilor sunt date cu caractere cursive. Titlurile lucrărilor intitulate de compilatori sunt date între paranteze drepte. Oriunde sunt date texte franceze, ortografia originalului este păstrată. Documentele publicate pentru prima dată sunt marcate cu asteriscuri în cuprins. Comentariile au fost compilate de V. M. Dalin. Indexul numelui a fost pregătit de E. A. Telpsheva.

BABOEF, BABUVISMUL ȘI „CONSPIRAȚIA PENTRU EGALITATE”

eu

Babeuf a fost primul dintre liderii Revoluției Franceze care a depășit contradicția cu care se confruntau toți politicienii devotați cauzei poporului, contradicția dintre dreptul omului la existență și păstrarea proprietății private și a libertății economice. Cu gândurile și acțiunile sale, a fost înaintea timpului său și a devenit fondatorul unei noi societăți.

La fel ca sans-culottes și iacobini, Babeuf a proclamat că scopul societății este „bunăstarea generală” și că revoluția ar trebui să asigure că toți cetățenii se bucură în mod egal de beneficii. Dar proprietatea privată creează inevitabil inegalități, iar legea agrară, adică redistribuirea egalizatoare a terenurilor, „nu va dura nici măcar o zi” („pentru că chiar a doua zi după înființare inegalitatea ar fi restabilită”); prin urmare, singurul mijloc de a atinge „egalitatea autentică” și de „a asigura fiecărui om și urmașilor săi, oricât de numeroși ar fi ei, suficiența și nu mai mult decât suficiența”, este „a stabili administrația publică; în desființarea proprietății private; prin aceea că fiecare persoană este angajată într-o afacere pentru care are capacitatea, în producția pe care o cunoaște, și este obligat să predea roadele muncii sale unui depozit comun; într-o organizație de distribuție a mărfurilor a unei simple administrații, care va ține liste cu toți oamenii și toate mărfurile și le va distribui pe acestea din urmă cu respect scrupulos pentru egalitate.

Acest program, expus în „Manifestul plebeilor” publicat în Tribuna Poporului, 9 Frimer IV (30 noiembrie 1795), reprezintă, în comparație cu ideile iacobinilor și ale sans-culottelor (ambele erau legate de proprietatea bazată pe munca personală), o anumită inovație sau, mai precis, o întorsătură bruscă: comunitatea de bunuri și muncă, propovăduită de Babeuf, a devenit prima formă a ideologiei revoluționare a noului

1 „Pagini Chosies de Babeuf”. Recueillies, commentées, annotées avec une introduction et une bibliographie critique de M. Domina in get. Paris, 1935, p. 261-262.

10

Boro al unei societăți născute din însăși revoluția. Datorită babouvismului și complotului egalității, comunismul, deși utopic, și-a luat locul în istoria luptei sociale și politice. ,

Ascensiunea mișcării muncitorești internaționale a dat impuls unui nou studiu al babouvismului. Ultima jumătate de secol a fost marcată de publicarea unor texte care constituie o epocă. Cu toate acestea, în ciuda numeroaselor publicații și studii, nu s-a găsit încă un istoric care, cu prețul unei munci asidue de cercetare, să rezuma documentația extinsă dedicată lui Babeuf, împrăștiată în diverse locuri, dar stocată mai ales în depozitele franceze, în principal în Arhivele Naționale și în arhivele departamentului Somme, precum și în arhivele Institutului de Marxism-Leninism din Moscova. Dificultatea unei astfel de întreprinderi este incontestabilă. În timp ce arhivele babouvistelor din Moscova, care constau din actele personale ale lui Babeuf, sunt deosebit de bogate în materiale referitoare la prima perioadă a vieții sale până la Thermidor, istoria activităților sale după căderea guvernului revoluționar, asociată cu „Conspirația pentru egalitate”. „, se bazează în principal pe fondurile arhivelor franceze. Fără îndoială, această dependență de documentare explică unele dintre trăsăturile caracteristice bibliografiei babouviste.

Într-o asemenea stare de muncă de cercetare, pentru studiul cu succes al babouvismului, a fost foarte important, în primul rând, să se întocmească o listă cu manuscrisele și lucrările tipărite ale lui Babeuf, o listă exactă a documentelor de arhivă, oriunde s-ar fi aflat². Pe baza acestei liste, se realizează prezenta ediție a Lucrărilor Tribunei Poporului, întreprinsă colectiv și fiind rezultatul colaborării frățești a unui grup internațional de specialiști care folosesc în munca lor documente aflate în diferite depozite franceze și bogate fonduri babouviste moscovite. Va face posibilă realizarea unei imagini exacte și complete a vieții și operei lui Babeuf, din perioada în care era teudist picardian și terminând cu momentul în care a devenit martir al lui Vendôme, tablou corespunzătoare rolului său enorm în Revoluția Franceză.

Babouvismul poartă inevitabil pecetea timpului său. Cu Babeuf, care a fost autodidact, idealul comunist s-a născut, fără îndoială, din lectură. Dar nu s-a limitat doar la vise. Babeuf pe tot parcursul revoluției a fost un om de acțiune. Într-o ciocnire cu realitatea socială a Picardiei natale, în cursul luptei revoluționare pe care a condus-o, sistemul de idei al lui Babeuf s-a conturat treptat. Și într-adevăr, babouvismul nu poate fi înfățișat ca ceva dogmatic.

2 V. Datine, 4. Saitta, A. Soboul. Inventaire des manuscrits et imprimés de Babeuf. Paris, 1966.

unsprezece

tpchesky, dar numai ca o reînnoire a speranțelor milionare, bineînțeles, inspirate de cărți, dar îmbogățite și verificate prin observarea vieții sociale și a activității revoluționare și în cele din urmă ridicate în sistem.

Când examinăm corespondența lui Babeuf cu Dubois de Fossey din 1785 până în 1788, originea comunismului lui Babeuf din cărți este dincolo de orice îndoială. Conturând originile sale ideologice, Georges Lefebvre subliniază influența lui Rousseau, Mably și în special a lui Morelli.³ Acest lucru este evidențiat și de informațiile utile și exacte citate de V. M. Dalin. Rousseau a avut o influență profundă asupra lui Babeuf: Babeuf s-a angajat într-un studiu conștiincios al principalelor sale lucrări, și nu din expunerea făcută de alți autori, așa cum a presupus Claude Mazorik cu privire la anii premergători anului 1789; Babeuf a citit Contractul social, s-a gândit și a luat notițe. „Mărturisirea” lui Rousseau a considerat-o „o capodopera de analiză”; „Discurs despre originea inegalității”, a supus el unei revizuirii detaliate. De la Mably Babeuf a împrumutat formularea „egalitate perfectă”, mai precis, din lucrarea sa „Legislation, or Principles of Laws”, publicată la Amsterdam în 1776. În ceea ce privește influența lui Morelli, V. M. Dalin este de acord cu presupunerea lui V. P. Am spus că a fost mult mai recent.

Pentru a înțelege modul de gândire al lui Babeuf și pentru a stabili etapele schimbării în ideologia sa, merită menționat utopicul Colignon, al cărui pamflet a stârnit atât entuziasm, cât și reflecție critică în viitoarea Tribună a Poporului.

În 1786, a apărut un pamflet, cunoscut de multă vreme doar după nume și prin numeroase referiri la acesta în corespondența pe care Babeuf o avea cu secretarul permanent al Academiei Arras, Dubois de Fosse. În cele din urmă, s-a stabilit cu certitudine că acest pamflet a fost scris de un anume Colignon și s-a numit „Prevestitorul unei schimbări complete în lume, grație bunăstării, bunei educații și prosperității generale a tuturor oamenilor”⁵ cu subtitlul. „Un prospect al unui memoriu patriotic despre cauzele marii sărăcie care există pretutindeni și mijloacele distrugerii ei complete”. „O schimbare completă în lume” aparține categoriei utopilor despre țările cu râuri de lapte în malurile de jeleu. Dubois de Fossey vorbește despre acest Prospect pe un ton oarecum ironic, dar Babeuf îl ia în serios. Ieșind însuși din popor, nu a putut să nu fie sensibil la vechea temă a viselor populare. Într-o societate în care munca cea mai obositoare și

3G . Lefebvre. Originile comunismului lui Babeuf.— G. Lefebvre. Studii despre Revoluția Franceză. Paris, 1954.

4 ВМ Dalin. Грахх Бабеф накануне и во время Великой французской революции. М., 1963, стр. 116.

5 „Premergătorul schimbării lumii întregi prin ușurința, educația bună și prosperitatea generală a tuturor oamenilor”. Londra, 1786.

12

cea mai îngrozitoare sărăcie a fost soarta unui număr imens de oameni, un pământ de basm nu putea fi decât un vis de abundență și bucurie. Să

remarcăm totuși că, în descrierea sa a unei societăți egalitariste, Colignon s-a disociat în prealabil de pesimismul economic al lui Babeuf: credința sa în progresul tehnic și în dezvoltarea mijloacelor de producție ne permite să prevedem apariția a socialismului industrial al lui Saint-Simon.

Pamfletul lui Colignop a făcut o impresie puternică asupra lui Babeuf și, prin propria recunoaștere, i-a stârnit entuziasmul. Într-o scrisoare către Dubois de Fossey din 21 martie 1787, el a adresat „câteva întrebări care s-au născut în creierul lui care visează cu ochii deschiși”. Printre acestea se numără și acesta: „Având în vedere cantitatea totală de cunoștințe dobândite acum, care ar fi starea poporului dacă instituțiile sale publice ar fi astfel încât între toți membrii săi să domnească cea mai deplină egalitate, încât pământul pe care trăiește să nu existe fie al oricui și ar aparține tuturor, că în sfârșit totul ar fi comun, până la produsele din toate tipurile de industrie. Ar fi astfel de instituții bazate pe legea naturală? Este posibil ca o astfel de societate să existe și să se găsească mijloace de distribuție absolut egală?” 6

Fascinat de promisiunile vestigiului, Babeuf, în scrisoarea sa din 8 iulie 1787, a susținut „sistemul reformator”, considerând minunat „ca tuturor oamenilor fără deosebire să li se acorde o parte egală din toate posesiunile și beneficiile care pot fi ne bucurăm în lumea noastră păcătoasă”. Comparând pe Colignop cu Rousseau, el scrie: „Mi se pare că reformatorul nostru realizează mai mult decât cetățeanul din Geneva, despre care am auzit uneori ca un visător gol. Desigur, a visat bine, dar omul nostru visează mai bine. Asemenea lui Jean Jacques, el susține că, din moment ce oamenii sunt absolut egali, nu ar trebui să dețină nimic individual, ci să folosească totul în comun... Dar în loc să ne alunge, așa cum face domnul Rousseau, să trăim în păduri, să ne hrănim la umbra unui stejar, pentru a ne potoli setea de la primul pârâu care ne trece în cale... reformatorul nostru ne oferă patru mese bune pe zi, ne îmbracă foarte elegant și oferă tuturor celor care sunt capul familiei un bun casă, în valoare de o mie de luiusi. Asta înseamnă să poți îmbina bucuriile vieții sociale cu aspectele plăcute ale vieții naturale și primitive.

Dar Babeuf se gândește la aplicarea practică a sistemului reformatorului și tocmai aceasta este originalitatea lui pentru vremea în care a trăit. „Îmi place foarte mult reformatorul universal.

6 „Correspondance de Babeuf avec l'Académie d'Arras (1785--1788)”. Publi, sans la redaction de M. Reinhard. Paris, 1961, p. 72 (vezi și p. 153 din acest volum).

7 Ibid., p. 109 (vezi și mai jos, p. 178).

13

Ce păcat că nu spune nimic despre felurile în care urmează să acționeze! Pentru Babeuf, comunismul nu este operă literară, vise sentimentale sau un sistem moral; Aceasta este o societate care trebuie construită.

Fără îndoială, experiența picardică a lui Babeuf a fost de o importanță decisivă pentru formarea opiniilor sale. S-a născut în 1760 la Saint-Quentin. Tatăl său era angajat la unul dintre avanposturile pentru colectarea impozitului pe sare, mama lui era o servitoare analfabetă. Babeuf s-a stabilit în Rua, în Santerra, o zonă cu mari terenuri. În aceste sate picardice, zdrobite de exploatarea domnească, al căror „sistem” nu putea scăpa atenției lui Babeuf, care era teudist și comisar pentru întocmirea inventarelor signorii, au avut loc importante schimbări sociale spre sfârșitul vechii ordini: „unificarea” fermelor, adică fermele de concentrare, și dezvoltarea fabricilor.

Încă puternice și unite pentru a-și proteja drepturile colective și obiceiurile comunale, comunitățile satelor din Picardia au purtat o luptă acerbă împotriva exploatării señoriale și a concentrării fermelor în mâinile marilor fermieri capitaliști. Datorită profesiei sale, Babeuf în anii 80 a căpătat experiență directă, a fost familiarizat cu viața țăranilor din Picardia, cu problemele și lupta lor. „În praful arhivelor domnești mi-au fost dezvăluite secretele confiscării pământului de către casta nobilimii.” Georges Lefebvre a subliniat deja această „experiență de sat” a lui Babeuf. V. M. Dalin este de acord cu Lefebvre și subliniază influența acestui mediu social asupra formării vederilor lui Babeuf⁸. În contact cu comunitățile sătești, chiar înainte de revoluție, el s-a impus în ideea „egalității autentice”.

Din acest punct de vedere este important documentul descoperit de V. M. Dalin - o scrisoare de la Babeuf către Dubois de Fosse de la Roy, scrisă după 1 iunie 17869. Ea ridică problema naturii comunismului lui Babeuf. Pentru Georges Lefebvre, este vorba în principal de comunismul distribuției și consumului. V. M. Dalin acordă importanță pasajului din această scrisoare în care Babeuf are în vedere organizarea de „ferme colective”, adevărate „comunități fraterne”. „... Înlocuiesc o fermă închiriată de o persoană cu o fermă colectivă: la această fermă vor lucra împreună 50, 40, 30, 20 de persoane; înainte, când trăiau singuri, trăiau în sărăcie; acum vor deveni repede prosperi”. Babeuf a subliniat avantajul muncii colective. „La o fermă colectivă... totul se face la timp, există întotdeauna o oportunitate și destui muncitori pentru a face toată munca.” Au avantaje atât morale, cât și materiale.

• V. M. Dalin. Decret, op., cap. III.

9 Această scrisoare nu este inclusă în Corespondența lui Babeuf cu Academia din Arras. Este publicată în acest volum, pp. 60-102.

14

tu: „Printre alte rezultate foarte valoroase ale fermelor colective ar fi avantajul că ar aduce oamenii împreună. În ele, mai multe familii sărace s-ar fuziona, ca să spunem așa, într-o singură familie prosperă. Aceste familii ar trece de la o stare de incertitudine extremă la o stare de stabilitate. Ei ar fi eliberați de toate necazurile din prezent și de grijile legate de viitorul lor.”

Aceasta este o „operă colectivă”. Astfel, chiar cu zece ani înainte de Complotul pentru Egalitate, Babeuf nu numai că a pus problema egalității adevărate a drepturilor și, în consecință, a egalității de distribuție, ci a subliniat și avantajele modului colectiv de

agricultură: „A împărți pământul în egalitate. complotează printre toate mijloacele pentru a distruge resursele pe care pământul le-ar oferi muncii unite... „Dar aceasta nu era încă o „comunitate de beneficii”:” Nu aş vrea să ridic problema legitimităţii marilor exploataţii funciare şi, astfel, ajunge la o soluţie radicală în ceea ce priveşte fermele mari, care să pună sub semnul întrebării însuşi principiul existenţei lor.” Acum este fie prea târziu, fie prea devreme pentru a pune o astfel de întrebare.” Babeuf este preocupat doar de problema folosirii colective a terenului: „Ferma se păstrează în întregime, dar nu mai este exploatată de un singur fermier. În locul ei am pus un grup de muncitori în funcţie de mărimea fermei, uniţi printr-un contract comun pentru funcţionarea acesteia.

A vorbi aici despre proprietatea colectivă ar însemna, fără îndoială, să violezi textul. Dar într-o perioadă în care ideile de eliberare socială erau legate de principiile individualismului burghez, acest proiect de creare a fermelor colective şi a comunităţilor frăţeşti a dovedit un mare curaj de gândire. Adevărat, Babeuf nu se mai întoarce la această temă. Cu toate acestea, chiar înainte de revoluţie, el a prevăzut necesitatea unei organizări colective a muncii.

Concomitent cu concentrarea din ce în ce mai mare a pământului, a crescut pătrunderea activităţii industriale şi a capitalismului în satul Picardie, capitalismul, care era o etapă de producţie – „fabricaţie împrăştiată”. V. M. Dalin subliniază atenţia pe care Babeuf a acordat-o „clasei speciale a muncitorilor”, „clasei salariaţilor”, revendicărilor acestora privind costul ridicat şi şomajul¹⁰ 11. Din acest unghi, el face o analiză a „Discursului de deschidere” către „Cadastru permanent” şi citează o petiţie de cerşetorie datând din 1789 şi propuneri către Adunarea Electorală din Abbeville din 1792. Din acest punct de vedere, este important şi manuscrisul „Lumina filosofică”. „Este amar chiar şi să ne gândim că acele clase de populaţie a căror singură sursă de existenţă este salariile nu sunt

10 A se vedea acest volum, pp. 63-67, 97.

u V.M. Dalin. Decret, cit., p. 180 şi urm.

15

parte a naţiunii”. Deteriorarea condiţiilor de existenţă a angajaţilor din anii 80 s-a reflectat în mare măsură şi în mintea lui Babeuf. Deşi observaţiile sale sunt, fără îndoială, superficiale, ele deschid totuşi o altă cale de cercetare: ce rol a jucat expunerea sa la problemele sociale asociate cu manufactura picardică în modelarea concepţiilor lui Babeuf?

În 1789, Babeuf şi-a conturat ideile în „Discursul de deschidere” la „Cadastrul Permanent”¹³. A criticat aspru organizarea societăţii şi a proprietăţii: „... Legile sociale au făcut posibil ca intriga, viclenia şi ingeniozitatea să pună mâna pe public. proprietate.” Babeuf a stabilit că inegalitatea socială este rezultatul concentrării proprietăţii, care creşte numărul de salariaţi şi atrage după sine scăderea salariilor; a scris acest lucru pe baza experienţei sale într-un sat din Picardie. Apoi s-a înclinat spre săpătura agrară, spre socialismul despărţitorilor, în cuvintele lui 1848: spre o împărţire

egală a moșiilor, iar repartizarea celui care o folosea era inalienabilă, iar după moartea sa a fost din nou plasat la eliminarea comunității. „Mama pământ comună nu putea fi împărțită decât pe viață, iar fiecare loțiune ar deveni inalienabilă, astfel încât proprietatea fiecărui cetățean să fie întotdeauna bine asigurată...” În Franța, existau 70 de milioane de arpani de pământ. Presupunând o populație de 24 de milioane de oameni și o componentă a familiei de 4 membri, Babeuf, în proporție de 6 milioane de familii, a determinat mărimea fiecărei moșii din Iarpanov (în 1775, Retief de la Bretonne în „Țăranul corupt” („ Le Paysan perverti ”) a împărțit terenul în parcele de 10 arpani). „Ce complot frumos ar putea folosi fiecare cap de familie...”. „Ce venit mediu decent s-ar putea asigura cu o asemenea suprafață de teren bine cultivat! Câtă sinceritate, ce simplitate a moravurilor, ce ordine neschimbătoare ar domnea în rândul oamenilor, care să adopte un sistem atât de cu adevărat înțelept, exact corespunzător legilor generale destinate naturii, pe care doar neamul omenesc și-a permis să fie încălcat!

„Discursul introductiv” la „Cadastrul permanent” a fost o piatră de hotar importantă în dezvoltarea ideilor lui Babeuf. Instinctiv și bâjbăit, Babeuf a încercat să conecteze cerințele sociale cu activitățile sale profesionale zilnice. Dintr-o utopie nedefinită s-a născut o practică socială. Dar de la împărțirea pământului până la comunitatea de proprietate, drumul era încă lung. De o importanță decisivă pentru dezvoltarea și maturizarea sistemului comunist al lui Babeuf a fost activitatea sa revoluționară.

12 V. M. Dalin. Decret, op., p. 354.

12 Babeuf era teudist și putea judeca reacția feudală. Dar fevdistul trebuia să fie și arhivist și topograf. Așa a luat naștere „Cadastrul Permanent”.

16

II

După ce și-a conturat ideile egalitare în 1789 în „Discursul de deschidere”, Babeuf, luptătorul revoluției, le pune acum la încercare în practică. Declarația drepturilor din 1789 a proclamat egalitatea în drepturi. Foarte curând, când în plină revoluție s-a pus problema subzistenței și, în consecință, a pâinii zilnice, s-a dovedit că această egalitate nu era altceva decât o „himeră”.

Reflecțiile teoretice ale lui Babeuf se contopesc cu lupta pentru revendicări sociale concrete. Ideile comuniste nu erau ceva extern activităților sale, așa cum pretindea Mathiez, un fel de decorație, puțin legată de adevărata sa politică. După M. Dommange și J. Lefebvre, și cu atât mai mult V. M. Dalin, ideile comuniste ale lui Babeuf, dimpotrivă, au fost nucleul principal al politicii sale. Ei au inspirat nu numai Complotul pentru egalitate din 1796, ci și activitățile revoluționare ale lui Babeuf din 1789 până în 1794.

Teoreticianul Babeuf posedă și „mintea tacticii”. Acest lucru, după M. Dommange și K. D. Tepessen, 14 este puternic subliniat de V. M. Dalin.

Un tactician priceput, Babeuf nu a vrut să se expună prematur. El explică acest lucru într-o scrisoare din 10 septembrie 1791 către Coupe of the Oise: „Repet din nou că acestea au fost intenții care nu ar fi trebuit să fie divulgate de la bun început” 15 16. Dar, mergând ocolind, Babeuf a avut întotdeauna în „obiectivul final”. La vremea tuturor vicisitudinilor revoluționare, oții au rămas susținători ai „egalității perfecte”. Această expresie, pe care a folosit-o în 1786-1787, și-a lăsat din nou condeiul în 1791 în scrisorile sale către Coupe, în 1793 în proiectul său de Legislație a Sans-culottes; în 1794 (Pluvioza 15 din anul 2), într-o scrisoare către fiul său, scria: „... Voi încerca să explic în același timp că poporul francez își va duce, cel mai probabil, revoluția la un final fericit - să instituie acestui sistem de egalitate perfectă și .

Babeuf a considerat ca misiunea sa să îndrepte revoluția spre acest scop. În aprilie 1793, acuzat de fals, persecutat, îngrijorat de copiii săi, „fără pâine”, se consola: „Sper că vor vedea în mine un tată pe care întregul univers îl va binecuvânta și pe care îl vor binecuvânta toate popoarele, toate secolele. fi considerat salvatorul rasei umane „17. Dommanzhe

14 Kare D. Tonesson. Babuviștii: de la socialismul utopic la socialismul practic, Trecut și prezent, 1962, nr. 22.

15 „Pages choisies de Babeuf...”, p. 127

16 BM Dalin. Decret, op., p. 590-592.

17 Ibid., p. 526.

17

a subliniat deja aceste trăsături ale mesianismului în personajul lui Babeuf, c. Doar o persoană convinsă de necesitatea unei reorganizări complete a societății și a misiunii sale istorice ar putea scrie astfel de rânduri. Aceasta, potrivit lui V. M. Dalin, este una dintre cheile înțelegerii activităților lui Babeuf.

Participarea lui Babeuf la mișcarea agrară din Picardia în 1790-1792. reprezintă prima sa experiență serioasă de luptă revoluționară. Este important nu numai să se familiarizeze cu activitățile sale, ci și pentru o înțelegere profundă a revoluției, care a fost îndreptată în esență împotriva ordinii feudale și a aristocrației. Deși activitățile sale s-au limitat neapărat la localitatea dată, Babeuf a formulat un program agrar consistent, care, fără îndoială, răspundea cerințelor maselor țărănești din toată Franța, în special ale țăranilor săraci. El expune presupusa desființare a ordinii feudale prin decrete din 5-11 august. Din 1789 până în 1792, „... lichidarea imaginară, despre care se pomeneau atât de des în decretul Adunării Constituante, a existat doar în cuvinte, iar sistemul în sine s-a păstrat complet” 18 19. Babeuf a cerut desființarea completă a îndatoririlor feudale. fără răscumpărare și, în plus, confiscarea moșiilor feudale: „Pământurile care făceau parte din feude și domnii să fie imediat puse în vânzare (ianuarie 1792)”20. De asemenea, a cerut un decret privind vânzarea proprietăților bisericesti și cu privire la împărțirea lor către „țăranii săraci” sub formă de arenda pe termen lung (mai 1790),

împărțirea pământurilor comunale nu pentru a le trece în proprietate, ci pentru a folosi venituri pe care le dau, în final - dreptul agriculturii.

Georges Lefebvre a subliniat lipsa unei „politici agrare cuprinzătoare eficace” în rândul Robespieriștilor.²¹ Același lucru este valabil și pentru grupul de Cordeliers, numit de obicei grupul hebertist, și pentru „nebunii”. Babeuf, pus în fața realității picardice, a reușit să dezvolte un program care să mulțumească sans-culottes-ul satului: stabilirea acestuia este o contribuție valoroasă a lui V. M. Dalin, făcută de acesta la cercetările despre Babeuf, grație studiului documentelor personale ale lui Babeuf datând înapoi la 1790-1792. Totuși, fiind luptător, dar neîncă om de stat, Babeuf nu putea, ca robspieriștii din Anul II, să mențină echilibrul forțelor revoluționare pentru a asigura unitatea frontului antiaristocratic. Oricine a luat în mod clar de partea țăranilor fără pământ, zilieri și micii proprietari de pământ, risca să întoarcă împotriva lui țăranii - proprietari de pământ și ferme.

18 M. Dommanget. *Tempérament et formation de Babeuf.*—„Babeuf et les problèmes du babouvisme”. Paris, 1963, p. unsprezece.

19 BM Dalin. *Decret*, op., p. 462.

20 Ibid., p. 386.

21 G. Lefebvre. *Întrebări agrare au temps de la Terreur*. La Roche-sur-Yon. 1954, p. 131.

18

măsuri. Populația rurală din Picardia, ca și în restul Franței, era departe de a fi omogenă: a fost întotdeauna unită doar împotriva aristocrației.

În mijlocul tuturor acestor vicisitudini și bătălii revoluționare, Babeuf nu a pierdut din vedere „obiectivul ultim” - realizarea egalității perfecte și, prin urmare, legea agrară a reprezentat pentru el un pas spre acest scop. „Cine poate suporta egalitatea nominală?” - scrie într-o scrisoare către Coupe din 20 august 1791. Cuvântul „egalitate” nu poate consacra o tranzacție nesemnificativă; egalitatea ar trebui să conducă la rezultate uriașe și pozitive, la consecințe clar tangibile și să nu rămână o abstractizare himerică. Nu poate fi o chestiune de școlastică gramaticală și legislativă. În domeniul egalității, interpretarea ambiguă nu este mai posibilă decât în domeniul numerelor. Totul aici poate fi exprimat în cifre²². În scrisoarea sa din 10 septembrie 1791, el scria: „... De aici și obligația și necesitatea de a asigura trai marea majoritate a oamenilor, care, cu toată dorința de a munci, nu au de lucru. Drept agrar, egalitate autentică... Din toate acestea trebuie inevitabil să rezulte... revendicarea drepturilor fundamentale ale omului și, în consecință, a pâinii garantate cinstit tuturor, adică cererea dreptului agrar”²³.

Șederea lui Babeuf în administrația alimentară de la Paris în primăvara și vara anului 1793, și cu atât mai mult reflecțiile sale asupra

politicilor economice și sociale ale guvernului revoluționar, i-au arătat lui Babeuf posibilitatea practică a distribuirii egalitare. Această experiență i-a servit ca o nouă etapă pentru atingerea „scopului final”. În acest moment, Babeuf a scris Legislația Sans-culottes, sau Egalitatea perfectă. Această perioadă este caracterizată de încă două momente.

În termeni religioși, Babeuf a mers mai departe decât deismul lui Robespierre, deosebindu-se clar prin aceasta de Buonarroti. Nu s-a limitat la respingerea catolicismului: „... Am renunțat deschis la catolicism în 1790...” S-a declarat decreștinizator și a protestat, de asemenea, împotriva politicii de libertate religioasă a lui Robespierre: „Robespierre a cerut tuturor francezilor să rămână. tăcut în chestiuni de religie”. Babeuf a luat armele împotriva lui Rousseau: „Rousseau nu mi s-a părut niciodată atât de neînsemnat ca atunci când l-a lăudat pe [Hristos] și dreptatea lui”; împotriva lui Hébert, care a lăudat „sans-culottes lui Iisus”²⁴; Babeuf a conceput ideea de a scrie o „Nouă Istorie a Vieții lui Iisus Hristos”, „o lucrare utilă pentru învățământul general”, în care să arate „ce a fost această persoană prea ilustră și care a fost scopul acțiunilor ei”²⁵. .

22 „Pagini alese ale lui Babeuf...”, p. 108.

23 Ibid., p. 125.

24 BM New York. Указ, соч., стр. 564, 569,

25 Там же, стр. 571; см. также „Pagini alese ale lui Babeuf...”, p. 262; „Analele istorice ale Revoluției Franceze”, 1964, p. 100.

19

Din punct de vedere politic, în perioada guvernării revoluționare și a centralizării iacobine, Babeuf s-a dovedit un susținător al democrației directe. De la sfârșitul anului 1789 a existat o neîncredere în legiuitori și adunări alese: „Poporul trebuie să aibă drept de veto”. În cea de-a doua scrisoare a lui Babeuf către Coupe din 10 septembrie 1791, s-a auzit din nou sloganul: „Lăsați vetoul, ca adevărat atribut al suveranității, să aparțină poporului.”²⁶ În 1790, Babeuf a apărut autonomia districtelor pariziene²⁷. . Trebuie subliniat că această idee a lui Babeuf nu este deloc originală. Evident originea sa directă de la Rousseau²⁸ și coincidența sa evidentă cu tendințele politice ale luptătorilor din rândul sans-culottes parizieni.

Acest devotament pentru democrația directă explică, fără îndoială, poziția lui Babeuf a doua zi după Termidor (27 iulie 1794): se dovedește a fi un anti-Robespierre implacabil. În pamfletul său Despre sistemul depopulării²⁹, la începutul celui de-al treilea an, el denunță guvernul revoluționar și regimul de teroare. Dar devastările cauzate de inflație și de sărăcia îngrozitoare a oamenilor în timpul iernii cumplite a celui de-al treilea an (1794-1795) i-au arătat lui Babeuf după revoluție importanța maximului, a impozitarii și reglementării, a unei economii controlate și a naționalizării producției și distribuției, chiar parțială, pe scurt, importanța politicii economice a guvernului revoluționar, aplicată în special armatei. „La urma urmei, un astfel de management [administrație publică]”, avea să scrie Babeuf în scurt timp

(30 noiembrie 1795) în „Manifestul plebeilor”, s-a dovedit a fi fezabil în practică, deoarece a fost folosit de 1200 de mii de oameni din cei doisprezece noștri. armate (ceea ce este posibil la scară mică, eventual la scară mare); căci numai un astfel de guvern poate duce la bunăstarea generală, la bunăstarea generală neclintită și neschimbată - scopul societății.

III

S-a făcut un pas dificil. La 10 Thermidor III (28 iulie 1795), într-o scrisoare către Germain, Babeuf a explicat mecanismul sistemului său³¹.

Babeuf începe cu o critică a comerțului „omucide și prădător”; el denunța „legea barbara dictată de capital”. „Comerțul așa cum se desfășoară în asta

26 „Pages choisies de Babeuf...”, p. 126.

27 Annales historiques de la Revolution française, 1958, p. 84.

28 BM Dalin. Decret, op., p. 262.

29 G. Babeuf. Despre sistemul depopulării, sau viața și crimele lui Carrier, procesul lui și cel al Comitetului Revoluționar din Nantes. Paris, anul III.

30 „Pagini alese ale lui Babeuf”, p. 262.

31 Ibid., p. 207.

20

amestecul de minciuni și nenumărate nedreptăți din care constă ordinea noastră socială actuală, este doar o uriașă colecție a celor mai ucigașe abuzuri. Babeuf contrastează „minoritatea care îngrășă, consumă, ocupată doar să se îngrijească de satisfacerea lăcomiei lor nesățioase”, „majoritatea mare care produce și funcționează cu adevărat”. Să fie printre această majoritate „toți să fie simultan producători și consumatori într-un asemenea raport încât toate nevoile să fie satisfăcute, nimeni să nu sufere de nevoie sau de oboseală... Nu trebuie să fie nici mai mare, nici mai jos, nici primul, nici cel din urmă; eforturile, precum și intențiile tuturor membrilor asociației (ei sunt oamenii individuali care alcătuiesc societatea) trebuie îndreptate constant spre marele țel frățesc, spre prosperitatea universală, fântână ineputabilă a prosperității eterne.

Trecând la mijloacele spre un scop, Babeuf a indicat cum trebuie organizată producția și distribuția. „Fiecare să aibă îndatoririle lui, pe care le va îndeplini cu conștiință și care îi vor permite să trăiască mulțumit și nu mai mult.” Fără comercianți și comercianți, ci doar „agenți de distribuție”. „... Toate persoanele angajate în producția agricolă și industrială vor lucra pentru antrepozitul public; fiecare muncitor va trimite acolo în natură produsul muncii sale individuale, iar distribuitorii, nu mai în nume propriu, ci în numele marii familii, vor trimite fiecărui cetățean cota sa egală și variată din masa totală a producției. a întregii asociații.

Această scrisoare către Germain din 10 Thermidor anul III formează, parcă, baza criticii sociale babouviste și a planurilor pentru reorganizarea comunistă a societății. Cea mai semnificativă parte a ei a fost inclusă în „Manifestul plebeilor”, publicat în „Tribuna poporului” al 9-lea Frimer IV (30 noiembrie 1795). Ideile comuniste ale lui Babeuf sunt expuse acolo pe mai multe pagini de foc 32. Punctul lui de plecare este o critică a proprietății private. „Vom defini ce este proprietatea. Vom demonstra că pământul nu aparține nimănui anume, ci este al tuturor. Vom demonstra că terenul pus sub sechestrul de o persoană peste cantitatea care o poate hrăni este furt din partea societății. Vom demonstra că dreptul imaginar de înstrăinare este o încălcare josnică, dăunătoare oamenilor. Vom dovedi că moștenirea familiei nu este un rău mai mic. Vom arăta că dacă o persoană nu dispune de tot ceea ce este necesar pentru a-și satisface nevoile zilnice, acesta este rezultatul însușirii proprietății sale naturale personale, săvârșită de hoții de proprietate publică; care, în consecință, toate disponibile

32 Ibid., p. 250.

21

o persoană care depășește satisfacerea nevoilor sale zilnice este rezultatul furtului comis de la alți membri ai asociației... „Deci vrei o lege agrară?” vor exclama o mie de voci. Nu, mai mult decât legea agrară. Știm ce argument de nerefuzat ar putea fi adus împotriva lui. Pe bună dreptate ni s-ar fi spus că legea agrară nu va dura o zi; că chiar a doua zi după înființare, inegalitatea va reapărea.” Bunăstarea publică necesită egalitate adevărată; nu este nicidecum o himeră. „Singurul mijloc de a realiza acest lucru este înființarea administrației publice; în desființarea proprietății private; prin aceea că fiecare persoană este angajată într-o afacere pentru care are capacitatea, producția, pe care le cunoaște; în același timp, trebuie să fie obligat să predea în natură roadele muncii sale unui depozit comun; într-o organizație, pentru distribuirea mărfurilor, o administrație simplă care va ține liste cu toți oamenii și toate mărfurile și le va distribui pe acestea din urmă cu cel mai atent respect pentru egalitate.

Astfel soarta tuturor va fi determinată; astfel niciun membru al asociației nu va fi supus unor circumstanțe norocoase sau nefericite. Instituțiile sociale trebuie să priveze fiecare individ de speranța de a deveni vreodată mai bogat, mai puternic sau mai faimos prin cunoștințele sale decât oricare dintre egali săi. „Cât de monstruoasă este educația dacă este inegală”, argumentează Babeuf, „dacă este proprietatea exclusivă doar a unei părți a membrilor asociației”. Acest egalitarism pământesc nu este străin de unele întrebări morale: „Să ofere fiecărei persoane și urmașilor săi, oricât de numeroși ar fi ei, prosperitate și nu mai mult decât prosperitate”. Atunci nu vor dispărea doar „limitele, gardurile vii, zidurile, încuietorile ușilor”, ci și litigiile și procesele, furturile și crimele, „toate crimele”, precum și „invidia, gelozia, lăcomia, mândria, înșelăciunea, duplicitatea, în cele din urmă, toate viciile”. Viermele grijii veșnice despre soarta care ne va veni mâine, peste o lună, peste un an, despre bătrânețea noastră, despre copiii noștri și despre copiii lor, va dispărea și el

rodindu-ne pe noi, toți împreună și fiecare în parte. Manifestul s-a încheiat cu o chemare profetică: „Oameni! Dormi de speranță! ... Bucură-te de apariția unui viitor fericit... Toate dezastrele au ajuns la limită; nu pot deveni mai mari; nu pot fi eliminate decât printr-o revoluție completă! Așa că lasă totul să se destrame! Lasă toate elementele să se amestece, să se amestece și să se ciocnească! Lasă totul să se transforme în haos și din acest haos va apărea o nouă lume renascută!”

Babouvismul nu se limitează la aceste texte celebre datând din 1795 și elaborate de însuși Babeuf. În următoarele luni ale vieții sale, Tribuna Poporului, absorbită de activitate politică și organizând o conspirație, a ocupat mai puțin

22

cu reflecții de natură ideologică. Cu toate acestea, trebuie făcută referire la proiectele lui Babeuf din alte texte, la „Analiza doctrinei tribunei poporului” a lui Buonarroti și la „Proiectul unui decret economic”³³; la celebrul „Manifest al egalilor” de Sylvain Maréchal ³⁴ și, bineînțeles, la istoria „Conspirației de dragul egalității, numită conspirația Babeuf”, publicată de Buonarroti la Bruxelles în 1828. ³⁵ A grupului comunist al figuri ale anului 4, Babeuf era cel mai mare: era un gigant al gândirii și al acțiunilor. Și totuși babouvismul, ca sistem social și practic revoluționar, a fost rodul muncii colective.

◆ ◆ ◆

Babuvismul era considerat de obicei comunism în domeniul distribuției și consumului: „comunitatea de bunuri”, proprietate colectivă. Dar cum rămâne cu comunitatea de muncă? Mai exact, cum rămâne cu organizarea muncii? Dacă ne uităm la întreaga cale de dezvoltare a ideilor lui Babeuf, putem stabili că în 1785-1786, în lumina problemelor agrare ale Picardiei natale, el a prevăzut necesitatea unei organizări colective a muncii agricole. Dar este posibil să tragem o concluzie despre comunism în producție pe baza unei schițe a „ferme colective”? Pe de altă parte, trebuie remarcat că Babeuf nu a revenit niciodată asupra acestei probleme și nu a precizat niciodată cum a vrut să organizeze „comunitatea muncii”.

Din nou, s-a vorbit despre caracterul agrar al comunismului lui Babeuf. El era, fără îndoială, interesat de soarta muncitorilor salariați; cunoștea bine problemele sociale ale manufacturii picardice, precum și poziția claselor muncitoare pariziene. De aici unele dintre formulările sale. Dar a ratat faptul important al creșterii producției industriale asociate cu concentrarea capitalistă și introducerea mașinilor.

Gândirea critică a lui Babeuf este îndreptată în principal către formele de producție și schimb agricol, spre relațiile feudale păstrate și capitalismul agrar în curs de dezvoltare, spre capitalismul comercial; el nu a văzut apariția capitalismului industrial în vechea societate. Preferința pe care Babeuf o acorda vechilor forme economice, în special meșteșugului, lipsa sa totală de descriere a comunistului.

33 Aceste texte constituie a opta și douăzeci și nouă de achitare publicate de Buonarroti ca un addendum la istoria sa a Conspirației pentru egalitate.

34 A șaptea achitare publicată de Buonarroti.

35 Ph. Buonarroti. Conspiration pour l'Egalité, dite de Babeuf, suivie du procès auquel elle donna lieu et des pièces justificatives. Bruxelles, 1828. Pentru ultima ediție, vezi nota. 2.

23

societatea economică, bazată pe abundența bunurilor de consum, explică de ce s-ar putea vorbi de pesimismul ei economic 36.

Babeuf nu s-a ocupat în mod specific de economie; cel mai mult îl interesează structura socială. Viața economică în vechea ordine și în timpul perioadei revoluționare a fost determinată pentru Babeuf de o considerație, „mai grea decât toate celelalte - foame, foame sfântă”, așa cum a spus el în numărul al cincilea al Iluminatorului Poporului în al 4-lea an. germinal. Ce înseamnă cuvintele „bogăția națiunilor” când un popor moare de foame? Cum se poate convinge că există o creștere a forțelor productive și a creșterii economice atunci când oamenii vegeta, ca însuși Babeuf, fără speranță pentru ce este mai bun?

Prin urmare, principiul societății comuniste nu va fi „fiecăru după nevoile lui”, nici „fiecăru după munca lui”, ci „fiecăru după posibilitățile sale”: este vorba de distribuirea egală a sărăciei. Nevoile sunt limitate la esențial: hrană suficientă și variată, îmbrăcăminte durabilă, locuințe sănătoase, educație elementară, la îndemâna tuturor „arta vindecării”. Tot ce este de prisos este expulzat, dar viitorul este asigurat. Bunăstarea pe care o vede Babeuf în egalitate constă – repet expresia lui J. Daughtry – într-un „un fel de garanție socială, în încrederea dobândită în sfârșit într-un minim de existență” * 37.

Am subliniat deja anxietățile mentale ale lui Babeuf. Asemenea lui Rousseau, el a apreciat „prosperitatea cinstită moderată” ca pe o garanție a purității moravurilor; a condamnat luxul. Aceasta însemna, într-un fel, transformarea necesității într-o virtute. Condițiile de atunci în Franța predominant țărănească și artizanală, gradul slab de concentrare capitalistă și absența producției de masă, precum și caracterul lui Babeuf însuși și experiența sa socială, fac posibilă înțelegerea modestiei promisiunilor sale. Abundența nu avea să vină curând; amintirile de maxim și raționalizare au pictat un tablou elocvent al viitorului apropiat. Se determină, astfel, locul babouvismului – între utopia comunistă moralizantă din epoca iluminismului și socialismul industrial al lui Saint-Simon.

86 J. Dautry. Le pesimisme économique de Babeuf et l'histoire des utopies, Annales historiques de la Revolution française, 1961, p. 215.

87 Acest punct de vedere al lui J. Dautry necesită totuși o clarificare suplimentară și o analiză serioasă.

24

* *

Cu toate acestea, babouvismul nu poate fi considerat doar un sistem de idei. Babeuf, un adevărat revoluționar, a fost și un om de acțiune. „Conspirația egalilor” a fost prima încercare de a transforma comunismul într-o realitate socială și politică. Ar trebui să ne amintim istoria acestei conspirații, cel puțin să subliniem câteva dintre trăsăturile sale.

Organizarea conspirației se caracterizează printr-o respingere a metodelor pe care mișcarea populară le folosea până acum. A făcut o schimbare indubitabilă în istoria și practica revoluționare, dar mai puțin semnificativă decât se crede adesea. De obicei se spune că conspirația a fost orchestrată de sus; acest lucru este fără îndoială adevărat, dar cu toate acestea, el s-a bazat pe o revoltă populară, și nu pe o lovitură de stat sau pe un atac surpriză îndrăzneț în spiritul Blancei. Cerința de păstrare a secretului a fost ferm stabilită și au fost elaborate regulile necesare pentru activitățile subterane. Dar răscoala populară din 31 mai-2 iunie 1793, de către un comitet secret al Episcopiei?

În ceea ce privește organizarea conspirației în sine, aceasta a fost, în cuvintele lui M. Dommange, caracterizată de „conducere puternică”. În centrul organizației secrete se afla un grup mic, colegial, condus de Babeuf, Directorul Secret: acești oameni „conectează la un moment dat firele împrăștiate ale democrației pentru a-i dirija în mod egal”. Astfel, s-a relevat nevoia de centralizare, care era deja principala trăsătură a iacobinismului. Nucleul de conducere s-a bazat pe un număr mic de luptători cu experiență în subteran, agenți de comunicare „principali” și „intermediari” - „agenți revoluționari”. Au venit apoi simpatizanții - patrioți și democrați în spiritul celui de-al doilea an, care nu erau la curent cu secretul conspirației, care nu cunoșteau „scopul final”; probabil că nu ar fi împărtășit noul ideal revoluționar; au fost luptători de bază angajați în propagandă și recrutare; și, în sfârșit, masele de oameni, care au trebuit să fie duse. În consecință, conspirația a fost orchestrată de sus. Acest lucru este fără îndoială, dar sarcina de a stabili legăturile necesare cu masele, aparent, nu a fost complet rezolvată. A fost setat deloc? Directivele, interdicțiile și sloganurile au fost ușor transmise de sus în jos; dar informațiile - de la secțiuni la agenți, de la agenți la Directorul Secret - nu au circulat sau

38 A se vedea: „Première instruction du Directoire secret, adressée à chacun des agents révolutionnaires principaux”, a șasea justificare publicată de Buonarroti.

39 Vezi Organisation des agents principaux au nombre de douze, et des agents intermedias. Premières fonctions de chacun d'eux este a cincea achitare publicată de Buonarroti.

25

a procedat prost. Nici un singur document nu indică modul în care s-a stabilit legătura dintre adunarea patriotică și mase la nivel raional. Era încă departe de conceptul de petrecere clar organizată. Avangarda

revoluționară părea, parcă, separată de masele de oameni, pe care voiau să le poarte cu ei. Cererea marașist pentru un dictator a dus la o conducere colegială centralizată. Dar legătura acestei conduceri cu masele a fost mai puțin strânsă decât în practica secțiilor, ceea ce este dovedit de marile răscoale populare din vremurile revoluției.

După victoria răscoalei și atingerea primului scop, și anume distrugerea vechiului stat (precum și constituirea anului III „ca ilegal în origine, apăsător în spiritul său și tiranic în planul său”), se pune problema puterii revoluționare. Aici s-a scos la iveală necesitatea, ca istoria publicată de Buonarroti a „Conspirației pentru egalitate”, o etapă intermediară „între răsturnarea puterii aristocrației și instaurarea definitivă a constituției populare” 39. După preluarea puterii, va avea fii naiv să te bazezi pe o adunare aleasă pe baza principiilor democrației politice, chiar și prin alegeri generale. „Un popor atât de ciudat lipsit de ordinea naturală nu este în nici un caz capabil să facă o alegere corectă și are nevoie de un remediu de urgență care să-l pună din nou într-o poziție în care își poate exercita suveranitatea cu adevărat și nu fictiv.” Prin urmare, este nevoie cu precădere de o „putere de urgență”, care este întotdeauna necesară pentru a reface societatea și a înființa noi instituții: „putere revoluționară și temporară, stabilită în așa fel încât să distrugă pentru totdeauna influența asupra oamenilor a dușmanilor naturali ai lui. egalitatea, pentru a-i reda unitatea și voința necesare introducerii instituțiilor revoluționare” 40.

Care ar fi această autoritate intermediară? Judecând după discuția în această chestiune a Directorului Privat, așa cum este descrisă în lucrarea lui Buonarroti, au fost propuse trei soluții⁴¹: convocarea unei Convenții epurate, care era considerată „încă există de drept” - propunerea iacobinilor; transferul puterii supreme „la o singură persoană care ar fi numită dicta

89 „Autorité à substituer au gouvernement de Gap III”, „Autorité à substituer à l'autorité existante”, Ph. Buonarroti. La Conspiration pour l'Egalité... Paris, 1957, v. eu, p. 84, 109.

40 În acest punct de vedere, a se vedea remarca lui Buonarroti: „Experiența Revoluției Franceze, și mai ales anxietatea și ezitarea Convenției Naționale, mi se pare că a arătat suficient că un popor ale cărui vederi s-au format sub un regim de inegalitate. iar despotismul sunt puțin capabili, la începutul unei revoluții care o reînvie, să numească prin alegeri oameni care să fie instruiți să o conducă și să o completeze. Ph. Buonarroti. La Conspiration pour l'Egalite... Ed. 1957, v. eu, p. 85.

41 Ibidem.

26

tor sau lider”, conform tradiției marathi; numirea de către „poporul Parisului în revoltă” a unui guvern provizoriu al Republicii, în conformitate cu „concepția populară, numită greșit hebertist”. Primele două decizii au fost respinse: în cazul Convenției epurate, cererea de eficiență a prevalat asupra considerentelor de legalitate; în ceea ce îl privește pe dictator, alegerea s-a dovedit a fi dificilă, mai mult,

„părea imposibil de depășit prejudecata generală”, adică ostilitatea poporului față de orice formă de putere personală, chiar de origine revoluționară. În ceea ce privește a treia soluție, Directorul Secret se îndoia că va oferi garanțiile necesare de eficacitate revoluționară. De aici s-au adoptat două hotărâri, ambele menite să constate voința poporului și să o conducă: mai întâi, în cel mai minuțios mod, să culege informații despre democrații, ale căror candidaturi vor fi propuse la alegeri; apoi decizia că „când va fi făcută revoluția, [Directorul Secret] nu își va opri activitatea și va urma acțiunile noii adunări” 42.

Am subliniat aceste probleme doar pentru a sublinia semnificația babouvismului în istoria experienței revoluționare moderne. Moștenind o tradiție dublă revoluționară, tradiția sans-culottes și tradiția iacobinilor, babouvismul a reușit să depășească aceste tradiții pentru a lăsa moștenire secolului al XIX-lea. practica revoluționară mai dezvoltată și teoria revoluționară. Legătura dintre babouvism și blanquism, indiferent de diferențele lor, este clară. Îmbogățite de experiența Comunei din Paris din 1871, aceste idei au jucat un rol important în dezvoltarea ulterioară a teoriei revoluționare.

Sfârșitul este cunoscut... La 7 Prairial din anul 5 (26 mai 1797), Curtea Supremă Vendôme i-a condamnat la moarte pe Babeuf și Darthe. Urmând exemplul eroilor lumii antice, ei au încercat să se sinucidă; sângeros au fost trimiși la schelă. „Scrie-i mamei și surorilor mele. Spune-le cum am murit și încearcă să-i faci pe acești oameni buni să înțeleagă că o astfel de moarte este glorioasă și deloc rușinoasă”, a scris Babeuf în ultima sa scrisoare către soția și copiii săi. „La revedere pentru totdeauna, cad într-un somn binecuvântat” 43.

Semnificația „Conspirației pentru egalitate” și a babouvismului poate fi evaluată doar la scara secolului al XIX-lea următor. În istoria Revoluției și a Directorului, acestea nu au fost altceva decât un episod care a schimbat, fără îndoială, echilibrul politic, dar nu a avut un răspuns public profund. Dar comunist

42 „Să propun poporului insurgent din Paris crearea unui organ care să includă câte un democrat din fiecare departament”. Ph. Buonarroti. La Conspiration pour l'Egalite... Ed. 1957, v. eu, p. 114.

43 „Pages choisies de Babeuf...”, p. 300 (scrisoare nedatată).

27

ideea a căpătat apoi forță politică pentru prima dată. De aici semnificația lui Babeuf, babouvism și „Conspirația egalilor” în istoria socialismului.

În 1828, Buonarroti, împlinindu-și dorința pe moarte a lui Babeuf, a publicat la Bruxelles istoria „Conspirației de dragul egalității, numită conspirația Babeuf”. Această lucrare a avut o influență profundă asupra renașterii mișcării revoluționare în anii 1930. Datorită lui, babouvismul a devenit una dintre verigile esențiale în dezvoltarea gândirii comuniste.

De aceea, în cei 150 de ani care s-au scurs de la publicarea cărții lui Buonarroti, interesul pentru Babeuf și babouvism nu a dispărut. Publicarea celei mai complete colecții prezente a scrierilor sale este o confirmare vie a acestui interes din ce în ce mai mare.

Albert Sobul

LA ISTORIA FUNDATIEI BABEF

Marea moștenire literară a lui Babeuf a supraviețuit până în zilele noastre și se află în marea sa majoritate la Moscova, capitala primului stat socialist. Aici, la aproape 200 de ani de la moartea sa, pe baza colecției de materiale scrise de mână a lui Babeuf, care au fost toate citite și descifrate, au fost stocate în Arhiva Centrală a Partidului a Institutului de Marxism-Leninism din cadrul Comitetului Central al PCUS. , Operele colectate ale lui Babeuf au fost publicate pentru prima dată în 4 volume.

Faptul că moștenirea literară și epistolară a lui Babeuf, gândurile sale cele mai profunde despre cea mai bună structură a societății umane au devenit acum subiect de studiu de către istoricii mai multor țări, îi datorăm în primul rând lui Babeuf însuși. Lucrând în arhivele domnilor feudali ca feudist, Babeuf a înțeles semnificația documentelor și a păstrat în arhiva personală numeroase materiale care fac posibilă caracterizarea concepțiilor sale teoretice și politice și a activităților sale practice.

Proiecte de manuscrise pentru articolele publicate de el pentru ziarele „Journal de la Confédération” și „Correspondent Picard”, petiții trimise de acesta către Adunările Constituante și Legislative sau personalități politice influente individuale, contestații în numele comunelor și al cetățenilor individuali, proiecte ale sale. discursuri, memorii, proiecte de articole, consacrate analizei revoluției – aceasta este o caracterizare departe de a fi completă a materialelor scrise de mână care au supraviețuit după el, dezvăluind cu mare completitudine în fața cercetătorului un tablou al dezvoltării ideilor sale utopice, dar impregnat de convingere pasională. Aici trebuie să adăugăm corespondența sa extinsă cu prietenii și persoane care au aceleași păreri, editori și persoane cărora le-a exprimat opiniile, precum și corespondența sa familială, care acoperă perioada 1779-1797. Aceste documente oferă o mulțime de material biografic și în multe feluri. ajuta la completarea informațiilor despre activitățile sale practice.și dezvoltarea ideilor pentru care a luptat.

Viața și opera lui Babeuf a atras atenția istoricilor încă de la sfârșitul anilor 1920. 1

1 Vezi M. Dommanget. Introduction et bibliographie sommaire.–“Pages choisies de Babeuf...”. Paris, 1935, p. 1-42; BM Dahlin. Gracchus Babeuf în ajunul și în timpul Revoluției Franceze. M., 1965, p. 5-38; V. Datine, A. Saitta, A. Soboul. Avant-propos et bibliographie.– „Inventaire des manuscrits et imprimés de Babeuf”. Paris, 1966, p. IX-XXX.

Începutul studiului și prima sursă de informații despre Babeuf și „mișcarea de dragul egalității” a fost cartea prietenului și asociatului său Buonarroti, publicată în 1828, în care se relatează istoria „conspirației egalilor”. De un martor viu și din amintirile unui număr de participanți supraviețuitori la conspirație și pentru prima dată au primit o acoperire adevărată. Această carte, scrisă în exil, a jucat un rol semnificativ în răspândirea ideilor comuniste și în apariția neo-buvismului. Cartea lui Buonarroti a atras atenția lui K. Marx și F. Engels, care într-o serie de lucrări din anii 40 și mai târziu, în anii 70, au atins această carte și au făcut o evaluare a babouvismului și a rădăcinilor sale sociale într-o serie de declarații.

În viitor, istoricii au început să apeleze la arhivele locale pentru a acoperi activitățile lui Babeuf din perioada timpurie. Într-adevăr, în arhivele Academiei din Arras, în arhivele departamentelor din Somme și Aisne și din orașele în care a lucrat Babeuf, s-au păstrat o serie de documente. Acest lucru, în special, este dovedit de munca unui număr de istorici francezi. E. Coe, în cartea sa despre activitățile lui Babeuf în Picardia, a precizat data nașterii lui Babeuf pe baza certificatului de naștere găsit în arhiva din Rua, a găsit un certificat de căsătorie al lui Babeuf, documente privind participarea lui în anii 1790-1791. În mișcarea împotriva impozitelor indirecte și pentru împărțirea exploatațiilor municipale comunale³. În cartea lui Bovillet despre istoria lui Mondidier au fost publicate pentru prima dată discursul lui Babeuf din 3 decembrie 1792 și o scrisoare către Menesci din 22 noiembrie 1793. Cu toate acestea, acești istorici nu au folosit toate documentele arhivelor locale de care dispuneau.

Unele dintre documente au căzut în mâinile poliției după arestarea lui Babeuf și au fost ulterior transferate la Arhivele Naționale din Paris. Aceste documente se referă în principal la procesul Babeuf și la activitățile acestuia din ultimii ani. O parte semnificativă a documentelor a fost publicată în două volume din „Pièces saisies”⁵. În plus, documentele au fost păstrate în arhivele Adunării Constituante și Legislative, unde Babeuf și-a trimis petițiile și alte documente, în materialele diferitelor comisii, în special pe probleme constituționale și financiare. Toate aceste materiale au fost mutate și la Arhivele Naționale.

Numeroase documente din arhiva personală a lui Babeuf au venit la mijlocul secolului al XIX-lea. În mâinile colecționarilor. Una dintre cele mai mari-

2 Ph. Buonarroti. Conspiration pour l'égalité, dite de Babeuf. Bruxelles, 1828 (F. Buonarroti. Conspirație în numele egalității, numită conspirația Babeuf. M., 1963).

3 E. Coet. Babeuf a Roye. Péronne, 1865; idem. Histoire de la ville de Roye, VI Paris, 1880, p. 430-433, 441.

4 V. de Beauville. Istoria de Mondidier, v. 2. Paris. 1875, p. 136-142,

474-480. h

5 „Înalta Curte de Justiție. Copie după actele ridicate în localul pe care l-a ocupat Babeuf în timpul arestării sale”, c. 1-2. Paris, frimair - nivôse anul V.

30

Cea mai mare colecție de cărți, pliante, prese și manuscrise din epoca revoluționară din 1789-1794 a fost colecția unui bogat producător de sticlă și porțelan, bibliofilul Poche-Deroch, situat pe moșia sa din Franconville. A început să-l colecteze în 1848. Curând a inclus colecția colonelului Morin, sau mai bine zis, o parte din ea. Morin, care a publicat în 1849 la Paris cartea „Gallerie historique de la Révolution française”, adunase, încă înainte de revoluția din 1848, în principal edițiile Babeuf.

După moartea lui Pochet-Deroche în 1881, colecția sa a fost scoasă la licitație. Conform catalogului⁶, manuscrisele Babeuf din colecție cuprindeau peste o mie de documente. Conținea 100 de scrisori de la Babeuf către soția și fiul său în 1789-1797, 29 de scrisori către diverse persoane pentru 1783-1796. și 10 scrisori pentru 1790, 45 de scrisori de la soția lui Babeuf, 23 de scrisori de la fiul său Émile și 13 scrisori de la fratele Jean Baptiste. Colecția cuprindea aproximativ 500 de scrisori de la Babeuf către diverse persoane din 1789 până în 1796, un discurs de apărare rostit de Babeuf la proces (original și copie), aproximativ 300 de scrisori de la diferite persoane adresate lui Babeuf pentru 1787-1796. și alte hârtii ale lui Babeuf, colectate într-un singur dosar fără a dezvălui conținutul și a indica numărul exact de documente. Colecția Pochet-Déroche includea și seturi complete ale ziarelor publicate de Babeuf, Journal de la Liberté de la Presse și Tribune du Peuple ou le Défenseur des Droits de l'Homme, alături de Babeuf Avenue Tribun du Peuple à ses concitoyens .

În anii 1970 și 1980, W. Advielle, care a scris un studiu în două volume despre Babeuf și a publicat în el, în fragmente, un număr semnificativ de documente care au devenit cunoscute pentru prima dată, a folosit materialele acestei cele mai bogate arhive personale ⁷ , care au fost de mare interes pentru studiul biografiei sale, o serie de scrisori de la Babeuf în anii revoluției, în special o scrisoare către soția sa după asaltarea Bastiliei, Germain din închisoarea Arras în 1795, care îi caracterizează vederi comuniste. Întregul volum al doilea a fost dedicat publicării de materiale noi. Acesta a inclus discursul de apărare al lui Babeuf la procesul Vendôme și o amplă corespondență din 1785-1788. între Babeuf și secretarul Academiei Arras, Dubois de Fosse, ceea ce este foarte important pentru caracterizarea concepțiilor pre-revoluționare ale lui Babeuf.

Deși vânzarea colecției Pochet-Déroche, așa cum se menționează în catalog, era programată pentru martie 1882, vânzarea manuscriselor pare să fi avut loc în ianuarie 1883.⁸ A fost achiziționată de colecționarul, editorul și istoricul Etienne Charavet, vorbind

- „Catalogue de livres, manuscrits et autographes sur la révolution française, composant la bibliothèque de feu M. Pochet-Deroche...” Paris, 1882, p. 229-230.

7 V. Advielle. Histoire de Gracchus Babeuf et du babouvisme d'après de nombreux documents inédits, v. 1-2. Paris, 1884.

- CNA NML, f. 71, d. 62.

31

shim la licitația 6 ca expert în materiale scrise de mână. În anii '80, E. Charavet a publicat în revista „La révolution française” documente despre arestarea soției lui Babeuf și o scrisoare a lui Babeuf către Guffroy* a fost vândută altora.

În afară de Advielle, niciunul dintre istorici nu a avut acces la colecția Pochet-Deroche. Din literatura consacrată Babeufului și babouvismului, se poate concluziona că după trecerea colecției în mâinile lui Charave, unii istorici au luat cunoștință de doar documente individuale din această colecție. Astfel, în 1885, Lecoq publică scrisoarea lui Babeuf din 3 noiembrie 1794, cu propunerea de reorganizare a Clubului Electoral * 10 11. În 1898, Espinas, un adversar aprig al opiniilor lui Babeuf, publică scrisoarea lui Babeuf către deputatul Adunării Legislative, Abbé Coupet, datat 10 septembrie, oferit lui de E. Charavet 1791, dezvăluind dezvoltarea ideilor lui Babeuf în primii ani ai revoluției d.Hr.

Noi documente de arhivă au fost descoperite în arhivele departamentale locale în 1905 de către istoricul francez Gabriel Deville. La Beauvais, în arhiva departamentală a Oise, a găsit dosarul de anchetă al lui Babeuf 1793-1794; a fost trimis acolo de la Lap în vederea redeschiderii procesului penal împotriva lui Babeuf. În același loc, Deville a găsit autobiografia lui Babeuf și a publicat aceste documente 12. Dommange notează că pierderea actuală a dosarului care conținea aceste documente din arhivă a făcut ca această publicație să fie în special lanțul 13.

În deceniul următor, în ciuda faptului că literatura științifică despre Babeuf a apărut în mai multe țări, aproape niciun document nou despre el nu a fost introdus în circulația științifică. Merită menționată doar lucrarea lui Patou 14, publicată în 1913 în orașul în care s-a născut Babeuf, în care se aflau scrisoarea lui Babeuf către marchizul Souaekourt din 23 iulie 1788 și mai multe documente referitoare la perioada activității lui Babeuf la Mont-Didier. publicate, dar acoperirea lor este părtinitoare și incorectă.

O nouă etapă în colecția de materiale de arhivă și studiul mișcării Babeuf a fost Marea Revoluție Socialistă din Octombrie din Rusia, care a trezit un mare interes pentru studiu.

- E. Charavay. Documente și autografi revoluționari. III. Arrestation de la femme de Babeuf.—La Revolution française, 1881, v. eu, p. 214-220; idem. Autographes des documents révolutionnaires.—La Revolution française, 1885, v. VIII, p. 734-736.

10 G. Lecocq. Un manifest de Gracchus Babeuf. Paris, 1885, p. 15-50.

11 A. Espinas. La Philosophie sociale du XVIII siècle et la Revolution. Paris,

1898, p. 404-410. ,

12 G.Deville. Note inedite ale lui Babeuf despre sine.- „Revoluția Franceză”, 1905, c. XLIX, p. 37-44.

Ia „Pagini alese ale lui Babeuf...”, p. 37.

14 A. Patoux. Falsul lui Gracchus Babeuf. Saint-Quentin, 1913, p. 3-4, 34-36, 59-66.

32

la studiul istoriei revoluțiilor, în special la istoria Marii Revoluții Franceze din 1789-1794. În 1921, la inițiativa lui V. I. Lenin, a fost înființat Institutul K. Marx și F. Engels pentru a studia și a publica lucrările clasicii marxismului. A existat și interes pentru precursorii marxismului, socialiștii utopici. Pe lângă strângerea de documente și scrisori de la K. Marx și F. Engels, care era principala sarcină a institutului și a cabinetului pentru istoria Germaniei creat în el, cabinetul pentru istoria Franței a lansat o mulțime de lucrări asupra culegând documente despre istoria Marii Revoluții Franceze, în special documentele lui Gracchus Babeuf.

Institutul a reușit să achiziționeze prima colecție mică de 32 de manuscrise Babeuf deja în iarna anului 1925/26 de la Charles Velle, fost editor al Revue historique de la Révolution française et de Geschrieue 15 16. Din păcate, în prezent este imposibil de stabilit ce a fost inclusă în componența colecției. Cu ocazia împlinirii a 130 de ani de la execuția lui Babeuf, Institutul K. Marx și F. Engels a început să pregătească o expoziție despre istoria Marii Revoluții Franceze, care a fost deschisă în 1927, iar una dintre săli a acoperit viața și opera lui Gracchus Babeuf și „mișcarea de dragul egalității” din secolul I. În acest sens, s-a pus întrebarea unde se află colecția Poche-Deroche, cumpărată de E. Charave.

În sau prin 1924, colecția cumpărată de E. Charavet de la Pochet-Deroche a căzut în mâinile unui alt colecționar, Henri Rollin. Institutul lui K. Marx și F. Engels a început să negocieze cu el, după ce a contactat anterior moștenitorii lui Charave.

Un an mai târziu, în iarna anului 1926/27, A. Rollin a reușit să achiziționeze o mare colecție, care constituia o parte semnificativă a colecției Poche-Deroche 17. Au fost 209 manuscrise diferite - discursurile lui Babeuf, câteva dintre memoriile sale, articolele sale. în ziarul „Journal de la Confédération” , „Correspondent Picard”, documente ce caracterizează activitățile lui Babeuf la Roy și Montdidier. În această parte a colecției primite de institut, erau 45 de scrisori de la Babeuf către soția sa și 17 către fiul său Emile Robert, 35 de scrisori de la soția lui Babeuf Victoire Lenglet și 15 scrisori de la fiul său Emile Robert, 93 de scrisori de la Babeuf către diverse persoane din 1779 până în 1796, 42 de scrisori de la Dubois de Fosse, împreună cu un raport asupra ședințelor Academiei din Arras, 14 scrisori către acesta de la Babeuf, 224 de scrisori către Babeuf, 13 documente referitoare la procesul lui Babeuf și 95 de documente nu

scris de mâna lui. În total, această colecție a cuprins 858 de documente 18.

15 CPA IML, f. 71. d. 61. Litera A. D. Udaltsova 29.XI 1929

16 cm „Letopisi Marxisma”, 1928, vol. V, p. 126-156. Nu a fost nicio expoziție

Au fost expuse 300 de documente G. Babefa. .

** CPA IML, f. 71, d. 61. Litera A. D. Udaltsova 29.XII 1929

18 „Arhiva Buletinului Institutului K. Marx și F. Engelsa”, nr. 8, iulie-august 1929, p. 18-75.

2 Gracchus Babeuf

33

În comparație cu datele de catalog ale colecției Pochet-Deroche, a devenit clar că lipseau o serie de documente importante atât din corespondența familială, cât și, mai ales, din corespondența lui Babeuf cu diverse persoane. Din cele peste 500 de scrisori enumerate în catalog, au fost achiziționate doar 93. Lipsa și manuscrisul discursului de apărare al lui Babeuf.

Institutul K. Marx și F. Engels l-a instruit pe corespondentul său din Franța, L. Bernstein (și puțin mai târziu, A. Guillen a fost implicat în această lucrare ca corespondent științific) să lucreze în arhivele franceze pentru a identifica documentele lui Babeuf, a dobândi edițiile tipărite ale lui Babeuf și accepta toate măsurile pentru a clarifica problema soartei viitoare a colecției Pochet-Deroche.

În scrisoarea adresată reprezentantului institutului de la Paris, șeful cabinetului pentru istoria Franței, A. D. Udaltsov, care el însuși a lucrat la subiectul Babeuf și a făcut eforturi mari pentru a colecta manuscrise ale lui Babeuf și materiale despre el, a scris: Babeuf... Pentru a căuta materiale referitoare la Babeuf și participarea sa la revoluția din Picardia (Roi, Montdidier, Noyon, Amiens, Peronne), arhivele și bibliotecile din Picardia ar fi de mare importanță... De interes deosebit este ziarul lui Babeuf Corespondent Picard, proiecte de numere individuale de care avem. Acest ziar nu a fost încă văzut de niciun cercetător al lui Babeuf... Există vreo modalitate de a afla dacă acest ziar nu se află în nicio bibliotecă publică sau privată din Noyon, Picardie sau în general Franța și dacă este posibil să-l fotografiati? » 19

Arhivele Naționale ale Franței au analizat toate cazurile legate de epoca Revoluției Franceze, precum și despre Babeuf și „conspirația egalilor”. S-a ajuns la un acord privind fotocopiarea documentelor necesare Institutului K. Marx și F. Engels, în special materiale despre procesul Babeuf, tabăra Grenelle, clubul Pantheon, un dosar privind tulburările din Rua, materiale din arhiva Departamentul Somme și altele. Au fost revizuite materialele stocate în secțiunea de arhive a Observatorului și alte arhive. Biblioteca Națională fotocopiază ziarele editate de Babeuf, pamfletele sale și alte publicații tipărite.

Căutarea restului colecției Pochet-Deroche a continuat în perioada 1929-1930. Era clar că colecția, cumpărată de Charave în întregime, la un moment dat a fost revândută parțial de moștenitorii săi. Într-o scrisoare a Institutului K. Marx și F. Engels din 29 februarie 1929, se spune: „Colecția noastră de Babeuf, pe care am cumpărat-o de la Rollin, își are originea în colecția Pochet-Deroche, care a căzut în mâinile lui Etienne Cha

19 CPA IML, f. 71, d. 61. Scrisoare de la A. D. Udaltsov, 5 noiembrie 1928.

34

rove, apoi Noel Charave, iar de la acesta din urmă lui Rollin, care ni l-a vândut. Dar colecția noastră este doar o parte din această colecție de Pochet-Desroches, deși, poate, o mare parte. Ne confruntăm cu întrebarea, unde este restul acestei colecții Pochet-Deroche? Se poate presupune că această parte a rămas cu Noel Charave (ar trebui să se întrebe despre asta), sau că este cu Rollin, sau că unul dintre ceilalți moștenitori ai lui Charave o are. Ar trebui să continuăm căutarea în această direcție.

În septembrie 1929, L. Bernstein a raportat că a dat pe urmele actelor lui Babeuf, care se aflau în posesia istoricului Gustave Borda. Nu existau informații despre când anume au ajuns documentele la Bord. Istoricul Charles Velle și-a amintit că colecția Bordes a fost programată pentru licitație în 1906. 21 După o investigație suplimentară a acestei chestiuni, s-a dovedit că Bordes a trebuit să se îndatoreze pentru a cumpăra colecția. La 3 martie 1906 a avut loc o licitație de către creditorii săi, la care o parte din colecție, documente referitoare la Revoluția Franceză, a fost vândută la prețuri extrem de mici. A doua licitație, programată pentru 30 mai 1906, nu a avut loc din cauza rezultatelor nesatisfăcătoare ale primei și astfel nu au fost vândute documentele Babeuf destinate vânzării. Urmele acestei colecții de documente se pierd de mulți ani. Cine erau proprietarii documentelor rămâne necunoscut. Una dintre scrisorile lui L. Bernstein vorbește despre un grup de oameni, inclusiv o doamnă din înalta societate 22. Astfel, era clar că colecția Borda era împărțită în două părți, iar acum era necesar să se afle unde se află.

Până la sfârșitul anului 1929 s-a putut ataca urmele, se pare, ale colecției Borda, vândută la acea vreme, în 1906, la licitație. Peste două mii de documente ale acestei colecții conțineau materiale legate de activitățile administrației, cluburilor și societăților din provincie. Documentele au oferit o imagine a cursului revoluției într-un număr de departamente, dar mai ales în departamentul Ain. Au fost cumpărate de institut.

Cealaltă parte a colecției a fost descoperită cu ajutorul lui A. Rollin, prin intermediul căruia Institutul K. Marx și F. Engels a achiziționat-o în mai 1930. Proprietarii colecției sunt încă necunoscuți. A fost o colecție foarte valoroasă care a completat semnificativ colecția anterioară de documente a lui Babeuf. Conținea manuscrisul lui Babeuf „Legislation sans-culottes, ilp Perfect equality”, o serie de manuscrise despre modalitățile de instaurare a

veritabilei suveranități populare, articolele sale pentru ziarele „Correspondent Picard” N 1, „Journal de la Confédération” N 2, 3. , 4, „Tribun du peuple. Prospect,

20 C11A NML, f. 71, d. 62. Scrisoare de la A. D. Udaltsov 29 noiembrie 1929

21 Ibid. Scrisoare de la L. Bernstein 31.1 1930

22 Ibid. Scrisoare de la L. Bernstein 16.IX.1929

2

35

petiții la Adunarea Națională. Mai erau scrisori de la Babeuf către Prudhomme, Carr, Abbé Coupet, corespondență de familie, declarațiile lui Babeuf la Curtea Supremă și o copie scrisă de mână a interogatoriului său, precum și scrisori ale lui Germain și Coupet către Babeuf.

În mai 1930, prin intermediul anticarului Fransen, un alt grup de manuscrise legate de procesul Vendôme a fost achiziționat și de la proprietari necunoscuți. Aceasta includea o colecție de 822 de pagini, care conținea atât documente scrise de grefieri judiciari, cât și manuscrise ale lui Babeuf însuși, de exemplu, declarația sa către președintele Curții Supreme în legătură cu interogatoriile din 4-13 februarie 1796, documente confiscate în timpul arestării. a lui Babeuf împreună cu materialele scrise de mână Taffu-ro, discursurile acuzatorilor și volumele lipsă ale procesului²⁴. Astfel, după achiziționarea acestor ultime două grupe de documente s-a putut reuni marea majoritate a ceea ce se afla în colecția Pochet-Desroches.

Pe lângă aceste încasări mari, institutul a reușit să achiziționeze la acea vreme anumite documente apărute la vânzare de la anticari, de exemplu, o scrisoare a lui Babeuf către soția sa din închisoare în 1794. Mai multe dintre documentele lui Babeuf au ajuns în colecția de documente. a liderului Revoluției Franceze, M. A. Julien, primit în aceeași perioadă. .

Este sigur să spunem că nici o singură figură din Revoluția Franceză de la sfârșitul secolului al XVIII-lea. nu mai există un număr atât de mare de documente originale precum cele ale lui Babeuf, care a întocmit fondul 223 în Arhiva Centrală de Partid a Institutului de Marxism-Leninism din cadrul Comitetului Central al PCUS, numărând în prezent aproape 900 de documente scrise de mână și, în plus, un număr mare de fotocopii, precum și publicații tipărite. Documentele aflate în arhivele departamentale ale Franței și concentrate în Arhivele Naționale din Paris, referitoare în principal la ultimii ani din viața lui Babeuf, completează, desigur, materialele disponibile în CPA IML, dar această parte a documentelor este mai cunoscută, iar unele dintre ele sunt copii ale originalelor disponibile în CPA .

După ce colecția principală de documente a lui Babeuf a fost transferată la Moscova, studiul surselor și publicarea lor a continuat în Franța. Un merit deosebit în acest sens îi revine celebrului istoric

francez Maurice Dommange, care a publicat în 1935 „Opere alese ale lui H. Babeuf”.

În această publicație, a raportat despre colecția aflată la Moscova ca fiind cea mai importantă și semnificativă, în care bogata colecție a lui Pochet-Deroche, insuficient folosită de Advielle, a fost „restaurată aproape complet” 25. Publicația sa

23 CPA IML, f. 71, d. 62. Scrisoare de la L. Bernstein la 10.IV 1930

24 Ibid.

25 „Pages choisies de Babeuf...”, p. 10.

36

lucrările selectate ale lui Babeuf conțineau un număr destul de mare de documente noi pe care le-a extras din arhivele departamentului Somme, unde au ajuns abia la sfârșitul anilor 20 ai secolului XX. În plus, a inclus în această carte mai multe documente interesante din colecția Rollin pusă la dispoziție, în care se aflau copii ale multor documente realizate, potrivit acestuia, de către Advielle din originalele deținute de Pochet-Deroche. Toate aceste documente sunt păstrate în colecția personală a lui M. Dommanzhe.

Dommanje a publicat pentru prima dată o altă scrisoare a lui Babeuf către starețul Coupet din 20 august 1791, care a completat în multe privințe scrisoarea publicată de A. Espinas. În plus, a publicat o scrisoare către Chaumette din 7 mai 1793, care este foarte importantă pentru caracterizarea opiniilor lui Babeuf în timpul instaurării dictaturii iacobine, precum și o scrisoare către S. Marechal. Pentru prima dată, unul dintre articolele lui Babeuf din ziarul său Corespondentul Picard, care a fost căutat în zadar până acum, a căpătat faimă. O scrisoare către soția și fiul său din Vendôme și o scrisoare către Charles Germain au fost publicate integral. Cu toate acestea, Dommanje nu avea la dispoziție arhiva manuscriselor originale a lui Babeuf, așa că multe documente foarte importante i-au rămas necunoscute.

În următoarele decenii, istoricii francezi au extras din diverse arhive franceze o serie de documente noi care au extins gama de surse arhivistice.

A. Mathiez în 1925 și Palou în 1956 au publicat scrisori de la Babeuf către Danton și F. Lepeletier, care se aflau în Biblioteca istorică din Paris²⁶. A fost publicată și o scrisoare de la Babeuf către André Dumont din 27 noiembrie 1793, dată în dar lui M. Thorez²⁷. J. Bourgin a descoperit o serie de documente noi în Arhivele Naționale din Paris și le-a publicat în 1959, printre care și o scrisoare a lui Babeuf către Roland, trimisă din Amiens în septembrie 1793²⁸.

După ce în anii 1950 L. Bert a descoperit în castelul Fossé scrisorile originale ale lui Babeuf trimise de Dubois de Fossé, inclusiv pe cele pe care Advielle nu le văzuse²⁹, o nouă ediție a corespondenței a fost publicată de Institutul de Istorie a Revoluției Franceze. , editat de M. Reinard, care includea 20 de scrisori noi ale lui Babeuf ³⁰.

28 A. Mathiez. Une lettre de Babeuf.- Annales historiques de la Revolution française, 1925, nr.9, p. 488; /. Palou. Lettre de Gracchus Babeuf à Félix Lepeletier.- „Annales Historiques de la Revolution française”, 1956, N 144, p. 307-309.

27 Lettres françaises, Nr. 309, 26.IV.1950.

28G . Bourgin. Unele Babeuf inedite.- „Anale istorice ale revoluției franceze”, 1959, N 156, p. 146-153.

29 L.Berthe. O colecție mare de autografe. Corespondența lui Ferdinand Dubois de Fosseux (1742-1817) – „Le Vieux Papier”, N 192, 1960.

30 „Corespondența lui Babeuf cu Academia din Arras (1785-1788)”. Paris, 1961.

37

Istoricul francez R. Legrand a examinat cu mare atenție arhivele departamentului Somme pentru a studia perioada picardică a activității lui Babeuf. A publicat discursul lui Babeuf la ședința electorală de la Rua din 26 august 1792, deși într-o formă oarecum prescurtată în comparație cu originalul disponibil în CPA IML, precum și corespondența despre Babeuf din 1790-1791. între municipalitatea Roy, administrația departamentală și autoritățile pariziene³¹. Documente separate - o scrisoare a lui Babeuf către Ezin (în întregime) și municipalitatea pariziană din 28 mai 1793, precum și scrisori către soția și fiul său din 5 septembrie 1796 (parțial) - au fost publicate de A. Soboul³².

Bicentenarul nașterii lui Babeuf, sărbătorit pe scară largă în 1960, a provocat o cantitate semnificativă de cercetări științifice într-o serie de țări, în special în Franța, RDG și URSS. Au existat, de asemenea, noi publicații ale materialelor stocate în Arhiva Centrală a Partidului a IML din subordinea Comitetului Central al PCUS.

Istoricul sovietic V. M. Dalin, care și-a început cercetările despre Babeuf la mijlocul anilor 1950 și a publicat o monografie mare despre el în 1963³³, a publicat trei articole despre Babeuf în franceză, Corespondența sa londonească din 1789³⁴ și trei scrisori în numele lui Babeuf. prizonierii din Plassey 1795³⁵ În rusă, V. M. Dalin, împreună cu N. I. Nepomnyashchaya, au publicat cinci scrisori de la Babeuf către soția sa în 1793 și 1796, precum și scrisori adresate lui Rutledge și Lorage în 1790.³⁶ Același autori au publicat scrisorile către soția lui Babeuf. și fiul și scrisorile care reflectă activitățile lui Babeuf din Roy, Montdidier și Paris, precum și scrisorile sale din închisoare în 1793 și 1796. Rutledge, Audif-fray 1790, către municipalitățile departamentului Oise 1792 și o scrisoare de la închisoarea Vendôme din 1796. S-a dat și o traducere a unei scrisori publicate mai devreme de Dommange către A. Chaumette la 7 mai 1793.³⁸

31 R. Legrand. Babeuf, ideile lui, viața lui în Picardia. Abbeville, 1961, p. 21-22

32-35. *

32 A.Soboul. O scrisoare de la Babeuf către Hésine (16 decembrie 1796). O scrisoare de la Babeuf din 28 mai 1793. O scrisoare de la Babeuf către soția și fiul său din 5 septembrie 1796. – „Annales historique de la Révolution française”, 1963, N 171, p. 75, 78-83.

33 ВМ Dalin. Гракх Бабеф накануне и во время Великой французской революции. М., 1963.

34 „O lucrare inedită de Babeuf: corespondența lui londoneze.” – „Anale istorice ale revoluției franceze”, 1958, N 151, p. 34. 31-59.

35 V. Doline. Marc-Antoine Jullien.– „Analele istorice ale revoluției franceze”, 1964, N 176, p. 169-173.

36 „Scrisorile inedite ale lui Babeuf”, - „Anuarul francez. 1960”. M., 1961, p. 252-274.

37 „Scrisorile inedite ale lui G. Babeuf” - „Istorie nouă și contemporană”, 1960, nr. 5, p. 97-111.

38 „Noile documente ale lui Gracchus Babeuf”, - „Întrebări de istorie”, 1961, nr. 2, pp. 109-116

38

Interesant este că una dintre scrisorile lui Babeuf către membrii comitetului legislativ din 12 mai 1794 a ajuns la Leningrad în colecția academicianului H. P. Lihaciov și a fost găsit în arhivele filialei Leningrad a Institutului de Istorie al Academiei de Științe a URSS³⁹. Una dintre ultimele publicații ale scrisorilor lui Babeuf a fost făcută de G. S. Cherggova ⁴⁰.

În alte țări ale lumii, există doar câteva documente Babeuf. La Milano, în Biblioteca Feltrinelli, sunt stocate 4 scrisori, una dintre ele este către soția lui Babeuf din 1794, în Institutul Internațional de Istorie Socială din Amsterdam există originale cu 3 scrisori, printre care se numără și o scrisoare către Coupe pe 7 octombrie, 1791. În SUA, în Biblioteca Universității Cornell, există un manuscris al proiectului original al „Cadastrului Permanent” (1787) și două scrisori, una către soția și fiul său și cealaltă către A. Lamy, publicate de S. .Bernstein⁴¹.

Dacă însumăm rezultatele întregii lucrări depuse la publicarea patrimoniului literar Babeuf, atunci putem spune că s-au făcut multe. Dar multe documente mai importante de mare interes științific au rămas necunoscute nici pentru istoricii de specialitate, nici pentru cititorul general. Abia acum, în Operele lui Babeuf publicate, moștenirea sa literară, păstrată în arhivele URSS, Franței și altor țări ale lumii, va fi dezvăluită cu mai multă detaliu.

O. K. Senekin

S. S. Volk, A. G. Kagushkina. Din istoria Revoluției Franceze (documente inedite).–Anuarul francez. 1958”. M., 1959, 568-573.

40 „Scrisoarea lui G. Babeuf către Thibodeau din închisoarea Arras.”
- „Anuarul francez. 1970”. M., 1972, p. 219-221.

41 S. Bernstein. Une lettre de Babeuf à Antoine Lamy (21 februarie 1791). Annales historiques de la Révolution française, 1963, nr. 171, p. 71-74.

PREFAȚĂ LA PRIMUL VOLUM

Primul volum al lucrărilor lui Babeuf a inclus lucrările sale tipărite și scrise de mână până în 1789 inclusiv. Prima parte a volumului este formată din lucrări pre-revoluționare.

Francois Noel Babeuf - la începutul revoluției a început să se numească Camille, iar din 1793 Gracchus - s-a născut la 23 noiembrie 1760 la Saint-Quentin. Despre copilăria sa, propria sa mărturie a fost păstrată. „M-am născut în noroi”, scria Babeuf despre sine în 1793. „Folosesc această expresie pentru a sublinia că mi-am început existența la cele mai scăzute niveluri de sărăcie și, prin urmare, la primii pași ai sans-culotismului. Tatăl meu, un bătrân soldat, a fost nevoit să se mulțumească cu cea mai modestă poziție de paznic pentru generalul de taxe. Salariul lui, din câte știu eu, a variat între 19 și 23 de livre pe lună... Cu un salariu atât de mic, a crescut parțial 13 copii - eu eram cel mai mare dintre ei. Spun „crescut parțial” pentru că sărăcia profundă care a lipsit-o pe soția lui de capacitatea de a-și satisface cele mai elementare nevoi, a dus la moartea a nouă dintre ei în copilărie foarte fragedă. Doar eu și cei trei frați și surori ale mele am supraviețuit.”

Babeuf și-a petrecut primii nouăsprezece ani în familia sa paternă, iar în ultimii ani a lucrat la construcția Canalului Picardia. Nu a primit nicio educație școlară, singurul său profesor a fost tatăl său. În 1779, François Noel a devenit funcționar la un notar-feudist din zona Abbeville. În 1781, el lucra deja independent ca fevdist. În același an se căsătorește și din 1782 se stabilește în Rua, unde a fost prins de revoluție. Din primii ani de viață s-au păstrat doar trei scrisori către tatăl său, cu care începe volumul nostru (doar una dintre ele a fost publicată de V. Advie). Despre anii următori ai vieții sale, până în 1785, aproape nu s-au păstrat documente. Dar tocmai în acești ani a avut loc un salt uriaș în dezvoltarea ideologică a lui Babeuf. În scrisorile către tatăl său, întâlnim un tânăr care face primii pași independenți în viață. Nimic nu spune încă despre nevoile lui spirituale. Cu atât mai surprinzătoare este corespondența sa, care a început la sfârșitul anului 1785, cu secretarul Academiei Arras, Ferdinand Dubois de Fosse.

4P

Această corespondență, care a atins cele mai diverse probleme atât din viața socială, cât și științifică și literară a Franței la acea vreme, relevă nivelul intelectual deja destul de înalt al lui Babeuf, pe care se pare că l-a atins prin studii mentale intense, lectură persistentă, extinsă și foarte variată. În această corespondență și-au găsit, pentru prima dată, expresia concepțiile comuniste ale lui Babeuf, care se dezvoltaseră deja destul de clar în acei ani pre-revoluționari.

Corespondența cu Dubois de Fosse, care este extrem de importantă pentru înțelegerea imaginii ideologice a lui Babeuf în ajunul revoluției și pentru studierea genezei concepțiilor sale comuniste, formează o parte semnificativă a primului volum. Opa a fost publicată pentru prima dată în 1884 de V. Advielle pe baza colecției Poche-Deroche 1 (este publicată pentru prima dată în rusă).

La acea vreme, această publicație a fost o adevărată revelație. A îmbogățit foarte mult ideea dezvoltării ideologice a lui Babeuf înainte de revoluție. A avut, totuși, o serie de deficiențe semnificative. Scrisorile lui Dubois de Fosse au fost publicate pe baza originalelor primite de Babeuf și păstrate în lucrările sale. Dar propriile sale scrisori au fost reproduse doar din schițe care au supraviețuit în arhiva Babeuf. Prin urmare, Advielle a publicat 57 de scrisori de la Dubois și doar 39 de scrisori de la însuși Babeuf (chiar și în colecția Poche-Deroche erau mai multe, dar din motive necunoscute au fost omise în timpul publicării). Din punct de vedere științific, publicația nu a fost fără cusur - în textul tipărit (ca și în întreaga carte a lui Advielle) au existat multe discrepanțe cu originalul. Publicarea acestor scrisori a fost precedată de „memoria” lui Advielle de către Babeuf pe tema concursului anunțat de Academia Arras pentru „reducerea numărului de drumuri în Artois”, crezând că acest „memorial” și răspunsul lui Dubois la acesta sunt începutul corespondenței 2. De fapt, primul „memorial”, calomniat de Babeuf în noiembrie 1785 și încă negăsit, a fost consacrat unui subiect social cu totul diferit, foarte acut - oportunitatea împărțirii fermelor.

Majoritatea acestor neajunsuri au fost eliminate în cea de-a doua ediție a corespondenței, realizată în 1961 sub conducerea lui M. Reynar³. Ediția extinsă a devenit posibilă datorită faptului că în arhiva privată a familiei Dubois de Fosse, abatele L. Bert a reușit să găsească scrisorile originale primite de la Babeuf 4. În noua ediție, în loc de 39 de scrisori publicate de Ad-

1 V. Advelle. Histoire de Gracchus Babeuf..., v. 2. Paris, 1884, p. 1-264.

2 Ibid., p. 1-14. („Est-il avantageux de reduire le nombre des chemins dans le territoire des villages de la province d'Artois...”).

o „Corespondență a lui Babeuf cu Academia din Arras (1785–1788)”. Editat de Marcel Reinhard. Paris, 1961 (165 p. +X).

4 Părintele L. Berthe. O mare colecție de autografe: Corespondența lui Ferdinand Dubois de Fosseux (1742–1817). Paris. Hârtia Veche. nr. 192, 1960; La fel. Dubois de Fosseux, secretar al Academiei din Arras, 1785–1792 și biroul său de corespondență. Arras, 19fiQ

wiellem, a inclus 59 de litere. Unele dintre ele sunt esențiale pentru înțelegerea ideilor sociale ale lui Babeuf. Advielle a presupus asta. Babeuf și-a încetat corespondența cu Dubois încă din 1787. Studiul arhivei Dubois a făcut posibilă descoperirea a încă trei scrisori trimise de Babeuf la sfârșitul lui 1787 și la începutul lui 1788. De asemenea, a fost posibil să se stabilească că doar o parte din textul

scrisorilor lui Dubois era adresat numai lui Babeuf – o parte semnificativă a textului a fost repetată și în alte scrisori ale lui Dubois către numeroșii săi corespondenți (din momentul numirii sale ca „secretar permanent”, 3 decembrie 1785 și până în martie). 1788, Dubois a reușit să trimită 4819 scrisori).

Noua ediție în multe privințe s-a deosebit favorabil de ediția lui Advielle, care rămâne totuși meritul primului editor al acestei cele mai importante surse pentru studierea biografiei ideologice a lui Babeuf.

Ediția noastră a acestor scrisori are o diferență semnificativă față de publicarea lui M. Reinard. Include pentru prima dată o amplă scrisoare de la Babeuf către Dubois de Fosse, care se păstrează în arhivele IML într-o copie realizată de mâna lui Advpell. Această scrisoare este nedată, dar întrucât este un răspuns la scrisoarea lui Dubois din 1 iunie 1786 și, judecând după conținutul ei, precede scrisoarea trimisă de Babeuf la 22 iunie a aceluiași an, a fost, fără îndoială, scrisă la mijlocul iunie 1786. Pentru studiul ideilor sociale ale lui Babeuf în perioada prerevoluționară, este de un interes absolut excepțional.

Problema naturii opiniilor lui Babeuf în acest moment rămâne o chestiune de dezbatere. Acel punct de vedere, care în secolul XX. a găsit cea mai frapantă confirmare în lucrările lui M. Dommange și J. Lefebvre, a întâlnit obiecțiile lui A. Mathiez și ale unora dintre cei mai recenti cercetători din istoria ideilor comuniste din timpul Revoluției Franceze 6. Scrisoarea lui Babeuf publicată de noi în mod semnificativ ne extinde înțelegerea opiniilor sale sociale în ajunul revoluției; din aceasta a devenit clar pentru prima dată că în 1785, Babeuf a dezvoltat un proiect pentru crearea de ferme colective. De aceea, comunismul său deja atunci nu era doar de natură consumator. Scrisoarea, ni se pare, confirmă poziția celor care cred că și înainte de revoluție, Babeuf a acționat ca un susținător ferm al unei „societăți a egalității perfecte”, deși, desigur, în anii revoluției și mai ales ai Dictatura iacobină, ideile sale comuniste s-au dezvoltat și s-au îmbogățit semnificativ. Scrisoarea lovește cu îndrăzneala socialului

5 CPA IML, f. 223, pe. 1 unitate creastă 12.

• Vezi A. R. Ioannisyan. Ideile comuniste în timpul Revoluției Franceze. M., 1966; C. Mazairic. Babeuf et la conspiration pour l'égalité. Paris, 1962; idem. Babouvisme et conscience de classe.–C. Ma-zauric. Sur la Revolution Francaise. Paris, 1970. Pentru o critică a acestor lucrări, vezi A. Pelletier, Pensée, 1971, nr. 155; idem. Babeuf-feudiste.- „Annales Historiques de la Revolution française”, 1965, nr. 179.

42

ideile lui Babeuf. căzută, prima expresie este în evaluarea relațiilor sociale existente atunci în Franța, în stabilirea rolului distructiv al proprietății. Gândurile sale despre poziția și rolul femeii reflectă în mod clar ideile exprimate de principalul gânditor social al Franței în prima treime a secolului al XIX-lea. Charles Fourier și sunt incomparabil superioare opiniilor lui Proudhon cu privire la aceeași

problemă. Scrisoarea conține, de asemenea, o evaluare pozitivă foarte interesantă a lui Maximilian Robespierre în legătură cu discursul său despre ilegalitatea de la Academia Arras. Pe lângă această lungă scrisoare către Dubois de Fosse, în volum sunt publicate pentru prima dată 37 de documente noi (sunt marcate cu asteriscuri în cuprins).

Din moștenirea manuscrisă a perioadei prerevoluționare, pe lângă scrisorile către Dubois de Fosse, am inclus în volum 17 scrisori ale lui Babeuf către diverse persoane, inclusiv editorului său, tipograful noyon Deven, către J. P. Hodpffret, către cenzorul regal. starețul Coupet, precum și unui număr de persoane asociate cu activitățile teevdiste ale lui Babeuf - contele Casteja, Buquet, Bigor, fratele mai mic al lui Babeuf, Jean Baptiste etc. Cu excepția scrisorilor către Casteja și Coupe, toate sunt publicate pentru prima dată. timp. Una dintre aceste scrisori - către starețul Saint-Quentin (1788) - este de mare interes pentru cunoașterea copilăriei și adolescenței lui Babeuf. Babeuf a revenit mai târziu la povestea copilăriei sale - într-o schiță a unei autobiografii scrisă în 1793, în timpul șederii sale într-o închisoare pariziană. Acest pasaj va fi publicat în al doilea volum al lucrărilor.

Scrisorile către contele Casteja datează de la sfârșitul activității teudiste a lui Babeuf. La un moment dat, Babeuf avea mari speranțe într-un parteneriat de afaceri cu Casteja. Ruptura cu el a precedat conflictul cu un alt sepiere proeminent din Picardia, marchizul de Suayekur; această ciocnire se reflectă într-un număr de scrisori, reproduse și ele pentru prima dată în acest volum. „Noul David”, așa cum a scris Deven despre aceasta, a contestat „Goliath” - aristocrația Picardie.

De fapt, activitatea literară a lui Babeuf începe în aceiași ani. În 1786, prima lucrare tipărită a lui Deven a apărut în tipografia lui Deven din Nuayop, despre alcătuirea inventarelor și punerea în ordine a arhivelor domnilor⁷. Cu nerăbdarea caracteristică, Babeuf publică aproape imediat o nouă lucrare dedicată justificării noilor metode de practică theeudiană propuse de el, un prospect intitulat de el „Archiviste-terriste”. Dar doar un mic anunț supraviețuiește din acest drum lung.

La începutul anului 1787, criza financiară a monarhiei a dus la convocarea unei adunări a notabililor, iar în acest moment Babeuf vorbește cu un pro

7 „Mémoire peut-être important pour les Propriétaires de Terres et de Seigneuries ou Idées sur la manutention des tiefs”. Acest „memorial” va fi inclus în ediția franceză și nu este inclus în ediția rusă, deoarece este dedicat problemelor pur tehnice ale practicii teudiste.

43

obiect al reformei fiscale. Deja de la sfârșitul anului 1786 și, în orice caz, de la începutul lui 1787, el s-a angajat cu entuziasm într-o nouă operă literară - „Précis d'un projet de Cadastre perpétuel” („0 scurtă schiță a proiectului de cadastru permanent”).

Acest proiect era direct legat de practica sa teudistă. Babeuf a văzut principalul avantaj al metodei sale de întocmire a inventarelor de seigneuries (terrieri) prin faptul că reușește să obțină „permanența” (perpétuité) - cu sistemul său nu este nevoie de compilarea frecventă de noi inventare. „Le Terrier perpétuel” („Inventar permanent”) era titlul unuia dintre ultimele sale manuscrise teevdiste, păstrat în fondul personal al contelui Castege, în arhivele departamentului Somme. Dar dacă este posibil să se întocmească un inventar permanent al proprietății, în care să fie înregistrate toate sarcinile principale (și în viitor este suficient să se noteze doar modificările care au avut loc), atunci de ce să nu aplicați aceeași metodă la statul să întocmească un „Cadastru permanent”, care să permită stabilirea odată pentru totdeauna cuantumului impozitelor care se încadrează pe proprietatea funciară? Babeuf a conturat acest proiect în schița sa a unui inventar permanent, pe care l-a finalizat până în mai 1787. Acest manuscris a fost considerat pierdut mult timp și a fost descoperit abia recent în biblioteca Universității Cornell (SUA).

S-a dovedit că au existat două (și nu una, după cum a raportat Advielle) versiuni ale lui Précis. Prima a fost mai aplicată în natură, iar în ea nu au fost ridicate probleme socio-politice. Proiectul a conturat un sistem permanent și proporțional al unui impozit unic pe proprietatea funciară. Acesta a subliniat puternic asemănarea dintre metodele de întocmire a cadastrului și inventarele signoriale propuse de Babeuf.

Cea de-a doua versiune a Precisului, tot la Universitatea Cornell, nu păstrează aproape nicio modificare în textul privind tehnicile de inventariere. Avantajele „permanenței” (perpetuării) sunt și mai puternic subliniate: un cadastru întocmit în spiritul propunerilor sale va fi bun pentru „nu mai puțin de jumătate de secol”. Principala diferență a celei de-a doua versiuni a fost adăugarea mai multor pagini introductive intitulate „Idei preliminare” („Idées préliminaires”), din care mai târziu, în 1789. „Discours préliminaire”).

În primul său proiect, Babeuf nu a spus o vorbă despre „abuzuri teribile” în domeniul fiscalității. Dar în cele câteva săptămâni sau luni care separă cele două opțiuni, în Franța a început o schimbare politică și ceea ce Babeuf considerase anterior complet imposibil de menționat, el deja *

ê Pentru manuscrisele lui Babeuf din Fundația Castege, vezi A. Pelletier, Babeuf-feudiste.—Annales Historiques de la Révolution française, 1965, nr. 1.

44

exprimat deschis în ideile sale preliminare. El a subliniat că punerea în aplicare a cadastrului său va duce la eliminarea unei părți din „un număr imens de principii vicioase pe care el, împreună cu întreaga națiune, încearcă să le dezrădăcineze... Fiecare persoană cu adevărat luminată, orice ființă rațională nu poate să nu facă decât să nu facă față. suferă pentru frații săi, văzând că cei mai slabi dintre ei sunt împovărați fără milă de repartizarea adesea arbitrară a impozitelor publice... Acum ei nu se mai îndoiesc că, în interesul acestei clase unice, trebuie avut grijă să se elimine multe abuzuri care provoacă

indignarea generală a umanității suferinde. Aceste cuvinte despre „indignarea generală a omenirii suferinde” fac ecoul scrisorii din iunie 1786 – vocea viitoarei Tribune a Poporului se aude deja în ele.

Ambele proiecte s-au încheiat în același mod: „Lasă ca societatea să beneficieze de asta! Aceasta este recompensa principală pe care inima mea o așteaptă. Sunt semnate: „Babeuf, Arhivar-Feudista în Rua, în Picardia” 9.

În mai 1787, Babeuf și-a dus manuscrisul la Paris. Aici, la recomandarea lui Devîn, s-a întâlnit cu geometrul J. P. Odiffré, care l-a introdus în invenția sa - un grafometru trigonometric (graphomètre trigonométrique), potrivit pentru realizarea rapidă a lucrărilor de topografie necesare întocmirii inventarului. Babeuf a încercat să îmbine în continuare proiectul de cadastru cu utilizarea invenției lui Odiffré, sperând să-l intereseze pe acesta din urmă în implementarea planului său. Cu ajutorul lui Odiffré, Babeuf și-a dus proiectul la cunoscutul publicist de stânga James Rutledge, care a promis că îl va duce mai departe. Babeuf s-a întors în Rua, inspirat de speranțe. Dar, după cum se vede din scrisorile către Odiffré publicate în volum, acestea nu s-au adevărit. Adunarea notabililor a fost dizolvată, iar problema reformei fiscale a fost abandonată temporar. Au mai durat doi ani până a fost publicat „Cadastrul Permanent”.

În același an, 1787, Babeuf a încercat să publice o lucrare pur politică. Judecând după o scrisoare a lui Babeuf către fratele său Jean Baptiste din 19 septembrie 1787, acest prim pamflet politic scris de Babeuf s-a numit „Un popor conștient de adevăratele lor interese sau o expunere a politicii insidioase a privilegiaților tuturor claselor din condițiile actuale”. Din scrisoarea lui Devîn, păstrată în arhiva IML, care respingea propunerea lui Babeuf de a publica acest pamflet, reiese că editorul era stânjenit de atitudinea critică a lui Babeuf față de liberalismul nobilimii. Această poziție, luată de Babeuf deja în toamna anului 1787, face mai de înțeles critica ascuțită la care a supus în primăvara anului 1789 Alexander 'Lamet, un om care era încă

9 Toate citările sunt dintr-o fotocopie a manuscrisului păstrată la Universitatea Cornell, atașată la fondul Babeuf (f. 223) la CPA IML.

45

volumul din 1790, înainte de evenimentele de la Nancy, care i se părea chiar lui Marat unul dintre cei mai consistenti lideri de stânga ai Adunării Constituante.

◆ ◆ *

A doua parte a volumului este dedicată activităților lui Babeuf în primul an al revoluției. În ajunul ei, s-a trezit într-o poziție foarte dificilă. Conflictul lui Babeuf cu marchizul de Suayekur, precum și cu unii lorzi feudali spirituali, a dus la ruina sa aproape completă. De atunci, și pentru o lungă perioadă de timp, nu a ieșit din dificultăți financiare și a trebuit în mod constant să se gândească la cum să-și hrănească familia. Revoluția a exacerbă chiar aceste dificultăți: odată cu desființarea îndatoririlor feudale, profesia sa de teudist s-a prăbușit irevocabil. Dar de acum înainte, Babeuf s-ar

putea deda cu totul activității politice. „Mi se pare”, scria el în august 1791, „că revoluția m-a răsfățat complet; Mă surprind adesea gândindu-mă că nu mai sunt aptă pentru nicio activitate în afară de cea publică; Politica și reflecția asupra adevăratelor principii ale legilor și metodelor de implementare a acestora au pentru mine o atracție irezistibilă și înclin să cred că aceasta este singura mea vocație.

Biografia lui Babeuf din 1789 nu este bogată în evenimente externe. Până în iulie, s-a aflat în Rua, unde a vorbit în cadrul discuției asupra mandatului către Staturile Generale. De asemenea, a reluat negocierile cu Odifre pentru publicarea Cadastrului Permanent. Pe 17 iulie, după căderea Bastiliei, a plecat la Paris. A părăsit capitala pe 16 sau 17 octombrie, luând cu el primele exemplare ale cărții sale.

Puține documente referitoare la prima jumătate a anului 1789 au supraviețuit - aceasta este ultima scrisoare referitoare la cazul Soisécourt, un proiect de discurs atunci când discuta mandatul (în care Babeuf a fost de acord cu principiul răscumpărării drepturilor feudale), o critică ascuțită a Discursul lui Lamet și o scrisoare către Odifre cu privire la cadastru. A doua jumătate a anului 1789 este prezentată incomparabil mai bogat în volum.

Acestea includ, în primul rând, scrisorile către soția sa, în special prima dintre ele, datate 25 iulie 1789, asupra căroră Zhores atrăsese de multă vreme atenția. Asistând la masacrul mulțimii pariziene cu Foulon și ginerele său Berthier de Sauvigny, Babeuf a scris cu amărăciune: „O, ce dureros a fost pentru mine să văd această bucurie... Înțeleg că oamenii se răzbune, mă justific. justiția acestui popor când își găsește satisfacție în distrugerea criminalilor, dar nu poate fi acum crudă? Tot felul de execuții, încadrare, tortură, roată, focuri de tabără, bici, spânzurătoare, călăi, din care sunt atât de mulți peste tot - toate acestea ne-au corupt morala! Conducătorii noștri, în loc să ne civiliza, ne-au transformat în barbari, pentru că ei înșiși sunt. Ei culeg și vor culege ceea ce au semănat, pentru toate acestea,

46

săraca mea soție, se pare că va avea o continuare teribilă: suntem abia la început.

Volumul publică și corespondența scrisă de Babeuf pentru Curierul European, care urma să fie publicată la Londra în limba franceză I0. Prima parte conține o descriere a celebrelor zile de octombrie (5 și 6 octombrie), campania „femeilor și muncitorilor” (după Babeuf) la Versailles 11. Această corespondență dezvăluie și atitudinea lui Babeuf față de primele numere ale ziarului Maratov „Prietenul Poporului” – reținut critic, dar foarte interesat. Din întregul flux al jurnalismului parizian din această perioadă, Babeuf și-a concentrat atenția tocmai pe ziarul lui Marat, iar acest lucru, desigur, nu a fost întâmplător.

A doua parte a corespondenței, finalizată după întoarcerea lui Babeuf la Roy, este dedicată activităților Adunării Constituante după mutarea de la Versailles și conține remarci critice adresate acestuia, cauzate în primul rând de adoptarea sistemului de recensământ al votului .

Toate simpatiile lui Babeuf sunt de partea aripii stângi a adunării și, în special, a lui Robespierre. Dar Babeuf a vorbit totuși cu multă simpatie despre Mirabeau, deși, în același timp, a criticat unul dintre discursurile sale în adunare într-un mic pamflet, „O nouă diferență de moșii în prezentarea domnului de Mirabeau”, reprodus și el în volum.

Cea mai mare lucrare a lui Babeuf publicată în acest volum este Cadastrul Permanent. S-a bazat pe manuscrisul din 1787, despre care am vorbit mai sus, dar s-a extins semnificativ. Cea mai importantă completare a fost capitolul introductiv, intitulat „Discours préliminaire” („Discurs introductiv”) de Babeuf. Pentru prima dată în ea, Babeuf își expune public nu numai ideile cu privire la introducerea unui impozit unic, dar împărtășește și o serie de gânduri prețuite, inclusiv redistribuirea generală a proprietății funciare.

În acest capitol introductiv, Babeuf pune întrebarea fundamentală care l-a tulburat încă de când nevoia unei transformări sociale fundamentale i-a devenit clară încă de la mijlocul anilor 1780: „Clasele deposedate (classes malheureuses)! Ce se poate face pentru a vă atenua cumva situația? Ce pot face ca să te mențin dispus să-ți continui existența dureroasă?” În același timp, este foarte caracteristic lui Babeuf că este preocupat în special de situația muncitorilor, a celor care trăiesc din salarii; „câștigurile lor au scăzut până aproape de zero. Dar răul nu s-a limitat la asta: chiar și această lucrare le-a devenit aproape inaccesibilă. Întrucât totul a contribuit la absorbția ma-

lu Primul număr al acestui ziar, se pare, a fost publicat, dar nu a fost încă găsit.

și Această primă parte a corespondenței a fost publicată în revista: Annales Historiques de la Révolution française, 1958, nr. 151 ("Un inédit de Babeuf. Sa "Correspondance de Londres" (oct.

47

averi mari, numărul muncitorilor a crescut enorm. Drept urmare, nu numai salariile s-au redus foarte mult, ci un număr tot mai mare de cetățeni au fost lipsiți de posibilitatea de a-și găsi un loc de muncă chiar și pentru remunerația neglijabilă stabilită de averea tiranică și nemiloasă, remunerație la care nevoia îl obliga pe muncitorul calificat să-l facă. de acord. Cum să nu ne amintim de evaluarea pe care Marx și Engels i-au dat-o lui Babeuf în Manifestul Comunist: „Nu vorbim aici despre literatura care în toate marile revoluții ale timpurilor moderne a exprimat cerințele proletariatului (scrierile lui Babeuf, etc.)”, 3.

Babeuf însuși a acordat o mare importanță „Cadastrului Permanent”. În noiembrie 1793, îi scrie despre aceasta lui Resson, unul dintre liderii administrației centrale alimentare: „Teoria taxei, principiile în baza cărora devine legală, metodele de distribuire corectă și justă a acestuia, necesitatea unui cadastru. pentru a obține acest rezultat, mecanismul de creare a acestui cadastru, mijloacele care îl fac permanent – acestea au fost subiectele pe care am căutat să le acopăr în această carte. Dar, începând cu taxele, am atins toate întrebările cele mai importante ale marii revoluții, pe care o pregăteam atunci și al cărui scop final nici măcar nu-l putea bănuia oricine la acea vreme. Dacă îmi citiți cartea, veți vedea că eu singur, poate, eram în acea

vreme îndrăzneț să prezic și să propun: o scădere a marilor semeni; o existență onorabilă și sigură pentru toți sans-culottes pe bază de muncă; educație egală și gratuită; încercare gratuită; trecerea proprietății sfintei biserici către stat; distrugerea zecimii; desființarea monahismului și, în final, desființarea cultului; distrugerea dreptului de moștenire indivizibilă prin vechime, apoi a nobilimii, apoi a întregului sistem de feudalism... Am venit la Paris din adâncurile a ceea ce era atunci Picardia pentru a răspândi aceste propuneri îndrăznețe» |4. Bineînțeles, în 1793 Babeuf și-a formulat ideile mult mai clar decât în 1789, dar în orice caz, în Cadastru, a apărut pentru prima dată deschis, tipărit, ca apărător al intereselor „claselor salariate” (clase salariate).

Preocuparea față de ei, gândul la necesitatea „asigurării existenței pe bază de muncă” este impregnat și de partea finală a proiectului de petiție scris de Babeuf la sfârșitul anului 1789, una dintre primele sale numeroase petiții întocmite în prima. ani ai revoluției, „Despre dezastrele asociate cu cerșitul, de care ar trebui de temut în iarna viitoare, și despre modalitățile de a

12 Vezi acest volum, pp. 294, 296-297.

18 K. Marx și F. Engels. Soch., vol. 4, p. 455 (italicele noastre - V. D.).

14 CPA IML, f. 223, pe. 1, Nr. 404. Scrisoarea va fi publicată în al doilea volum.

48

cât să le înmoaie. Textul integral al acestei petiții este publicat și pentru prima dată în acest volum. În esență, se ocupa de șomeri, al căror număr a crescut enorm în Franța în 1788-1789. „Probabil, acești oameni săraci”, a scris Babeuf, „sunt muncitori care și-au pierdut locul de muncă sau ale căror câștiguri sunt atât de ne semnificative încât nu mai sunt suficiente pentru a achiziționa produsele necesare... Prin urmare, ar fi corect să găsești și să aplici. înseamnă că poate salva o persoană de la cerșetorie care ar putea dori să lucreze. Dacă societatea, în conformitate cu opinia tuturor autorilor noștri cinstiți, ar oferi tuturor oamenilor posibilitatea de a munci pentru a-și asigura mijloacele de subzistență, ar vrea cineva să se aplece la cerșit...”15 16 Deci, din scrisoarea din iunie 1786 și până la această petiție această preocupare neîncetată a lui Babeuf față de „clasele defavorizate” merge ca un fir de ață.

Volumul reproduce pentru prima dată „Înștiințarea” întocmită de Babeuf după întoarcerea sa în Rua, destinată proprietarilor de terenuri și care fundamentează necesitatea păstrării feudistilor. Pentru înțelegerea lui, trebuie să ținem cont de faptul că de la ruptura cu marchizul Soyekur, situația financiară a lui Babeuf s-a deteriorat extrem de - de atunci și până la sfârșitul vieții, aproape că nu a ieșit niciodată din cele mai grele greutăți. Plecând la Paris în vara lui 1789, a fost forțat să-și părăsească familia fără niciun mijloc de subzistență, iar acest lucru l-a deprimat foarte mult. „Sunt în deznădejde”, i-a scris el soției sale pe 16 august, „că te las într-o situație atât de necazoasă... Sunt consumat de aceste gânduri... Mor

din cauza asta, bietul meu prieten". „Îmi sfâșii inima...", i-a răspuns el soției sale pe 28 august la plângerile ei, „mi lipsesc cuvintele când mă gândesc la situația noastră, dar mă gândesc tot timpul la asta." fondurile mele proprii, deoarece în ultimele 8 luni nu am câștigat niciun ban", i-a informat fratele său la 25 ianuarie 1790. În același timp, a scris: „Simt viu șocul asociat cu prăbușirea feudelor". „Notificarea" a fost ultima încercare a lui Babeuf de a-și asigura mijloacele de existență prin folosirea vechii profesii, dar, desigur, nu avea iluzii de succes în această încercare.

Totuși, principalul interes al „Sesizării" constă în aprecierea pe care Babeuf o dă legislației din 4-11 august 1789. Neîmpărtășind complet entuziasmul contemporanilor săi, Babeuf a dat dovadă de o mare prevedere și perspicacitate, argumentând că aceste decizii reprezintă doar „desființarea imaginară" a feudalismului, întrucât „micii proprietari, care alcătuiesc marea majoritate a plătitorilor în domnii, nu își vor putea răscumpăra obligațiile feudale, „poate chiar peste o sută de ani" ¹⁷. Cel mai proeminent

, s. Vezi acest volum, pp. 336-338.

16 Ibid., p. 237, 239, 241.

17 Ibid., p. 339, 340,

49

J. Lefebvre, F. Sagnac și alții, cercetători ai istoriei agrare a revoluției, au confirmat pe deplin această evaluare a legislației din august în ultimele lor lucrări. Dar meritul rămâne pentru Babeuf că a apreciat corect această legislație deja la câteva săptămâni după 4 august.

Rupând ușor succesiunea cronologică, publicăm în partea finală a volumului un document scris de Babeuf la sfârșitul lunii mai-iunie 1790 în închisoarea Conciergerie din Paris, unde a fost închis prin decizia Curții Supreme de Impozite în calitate de conducător. a luptei din Picardia împotriva plății impozitelor indirecte. Acest document elucidează întreaga perioadă a vieții lui Babeuf în Roy în 1781-1790 cu mare claritate. și este, parcă, un epilog firesc, completând primul volum de lucrări.

Din primăvara anului 1790 începe o nouă perioadă în viața lui, bogată într-o serie de evenimente: lupta împotriva impozitelor indirecte, prima arestare, apariția Corespondentului Picardie, o nouă arestare, conducerea mișcării agrare din Picardia. , procesele Davenekourt și Bull, numirea lui Babeuf în Convenție, alegerea lui ca administrator al districtului Montdidier, dosarul „falsului", munca în administrația alimentară din Paris, participarea la mișcarea din august a secțiilor din Paris, un nou, al treilea , arestare. Toate aceste evenimente se reflectă pe deplin în documentele de arhivă supraviețuitoare ale Fundației Babeuf din Moscova. Ele vor forma conținutul principal al celui de-al doilea volum al operelor sale.

V. M. Dalin

ANI PRE-REVOLUȚIONARI

Scrisoare către părinți

Flixecourt', 12 mai 1779

Dragă tată și dragă mamă!

Cu mare bucurie am primit scrisoarea dumneavoastră, citind căreia am aflat că sunteți sănătoși, ca și fratele meu și surorile mele. Pentru aceasta mă rog neîncetat Domnului, să ne păstreze sănătatea tuturor. Aceasta este cea mai mare fericire pe care ne-o putem dori. Am suferit timp de opt zile de o febră severă, însoțită de dureri de cap puternice și dezgust de moarte; Nu știu cum să explic această boală, dar cred că toți viermii au fost cei care m-au provocat, pentru că aveam simptome care indicau doar asta: mă mâncărime constant nasul, ochii străluceau tot timpul, ca două lămpi fierbinți, limba mea era foarte albă și, în cele din urmă, dezgustul pe care îl simțeam – orice aș mânca, totul mi se părea fără gust. Dar nu pot să mă plâng de domnul și doamna Yullen 3. Au avut grijă de mine ca și cum ar fi propriul lor copil, nu aveam nici cea mai mică lipsă de medicamente. Am luat un singur medicament care m-a pus imediat pe picioare, și anume nouă pastile mari, pe care doctorul mi-a ordonat să le iau într-un măr fiert timp de trei zile. Și din moment ce știu că corpul meu este greu de scuturat, le-am luat pe toate nouă deodată și acest test a ieșit foarte bine. Am avut multe vărsături și am lăsat mult gunoi pe potecile de jos, pline de viermi mici de mărimea unui ac. Și cred că asta mi-a făcut atâtea probleme timp de opt zile. Dar mi-am revenit foarte repede, căci chiar a doua zi după ce am luat doza triplă de medicament, l-am vizitat pe M. Jullen, care se afla la cinci leghe de Flixekur, și nu am simțit nicio durere. Și de atunci mă simt bine. Poate îmi reproșați, dragul meu tată, că nu ți-am scris de foarte mult timp. Dar pot spune în apărarea mea că împrejurările nu mi-au permis să fac asta, căci în decurs de o lună noi

51

Suntem aproape întotdeauna pe drumuri. Am lucrat pe o proprietate la cinci leghe de Flnksekur și, întrucât domnul Yullen avea o mulțime de afaceri, a trebuit să ne întoarcem câteva zile și apoi să ne întoarcem și am făcut această călătorie de trei ori. Toate acestea mi-au făcut imposibil să vă scriu mai devreme. Nu pot veni la tine înainte de vacanța în La Neuville, căci dacă ar fi posibil nu aș vrea să mă întorc. De când am ajuns aici, hainele mele au căzut într-o stare de paragină aproape completă; după cum știți, lucrurile pe care le porți tot timpul își pierd rapid aspectul. Dragă tată, ar fi bine să-mi trimiți bani să-mi cumpăr pantaloni, altfel îmi este rușine să merg în cei pe care îi am acum - nu sunt buni, sunt complet rupti. Între timp, sunt constant în castele. Pentru ca totul să fie bine, trebuie să ai un aspect decent. Scrieți că sfătuiți să nu vorbiți cu domnul Yullen despre ce salariu mi-ar putea plăti. Acest lucru este foarte bun, dar trebuie să te poți îmbrăca decent. Hainele pe care le am, dubletul și jacheta (dacă ar fi și pantaloni), ar fi foarte bune în zilele de lucru, dar ar trebui să am un costum decent de sărbători și duminică. Totul este în regulă cu mâncarea mea, nu putea fi mai bine. Mănânc la fel ca domnul Yullen și la masa lui. Singurul lucru care mă deranjează este salariul. Și nu cred că mi-ar da altceva, pentru că a fost de

acord cu mine la fel ca domnul Gide cu domnul Delo, care, desigur, înțelege mai mult decât mine. Și, totuși, domnul Gide a fost de acord cu el timp de patru ani că primește hrană, locuință, încălzire, așternut și iluminat, dar fără spălare; iar eu, deși nu am făcut nicio înțelegere, primesc toate acestea, iar ei îmi spală și hainele. Deci, dacă deocamdată ai putea să-mi dai bani pentru pantalonii mei, ai putea să-i dai banii domnului Delo, care merge la o sărbătoare locală în Brae. Mai am patruzeci de sous din cele trei livre pe care mi le-ai trimis. M-am prost când mi-am trimis spatele și pantalonii de in, acum aș vrea să-i am. Nu știam că voi avea atât de mult nevoie de ghetre și mi-ar fi de mare folos, deoarece călătoresc des. Acest domn lucrează pentru cei care îl cheamă, iar el este plătit pentru munca depusă. Cât despre scuipe și pantaloni de in, trimiteți-le nu cu domnul Delo, ci prin peșteratul din Etinan. Doamna Jullen mi-a spus că dacă mai aveam două cămăși, din moment ce ea își spală copiii la fiecare șase săptămâni, ar putea să-mi spele și cămășile, că le poate spăla ușor cu săpun. Dacă ai putea trimite pânze, ea mi-ar coase aceste două cămăși. Dacă poți, fă-o, dar dacă îți este greu, vom presupune că nu am spus nimic. Încă îmi place aici. Domnul Jullin este mulțumit de mine. Această persoană este foarte fierbinte, are un dezavantaj - se irită ușor, dar la fel de ușor ajunge din nou într-o dispoziție bună. Acesta este singurul defect pe care îl cunosc în spatele lui și nimeni nu știe alte defecte în spatele lui. El vine din Landre-

52

cnț și soția lui sunt din Paris, dar foarte cumsecade și foarte rezonabile. Domnul Louis trebuie să vă fi spus că a avut o conversație la Amiens cu domnul Jullin. Nu mai am nimic să vă spun decât că închei sărutându-vă, dragul meu tată și cea mai dragă mamă, din toată inima, precum și fratele și surorile mele și pe toți stăpânii noștri.

Eu respect cu tot respectul, dragul meu tată,

Cel mai ascultător servitor și fiu al tău Babeuf

SCRISOARE CĂTRE TATĂL

Flixecourt, 26 mai 1780

Dragă tată!

Ieri, în ziua Înălțării Domnului, am primit scrisoarea dumneavoastră din data de 17 a acestei luni, prin care mă anunțați că dumneavoastră, draga mea mamă, fratele meu și surorile mele sunteți sănătoși, ceea ce mă bucură foarte mult; M-a supărat foarte mult să aflu dintr-o scrisoare pe care mi-ai scris-o pe 18 martie, pe care am primit-o doar o lună mai târziu - îți era teamă că nu ajunge la mine - că mama era bolnavă. Sper, în conformitate cu ceea ce mi-ai scris în ultima ta scrisoare, că ea este mai bună. În ceea ce mă privește, mă simt foarte bine, slavă Domnului.

În ultima ta scrisoare mă întrebi despre situația mea. Ți-am conturat-o într-o scrisoare pe care ți-am trimis-o ca răspuns la a ta din 18 martie; scrisoarea mea este datată pe 11 a acestei luni. Probabil că ați primit-o deja până acum, pentru că l-am trimis cu domnul Delo, care

mi-a spus că a livrat-o la poșta din Amiens. Nu am găsit posibil să vă răspund până la o înțelegere cu dl Jullin, cu care am convenit că voi primi 3 livre pe lună din 22 martie, ziua expirării primului an de serviciu, timp în care am primit nimic, și mi-a comandat haine și o pereche de pantofi pentru ultima vacanță de Paște. Acest acord este foarte modest, dar acum nu pot spera la ce e mai bun. Voi rămâne în aceste condiții cu numitul domnul Yullen până voi găsi un loc mai bun. Așa e, dragă părinte, poziția în care mă aflu, nu este foarte avantajoasă, dar când mă compar cu cea în care probabil te afli, uit de a mea și o găsesc mai mult decât satisfăcătoare.

O să merg să te văd până la mijlocul verii, așa cum mi-ai indicat, dar asta nu este deloc în speranța de a obține ceva de la tine. Poziția ta nu permite acest lucru, știu prea bine, dragă părinte, doar tandrețea părintească te îndeamnă la asta, dar sentimentele filiale nu îmi permit să accept propunerile unui tată, deprimat de nevoie și lipsit de mijloace pt.

53

achiziționarea elementelor esențiale. Nu, tată, nu sunt de acord cu asta și cred că nu te vei supăra că îți resping ofertele prea generoase, știind că în nevoia în care te afli, ar trebui să întâmpinați prea multe greutatea pentru a face ceva. pentru mine.

Dar când mă gândesc bine, văd că nu toată lumea din familia noastră poate avea încă trei livre pe lună și mi-aș simți remușcări dacă aș primi ceva de la un tată care este mai demn de milă decât mine. Voi încerca, dacă se poate, să iau legătura cu niște oameni respectabili pe care îi cunosc, și prin domnul Yullen, pe lista superiorilor dumneavoastră, pe care mi-ați trimis-o cu scrisoarea dumneavoastră din 18 martie, pentru a avansa cumva cauza. a restaurării dumneavoastră. în poziția.

Altceva nu vă pot spune, mergem la drum, mergem la muncă la Bourdon, mă grăbește domnul Yullen. Închei, îmbrățișându-te pe tine precum și pe toată familia, din adâncul inimii și mă măgulesc cu speranța de a rămâne toată viața și de a fi recunoscut de tine,

cel mai venerabil tată al meu, celui mai umil și respectuos fiu al tău

Babeuf

Așteaptă-mă cu încredere până în ziua lui Ivanov. Salutările mele numai pentru tine.

SCRISOARE CĂTRE TATĂL

Flixecourt, 6 septembrie 1780

Mi-ai promis, dragă părinte, că-mi vei scrie cel târziu în jurul datei de 15 august, iar între timp a trecut deja această lună și nu am primit nicio veste de la tine. Asta mă face să cred că încă nu s-a întâmplat nimic favorabil pentru tine. As vrea să știu, însă, care a fost rezultatul petiției depuse de noi cu privire la aparatul dumneavoastră, ati vorbit despre asta cu domnul Dermigui, i-ati aratat o copie a

acestei petiții pe care am luat-o și pe care v-am lăsat scop în acest scop, că el ți-am spus despre asta, într-un cuvânt, dacă ai avut vreo informație despre asta sau nu. Este foarte dureros pentru mine că nu știu asta pentru că această chestiune este foarte importantă pentru mine și cu atât mai mult pentru tine. Pana acum am așteptat, gândindu-mă că scrisoarea poate a întârziat la poșta, dar din moment ce nu primesc nimic, mă hotărăsc să ți trimit, draga tată, o adevărată scrisoare cu o cerere, de îndată ce o primești, să-mi răspunzi și sincer să povestești fără nicio circumlocuție consecințele și rezultatul petiției noastre. Nu sper că această petiție va avea succes, căci, după cum știți mai bine decât mine din experiența dumneavoastră îndelungată, suntem de obicei nemulțumiți, nimic nu reușește. Dar nu este nimic de făcut, trebuie să ne înțelegem cu asta. Deci răspunde-mi te rog

54

La ceea ce vă cer, de îndată ce primiți această scrisoare, descrieți-mi în detaliu toate împrejurările care s-au petrecut de la plecarea mea și se referă la scopul pe care am încercat să-l atingem. Sunt de părere că dacă nu reușim în acest fel, vom încerca să muncim pentru a obține demisia dumneavoastră cu dreptul de a comercializa sare și tutun. Căci, bietul meu tată, la ultima mea vizită, am observat că starea ta este de așa natură încât nu mai poți îndura ostenele cerute de funcția ta, iar povara anilor începe să te obosească. În scrisoarea dumneavoastră de răspuns, puteți să-mi indicați dacă credeți că petiția pe care am trimis-o domnului DeLoveple va avea succes, iar dacă credeți că nu va avea succes, voi redacta, dacă vi se pare utilă, o scrisoare cu o cerere de demisie și pentru un magazin cu amanuntul, pe care îl veți preda zisului domnului Delaville.

Informează-mă despre starea de sănătate a ta și a amabilei mele mame, precum și a fraților și surorilor mele, pe care îi îmbrățișez cu cel mai mult cordialitate și cu tot sentimentul de respect și recunoștință pe care ți le datorez, rămân,

dragă tată,

Fiul tau

Babeuf

Multe salutări vecinului nostru domnul Theodore și toată familia sa și domnului Dufresne. Poți să-i spui zisului D. Dufresne că tânărul care a locuit cu M. Folier, cel cu care s-a distrat la o sărbătoare locală în La Neuville, slujește la jumătate de leghe de Flixecour și că l-am cunoscut. .

În Morcourt există un funcționar al unui vânzător de pește (care locuiește în apropierea casei de gardă) pe nume Charles Pi, originar din Angers, lângă Bourdon, căruia i-a fost martor cumnatul Jacques Dubois în actul de a-i recunoaște drepturile asupra revistei. de luncă 4, pe care o deține în comun cu alții pe terenurile Bourdon. Acest document a fost întocmit de mine. Dacă îl cunoști pe acest Charles Pi, spune-i dacă îți place. Dar acesta nu este în niciun caz cel mai

interesant lucru pentru noi, la revedere, dragă părinte, răspunde-mi cât mai curând.

SCRISOARE BUKE 5

Roy, 12 aprilie 1785

Domnul Bourson mi-a informat despre conținutul unei scrisori pe care i-ați scris-o recent, care mă privește parțial, și mă grăbesc să-i răspund, deoarece am obiceiul să acționez rapid în toate acele cazuri care au vreo legătură cu pe mine.

În urmă cu patru ani, am acceptat cu cea mai mare plăcere oferta dumneavoastră, dar de atunci lucrurile s-au schimbat atât de mult încât nu îmi este posibil să o fac din nou.

55

acceptă-l, cel puțin în condițiile pe care parcă mi-o vei oferi. Deși în momentul de față nu desfășoară nicio afacere deosebit de semnificativă, am totuși de lucru cu mai bine de doi ani în avans și am asigurările multor domnitori că așteaptă doar finalizarea afacerii pe care am început-o pentru a putea încredința-mi munca, pe care ei consideră că este necesar să o cheltuiască în posesiunile lor. Mai mult, chiar dacă nu aș avea pe viitor o astfel de afacere profitabilă, tot nu aș putea, stimate domnule, să profit de oportunitatea pe care o prețuiesc foarte mult pentru a vă împărtăși munca neobosită, deocamdată sunt căsătorită. Ia, și un salariu de 100 de ecu, deloc rau pentru un burlac, nu poate, după cum înțelegeți voi însuși, să fie suficient pentru întreținerea unei familii.

Dar, așa cum am avut onoarea să vă informez în scrisoarea mea din vara trecută, ar putea fi posibil să găsim o modalitate de a încheia un alt tip de înțelegere între noi, la fel de avantajos pentru tine și pentru mine. Terenurile care sunt în fidelitate Capitolului din Noyon reprezintă, fără îndoială, un domeniu de activitate foarte larg și, acționând singur, vei putea doar foarte încet să obții recunoașterea tuturor obligațiilor asociate acestora. Dar pentru că aveți deja un acord cu capitolul pentru efectuarea tuturor acestor lucrări (în propunerile mele pornesc de la faptul că acest acord nu mă privește), predați-mi în mod arbitrar o mică parte din această lucrare, cel puțin una mic seigneur sau feudă simplă, constând doar din posesiuni tenace, iar dacă după această încercare veți constata că am făcut o treabă bună, vom repeta această experiență. În plus, fratele meu mai mic locuiește cu mine, în vârstă de șaisprezece ani⁷, care deja începe să lucreze destul de bine, iar dacă într-un an și jumătate sau doi se va îmbunătăți suficient pentru a te putea ajuta, așa cum aș putea face în împrejurări. permiteți-mi, vă voi da ca asistenți.

Asta, dragul meu domn, este tot ce pot să vă spun despre asta, ar fi și mai bine să ne explicăm personal, iar dacă vi se pare că propunerile mele sunt acceptabile, dați-mi un răspuns și să indicați ziua în care v-am putea găsi în Noyon. să te văd și să vorbesc cu tine.

Am onoarea să respect cu tot respectul convenit mentorului meu.

SCRISOARE DE DUBOIS DE FOSSE 8

Rua, 15 decembrie 1785 Stimate domnule!

Într-adevăr, când mi-a venit gândul să răspund la întrebarea propusă de academie, m-am ghidat nu atât de considerații mercenare, cât de dorința de a o informa despre mine.

56

despre o problemă care deschide o mare sferă pentru oameni cu o inimă sensibilă pentru a proteja drepturile omenirii. Fără îndoială că acest subiect ar fi putut fi mai bine pus de un om cu un stilou mai priceput decât al meu, dar mă îndoiesc că ar fi cineva care ar fi fost mai agitat de această problemă și ar fi pătruns mai adânc în suflet.

Cu toate acestea, nu ascund, domnule, că m-aș bucura dacă Memoriile mele, chiar și pentru un minut, ar atrage atenția acelei illustre comunități, din care sunteți membru datorită talentelor dumneavoastră. Dorințele mele se limitează doar la acest har, căci nu mă măgulesc deloc cu gândul că această lucrare este capabilă să satisfacă academia din punctul de vedere al temei propuse și că, prin urmare, ar trebui să o deosebească de multe altele. care, fără îndoială, i-au fost depuse și probabil că merită mult mai mult premiul; astfel, nu regret prea mult că nu m-am deranjat să aflu despre condițiile concursului anunțat pe 6 aprilie, fiecare din care se pare că le-am încălcat. Va sunt extrem de recunoscător, stimate domnule, pentru amabilitatea și atenția de care ați dat dovadă trimițându-mi programul competiției și, deși slaba mea încercare nu a fost încununată de succes, nu mă voi pierde inima și nu voi profita de ocaziile pe care v-ați bucurat să mi le oferiți ca sub formă de încurajare. Numai aceasta poate trezi cu adevărat rămășițele zelului meu și poate crește micile mele talente atunci când încerc să reușesc să elaborez - de data aceasta deja în conformitate cu cerințele stabilite - a doua întrebare a programului, la care îmi voi limita pretențiile, deoarece subiectul primei întrebări este de așa natură încât habar n-am despre el,0.

Am onoarea să fiu, domnule,

Cel mai umil și ascultător slujitor al tău

Babeuf

SCRISOARE CĂTRE SINDICUL CAPITOLULUI AMIENS

Roy, 17 decembrie 1785

M. g., din moment ce administrarea proprietății mănăstirii Celeștilor Sfintei Cruci de lângă Ophemont, stabilită la Soissons, m-a instruit să obțin de la vasalii seigneurie du Quesnoy noi acte de drepturi feudale referitoare la toate posesiunile nobiliare situate pe acest pământ, care prin Celestinii mănăstirii Sf. Antoine din Amiens aparține parțial capitolului dvs., împreună cu reprezentanți ai susmenționaților Celestini din Ophemont, am considerat că este necesar, înainte de a desfășura acest eveniment, să vă solicit acordul și permisiunea de a căuta documente,

referitoare la feudele situate pe acest teren, care fie sunt în întregime dependente de capitolul dumneavoastră, fie sunt subordonate atât acestuia, cât și organizației sus-menționate care administrează proprietatea mănăstirii Ofemon. Acest lucru este cu atât mai necesar cu cât aceste feude sunt destul de numeroase și suficient de mari ca dimensiuni și, prin urmare, va trebui să li se solicite o compensație mare pentru fostele drepturi feudale. Deja acum cunosc multe drepturi care merită să fie restaurate, iar organizația care administrează proprietatea mănăstirii Ofemon și-a primit deja cota, fără a se atinge de a ta. Dezordinea în care se regăsesc titlurilele ale acestor moșii duce la faptul că unele dintre aceste drepturi rămân necunoscute părților interesate de restaurarea lor; totuși, urmând metoda strict ordonată pe care o descriu¹², se poate fi sigur că multe dintre aceste drepturi vor fi imediat restaurate, iar în viitor se va putea evita pierderile din uitarea lor.

În aceste împrejurări, capitolul din Amiens mă poate ajuta făcându-mi cunoștință cu titlurile pe care le are la dispoziție referitoare la aceste feude, așa cum administrarea proprietății mănăstirii Ophemon îi va oferi posibilitatea de a se familiariza cu toate titlurile sale. .

Ca plată pentru munca mea, voi cere capitolului aceeași răsplată ca de la administratorii proprietății mănăstirii Sfintei Cruci și mă voi mulțumi că pentru toate drepturile pe care le regăsesc, cuantumul amenzii pe care le voi afla. vasalii nu ar trebui să plătească dacă ar plăti la timp și astfel semenii ar primi ceea ce li se cuvenea, fără să piardă practic nimic în acest proces.

În așteptarea răspunsului dumneavoastră, am onoarea să rămân cu cel mai mare respect.

SCRISOARE CĂTRE J. F. A. DEVEN 13

Roy, 28 martie 1786

Propunerea dvs. pentru cea mai fiabilă modalitate de a tipări planul, împreună cu Memoir 14 în cauză, mi se pare cea mai reușită. Am toate motivele să mă aștept la multe de la această Memorie, deoarece a câștigat deja cea mai măgulitoare recenzie de la tine. Deși laudele ne orbesc de obicei, cred, m.g., că afirmațiile tale, așa cum spui, sunt destul de sincere; Încrederea mea în aceasta se bazează pe convingerea profundă că meritele tale nu se limitează la faptul că te-ai dedicat celei mai minunate profesii și că cunoștințele tale extinse de literatură îți permit să exprimi judecăți destul de corecte. Pro-

Vă rog să încercați pe cât posibil să vă țineți de cuvântul dat cu privire la datele la care ați promis să îmi predați Memoriile mele și să rămâneți încrezător că nimeni nu poate fi mai mândru decât mine de titlul dumneavoastră, m. g., etc.

Continui corespondența cu autorul cărții 15, despre care vorbesc în Memoriile mele, corespondență în care acest autor, vorbind foarte încrezător pe paginile cărții sale, joacă, în lumina obiecțiilor mele, un rol destul de jalnic. , după cum voi avea, am onoarea să vă demonstrez (dacă cred că merită atenția voastră) în timpul călătoriei la Noyon, pe care o voi întreprinde după Paști. Deci, din moment ce susțin această corespondență, nu voi avea nimic împotrivă dacă, de exemplu, o adăugați la Memoriile mele ca o continuare.

Dacă acest eseu este primit favorabil de către cei care îl citesc și manifestă o oarecare dorință de a se familiariza cu continuarea analizei critice a Inventarelor, cărora li s-a dat un caracter permanent, autorul Memoriei se va grăbi să îndeplinească această dorință. prin informarea acestora cu privire la continuarea corespondenței sale cu domnul de Saint-Viber, ceea ce va oferi un alt prilej de a compara gândurile ambilor autori cu privire la îmbunătățirea cardinală a inventarelor, precum și întocmirea unui manual permanent și a unui registru permanent. .

SCRISOARE CĂTRE DUBOIS DE FOSSE,

Rua, 21 mai 1786 Stimate domnule!

Tocmai am primit o scrisoare pe care ai fost atât de amabil să mi-o scrii și luna aceasta, împreună cu programul concursurilor pentru 1787 și 1788, cu ștampile Academiei din Arras pe primul plic și M. de Calonne pe primul plic. al doilea.

Voi citi cu plăcere un fragment din raportul ultimei dumneavoastră întâlniri, pe care dumneavoastră, dragul meu domnule, mi-ați promis cu bunăvoința obișnuită să mi-l trimiteți și din care aflu cu mare satisfacție numele persoanei care a meritat premiul Academiei. Îți sunt veșnic recunoscător pentru amabilitatea de care dai dovadă de a-mi descrie atmosfera plăcută și interesantă în care a avut loc această întâlnire. Împărtășesc satisfacția pe care ați experimentat-o de la o mare adunare de spectatori și cred că acesta este încă prea puțin tribut pe care academicienii l-ar putea aștepta de la oameni a căror măreție spirituală și noblete de sentimente le-au permis să înțeleagă semnificația deplină a problemelor care ocupă atenția dvs. asamblare înaltă. Acest lucru i-a făcut să fie pătrunși de o nobilă dorință de a fi prezenți la discuția unor astfel de întrebări importante, capabile să intereseze cele mai diverse secțiuni ale societății.

59

Da, domnule, după cum am avut deja onoarea să vă informez, încă intenționez, mai ales după amabilitatea dumneavoastră, să particip la concursul pentru reducerea numărului de drumuri. Acest subiect nu este nicidecum străin de profesia mea, profesie prin care s-ar putea să vă pot fi de ajutor, întrucât sunteți domnul parohiei voastre: cu această ocazie am onoarea să vă trimit o copie a unui scurt eseu pe care tocmai l-am scris și care poate fi considerat într-un anumit sens „ca un prospect al unei lucrări dedicate întreținerii arhivelor domnului, precum și întocmirii inventarelor și conferindu-le caracter permanent”¹⁶. Sunt pe cale să scriu o astfel de lucrare și să consider în ea bazele unei noi metode, pe care o consider a fi mai corectă decât

acceptată până acum, după cum veți putea vedea singuri, dacă vă veți demni să citiți acest mic rod al reflecțiilor mele; și sunt convins că vei putea discerne în ea adevăratul motiv al acțiunilor mele, care nu a fost nicidecum, așa cum ar putea crede unii, o dorință condamnată de a-l denigra pe colegul meu parizian.

Am onoarea să fiu, cu cel mai desăvârșit respect, al tău, suveran plin de milă, cel mai umil și ascultător slujitor

Babeuf

SCRISOARE DE DUBOIS DE FOSSE <.

[Roy, iunie 1786] Stimate domnule!

Am citit cu mare interes fragmentul pe care mi l-ați trimis cu amabilitatea din raportul celor două ședințe publice pe care glorioasa voastră societate le-a avut la 26 și 27 aprilie din acest an 19 și voi profita de permisiunea pe care mi-o acordați cu atâta generozitate. astăzi să mențin o corespondență cu dumneavoastră pentru a vă expune părerea asupra unora dintre subiectele care au fost tratate la aceste două întâlniri memorabile.

Raportul lui M. Delegorgue 20 mi se pare o lucrare excelentă, dar părerile mele mă determină să acord preferință raportului lui M. Delestre du Terrage²¹; sistemul său de egalitate și proporționalitate a proprietății îl mărturisește ca prieten al omenirii și este mai în concordanță cu intențiile naturii, care poate dori existența unei societăți umane numai cu condiția ca fiecare dintre membrii săi să găsească în ea satisfacerea deplină a nevoilor lor vitale. Dacă societatea nu este așa, atunci este nefirească, nu mai este o organizație, ci rezultatul nefericit al întâmplării; este capabilă, sub influență întâmplătoare, de schimbări de scurtă durată în numele principiului dreptății, care, vai! extrem de rapid

60

dat uitării. Crede-mă, dragul meu domn, până când o clădire nepotrivită fericirii majorității oamenilor va fi demolată, pentru a se construi una nouă, începând de la temelie, după un nou plan și în perfectă armonie cu cerințele liberului lor. și deplină dezvoltare, totul va fi supus distrugerii, totul va trebui refăcut. Îți admir ilustrul companie, dar trebuie să mărturisesc că sunt surprins că îndrăznește să-și exprime părerea doar despre forma scrierilor, a căror considerație și-a pus sarcina. Este ciudat că ar fi trebuit să acorde memoriei domnului Delegorgue, care chiar a înaintat cererea ca administrația provinciei Artois și înțelepciunea guvernului să se opună împărțirii fermelor și, în același timp, îl laudă pe domnul Delestre. du Terage, care caută această împărțire, ca o binefacere evidentă. Astfel, îl recompensează pe cel care spune „nu” cu o mână, iar cu cealaltă mână pe cel care spune „da”, cu reținere excesivă evitând să vorbească atât în favoarea „da”, cât și a „nu”. Îmi cer scuze pentru această remarcă, dacă aș fi un scriitor cu experiență, m-aș întreba²² despre lux * ... mă dedic, în concordanță cu înclinațiile mele, diferitelor tipuri de meșteșuguri, inventez și găsesc modalitatea de a primi orice mijloace de subzistență. de la cei bogați, oferă-i un număr

nesfârșit de obiecte capabile să-i măgulească vanitatea, efeminația, gusturile sale volubile și toate celelalte pasiuni ale lui, obiecte necunoscute până atunci și pe care s-ar fi rușine să le folosească în vremuri de inocență și puritate, simplitate și modestie, când o persoană era capabilă să se descurce singură (fără intermediari inutile), când oamenii erau cu adevărat bucuroși să nu aibă nicio superioritate și să folosească doar acele ustensile care erau clar și fără îndoială utile. Și acum luxul a înflorit, iar când vine vorba de asta, vedem că a devenit necesar pentru existența unui număr mare de oameni, deoarece a devenit singura resursă pentru toți cei care sunt lipsiți de proprietatea ancestrală.

Se aud multe plângeri despre creșterea emigrării sătenilor, în timp ce deplâng soarta agriculturii – vai! În timp ce academiile vorbesc împotriva împărțirii fermelor, au rămas întotdeauna destui muncitori agricoli. Dacă într-o parohie există trei sau patru proprietari rurali mari care dețin cultivarea întregului pământ în mâinile lor, atunci se descurcă cu toată munca cu un număr mic de muncitori angajați și atunci se dovedește că toți ceilalți locuitori nu pot. găsește un loc, chiar și pentru a lucra pentru alții. Ei sunt forțați să apeleze la un meșteșug și, din moment ce nu o pot face în mediul rural și, uneori, este imposibil să o învețe acolo, săteanul merge la oraș, iar acest lucru este destul de firesc. Starea de lucruri nu permite

* Omissiuni în original.

61

îi permite să rămână în sălașul simplității și, involuntar, caută mântuirea în sălașul desfrânării și totul merge bine.

Până acum a fost străin de lux, nu a fost nici producător, nici distribuitor de lux, acum va deveni ambele. Se poate întâmpla să găsească vreo industrie profitabilă, veniturile din care să-l orbeze și, neștiind ce să facă cu banii săi, să se grăbească fără ezitare în treburile complicate, iar starea existentă de corupție a moravurilor să creeze în el. se confruntă cu o nouă cauză, această corupție și multe alte consecințe la fel de nefericite pot urma. Căci nu va fi surprinzător dacă, după tot felul de necazuri, omul nostru răsfățat s-ar scufunda cu ușurință în cele din urmă la o ruină completă și ireparabilă, iar între timp maeștrii artelor și meșteșugurilor, care contribuie la păstrarea și perpetuarea luxului și a politicii, adică cei care ne guvernează, mai întâi o vor face victima lor, extragând profit din ea, apoi îi vor impune și o taxă uriașă de lux - și toate acestea pentru interesul comun, pentru binele comun și iarăși totul va fii in bine.

(...) * mănăstire, barăci și vestibul. Și asta îi face dezgustați până și pe fermieri de starea lor, pentru că nimic nu le garantează că fiii lor, prea numeroși sau prea tineri pentru a le lua locul în cazul morții lor, nu vor fi asupriți la rândul lor. În fine, aceasta ar trebui să explice și plecarea din sat a locuitorilor săraci, nevoiți să părăsească locurile în care acum sunt lipsiți de posibilitatea de a-și câștiga singuri existența.

La fel ca și mine, domnul Delestre a înțeles că problema de decis a fost pusă de proprietarii care vor să știe dacă vor obține mai multe venituri prin împărțirea fermelor sau nu. La fel ca domnul Delegorg, ale cărui concluzii sunt însă îndreptate împotriva împărțirii, el nu a pierdut din vedere faptul că bogații vor dori probabil să profite de faptul că oamenii sunt interesați să obțină pământ și le vor închiria în inchiriere la un pret foarte mare. Prin urmare, îi îndeamnă jalnic pe bogați să nu cedeze în acest caz sentimentului de lăcomie și să-și închirieze terenurile pe părți la același preț cu care le-ar fi închiriat în totalitate fermierilor.

Până la urmă, toți cei (cu excepția domnului Delegorgue) care ar fi putut fi rivalul meu, dacă chiar aveam de gând să particip la concurs, au votat împărțirea fermelor. Domnul IHF M. HARDR A.***, căruia i-ați acordat prima mențiune de onoare, se pronunță în favoarea unei secțiuni care să corespundă posibilităților chiriașului și calităților teritoriului. M. J. B. Bizet, ²³ din Amiens, care a primit o a doua mențiune de onoare, este un susținător al împărțirii duse la limita ei extremă. El

Pass, original.

♦♦ Deci în original.

62

declară că de o astfel de împărțire vor beneficia proprietarii, agricultura, sătenii, provincia Artois, regatul Franței. Autorul celei de-a treia note onorabile, domnul Coclet²⁴, canonic al primei colegiate din Cambrai, este și el în favoarea împărțirii. Toată lumea este de acord că problema împărțirii ar trebui luată în considerare numai din punctul de vedere al creșterii bunăstării generale, și nu din punctul de vedere al creșterii veniturilor proprietarului terenului. Toată lumea susține, și eu însumi sunt ferm convins de acest lucru, că despărțirea ar pune capăt sărăciei, crimelor și cerșetoriei pe care le generează. Dacă ai avea răbdarea să-mi citești memoriile, ai putea vedea că permit această împărțire a fermelor doar cu anumite reguli și că, după părerea mea, împărțirea nu înseamnă spargere. Sunt de părere că orice împărțire excesivă, adică acoperirea chiar și a unor zone nesemnificative, va fi mai dăunătoare decât utilă. În raport cu proprietarul, ferma se păstrează intactă. Secțiunea, după cum am înțeles, este supusă recoltării. Ferma se păstrează în întregime, dar nu mai este exploatată de un fermier. În locul ei am pus un grup de muncitori, în concordanță cu mărimea fermei, uniți printr-un acord comun asupra obiectului funcționării acesteia.

Pentru a produce ceea ce poate produce, fiecare fermă necesită forța de muncă a unui anumit număr de oameni. Acesta este numărul pe care trebuie să-l știți de la bun început. Când această întrebare este clarificată, se poate determina cu ușurință ce este necesar pentru ca acești oameni să aibă hrană, locuință și întreținere decentă.

De la zece până la cincisprezece ani precedenți, se poate calcula randamentul mediu probabil al diferitelor culturi. Din aceasta va fi necesar să se scadă, în primul rând, tot ceea ce va merge la subzistența muncitorilor sau va merge în folosința lor și, în al doilea

rând, ce va merge la semințe și la plata zecimii. O parte din surplusul deținut pentru vânzare va fi folosită pentru rambursarea proprietarului sau o chirie modestă, care să fie calculată în așa fel încât muncitorii să rămână cu un profit bănesc de împărțit între ei. Justiția cere ca acest profit să fie satisfăcător și nu poate fi așa decât cu condiția ca, în 20 de ani, după rambursarea tuturor cheltuielilor rezonabile ale lucrătorilor, să le permită să acționeze un capital egal cu cel puțin un sfert din valoarea totală a proprietatea terenului.

Baza pentru determinarea sumei chiriei ar trebui să fie prețurile medii ale produselor, stabilite în funcție de prețurile pieței pentru zece până la cincisprezece ani. Pentru a nu lăsa nimic la voia întâmplării în cuantificarea randamentelor, este important, după cum subliniez, să se țină cont de randamentele bune și rele pe o perioadă de timp suficient de lungă.

63

ca să-ți faci o idee corectă. La fel, pentru a estima veniturile bănești din vânzarea a ceea ce nu a fost consumat, ar trebui să se facă referire la prețurile pieței pentru aceeași perioadă de timp. Astfel, se obține un rezultat corect prin echilibrarea penuriei și abundenței, prețurilor excesiv de mici și costurilor ridicate. Astfel, nu există nicio scuză pentru a cere proprietarului reduceri sau scutiri de chirie, întrucât totul a fost asigurat în medie, numărând anii buni și răi.

Întrucât știu câți muncitori este nevoie pentru a exploata o fermă și cât ar trebui să aducă în mod echitabil venituri proprietarului ei, lăsând deoparte veniturile ocazionale care depind de harnicia mai mult sau mai puțin a soției fermierului, înlocuiesc ferma închiriată cu o persoană cu fermă colectivă: la această fermă vor lucra împreună 50, 40, 30, 20 de persoane; înainte, când trăiau singuri, trăiau în sărăcie, acum vor deveni repede prosperi.

Beneficii pentru proprietarul terenului. Mai mult de un fermier este răspunzător față de el pentru chirie; toți cei care acceptă să-și exploateze în comun pământurile îi garantează chirie. Dacă le dă un avans, este mai sigur că îl va primi înapoi, căci nu mai trebuie să se teamă de comportamentul inadecvat, dezordinea, incapacitatea, speculațiile nereușite sau necinstea unui singur fermier, a cărui boală gravă îi poate submina și interesele. Acolo unde mulți oameni se unesc pentru a se mișca împreună, ajutându-se unii pe alții, spre un singur scop, conducerea este întotdeauna încredințată celor mai deștepți, mai experimentați, mai sinceri. Întotdeauna în astfel de cazuri, toată lumea se urmărește unii pe alții și apare concurența reciprocă, ceea ce face dificilă orice risipă dăunătoare și furt. Fiecare are grijă de sine pentru a nu fi văzut în neglijență sau stinghere: se știe că între ochii egali ai proprietarului - peste tot și nicăieri. Dacă unul dintre ei se îmbolnăvește, nimeni nu va suferi de asta - nici soția lui, nici ferma, pentru că atunci toată lumea își dublează activitatea și toată lumea își asumă de bunăvoie puțină muncă în plus. Niciun accident, nici măcar moartea, nu poate încetini sau opri munca. Caii sunt mereu curați, taurii au întotdeauna propriul lor cioban, întotdeauna există cineva care să aibă grijă de vaci și să le mulgă; dacă gazda se îmbolnăvește, curtea păsărilor de curte nu va suferi de asta - în

această comunitate frățească toți se ajută între ei. Fiecare încearcă cu mare înțelegere să facă totul cât mai bine, căci douăzeci de minți sunt mai bune decât una și toată lumea lucrează cu multă râvnă, pentru că nimeni nu vrea să merite un reproș pentru lipsa de curaj.

Unicul fermier, dacă trebuie să sape gropi, să crească vânci, să sape șanțuri, să taie tufișuri, să semene, să cosi, să culeagă, să aducă fân sau snopi, să treiera, gândește-te bine înainte de a plăti pentru salariile zilierilor. Adesea este de la -64

așteaptă pentru mâine ceea ce trebuie făcut azi, iar între timp vin zile furtunoase, iar ceea ce a întârziat rămâne nefăcut. La o fermă colectivă, dimpotrivă, totul se face la timp, există întotdeauna o oportunitate și destui muncitori pentru a face toată munca.

În această vastă economie nu se pierde un singur colț, fiecare câmp a fost perfect studiat și evaluat: unde se naște cel mai bine grâul, se seamănă grâul unde se naște cel mai bine inul, se seamănă inul unde rapița dă cea mai bogată recoltă, acolo se seamănă rapița. . Dar nu se poate să nu se repete că închirierile pe termen lung sunt esențiale pentru succes; cel mai bine ar fi o închiriere pe perioadă nedeterminată, aceasta ar avea cele mai benefice consecințe pentru coproprietarii-fermieri, și pentru proprietarul terenului, și pentru suprafața dată, și pentru țară. Contractele de închiriere perpetuă ar fi revizuite la fiecare douăzeci de ani și, dacă ar exista motive pentru a face acest lucru, ar putea fi modificate de experți în articole separate din diverse motive, deoarece modificările pot deveni necesare: se știe că valoarea aurului și argintului scade. pe măsură ce ambele metale devin din ce în ce mai comune - nu pot achiziționa astăzi ecu-ul pe care l-aș fi achiziționat acum o sută de ani 2c.

Printre alte rezultate foarte valoroase ale fermelor colective ar fi avantajul că ar aduce oamenii mai aproape. În ele, mai multe familii sărace s-ar fuziona, ca să spunem așa, într-o singură familie prosperă. Aceste familii ar trece de la o stare de incertitudine extremă la o stare de stabilitate. Ei ar fi eliberați de toate necazurile din prezent și de grijile legate de viitor. După înființarea fermelor colective, n-am mai vedea bătrâne sărace, destul de slabe și murdare încât să se sperie, ducând pe marginea drumului niște vaci mizerabile, de la care speră să ia niște lapte, n-am vedea pe jumătate. mame înfometate, chinându-și sănătatea și îmbătrânesc prematur din cauza vânzării sânilor copiilor din oraș. Familia avea să devină mai frumoasă și mai puternică. Un măcelar rural nu ar vinde carne proastă; vigilența unui paznic din sat ar deveni, ca sa zic așa, de prisos, pentru ca nimeni nu si-ar pasta pe furiș vitele pe câmpul sau pe pajiștea altuia; căci vitele care acum se împrăștie, epuizate, bolnave de cruste, aveau să fie concentrate într-o fermă, unde toate proviziile disponibile de hrană, pe lângă pășune, îi vor fi aduse de femei, fete și copii, care vor continua să culeagă iarbă. , dar pentru utilizarea sa în comun. Multe plante și lăstari care se irosesc fără să beneficieze nimănui s-ar transforma în furaj sau așternut și ar crește în cele din urmă bunăstarea fermierilor.

Pentru a atinge pe deplin scopul pe care ar trebui să-l stabilească, acceptând ideea de ferme colective, a căror creare ar fi mult de preferat împărțirii fermelor, întrucât

sunt lipsiți de inconvenientele sale, ar fi util să se facă schimbări mari în designul, distribuția și dimensiunea clădirilor. Domnii și clerul ar trebui, în vastele lor domenii, să dea un exemplu al acestor schimbări, pe care le pot aduce, deoarece au resurse uriașe. Cheltuiala pe care aceasta ar presupune nu ar fi chiar un sacrificiu, ar însemna să semănați puțin și să culegeți mult; în câțiva ani bogăția pământului ar fi crescut uimitor. Este mai bine ca moralitatea și fericirea sătenilor să le faciliteze asocierea decât să le permită să se țină depărtați unul de celălalt, fiecare în gaura lui. Legați ca într-un pachet, le va fi mai ușor să se ajute reciproc și vor fi mai puțin înclinați să se facă rău unul altuia; nu vor mai avea acele gânduri rele care se clocesc în singurătate și se desfășoară în întuneric. Cu o comunicare constantă, fiecare proiect suspect, fiecare acțiune are un martor, coliba nu va mai amenința coliba, iar castelul va fi, de asemenea, complet în siguranță; nu vor mai fi hoți, nu vor mai fi incendieri, nu vor mai fi spânzurătoare, nici călău. Multe prejudecăți și superstiții periculoase vor dispărea imediat; căci acolo unde oamenii s-au unit pentru a trăi împreună, rațiunea își va lua curând locul printre ei: îi luminează, îi convinge și îi călăuzește prin autoritatea ei.

Implementarea practică a părerilor mele ar fi foarte ușoară dacă transformarea materială a fermei, care trebuie transformată dintr-un individ în colectiv, ar putea fi realizată instantaneu, ca prin magie. Dar chiar dacă luăm lucrurile așa cum sunt, având în vedere și faptul că conțin multe inconveniente, mi se pare că implementarea practică a acestui lucru ar putea fi deja acum o reînnoire foarte benefică.

Domnul Delegorg vede în fermierii de azi, parcă, depozitarii noștri naturali, cu care nu trebuie să se teamă niciodată de monopolul cerealelor. Dar sistemul fermierilor colectivi este și mai îndreptat împotriva monopoliștilor, mari sau mici. Fermierii din ziua de azi, înainte de a-și vinde cerealele, nu le pasă puțin, dacă vreunul, de zilierii care locuiesc în cartier, ajutoarele care îi ajută în munca lor, au suficiente provizii pentru a evita foamea. Hambarele lor sunt închise cu grijă în speranța unei creșteri a prețului; de îndată ce vine, trimite totul în piața orașului, fără să-și facă griji pentru nevoile locale. Dimpotrivă, în fermele colective, alimentele sunt păstrate în stoc pentru toți muncitorii, iar aprovizionarea acestora este considerată principalul lucru. Nu vor trebui să aștepte un venit precar de câteva coroane pentru a-și lua câteva măsuri de secară la un preț exorbitant, să le tragă șapte sau opt leghe și apoi să le ducă la moară, unde jefuiesc. Vă rog. Doar ceea ce depășește nevoile de consum este trimis pe piață, iar vânzarea acestui surplus nu mai depinde de răutate.

capriciul vreunui avar, iar prilejul este profitat de îndată ce se prezintă.

În memoria mea, nu am vorbit despre asociații de gospodării colective. Două sau trei ferme colective situate aproape una de alta s-ar putea uni una cu alta. În același timp, aceștia ar câștiga în spațiu, acest lucru ar facilita selecția siturilor în funcție de calitățile lor naturale și de locație. Astfel, de exemplu, parcelele unei ferme care sunt pajiști excelente, dar din rutină sau din alte motive sunt folosite pentru diferite culturi, ar putea alimenta alte ferme care sunt slab aprovizionate în acest sens cu furaje. Am spus foarte puțin despre femei și copii. Între timp, în agricultură, amândoi nu stau cu mâna: așadar, munca lor ar fi evaluată, astfel încât să se determine ce ar trebui să le fie distribuit.

Nu aș vrea să ridic problema legitimității marilor proprietăți funciare și să ajung astfel la o decizie radicală cu privire la fermele mari care să pună sub semnul întrebării însuși principiul existenței lor. Acum este fie prea târziu, fie prea devreme pentru a pune o astfel de întrebare. Din punctul de vedere al unui filozof care caută originea tuturor lucrurilor, marii proprietari nu ar fi devenit astfel dacă nu ar fi fost fericitul accident al nașterii lor. Un mare proprietar care și-ar datora averea doar muncii sale sau muncii strămoșilor săi este cea mai mare raritate, se notează el, citat ca exemplu; alții – și nici ei nu se întâlnesc în nici un caz des – își datorează marile moșii strămoșilor, care, împărțind pământurile, au dat dovadă de suficientă dexteritate pentru a profita în detrimentul propriului soi și nu numai să le ia dreptul. dat de creatorul naturii tuturor reprezentanților rasei umane, pentru a se bucura în mod egal de marea și comuna moștenire a globului, dar și pentru a-i lipsi de libertate, împovărându-i cu lanțuri odioase, care nu pot fi rupte decât treptat. prin eforturile laudabile ale câtorva oameni sensibili. Astfel, nedreptatea și tirania s-au contopit și s-au sprijinit reciproc. Astfel, s-a consolidat deplorabilul sistem social, forțând fiecare rațional, adică drept, să se înroșească pentru generațiile trecute și să se plângă de soarta generației actuale, neîndrăznind să spere la ceva mai bun pentru generația care o va urma. Veți fi de acord, dragul meu domn, că, în fața a tot ceea ce trebuie să socotim acum, cele mai interesante întrebări nu pot fi nici puse în forma potrivită, nici rezolvate în direcția corectă. Peste tot domnește dreptul convențional, dreptul de putere, contrar dreptului real, îngropat de violență sau viclenie, ascuns de posesia proprietății. Desigur, cu cât suntem mai mult transportați în gândire în vremuri îndepărtate, mult mai devreme decât ale noastre, cu atât ne convingem mai mult că respectul pentru acest drept îndoielnic se bazează pe o credință oarbă.

3*

67

Ce șoc teribil ar fi dacă masele și-ar pune vreodată întrebarea: de ce unii au totul și alții nimic! Titlurile cu care se laudă acum s-ar transforma în ficțiune; nu te mai certa pe ei. Domnul Delegorg, care se opune cu atâta mândrie împărțirii fermelor, nu pare să fi observat că această împărțire, efectuată judicios, este o modalitate excelentă de a masca într-o oarecare măsură, cel puțin pentru o vreme, cât de mare cântărește proprietatea asupra săracilor. . persoană. Dacă bogații ar putea să-și înțeleagă mai bine propriile interese, ar avea, fără îndoială, grijă să atenueze starea de lucruri care îi face pe săraci să

se gândească la nedreptatea sorții lor; s-ar grăbi să se asigure împotriva cererii viitoare de despăgubire. Împărțirea fermelor este prima și cea mai mică satisfacție pe care trebuie să se grăbească să o dea. Sărmanul nu este invidios, se mulțumește ușor, se mulțumește cu puțin. Dar când munca și sărăcia îl omoară, când prima îl împiedică să scape de cea din urmă, când suferă atât de oboseală, cât și de lipsuri, când compară asta cu nesfârșitele petreceri și plăceri nestăpânite ale favoriților norocului, atunci contrastul strălucitor îl va cufunda. În confuzie. Dar dacă gândul lui se trezește, această comparație va deveni o rază de lumină pentru el. Își va spune: Eu sunt om și ei sunt doar oameni și nimic mai mult; natura nu i-a făcut mai umani decât mine; orice a vrut ea pentru ei, a vrut pentru mine; cine ar putea permite ca legile sfinte ale naturii să fie călcate și încălcate? În lume se comite constant o mare crimă - și din acel moment, o rază de soare va străpunge norii care au întunecat mintea nefericitului, aceleași presupuneri vor fulgera în capul a mii și mii de oameni. Ca el, și într-o zi le va cădea bandajul din ochi și nu va mai fi o rază care să-i lumineze, ci soarele adevărului va străluci în toată splendoarea și toate vechile autorități se vor risipi.

Din nefericire, în Artois, ca și în alte părți, moșierii înstăriți nu sunt prevăzători; prin urmare, puțin le pasă de împărțirea fermelor lor, bazată pe credința neîntemeiată că un fermier care vrea să fie pus în fruntea unei ferme mari nu poate fi decât o persoană bogată, care are garanți, este capabil să întrețină pământul. În stare bună, primesc recolte bune și, prin urmare, bine să plătească. Se presupune întotdeauna că un astfel de fermier a primit o educație care îl deosebește de oamenii de rând din mediul rural; el ar trebui să fie mai capabil să dobândească cunoștințele pe care le cere funcția sa; se închipuie că posedă neapărat o marcată superioritate față de fermierii obișnuiți, care sunt prea rutinați, lipsiți de capacitatea de a socoti cu o mie de împrejurări legate de diferitele calități ale solului, de fluctuațiile vremii și de diferențele care apar de la an la an. Toate acestea sunt cea mai pură iluzie și, ca urmare, lucrătorii care

64

Fermele sunt cele mai dispuse să închirieze, acestea sunt doar cele care s-au angajat cel mai puțin în agricultură. Aceștia sunt cei mai obraznici, cei mai agili, cei mai descurcăți, cei mai insolenți jucători de noroc, cei mai vicleni escroci în schimburi și comerț; în sfârșit, aceștia sunt cei mai zdrobiți și cei mai depravați la târguri și la cârciumă. La oraș ar fi intrigători, la țară sînt ticăloși vicleni, stăpânind toate viciile orașenilor, dar nici una din virtuțile lor. Unii dintre ei, este adevărat, au primit o educație rudimentară, dar fie pentru că nu au putut să meargă mai departe, fie pentru că părinții lor credeau că s-au săturat, puținul pe care l-au învățat a făcut doar că sunt umflați cu aroganță și tratează cu crud dispreț pe oricine din copilărie este nevoit să ude pământul cu sudoarea lui. Adăugați la aceasta că se laudă cu proprietatea lor strămoșească, care, oricât de subminată, le sporește încrederea, că se laudă cu hainele lor, care le dau o asemănare mai mult sau mai puțin îndepărtată cu „domnii”, că se laudă cu presupusul lor urban. Discurs care îi face mai reprezentativi și le oferă o recepție care, poate, nu ar fi acordată unui discurs mai deschis rural. Dacă s-ar fi dedicat cu toată modestia cultivării micii lor parcele ancestrale, ar fi fost destul de fericiți;

ar avea ceva independenta si mai putine griji. Dar simt nevoia să comandă, vor să dea aer, și pentru a obține o fermă mare, care le va crea multe dificultăți, își lasă mica proprietate în grija străinilor și, lipsiți de supraveghere, cade în decădere și nu aduce nimic. De asemenea, de multe ori s-a întâmplat ca, dorind să împartă grijile dintre mica lor moșie și marea ferma, să-și piardă capul în această confuzie, încât ferma mare și moșia mică erau la fel de proaste. Câți astfel de nebuni, care au avut ocazia să trăiască în pace, cultivându-și câmpurile, au reușit doar să-i piardă! Unii fermieri mari prosperă, dar această prosperitate depinde mai mult de șansă decât de capacitatea fermierului și, de cele mai multe ori, se realizează doar prin specularea cerealelor și a sărăciei muncitorilor angajați. Dacă fermele mari sunt disponibile numai cultivatorilor care sunt bogați pe propriile lor parcele și se știe că sunt foarte rare, atunci este evident că întreținerea fermelor mari creează un fel de monopol în agricultură, care este în mâinile cea mai mică clasă. Acest lucru va duce la o creștere din ce în ce mai mare a inegalității de bogăție. Marii fermieri vor fi atenți la recoltele abundente; pentru a-și putea plăti chiria, se vor ocupa de comerțul cu cereale și vor angaja cât mai puțini oameni care să muncească la câmp, tăind la limită salariile tuturor, reducându-le la zero, dacă se poate. Ce va fi atunci cu marea majoritate a populației rurale, destinată încă din copilărie și, parcă,

69

puterea instinctului natural pentru munca rurală, singura ocupație a strămoșilor noștri? Tremuratul se gândește la consecințele dezastruoase și inevitabile ale acestui tip de abuz.

Nu mă flatez cu speranța că sistemul fermelor colective poate fi adoptat în curând. Este prea departe de obiceiurile acceptate și prea des avem ocazia să ne convingem că obiceiul este o boală aproape incurabilă. Cu toate acestea, orice gând esențial corect, oricât de prost exprimat sau acceptat, devine în cele din urmă subiectul unei atenții serioase și vine momentul în care dovada corectitudinii sale este adusă la asemenea dovezi încât doar mințile pervertite sau prea prejudecate îi rezistă. Atunci oamenii sunt surprinși că nu și-au putut recupera atât de mult timp din obicei. Dar deocamdată, dragul meu domnule, pentru a nu abuza de răbdarea dumneavoastră, trebuie să revin la problemele aflate în discuție, adică dacă fermele trebuie sau nu împărțite. Știți că condamnăm fără milă respingerea partiției. Dar cum se face o partiție? Voi explica: divizarea prea fracționată a fermelor ar avea cele mai dăunătoare consecințe. Ar fi dus la declinul agriculturii: parcele ne semnificative nu i-ar fi atras pe adevărații fermieri, iar aceștia ar dispărea repede, iar în locul lor i-ar fi văzut doar pe cei care se numesc grădinari săraci.

De aceea cred că ar fi mai potrivit cu interesul general și cu fericirea omenirii să împărțim fermele astfel încât fiecare locatar să nu aibă la dispoziție nici prea mult, nici prea puțin pentru bunăstarea și munca sa. Rezumând ultimele mele considerații, spun: nu orice economie de mare anvergură este benefică celui care o întreține și întrucât, în lipsa cunoștințelor, ea poate fi întreținută doar cu ajutorul teaurizării lăcome sau a altor metode străine agriculturii, nu va crea niciodată bunăstare pentru cei care lucrează în ea. Și, invers, orice împărțire excesivă a pământului este un mare obstacol în

calea progresului agriculturii. Nu puteți înființa experimente sau colecta observații care vă permit să trageți anumite concluzii pe o mică bucată de pământ. O astfel de fragmentare în parcele mici ar duce în general doar la recolte mizerabile și nu ar contribui la eradicarea sărăciei. Am condamnat fermele individuale de dimensiuni prea mari și, în această chestiune, m-am trezit de aceeași părere ca toți participanții de seamă la competiție, cu excepția domnului Delegorgue. Prin urmare, s-ar putea presupune că mulți proprietari bogați gândesc ca mine. Acum întrebarea este, ce dimensiune ar trebui să fie definite aceste ferme individuale? Iată, mi se pare, ce ar fi cel mai bine: fiecare astfel de fermă, limitată ca mărime, dar întotdeauna construită în general în așa fel încât să aibă dimensiuni mici

70

Dacă toate culturile locale sunt reprezentate, ar trebui să corespundă ceea ce se numește de obicei „lucrarea unui singur plug bun”. Astfel, suprafața unei anumite ferme nu ar trebui să fie lipsită de pășunat, ar trebui să permită și diverse culturi, în funcție de sezon, astfel încât, în cazul unei eșecuri a unei culturi, cealaltă să fie din abundență. Absența unei astfel de oportunități pe o bucată mică și limitată de pământ este adesea cauza deznădejdii și disperării. O astfel de împărțire fracționată a pământului o transformă dintr-o mamă bună într-o mamă vitregă.

Se pare că nu mă obosesc să vă expun părerile mele, dar între timp aceste lungimi ar trebui să vă obosească, iar pentru a nu abuza prea mult de răbdare, voi trece la alte subiecte. Am citit reflecțiile contelui de Galametz²⁸ despre fericire; sunt, fără îndoială, foarte morali și, mai presus de toate, foarte spirituali. Dar de ce să repete oamenilor, așa cum s-a făcut de secole, că nu există nimic mai puțin durabil decât fericirea? Nu ar fi de o mie de ori mai bine să căutăm adevăratele elemente ale fericirii pentru societate în ansamblu? Mi se pare că un astfel de studiu ar fi fructuos, mai ales că atunci nu ar fi vorba despre vreo fericire ideală, ci despre fericirea reală, ale cărei condiții sunt ușor de determinat în conformitate cu cerințele naturii umane. Dorințele se pot înmulți la nesfârșit, dintr-o dorință satisfăcută se naște o altă dorință; imaginația este o sursă inepuizabilă pentru ei. Nevoile, dimpotrivă, sunt limitate, fiecare dintre nevoile noastre este, parcă, conturată și definită în organizația noastră. Nevoia unei persoane coincide exact cu nevoia altei persoane, iar dacă nu există nicio perversiune a inimii sau a minții, atunci totul se reduce la o mică diferență într-o direcție sau altă, atât de mică încât se poate considera pe toată lumea. același nivel. Când o societate are din abundență tot ceea ce este necesar pentru existența sau întreținerea și dezvoltarea fizică și intelectuală a tuturor membrilor săi, această societate are tot ceea ce constituie fericirea generală - și în general prosperitatea, care nu este altceva decât fericirea tuturor, fericirea va apărea inevitabil. . persoană individuală. Domnul de Galametz se gândește la fericire ca la un om care nu a avut niciodată nevoie de nimic. Ce îi poate deranja pe acești favoriți ai norocului, care trăiesc în exces? Dacă sunt nefericiți, lăsați-i să privească în jos în loc să se uite în sus. Fericire! Întrebați pe cineva care suferă de foame, sete, frig, oboseală excesivă sau din propria ignoranță ce este. Răspunsul va fi clar, precis, categoric. Totul vă va fi explicat în câteva cuvinte; totul în afara

acestui lucru nu este altceva decât capricii și fantezii. Prea mulți oameni scriu despre fericire ca divertisment; ei găsesc în ea o odihnă de lenevie. Idile și pastorale pe această temă sunt scrise departe de muncitorii care geme în suburbiile noastre și de plângerile sfâșietoare de suflet ale nefericiților locuitori ai satelor noastre. Acestea sunt vise născute din ebrietate

71

excesele cântând. Iar avocatul Lege²⁹ a procedat corect, intitulând una dintre cele două poezii pe care ți le-a citit, „Fericire, vis”.

Trebuie să recunosc că domnul Legais își compune destul de bine versurile, dar, după părerea mea, acest talent este prea puțin serios ca să-l apreciez: trec aceste fleacuri ca pe un adevărat barbar și mă întorc la raționamentul lui despre divorț, împotriva căruia vorbește. . Mă bucur că stă ca un apărător al indisolubilității căsătoriei, pe care, indiferent de orice idee religioasă, o consider baza familiei. Cu ce putere de elocvență și cât de convingător își exprimă sentimentele, care coincid cu sentimentele oricărei persoane cinstite. Totuși, nu-mi place că se opune prea categoric divorțului.

M. Legay exprimă judecăți mai drepte atunci când atacă aspru celibatul, pe care ar considera că este necesar să-l interzică, mai ales în țările în care a fost introdus celibatul clerului. Îmi împărtășesc părerea. Dacă cineva îi pasă de bunele moravuri, celibatul ar trebui interzis chiar și pentru cei care au ales slujba religiei: nu trebuie să existe burlaci, fie că sunt duhovnic sau laic. Numai rănilor grave, deformările sau bolile ereditare pot elibera de ascultarea uneia dintre principalele legi ale naturii. Această lege a naturii este o lege divină și orice cadru contrar este o încălcare a acesteia. Dorința de a rămâne celibat este un act de egoism criminal: a abolii celibatul înseamnă a desființa prostituția și chiar pretextul depravării. Nu știu prin ce mijloace s-ar putea efectua această desființare: este necesar să se recurgă la constrângere sau la încurajare? Cei necăsătoriți vor fi supuși unor taxe sau taxe de la care cei căsătoriți ar fi scutiți? Toate acestea necesită reflecție. Dar ar fi posibil să încurajăm căsătoria, chiar dacă eliberând-o de tot ceea ce a introdus regimul patriarhal și iudaismul antic. Soțul nu trebuie să mai fie stăpânul, iar soția sclava. Ca soți sau ca tați, strămoșii noștri pretindeau prea multă putere. Tradițiile de sclavie între popoarele păgâne și iobăgie între creștini ne-au otrăvit moravurile, le-au molipsit cu despotism și josnicie până în vatră, până la sanctuarul familiei, unde totul ar trebui să fie impregnat de iubire, simpatie, bunăvoință reciprocă. Soțul și soția ar trebui să aibă drepturi egale și este imposibil, fără a cădea în parțialitate, să admitem că nu se bucură de aceeași libertate, cu condiția, desigur, să-și îndeplinească îndatoririle, care nu sunt întotdeauna identice cu ele. Dacă soțul nu mai este stăpân, investit cu legea pentru a abuza, soția, știind că i-a fost readusă în drepturi, va fi mândră de protecția pe care i-o va acorda soțul ei, așa cum va fi bucuroasă să aibă grijă de el. Familiile vor fi apoi impregnate de sentimente de iubire

72

și devotament, iar când copiii cresc la umbra tandreței părinților lor, aceștia din urmă vor avea mai multă influență asupra copiilor prin sfaturile sau obiecțiile lor decât acum prin puterea aspră cu care sunt înarmați. Un exemplu prost este dat copiilor atunci când își văd mama într-o stare de supunere față de tatăl lor. Nu poate exista nicio îndoială că acest lucru o diminuează în mintea lor, iar când observă că ea este doar o slugă în casă și că este exclusă de la cea mai mică participare la viața publică, ei concluzionează de aici că jumătate din societate disprețuiește alta și se întoarce către ea numai când vrea să primească vreun serviciu de la ea. De aceea se întâmplă atât de des ca viața de căsătorie să se transforme în iad. Dacă cineva intră în ea cu gânduri mai sfinte decât cele care în vremea noastră sunt atrase de el, acest iad se va transforma în paradis și atunci voi deveni un oponent al divorțului la fel de absolut ca și domnul Legais.

Ceea ce am de gând să vă spun acum este poate o chestiune foarte delicată, dar este o astfel de sfoară pe care nu pot decât să ating; dacă vă jignesc convingerile, vă cer îngăduință în avans. Căsătoria forțată sau opoziția față de aceasta în prezența înclinației reciproce sunt cele mai mari două crime ale puterii paterne. Ele trebuie privite drept pruncucidere autentică, o crimă premeditată, pe care legea ar trebui să o prevină, nu să o încurajeze. Cunosc o singură căsătorie inegală: virtutea cu viciul. În acest caz, o parte este orbită și este de datoria părinților să facă totul pentru a risipi această orbire. Dar dacă nobilimea se căsătorește cu filistinismul, cu atât mai bine! Burghezia - cu mica comerț, cu atât mai bine! Mic comerț - cu meșteșug, și mai bine! În cele din urmă, bogăția - cu sărăcia, cu atât mai bine, cu atât mai bine! Din toate aceste dezechilibrări imaginare, societatea nu poate câștiga decât în termeni de egalitate și armonie deplină. Căsătoria forțată sau interzicerea căsătoriei, roadele dăunătoare ale mândriei sau lăcomiei, vor avea exact efectul opus; a da autorității paterne posibilitatea de a continua astfel de abuzuri, și chiar cu dreptul la dezmoștenire, aceasta înseamnă a semăna cauzele dorinței de divorț, a perpetua un jug fără sens, a proteja ceea ce este un dezastru.

Domnul Legais câștigă o victorie ușoară asupra unora dintre argumentele invocate în apărarea divorțului. Dar s-a străduit prea mult să nu-și încordeze imaginația pentru a se sustrage de la alte considerente, fără îndoială, mai convingătoare. Există ceva adevăr în ceea ce spune el când spune că susținătorii divorțului se înșală spunând că divorțul va face soții mai fericiți, va încuraja căsătoriile, le va menține curate, va evita relațiile ilicite, că divorțul va fi extrem de rar și foarte benefic pentru societate.

Sunt de acord cu domnul Legais în multe privințe: fără divorț, să fie lege generală. Prin urmare, nu este ușor

73

komysleppo a încheiat căsătorii. Având dreptul la un divorț, care este și foarte accesibil, oamenii se vor lăsa duși de ispite trecătoare, tot felul de izbucniri, tot felul de capricii, tot felul de dezamăgiri - se vor împrăști în același mod în care au venit. Împreună, după o pasiune de moment, iar atunci căsătoria va deveni ceva echivalent atunci cu

prostituția: oamenii se vor căsători, gândindu-se dinainte la divorț, doar de dragul de a-și potoli patimile.

Da, nu divorț, asta ar trebui să fie legea generală, dar acea lege ar fi profund nedreaptă dacă nu ar permite anumite excepții absolut necesare pentru prevenirea infracțiunilor între soți. Ar fi o prostie să persisti în a nega o inconsecvență clară; ar fi absurd să considerăm orice atac ascuțit ca dovadă a unei astfel de discrepante, dar în prezența unei discrepante complet evidente, de ce ar trebui să dureze legătura, atât de fatală în acest caz, până când va stârni o ură crudă? Știu că infracțiunile apar între îndrăgostiți, poate la fel de des ca și între soți, dar oricum s-ar teme de crime, este mai bine să le prevenim și ar fi nerezonabil ca legiuitorul să le facă inevitabile.

M. Legay nu admite posibilitatea divorțului, chiar dacă ambii soți o cer împreună. Dacă nu au copii, nu văd cel mai mic obstacol în calea restabilirii libertății lor; dimpotrivă, dacă au copii, aş favoriza un proces mai lung, din care s-ar putea concluziona cu încredere că o bună armonie nu se va restabili niciodată în această familie. M. Leger consideră foarte puternică următoarea obiecție: „Un soț, spune el, care vrea să-și forțeze soția să ceară divorțul cu el, ar putea să o oblige să facă acest lucru recurgând la violență împotriva ei”. Contează dacă măsurile extreme sunt folosite doar în acest scop sau dacă soțul își tratează constant soția în acest fel? De când au loc abuzuri, înseamnă că soțul a devenit clar dușmanul soției sale și că a decis să scape de ea cu orice preț. Cu atât mai necesar pentru a rupe lanțul.

M. Legais afirmă că numai în rândul unui popor virtuos divorțurile ar fi foarte rare, iar cu această ocazie își amintește că au devenit obișnuite în zilele lui Augustus, pe care le compară cu ale noastre. Mă interesează puțin dacă această comparație este justificată. Dar dacă investim cauzele care dau naștere acum tulburărilor în familii, vom ajunge în curând la concluzia că aceste cauze ar dispărea în mare măsură dacă ar fi interzis celibatul. Dacă nu ar fi posibil să rămâi burlac la 21 de ani, sau cel mult 25 de ani, rasa seducătoarelor de orice fel s-ar reduce foarte mult. Oportunități de adulter și ocazii de gelozie, aceste surse constante și inepuizabile de încăierări și certuri, ar apărea din ce în ce mai puține. Bogat sau sărac, toate fetele, frumoase, minte

74

Cei muncitori probabil vor fi aranjați după gustul lor, ceea ce le va asigura constanța și fidelitatea față de soțul cu care se căsătoresc. Astfel, prostituția și relațiile extraconjugale, lipsite de pământ, vor dispărea pentru totdeauna.

Soțul și soția se unesc într-un cuplu căsătorit: un cuplu este o uniune a două jumătăți. Ea formează unitatea umană, sau întreaga persoană. Ambele jumătăți se caută una pe cealaltă și se apropie de un anumit scop - scopul reproducerii rasei umane, iar până la atingerea acestui scop, persoana, însă, este întreagă, dar cuplul rămâne imperfect. Pentru ca ea să iasă din această stare, trebuie să nu mai fie stearpă, are nevoie de copii. Un cuplu căsătorit cu copii este o familie; până nu sunt copii, nu există familie. Prin urmare, nu există nici un obstacol ca cele două jumătăți ale unui cuplu să se despartă dacă devin

antipatice unul față de celălalt și dacă există suficiente dovezi că în timpul anului nu au existat relații sexuale între ei. În acest caz, fiecare dintre jumătățile care au făcut o greșală poate intra într-o a doua căsătorie după bunul plac. Dar dacă există copii, atunci aceasta este o întrebare cu totul diferită, deoarece atunci un divorț nu poate fi efectuat fără prejudicii pentru familie, familia va fi decapitata, așa cum ar fi, ceea ce poate fi convenit doar în ultima extremă, când nu se mai poate evita. După ruperea legăturilor conjugale cu copiii, ambii divorțați se pot recăsători doar unul cu celălalt dacă au vreodată o idee bună să-și restabilească intimitatea.

Divorțul, ca și căsătoria, nu ar trebui să fie un joc. Cele mai serioase motive sunt cerute tatălui și mamei, acești stâlpi naturali și originali ai familiei - sacri chiar și popoarelor sălbatice, să se depărteze și să fugă unul de celălalt. Totuși, în interesul moralității și al societății, este mai bine să permiteți desfacerea unei căsnicii proaste decât să transformați copiii descendenți din aceasta în martori ai dușmăniei reciproce a părinților lor. Familia poate fi afectată de cangrenă, caz în care divorțul este o amputare înaintea căreia ar fi dezastruos să te retragi. Cât de mult aș mai avea de spus dacă aș vrea să epuizez acest subiect; dar sunt deja prea purtat și mă tem că o asemenea insolență vă va da motive să presupuneți că voi încrucișa săbiile cu domnul Legais. Cu toate acestea, vă asigur că nu este deloc așa: trebuie să vorbesc împotriva domnului Legais! Oh, aș avea de-a face cu un adversar prea puternic!

Cred că Academia din Arras a făcut o achiziție valoroasă în persoana domnului de Chammorin. În vremea noastră, nu este surprinzător că un major al Corpului Regal al Inginerilor are succes în științe și literatură - am în fața ochilor discursul domnului de Chammorin și constat că nu s-ar putea oferi o dovadă mai bună despre cum util este ca un militar să aibă o varietate de cunoștințe. Discursul lui este destul de capabil

75

să-i convingă pe militari să abandoneze prejudecata ridicolă, sub influența căreia li se părea că ignoranța este un fel de privilegiu de care se presupune că ar trebui să fie mândri. Armata nu va considera întotdeauna un punct de onoare să întoarcă spatele civilizației. Să sperăm că în cele din urmă i se va alătura. Ar fi bucuros să vedem că ofițerii noștri au încetat să-i mai imite pe oamenii de fier ai vremurilor feudale, care de mult s-au acoperit de rugină.

V-aș fi infinit de îndatorat, domnule, dacă mi-ați putea trimite textul discursului domnului doctor Tarange. Analiza ei, pe care o dați într-un fragment din procesele-verbale ale celor două ședințe publice ale voastre, mă face să îmi doresc să cunosc mai pe deplin rodul muncii celebrului profesor. Este greu să găsești un subiect mai interesant decât Istoria naturală și filosofică a femeii, dar studiul femeii rămâne incomplet dacă este separat de studiul bărbatului: medicul poate observa exclusiv unul sau altul sex, îl preocupă în principal. cu fenomenele fizice care caracterizează dezvoltarea fiecăruia dintre ele, iar bolile, precum crizele, sunt principala sursă de informare. Dar trebuie luat în considerare și altceva: o fată, chiar și din prima copilărie, se dezvoltă sub influența unor influențe atât de străine de

natura ei, încât toate abilitățile ei și toate bogățiile organizării sale mentale se dovedesc a fi mult reduse și foarte des. pervertit. Opa crește, legată de tot felul de lanțuri, creșterea ei, începând de la cea mai fragedă vârstă, o formează să se supună stăpânului, căruia va trebui să cedeze mereu în toate, chiar și în cele mai nevinovate jocuri, tot ce ar putea-o ajuta. să realizeze ceea ce îi este la îndemână îi este interzis. nivelurile de sănătate și agilitate. De dragul falsei modestii, ea este forțată să se slăbească fizic și moral. O sacrificăm pe femeie, îi schimbăm natura, o slăbim pentru a o face sclava noastră. Suntem geloși pe abilitățile ei și îi distrugem cele mai frumoase daruri, nepermițându-i să le exercite. I se interzice accesul la știință, la artă, la tot ceea ce este serios, la tot ce are legătură cu reflecția. Totul se reduce la frivolitate, la fleacuri. Totul se rezumă la un mod de viață frivol sau la o mizerie deplorabilă – și totuși o femeie se ridică adesea, datorită talentelor, curajului, virtuților și minții sale, deasupra acestei atmosfere de opresiune în care încercăm să o ținem. Îmi pare foarte rău că domnul Tarange a vorbit atât de frivol despre numirea unei femei și permiteți-mi să spun că m-a revoltat prin afirmația sa că consecința directă a organizării ei fizice este un „temperament”, din care, în opinia sa, „rezultă slăbiciune și inconstanță”, două fundații care formează calități morale și calități ale minții, care sunt determinate de aceeași sursă.

A explica totul prin temperament, a reduce totul la temperament,

76

acest lucru poate fi înțeles din punctul de vedere al unui medic, dar îmi permit să remarc că nu se așteaptă acest lucru de la un filozof sau un om de știință naturală. A deduce ceea ce este mintea femeilor din temperamentul lor înseamnă a da temperamentului un asemenea sens pe care nu îl are, sau mai degrabă nu ar avea, dacă totul nu ar fi aranjat în așa fel încât să liniștească în ele tot ceea ce nu este temperament. Nu înțeleg pe ce observații se bazează M. Dr. Tarange, explicând apariția unor astfel de sentimente precum dragostea, prietenia, mila, prin debutul pubertății. Ei bine, fata chiar nu iubea pe niciunul dintre prietenii ei înainte de asta? Nu avea ea sentimente pentru tatăl ei, sau pentru mama ei, sau pentru surori, sau pentru frați, sau pentru prietenii unuia sau celuilalt? Până atunci, ea nu simpatizase niciodată cu suferința cuiva? Dragostea și mila sunt sentimente care nu așteaptă manifestarea acelei mari revoluții care este pubertatea: ne naștem cu dragoste pentru aproape toate viețuitoarele. Copiii se iubesc. Oricât de mici ar fi, ei dau preferință cuiva, fie el copil sau adult. Excepție ar fi o fată tânără care nu ar fi mișcată de vederea lacrimilor altei persoane sau de plânsul de durere. Prietenia și mila sunt comune tuturor vârstelor; dar la o vârstă fragedă, prietenia este un fel de bunăvoință generală, fetița și băiețelul au tendința de a iubi pe toți cei care îi înconjoară: micuța marchiză iubește țăranicul sau țăranul. Își iubește fiica sau fiul grădinarului. Își iubește fratele și sora de lactate. Inima omului are un sentiment de fraternitate; pentru ca ea să dispară, educația trebuie să o înăbușe. La început simțim că suntem cu toții frați. Dar curând, în numele a două inegalități pe care natura nu le-a creat și pe care ea nu le recunoaște, nobililor le sunt insuflate clasa și bogăția, cruzimea și aroganța, iar alfabetul celui mai josnic interes și prudență este bățut în cap. a celor bogati. Iar celor care nu sunt nobili și nu bogați se

impun sentimente de respect și smerenie; pieile de miei sunt lăsate celor din urmă, iar pieile de lup sunt aruncate peste ceilalți. Toți sunt lipsiți de dulceața cu miere a fraternității. Majoritatea li se spune amenințător: fii Abel, rămâi supus și binevoitor, umbla, lingusește, închină-te, aceasta este soarta ta. Minorității, formată din nobili și bogați, i se spune: fii Cain, asupriți, înfometati, ucideți, sugrumați. S-a terminat cu frăția; într-o singură rasă umană apar două instincte, care devin inevitabil ostile unul celuilalt. Prietenia între inegali s-a încheiat, nu poate fi păstrată, întrucât scopul principal al ultimelor prescripții ale sistemului de educație este subordonarea însuși principiului educației satisfacției vanității. Micuța marchiză, devenită o doamnă a înaltei societăți, uită de țărânca, de fosta ei iubită, își împinge cu piciorul sora sau fratele de lactate, nu îndrăznește să nu roșească de familiaritatea care i-a fost cândva atât de dragă. Conchepo tot cu prietenie între inegal sau conte

77

superiorii care pândesc în opinia lumii: de acum înainte, prietenia este doar o chestiune de calcul sau convenție și interes propriu. Acesta este ultimul și foarte mizerabil fragment rămas din frăție. Prietenia și mila sunt tendințe înăscute, mai pronunțate în copilărie decât la orice altă vârstă. Dacă nu ar fi fost creșterea nefirească, aceste tendințe s-ar fi transformat într-un sentiment de fraternitate. Apariția lor la ambele sexe precede pubertatea, sunt cu atât mai puternice cu cât persoana este mai tânără, nu au nimic de-a face cu pubertatea. Pubertatea precede numai iubirea, această pasiune imperioasă, care pentru mulți va înceta să mai fie o nenorocire abia atunci când va deveni temeiul și legea căsătoriei! Nu este oare o suferință crudă ca ambele sexe să fie forțate, așa cum se întâmplă atât de des, să-și încalce cele mai arzătoare dorințe din respect pentru inegalitatea statutului social, care subminează bunele moravuri și toată fericirea personală? Când iubirea condamnată pe nedrept este înlocuită cu resemnarea față de soartă, numai maternitatea poate atenua dezgustul și chiar uneori poate ajuta la uitarea lui; în acest caz, femeia devenită mamă atinge culmile demnității și sacrificiului de sine, pentru că îndeplinirea îndatoririlor asociate cu noua ei stare o schimbă atât de mult încât începe să-și iubească soțul, care anterior i-a inspirat dezgust. . Rezumatul nu dezvăluie totul, dar, necunoscând detaliile pe care probabil le-a omis, sunt foarte înclinat, chiar aș spune că mă simt îndreptățit să bănuiesc că dl dr. Tarange și-a abordat subiectul dintr-un punct de vedere prea restrâns. . , și cred că orice „istorie naturală și filosofică a femeii” trebuie să conducă la concluzia incontestabilă că în dragoste și devotament o femeie merită cel puțin un bărbat și că, fără nicio îndoială, ea nu i-ar ceda în știință și în arte, dacă ar fi primit o educație corespunzătoare abilităților sale. De regulă, sentimentele unei femei sunt mai perfecte decât cele ale unui bărbat. Are mai multă perspectivă, mai mult tact, mai multă delicatețe, mai multe puteri de observație, mai multă stăpânire de sine. Ea este mai puțin puternică din punct de vedere fizic decât un bărbat, dar ce contează puterea pentru ea? De la inventarea prafului de pușcă și a armelor de foc, puterea, chiar și la bărbați, și-a pierdut mult din valoare. Dominanța coloșilor a fost distrusă. Există deja o inegalitate mai puțin în lume, așa că va fi cu fiecare progres al omenirii, până când toată inegalitatea va dispărea.

Eu cred că progresul se rezumă la o ecuație. Dacă studiem rădăcinile arborelui genealogic al familiilor noastre nobile, de obicei găsim acolo, ca strămoș al unui războinic, al cărui singur merit a fost enorma superioritate a puterii sale fizice: aceasta a fost cauza principală a nobilimii sale. Dar urmașii lui nu au păstrat această moștenire, iar superioritatea în virtutea căreia îi numim nobili nu există.

78

Mai mult. Distincția a devenit pur fictivă. Aceasta este una dintre acele diferențe care sunt fatale frăției, în care oamenii de rând mai cred, dar care nu mai pot rezista raționamentului filosofului sau investigațiilor naturistului. Superioritatea imaginară a bărbatului asupra femeii și puterea despotică pe care și-a însușit-o asupra ei au aceeași origine ca și dominația nobilimii; în ambele cazuri, are loc o uzurpare a drepturilor și o sfințire a prejudecății care i-au condus pe strămoșii noștri la un adevărat cult al forței fizice. Să răsturnăm acest cult pângăritor, cu atât mai josnic cu cât se realizează în detrimentul dreptății, să-i distrugem ultimele rămășițe, să restabilim femeia în drepturile ei și să-i redăm libertatea, care îi aparține atât ei, cât și nouă, noi. recunoaștem că, dacă, în raport cu fizicul, este mai puțin înzestrată cu putere decât suntem noi, dar are calități care ne lipsesc și care ar deveni de o mie de ori mai vizibile dacă, în loc să le suprimă sau să le distorsioneze cu o îndrumare greșită, ar putea sau ar doresc să le dezvolte în direcția corectă. Să nu cerem de la o femeie acea putere cu care ne lăudăm atât de mult și abuzăm atât de mult. De ce are nevoie de această forță, atât de rar combinată cu o inteligență mare și aproape întotdeauna incompatibilă cu harul? Este destinat pentru muncile groaznice de război, pentru munca grea pe câmp, pentru munca istovitoare a unui încărcător? Și mai presus de toate, dacă aceasta nu este o supraestimare a mișcării înainte a minții umane, sugerându-mi, printre altele, că veți citi fără iritare toate libertățile pe care îmi permit să vi le scriu, nu există nici un motiv să preziceți că într-un viitor mai mult sau mai puțin apropiat, războiul, acesta este cel mai stupid dintre toate dezastrele, pentru că este opera mâinilor noastre, va dispărea pentru totdeauna? În cele din urmă, când urmăriți dezvoltarea științelor, nu simțiți apropierea unei epoci în care inventarea de noi mașini va face de prisos folosirea unei mari forțe musculare?

Gândindu-se să scrie o Istorie naturală a femeii, domnul Dr. Tarange a luat, în opinia mea, un punct de plecare greșit. A studiat-o pe femeia aplecată, supusă, uluită, înrobătă, cu totul schimbată aproape din leagăn, pentru a lăsa să triumfe legea mizerabilului nostru superioritate. A studiat o femeie atât de supusă încât nu mai îndrăznește și nu se mai poate ridica prin forțele ei, o sclavă în așa măsură încât i-ar fi frică chiar să-și pună la îndoială poziția inferioară, atât de neinteligentă, ar fi mai bine să spună orbită, că nici măcar nu este conștientă de avantajele la care s-ar putea referi pentru a ocupa o poziție egală cu un bărbat. M. Taranger avea în minte o femeie încă înăbușită de tradițiile forței fizice, pentru care respectul nu este altceva decât religia barbariei - el nu a plecat de la presupunerea că ea este liberă să dispună de ea însăși pe tot parcursul vieții din ziua în care în spate

con, dacă nu este sub puterea soțului ei, declară că este în deplină înțelegere. El nu a căutat să facă distincția între înclinațiile naturale inerente fiecărui sex printr-o comparație imparțială între componenta sexului dominant și cel asuprit, între organele unuia și celuilalt. Fără a intra în detaliile acestor comparații, putem spune deja din rezultatele manifestării acestor înclinații că există înclinații generale, înclinații identice și înclinații diferite. Ambele părți au auzul, vederea, atingerea, gustul, mirosul și organele prin care operează. Ambele părți au creier și inimă, minte și înclinație, voce, vorbire și tot ceea ce servește la exprimarea gândurilor și sentimentelor. Ce vă place mai mult, ce vă încântă mai mult, vocea unui bărbat sau vocea unei femei, vorbește sau cântă? În ciuda atracției puternice a unui sex față de celălalt, femeile preferă o voce frumoasă de femeie decât o voce frumoasă masculină. În ciuda atracției unui sex față de celălalt, frumusețea unei femei îi lovește mai des decât frumusețea unui bărbat și suntem pe deplin de acord cu ei în acest sens - frumusețea vocii, frumusețea aspectului, acestea sunt două avantaje pe care nu le putem contesta. Cine s-ar putea îndoi că sunt mai sensibili, mai plini de compasiune, mai răbdători, mai rezistenți decât noi? Ambele sexe au același număr de abilități, iar dacă, luate în considerare separat, aceste abilități nu sunt întotdeauna egale, atunci în ansamblu sunt echilibrate. Nu există nicio facultate la bărbat pe care să nu o găsim la femeie, iar în ambele aceste puteri sunt aplicate acelorași obiecte, deși în moduri diferite. În tot ceea ce aparține domeniului imaginației, în tot ceea ce depinde de simț și de perfecțiunea senzațiilor exterioare, facultățile bărbatului și femeii tind să crească, să se manifeste brusc, să dobândească nuanțe diferite în funcție de sex, dacă nu au fost abate de la calea naturală, cu excepția cazului în care nu au fost distorsionate de creștere. Acestea sunt facultatile masculine și facultatile feminine, fiecare dintre acestea trebuie dezvoltată, cultivată, exercitată și dezvoltată în funcție de sex. În acest sens, facultățile feminine sunt incontestabil egale cu cele masculine, una nu inferioară celeilalte, dar dacă doar sunt confundate, devine imposibil de spus cu certitudine care este scopul unei femei, întrucât poate fi determinat doar prin cunoaștere. ce scop servește fiecare dintre abilitățile ei. Din câte știu eu, nu a existat niciodată vreun sistem de creștere a unei femei. Peste tot, facultățile bărbaților și femeilor au fost tratate și direcționate în același mod, acordând în mod nejustificat toată preferința forței fizice și, prin urmare, presupunând că facultățile femeilor sunt pur și simplu mai mici decât ale bărbaților. Ca urmare a acestei iluzii, sexul fizic mai slab a fost lăsat la mila sexului fizic mai puternic. Educația unei femei, care ar fi trebuit gândită în funcție de abilitățile ei, a fost în realitate doar o schiță trunchiată a educației unui bărbat.

sau o copie mai mică a acestei educații. Despre tot ea i s-au dat doar conceptele cele mai scurte și generale, lipsind-o de informații complete; i s-au oferit doar cele mai superficiale cunoștințe. De aceea, atât în arte, cât și în literatură, acele puține femei, pentru care, prin excepție, au făcut mai mult, dar nu mai bine, încearcă să creeze opere masculine, în care se dovedesc inevitabil la fel de

stângace ca un bărbat care ar încerca să fie răsfățat pentru a crea lucrări feminine. O femeie nu s-ar fi refugiat în asemenea imitații patetice dacă geniul ei nu ar fi fost ucis. În acest caz, ar exista literatură pentru femei, poezie pentru femei, muzică pentru femei, pictură și sculptură. Alături și la egalitate cu geniul bărbatului ar crește geniul femeii cu propriul ei caracter, iar ambele sexe s-ar putea fermeca reciproc și s-ar putea admira reciproc. Câtă fericire și plăcere am putea experimenta datorită acestui lucru!

Știința este una, este știință sau nu este. Ea poate face sex, de aceea aparține zonei înclinațiilor generale, complet identice la bărbat și la femeie. Aceste tendințe nu sunt nici masculine, nici feminine. Femeile nu pot fi oameni de știință în alt fel decât bărbații. Dacă printre ei sunt mai puțini oameni de știință, este pentru că foarte puțini dintre ei au avut ocazia să studieze. Educația le este măsurată cu o parcimonie extremă, li se închid colegiile, profesorii ar fi încurajați să se dedice predării lor. Susținătorii forței fizice se tem de percepția lor, îi condamnă la ignoranță pentru a avea întotdeauna un pretext pentru a-i domina. Dar, spre deosebire de această veche conspirație a unei jumătăți a rasei umane, care are ca obiect ținerea cealaltă jumătate sub jug, din când în când exemple izbitoare dovedesc că, aderând la orice ramură a științei, femeile obțin același succes ca și noi. do. Dacă vorbim despre limbi, atunci ei le stăpânesc mai repede decât noi. Madame Le Masson de Golft³² și Mademoiselle de Mérian sunt mărturii vii ale înaltei abilități a femeilor în matematică, fizică, chimie și în toate ramurile istoriei naturale. Ei ar putea ocupa cele mai proeminente locuri printre celebritățile tuturor academiilor regale de știință. S-au arătat femeile mai puțin capabile în politică decât regii sau cei mai iluștri miniștri când țin un sceptru în mâini? Un exemplu este Elisabeta a Angliei și mulți alții. Dacă înțeleg politica, cu atât mai mult ar înțelege istoria. Nu vedem noi femei în fiecare zi negociind cu succes acolo unde bărbații, cei mai vicleni bărbați, ar eșua? Femeile ar excela în diplomație. Multe unități comerciale au prosperat sub conducerea femeilor, mulți soți și-au restabilit averile sau afacerile neglijate numai după ce au încredințat conducerea acestora soțului lor,

81

mai deștepți și mai energici decât ei înșiși. Dacă într-o familie bine guvernată, unde există armonie deplină, pantalonii sunt, după cum se spune, purtați de amantă, atunci ce rezultă din asta? Aia că o femeie are un cap mai bun, adică are mai multă minte, caracter, ordine și cumpătare decât un soț. Fermele familiale gestionate în acest mod nu sunt neobișnuite. Câte femei sunt oracole pentru soții lor, care nu vor face nimic, nu vor lua nicio decizie importantă fără să le consulte! Câte femei sunt care, dacă nu li s-ar fi interzis accesul în bar, ar fi mai elocvente și, mai ales, mai jalnice în apărarea nevinovăției sau a nenorocirii decât majoritatea fraților cei mai cunoscuți ai domnului Gerbier³³. Grijile de o asistentă bună sau de orice altă femeie devotată și vigilentă a salvat mai mulți bolnavi decât prescripțiile lui Hipocrate. Femeile, fetele, soții, mamele, iubitele au un instinct extrem de medicinal, în plus sporit de grija lor: urmăresc totul, observă totul, nimic nu le scapă; cea mai mică modificare a expresiei faciale, a activității corpului, a temperaturii pielii le spune multe. Atenție blândă și perspicacitate - asta au în fruntea pacientului. Prin

urmare, ar fi medici valoroși. Răbdarea lor o depășește pe a noastră: același lucru este valabil și pentru precauția, previziunea, blândețea lor. De asemenea, sunt mai ageri. Iar dacă, pentru a alina suferința și pentru a vindeca, chirurgul nu ar fi silit să vărseze sânge sau să taie un trup viu, dacă nu ar avea nevoie de puterea care le lipsește femeilor, acestea ar fi de neîntrecut în grea artă a operațiilor, așa că rapid ar acționa pentru a reduce suferința pacientului.

În împărțirea profesiilor, un bărbat, referindu-se la forța sa fizică, la seriozitatea minții sale și la niște convenții bazate pe prejudecăți, a intrat în posesia tuturor acelor funcții pe care îi place să le îndeplinească. El a interzis îndeplinirea acestor funcții de către o femeie, declarând-o incapabilă de a face acest lucru, pentru a o menține mai sigur dependentă de el însuși. Dar cu cât pătrundem mai adânc în istoria naturală a femeii, cu atât mai mult vom fi surprinși să vedem cum drepturile ei, atât de clar notate, atât de puternic întipărite în bogata ei organizație, ar putea fi negate sau, chiar și pentru o clipă, puse sub semnul întrebării. . Oricum ar fi, aceste drepturi nu au pierit, o femeie le-ar putea permite să fie uitate în timpul unei lungi domnii de forță fizică, dar vor reaprinde viața, iar noi înșine vom fi foarte bucuroși să le reînvie și să le asigurăm victoria. , când în cele din urmă triumful adevărului autentic ne va face să avem un roș de rușine pentru cea mai ticăloasă, cea mai ticăloasă dintre nedreptăți. Dintr-un studiu conștiincios și luminat al femeii, ar trebui relevat că această jumătate a rasei umane este egală ca scop cu cealaltă jumătate: în mecanismul social,

82

plăcintă de un sex nu este mai mică decât valoarea celuilalt. A permite inegalitatea înseamnă a fi de acord cu perversia rasei umane. Orice abatere de la un singur nivel în condițiile existenței umane este un șoc sau o consecință a unui șoc; orice revenire la acest nivel este o întoarcere la ordinea naturală. Adevărata civilizație, iar acest nume ar trebui să fie dat numai aceluia care nu este în conflict cu legea naturii noastre, ci decurge din ea, adevărata civilizație, spun eu, nu permite această mișcare constantă înainte și înapoi, acest flux și reflux nesfârșit. , unde în agitație continuă, acest nivel fie se caută pe sine, fie fuge de sine. Civilizația autentică acceptă și fixează maiestuos pentru ea însăși un anumit nivel, ceea ce înseamnă sfârșitul tuturor necazurilor, tuturor plângerilor, tuturor plânsurilor, tuturor scrâșnirii dinților. Numai atunci când toți sunt împăcați cu soarta lor, numai atunci este atins scopul societății umane, căci, dacă nu este o comunitate ostilă principiilor dreptății, trebuie stabilit cu unicul scop ca cei slabi să nu fie mai nefericiți. decât cei puternici, soția nu trebuie să fie mai nefericită decât un soț, o mamă mai nefericită decât un tată, astfel încât copiii să nu fie mai nefericiți decât tatăl și mama, surorile sunt frați, cei mai mici sunt mai mari. Fericea indivizilor, familiilor, popoarelor, genurilor nu poate fi decât o consecință a ecuației: ecuația promovează perfecțiunea și distruge doar ceea ce este distructiv. Mai devreme sau mai târziu va distruge înrobirea femeii; își va proclama eliberarea. Care vor fi consecințele acestei eliberări, ce legi noi ar putea fi necesare pentru a se asigura că aceste consecințe sunt doar benefice? Acestea sunt întrebări la care nu pot răspunde, dar va trebui să mă gândesc la ele cândva.

Am scris aproape o carte întreagă, vorbindu-vă despre cartea domnului Tarange, pe care o cunosc doar din rezumatul pe care l-ați făcut. Mi-am permis un mare curaj. Dacă îmi reproșați acest lucru, voi ține cont de acest lucru și vreau să cred că nu veți fi supărat pe mine dacă, ca răspuns la reproșurile pe care le aștept de la dumneavoastră, vă declar cea mai sinceră intenție de a nu vă plictisi în viitorul cu remarcile mele critice făcute de la atingere și nesfârșitele mele mărturisiri. Voi fi mai scurt cu privire la ceea ce îmi rămâne de spus.

În timpul nostru, academicienii se confruntă cu o sarcină mare și frumoasă, pe care o îndeplinesc cu vrednicie; sunt chemați să răspândească iluminarea în rândul contemporanilor lor și să conducă generația prezentă către un viitor glorios. Ei trebuie să condamne trecutul și să corecteze prezentul atunci când trecutul merită condamnat, când prezentul este viciat. Ei trebuie să deschidă noi căi și, dacă nu pot elimina abuzurile, trebuie totuși să depună eforturi pentru a le face mai puțin scandaloase. Interziceți celibatul atât pentru clerici, cât și pentru mireni, pentru a preveni

83

autoritatea paternă sau maternă a împiedicat căsătoriile amoroase, a facilitat, în anumite limite și în anumite condiții, căutarea paternității – toate acestea ar fi făcut posibilă realizarea unei reduceri a numărului de copii nelegitimi. Cancelarul dumneavoastră, domnul de Robespierre³⁴, și-a dat seama că ar fi prea greu să loviți răul chiar de la sursa lui. El, ca și noi, știe că copiii nelegitimi sunt cel mai adesea copiii fetelor sărace și ai tinerilor din familii bogate, pe care părinții lor i-ar dezmoșteni dacă ar avea nenorocul să intre într-o căsătorie inegală, pentru a nu comite răutăți, nu se pătează cu o crimă. El știe, așa cum știm și noi, că mănăstirile sunt mari fabrici de nenorociți și că, la ambele sexe, jurământul de celibat nu este un jurământ de castitate. El privește cu amărăciune cum oamenii, creați pentru a urma legile naturii, sunt în cele din urmă învinși de acele legi. Căroră au jurat să reziste până la moarte, se trezesc neputincioși să-și corecteze greșeala și sunt forțați să renunțe la carnea și sângele lor. Domnul de Robespierre, convins că este inutil să acționăm ca un filosof reformator, s-a limitat la câteva observații asupra acelei părți a legislației care reglementează drepturile și poziția copiilor nelegitimi. El nu putea face mai mult fără a stârni vrăjmășia celor care beneficiază de toate prejudecățile. Discursul său este opera unui jurist cu suflet și logică.

Domnul de Robespierre este, fără îndoială, considerat unul dintre luminarii barului dumneavoastră. Știu că este un om de onestitate necondiționată și de o dezinteresare rară.³⁵ Cele mai mari laude pentru serviciile sale le-am auzit de la domnul marchiz de Cregny, domnul abate de Saint-André și domnul avocat Demasières. „Niciunul dintre colegii noștri”, a spus acesta din urmă, „n-ar putea fi numit mai întemeiat apărătorul văduvelor și orfanilor. Căci domnul de Robespierre nu caută îmbogățirea; el este și va fi întotdeauna doar avocatul săracilor”.

Mi-a făcut cea mai mare plăcere discursul pe care domnul abate Soulavi³⁷ l-a transmis ilustrei dumneavoastră societăți pentru a vă

mulțumi că ați fost acceptat ca membru de onoare. Domnul abate Soulavi este unul dintre acei oameni îndrăgostiți cu pasiune de natură, care își găsește fericirea în studiul ei constant și pătrunderea în adâncul secretelor ei. Am auzit multe laude despre talentele sale și amploarea cunoștințelor sale, dar nu am citit încă niciuna dintre scrierile lui, probabil că sunt prea învățate pentru a fi accesibile mie. Sunt pe deplin de acord cu ceea ce spune el despre crearea academiilor în secolul nostru: este necesar să se creeze cât mai multe dintre aceste centre de educație, pentru că într-o națiune care se luminează, la fel ca într-un cetățean individual care studiază, mintea umană se extinde și crește. Eu, cu toate slabele mele cunoștințe, aveam totuși de la natură niște abilități, dar le era foarte greu să se manifeste, căci eram complet needucat; și destul

84

este posibil ca printre mulți nefericiți săraci care nu știu nici să citească, nici să scrie, să fie oameni care au abilități mult mai mari. Cu ajutorul academiei și al relațiilor care există între ei, acel întuneric se va risipi imperceptibil și peste tot, în care orice nefericit sau ocolit nu poate avansa decât bâjbând, sau, în cel mai bun caz, încrezându-se într-o rază de lumină, prea slabă. sau prea nesigur, pentru a fi ghidat de ea. , nu te pierde. Acum soarele nu strălucește pentru toată lumea: sunt atât de puțini oameni perspicace, iar pentru câțiva strâmbi, mândri de ochii lor, sunt neamuri întregi de orbi. În jurul fiecărei academii, chiar și cel mai gros întuneric va lăsa loc luminii și va dispărea complet treptat. Atunci întreaga lume va fi luminată. Aceasta este o revoluție de prevăzut; va provoca inevitabil o explozie de furie în rândul celor care dețin de mult cunoștințe, vor fi enervați că nu mai sunt singurii. Avantajul lor va scăpa imperceptibil de la ei, iar după aceea toate celelalte avantaje, căci din momentul în care iluminarea acoperă toate mințile și atinge nivelul cuvenit, egalitatea va deveni universală. Atunci, și numai atunci, soarele va străluci cu adevărat pentru toți și toate comorile îngropate anterior vor străluci la suprafață.

„Experiența în studiul dreptului natural și politic”, a cărei prezentare i-a servit domnului Lenglet³⁸ ca modalitate de a-i mulțumi pentru admiterea în corporația academică din Arras, nu m-a încântat deloc. Veți spune, domnule, că sunt prea exigent. Dar domnul Langley este avocat și, din păcate, mult mai mult avocat decât domnul de Robespierre, când ar trebui să fie mult mai puțin așa. Domnilor avocați sunt de obicei mari formalști și se înclină prea mult în fața autorității textelor legale pentru a lăsa, așa cum ar trebui să fie, bunul simț să-și facă treaba simplu și rapid. Veți fi de acord cu mine, dragul meu domnule, că domnul Langley își îngreunează în mod ciudat atunci când pleacă de la conjecturi pure pentru a descoperi principiile dreptului natural și politic. Mai întâi, el schițează o imagine a rasei umane, de la prima familie până la dispersarea primilor oameni. El arată societăți mari, uneori unite, alteori divizate, în funcție de interesele lor în schimbare, iar din aceste mișcări, din aceste fluctuații, din varietatea de relații care se stabilesc și se dezlanțuie în acest moment, deduce în mod consecvent drepturile și obligațiile unui persoană, ținând cont de influența locului, a timpului și a diverselor răsturnări.

Domnul Langlais nu i se poate reproșa lipsa de metodă. Fiind un scriitor priceput, el adună și elimină acele fapte care vor servi drept material pentru concluziile sale. Dar care este valoarea lor? Ce știm despre prima familie? Ce știm despre primii oameni și despre dispersarea lor? Chiar știm ceva despre vicisitudinile acestor mari societăți, acum unite, acum

85

împărțiți în funcție de interesele lor în schimbare și chiar dacă istoria - care de fapt nu este și nu poate fi - ne-ar da o idee adevărată despre ei, dreptul natural și politic ar fi judecat după legile și modurile lor de viață? Mergând mai adânc în trecutul omenirii, la fiecare pas vei mai găsi o eroare și, invers, mergând în direcția opusă, vei găsi o eroare mai puțin la fiecare pas. De ce aceste excursii nesfârșite în întunericul nemărginit al secolelor când vine vorba de drept natural și politic? Adevărul nu poate fi dezvăluit comparând fapte binecunoscute din trecut, cu atât mai puțin prin compararea faptelor prost cunoscute sau chiar inventate. Întorcându-ne înapoi în trecut, găsim fie barbarie, fie o civilizație cu un amestec de barbarie.

De ce să căutăm atât de departe ceea ce este atât de aproape de noi? De ce să rătăcim într-un haos cețos de abuzuri de putere, tradiții de violență, creații de minciuni? Nu avem un stomac, o inimă, un creier, organe de reproducere care ne învață toate adevărul? Nu experimentăm cele mai dureroase senzații în prea mult frig, căldură excesivă și în orice vreme rea în orice moment al anului? Nu mor oamenii din toate colțurile Pământului de privare și oboseală? Și care este semnificația legilor și obiceiurilor anumitor popoare, antice sau moderne, pentru cunoașterea dreptului natural, sau chiar a dreptului politic? Istoria lor nu ne poate învăța nimic despre o problemă care ar fi bine înțeleasă de toate generațiile, dacă oamenii care vor să-și etaleze erudiția sau superioritatea minții nu ar aduna o mulțime de dovezi complet inutile și, cu raționamentul lor filozofic vag, nu ar ascunde o întrebare care nu este mai clară decât și nu era nimic pe pământ. Dreptul natural al omului! Da, acest lucru este de o mie și o mie de ori clar; este destul de evident. Nu este nevoie de dovezi și raționament. Cine le-a cerut - aceste dovezi și raționament? Un egoism nesățios și ucigaș care, în indignarea sa față de cerințele justiției pe care le disprețuiește, se agață de orice scuză pentru a-și justifica răutatea. A te lăsa ademenit pe această cale știe cum să-i ușureze jocul rău. Dovezile sunt de netăgăduit și nu au nevoie de dovezi. Simte-l, auzi-l, atinge-l. Această experiență este întreagă și neschimbătoare. Dreptul nostru natural este destul de evident. Este scris permanent în natura noastră fizică. Am simțit-o chiar în momentul în care am fost chemați la viață. O evidențiază toate nevoile corpului nostru, care trebuie să fie pe deplin satisfăcute pentru ca acesta să-și ajungă la dezvoltarea și să nu sufere niciodată de lipsa a ceea ce are nevoie. Nu există persoană care să nu posede conștiința dreptului său natural și care să nu știe că, dacă vrea să-l exercite, nu ar trebui să rămână fără

86

acțiunea, căci ceea ce o urmează pe drept este în afara ei. Pacea, dacă se naște din nepăsare sau lene, este primul și dușmanul său de moarte. Fructele pădurii nu vor veni la el de la sine, fiarele de pradă nu-i vor aduce pielea lor ca să le poarte, nici carnea lor ca să mănânce, păsările nu-și vor da aripile pentru a-i face plăcere, peștii nu vor părăsi locuințele lor adânci pentru ochii lui frumoși. Leii, tigrii, lupii, crocodilii și șerpilor nu îi vor falsifica arme ca să se poată apăra de atacurile lor, nu îi vor construi un adăpost solid unde să se ascundă de ferocitatea lor și de iarna aspră. Prin urmare, legea sau obligația de a munci este legată de dreptul natural, care inițial putea fi exercitat numai prin muncă. La vremea aceea, nici o ființă umană, cu excepția copiilor, a schilodilor sau a bătrânilor, îndoiți sub povara anilor, nu putea obține nimic fără muncă și fără mișcare. Strigătele și sunetele nearticulate emise de nou-născuți sunt o expresie fără echivoc a dreptului lor natural. Ea este cerută și dusă la fel de toți pruncii și înțelegem atât de bine această identitate, încât cel mai zadarnic bogat nu ezită să-și dea copilul soției săracului pentru alăptare. Când face acest lucru, el, fără să știe, plătește omagiu primei dintre toate legile, marea lege a egalității, deși în viitor va insufla copilului său disprețul față de acest zakop, până la uitarea lui completă.

Dreptul natural al unei persoane se exercită în limita nevoilor comune tuturor reprezentanților de felul ei. La început, aceste nevoi, pe care imaginația nu le-a multiplicat încă în așa măsură cum a devenit mai târziu, trebuiau inevitabil să fie foarte limitate și, în consecință, pentru a le satisface, era nevoie doar să se dorească și să acționeze în conformitate cu această voință. Pe de altă parte, într-o perioadă în care încă nu exista egoism exagerat sau pervertit, oamenii nu aveau nici motive, nici pretexte pentru a nega dreptul natural al vecinilor pentru a se invidia unii pe alții. Toată lumea avea loc din belșug sub soare, iar celor puternici nu-i trecuse încă prin minte să-i înfometeze pe cei slabi, să se îngrășeze cu sudoarea și sângele lui și, în cele din urmă, să-l transforme în vitele lui de lucru. Să ne gândim cum trebuie să fi fost la început populația Pământului, care, în ciuda războaielor, a ciumei și a foametei, a crescut constant de-a lungul unei lungi secole până la vremea noastră. Dacă ne uităm înapoi, în trecut, atunci progresia va fi la fel de vizibil în scădere pe cât va crește, apropiindu-se de noi. În consecință, doar mii corespund miliardelor umanității moderne: dacă ne transferăm gândurile la ceea ce trebuie să fi fost primii membri ai acestei progresii în acea eră a adevăratei moderații, este clar că atunci totul era suficient din belșug pentru toată lumea.

87

Fiind născută, o persoană, așa cum am spus deja, începe să-și exercite dreptul natural. Toți copiii simt în mod egal că au dreptul de a trăi. Acesta este dreptul lor firesc, față de care părinții au o datorie corespunzătoare, pe care o îndeplinesc cu dragoste, căci sunt bucuroși să-i hrănească, să-i îmbrace, să-i îndrume și să-i ocrotească până când vor fi capabili să se întrețină prin propria lor muncă. Astfel, departe de a anticipa recunoștința, aceștia acționează în așa fel încât atunci când îmbătrânesc sau îmbătrânesc, copiii lor se simt obligați să le furnizeze cu generozitate tot ceea ce este necesar pentru exercitarea dreptului natural al părinților.

Dreptul de a trăi este baza tuturor drepturilor, nu există nimic mai sacru pe Pământ, este de neclintit, a încălca acest drept înseamnă a săvârși cea mai mare dintre toate crimele. A trăi nu înseamnă suferință și epuizare, nu înseamnă a târâi o existență mizerabilă și, însoțit de tovarăși veșnici – nevoia și lipsa – rătăcesc cumva din leagăn până în mormânt. A trăi înseamnă a-ți parcurge liber calea vieții, primind în fiecare etapă ceea ce corespunde cel mai mult cu structura noastră fizică și morală. Dreptul natural al omului nu este altceva decât dreptul său de a trăi, consacrat de majoritatea legilor care pedepsesc nu numai pruncuciderea, ci și avortul și chiar sinuciderea.

A trăi, în sensul că acest cuvânt ar trebui dat, este un drept mai înalt decât tot ceea ce oamenii au botezat, pe bună dreptate sau pe nedrept, cu acest nume. De aici rezultă că ea trebuie menținută, păstrată, cerută și recâștigată prin toate mijloacele posibile, chiar și prin viclenie sau violență - în acest caz nimic nu poate fi considerat ilegal. Dreptul de a trăi include cu siguranță dreptul de a lupta împotriva a tot ceea ce dăunează sau împiedică în orice fel exercitarea acestui drept; în acest caz, a ataca înseamnă a apăra.

Oricărei ființe umane care a ajuns la vârsta forței și înțelegerii, dacă este sănătos, natura îi dă de obicei mai multă putere decât este necesar pentru a-și menține existența. Natura prudentă, care a sădit instinctul social în inima omului, a destinat produsul acestui exces societății, adică acelei părți a familiei individuale care nu este încă capabilă să asigure satisfacerea nevoilor sale - copiilor și, de asemenea, la acea parte atât a individului, cât și a familiei generale care temporar sau definitiv nu mai este capabilă - bolnavilor, bătrânilor, schilodilor. Natura este o mamă pentru noi toți, dacă ne-a dat un exces de putere, atunci nu pentru a abuza de ea și a ne tăia partea leului pentru noi înșine: toți suntem copiii ei și ea vrea să ne tratăm unii pe alții ca pe niște frați. . Distribuție! Distribuție! Acest pământ, atât de vast și atât de fertil, are totul pentru a satisface nevoile tuturor. Distribuție fără excepții, fără preferințe

88

tepiy - aceasta este dorința și comanda naturii. Ori de câte ori un copil, un bătrân, bolnavul, infirmul suferă sau mor de lipsă, consecințele sumbre ale acestui dispreț pentru dreptul lor la viață plasează o responsabilitate teribilă asupra întregii societăți, dar mai ales asupra celor care, în lăcomia lor nestăpânită. , și-au însușit mai mult decât ar fi trebuit să aibă, legea lui naturală.

Oricine, din dragoste de lenevie, cu intenția criminală de egoist, se echivalează cu cei incapabili de muncă pentru a absorbi excesul de bunuri produse destinate acestora, este un parazit, nedemn de orice simpatie: nu merită nimic cine. poate și nu vrea să aplice forțele și abilitățile care i-au fost date de natură. Un astfel de leneș și-a renunțat la dreptul său natural și, dacă nu se reformează, va fi lipsit de el. El și-a pronunțat propria condamnare la moarte. În orice societate cu adevărat dreaptă și cu adevărat frățească, acest tip de lene ar fi ceva nemaiauzit și, dacă mi s-ar permite să iau în considerare toate întrebările de aici până la capăt, aş putea demonstra cu ușurință că ar fi singura crimă în legătură cu care pedeapsa cu

moartea; împlinirea ei ar fi ca societatea să lase o asemenea persoană în voia soartei sale.

Dreptul la viață, corespunzător a tot ceea ce necesită dezvoltarea și conservarea ființei umane, are prioritate față de dreptul de proprietate, drept care decurge din tratate sau privilegii, care oferă uneori celor care se bucură de ele mai mult decât au nevoie. Dreptul de a trăi nu creează nicio inegalitate, este un drept de la naștere - egal pentru toți. Ca drept de la naștere, este cu adevărat ereditar și pentru toată lumea fără excepție. S-ar putea spune că aceasta este singura moștenire legitimă. Dar dumneavoastră, dragă domn, nobil, strămoșii dumneavoastră v-au lăsat o noroc destul de bună și n-ar fi prea politicos din partea mea față de dumneavoastră dacă nu mi-aș înmuia gândul și nu m-aș limita să afirm că aceasta este, fără îndoială, cea mai legitimă moștenire. .

Ca comisar feudist, nu pot decât să știu cum s-au format majoritatea marilor moșii și cum au ajuns în mâinile celor care le dețin. Aproape toate cele mai vechi titluri sunt doar declarații de nelegiuiri monstruoase și furturi crude. Aceasta este legea impusă țăranilor prin foc și sabie; fermierii pașnici, pentru a-și salva viața, le-au dat acestor tâlhari nu numai pământurile pe care le cultivau, ci și ei înșiși, pentru că nu aveau încotro. Acești oameni de rând au devenit dependenți, adică o turmă, precum vitele pe care le-au crescut, care nu le mai aparțineau. Dacă mai devreme au arat noul în funcție de mărimea consumului lor, acum o făceau în folosul cruzilor lor stăpâni, nobili, călugări, stareți, care, pentru a-și spori moșiile, i-au epuizat cu muncă și i-au silit. a lăncezi la nevoie. Între spânzurătoare și

89

bici sau băț, amenințându-i constant, dreptul lor firesc a fost complet desființat. Semenii și biserica și-au însușit tot ce le-a plăcut, iar dependentul, ale cărui atunci atâtea câmpii necultivate până atunci erau fertilizate, nu avea decât ochi să plângă. O altă sursă de proprietate au fost confiscările, daruri cu care regii își favorizau favoriții, favoriții și amantele. Dintr-o astfel de sursă, ca și din cele anterioare, pot proveni doar bunuri furate. Este de la sine înțeles că în mijlocul acestui jaf, dreptul natural, dreptul la viață, s-a dovedit a fi nerecunoscut, a fost sacrificat. Un țăran dependent ar putea fi chinuit și ucis prin orice mijloace la îndemâna imaginației, provocându-i nenorociri și suferințe care scurtează zilele unei ființe vii. Trăind de la mână la gură, și-a epuizat forțele la muncă, la care a suprasolicitat constant, iar apoi, când a devenit infirm sau decrepit, soarta lui inevitabil a fost să cerșească pe drumuri până a murit într-un șanț, undeva în pădure, departe de rudele lipsite de posibilitatea de a-l ajuta și, cel mai important, departe de castelul moșierului sau de mănăstire, pentru a-și salva călăii de duhoarea și aspectul dezgustător al cadavrului său.

Dar să încercăm să găsim o origine mai puțin urâtă a proprietății.

Înainte ca omul să învețe să cultive solul și să scroafe, ceea ce i-a oferit un mod mai bun și mai sigur de a-și exercita dreptul la viață, el a îmblânzit animalele și le-a folosit laptele și carnea pentru hrană, pielea și lâna pentru a le proteja de intemperii, de viteza lor.

și putere pentru a-și completa puterea și viteza. Era atunci cam păstor, cam pescar, cam vânător, că peste tot erau pășuni, râuri, păduri. Turmele erau, dacă vreți, proprietate, dar proprietate mobilă și muritoare. Mișcându-se constant, mâncau toate ierburile furajere dintr-o zonă în alta, schimbându-și locația cu fiecare schimbare de anotimp. Dar proprietarii lor, deși au luat un fel de recoltă din pământ, nu s-au atașat de el și în fiecare an au ales un alt loc. O astfel de lipsă de viață așezată poate fi imaginată doar într-un climat minunat, când este plăcut pentru o persoană, rătăcitoare, să se bucure de dreptul său la viață. Originea proprietății așa cum o cunoaștem nu se găsește aici. Să mâncăm în altă parte.

Oriunde omul trebuia să se confrunte cu un climat prea aspru, se temea de o întrerupere dezastruoasă a fluxului mijloacelor de existență. Trebuia să-și aprovizioneze atât pentru el, cât și pentru vite. Trebuia să aibă grijă de adăpost pentru el și pentru sine. El și-a putut asigura dreptul la viață doar dobândind o înțelegere. El a înțeles-o. Noțiunea de nevoia de a se stabili într-un singur loc era la acea vreme salvatoare și inevitabilă. Astfel, pentru a nu fi prejudiciat în exercitarea dreptului său natural, s-a oprit și a spus

90

pentru sine: „Aici este un loc potrivit, opo nu se cultivă, dar arată bine. Aici va fi locuința mea, în jurul ei - pământul pe care îl voi cultiva cu mâinile mele, în apropiere - o sursă din care îmi voi potoli setea, aici - o pajiște unde îmi vor pășuna vitele, mai departe - o pădure care mă va aproviziona. cu lemne de foc si unde voi vana.Grăbește, râu, unde voi pescui. Astfel, fără îndoială, s-a născut imobiliare, fiica previziunii și a muncii. Tot ceea ce a udat cu sudoarea lui cel care a ocupat primul loc, tot ce a adaptat pentru producție prin muncă și ingeniozitate, a fost dobândit legal nu numai de el, ci și de copiii săi, care i-au fost asistenți și îi vor fi urmași, pentru că în acest caz dreptul la moștenire și dreptul la viață se potrivesc. O astfel de familie trebuie să se bucure întotdeauna de locuința sa și de pământul arabil în limitele prescrise de înțeleapta previziune, dar niciodată să nu-și extindă posesiunile pentru a mulțumi pretențiile excesive ale lăcomiei nesățioase. Terenurile adiacente celor deja ocupate pot fi ocupate în aceleași condiții și rămân la dispoziția oricui vine. Dar pădurea, cu copacii și vânatul ei, râul și peștii care trăiesc în ea, izvorul care dă apă potabilă din belșug, va aparține mereu tuturor. Și asta este de înțeles, pentru că nimeni nu a sădit o pădure și a populat-o cu vânat, nimeni nu a făcut un râu și l-a populat cu pești, nimeni, în cele din urmă, nu a construit un izvor.

Proprietatea, în măsura în care este pur și simplu un mijloc de exercitare a dreptului la viață, una dintre expresiile a ceea ce este cel mai fundamental, mai esențial în dreptul natural, merită nu mai puțin respect decât acest drept însuși, căci în acest caz este doar unul. a elementelor muncii, abilitatea căreia i-a fost dată omului ca singura cale de a preveni ca acest drept să devină iluzoriu. Dar există și proprietatea excesivă, care se extinde dincolo de granițele legii autentice. Appetitul pentru proprietate este ceva mistuitor, este o pasiune nu mai puțin arzătoare și nu mai puțin dezgustătoare decât setea de aur. Este suficient să treziți acest apetit, deoarece este entuziasmat și crescut de tot ceea ce o persoană își însușește: sub

influența sa, proprietatea devine ca o pată de ulei, captează din ce în ce mai mult și tinde să se extindă constant, astfel încât să nu existe. mod de a spune unde se va opri, sau dă un motiv întemeiat pentru această mișcare. Cu cât posesorul infectat cu această manie are mai mult, cu atât își dorește mai mult să aibă. „Ochii lui sunt mai mari decât burta”, spune proverbul. Tânjește să înglobeze totul, să apuce totul, să atragă totul spre sine - o câmpie, o pantă, un deal, tot ce îi acoperă privirea. Toate acestea le-ar dori pentru sine, numai pentru sine; vederi frumoase, priveliști, căi navigabile, orizonturi - totul ar trebui să fie în puterea lui, ar fi bucuros să ia în stăpânire globul. De aici aceste parcuri nesfârșite, aceste terenuri uriașe de vânătoare, aceste grădini, dintre care cea mai mică ar fi suficientă pentru a hrăni douăzeci de oameni.

di

localitățile, acele bulevarde lungi și late și, în cele din urmă, toate acele pământuri care se învecinează cu castele, mănăstiri, mănăstiri și care tocmai din acest motiv nu pot fi folosite în mod rezonabil.

După originea sa, proprietatea este de două feluri. Proprietate de primul fel, modestă, creată de mâinile și priceperea unui om care s-a stabilit într-un anumit loc doar din previziune și pentru a primi de pe pământ o ocazie permanentă de a-și exercita dreptul la viață. Proprietatea de al doilea fel este ambițioasă, este fiica necumpătată a poftelor nemărginite, de cele mai multe ori sortită sterilității și revendică tot mai mult drepturi exclusive: o astfel de proprietate pe pământ nu putea fi creată decât de un egoist care dorea să obțină mult mai mult decât ar trebui. prin dreptul său natural și numai într-o epocă în care era atât de mult spațiu sub soare încât un asemenea comportament nu putea provoca îngrijorare. Cine știe? Poate că acest om lacom a stârnit milă ca un nebun? Într-un râu care curge plin, fiecare poate desena cât dorește, acest lucru nu lipsește pe nimeni de apă și, prin urmare, vârfului nu îi pasă de acest lucru. Dar dacă în loc de râu este doar un firicel subțire de apă și sunt mulți consumatori, atunci pentru ca toată lumea să ia apă, iar acesta este dreptul fiecăruia, va trebui să se facă distribuție, pentru că dacă cineva obține mai mult decât partea lui, toți ceilalți vor suferi din cauza asta.

Introdusă fără împotrivire, când era destul loc de rezervat, proprietatea nu putea supraviețui decât mai târziu și putea fi respectată, cu condiția să nu încalce dreptul natural al nimănui, să nu fie niciodată pusă deasupra acestui drept natural, în cele din urmă, că ea va nu-i submina niciodată temelia. Dacă nu mai rămâne nici măcar un centimetru de pământ de ocupat, dacă proprietatea a preluat totul, atunci este evident că nu numai că a afectat dreptul la viață al oricărei persoane care nu are o singură bucată de pământ, ci că a înghițit complet acest drept. Prin urmare, ea trebuie să-i asigure dreptul la viață.

Dacă dețineți un câmp sau o bucată de pământ pe care o cultivați, din care veniturile nu depășesc ceea ce este necesar pentru a vă satisface nevoile, într-o sumă corespunzătoare dreptului dumneavoastră la viață, atunci nu sunteți dator cuiva care nu deține un un singur inch de teren. Dar dacă ai mai mult, mult mai mult decât cota ta, ești obligat să asiguri dreptul la viață pentru unul sau mai mulți oameni pentru tot

ceea ce deții peste cota ta. Cum vei plăti? Veți renunța la surplus anticipând ceva de genul unei legi agrare? Nu, vei păstra ceea ce ai, vei rămâne stăpânul unor moșii frumoase care îți măgulesc stima de sine și pentru fiecare drept la viață pe care îl numări, ținând cont de ce poți păstra pentru tine, vei lua un motocultor cu plugul lui. ; De

92

nu va mai fi un om care lucrează în doi și care primește hrană insuficientă, grosolană, nesănătoasă din mâini ucigaș de zgârcit, nu va mai fi un om care trăiește greu, abia îmbrăcat, aproape fără adăpost, aproape fără ajutor în caz de boală, e nu va mai fi un om, a cărui viață este scurtată în folosul tău de o mie de cauze pernicioase. Nu, va fi o persoană care, datorită mâinilor și minții sale, va primi, fără a vă prejudicia, tot ceea ce ar trebui să primească, adică exercitarea deplină a dreptului său natural la viață, dar nu mai restrâns, ci complet. Este de la sine înțeles că evaluarea dreptului la viață și stabilirea unui standard echitabil pentru acesta este afacerea societății, care pornește din totalitatea resurselor atât generale, cât și locale. Dreptul la viață se formează din tot ceea ce este necesar pentru ca organismul uman să aibă în permanență ceea ce îi trebuie, se calculează pe cap de locuitor, dar ținând cont de vârstă. Fiecare adult, indiferent de sex, contează ca un singur suflet. Copil sub 7 ani - pentru suflete; până la 10 ani - pentru 1/3 din suflet; până la 14 ani - pentru 2/3; până la 18 ani - pentru 3/4. În caz contrar, poate fi reglementat, ca în fermele colective. În primul rând, se lasă tot ceea ce este necesar pentru culturi și pentru consum; se pune deoparte ce urmează să fie dat proprietarului și se fac deduceri pentru plata impozitelor publice; atunci surplusul este vândut sau schimbat și distribuit între toate părțile interesate. Conducerea este încredințată celor mai capabili la alegerea lor și la fel se procedează și cu alte atribuții. Nimeni nu este slujitorul nimănui, sunt doar membri ai comunității. Și la fel și proprietarul. Intră în comunitate în virtutea faptului că și-a investit pământul în ea, precum și banii pe care a considerat că este necesar să-i folosească pentru îmbunătățirea condițiilor de cultivare a pământului și creșterea profitabilității acestuia. Partea lui din venit va consta din tot ceea ce produce pământul, pe care el poate, în mod legal și fără să-i asuprească pe muncitori, să îl adauge la parcelele care le asigură dreptul la subzistență.

Și, fiți liniștiți, partea lui nu va fi deloc rea, căci câmpurile pe care le va da membrilor comunității vor avea mereu recolte abundente. El va trebui să aibă de-a face nu cu creaturi fragile, bolnăvicioase, slăbite, stupide, plictisitoare, ci cu oameni puternici, dibaci, energici, veseli, neobosite, inteligenți și plini de spirit de competiție. Totul va prospera odată cu ei și chiar dacă populația s-ar dubla sau s-ar tripla, ceea ce ar dura secole, în astfel de condiții ar exista destule mijloace de subzistență pentru toată lumea.

Atâta timp cât pământul era liber și oricine îl putea ocupa, fiecare își alegea în mod liber o viață nomade sau așezată, fiecare era liber să se dedice exclusiv vânătoriei, pescuitului, culesului de fructe sau ducerii unui stil de viață sălbatic. Dacă o persoană a fost cuprinsă de spiritul modului de viață stabilit, a devenit creatorul proprietății pentru

ei înșiși și pentru rudele lor, continuând să vâneze și să pescuiască, construindu-și propria locuință, confecționând unelte pentru lucrul pământului, capcane și echipamente pentru vânătoare și pescuit, făcându-și haine și încălțăminte. Dar, din cauza diversității gusturilor și înclinațiilor, precum și ca urmare a atâtor ocupații diferite, agricultura a fost obligată să sufere. Unii erau mai versați în agricultură, alții erau mai atrași de vânătoare sau pescuit. Unii erau constructori mai capabili, fie ca zidari, fie ca dulgheri sau tâmplari, alții excelau la cărucioare sau la fabricarea uneltelor, alții s-au remarcat prin capacitatea de a face ceramică, unii au excelat în confecționarea hainelor. Ceea ce faci constant, faci repede și bine; la fel se întâmplă când faci ceva cu dragoste. Unii s-au dovedit a fi foarte cunoscători și pasionați de un lucru sau altul. De îndată ce acest lucru a fost observat, oamenii nu au întârziat să vadă că, dacă fiecare ar lucra după capacitatea și înclinația lui, timp și muncă ar fi economisite. Așa au apărut diverse meserii, așa meșteșugul și comerțul, toate artele și toate meșteșugurile au luat frățiş loc alături de agricultură, adică odată cu crearea moșiilor. Erau roii care zburau dintr-un singur stup. Apoi s-a încheiat un fel de acord tacit, a cărui implementare era garantată de conștiința umană și de nevoile comune. Fiecare persoană, care nu a fost creatorul de exploatarea de pământ, avea pentru munca sa dreptul la tot ceea ce i-ar da pământul dacă s-ar adresa direct la ea pentru exercitarea dreptului său la viață.

Mai întâi acest drept la viață s-a exercitat prin schimb, apoi prin bani, iar curând au apărut mai multe tipuri de proprietate: oamenii s-au îmbogățit printr-o fabrică, o fabrică sau orice comerț. S-au îmbogățit doar cu aur, argint, diamante sau chiar hârtie, care reprezenta tot ceea ce putea fi deținut. Când aceste bancnote au fost acceptate, a început comerțul cu terenuri. Proprietarii inițiali ai acestui tip de proprietate au început să-i transforme în proprietari de pământ pe cei care ei înșiși nu puteau să o creeze și cu atât mai puțin capabili să cultive pământul cu munca lor. Erau cumpărători de terenuri; orașele au început să cumpere sate; a dobândit suprafețe mari și adesea le-a lăsat necultivate; erau destinate doar distracției. Acesta a fost începutul unei stăpâniri pe scară largă, parțial dobândită, parțial sechestrată de extorcere, dar mereu și pretutindeni atotconsumătoare și despotică, furând suprafețe vaste din agricultură pentru a-și satisface mofturile, acumulând în parcurile lor nenumărate vânat, veșnic flămânzi și gata de devasta câmpurile vecinilor care și încă nu se pot apăra împotriva acestor atacuri fără a fi condamnați la galere, bătuți sau

moartea în mâinile slujitorilor unui conducător nemilos sau în mâinile acestui conducător însuși.

Toate excesele, toate abuzurile de proprietate, toate acuzațiile care i se pot aduce, datează din vremea formării marilor moșii. Proprietatea mare îi creează pe asupritori și pe cei asupriți, leneși umflați de stăpânire, slăbiți de efeminație, îmbătați de plăcere și voluptate și

sclavi încovoiați, zdrobiți de povara suprasolicitarilor, lănceziți de maltratare și sărăcie. Este o mare proprietate care a inventat și întreține comerțul cu albi și negri, vinde și cumpără oameni. Ea este cea care, în Moscovia, Lituania, Polonia și Germania, ține oamenii în ignoranță și îi duce la stupefieri, îi transportă, ca turmele de animale, dintr-o localitate în alta, nepermițându-le să aibă nicio patrie, nici o familie, nici atașamente, fără amintiri, fără speranță, să se întoarcă în țara natală, la rudele lor, de care erau despărțiți atât de fără milă. Ea este cea care în colonii le dă negrilor din plantațiile noastre mai multe bici decât bucăți de pâine.

Câte infracțiuni pot fi puse pe seama proprietăților mari! Dar vine vremea când ea va simți cât de periculos este; ea se va îmbunătăți și sunt sigur că va beneficia de asta. Luând în considerare problema împărțirii fermelor, cred că am indicat cel mai bun mod, dacă nu complet, cel puțin în mare măsură, de a elimina dezavantajele proprietății pe scară largă. Să o împărțim în parcele care asigură dreptul la viață, sau mai degrabă, să determinăm câte astfel de parcele corespunde ca mărime, astfel încât totul să fie folosit, nimic să rămână necultivat, să nu existe parazitism, nimic să se irosească, nimic. a fost retras din domeniul producției utile de dragul plăcerii trecătoare sau al fanteziei bizare. Toate acestea sunt foarte importante de observat, fără a înceta să păstreze pentru proprietar toate avantajele și beneficiile în concordanță cu dreptul la viață al oamenilor care lucrează - însoțitorii săi.

Nu trebuie trecut niciodată cu vederea că dreptul natural, corespunzător a ceea ce orice organism uman cere în mod imperativ, nu numai pentru a nu pieri, ci și pentru a prospera, este mai înalt decât dreptul de proprietate și îl subordonează lui însuși ori de câte ori proprietarul îl are. se dovedește a fi mai mult decât ceea ce necesită organizarea noastră fizică și morală. Întrucât un drept natural, dreptul la viață, este un drept de la naștere, are un caracter absolut; toate celelalte drepturi care au devenit ereditare sunt doar condiționate. Stabiliți inițial prin violență sau viclenie, păstrați prin înșelăciune, ele, în ciuda așa-ziselor titluri autentice, există numai prin forța obiceiului, care în ultimă analiză nu este altceva decât superstiție, care este tolerată doar din obișnuință. Fiecare astfel de obicei este un abuz care poate fi perpetuat doar cu ajutorul altora.

95

ceva abuz. Dar cu cât caută mai mult să anuleze preceptele dreptului natural, cu atât se învelește mai mult în falsă legalitate pentru a înșela ignoranța necugetată, slăbiciunea, naivitatea, cu atât mai mult se proclamă cel mai bun și mai neschimbat rezultat al experienței și înțelepciunii vârste, cu atât mai des bietii oameni pe care încearcă să-i adoarmă, încalcă legile care sunt contrare legii naturii.

Experiența secolelor, în care dreptul natural a putut rămâne nerecunoscut, paralizat, încălcat cu impunitate, nu dovedește nimic; oricât ar încerca să-l distrugă, oricât de adânc ar fi îngropat, trebuie să iasă din nou și să devină evident. Religia răului nu poate fi eternă. Societatea de reptile orbite, speriate, stupide și lase a permis furtul dreptului sau, dar nu a putut ceda dreptul generațiilor

viitoare. Tot ceea ce urmează de drept pe om este înscris cu litere de neșters în toate părțile ființei sale, cunoașterea a ceea ce îi aparține fără îndoială este singura sa cunoaștere înnăscută. Degeaba au încercat să-i zdrobească și să-i sufoce mintea sub o mie de capace de plumb, sub jugul a o mie de ori; degeaba au încercat să-i întunece mintea, forțându-l să se închine idolilor falși, sugerându-i că smerenia, lepădarea de sine și ascultarea pasivă sunt datoria lui sfântă; degeaba l-au împovărat cu falsă conștiinciozitate, contrară adevărului, prejudecăți disprețuitoare, tot felul de ficțiuni și credințe absurde; vine un moment în care tot ceea ce părea stins, sugrumat pentru totdeauna, prinde viață și se ridică din nou de la sine. Ideea înnăscută a apărut din nou, a devenit mai puternică în reflecție și, parcă s-ar retrage în sine, s-a adâncit, s-a explorat și s-a întărit în cursul acestui studiu. Și atunci, încrezător în puterea sa, a început să răsară, iar creierul uman a început să acționeze și să se întărească, folosind tot ce este în el, care îi este cel mai profund inerent și mai nepieritor; nu mai este paralizat, știe tot ce i se dă, tot ce i se cuvine: libertatea gândirii, libertatea voinței, libertatea de exprimare a gândurilor, libertatea de acțiune. Acesta este ceea ce privește creierul, această vatră a minții, acest soare al umanității. Stomacul cere și exercitarea dreptului său, iar creierul îi răspunde: trebuie să obții satisfacție. Inima era în disperare, pentru că trebuia să-și reprime toate simpatiile; s-a condamnat la tăcere. Vorbește, i-a spus creierul, iubește și simți-te liber, înclinațiile tale nu te-au înșelat, toți oamenii sunt frați, toți oamenii sunt egali. Inima și-a recăpătat impulsurile ei înalte, impulsurile ei înduioșătoare; toate lanțurile sunt rupte, omul a revenit complet la dreptul său firesc. Nu mai are stăpân, este liber, toate libertățile îi aparțin, dar principiul egalității, completat de simțul fraternității, îi dezvăluie adevărul că libertatea unuia.

06

nu ar trebui să facă rău altora. Aceasta este marea lege a libertății. Omule, trăiește cât vrei, folosește tot ce ar trebui să-ți prelungească viața, dar nu te amesteca cu nimeni ca tine, reținând sau acumulând cu răutate surplus cu care nu ai ce face, pentru a trăi la fel de deplin ca însuși titlul și natura lui. omul îi dă dreptul să facă asta...

Mai devreme sau mai târziu, oamenii își vor deschide ochii asupra convulsiilor făcute pe vremuri și la consecințele lor dezastruoase. Ceea ce se naște din întuneric nu va mai fi înconjurat de cinste, încredere, respect, va fi expus ca rod al fărâdelegii, ca o întinare dezgustătoare a naturii sfinte. Omenirea, chiar mai chinuită decât acum, înțelegând mai limpede cauzele suferinței sale, mănă de însăși amploarea acestor suferințe la descoperirea mijloacelor de a scăpa de ele, în cele din urmă, omenirea, mai impregnată de conștiința a ceea ce justiția cere, nu vor mai conta pe războaie, ciurma și foamete pentru a le atenua situația. Indignarea va fi provocată de sistemul dezgustător de distribuție, în care unii au o mie, zece mii, cincizeci de mii de ori mai mult decât ceea ce este necesar chiar și după cel mai larg calcul, alții o sută, două sute, trei sute, cinci sute, nouă. de o sută de ori mai mult decât au nevoie, alții încă mult mai mult decât au nevoie, al patrulea la fel de mult cât au nevoie; în cele din urmă, sunt cei – și marea lor majoritate – care au mult mai puțin decât au nevoie, sau aproape nimic. Pe măsură ce populația crește, crește și

numărul celor condamnați la sărăcie, în timp ce bogăția este din ce în ce mai concentrată în mâinile unei minorități de rang înalt: există o disproporție atât de teribilă între fericiții de sus și nefericiții de jos; poziția celui dintâi este atât de apăsătoare, iar poziția celui de-al doilea atât de suprimată, încât victimele acestei inegalități monstruoase nu se pot abține să nu mormăie. Atunci apar ideile de reformă sau de insurecție. Ei iau în stăpânire minți care sunt deranjate sau iritate de o astfel de stare de lucruri. Cei care suferă, precum și cei care, fără să sufere ei înșiși, simpatizează profund cu suferințele altora, ies în față cu reproșuri la adresa favoriților de rang înalt ai proprietății. Unii se gândesc deja, în numele justiției superioare, să distrugă toate titlurile, chiar și pe cele care nu sunt defăimate prin înșelăciune sau violență; visează la întoarcerea tuturor la legea naturală, dreptul la viață, precum dreptul de a bea apă dintr-un izvor. Dar cu pământul, situația nu este aceeași ca și cu primăvara, solul nu dă o recoltă bogată fără ajutorul puternic al mâinilor și minții umane. Este necesar să combinați puterea și voința pentru a fertiliza pământul, în timp ce izvorul curge de la sine. A împărți pământul în repartiții egale între toate mijloacele de a distruge resursele pe care pământul le-ar oferi muncii unite, înseamnă a merge pe calea cea mai scurtă către foamete și lipsă de tot. Împărțirea pământului este complet ab

4 Gracchus Babef

97

o întreprindere suprarealistă care ar putea fi realizată doar prin vărsare de sânge și ca urmare a unui șoc teribil: dacă s-ar întâmpla vreodată, fiecare ar fi lăsat singur, adică ar fi epuizat, iar ceea ce a fost distrus cu o zi înainte, inevitabil, din nou ar fi s-a întâmplat chiar a doua zi. Dreptul agrar, înțeles ca împărțirea pământului în părți egale, ar însemna respingerea tuturor acelor ocupații care sunt necesare agriculturii în sine, ar distruge toate celelalte profesii, cu excepția agriculturii. O astfel de lege ar presupune o risipă atât de pământ, cât și de muncă. Introducerea lui ar fi fost precedată de un masacru și chiar dacă s-ar fi pus deoparte câmpuri pentru schilozi, bătrâni și orfani, cultivate în comun de toți, totuși, în rezultatele sale, aplicarea ei s-ar dovedi a fi doar o himeră. Dar, după cum se spune, „un stomac gol este un sfătuitor rău”.

Totuși, dacă răul deja mare se agravează și mai mult, în mod necesar, va fi necesar să se negocieze. Cei care au vor avea; dar nu ar fi mai bine pentru societate, ca și pentru ei înșiși, că ei nu au avut niciodată nimic înainte și că fiecare dintre noi ar veni cu cunoștințele dobândite până astăzi într-o lume complet nouă, în care totul ar fi comun. Dar din moment ce nu este așa și din moment ce este imposibil să refacem clădirea societății de la temelie, trebuie să încercăm să adaptăm ceea ce este prin îmbunătățiri; schimbările necesare vor fi suficient de tangibile pentru a trezi rezistență. În primul rând, să ne gândim puțin.

Societatea recunoaște dreptul de a trăi chiar și ca germen, deși această ființă problematică nu a văzut încă lumina și poate nu o va face niciodată; pedepsește avortul; pedepsește cu moartea mama nefericită, inumană, care și-a ucis copilul pentru a nu fi ea însăși

rușinată. Prin această strictețe, care este excesivă, dacă ne amintim motivul care a dat naștere gândirii crimei, societatea mărturisește, așadar, disponibilitatea ei de a accepta orice creatură care vine pe lume și de a o asigura într-un mod suficient de eficient. că nu va trebui niciodată să-și blesteme existența. Societatea pedepsește cel mai sever vinovatul oricărei tentative de sinucidere și condamnă să dezonzoreze memoria sinuciderii, al cărui cadavru îl trădează în mâinile călăului. Societatea, care se opune atât de vehement consecințelor disperării pe care ar fi trebuit să o prevină, ne interzice să ne sinucidem, de aceea ne poruncește să trăim; de aceea consideră că este de datoria noastră să trăim; de aceea nu vrea, nu permite, ca să fim vreodată lipsiți de dreptul nostru la viață; prin urmare, trebuie să ne garanteze exercitarea acestui drept.

Societatea condamnă duelul, care este în același timp crimă deliberată și sinucidere reciprocă. General-

98

Societatea condamnă crima, dar ea însăși ar fi vipovpy în crimă, dacă ar permite ca cel puțin unul dintre membrii săi să fie condamnat la moarte de foame; și în consecința societatea vrea ca dreptul la viața să aibă o anumită sancțiune. Cum poate fi pusă în aplicare această sancțiune? Natura ne-a arătat acest mijloc - munca. Dar nu este proprietatea, în toate formele pe care este capabilă să le ia, de acum încolo supremul, singurul angajator? Prin urmare, ea trebuie să ofere de lucru celor care nu o au, care o cer. Iar dacă un mocsnic renunță voluntar la tot ce i-ar putea oferi puterea fizică, dacă acestea ar fi fost aplicate cu folos, atunci proprietatea nu poate refuza să dea loc de muncă unei persoane care vrea să muncească, nu poate refuza să hrănească, să îmbrace, să ofere adăpost, încălzire și îngrijire. un orfan, infirmi, bătrâni, bolnavi, care toți au și dreptul la viață.

Proprietatea își va da seama cât de periculos ar fi pentru ea să nu ia măsurile necesare pentru a se asigura că existența ei nu mai poate fi privită ca o abominație neconformă cu dreptul natural al tuturor. Ea va înțelege că orice societate în care oamenii apti care se luptă cu nevoia ar fi forțați, împotriva voinței lor, să depună mâinile și astfel să fie lipsiți de dreptul lor de a trăi, este o societate imorală, blestemată și lovită de cangrenă adâncă, că aceasta este nefirească. o societate în care civilizația, pătrunzând în ea treptat, nesistematic și nu pe baza unor principii, nu a curățat încă de rămășițele mormanului pestriț al diferitelor tipuri de barbarie, implantate în noi de către romani, goți, Vizigoți, normanzi ca urmare a multor invazii și migrații. Poate că minoritatea săturată, care găsește plăcere în lenevie, va înțelege cândva că, pentru a scăpa de frica de masa înfometată, cel mai bine este ca el să ajungă la o înțelegere cu ea. Cum poate fi efectuată această tranzacție este destul de evident: aceasta este o redistribuire a forței de muncă, iar plata acesteia, sub orice formă ar fi făcută, ar trebui să fie pentru fiecare echivalent cu dreptul său la viață, dar nu redusă, nu redusă la apă noroioasă, ceapă și mizerabilă pâine neagră, așa cum se vede în multe sate de pe marginea turbăriilor din Picardia noastră, aceeași Picardie în care sunt atâția domni bogați care duc o viață veselă și lipsită de griji în castele frumoase, printre decorațiuni luxoase și magnifice. adus din oraș cu mare cheltuială. Dintre toate drepturile existente, dreptul la

viață este cel care cel mai puțin poate și ar trebui să înșele o persoană.

Desigur, nu trebuie să fii un mare profet pentru a prezice că va veni vremea când aceste cuvinte, atât de trist de auzit, precum „sărăcia”, „vagabond”, „cerșetor” sau cuvântul „vagabond”, vor fi aruncate. cu dispreț față de oricine, cel mai cinstit sărac, va fi șters din dicționarele noastre. Asta înseamnă fericit

4*

99

de această lume nu în zadar va auzi un discurs atât de potrivit și de vrednic din buzele tuturor celor care ar avea hotărârea fermă și capacitatea de a face față treburilor lui, dacă pământul nu i-ar fi scăpat de sub picioare: „Bogații, frații mei. , egal cu mine, rămânând stăpâni pământ din care mâinile și mintea mea ar extrage mijloacele pentru exercitarea dreptului meu la viață, te-ai angajat să-mi oferi tot ce mi-ar da mâinile și mintea mea. Să ai un surplus, dacă se poate, nu te invidiez, dar în primul rând acceptă-mi mintea și mâinile, care sunt atât dovada, cât și mijloacele de a-mi exercita dreptul la viață. Dacă dintr-un motiv sau altul nu ești dispus să le primești, dacă nu îți pasă că prin munca mea contribui la creșterea acelui surplus, pe care îl prețuiești atât de mult și pe care îl invidiez atât de puțin, atunci lasă-mă să mă împărtășesc cu lenevia ta. , oferindu-mi un ajutor care nu ar fi nici umilitor, nici de scurtă durată. Oameni bogați, ați devenit de bunăvoie intermediari între pământ și mine, stând între noi, ați luat locul mamei noastre comune - natura, îndepliniți-i îndatoririle - tratați-mă ca pe un frate. Și rămâi leneș, dacă asta îți place; în plus, toată lumea poate fi puțin inactiv dacă toată lumea este chemată la muncă și vrea să lucreze.

Care este originea proprietății? Nu mai contează, din moment ce am convenit că singura decizie care merită luată este să pornim din ordinea existentă a lucrurilor. Deci, fie că este creată prin muncă sau obținută prin extorcere, fie că dimensiunea sa uriașă, nejustificată, scandaloasă, creșterea ei este rezultatul unui monopol sau al oricărui alt început prost, nu ar trebui să-i mai găsim nicio vină; amnistia și pacea sunt destul de sincere, nu mai există niciun motiv să ne amintim trecutul, întrucât ea însăși a fost de acord că dreptul la viață o domină constant și că ea garantează exercitarea regulată și efectivă a acestui drept de către toți. Dar dacă vreodată populația crește în așa măsură încât cei care ar putea avea în continuare ceva surplus, grație cooperării și consimțământului activ al tuturor lucrătorilor, nu vor avea în totalitate nici măcar ceea ce corespunde dreptului lor la viață, va fi un mare dezastru pentru toate..

Cu toate acestea, suntem încă departe de momentul în care această predicție teribilă se poate împlini. Până atunci, va trece mult timp, iar știința, care avansează în fiecare zi, ne va arăta fără îndoială cum să evităm suprapopularea, fără a arunca copiii nou-născuți în apă, fără a-i oferi să fie mâncați de animale, așa cum fac chinezii, cel mai stagnant și imobil și astfel nu mai puțin cel mai înțelept dintre popoarele Pământului, după misionarii noștri catolici.

În acest timp, vom observa, desigur, că oamenii sunt prost repartizați

100

împărțit la suprafața globului. Chiar și în Europa există terenuri care sunt foarte potrivite pentru locuire și pot fi fertile, unde sunt foarte puțini oameni. Sunt popoare aglomerate care se sufocă de suprapopulare și de epuizarea fizică și morală asociată acesteia; un lucru duce la altul, China este un exemplu, unde atât de mulți oameni mor de foame. În Rusia și Spania, populația este încă foarte rară. Există multe regiuni aproape deșertice, spații vaste nelocuite în America, Asia, Africa și, probabil, încă nu am descoperit noi spații uriașe. De ce o distribuție atât de slabă a oamenilor pe Pământ? Cert este că până acum nu a existat o societate umană. Există doar societăți, adică. concentrări mai mult sau mai puțin semnificative de oameni, națiuni, lipsite de libertate și de iluminare, cu care conducătorii ambițioși și despotici le tratau ca pe proprietatea lor, își considerau trupul și sufletul și încercau să trezească în ei vrăjmășie reciprocă pentru a-i înrobi și mai mult și a fi capabili, la discreția ta, urmând capriciul sau avantajul tău, să-i arunci în arena bătăliilor și să-i faci să se extermine reciproc. Cert este că până acum fiecare dintre aceste asociații, adică o societate separată, cu limba sa, cu hainele proprii, cu propriile sale drepturi, cu propria religie, cu propriile prejudecăți, cu propriile antipatii, aprinse și susținute, a avut propriile legi civile și propriile sale legi politice. legi împotriva frăției universale. Fiecare dintre aceste societăți a fost împinsă în granițele sale ca vitele și ținută într-o stare de sărăcie de puterea tiranică a stăpânilor săi. În general, au existat societăți în istoria omenirii, dar Societatea, această unitate foarte apreciată, la care se face referire mereu, în numele căreia se vorbește constant, această mare societate nu există decât în imaginație. Această societate, singura adevărată, această societate, frumoasă în armonie care domnește în ea, nu va avea guvernare, ci doar administrație, iar aceasta, după părerea mea, este departe de același lucru.

Desigur, m-am abătut foarte mult de la „Experiența” lui M. Lenglet și nu am spus încă un cuvânt despre „dreapta politică”. Cert este că, din punctul meu de vedere, dreptul natural coincide cu dreptul politic. Dacă primul nu îl domină pe al doilea și nu îl determină, iar dacă al doilea îl contrazice pe primul sau îl slăbește într-o oarecare măsură, atunci apare asuprirea oamenilor, care devine lege. Drept civil, drept politic, drept internațional – toate acestea trebuie să fie subordonate dreptului natural, toate acestea trebuie să fie doar aplicarea dreptului natural în diverse domenii. Nu există un astfel de drept, al cărui izvor nu ar fi legea naturală, tot ceea ce nu decurge din el este fie ficțiune, fie uzurpare.

Dar ce m-ar fi putut determina să amân până în ultima clipă prezentarea părerii mele despre noul gardian al literaturii?

101

Comorile Academiei Arras?39 Probabil ordinea problemelor discutate, precum și dificultatea întâmpinată în îndeplinirea sarcinii pe care mi-ai încredințat-o de a-ți prezenta părerea mea cu privire la o varietate

de probleme, majoritatea fiind departe de cerc. de cunoștințele mele foarte imperfecte și adesea îmi depășesc cu mult capacitățile. Mărturisesc că este foarte îndrăzneț din partea mea să mă angajez să exprim o judecată asupra autorilor acestor minunate lucrări. Sincer vorbind, dacă le cântărești meritele, dacă le compari cu mine, mă voi dovedi a fi o cantitate complet nesemnificativă. Habar n-ai cât de uimit am fost de conștiința limitărilor mele când am citit splendidul tău elogiu predecesorului tău, ilustrului domn Hardouin. Au existat dovezi ale importanței sale extraordinare ca gânditor, scriitor, avocat, gramatician, istoric, poet, dramaturg și, mai important, ca un excelent patriot, ca persoană de profundă onestitate și bunăvoință. Domnul Hardouin și-a câștigat onoarea de a te avea ca panegirist.

Permiteți-mi să vă mulțumesc încă o dată pentru materialele interesante pe care v-ați bucurat să mi le trimiteți. Dacă nu sunteți prea supărat pe mine pentru scrisoarea mea lungă și mai ales pentru gândurile pe care le exprim în ea, atunci, sper, vă veți demni să vă îndepliniți bunăvoința promisă continuând să mă țină la curent cu munca ilustrilor tăi frați. . Îmi veți oferi astfel ocazia, pe care o prețuiesc foarte mult, să admir aceste fericite favorite ale Minervei și Muzelor. Crede-mă, îmi este o plăcere extrem de mare să intru în comunicare cu ei citind lucrările lor; și nici un alt sentiment nu s-ar amesteca cu ea dacă nu aș avea amara certitudine că nu le-aș putea imita niciodată.

SCRISOARE DE DUBOIS DE FOSSE41

Roy, 22 iunie 1786

Majestatea Voastră!

Am citit cu cel mai mare interes fragmentul pe care mi l-ați trimis cu amabilitatea, din raportul celor două ședințe publice ale ilustrei voastre societăți din 26 și 27 aprilie și, profitând de libertatea pe care ați avut atâta bunăvoință să mi-o acordați , pentru a menține corespondență cu dumneavoastră, ceea ce este o mare onoare pentru mine. Îmi asum libertatea de a încerca să îmi dau cu părerea asupra unora dintre subiectele care au fost tratate în aceste întâlniri.

Deși mi-a plăcut foarte mult rezumatul raportului domnului Delegorgue, presupun că voi citi cel puțin cu același interes raportul domnului Delestre du Terrage, pentru sistemul său de egalitate și proporționalitate a proprietății, arătându-l ca un prieten al lui. omenirea, abordări mai strâns stabilite

102

palme ale naturii. Și, după părerea mea, acest sistem ar atinge cel mai înalt grad de perfecțiune dacă la avantajele pe care le expune s-ar adăuga o înfirmare a acelor laturi negative pe care le prevede domnul Delegore.

Cu privire la alte întrebări, este posibil să ne imaginăm o imagine mai completă a fericirii decât cea pe care a pictat-o domnul de Galamets și o astfel de definiție a acesteia ar putea fi dată fără studiul cel mai profund al inimii umane și fără cunoașterea cea mai perfectă a principiile morale care o mișcă?

Se poate imagina reflecții mai învățate despre divorț decât cele prezentate de M. Legais? Cu ce putere de elocvență și persuasiune captivează audiența și îi face pe toți cei care îl ascultă să-i accepte părerea, care, în adevăr, nu este altceva decât părerea oricărei persoane cinstite. O astfel de dovadă a talentului său trebuie să insuflă în prealabil cea mai avantajoasă prejudecată în favoarea Amintirilor sale, Viselor sale de fericire și Mesajului său către sufletul unui prieten mort!

Se acordă o mare admirație discursului domnului de Chammorin, care, parcă, are scopul de a elibera oamenii de prejudecata absurdă că majoritatea oamenilor din trecut erau mândri cu titlul de ignoranți.

De mare interes este și discursul lui M. Tarange și, pe lângă studiile excelente pe subiectul său particular, câte alte frumuseți sunt cuprinse în acest discurs, pe care l-aș numi de bunăvoie istoria naturală și filozofică a femeii.

Este clar că doar mari întrebări îi ocupă pe academicieni, așa că văd cum la întâlnirea din 27 aprilie, domnii de Robespierre, Soullavi și Lenglet și-au umplut până și momentele de petrecere a timpului liber cu o discuție despre cele mai importante subiecte!

Dar ce mă îndeamnă să amân până în ultima clipă prezentarea gândurilor mele despre cine este de acum înainte custodele întregii bogății literare a Academiei Arras? Probabil repartizarea subiectelor (ținând cont de ordinea discuțiilor indicată în extrasul din procesele-verbale ale ședințelor), și de asemenea, într-adevăr, jena mea, pentru ce să spun despre lucrări care acoperă multe subiecte, în mare parte dincolo de înțelegerea mea, doar că, cercetând lucruri atât de mărețe și transferându-mi apoi privirea interioară către propriile mele gânduri slabe și mizerabile, mă simt neînsemnată în comparație cu atât de mulți oameni grozavi și nefericita mea stima de sine îmi reproșează constant că nu sunt unul dintre ei.

Favoare, binevoitor suveran, să-ți împlinesc făgăduința și să mă informezi cât mai detaliat despre munca nobilă a celor ale ilustrațiilor tăi frați, ale căror nume celebre mi le indicați în ultima ta scrisoare. tu catre mine

103

deci dă-mi ocazia să admir aceste fericite favorite ale Muzelor și am rămas cu un regret dureros că nu voi putea fi niciodată ca ei.

Am onoarea să suport sentimentele pe care ești atât de bun să le inspiri,

suveran milostiv, slujitorul tău cel mai umil și ascultător

Babeuf

Ultimul dvs. mesaj nu a fost semnat și, prin urmare, nu a fost scutit de plată.

SCRISOARE CĂTRE J. F. DEVIN42

Roy, 22 iunie 1786

Majestatea Voastră]! Cu profundă durere am aflat de nenorocirea gravă care tocmai s-a întâmplat pe fiul tău. Respectul binemeritat pe care mi l-a inspirat mă face să simt această nenorocire mult mai viu decât dacă ar fi orice altă persoană obișnuită. Nu ascund, m. g., că îl privesc pe fiul tău ca pe prietenul meu, iar asta îmi sporește sentimentul de compasiune cu atât mai mult pentru că mi-am imaginat starea deplorabilă în care și-a lăsat tatăl, tandru, respectat de toți, demn de o mai bună soartă, soția iubită, copiii, cu atât mai meritatori de milă, pentru că ei încă, în cea mai mare parte, nu pot înțelege durerea care i-a cuprins. Cât de nefericită este întreaga ta familie, care nu se putea aștepta deloc la o întorsătură atât de fatală a evenimentelor. Ce păcat că nu-ți pot alina cumva suferința, pentru că m-aș bucura să văd sfârșitul necazurilor tale. Dacă nu putem grăbi acest moment, să ne consolem măcar cu dulcea iluzie că poate că operațiunea va veni mai devreme decât îndrăznim să sperăm. Puținul pe care îl știu despre sentimentele dumneavoastră, dragul meu domnule, mă convinge că aceste evenimente triste, care m-au supărat din cauza simpatiei pe care mi-o inspirați, vă vor lovi într-un mod inevitabil pentru o persoană plină de iubire paternă și care știe perfect ce îndatoriri impune opa, mai ales ținând cont de calitățile personale cu care este înzestrat cu atâta generozitate fiul tău. Sunt convins, totuși, că vei îndura această nenorocire cu înțelepciunea ta inerentă, căci trebuie să rămânem oameni în toate împrejurările vieții și oricine cedează la descurajare sub influența nenorocirilor, inevitabil asociate cu ea și pentru care trebuie să fii mereu pregătit, dezvăluie cea mai absurdă mândrie, căci el vrea să se ridice deasupra a ceea ce este destinul omului.

Aș vrea ca această scrisoare, dragul meu domnule, să vă verse măcar puțină liniște în suflet, aș vrea să pot face la fel și pentru domnul fiu dumneavoastră.

104

Scrisoare către J. F. A. DEVEN

Roy, 1 iulie 1786

M., călătoria, în legătură cu care am lipsit câteva zile, nu mi-a permis încă să răspund la scrisoarea cu care tatăl tău a onorat ziua de 24 a lunii trecute. Această scrisoare, care mi-a adus vestea fericită a eliberării tale, m-a umplut de o bucurie nespusă, agravată de încrederea că tu ai ieșit cu cinste din această încercare, eliberat din închisoare, al cărei nume foarte groaznic îi face să tremure pe cei ce o aud, și din care nu este întotdeauna ușor să părăsești nici măcar un vinovat. Dar să uităm de acest loc sumbru, a cărui simplă idee ne inspiră gânduri de jale și să ne bucurăm de întoarcerea ta de bun augur, pe care eu o numesc un eveniment fericit, pentru că de obicei considerăm astfel de evenimente ca fiind fericite, care în esență sunt doar sfârșitul a nenorocirilor noastre. Soarta oamenilor remarcabili este de a fi supuși unor încercări severe. Așa că ar trebui să fie o consolare pentru tine că ai fost marcat cu un fel de distincție, de

care, recunosc, te-ai putea descurca foarte bine fără; dar cel puțin a arătat că nu ești confundat cu cineva care, după părerea comună, nu poate fi niciodată suspectat de vreo participare la evenimentele epocii, căci se știe că de multe ori nu sunt buni la nimic.

Vă rog să-mi depuneți respectul venerabilului dumneavoastră tată și, în egală măsură, față de jumătatea voastră dragă, pe care încă am onoarea să o cunosc. De asemenea, vă rog să mă considerați sincer atașat de voi.

SCRISOARE DE DUBOIS DE FOSSE "

Roy, 21 iulie 1786

Majestatea Voastră!

Tot ce îmi scrii despre modul în care am primit penultimul tău mesaj este cu adevărat emoționant. Mă întristează că ai luat-o atât de personal, pentru că nu puteam regreta acest lucru mic, în schimbul căruia am primit comori neprețuite. Noua metodă pe care ați aplicat-o pentru a scuti corespondența noastră de la plată este de mare succes. Sunt plin de recunoștință, domnule, pentru grija pe care ați fost atât de amabil să o arătați pentru a-mi livra gratuit compoziții care sunt cel mai potrivite cu interesele și înclinațiile mele, capabile să-mi purifice gustul nedezvoltat, să revigoreze puterile slabe. a creierului meu și încurajându-mi slabul spirit de competiție. Sunt la fel de stânjenit de laudele măgulitoare pe care le dai, care mi se par nemeritate, pe cât mă surprind modestia ta extremă, din cauza căreia nu te opui deloc.

105

aprobare exagerată, pe care un stilou mai sofisticat l-ar înfrumuseța, dacă nu cu mai multă sinceritate, atunci cel puțin mai expresiv. Dar, din partea mea, aceasta este doar o expresie slabă a acelor sentimente sublime cu care am onoarea să le suport cu cel mai profund respect,

Majestatea Voastră,

Cel mai umil și ascultător slujitor al tău

Babeuf

SCRISOARE DE DUBOIS DE FOSSE

Rua, 24 august 1786 Stimate domnule!

Nu există nicio limită pentru recunoștința mea pentru semnele amabile și măgulitoare de atenție cu care mă plic. Am citit cu profund interes, amestecat cu adevărată plăcere, toate scrierile fermecătoare pe care ai avut plăcerea să mi le trimiți. M-am grăbit să fac copii ale celor pe care le-ați cerut înapoi și, returnându-vă originalele, atașez aceste copii la lucrările pe care mi le-ați prezentat cu amabilitate pentru a spori neprețuita colecție de lucrări pe care mi le-ați trimis. În ele găsesc multe povești care ating sforile sensibile ale inimii mele și nu vor putea niciodată să exprime tot respectul și admirația pe care le

merită. Într-adevăr, greutatea venită de la oamenii de știință este neprețuită. Și cât de mândri sunt cei care au norocul să se bucure de conversație și corespondență cu astfel de oameni, oameni în jurul cărora crește spiritul de competiție, se naște și se purifică gustul, se dezvăluie imaginația, se formează talentul, se îmbunătățesc toate calitățile minții și ale inimii. ! Dar nu este potrivit, dragul meu domnule, să descrii propria ta semnificație și pe cea a stimaților tăi frați și nici măcar să încerci să schițezi cel mai mic dintre acele talente rare care te disting. Cu peria mea slabă, aș fi încercat în zadar să o fac cu atâta succes și cu atâta forță și adevăr, precum a făcut domnul de Vaugrenany. Din moment ce, vai, sunt departe de a fi ca el din toate punctele de vedere, ar fi foarte nepotrivit să încerc să-mi depășesc abilitățile și să-i invadez nepotrivit domeniul, atingând un subiect pe care l-a tratat atât de minunat, dându-i cea mai elegantă întorsătură. Întrucât, prin natura ocupației mele, sunt adesea de ceva vreme în țară, nu am reușit întotdeauna să țin evidența publicațiilor, dintre care Mercure de France este singura la care sunt abonat împreună cu altele. Este cu mare plăcere să accept oferta dumneavoastră amabilă, domnule, de a-mi oferi ocazia să citesc Journal de la Langue française⁴⁵, care, presupun, ar trebui să fie în concordanță cu înclinațiile mele și sunt la fel de sensibil la repetele dumneavoastră. promisiunile continuă

106

pentru a culege corespondența noastră și trimiterile voastre plăcute și interesante. Nu-ți voi da niciodată motive să uiți aceste promisiuni, a căror bună împlinire va fi întotdeauna de o valoare infinită pentru mine și voi depune toate eforturile pentru a fi demn de această onoare. Sunt ocupat acum să tipărim un prospect al unei scurte lucrări referitoare la specialitatea mea, pe care intenționez să o public, iar prima mea preocupare va fi să vă informez despre plan, despre care îmi dau o idee în această lucrare, trimițându-vă un copie a acestui prospect 46.

Am onoarea să rămân cu sentimente de cel mai profund respect, amabil suveran,

Cel mai umil și ascultător slujitor al tău

Babeuf

SCRISOARE DE DUBOIS DE FOSSE

Roy, 28 septembrie 1786

Majestatea Voastră!

Îmi încredințezi o sarcină a cărei îndeplinire ar fi doar un joc pentru mulți oameni, dar pentru mine mi se pare foarte dificil. Îmi cereți să îmi exprim părerile asupra diferitelor opere literare pe care mi le transmiteți cu amabilitatea și să fac remarci critice despre acele locuri în care, după cum mi se pare, autorii se înșală. Dar din moment ce eu însumi sunt constant într-o neîncredere justă în propria mea judecată, cine poate garanta acuratețea observațiilor mele slabe? Adevărat, dacă aceste remarci ar fi prea surprinzător de absurde și,

fără îndoială, acest lucru s-ar întâmpla des, ai putea să mi-o arăți cu bunăvoință și știu cum m-ar lumina aceste lecții. Dar pentru mine, care nici măcar nu îndrăznesc să pretind titlul de scriitor nereușit respins de Parnas, n-ar fi mai bine pentru mine să rămân ca înainte un admirator constant, care nu poate crea nici un fel de probleme, decât să încerc să ies din asta? rol și provoacă cu judecățile mele, care, poate, vor fi acceptate doar cu indignare, un sentiment de milă în adevăratele animale de companie ale muzelor. Sunt conștient că o astfel de linie de comportament poate părea prea monotona și că nu este foarte interesant să auzi în mod constant: asta este bine și asta este minunat. Cu toate acestea, nu trebuie să fii surprins dacă unul care nu este un cunoscător absolut al lucrurilor pe care trebuie să le judece este lovit de frumusețea lor, în timp ce pentru a înțelege unele dintre deficiențele care s-ar putea strecura accidental în NPH, ar trebui să fie ceva mai mult, decât un observator obișnuit.

În ciuda tuturor acestor argumente, pe care le prezint aici nu pentru a etala falsă modestie, ci fiind pe deplin sincer convins că au o legătură directă cu mine, voi încerca totuși, stimate domnule,

107

numai de dragul de a-ți face plăcere, să depun un efort asupra mea și să mă îndrăznesc să-mi exprim părerea asupra mai multor lucrări dintre cele pe care mi le-ai trimis data trecută; dar fac asta numai după ce îți cer îngăduința și renunț la orice pretenție la valoarea a ceea ce spun. Cred că voi avea mai puțin să mă feresc de capcanele entuziasmului satiric decât de slăbiciunea cunoștințelor mele, pe care trebuie să o mărturisesc fără să înroșesc, dacă vreau să am dreptul la iertare dacă acest neajuns teribil, a cărui cădere sunt. nu autoritățile, conduceți-mă pe calea raționamentului fals.

Cele două numere ale „Journal de la Langue” pe care mi le-ați trimis m-au îndreptat în favoarea acestei ediții, a cărei utilitate este evidentă; după părerea mea, ar trebui să fie cu atât mai interesant că editorul se dovedește atât ca un gramatic profund, cât și ca un excelent scriitor, iar acestea sunt doar calitățile care vă permit să străluciți în acest domeniu. Dintre cele patru traduceri ale odei lui Horațiu, nu voi ezita să vorbesc în favoarea celei pe care a făcut-o; a dovedit foarte grațios corectitudinea acestei traduceri prin remarcile fermecătoare cu care a însoțit-o. Iar domnul Chas, care dorea să depășească această lucrare pricepută, a dat, mi se pare, o imitație mult mai puțin exactă, mai puțin reușită și, în plus, mult mai slabă în ceea ce privește frumusețea stilului. De asemenea, nu pot decât să admir modul în care M. Desperou⁴⁷ și-a tratat povestea și nu ar fi un lucru rău, poate, dacă toți rimerii ar cunoaște opera lui și ar fi impregnați de ideile sale. Probabil s-ar elibera de mania nebună de a admira toate prostiile generate de creierul lor slab și ne-ar scăpa de multele scrieri frivole și absurde cu care ne iau atât de nemilos timpul. Aveți perfectă dreptate, dragul meu domnule, când susțineți că orice lucrare a mâinilor omului nu poate fi scutită de neajunsuri. Dacă aceasta este voința autorului suprem al legilor eterne, atunci este inevitabil ca printre frumusețile care deosebesc poezia lui M. Despert să se găsească defecte: de exemplu, ele s-ar putea găsi în următoarele versuri:

Atunci buna doamnă mi-a servit drept scuză

.....Nu mai sunt stăpânul lui, i-am răspuns. un zeu
îmi dictează legea. *

Mi se pare că prima definiție (doamnă bună) este oarecum familiară și
nu este suficient de bine de acord cu respectul

La bonne dame alors fut mon excuse

.....je n'en suis pas Je maître, lui répondais-je,
un Dieu me fait la Loi.

108

pe care fiecare scriitor trebuie să le hrănească Muzelor; în timp ce a
doua definiție (zeu), care pare mult mai potrivită, este acolo contrară
tuturor regulilor gramaticale, ținând cont de inconsecvența genului.

Mi se pare că există vreun motiv de nemulțumit de apelul pe care M.
Desperoux pare să dorească să-l adreseze întregului neam uman în
ultimele rânduri ale poemului său, unde compară Universul cu o casă de
nebuni. Poate că are dreptate într-un anumit sens și acest epitet al
voinței sale probabil că atrage mulți filozofi, dar a fost cu adevărat
necesar să-l folosească în acest caz?

Scrisoarea ta către un jurnalist din Flandra mi-a făcut o mare plăcere
48. Este imposibil să interesezi cititorii mai mult decât ai făcut-o
descriind atât de bine o scenă emoționantă; posedând arta reprezentării
subtile, ai reușit să perpetuezi în inimi dulcea impresie a ei și, în
același timp, exprimi sensibilitatea tandră a sufletului tău, iar
această calitate, care dezvăluie dragostea față de oameni, combinată cu
talentul sublim, îți permite să vezi că acceptarea ta în cele mai
venerabile corporații este doar o justă recunoaștere a talentelor și
meritelor tale. Acesta este un omagiu sincer, pe care consider că este
de datoria mea să ți-l aduc și l-aș justifica cu toată energia pe care
o sugerează sentimentele mele, dacă nu mi-ar fi teamă să jignesc
modestia ta extremă.

Am întârziat puțin să-ți răspund, motivul a fost treaba mea. Nu atribui
asta, dragul meu domnule, răcelii. De asemenea, vă rog să nu mi-l
arătați și să vorbiți cu mine atât de sincer pe cât îmi cereți. Abia am
împlinit vârsta majoratului și mai este timp să profit de sfaturile
unui profesor bun. Favoare, amabil suveran, să fii acest profesor. Ai
toate abilitățile necesare pentru asta. Devin elevul tău, ajută-mă cu
sfatul tău în studiul literaturii, pentru care simt o atracție
irezistibilă, te întreb despre asta, ca prieten al omenirii.
Mărturisesc că vei găsi în mine nu atât calități mentale înalte, cât
ascultare, dar mă voi strădui mereu să scot cât mai multe roade din
acele lecții pe care timpul liber îți va permite să mi le dai. În
așteptarea acestui timp fericit, vă rog să credeți recunoștința
perfectă, devotamentul sincer, respectul profund și încrederea deplină,
cu care sentimente am onoarea să fiu,

suveran milostiv, slujitorul tău cel mai umil și ascultător

Babeuf

109

SCRISOARE DUBOIS DE FOSSE 49

Rua, 27 octombrie 1786 Stimate domnule!

Detaliile referitoare la subiectele interesante în care este vizată ilustrul dumneavoastră societate, nu numai că nu pot fi o povară pentru mine, dar văd în această curtoazie o nouă favoare adăugată multor altele și nu vă pot exprima niciodată suficient recunoștința mea.

Totuși, astăzi, mărturisindu-vă toată recunoștința mea, nu vă voi lăsa să uitați, dragul meu domn, chiar cu riscul de a părea importunat, niciuna dintre obligațiile pe care mi le-ați asumat. Așa că acum, datorită bunăvoinței tale, primesc un număr din Journal de la Langue cu fiecare colet obișnuit; cu fiecare colet care urmează întâlnirilor dumneavoastră, o descriere a ceea ce s-a întâmplat la ele, iar cu următorul pachet voi primi un prospect pentru opera lui M. "Mémoires de Musée de Paris" 51.

Cu ce plăcere voi citi prima parte a Principiilor limbajului, lucrarea domnului de Tournon!52

Îmi cereți, domnule, o cantitate nebunească de muncă, cerându-mi părerea despre remarcile critice venite de la scriitori care sunt, fără îndoială, pregătiți să judece lucrurile cu un anumit motiv. Poate vrei să-mi testezi puterile în acest fel, dar în curând le vei vedea limitele. În primul rând, ar trebui să știți că sunt din fire mai puțin predispus la condamnare decât la admirație, ceea ce este de obicei caracteristic pentru micile talente. A încerca să ieși din acest rol ar însemna să riști să te pierzi complet. De aceea voi încerca prudent să-mi îndeplinesc sarcina rămânând permanent în acest rol.

Totuși, lăsând deoparte toate celelalte considerații, nu văd, dragul meu domn, vreun motiv de a avea o altă părere despre strofele domnului de Saint Georges53 decât persoana pe care o numiți „scriitor autentic”. În ceea ce privește ceea ce ați remarcat din cele spuse de alții, observ că părerea mea este foarte de acord cu opinia persoanei pe care o citați în primul rând cu privire la strofele a 6-a și a 7-a, dar nu sunt de acord cu el în ceea ce privește presupusa repetiție pe care o găsește în a 8-a. . În opinia mea, a 7-a exprimă, fără îndoială, cu succes, gândul la starea pe care o trăiește în mod natural o inimă cu adevărat sensibilă la întâlnirea cu alta de același fel, mai ales dacă este inima unei ființe iubite care i se deschide la vedere. de tristețea lui. Dar spun doar că această strofă a 7-a exprimă acest gând, iar a 8-a îl dezvoltă în așa fel încât să-l facă sufletul să-l simtă în toată puterea lui.

110

Oricui găsește această idee prost exprimată, aş spune că cu greu ar fi putut s-o exprime mai bine și că mi-ar fi foarte greu să o exprim atât de bine.

Răspund celor care obiectează la cuvântul „ucigaș”, că acest epitet nu poate fi dat decât celui care ucide; că, în consecință, din moment ce de obicei spunem că moartea taie cu coasa vieții umane, atunci această coasă este „ucigașă”, prin urmare, construcția este exactă.

Sintagma „Trăiască Suffran...” 54 mi se pare, ca și vouă, să transmită bine imaginea și nu văd cât de expresiv ar putea fi înlocuită. Cu toate acestea, mărturisesc că nu sunt un gramatician suficient de puternic pentru a afla cum această frază păcătuiește împotriva regulilor.

Deschideți ochii, domnule, la judecata mea asupra poeziei domnului Desperoux și arătați-mi în adevărata lor lumină acele pasaje care mi s-au părut ambigue și pe care le-am considerat nerezonabil șocante.

Maniera plăcută, spirituală și în același timp profundă în care domnul Domergue răspunde mereu celor care îi pun întrebări, face mult să trezească interesul acestora și al cititorilor săi. Și dacă aș avea ocazia să apelez la el cu întrebări, aș experimenta cea mai mare plăcere în a primi răspunsurile lui.

Vremea a fost foarte neplăcută și în zona noastră, dar tot nu așa cum o descrieți. Cel puțin nu s-a făcut o astfel de pagubă. Am avut și ploi constante și foarte abundente, dar din moment ce recolta a fost luată puțin mai devreme, iarba și ovăzul cules s-au dovedit a fi mai puțin umede. Drumurile noastre sunt, de asemenea, mai puțin deteriorate decât ale dumneavoastră, dar poate că diferența de sol a fost motivul pentru care unele drumuri s-au deteriorat mai puțin repede decât altele. Uraganul cu pricina a fost și aici și a doborât destul de multe fructe, a rupt multe ramuri din copaci și a smuls unele de la rădăcini. Dar, în general, mi se pare că pagubele cauzate de vremea rea este mai mică aici decât în Arras. Probabil, în ultimele IOI 2 zile, cerul tău, ca și al nostru, s-a curățat oarecum de nori, iar construcția bisericii tale, poate, va fi reluată conform dorințelor tale?

De data aceasta, domnule, am plăcerea de a vă trimite prospectul despre care am avut onoarea să vă scriu mai devreme. Observând după publicare că titlul lucrării și unele părți ale acestui prospect nu transmit cu acuratețe ideea acestei lucrări în modul în care intenționez să o interpretez, am decis să fac câteva modificări și completări la cea de-a doua ediție a lucrării. același prospect comandat de mine, din care vă trimit două exemplare; într-una dintre ele am inclus corecțiile mele, astfel încât să puteți înțelege mai bine punctele de vedere ale mpopului.

Cât de măgulitor și de onorabil pentru mine, dragă domnule, înainte

W

pozitia pe care mi-o faci! Cu mare bucurie mă grăbesc să o accept. Dar această bucurie ar fi mult mai mare dacă m-aș simți în stare să îndeplinesc condițiile asociate acestei oferte. Sunteți de acord să ne cimentăm prietenia doar cu condiția ca reciproc să ne învățăm și să ne luminăm reciproc. Da, bineînțeles, stimate domnule, puteți să mă luminați și să mă învățați, dar sunt slab, nu pot exprima decât ca răspuns sentimentele de profundă admirație și afecțiune sinceră cu care am onoarea să fiu,

suveran milostiv, slujitorul tău cel mai umil și ascultător devotat ție

Babeuf

SCRISOARE DE DUBOIS DE FOSSE

Roy, 5 noiembrie 1786

Majestatea Voastră!

Poți vorbi atât de frumos încât este imposibil să nu fii fermecat nici măcar de reproșurile tale. Dar, adresându-le mie, nu numai că ai reușit să aplici o întorsătură plină de spirit, subtil, grațios, ci ai introdus și un sâmbure de ironie, care, deși nu mi-a fost deloc neplăcut, mi-a permis să disting puțină sare în stilul tău, care era nou pentru mine și mi-a arătat în ce măsură stăpânești în mod egal toate genurile.

Așa cum v-ați așteptat, cele două surori s-au întâlnit efectiv pe drum și s-au despărțit cu indiferența reciprocă pe care ați prevăzut-o. Dar, din moment ce sunt neînsuflețiți și, pe de altă parte, nu au fost conștienți de călătoria celui alt, sunt mai puțin condamnabili decât, repet după tine, rudele care se află printre noi, care de cele mai multe ori dau un exemplu de aceeași distanță.

Dacă, dragul meu domnule, nu vă răspund întotdeauna cu aceeași acuratețe, este pentru că sunt ocupat cu călătorii sau cu afaceri urgente, pe care uneori nu le pot amâna. Vă implor, să nu mă acuzați de neglijență, să nu amânați scrisorile voastre către mine și să aveți încredere că voi depune nespus de toate eforturile pentru a fi demn de a continua corespondența pe care îmi faceți onoarea de a o duce mai departe cu mine.

Pentru a rezolva problema pe care mi-ați pus-o înainte, domnule, ar fi nevoie, mi se pare, de un stilou mult mai fin și mai priceput decât al meu, precum și de o discuție care nu s-ar încadra în cadrul îngust al scrisorii și ar necesita mult mai multe argumente decât sunt în stare să citez. Pe de altă parte, vorbim de o întrebare atât de subtilă încât, gândindu-mă, tind să răspund fie pozitiv, fie negativ, fie să mă îndoiesc. În această ultimă poziție, chiar

112

simți mai puțină jena. Există atât de multe avantaje și dezavantaje aici încât cred că ar fi foarte greu să luăm în considerare acest subiect în adevărata sa formă. Cu toate acestea, dacă ar trebui să aleg între cele două personaje cu care ar trebui să determin relația, aș tinde spre caracterul unei persoane sensibile, căci dacă, pe de o parte, sufletul său este adesea chinuit în legătură cu situații triste și crude. dezastre, apoi, pe de altă parte, experimentează plăceri care sunt întotdeauna necunoscute inimii la fel de armonizate a unei persoane indiferente. Pe de altă parte, cel din urmă consideră nenorocirile himerice, care pentru cei dintâi sunt adevărate realitate și constituie chinurile vieții sale. Mi se pare însă că în cele mai multe cazuri o persoană sensibilă se va dovedi a fi umană, iar o

persoană apatică nu se va arăta în niciun fel și nu se va dovedi a fi un barbar. Există, de asemenea, un mare contrast între mișcările spirituale ale ambelor persoane în îndeplinirea celor mai plăcute îndatoriri ale vieții, mă refer la îndatoririle de cetățean, copil, soț, tată, prieten etc. Numai aceste considerații îmi sunt suficiente pentru a renunța neconditionat la calmul insensibil. persoana indiferentă.

Așa sunt, domnule, considerentele scurte care vin în minte după o primă privire la întrebarea propusă. Cu o analiză mai atentă, mai metodică și mai amplă, s-ar putea, fără îndoială, să se obțină rezultate mai precise și satisfăcătoare. Dar o las pe seama celor care o pot face mai bine decât mine.

Ceea ce este cuprins în nr. 2 dumneavoastră cu privire la scrierile domnului de Tournon m-a interesat foarte mult, mai ales acele observații referitoare la limbaj. Spiritul și metoda care par să domnească în ele mă fac să-mi doresc cu ardoare să le cunosc. Ori de câte ori vă face plăcere să mă invitați să fac cunoștință cu astfel de scrieri și altele pe care le considerați accesibile, conform cunoștințelor mele limitate, voi accepta această ofertă cu toată recunoștința de care sunt capabil.

Am onoarea să vă trimit acest nr. 2, împreună cu nr. 4 al Journal de la Langue, care îmi face întotdeauna cea mai mare plăcere într-o manieră clară și plăcută, în care se dau răspunsuri pline de spirit la diferitele întrebări puse. Acolo. Ar trebui să fac o treabă egală cu cea făcută de editorul unei reviste dacă ar fi să expun impresiile plăcute pe care mi le trezește frumusețea diferitelor opere literare adunate în ea.

Imitând pe autorii întrebărilor tipărite în jurnal, vă voi întreba, stimate domnule, dacă fraza dintr-un eseu modern, pe care o voi cita acum, este corectă.

DIN

Autorul acționează ca avocat și, referindu-se la un punct de drept cutumiar, pe care îl laudă, declară:

„... O lege înțeleaptă și moderată care împiedică cel mai mic murmur și contribuie la păstrarea acelei armonii fericite care se observă în provinciile supuse legilor sale și despre π și m”.

Am fost îngrozit când am citit acest pasaj. Mi-am spus: nu e ca și cum ar fi vrut să vorbească aici despre „provinții supuse armoniei” (ar fi o idee ciudată și ambiguă), ci despre „provinții supuse legilor Legii Înțelepte”. Nu s-a putut exprima acest gând, evitând repetarea neplăcută, scriind „în provinciile supuse ei” sau „în provinciile supuse acestei legi”?

Aveam să termin, domnule, această scrisoare, în care am expus tot ce voiam să vă spun în legătură cu scrisoarea dumneavoastră din 19 octombrie, pe care am primit-o pe 29. Dar primind astăzi, 4 noiembrie, o scrisoare datată de dumneavoastră la 26 octombrie, iar la momentul trimiterii pe care încă nu ați putut-o primi pe a mea din 29 octombrie,

voi adăuga aici răspunsul meu la scrisoarea menționată din 26 octombrie.

După tot ce am spus mai sus, nu veți mai presupune, dragul meu domn, că mă interesează puțin tot ceea ce doriți să-mi trimiteți. Nu uita, te rog, să îmi îndeplinești tot ce-mi promiți, iar în rest, demnește-te să fii calm, lasă deoparte orice neliniște și fii mai corect cu mine, fără să mă consideri prea indiferent.

Autorul cărții *The Harbinger of the Change of the Whole World* mi se pare cu adevărat original, dar îmi place originalitatea lui și sunt foarte departe de a vrea să dau vina pe poeziile și intențiile lui, pe care mi-ar plăcea foarte mult să le cunosc în detaliu. . Probabil că va fi batjocorit de mulțime, dar este posibil să întâlnească niște oameni care, ca și el, vor fi impregnați de aceleași sentimente de umanitate și patriotism.

Sunt absolut încântată de talentele profunde, variate, plăcute și utile ale incomparabilei Mademoiselle Le Masson. Aparent, secolele trecute nu se pot lăuda cu apariția unei astfel de femei și va fi demnă să ocupe în istoria unor persoane remarcabile ale sexului ei fermecător cea mai proeminentă poziție dintre cei care, devotându-se literaturii, s-au arătat eroinele ei. . Dar deși ni se pare firesc să fim surprinși când prietenii noștri amabili fac uneori un salt, de care, din cauza mândriei noastre ridicole, ne considerăm capabili doar pe noi, nu este nimic surprinzător în asta. Organele lor de simț, cel puțin la fel de bine făcute ca ale noastre, le oferă aceleași posibilități ca și noi; dacă există vreo diferență, aceasta poate fi doar în favoarea lor, iar când reușesc să doboare barierele cu care prejudecățile noastre le îngrădesc libertatea, ei

114

L'AVANT COUREUR

DU SCHIMBARE

D a

MON și E ENTIER

Raya Paifance , la bonne éducation & fa profipc* rite gcuérak f>f TOUS l&S HOMMES , ou

PROSPECT

D'UN MÉMOIRE PATRIOTIQUE;

SUR les Caufes DELA CRANDE MÏSERE fui txifa par-tout, & furies moyens de G extirper radicale» ment. En 8 vol. Avec cifre.

M, DCC. L XX XVI.

„Vestitorul schimbării lumii>

ei sunt capabili, grație unei intuiții arzătoare, de care suntem departe, să ajungă în astfel de regiuni, la care accesul este irevocabil închis simțurilor noastre limitate.

Am onoarea să rămân în viitor cu sentimente reciproce ale voastre, suveran milostiv, slujitorul tău cel mai umil și ascultător

Babeuf

SCRISOARE DE DUBOIS DE FOSSE

Rua, 16 noiembrie 1786 Stimate domnule!

Sunt convins că atunci când veți primi scrisoarea mea din această a 5-a lună, veți renunța la obiceiul pe care l-ați adoptat cu privire la mine de a vă începe toate scrisorile cu un strop de teamă, ceea ce, dacă ar fi justificat, mi-ar răni grav vanitatea, pentru că ar fi dezvăluie în mine o persoană absolut lipsită de orice aparență de gust.

Într-adevăr, trebuie să fii o persoană extrem de lipsită de inteligență pentru a nu putea face dreptate lucrurilor care sunt capabile să stârnească o mare admirație, pentru a trezi cea mai lăudabilă curiozitate pentru obiecte care sunt la fel de plăcute, pe atât de utile și pentru a servi drept acel elixir revigorant care va trezește chiar și cele mai pasive minți.

Cu toate acestea, mărturisesc, stimate domnule, și probabil că nu veți fi surprins de acest lucru, că rapoartele dumneavoastră tratează adesea lucruri care nu sunt în câmpul meu vizual. Prin urmare, nu mă învinovăți că nu vorbesc despre ele.

În legătură cu răspunsul unuia dintre corespondenții dvs. pe care mi-a trimis-o pe data de 2 a acestei luni la chestiunea comparării „oamenilor apatici și sensibili”, voi spune că mi-ar găsi foarte convingător dacă nu mi s-ar părea că oarecum îndepărtat de esența întrebării. Căci eu cred că prin folosirea cuvântului „apatie” în această problemă, ei nu au înțeles deloc gradul extrem în care poate ajunge, ci au vrut doar să întrebe: „Cea mai sensibilă persoană este mai fericită în societate decât cea mai puțin sensibilă? »

Frumuseților poetice care caracterizează mesajul⁵⁹ al domnului de Flagey despre pretenția la faimă, așa cum se precizează în al patrulea raport al dumneavoastră, li se alătură sentimentele îmbucurătoare generate de o nouă filozofie - o filozofie atât de consonantă cu drepturile omului, o filozofie pe care o iubesc, în sfârșit, acea filozofie care face onoare epocii noastre și care va duce fără îndoială la fericirea veacurilor viitoare.

Sunt încântat să citesc tot ceea ce este conținutul celui de-al 5-lea raport al dumneavoastră și, în special, cu broșura, p-116

trimis de domnul Godefroy din Lille ⁶⁰ și cu anunțul că ați primit o diplomă de la societatea orașului Bourg⁶¹.

Am onoarea să vă returnez aceste materiale împreună cu nr. 4 din interesantul Journal de la Langue française. Aștept cu nerăbdare să văd în nr. 5 o relatare a controversei gramaticale pe care de Jardinier a început cu bietul și dublu nefericit Boniface Asprey.

Îmi place atât de mult gramatica domnului Turion încât nu pot să vă trimit astăzi prima parte pe care mi-ați trimis-o.

Am o listă exactă cu tot ce ai promis să-mi trimiți. Dacă uiți ceva, voi încerca să-ți amintesc.

În regiunea noastră, temperatura nu a fost deloc mai blândă și nu s-a deosebit cu nimic de a dumneavoastră (dezghețul aici a început de ieri).

Am onoarea să rămân mereu cu dragoste și recunoștință, dragă domnule,

Cel mai umil și ascultător slujitor al tău

Babeuf

[DESPRE Drumuri spre ARTUA

ȘI OPORTUNITĂȚILE DE REDUCEREA NUMĂRULUI LOR] Memorie și

25 noiembrie 1786

Întrebare propusă de Academia din Arras

Este profitabil să se reducă numărul de drumuri de pe terenurile satelor din provincia Artois și să se facă pe cele care vor fi menținute suficient de largi pentru a permite plantarea copacilor de-a lungul drumurilor? Dacă da, indicați cum va fi implementată această reducere.

A dori ca totul să fie bine este o dorință demnă de un filosof.

Dacă a existat vreodată o idee exprimată simplu și în același timp viu, generată de cele mai nobile sentimente, o idee a cărei aplicare nu poate decât să contribuie la prosperitatea generală, atunci aceasta, desigur, este ideea pe care îndrăznesc să mă bazez în acest sens. muncă. Această idee, care merită să fie răspândită pe scară largă, ar trebui să fie ținută constant în minte atunci când se analizează orice problemă de importanță practică,

117

și în consecință și a întrebării date, a cărei importanță arată că decurge numai din ea. Această întrebare importantă este trasă direct din legile naturii și dezvăluie în autorul ei o persoană care este într-adevăr impregnată de acea filozofie lăudabilă, căreia autorul epigrafului nostru îi dă o definiție atât de nouă, care diferă de alte definiții aleatorii ale acestui cuvânt prin aceea că numai că este marcat cu pecetea adevărului.

Înțelepții care și-au pus sarcina pe care mi-au propus să o rezolv au fost aparent inspirați în egală măsură de interesele comerțului și ale agriculturii. Prin urmare, în rezolvarea acestei probleme, ar trebui să mă ghidez după aceleași obiective ca și ei.

primul paragraf

Idei și ipoteze generale privind cauzele apariției drumurilor și creșterea ulterioară a numărului acestora.

Dacă de la bun început toate drumurile noastre au luat naștere după exemplul drumurilor împărătești în scopuri utile și recunoscute de toți ca atare; dacă, în stabilirea direcțiilor în care ar trebui așezate drumurile și a relației lor între ele, au fost mai întâi cântărite toate utilitățile și inconvenientele; dacă planurile, întocmite în conformitate cu acele dimensiuni care ar fi considerate cele mai potrivite pentru binele comun, ar fi apoi supuse luării în considerare și aprobării unor reprezentanți ai diferitelor clase, așa cum s-a făcut la publicarea obiceiului⁶³, atunci nu poate exista nicio îndoială. că aceste direcții și rapoarte s-ar constata că sunt stabilite destul de satisfăcător și nu ar fi nevoie să se reconsidere dacă situația actuală a drumurilor necesită vreo corectare.

Dar dacă ne întoarcem la originile drumurilor noastre, ce vom găsi? Cu siguranță nimic cert. Și totuși, este destul de ușor să speculăm pe această chestiune, a cărei probabilitate se apropie de certitudine. Le voi prezenta aici așa cum îmi apar.

Întrucât popoarele împrăștiate pe suprafața globului au încheiat între ele un acord pentru a forma diverse asociații și pentru a reuni mai mult sau mai puțin locuințe în diferite locuri, a devenit absolut necesar ca locuitorii acestor locuri să creeze căi de comunicare cu vecini. Desigur, în acele vremuri, aceste probleme nu au fost supuse nici unei discuții serioase sau unui studiu atent. Oamenii încă puțin civilizați din acea vreme, la fel de departe de a înțelege ce este societatea și ce este binele comun, au putut să prevadă doar ceea ce îi privea direct. Acest lucru explică probabil că toată lumea a acționat în conformitate cu

118

depindeau de considerentele lor private și de nevoile lor personale și, prin urmare, locuitorii fiecărei localități, fără ezitare, au asfaltat drumuri care erau convenabile doar pentru ei și vecinii lor imediați.

Un simplu capriciu al unor persoane individuale, și uneori o șansă, ar putea influența într-o oarecare măsură apariția drumurilor. Este suficient (și încă se întâmplă acest lucru) ca o persoană să creadă că a găsit o cale mai convenabilă și mai scurtă și că el, depășind obstacole foarte ușoare care stau în calea unor astfel de oameni, îndrăznește să fie primul care merge de-a lungul ea, când imediat apare o multitudine de noi căi. La început, aceste drumuri create ilegal și incorect sunt folosite ocazional, dar treptat obișnuința și referirea la faptul că „alții merg pe aici” le întăresc și le sfîșesc existența și, deși sunt mai dăunătoare decât utile, toată lumea le suportă necugetat.

Deci, probabil, s-a dovedit că aceleași locuri leagă mai multe căi diferite. De exemplu, între satele învecinate A și B putea exista inițial un singur drum care să facă legătura între mijlocul ambelor sate, dar locuitorii de la periferia acestor sate, găsind acest drum de mijloc lung și incomod, au găsit cu ușurință o ieșire, care a constatat în așezarea poteci de la fiecare capăt al satului, iar acum au apărut trei drumuri în loc de unul. Ceilalți locuitori ai satului A, observând că satul C nu se afla tocmai pe o linie dreaptă care mergea de la ei la B și concluzionând de aici că un alt drum care duce drept spre satul C va scurta poteca, nu s-au mai putut liniști decât până nu au sacrificat un bucată de pământ pentru a câștiga puțină distanță și au câștigat un avantaj remarcabil cruțându-și picioarele în detrimentul gurii. Nu voi adăuga alte exemple, ele pot fi completate cu ușurință de imaginație și este și mai bine să verifici acest lucru aruncând o privire în orice peisaj rural. Vom vedea că nu a fost întotdeauna o chestiune de urgență ca drumurile obișnuite sau drumurile care duceau dintr-un loc în altul să fie ghidate de aceasta, că diverse alte motive au fost foarte des la lucru și că problema se termina întotdeauna într-o decizie arbitrară. .

Pe de altă parte, se poate observa că creșterea excesivă a numărului de drumuri a avut loc într-o perioadă în care agricultura

♦ Acumulând treptat noi cunoștințe, oamenii le-au aplicat la inventarea multor tipuri de utilități necunoscute strămoșilor lor; iar „acesta a fost primul jug pe care l-au pus pe ei fără să bănuiască și prima sursă a acelor dezastre pe care le-au pregătit urmașilor lor. Căci, pe lângă faptul că oamenii continuau să se răsfete astfel și în trup și în spirit, aceste mângâieri, datorită obiceiului lor, și-au pierdut aproape tot farmecul și au degenerat în nevoi reale; nu era atât de plăcut să ai aceste mângâieri, cât era dureros să le pierzi; iar oamenii s-au simțit nefericiți când le-au pierdut, deși nu s-au simțit fericiți că le-au posedat.”

Rousseau: Despre inegalitatea statelor

' 119

Economia nu era la fel de dezvoltată ca acum și, în consecință, educația lor, aparent, nu a întâmpinat obstacole speciale. În plus, amenajarea drumurilor se făcea de obicei numai într-un asemenea moment al anului în care terenul nu era ocupat; dar acest lucru a fost suficient pentru ca aceste drumuri să fie folosite în continuare și ulterior, în acest sens, ca și în multe altele, obiceiul are o mare putere. Într-adevăr, dacă ne uităm la documente vechi, rareori întâlnim un caz în care vechile drumuri au încetat să mai existe, dar, pe de altă parte, vom observa foarte des că, păstrând aceste drumuri vechi, au fost așezate altele noi aproape peste tot în momente diferite. Acesta este rezultatul observațiilor pe care, prin natura profesiei mele, le-am putut face foarte des și încă le fac zilnic.

al 2-lea punct

Observații generale despre disproporția dintre numărul excesiv de drumuri și numărul de puncte pe care le leagă. Considerații posibile cu

privire la mărimea reducerii lor. – Sugestii cu privire la utilitatea acesteia.

Dacă aruncăm o privire asupra planurilor diferitelor moșii, vom vedea de obicei că fiecare dintre aceste moșii se învecinează cu alte șase sau șapte. Se părea că un sat nu ar trebui să aibă mai mult de șase sau șapte drumuri de comunicare cu fiecare dintre satele vecine. Nu mai spun, căci de multe ori se poate ca, la mică distanță, același drum, amenajat corespunzător, să fie suficient pentru două localități. Dar dacă verificăm cum stau lucrurile în realitate, atunci probabil că vom găsi nu mai puțin de douăsprezece sau paisprezece drumuri. Cu alte cuvinte, aproximativ jumătate din drumuri sunt inutile. De ce mai era nevoie de ele? - tu întrebi. Am arătat deja acest lucru. Pentru a conduce dintr-un loc în altul în moduri diferite: pentru a îndrepta drumul etc. Dar se pot compara aceste avantaje imaginare cu pierderile reale din sacrificarea unor suprafețe uriașe pentru sacrificarea acestui gen de exces? Îndrăznesc să mă îndoiesc de asta și, dacă nu mă opresc în mod deliberat asupra acestei comparații, este în primul rând pentru că nu vreau să mă abat de la subiectul meu; De asemenea, cred că este deja prea ușor să apreciezi aceste presupuse avantaje; în sfârșit, cred că afacerea mea este să vorbesc despre beneficiile care decurg din esența problemei studiate.

120

al 3-lea punct

Calculul cantității de teren care va fi restituită fermierilor din cauza reducerii drumurilor.

Tocmai am văzut care ar putea fi magnitudinea acestei contracții. Acum înainte rapid spre centrul oricărui sat; vom putea observa că fiecare dintre satele care îl înconjoară se află de obicei la o distanță de un sfert sau jumătate de legă de el. Prin urmare, pentru cele șase drumuri pe care le-am găsit posibil să le desființăm, aceasta se va ridica la două leghe și un sfert, dintre care jumătate, sau o legă și o opte, se află în centrul teritoriului, care (pe baza unei lățimi de treizeci de picioare indicate de codul rutier, coutums ale regatului, în special cele din Saint-Omer, cel mai des folosite în provincia Artois, ce lățime ar trebui și de obicei să aibă drumuri de țară, sau drumuri de la un sat la altul) dă aproximativ 231 ar-pane de pământ pe sat. Din aceasta, este ușor de estimat amploarea restaurării terenurilor cultivate pentru întreaga provincie.

al 4-lea punct

Ce lățime ar trebui, luând în considerare toate lucrurile, să fie acordată drumurilor reținute?

Nu ar trebui să căutați alte dimensiuni decât 30 de picioare, așa cum este indicat în coutumurile Saint-Omer pe care le-am menționat deja. Aceste dimensiuni sunt cele mai potrivite deoarece: 1) nu ar face nicio diferență față de drumurile rămase, deoarece majoritatea ar avea doar această lățime; 2) ele stabilesc un echilibru rezonabil între libertatea de mișcare și acea economie, care trebuie reținut mereu în cazurile în care sacrificăm pământul – principalul principiu productiv;

3) ar face posibilă plantarea de drumuri, la a căror semnificație voi trece imediat.

al 5-lea punct

Drumurile ar trebui considerate utile sau nu?

Împreună cu toată lumea, aș fi înclinat să răspund negativ la această întrebare dacă am vorbi de copaci înalți - ulmi, tei, plopi etc., care, atât prin umbra lor excesivă, cât și prin lungimea rădăcinilor care epuizează solul, produce daune cuantificabile fermierilor; această pagubă, atunci când se plâng de ea, este adesea încercată să fie imaginată, ceea ce le agravează și mai mult supărarea. Dar voi prefera un răspuns pozitiv (și cred că voi găsi o mulțime de oameni cu gânduri asemănătoare)

121

vârfuri), dacă vorbim de pomi fructiferi - mere și pere. Obiceiul acestui fel de aterizare pe drumuri, un obicei care a fost introdus și practicat în multe provincii de generații, este de lăudat pe deplin, pentru că oferă multe avantaje și aproape niciun inconvenient. El îmbină plăcutul cu utilul, oferindu-ne constant darurile Florei și Pomonei. El ne reînvie câmpurile. Le oferă un aspect bogat, înflorit și vesel. Acelor zone în care nu există suc de struguri, dă o băutură care o poate înlocui. În timpul creșterii, acești copaci nu provoacă daune semnificative solului. Dacă ramurile suplimentare sunt tăiate corespunzător, acestea nu împiedică călătorii și nu dau nici cea mai mică umbră dăunătoare terenurilor din jur. Și întrucât de cele mai multe ori proprietarii acestor terenuri sunt proprietarii arborilor vecini, ei au un mijloc foarte simplu de a se asigura că nimic nu se pierde dedesubt, câștigând în același timp și deasupra: este suficient ca ei să mărească ușor îngrășământ aplicat în locurile umbrite de copaci.

al 6-lea paragraf

Modalități de tăiere a drumurilor.

Dacă luăm în considerare doar articolul 5 din coutums-ul provinciei Artois, care spune:

„Competența vicontelui se extinde asupra cursurilor de apă, căilor și drumurilor care trec prin pământurile fiefului său, astfel încât, dacă posesiunile aflate pe ambele părți ale drumului îi aparțin lui sau unor persoane dependente de el, astfel de drumuri, căi și ce pe ele crește și toate drepturile de jurisdicție și de domnie ale celor îi aparțin.

S-ar putea presupune că, după adoptarea sistemului propus de desființare a drumurilor, nu va mai rămâne decât să se procedeze la implementarea lui va fi obținerea asistenței generale și unanime a domnilor feudali ai provinciei. Dar în afară de faptul că articolul menționat nu poate fi interpretat decât în favoarea celor care au jurisdicție viconte, dispozițiile cuprinse în acesta nu pot fi aplicate în întreaga provincie, având în vedere că articolul 15 din cutums de Saint-Omer conține o reglementare completă. ordine inversă:

„Iar semenii nu pot folosi drumurile în folosul lor sau nu pot interveni în folosirea lor sub amenințarea cu o amendă de șaizeci de sous parizieni, aplicată domnului vinovat.”

Cert este că acest lucru nu este permis de legea comună a regatului. Să lăsăm cuvântul autorilor care au studiat aceste subiecte și vom afla de la ei care este legea generală pe această temă, ce autoritate trebuie aplicată atunci când se ocupă de orice inovație pe drumuri și ce formalități trebuie mai întâi efectuate.

122

Autorul Codului rutier, volumul I, pag. 224, după ce a comparat atât decretul coincident, cât și cele conflictuale ale diferitelor coutums cu privire la drepturile domnilor la drumuri, remarcă cu privire la articolul 5 mai sus menționat din coutum al provinciei Artois, că „acesta este argumentul cel mai puternic pentru domnii, având jurisdicție supremă în Artois, cărora le acordă jurisdicție deplină asupra drumurilor. Dar oricât de binefăcător le-ar părea, ea nu le dă totuși jurisdicție, înțeleasă în primul din două sensuri; iar cuvintele „toate drepturile de jurisdicție și de domnie asupra acestor” nu înseamnă că ei le pot lua și le pot însuși, pentru că acest lucru este contrar dreptului comun. Din adevăratul sens al acestor cuvinte nu se poate deduce decât că, pentru a aduna ceea ce crește pe drumuri, era necesar să se acorde domnului dreptul asupra lor, altfel ierburile și fructele pomilor care cresc acolo ar aparține natural. dreptul locuitorilor din aceste locuri, iar pentru a-i lipsi de aceste privilegii, a coutum și a predat-o domnului, care are dreptul de jurisdicție.

Înainte de a cita textele legilor care prevăd prevederi de drept comun cu privire la proprietatea drumurilor, același autor, la pagina 207, formulează astfel:

„Dintre argumentele pe care mi-am propus să precizez că, în dreptul comun, nimic nu este mai puțin legat de jurisdicția domnească decât legea rutieră (la voerie), am subliniat că deja o considerație despre contradicțiile în cutume în ceea ce privește competența domnilor, despre sensul diferit al cuvântului „lege rutieră” și tăcerea aproape tuturor obiceiurilor cu privire la un astfel de drept esențial, duce, desigur, la concluzia că au încercat să mențină drumurile de țară sub jurisdicția jurisdicției semnale, mai degrabă decât să o justifice. . Dar, poate, oricât de importante ar fi observațiile mele, ele nu pot convinge decât dacă sunt însoțite de fragmente adecvate din obiceiuri. Așadar, pentru ca totul să fie prezentat în lumina cuvenită și pentru ca prejudecățile izvorâte numai din tradiție să aibă o importanță mai decisivă, atașez studiului meu articolele acelor obiceiuri din care am plecat. În felul acesta, sper să-i conving pe stimații semenii să renunțe la prejudecata în care s-au așezat pe baza unor prevederi prost înțelese sau prea vagi și sunt sigur că îi voi putea convinge.

Pagina 211 și următoarele din aceeași carte:

„Sunt de acord, dacă doriți, că acest cuvânt „legea drumului” implică prezența unui fel de jurisdicție. Dar, întreb, la ce se aplică și în ce

cazuri? Cunosc doar patru cazuri care permit acest tip de jurisdicție în sensul în care o înțeleg: schimbarea, distrugerea, curățarea și starea proastă a drumurilor. Niciun domn nu poate schimba drumurile, fie că sunt drumuri de țară sau poteci, străzi sau benzi. Mai mult, nu le poate distruge,

123

acest lucru este sigur; pe lângă faptul că acest lucru îi este interzis în mod pozitiv prin următoarele obiceiuri și că această interdicție va fi atribuită unei legi mai veche decât jurisdicția semnală, mai este și că drumurile sunt necesare tuturor oamenilor, aparțin tuturor, nu numai locuitorilor. a satelor în care conduc, după locuitorii celor mai îndepărtate sate, sate și orașe. Că drumurile, ca și solul lor, sunt un bun public, nimeni nu se îndoiește de asta. Dar atunci cum să le atribuim? Căci în Franța avem doar trei moduri de a intra în posesia lucrurilor: prin cumpărare, prin cadou sau prin moștenire. Dar din moment ce drumurile sunt proprietate comună, cine le poate vinde? Cine le poate dona? Cum poate domnul să le primească ca moștenire, întrucât există drepturi de folosință incontestabile și în exercițiu constant? Pot fi modificate sau desființate altfel decât cu acordul tuturor cărora le sunt destinate? Pentru a obține acest consimțământ, toți trebuie să fie apelați. Cine o va face? Aceasta depășește autoritatea domnului, căci, întrucât jurisdicția sa este limitată la teritoriul domniei sale, el nu o poate extinde asupra vasalilor străini sau persoanelor supuse jurisdicției în altă jurisdicție. Chiar și presupunând că consimțământul ar fi ușor de obținut, cine va colecta informații despre comoditatea și necesitatea deplasării sau desființării drumului? Senior? Este imposibil. Cine va reprezenta interesul public? Cine este responsabil pentru realizarea sondajului? Dar toate aceste presupuneri sunt atât de neconceput în raport cu semenii, încât ar fi absurd să le considerăm posibile.

Pagina 215:

„În cazurile de schimbare sau desființare a drumurilor, este necesară intervenția puterii regale, întrucât toate drumurile, căile, potecile, potecile, străzile aparțin regelui. De aceea este cu siguranță necesar ca Majestatea Sa să ordone ca acest lucru să se facă pe baza protocoalelor sau a anchetelor cu privire la comoditatea sau neplăcerea acestor schimbări; asemenea examinări trebuie să fie făcute de vistiererii Franței, pentru că ei singuri pot fi judecători în aceste chestiuni. Și întrucât aceste decrete, după obicei, nu pot fi adresate domnilor care au jurisdicție asupra drumurilor, ci numai vistierilor Franței, este deci corect să spunem că ei singuri exercită jurisdicție asupra drumurilor în aceste două cazuri. Astfel, această așa-zisă lege a drumului, chiar dacă este interpretată în sensul cel mai favorabil pentru semenii, nu le dă drept de jurisdicție în ambele cazuri.

Pagina 234:

„Să judecăm mai cu adevărat și să recunoaștem pe baza unor principii că drumurile care aparțin tuturor nu intră în posesia nimănui și că în afară de puterea regală exercitată în numele regelui de către funcționarii săi, nu există un domn care ar putea desființa. , schimbați-le sau restrângeți-le".

Toate cele de mai sus sunt în conformitate cu principiile consemnate în tratatul lui M. Mellier despre dreptul drumului, în care, în urma citatelor venerabililor autori, el scrie în capitolul VI, „ca lăţimea drumurilor să nu fie schimbată, nici desfiinţată. , nici înlocuite cu altele, fără ordin rege, şi că vistiererii Franţei ar trebui să se ocupe de aceasta, în conformitate cu cerinţele fiecărui caz în parte şi cu statutele legii rutiere.

Concluzii finale

Dacă admitem certă corectitudine a acestei prezentări, dacă suntem de acord că, într-adevăr, un număr mai mare din drumurile noastre, aparent, au fost trasate insuficient gândite, în detrimentul agriculturii şi fără a ţine seama de interesele comerţului; că ar fi întotdeauna corect să ţinem cont de faptul că niciun pământ nu trebuie sacrificat decât dacă se poate demonstra clar că este impulsionat de o necesitate socială necondiţionată; şi, în sfârşit, că diversele idei dezvoltate în acest memoriu merită o oarecare atenţie, va fi fără îndoială foarte uşor de realizat proiectul propus de autor. Primul, şi poate cel mai important, avantaj al acestui proiect ar fi binefacerea acestuia, căci acolo unde oamenii primesc beneficii, nu întâmpină niciodată obstacole de netrecut: un plan recunoscut ca fiind util este astfel deja îndeplinit pe jumătate. Totuşi, am văzut deja că problema s-ar reduce la obţinerea aprobării şi la solicitarea medierii puterii suverane şi numirea de către aceasta a unei comisii care să cerceteze acele drumuri pe care ar fi rezonabil să le distrugă, astfel încât după un ordin corespunzător aceasta să fie efectuate cu respectarea formalităţilor obişnuite.

PS Se vor întreba, poate, cui să aparţină pământul drumurilor desfiinţate. Motivul ne spune că se pare că ar trebui distribuit între toţi proprietarii terenurilor adiacente; fiecare va avea porţiuni adiacente parcelelor sale, astfel încât dacă drumul traversează parcela, atunci segmentul corespunzător va aparţine în întregime proprietarului acestei parcele, iar dacă drumul se desfăşoară între parcele, proprietarii terenurilor situate pe o parte a drumului îl va împărţi în jumătate cu proprietarii ogoarelor situate pe cealaltă parte a drumului, cu singura obligaţie de a plăti domnilor pentru aceste terenuri, ca şi pentru orice exploataţii nenobiliare, o taxă corespunzătoare celei deja stabilite pentru fiecare. amplasament, şi numai în cazurile în care atribuţiile enumerate în titlurile de semeni nu sunt legate de drumuri. În acest sens, obiectele feudale şi alodiale nu pot crea nici cea mai mică dificultate.

SCRISOARE DE DUBOIS DE FOSSE

Rua, 27 noiembrie 1786 Stimate domnule!

Ce fermecătoare este familia ai cărei membri, unul după altul, îmi fac vizite datorită medierii tale. Sunt complet fascinat de ei. Este posibil să nu admiri copii atât de drăguţi? Unul este mai interesant

decât celălalt și se pare întotdeauna că cel asupra căruia s-a oprit ochii în acest moment merită cea mai mare atenție. Aceasta este proprietatea a tot ceea ce este cu adevărat valoros, înlănțuiește complet gândul îndreptat către el și îi distrage atenția de la orice alt obiect. De aceea nu numai că nu sunt înclinat să mă plâng de numărul mare al acestor surori frumoase, atât de atrăgătoare, create pentru a mulțumi, eu, dimpotrivă, îmi doresc ca numărul lor să crească. Sunt condus la aceasta și de un argument complet fără răspuns, și anume că sunt susținătorul unui sistem cunoscut, care își ia sursa în ideea de fericire socială și constă în afirmația că dimensiunea populației determină creșterea bogăției generale. Cu toate acestea, nu risc nimic în a avea o asemenea opinie în raport cu surorile noastre, căci, oricât de mare ar fi această familie, nu mă va împovăra niciodată cu mari cheltuieli pentru întreținerea ei.

Uneori fac doar extrase din discursurile cu care aceste doamne fermecătoare au plăcerea să mă onoreze, dar când conversațiile lor privesc subiecte care nu prea îmi depășesc înțelegerea, le copiez complet: asta se aplică celui de-al șaselea raport, pe care vi-l revin. . Amân comentariile mele asupra lucrărilor tratate în ea până la momentul când, conform promisiunii dumneavoastră, veți avea amabilitatea să mi le trimiteți.

Dar știți, dragul meu domnule, că Walks ββ a lui M. Thurnon este absolut fermecător? Este clar că îl urmărește pe deplin pe Rousseau și că și-a stăpânit perfect zicala principală și de bază în domeniul educației morale: „Învățați amuzant”. De asemenea, se pare că a fost complet impregnat de ideile acestui filozof și om cinstit, expunându-și sfaturile în modul cel mai clar, cel mai simplu și, prin urmare, cel mai înțeles, după cum s-ar putea dori. Trebuie să recunoaștem că acum s-au asimilat vederi excelente și peste tot ideile cu adevărat simple le înlocuiesc pe cele care se bazau doar pe erori. Filosofia rezonabilă se dezvoltă în toate inimile și aduce cele mai bune rezultate. Se poate aștepta ca în curând să domine peste tot și să stabilească, din fericire pentru oameni, o împărăție glorioasă și veșnică construită pe ruinele unui regat al prejudecăților fatale, al fanatismului crud și al superstițiilor periculoase.

Am onoarea să vă trimit prima parte a „nouvei metode” a domnului Turnon. Comparând-o cu ediția anterioară a Plimbărilor lui Clarissa, este ușor de observat că el însuși spune în parte, 126

dar în rest îl explică și anume: că a scos de acolo câteva detalii, deși plăcute și foarte interesante, dar de prisos și dincolo de înțelegerea domnișoarelor; în plus, aceste detalii le-ar putea distrage atenția de la scopul real pentru care le-a fost propus acest eseu. A înlăturat și intriga romantică de acolo, care, într-adevăr, era destul de nepotrivită acolo. Căci, întrucât cartea este destinată tinerilor, acest lucru ar putea crea într-o oarecare măsură un obstacol în calea studiilor de succes, înclinând studenții să lase deoparte verbele și pronumele și să acorde atenție doar cuvintelor blânde pe care Walse le conjugă cu Clarissa în absența tatălui ei. . În plus, domnul Turion nu a ținut cont la început de propriile interese. Nici un exemplar al cărții sale nu va intra vreodată în vreo casă religioasă și trebuia să se bazeze pe distribuirea acolo. mai mult decât oriunde, dacă ar fi lăsat în ea intriga lui Walse, care, fără îndoială, ar fi stârnit

proteste din partea tuturor „reverendilor”. La aceasta trebuie adăugat că munca, prelucrată în această nouă manieră, a devenit mai scurtă și și mai metodică.

Cu permisiunea dumneavoastră, îmi mai las pentru câteva zile primele două numere ale Plimbărilor, ei nu sunt în stare să-mi facă impresia că, după părerea mea, o pot face ipocriților noștri. Căci trebuie remarcat că nu sunt în niciun caz înclinat să fiu jenat de o chestiune atât de neînsemnată.

În așteptarea amabilității dvs. de trimitere a altor ediții ale operei domnului Turnov, am onoarea să rămân cu aceleași sentimente neschimbate,

Majestatea Voastră,

Slujitorului tău cel mai umil și ascultător, Babeuf

SCRISOARE DE DUBOIS DE FOSSE

Rua, 6 decembrie 1786 Stimate domnule!

Nu sunt atât de egoist, dar totuși sunt aproape jignit de municipalitatea dumneavoastră pentru că a stăruit în decizia de a vă conferi o funcție⁶⁷, despre care, din câte am înțeles, nu v-ați îngrijorat prea mult și care, cu toată bunăvoința dumneavoastră față de mine, poate, uneori, să mă privească de onoarea, bucuria și plăcerea de a discuta cu domnul de Fosse, pe care trebuie să-l felicit de două ori pentru cele două noi posturi de onoare pe care le merită

În scrisoarea mea din 16 noiembrie, am avut onoarea să vă spun, domnule, că nu voi lăsa niciodată să vă reamintesc de promisiunile dumneavoastră, pe care apoi le-ați putea uita. Sunt fidel cu mine

127

cuvânt și, prin urmare, voi trece în revistă în ordine cronologică toate scrisorile tale minunate. Crede-mă, nu vreau să ratez nimic. De aceea, încep oarecum de departe și, revenind la începutul corespondenței noastre, sper să vă arăt cât de încântat sunt să trec în revistă tot ceea ce primesc de la dumneavoastră, cum pot să apreciez și ce simpatie puternică pentru imi trezeste obiceiul acestei corespondente., despre care ai spus cu amabilitatea ca ti-ar fi si greu sa o pierzi.Incep cercetarile.

Într-o scrisoare din 5 iulie, domnule, v-ați oferit să-mi trimiteți, pentru o vreme, o copie a memoriului premiat al lui M. Delegorgue Jr. în Consiliul de Artois, referitoare la problema împărțirii fermelor, dată lui tu, după tine, de către însuși autor.

Îmi voi continua cercetările mai târziu. Parcă aş spune: de continuat la următoarea întâlnire, nu-i așa?

Metafora folosită de domnul Opua 69 în scrisoarea adresată dumneavoastră și pe care v-ați bucurat să o aduceți la cunoștința corespondenților dumneavoastră atașând-o la al 7-lea raport al

dumneavoastră, mi s-a părut foarte spirituală, conștiincioasă, plăcută și excelent scrisă.

Dacă țineți cont de cerințele mele, atunci sper, stimate domnule, că acest lucru nu va fi în detrimentul coletelor dumneavoastră obișnuite. Nu vă trimit încă niciuna dintre edițiile lucrării lui M. Turnon, sper să mi le lăsați pentru ceva timp. În același timp, sper că îmi veți trimite cu amabilitate următoarele numere. În ultima mea scrisoare v-am exprimat părerea despre această lucrare. Încă sunt uluit de acest autor, care îmbină trei talente: de a preda o varietate de lucruri, de a mulțumi și de a trezi interesul.

Am onoarea să rămân constant, cu sentimente de recunoștință și afecțiune, însoțite de reverență,

Majestatea Voastră,

Cel mai umil și ascultător slujitor al tău

Babeuf

SCRISOARE CĂTRE SENIOR DE LA BOISSIERE

6 decembrie 1786

Stimați Domni, Deși poate părea că Parcurile i-au ales pe toți teudiștii implicați în alcătuirea inventarului moșiei Boissières, eu, dacă este consimțământul dumneavoastră, voi fi totuși suficient de îndrăzneț să-i contest și să iau funcția regretatului Monsieur Massiat, care, de asemenea, nu a fost atât de slab la inimă încât să nu îndrăznească să ia locul regretatului domnul Moinet.

Acum va fi potrivit să vă spun, domnule, cine

128

eu. Angajat în urmă cu 5-6 ani în Roy ca Comisar de Inventar, de atunci am îndeplinit succesiv sarcini de întocmire a inventarelor Damery și Grivillet lângă Roy; Dopfron, Epayel și Lefritois lângă Montdidier; Thiecourt și Su-zois lângă Noyon; Odertry, Quenois și Armancourt sunt din nou lângă Rua. Și lucru remarcabil este că cu toate acestea nu am murit.

După cum vedeți, dragul meu domnule, am fost în zona dumneavoastră și îi cunosc suficient de bine pentru a nu mă lăsa luat prin surprindere, spre deosebire de răposații mei frați, care s-au purtat cu imprudență și au fost nepregătiți, îngrijindu-se de treburile moșiei dumneavoastră.

Am onoarea să respect cu evlavie.

Scrisoare către J. F. A. DEVEN

Roy, 9 decembrie 1786

Stimate domnule, mărturisesc, primind scrisoarea dumneavoastră din a 2-a, aproape că m-am îndoit de adevărul a ceea ce spuneți în ea, iar în această stare de confuzie, fiind o persoană foarte susceptibilă la impresii, am căzut într-o dispoziție destul de proastă; dar ultima ta scrisoare mi-a adus ușurare. De fapt, nu se poate condamna în totalitate nerăbdarea mea. Importanța argumentelor mele și aparent soliditate a plângerilor mele mi-au dat dreptul să o fac. Astfel, îmi cer scuze față de tine. Chiar crezi că greșesc complet și refuz să-mi iau partea? 70

Pentru a mă liniști și mai mult, am visat că cel mai bun mod de a elimina inconvenientele asociate marii noastre întârzieri ar fi să ne înarmăm cu răbdare și să schimbăm manual în 2 mii de prospecte toate indicațiile perioadelor de abonament.

Ceea ce mă deprimă în continuare este regretul că am întocmit acest prospect atât de grăbit, și nu numai pentru că ar fi mai bine dacă aș fi ținut în considerare anterior toate cerințele formalistilor, ci și pentru că atunci m-aș ocupa cu întocmirea acestuia. Să lucrez într-un asemenea moment și într-o asemenea poziție, încât m-aș da mai liber muncii mele și să-i dau o formă mai potrivită, ceea ce ar contribui, fără îndoială, la crearea unei atitudini favorabile față de ea, iar apoi să atrage amatori către ea. Mi-a fost greu să găsesc timp să-mi amintesc principalele idei pe care intenționez să-mi întemeiez munca: de aceea acest început al lucrării poartă pecetea lipsei de timp în care mă aflu când am scris prospectul. Observ chiar că nu am transmis exact, așa cum le înțeleg, acele principii metodologice pe care intenționez să le expun în detaliu în cartea mea. O altă greșală pe care am făcut-o este că unele dintre detaliile am

5 Gracchus Babef

129

expuse într-un mod atât de amplu și clar încât poate părea posibil să-mi surprind gândurile printr-un simplu studiu al prospectului; acesta din urmă poate fi prezentat ca un rezumat, ceea ce face ușor să renunți la o prezentare mai lungă. Desigur, întocmirea unui prospect nu este deloc cea mai ușoară parte a lucrului la o piesă. Trebuie să reușești să prinzi cu acuratețe tonul potrivit pentru a-l interesa pe cititor, dar în același timp să nu-i dai informații care l-ar putea inspira cu gândul că compoziția în sine nu-i va oferi altceva. Intenționez să mă ocup de acest caz în cea de-a doua ediție a prospectului meu de îndată ce apare primul și de îndată ce văd semne de succes. Îngâmfarea mea de sine îmi însuflă gândul că succesul meu ar fi cu siguranță foarte mare dacă aș putea dedica suficient timp alcătuirii eseului și aș putea plăti eu însumi costurile tipăririi și gravurilor. Dar nu mă măgulesc cu speranța de a realiza acest lucru prin abonament, întrucât publicul este asediat din toate părțile, iar în momentul de față li se oferă un abonament la lucrarea domnului de Saint-Vibert 71, care, deși fără mare măsură, motivul, a reușit să producă asupra impresiei ei. Știți că cea mai bună soartă nu cade întotdeauna în seama celor mai bune lucrări.

Ți-am scris mai devreme că, după publicarea almanahului editorial de carte și a instrucțiunilor privind livrarea obligatorie a exemplarelor la poșta mare, devine imposibil să le trimiți. Nu am primit un răspuns

pozitiv din partea dumneavoastră în această privință. La mine, mi-a fost dor să vă răspund cu privire la călătoria mea la Amiens, care va avea loc doar la primirea unor noi avize de așteptare, a căror durată este aproape nelimitată. De asemenea, am neglijat să vă mulțumesc pentru serviciile pe care mi le-ați făcut cu privire la cărțile de la M. du Bois și la scrisorile de lauda sosite de la Paris (mă înțelegeți). Mi-a fost dor să-ți răspund despre o persoană cunoscută de tine, care acum mă interesează prea puțin pentru ca să-mi amintesc de ea sau să accept acele cuvinte frumoase pe care oricine s-ar deranja să le spună despre ea ca mă curta. Farmecul a dispărut, nu mai sunt sub hipnoză, nu văd în această creatură decât o personalitate inconsecventă, cu greu capabilă să contribuie la fericirea mea și foarte capabilă să-mi provoace necazuri enervante. Totuși, nu ne-am despărțit rău; s-a respectat corectitudinea; dar chiar dacă nu l-am explicat în mod deschis, totul s-a întâmplat în așa fel încât D. să nu mai aibă îndoieli cu privire la adevăratele ei sentimente, pe care nu ar fi omis să le considere inconstanța cruntă, cea mai neagră ingratitude etc., etc. , dacă punem pe cântare omisiunile noastre, nu știu care parte va depăși. Eu, ca și dumneavoastră, nu am timp să citesc mult, dar aș vrea foarte mult să fac cunoștință cu lucrările domnului N. Regno 72. Vă rog să-mi trimiteți cât mai curând câteva dintre ele.

130

Strada din Rua. În ultima casă din dreapta locuia familia Babeuf.

Dar să revenim la afacerea noastră. Te rog să-mi spui mâine cum sunt. Cele mai bune urări familiei tale din partea noastră tuturor. raman neschimbata cu aceleasi sentimente...

SCRISOARE DE DUBOIS DE FOSSE

Roy, 13 decembrie 1786

Majestatea Voastra!

Consideri complet neinteresantă ultima scrisoare cu care m-ai onorat? În ceea ce mă privește, găsesc în el material de gândit mult. Este vorba despre copii. Ce mare interes îmi trezește acest subiect! Cât de dulce este doar acest cuvânt pentru urechea mea! Ce slăbiciune am pentru tot ce are de-a face cu copiii. Această sensibilitate a început să mă domine devreme, așa că nu m-am predat ei pur speculativ mult timp. O dovadă foarte clară în acest sens: abia împlinit vârsta majoratului, sunt deja tatăl a două creaturi fermecătoare, dintre care una, care are patru ani, aparține sexului feminin, iar cealaltă, la vârsta de cincisprezece ani. luni, la 7s opuse. (Iartă-mă, dragă domnule, că, cedând înclinațiilor inimii mele, intru în detalii,

5*

131

care poate părea foarte mic... Dar, nu, m-am înșelat, ești tată, atâta, nu ți se vor părea așa.) Și așa, firea, parcă vrând să-mi răsplătesc înclinația sensibilă dinainte. , le-a înzestrat cu amabilitate aceste

mici creaturi cu cele mai plăcute calități: construcție frumoasă, trăsături fermecătoare, chipuri vioaie, semne ale unui caracter promițător. (Dar, poate, veți obiecta că acest tablou a fost pictat de tată? Nu contează. Permiteți-mi să continui. Vă asigur că, dacă nu aș fi tatăl, cred că le-aș vedea la fel.) În sfârșit, Vă spun vouă, îmi face plăcere să-mi văd copiii în așa fel încât nu mi-aș fi putut dori mai bine. Pentru a ajuta natura bună și pentru a-mi urma propria înclinație, am găsit datoria mea să lucrez constant la formarea, sau mai degrabă la păstrarea calităților fizice ale urmașilor mei și pentru aceasta am urmat și eu cum aș putea face cunoscutul sistem al celor din gânditorii noștri moderni, pe care îi consider cei mai inteligenți. Mă refer la cei care au îndemnat să înmoaie soarta dată copilăriei de prejudecăți absurde din timpuri imemorabile; cei care au dovedit toată falsitatea acestor prejudecăți; cei care au reușit să arate oamenilor, a căror neglijență condamabilă și obiceiuri condamnabile au distorsionat orice sentiment rezonabil și firesc, un exemplu izbitor al instinctului animalelor, care au demonstrat că nu era deloc firesc ca altcineva să îndeplinească îndatoririle de o mamă, că a fost o barbarie cruntă să se amestece cu un copil să ia liber în stăpânire membrele lui, să-l sufocă din interior cu hrană neconformă cu slăbiciunea stomacului său, să-l priveze de plăcerea de a respira liber, să-l supraîncărcă cu îmbrăcăminte prea caldă, să-l obișnuiesc în toate modurile cu efeminația, uneori epuizantă și mereu dăunătoare etc., și așa mai departe, etc. Am considerat de datoria mea, repet, să urmez literalmente toate sfaturile demne ale acestor oameni respectabili. , iar rezultatele au fost astfel încât, desigur, nu puteau decât să fie, și anume, cele mai satisfăcătoare.

Dar asta nu este în niciun caz totul. Mereu am încercat să nu fac lucrurile pe jumătate. Convinsă din experiența larg răspândită că este dificil să plasez tinerii sub protecția unor instituții bune, am decis să-l aleg pe tatăl lor ca pe cel mai puțin rău educator dintre copiii mei. Se va spune că această decizie dă un pic de îngâmfare de sine. Lasa. Dar mă flatez că sentimentele care mă mișcă sunt cel puțin la fel de mult o garanție a succesului ca și sentimentele care inspiră o clasă de profesori plătiți și că zelul meu poate înlocui toate talentele lor imaginare.

O împrejurare mă deranjează. Facultățile pe care le observ la fiica mea, combinate cu fervoarea paternă care mărește, poate, plăcerea pe care o simt în a-i da lecții, m-ar fi determinat să-mi încep studiile acum, dacă părerile cetățeanului Genevei* nu ar fi fost.

♦ Jaune Jal Rousseau,

133

eu atata greutate. Îmi spune că înainte de a trece la „lucrurile mărunte” precum cititul și scrisul, există multe alte lucruri, mai interesante, pe care copiii trebuie să le cunoască; să nu se grăbească, împovărându-le memoria cu cuvinte; că este important chiar să amânăm până mâine ceea ce nu este necesar să-i înveți astăzi; că există mai mult talent în a întârzia într-un fel progresul lor decât în a da aparența progresului; că dobândirea lor de cunoștințe utile să aibă loc treptat - în conformitate cu gradul de importanță al acestor cunoștințe, că în acest fel elevii vor parcurge în mod independent cea

mai mare parte a drumului și că datorită acestui sistem este mai mult decât sigur că lui Emil - chiar dacă învață prima literă a alfabetului abia la vârsta de doisprezece ani - la paisprezece ani va citi excelent, fără să depună niciun efort și deloc să-i pese să o învețe și că, mai presus de toate, la această vârstă un tânărul va avea o mulțime de cunoștințe despre care colegii săi, epuizați și hărțuiți de predare, nu vor avea nici cea mai mică idee. Toate acestea sunt justificate de motive atât de convingătoare încât sunt complet incapabil să le contest.

Vă rog, domnule, spuneți-mi părerea dumneavoastră despre gradul de încredere în Jean Jacques. Îndrăznesc să-ți cer un sfat, ca prieten, dar și ca tată cu mai multă experiență decât a mea. Sper că nu veți trata cu dispreț întrebarea despre care vă scriu astăzi și care m-a fascinat atât de mult încât nu vă mai pot spune despre nimic altceva. Chiar amân pentru data viitoare trimiterea „a 8-a soră” și orice altceva.

Am onoarea să rămân cu sentimentele pe care știți să le inspirați, domnule,

Cel mai umil și ascultător slujitor al tău

Babeuf

Este uimitor în ce măsură părinții noștri au avut această amăgire. Spun „părinții noștri”, pentru că se pare că aceasta este treaba lor la fel de mult ca și cea a mamelor și a asistentelor. Traducător al primului deceniu al istoriei Romei, Titus Livnyia (domnul Guerin) 74 cu privire la punctele de vedere ale autorului pe care îl traduce cu privire la revoluția dusă de Brutus, care, în opinia sa, transformând monarhia într-o republică, Roma antică făcea un serviciu bun numai în măsura în care statul ajunsese la acea vreme deja la o anumită stabilitate, - și astfel, referitor la aceste considerații, domnul Guerin a făcut următoarea notă: ajutorul scutecelor ei nu le ținea legate și presate de fiecare. altele mult timp până când ei

133

nu atât de puternice încât li s-ar putea oferi acea libertate de care sunt atrași în mod natural, dar care, ca hrana prea solidă, le-ar fi dăunătoare dacă li s-ar permite să o folosească mai devreme decât ar fi în stare să o suporte. Nu știu dacă ideile autorului latin pe această temă au fost bine fundamentate, dar cert este că falsitatea comparației la care a recurs traducătorul a fost dovedită atât prin rațiune, cât și prin experiență. „Nu s-au gândit încă, spune autorul cărții Emil, să constrângă puii și pisoii cu bandaje, și totuși nu se observă că din această neglijență ar urma cel mai mic inconvenient.” În cazul meu particular, copiii mei, născuți în fața ochilor mei, au avut o mamă iubitoare, și nu o asistentă strictă, care, ca M. twist. Dimpotrivă, de la naștere au primit libertatea de a-și exercita membrele. Mai târziu nu au fost constrânși de corsete, perne de șezut sau de orice alte mijloace, și totuși mișcările lor, controlate numai de natură și întotdeauna în conformitate cu puterea lor crescândă odată cu vârsta, nu numai că nu i-au mutilat și nu au afectat niciunul dintre membrii lor. , dar i-a ajutat pe acesta din urmă să dobândească rapid o

flexibilitate și o mobilitate extraordinare. Cu toate acestea, întrebări de acest fel au fost discutate de atâtea ori, încât ar fi aproape banal să vorbim din nou despre ele, dacă nu ar fi posibil să se justifice acest lucru prin importanța lor cea mai mare.

Totuși... iată ce este ciudat. Astăzi, 20, descopăr că această scrisoare nu a fost încă trimisă. Am dat instrucțiuni unui angajat să o pună într-un plic și să o ducă la poștă. Nimic de genul asta. A pus-o deoparte și a uitat ce i-am cerut. Iertați-mă, domnule, pentru această neglijență. Voi avea grijă ca acest lucru să nu se întâmple cu răspunsul meu la scrisoarea dumneavoastră din 14, care va urma în curând scrisorii de față.

ÎNREGISTRAREA unei scrisori către J. F. A. DEVIN

Roy, 19 decembrie 1786

Mi-a scris să-mi trimită o cămașă cu orice ocazie, a cerut „Calypso” și „Babiyars”⁷⁵, a mulțumit pentru „dispozitivul militar”⁷⁶, a scris că nu am întrebat despre starea treburilor mele pentru că dacă avea noutăți despre acest proiect de lege. , nu a așteptat să-l cer eu. A trimis „Confesiunile unui englez”⁷⁷, exprimându-și satisfacția față de el.

134

SCRISOARE DE DUBOIS DE FOSSE

Roy, 20 decembrie 1786

Majestatea Voastră!

Îți tot amintesc de promisiunile tale. Din fire nu ești deloc ca un curtean. Prin urmare, sunt sigur că nu veți eșua să îndepliniți tot ce s-a promis.

Așadar, îmi sunteți datori, în afară de ceea ce se spune în scrisoarea mea din 6 a acestei luni, cu privire la prospectul domnului de Saint Mery și extrasele depuse în Le Musée (judecând după raportul nr. 1 al întâlnirilor dumneavoastră) , în ceea ce privește scrierile admirabilei Mademoiselle Le Masson (raportul nr. 3), Epistola despre revendicările faimei, compusă de M. Leroy de Flagey al Academiei din Dijon, și poemul Pr. Opua de sărbătorile legale. , despre înmormântări și despre trandafirii lui Provins (raport nr. 6), detalii despre curiosul tratat al Herald of Change etc. (scrisoarea din 16 noiembrie a acestui an), poeziile M. de Flagey, M. Godefroy din Lille. și nr. 6 din Journal de la Langue française (scrisoarea din 23 noiembrie), memoriul lui M. Dupa-ty⁷⁹ și noi scrieri (scrisoarea din 14 a acestei luni). Vă eliberez de trimiterea unui memoriu despre fata Salmon⁸⁰, pe care l-am citit cu ceva timp în urmă.

Vedeți, dragă domnule, ce persoană groaznică sunt, nu puteți scăpa de mine cu promisiuni. Dacă te hotărăști să mă ascuți și, fără a recurge la invalidarea promisiunilor tale, vrei să-mi satisfaci lăcomia extremă, va trebui să crești constant volumul de trimiteri. Și, pentru a evita astfel de dificultăți pe viitor, va trebui să fii mai atent când vine vorba de a oferi ceva sau, dacă totuși vrei să dai din nou

frâu liber tendinței firești spre generozitate, să faci astfel încât să nu faci. deveniți îndatorați unei persoane cu care glumele sunt proaste.

Amân până la următoarea postare încercarea de a spune ceva despre ultimele rapoarte de întâlnire. Am onoarea să vi le trimit împreună deocamdată doar cu primul număr de Plimbări și, de asemenea, să am sentimente pe care le cunoașteți bine,

suveran milostiv, slujitorul tău cel mai umil și ascultător

Babeuf

SCRISOARE DE DUBOIS DE FOSSE

Roy, 27 decembrie 1786

Majestatea Voastră!

Diverse considerente au întrerupt prezentarea unor remarci modeste cu privire la diferitele lucrări trimise de dumneavoastră,

135

dar vreau să mă întorc la drumul meu de odinioară și să mă întorc la numărul 7 al rapoartelor tale interesante.

Găsesc acolo un cuplet dintr-un cântec despre baloane, în care domnul Opuu, aparent cu suficientă rațiune, interpretează ca neînsemnată această descoperire, care la vremea ei a produs un ferment atât de puternic în minte. Este adevărat, așa cum spune foarte bine, că este doar un măștișor, dar nu a omis să atragă atenția specială a adulților și a copiilor mici, căci pentru amândoi să vadă un bărbat dominând aerul a fost, fără îndoială, un cu totul nou. vedere. De atunci s-a vorbit doar de aeronautică. Aeronauții erau considerați adevărați oameni de știință. Vanitatea umană se aprinde. Fiecare a căutat să-și găsească partea de faimă, făcând știința aeronautică. Dar totul trece cu timpul. Cele mai utile invenții au încetat să provoace entuziasm general! Cu toate acestea, cele mai uimitoare descoperiri nu au adus întotdeauna cea mai mare faimă autorilor lor, pentru că cel mai adesea ei datorează această faimă mai mult întâmplării decât eforturilor imaginației lor. Aeronautica se află aproximativ în această poziție. Poate doar meșteșugurile care ne-au oferit mijloacele de a satisface cele mai urgente nevoi sunt creații de geniu: cei care le-au inventat au fost, e adevărat, oameni încă sălbatici, dar tocmai aceste nevoi i-au făcut inventivi.

Numele lui Vauban îl știu doar din dicționarul meu geografic. Este amintit acolo în repetate rânduri în legătură cu fortificarea multora dintre cele mai frumoase orașe ale noastre, iar lauda dată acestor structuri mărturisește suficient despre corectitudinea unuia dintre frații tăi care, la ultima întâlnire, vorbind despre cetatea Arras, a onorat pe amintirea acestui mare om.

La vederea amărăciunii cu care sihastrul, umflat de aroganță în legătură cu presupusa descoperire a unei metode de încălzire a

încăperilor cu ajutorul buteliilor umplute cu var, a vorbit în ziare împotriva farmacistului din Rue Bonfiille, care pretindea că fi concurent, toată lumea ar considera o datorie să acorde invenției deplină încredere și să nu se teamă să spună peste tot că nu va mai fi necesar să umplem magaziile de lemne cu produsele pădurilor noastre, întrucât cel mai bun combustibil se găsește în carierele.

Este timpul să pun capăt gândurilor mele astăzi. Rămâne să-mi îndeplinesc o sarcină, domnule amabil, iar această sarcină, credeți-mă, constă în reproșuri.- În reproșuri cui? - Pentru tine. De ce mi-ai dorit ca viața mea să treacă sub o stea norocoasă (în cazul meu, acesta este semnul Vărsătorului) și, prin urmare, m-ai lipsit de onoarea de a-ți dori acest lucru mai întâi? Asta, orice ai spune, este o înșelăciune pură. Adăugați la asta o altă viclenie, care trebuia să spun lucruri atât de amabile cu mine încât jena de a le cunoaște nemeritația îmi face greu să răspund. Totuși, domnule, dacă gura mea

136

puțin obișnuiți cu discursurile ceremoniale, nu pot decât să bolborosească acele complimente pe care ar fi trebuit să le rostească clar și distinct, să-mi ierte inabilitatea mea, să accept asigurarea sincerității sentimentelor mele, să le înțeleg corect și să cred că nimeni în lume nu te tratează. atât de sincer, cum,

suveran milostiv, slujitorul tău cel mai umil și ascultător

Babeuf

Anexez Raportul nr. 10 și al doilea număr al Plimbărilor.

SCRISOARE DE DUBOIS DE FOSSE

Rua, 3 ianuarie 1787 Stimate domnule!

În ultima mea scrisoare, m-am ocupat de o analiză atentă a raportului dumneavoastră nr. 7. Și întrucât, conform aritmeticii, 8 vine după 7, voi trece imediat la ultimul număr.

Printre aceste relatări interesante ale tale, el nu este deloc pe ultimul loc. Subiectul în sine oferă deja un câmp de reflecție extrem de larg, iar autorul, se pare, de la bun început a făcut toate eforturile pentru a obține ce e mai bun din ea. Și mi se pare că și-a atins destul de mult scopul. Aparent, nimic din imaginea semnificativă pe care urma să o creeze nu i-a scăpat. Ce culoare naturală! Cât adevăr în expresie! Cu ce energie respinge una dintre cele mai deplorabile și criminale prejudecăți! Cine, având o inimă capabilă să simtă, ar refuza să se rupă pentru totdeauna de această prejudecată, descoperind, grație mesajului lui M. Leger și, toată oroarea ei? Lejeritatea și subtilitatea pensulei sale sugerează că însăși Muza îl conduce; iar dacă asemenea impresii au fost experimentate de cineva, ele au rămas neexprimate până acum. În același timp, sentimentul înduioșător pe care știe să-l inspire este cules doar din sursele cele mai naturale, pentru cunoașterea cărora este suficient să fii bărbat. Dar ceea ce provoacă de obicei entuziasm în toate inimile nu poate fi exprimat întotdeauna de oameni care nu au un talent special.

Nu mă pot abține de la admirație și chiar să mă bucur la vederea modului în care frumusețea este combinată cu utilitatea. Acest lucru este în întregime adevărat pentru poemul lui M. Leger. Extras dintr-una dintre cele mai bune surse de o mână controlată de o sensibilitate extrem de luminată, nu conține un singur vers sau cuvânt care să nu atingă sufletul și să nu însuflețească torța complotului cu un foc deosebit. Nu poate fi găsită o singură silabă inutilă sau de prisos în ea. Totul în ea este esențial, totul în ea descrie

137

există ceea ce ține de subiect și nimic nu este omis. Sunetul fiecăruia dintre aceste versuri este foarte reușit și natural. Așa trebuie scrisă poezia. Când subiectul este interesant în proză, genul înfloritor al poeziei, în mâinile potrivite, îi conferă mult mai mult farmec și sentiment. Acest lucru este, fără îndoială, caracteristic operei lui M. Leger. Opinia pe care o opune atinge întreaga umanitate prea mult pentru a fi văzută în poemele sale doar ca frumusețe și distracție. Se pare că a semănat cu intenția de a culege și a ales ca țel al muncii sale eliberarea inimii omenești de vicii - adevăratul pământ al erorii, pământul ingrat și uscat, ale cărui produse sunt sterpe și cu greu dezrădăcinate; cu atât este mai greu să semăneze în locul lor semințele fertile ale filozofiei sănătoase. În această activitate, a dat dovadă de cea mai completă dezinteres.

O prejudecata, prejudecata! Tremură în fața vocii rațiunii, care ar trebui să aibă superioritate asupra ta, măcar prin dreptul de vechime. Să sperăm că în epoca noastră mai fericită această voce se va auzi mai des și nu va lipsi să distrugă împărăția ta fragilă, tronul tău, multe dintre ale cărui temelii, din fericire, au fost deja zdruncinate. În așteptarea căderii lor finale, să găsim alinare în cuvintele unui om nemuritor:

Ce pot spune la finalul acestor lungi discursuri?

Acea prejudecată este mintea proștilor;

Nu trebuie să ne declarăm război unul altuia pentru ei.

Adevărul ne vine din ceruri, vin amăgirile

de la pamant.

Și printre ciulinii care nu pot fi smulși, Un om înțelept trebuie să meargă pe cărările ascunse.

„0 poezie despre legea naturală**

De frică să nu mă pierd, mă opresc pe aceste „cărări secrete”. Vă revin a treia ediție a operei lui M. Turion, împreună cu nr. 7 din Journal de la Langue française. Nu uita că îmi datorezi a 6-a și continuă să crezi în sinceritatea sentimentelor cu care am onoarea să fiu,

милостивый государь,

Вашим смиреннейшим и покорнейшим слугой

Бабеф

Ce pot concluziona la sfârșitul tuturor discuțiilor mele lungi?

Este că prejudecățile sunt motivul proștilor; Nu este nevoie ca ei să declare cu greu, Adevărul ne vine din cer, greșeala vine de pe pământ, Și printre ciulini pe care nu se poate smulge Pe cărările secrete trebuie să umble înțeleptul.

„Poeme despre legea naturală”

138

ПИСЬМО ДЮБУА ДЕ ФОССЕ

Руа, 17 января 1787 г. Милостивый государь!

Și eu am avut împrejurări care m-au distras de ceva vreme. Dar deși diferă de ale tale și erau mult mai importante decât unele dintre cele despre care îmi scrii, tocmai din cauza lor m-am trezit încă îndatorată săptămâna trecută.

De aceea, săptămâna aceasta trebuie să încerc să repar. Am citit cu interes și recitesc acum cu interes extrasul din poezia domnului Musclev despre declinul studiilor, cuprinsă în raportul dumneavoastră nr. Ideile lui, bine exprimate, mi se par foarte firești și reflectorizante ale moravurilor moderne, dar trebuie să admitem că abuzurile împotriva cărora se opune domnesc doar într-una dintre clasele societății, care, să spun adevărul, având în vedere declinul provocat. În ea prin aceleași abuzuri cărora se lasă înrobit nu este nicidecum cel mai interesant.

Cu mare motiv, stimate domnule, exclamați (raportul nr. 10): cine este acel nefericit a cărui ureche nu este sensibilă la limbajul zeilor? Este această limbă, în toată puritatea ei, pe care domnul de Caen a folosit-o în poemul său despre sclavia americanilor. Trebuie să fii cu adevărat insensibil să nu experimentezi farmecul divin al dulciului sunetelor, cu care armonia vocii lui dă acestui limbaj frumuseți încă noi. Acesta nu este nicidecum crocâitul monoton al unui stol de poeți care, ca niște papagali amuzanți, încearcă în zadar să imite această limbă cerească. Nu toți muritorii o pot vorbi. Aceasta este o favoare excepțional de înaltă, în fața căreia aroganța umană trebuie să-și plece steagul, dacă doar cel care decide să o pretindă se recunoaște ca străin de Sfântul Munte ♦. Adesea nu atât subiectul lor face interesantă poezia noastră, ci forma ei pricepută, cu atât mai admirabilă cu cât, sub acoperirea unei aparente lejeritate, ascunde dificultăți, a căror depășire este o răsplată plăcută pentru autori pentru eforturi. Acest aspect înșelător crește odată cu gradul de perfecțiune al lucrării. Nu există o astfel de persoană care, citind o poezie bună, să nu simtă din prima clipă dorința de a spune: aș putea scrie toate acestea. Înzestrat din naștere, îndrăznesc să spun, cu un suflet de pace și compasiune, am înțeles de mult toate nuanțele acelui tablou interesant pe care M. de Sacy îl pictează cu culori atât de strălucitoare. Privind-o, am fost foarte surprins de dificultatea pe

care am întâmpinat-o în încercarea de a împăca admirația mea pentru frumoasa ei înfățișare generală cu falsa pe jumătate convingerea că, știind

T, e. Parnasul.

139

toate obiectele din care este compus, as putea face aproape la fel. Ce amăgire grosolană!

Scrieți, domnule, că înainte de a-mi trimite această poezie fermecătoare în întregime, ați putea aștepta până vă întreb despre ea! Prin urmare, vă cer acest lucru, și în cel mai urgent mod. Sunt de acord cu Vamp că „când ai ceva bun, trebuie să încerci să-l apreciezi în mod corespunzător”. Ei bine, noroc, fă-mă să apreciez ceea ce ai: tu, după acest principiu, ai tot dreptul să o faci, întrucât este imposibil sub orice pretext să refuzi epitetul „bun” lucrării domnului de Sacy, însă acum că toate aceste convenții au fost îndeplinite, trimite-mi-o. În plus, ai făcut prea multe până acum ca să începi să-mi refuzi ceva.

Îmi place să vorbesc puțin despre tot ce mă face să mă simt bine. De asemenea lucruri aparține memoriile lui M. Delegorgue. Mi se pare foarte profund, foarte elocvent, foarte patriotic, foarte persuasiv; și, de altfel, cea mai bună dovadă este că el este recunoscut ca fiind demn de aprobarea Academiei. Dar să-mi permită să subliniez ceva de genul unei erori gramaticale în următoarea propoziție de la pagina 9...85

Acum ajung la ultima ta premisă. Conține atât de multe lucruri măgulitoare pentru mine, încât mă angajez să răspund doar la propria ta scrisoare atașată și la cele din scrierile cuprinse în ea, pe care ți-o revin. Îmi iau libertatea de a lăsa până la următoarea poștă eseurile intitulate „Epistola despre revendicarea gloriei” și al șaptelea număr din „Pleșări”.

Ați aruncat, domnule, o lumină strălucitoare asupra drumului pe care trebuie să-l urmez pentru a-mi îndeplini pe deplin misiunea care mi-a fost atribuită prin titlul meu de tată. Originalitatea lui Rousseau m-a aruncat într-o jenă, de care experiența ta personală, ghidată de mintea ta fidelă și pătrunzătoare, mă eliberează în cel mai complet și plăcut mod. Opinia părintelui-profesor ar trebui să prevaleze asupra opiniei autorului sistemelor pur speculative.

Iertați-mă, dragul meu domn, că v-am numit oarecum ușor debitorul meu și că v-am cerut, poate prea obraznic, plata tuturor datoriilor dumneavoastră imaginare față de mine. Chiar dacă aceste datorii ar fi încasate din punct de vedere legal, înțeleg că asta ar însemna să-ți cer prea multe deodată și că, în ciuda lăcomiei mele, ar trebui să te tratez cu sentimente mai omenești și măcar să ofer timp convenabil și suficient pentru a satisface pretenții atât de uriașe. Sunt de acord că aceasta este încă o manifestare de moderație pentru o persoană la fel de neobișnuit de curios ca mine. Dar ești plin

140

îngăduință față de iscoditorii de acest fel, mai ales că toți campionii Muzelor sunt de obicei înzestrați într-o oarecare măsură cu un asemenea caracter.

Eseul lui M. Moreau de Saint Mary⁸⁶ nu poate fi, după părerea mea, și probabil în opinia multor alții, decât util. Să ne dorim să devină și mai util decât ne-am putea aștepta, ținând cont de soarta obișnuită a unor astfel de cărți. Ceea ce vreau să spun este că ar fi de dorit ca autorul, în timp ce interpretează legile coloniilor în spiritul cel mai favorabil și cel mai puțin contrar libertății naturale, ar îndemna legiuitorul să înmoaie legi departe de acele sentimente de umanitate pe care le este considerată o onoare de a mărturisi în epoca noastră filozofică: astfel încât locuitorii Lumea Nouă, trăind sub stăpânirea lui Ludovic cel Drept, au avut, ca și noi, motive să laude blândețea domniei sale.

De asemenea, sunt încântat să văd numele domnului de Sacy din nou în primul dumneavoastră raport. M. de la Vieville⁸⁷ a fost cel care merita să i se acorde laurii pentru operele sale literare mărețe și utile.

Cu aceeași plăcere îl regăsesc din nou în acest reportaj pe genialul Monsieur Leger... Dar ce văd?... Ah, dragul meu domnule, asta nu e bine. Cum poți fi atât de luat cu garda jos! Vezi unde m-ai pus. Sunt atât de orbit de strălucirea laudelor tale cu care îmi plinești biata lucrare, încât nu mă mai pot gândi la nimic altceva. Mi-aș dori foarte mult să repeți acest act din nou. Și pentru toate acestea, vă rog să permiteți domnului stareț Coupet⁸⁹, cenzorul regal, care a fost însărcinat să revizuiască această lucrare a mea, să-mi adreseze scrisorile sale adresate vouă și ca aceste scrisori să fie atașate la pachete, pe care le-am sper ca te rog să imi trimiți în continuare.

La revedere, domnule amabil, acceptați expresia caldei mele recunoștințe și asigurările repetate ale sentimentelor de afecțiune sinceră și respect perfect cu care am onoarea să fiu,

suveran milostiv, slujitorul tău cel mai umil și ascultător

Babeuf

PS: Anexez edițiile a 4-a și a 5-a ale The Walks, nr. 6 din La Langue, Raportul nr. I, o memorie despre divizarea fermelor și un prospect al unui eseu despre legile și constituțiile coloniilor.

(Înainte de a sigila scrisoarea, am crezut că cererea mea a fost frivolă, din moment ce nu ai un port liber pentru tine. Prin urmare, îmi retrag cererea și încerc să elimin consecințele, oricât de nesemnificative ar fi pentru tine, cu excepția cazului în care indic altfel. drum spre domnul Coupe.)

141

SCRISOARE CĂTRE J. M. L. COUPET

Roy, 18 ianuarie 1787

Majestatea Voastră!

Este adevărat că opera mea este încă doar o colecție de materiale, selectate fără o ordine anume, 90 pentru că, din cauza diverselor întârzieri din partea cenzorilor, nu m-am grăbit să termin această bucată de hârtie, care, judecând după răspunsul, pe care acum m-ai onorat, sper să-l fac în sfârșit publicității în curând.

În ciuda interesului meu de a grăbi publicarea, nu prevăd însă, stimate domnule, din cauza treburilor personale, pe care nu le pot amâna în nici un caz, posibilitatea de a vă prezenta lucrarea spre judecată mai devreme decât într-un cateva saptamani. Sunt bucuros să vă avertizez despre acest lucru pentru a evita orice suspiciune de neglijență din partea mea.

Între timp, vă sunt foarte recunoscător, domnule, pentru felul de aprobare preliminară pe care ați avut plăcerea să o acordați lucrării mele și mă voi bucura perfect dacă se va dovedi demnă de a întări opinia favorabilă care s-a ivit la dumneavoastră când ați făcut prima dată Citește.

Fiți îngăduitori, milostiv domnule, față de firească și oarecum zadarnică, dacă vreți, revărsare de sentimente ale autorului, cuprinsă de entuziasm din prima rază de glorie. Acest prim impuls de încântare, mi se pare, merită iertare, deoarece este destul de comun la tot felul de scriitori. Aș dori acum să trec la un mic premiu pe care Academia din Arras l-a acordat recent eseului meu, anunțând la una dintre ultimele sale întâlniri, despre care o relatare este cuprinsă în materialele pe care le-am primit, că „Domnule Arhivist Land, sau Tratat metodologic de punere în ordine a arhivelor senioriale și de întocmire și continuare ulterioară continuă a inventarelor de titluri, planuri, precum și a inventarelor de domenii, feudale și de cenzură”; se pare că acest eseu va fi foarte util pentru conducerea moșiilor și că autorul a arătat în prospectul său destul de amplu vlăstarurile de mare talent.

Dacă titlul și numele autorului unei opere mărețe, exact de același fel, în cuvintele dumneavoastră, stimate domnule, nu sunt un secret, și dacă nu vă rog în exces să-mi spuneți despre ele, mi-aș satisface curiozitatea, și ca urmare rivalul meu aș vinde o copie a operei mele: căci atunci când cineva aparține unei profesii, este întotdeauna plăcut să știi tot ce se referă la ea, fie că este bine sau rău.

Cu o adevărată plăcere din partea unei cunoștințe mai apropiate cu dumneavoastră, am onoarea să rămân cu deplină încredere și respect desăvârșit, stimate domnule, față de dumneavoastră etc.

142

PS Dacă îmi faci onoarea să răspund încă o dată, te rog, folosind calea pe care am avut onoarea să ți-o arăt, să ții cont de puțină precauție și să-ți pecetluiți scrisoarea doar cu o gazdă de altar, pentru că plicurile sunt rupte în poștă. dacă pecetea se simte în interiorul lor. Am observat acest lucru de mai multe ori, ultima dată în legătură cu scrisoarea dumneavoastră, care a ajuns la mine prin poștă cu ștampila poștalei Arras.

SCRISOARE CĂTRE BIGORGU

Roy, 18 ianuarie 1787

Stimate domn, profit de ocazia de a-l vizita pe domnul Devin, tipografie din Noyon, prietenul meu, care va avea onoarea de a vă înmâna această scrisoare, pentru a vă implor, cel mai urgent, să-i transmiteți, la rândul dumneavoastră, doar o răspuns în două cuvinte, indiferent dacă este sau nu sau atenție la ceea ce am avut plăcerea să vă adresez acum aproximativ o lună și, fără a intra în detalii, cum stau lucrurile acum în acest sens.

Am onoarea să fiu cu cea mai sinceră și desăvârșită devotament, grațios suveran, față de al tău etc.

SCRISOARE DE DUBOIS DE FOSSE

Roy, 24 ianuarie 1787

Majestatea Voastră!

Trebuie să vă felicit: 1) cu ocazia intrării dumneavoastră în Societatea Academică a Echilibrului și nu sunt deloc surprins că această nouă distincție se adaugă celor multe altele pe care le meritați datorită talentelor voastre strălucite; 2) și cu un alt eveniment, mai puțin important, și anume, cu expirarea termenului săptămânal notoriu de îndeplinire a atribuțiilor de echeven, de care, se pare, atât de te-ai temut; și nici asta nu mă surprinde deloc, din moment ce mulți alți echeveni, fără îndoială mai puțin capabili decât voi, și-au îndeplinit cu succes sarcinile săptămânale și deseori au crezut că le-au condus într-un mod foarte lăudabil.

Ai manifestat cu adevărat o dorință reală de a-mi oferi o satisfacție deplină, trimițându-mi cu o acuratețe desăvârșită toate scrierile frumoase, despre primirea cărora am îndrăznit să-ți exprim dorința. În fiecare zi dobândiți astfel, domnule amabil, din ce în ce mai multe drepturi la recunoștința mea; De asemenea, vă sunt recunoscător că, cu amabilitate, continuați să-mi trimiteți rapoartele întâlnirilor voastre, din ce în ce mai interesante datorită artei voastre perfecte de a găsi noi frumuseți în ele.

M3

Am citit cu plăcere și interes memoriile lui M. Gode-Froy⁹¹. Părerile lui mi se par corecte și bine dovedite. De asemenea, am constatat că planul său a fost conceput în mod admirabil și capabil să producă beneficii pe care nu le exagerează deloc. Cu toate acestea, absorbit de subiectul său și, aparent, fără să ia în considerare nimic altceva, pare să aibă o simpatie ciudată pentru călugări, care, spune el, au stăpânit mai întâi arta diplomației, apoi au desăvârșit-o și au transmis-o generațiilor următoare. Această afirmație pare destul de plauzibilă, dar, între noi, dacă această binefacere ne este dată de pustnici, sunt foarte înclinat să cred că aceasta este singura binefacere pe care am primit-o de la ei.

Răspunsul Musée de Paris către M. Legais despre mesajul său ®2, să spun adevărul, mi se pare foarte ciudat. Este destul de capabil să confirme opinia că nu există altă țară în care s-ar strădui atât de mult să protejeze femeile ca în a noastră. Dar poate că această atenție excesivă este în mare măsură cea care contribuie la faptul că „nervii lor sunt atât de slabi”? În orice caz, ar fi foarte neplăcut ca compozițiile bune să fie sortite uitării chiar de la naștere, de teamă că orice expresie aspră ar putea provoca leșin la un ascultător sensibil. Un asemenea inconvenient, desigur, nu era deloc prevăzut atunci când, dorind să dea o dovadă extraordinară a spiritului filozofic al epocii noastre, au hotărât să admită sexul frumos în colecțiile noastre literare! Nici măcar nu cred că Molière sau vreun alt comedian a remarcat vreodată neînțelegeri uimitoare de acest gen. Dar dacă este nedrept să privim sexul slab de un drept care i-a fost deja acordat prea târziu, sub pretextul plauzibil că unele dintre persoanele de acest sex nu știu să-l folosească, atunci rezultă că de dragul de o asemenea prejudecată ciudată susținută de oameni, operele cele mai valoroase prietenii adevărați ai omenirii ar trebui să rămână complet necunoscute într-o țară, parcă create pentru a-și răspândi efectul dătător de viață? Nu există vreo modalitate de a-i salva de la o interdicție atât de generală și la fel de nerezonabilă, recurgând la puțină viclenie și furându-i, fără știrea unor mici creaturi „de inimă slabă”, în mijlocul unor oameni puternici care pot extrage forțe noi din lor?

Anexez aici edițiile a VI-a și a VII-a ale operei domnului de Tournon, pe care îl consider cel mai înțelept dintre gramaticienii noștri, și extrag din lucrarea sa fragmente pe care sper să le folosesc. Am făcut și extrase din mesajul lui M. Leroy de Flagey despre caracteristicile adevăratei faime. De asemenea, vă întorc această lucrare extrem de filozofică și vă mărturisesc că nu pot să o laud pentru adevărata ei valoare. Fiecare om cinstit o poate aprecia, pentru că va găsi în ea numai lucruri pe care inima lui bună le va accepta cu bucurie. Lasă elementele de bază

144

moralitatea noastră se sprijină pe astfel de scrieri; și în speranța acestui lucru, voi spune cu deplină sinceritate și indiferent de tot felul de formule obișnuite, dar lipsite de sens și absurde, că rămân,

Majestatea Voastră,

Cel mai umil și ascultător slujitor al tău

Babeuf

SCRISOARE DE DUBOIS DE FOSSE

Roy, 31 ianuarie 1787

Majestatea Voastră!

N-ar fi potrivit să abuzez de curtoazia ta și să-ți cer sacrificii mai mari decât cele pe care le aduci pentru mine. Le găsesc cu mult superioare oricărui lucru pe care aş putea face în semn de

recunoștință. Prin urmare, desigur, nu veți vedea nimic ciudat dacă mă abțin astăzi de la detalii având în vedere faptul că am aproape la fel de multe dificultăți ca și dvs., deși sunt de alt fel. Mai mult, ai tot dreptul să-mi scrii pe scurt și nu ești deloc obligat să explici ce motive importante este cauzat acest lucru - doar bunătatea ta excesivă te îndeamnă la astfel de explicații: dar dacă m-aș gândi să te imit în acest sens, asta nu ar fi numai înseamnă că am uitat tot ce îți datorez, dar m-ar expune unei persoane care nu este capabilă să înțeleagă că un cuvânt al tău valorează mai mult decât pagini întregi din vorbăria lui jalnică.

Am citit cu mare interes prima parte a marelui memoriu al domnului Dupati⁹³. El poartă, după părerea mea, sigiliul celei mai complete convingeri. Aș dori foarte mult să văd continuarea ei, precum și rechizitoriul voluminos al domnului Serge ⁹⁴, despre care se vorbește mult în ziare. Îndrăznesc să sper să primesc la timp, cu ajutorul dumneavoastră binevoitor, domnule, aceste lucrări senzaționale provocate de evenimente care creează o epocă memorabilă în anele secolului nostru.

Am citit cu mare interes și o poezie adresată baronului de Tott⁹⁵, pe care îl cunoșteam din memoriile sale turcești. Aceste versuri mi se par un omagiu drept și vrednic adus faptelor descrise chiar în aceste memorii, care vor înconjura mereu memoria acestui mare om cu o aureolă de onoare.

Am onoarea să fiu cu constanța sentimentelor mai profunde decât poate fi exprimată,

suveran milostiv, slujitorul tău cel mai umil și ascultător

Babeuf

145

SCRISOARE DE DUBOIS DE FOSSE

Rua, 7 Februarie 1787 Bunul domnule!

M-am grăbit să profit de ocazie pentru a vă fi de folos. Aș dori ca astfel de cazuri să fie prezentate mai des și sper că nu vă veți îndoi de sinceritatea acestei dorințe, având în vedere exactitatea cu care am întocmit o listă de observații referitoare la subiectul pe care mi l-ați încredințat; aceste observații sunt atașate. Cu aceeași exactitate lichidezi ceea ce numești datoriile tale față de mine. Faceți chiar mai mult decât ați promis trimițându-mi nu numai textul integral al valoroaselor opere poetice ale domnilor Masclet și de Sacy, care mi-au stârnit din nou cea mai mare admirație, ci și alte lucrări interesante, pe care vi le revin. „The Floor of Flowers”, „Diana” și „Wishes” de Mr. Roman⁹⁶ aparțin genului elegant, și sunt cu adevărat frumoase. Orația funerară, prin însuși numele ei, este o compoziție jalnică, iar această calitate nu poate fi contestată în discursul rostit la sicriul domnului de Rozier⁹⁷, acel celebru ratat. După părerea mea, scrierile de acest fel suferă adesea de un dezavantaj - exagerarea; dar acest discurs mi se pare eliberat de un asemenea viciu. Îl laudă pe chimistul harnic și ingenios așa cum merită, dar condamnă energic comportamentul nechibzuit

de îndrăzneț și ambiția nerezonabilă a unui aeronaut prea
întreprinzător. Știi cu ce sentimente am onoarea să fiu constant,

Majestatea Voastră,

Slujitorului tău cel mai umil și ascultător, Babeuf

PS De asemenea, v-ați angajat să-mi trimiteți Călătoriile lui M.
Crignon în Suedia⁹⁸ și Teoria vânturilor a lui M. de la Coudraye. Ei
bine, domnule, sunteți în stare să plătiți, deci plătiți. Vă cer asta
ca o favoare.

Cred că aș fi nedemn de bunătatea ta și de jena pe care ți-o provoci
din cauza mea, dacă m-aș mulțumi să citesc pur și simplu astfel de
lucrări o dată și să nu folosesc ocazia pe care mi-o oferi să le simt
din nou frumusețea și să le împărtășesc distracția. cu prietenii.

146

SCRISOARE DE DUBOIS DE FOSSE

Roy, 24 februarie 1787

Majestatea Voastră!

Femeile despre care îmi scrii nu se numără nicidecum, dacă nu mă înșel,
printre cele care leșin la citirea unor opere literare semnificative
atât prin conținut, cât și prin modul de prezentare. Cred, totuși, că
sunt cel puțin la fel de sensibili ca aceia, dar, spre meritul sexului
lor, mult mai capabili să controleze această sensibilitate în mod
inteligent. Mențiunea numelui Mademoiselle Le Masson de Golft evocă în
memoria mea, domnule, una dintre scrisorile dumneavoastră amabile, din
26 octombrie a anului trecut, în care, sau cel puțin în raportul nr. 3
atașat acestuia, mi-ați promis pentru a trimite unele dintre lucrările
ei. Vei fi, desigur, atât de bun încât să nu neglijezi această
făgăduință, precum și toate celelalte pe care bunăvoința ta și
considerația ta bună te-au îndemnat să mi le faci.

De fiecare dată când îmi faci onoarea scrisorii tale, adaugi noi
angajamente la angajamentele tale anterioare față de mine. Îmi
promiteți din nou primul tabel al Muzeului din Amiens cu privire la
diferitele tipuri de aer și gaze, ale căror definiții sunt date de M.
Abbe Renard ¹⁰⁰ (raport nr. 15, dacă, spuneți, vreau să fac cunoștință
cu el). . De ce nu?). Cu alte cuvinte, de fiecare dată când primesc
aceste scrisori, dobândești noi drepturi la recunoștința mea.

De fiecare dată când mă onorați cu scrisoarea dumneavoastră, domnule,
mă informați despre noi favoruri pe care vi le arată cei care au
darurile muzelor. Cu alte cuvinte, de fiecare dată când primesc aceste
scrisori, nu ar trebui să exagerez în căutarea unui compliment banal
pentru tine, ci ar trebui să-mi dublez reverența față de cel ale cărui
rare merite îl fac demn de tot ceea ce poate fi măgulitor pentru un
muritor și care, orice ar fi fost o distanță între el și mine, se
demnește să mă favorizeze cu favorurile lui.

Raportul nr. 16 trimis de dumneavoastră trezește în mine, stimate domn, o dorință irezistibilă de a vă cere un eseu pe tema: „Este o persoană sensibilă mai fericită...” Această întrebare este cu atât mai mult pe gustul meu, cu cât dvs. deja s-a destins să-mi vorbească despre asta vara trecută și mi-ai mărturisit că ești aproape mulțumit de ceea ce am spus despre acest subiect. Vă veți aminti, poate, că ceea ce am spus a fost, în adevăr, în stilul lui M. Baron de Course¹⁰¹, dar în ideile sale era destul de asemănător.

Am citit Genius ¹⁰², Călătoriile vărului Jacques ¹⁰³ și sfârșitul Memoriei lui M. Dupaty; dacă aș avea mai mult timp (motivul care m-a obligat, cu mare regret, să nu răspund

147

la scrisoarea dumneavoastră săptămâna trecută), v-aș descrie în detaliu ceea ce a trăit inima mea când a citit aceste diverse lucrări. Dar presupun că te-ai demnat să-l cunoști suficient pentru a-i aprecia puțin calitatea și a putea ghici cum îl poate influența fiecare dintre aceste genuri.

După aceea, trebuie să crezi că scrisoarea lui Polypa către Seneca ¹⁰⁴ nu putea să-mi facă decât cea mai mare plăcere.

Sunt cu desăvârșire incapabil să prezint vreo considerație asupra artei de a calcula valoarea gândurilor ¹⁰⁵. Întotdeauna am crezut că există o mie de moduri diferite de a vedea același lucru și că toate depind de diferența infinită care există în natura fizică și morală a oamenilor; dar nu văd cum judecata valorii ideilor poate fi subordonată principiilor combinațiilor numerice și calculelor, care ar da rezultate adevărate și invariabile. Desigur, dacă s-ar implementa o astfel de metodă, ar aduce cele mai mari avantaje: nu am vedea atât de multe opinii opuse, fiecare dintre acestea fiind considerată corectă, deși în majoritatea cazurilor sunt false. Talentul autentic ar primi în sfârșit o răsplată justă: numai faptele bune ar fi acceptate și ar aduna respectul cuvenit, în timp ce cele rele ar fi excluse necondiționat și ar înceta, ca niște paraziți ticăloși, să împărtășească celor dintâi ceea ce de drept le aparține numai lor; nimeni nu și-ar exprima păreri mai pripite despre nimic; totul ar fi trecut mai întâi prin cuptorul acestei arte, substanțele valoroase ar fi izolate din aliaj și tot ceea ce este scris ar fi rezultatul nu atât al activității minții, cât al metodelor pur mecanice. Rațiunea ar juca atunci doar un rol subordonat, constând în confirmare, și nu în judecată. Dar cum se pot face toate acestea? Cum se poate face acest lucru? Așteaptă și vezi.

Se pare că nu ți-am scris că trimit „Flower Floor” a domnului Roman. Permiteți-mi să vi-l returnez în câteva zile, împreună cu numărul 8 al revistei Plimbări.

Am onoarea să fiu recunoscător pentru sentimentele cu care mă răsplătești,

Majestatea Voastră,

Cel mai umil și ascultător slujitor al tău

Babeuf

148

SCRISOARE DE DUBOIS DE FOSSE

Rua, 7 martie 1787 Stimate domnule!

Pe 28 februarie, o persoană cunoscută mi-a scris: „M-am flatat cu speranța de a aduce broșura atașată¹⁰ în capitală pentru vânzarea cu amănuntul, dar, neputând face acest lucru, sunt obligat să decid să o vând cu amănuntul în diferite provincii. . După cum înțelegeți, nu pot face asta decât cu măsuri de precauție. M-am gândit că ai putea să-mi faci o favoare și să-ți interesezi corespondentul din Arras în organizarea vânzării sale cu amănuntul. Dacă ar fi atât de amabil, sunt destul de convins că s-ar putea vinde multe exemplare în acest oraș. Le-aș da la 30 de sous, pentru ca negustorul să vândă la 48. Ar fi necesar ca acest domn să se dezvolte să respecte regula de a da comerciantului doar 12 exemplare odată, pentru ca plata să se facă treptat. , așa cum a fost vândut. Dacă va fi atât de amabil încât să primească răspunsul său, pe care vă rog să mi-l comunicați, îi voi transmite broșura la Arras prin oficiul poștal din Paris. Copia atașată la aceasta este destinată acestui domn și vă rog să i-o oferiți la următoarea ocazie.

Îmi îndeplinesc, stimate domnule, datoria mea față de această persoană, trimițându-ți o copie a broșurii menționate; citirea acestuia, poate, nu vă va lăsa indiferent și vă va permite să judecați dacă doriți să participați la distribuția lui. Dacă puteți face acest lucru, mă veți obliga oferind un serviciu persoanei a cărei comandă o execut acum, iar apoi veți adăuga noi obligații cu acest nou serviciu tuturor celor pentru care trebuie să vă plătesc, iar eu, din partea mea, nu pot decât să adauge sentimentelor, exprimate în mod repetat de mine, o cerere de a mă considera constând în dependența veșnică de tine ca,

suveran milostiv, slujitorul tău cel mai umil și ascultător

Babeuf

SCRISOARE DE DUBOIS DE FOSSE

Rua, 17 martie 1787 Stimate domnule!

Ai avut amabilitatea de a-mi scrie sincer și de a repeta că ne vom dedica corespondenței noastre doar în măsura în care treburile personale ne permit. Știi cât de puțin folosesc această permisiune și doar circumstanțe convingătoare

149

autoritățile mă pot obliga să fac acest lucru. Prin urmare, vă veți demni să nu mă învinovați prea mult pentru faptul că după ultima dumneavoastră scrisoare mi-am permis să amân răspunsul, asigurați-vă că există o înțelegere între noi, pe care o folosesc întotdeauna doar fără tragere de inimă. De asemenea, m-aș simți întristată dacă, în absența împrejurărilor care mă obligă atât de imperativ la tăcere, ați accepta

împrejurările care mă privează de una dintre cele mai mari bucurii ale mele drept scuză pentru a face această privare și mai sensibilă, lăsându-mă complet fără. Atenție. Credeți, domnule amabil, că voi fi aspru pedepsit dacă nu mă voi mai bucura de plăcerea de a vorbi cu dumneavoastră și că ori de câte ori mă voi putea da cu totul liber ei, va fi o plăcere inexprimabilă pentru mine.

Ești prea înzestrat cu un suflet bun ca să mă privești de această plăcere. Și chiar dacă vorbăria mea ți se pare, nu voi spune fără sens, dar cel puțin plictisitoare, ești atât de departe de cea mai mică aparență de egoism încât ai răbdare să mă asculți. Și eu, mai puțin delicată, îmi voi satisface în continuare dorința urgentă de a învăța.

Vă revin multe lucrări despre care m-aș aventura să exprim câteva considerații, dar nu am încă timp să o fac. Probabil nu este o mare pierdere. Totuși, din motivele expuse mai sus, îmi promit să vorbesc mai mult în timpul liber.

Totuși, trebuie să vă rog să-mi faceți plăcere, trimițându-mi o scrisoare de la Mademoiselle Le Masson de Golft și programele concursurilor pentru premiile din 1787 și 1788 ale Societății Clubului Philadelphian din French Cape, împreună cu Prospectul acestui societate 107. Când îmi scrii: „Ai vrea, ca să-ți trimit așa și așa”, este la fel ca și când mi-ai scrie: „Ți-o trimit”, pentru că accept tot ce mi se oferă.

Continuați, vă implor, să credeți în sentimentele de respectuoasă admirație, recunoștință și altele cu care am avut deja și am onoarea în mod constant să mă abonez,

Majestatea Voastră,

Cel mai umil și ascultător slujitor al tău

Babeuf

150

„Lista lucrărilor pe care domnul de Fosse, secretarul Academiei din Arras, a promis să vi le trimită” începe la 6 octombrie 1786. 108 [Roy, 17.JP 1787]

Titluri ale eseurilor Scrisori care promit livrare Datele trimiterii acestor pachete și scrisorile de retur

Memorie premiată a domnului Delegorgue Jr., avocat al consiliului provinciei Artois, cu privire la problema împărțirii fermelor propusă de Academia din Arras Scrisoare din 5 iulie 1786, 23.X.86 11.1.87
Prospectul lui M. Moreau de Saint-Méry, președinte al Musée de Paris, despre legile și constituțiile coloniilor franceze din Antilele Americii .

Plimbările Clarissei, opera lui M. Turpont, de la Muzeul din Paris, 19 X 86. Diverse litere de la * la *

Diverse scrieri ale domnișoarei Le Masson de Golft, membră a academiei, care locuiește la Le Havre la 26.X.86.

Scrisoare despre revendicările la faimă, de M. Leroy de Flagey al Academiei din Dijon pe 2 și 23.XI, 86. Întors la 24.1.87.

Poemul călugărului Devien despre moartea prințului Leopold de Brunswick
2.XI 86

Pamflet de M. Godefroy, arhivar la Lille, intitulat: Planul lucrărilor literare care urmează să fie realizate din ordinul Majestății Sale pentru căutarea, culegerea și folosirea documentelor și monumentelor istorice de drept de stat ale Monarhiei Franceze la 9 și 23.XI. , 86. Trimis pe 11 și returnat pe 24.1 87 G.

Eseul lui M. Opua despre sărbătorile legale, despre înmormântarea și trandafirii lui Provins, 16.11.86

Detalii despre tratatul specific Prevestitor de schimbări în întreaga lume etc. 16.XI 86

* Omisiuni la TSKST4.

151

Sfârșitul mesei.

Titluri ale eseurilor Scrisori cu promisiuni de a le trimite Datele trimiterii acestui pachet Scrisorile mele care anunță returnarea expedierii

Memorii domnului Dupati in apararea a 3 persoane condamnate la kolesova- 14.XII 86 24.1 87 31.X 87

NIJ

Piese noi care au succes în teatrele noastre 14.XII 86 11.1 86

Poemul lui M. Mascle, avocat la Parlamentul din Paris, despre declinul din 14 decembrie 1986, 30.1 87, 2 iulie 87.
sesiuni de antrenament

Poezie de M. de Sacy, cenzor regal și membru de onoare al Academiei din Arras: despre sclavia americană 23.XII.86 aceeași zi 7.II.87

a germanilor și a negrilor Poezii ale domnului de Tarange, medic la Douai 24.1.87 aceeași zi 31.1.87

și membru de onoare al Academiei din Arras, baronului de Tott, autorul Amintirilor turcilor și tătarilor Scrierile domnului Roman de Douai, intitulate: Jumătate de flori, Diana, Ana - 30.1.87 aceeași zi
romantism creonic și dorințele mele

NIA

Călătorie prin Suedia, eseu de domnul Crignon 30.1 87

Theory of the Winds, de M. de la Coudraye, membru al multor academii
30.1.87

vărului Jacques la Abația din Arruez

Tabelul diferitelor tipuri de aer și gaze, compoziția lui M. Abbe Renard al Academiei din Amiens, profesor 7.II 87 G.

fizicieni din Amiens

Geniu, odă, compoziția domnului Abbe Jeanne, secretar al Societății Regale 14/11/87 14/11/87 24/11/87

societate agricolă din Orlea

Nu

Epistolă în versuri, de M. Bourignon din Sainty, intitulată: 14/11/87.

scrisoarea lui Pauline către Seneca

Piatră funerară despre nefericitul Pilatre de Rozier, componența domnului Huet 18,1 87 30,1 87 7.II 87

de Froberville, secretar indispensabil al Științelor Fizice și ale Naturii

Societatea Orleans „Journal de la Langue française” Diverse litere
de la * la * la fel ca următorul la fel ca următorul
Scrisoare a domnului Blanchard către cetățeni la 26 noiembrie
1787, la fel ca la 17 martie 87 *
Orașul Valenciennes despre a 23-a ascensiune în martie 1787. Prima
piramidă în apropiere
un grup de baloane Strofe despre prietenie la fel la fel la fel

* Omisiuni în original.

152

SCRISOARE DE DUBOIS DE FOSSE

Rua, 21 martie 1787 Stimate domnule!

Astăzi nu am timp decât să vă trimit în grabă câteva întrebări care s-au născut în creierul meu care visează cu ochii deschiși în legătură cu propunerea pe care ați dori să o fac 10®. Acestea sunt întrebările:

1

Nu este risipă să lași în duh în fiecare an o treime din cele mai bune pământuri, sau chiar toată suprafața arabilă? Dacă răspunsul este da, determinați teoretic: 1) beneficiile pe care le-ar putea aduce desființarea acestei practici, minus costurile suplimentare asociate introducerii practicii opuse, 2) mijloacele cele mai potrivite pentru a convinge majoritatea fermierilor să urmeze acest lucru. practică nouă dar.

2

Prin ce mijloace ar putea fi stabilite în modul cel mai fidel cantitatea, amplasarea, limitele tuturor bunurilor imobile, precum și drepturile și obligațiile care le revin, indiferent de poziția lor în fața legii, și chiar să perpetueze această fixare, indiferent de schimbările care ar putea apar în repartizarea și amplasarea obiectelor de impozitare, astfel încât să se prevină orice fel de litigiu între cetățeni în legătură cu bunurile imobile și 1.

3

Având în vedere cantitatea totală de cunoștințe dobândite acum, care ar fi starea poporului dacă instituțiile sale sociale ar fi de așa natură încât între toți membrii săi să domnească egalitatea perfectă, încât pământul pe care trăiește să nu fie al nimănui și să aparțină tuturor, că toată lumea, în sfârșit, ar fi generală, până la produsele de toate tipurile de industrie. Ar fi astfel de instituții bazate pe legea naturală? Este posibil ca o astfel de societate să existe și să se găsească mijloace de distribuție absolut egală? 112

Înțelegeți, dragul meu domn, că imaginația mea nu ar putea da naștere la toate aceste întrebări dacă nu aș fi avut considerații mai ample pe acest subiect; iar în cazul în care aceste subiecte sunt propuse de societatea dumneavoastră învățată, voi încerca fără îndoială să le dezvolt.

Am onoarea de a fi invariabil cu sentimentele pe care le cunoașteți,
dragă domnule,

Cel mai umil și ascultător slujitor al tău

Babeuf

153

SCRISOARE DE DUBOIS DE FOSSE

Roy, 28 martie 1787

Majestatea Voastră!

Îți sunt foarte îndatorat, dar mă măgulesc că îmi voi putea îndeplini obligațiile destul de repede și mă aștept să mai am timp să purtam o discuție amănunțită despre multe dintre problemele pentru care mi-ai furnizat materiale. Dar tu, desigur, înțelegi că va fi, așa cum se spune, des, dar încetul cu încetul.

Înainte de a vă returna Raportul dvs. nr. 18, l-am recitit cu o plăcere extraordinară. Totul mi se pare foarte interesant. Pot să am vreo speranță să citesc într-o zi, în catalogul lucrărilor promise că mi se vor trimite, „o colecție de eseuri de M. Boutier”? 113 Cât de importante tratează subiecte în ele! Cât de bine scot în autor o persoană cu adevărat sinceră! Cât de bine pot fi dezvoltate astfel de idei de un suflet capabil să le producă! Câte avantaje are o astfel de persoană, impregnată de propriile sale vederi, pentru a convinge, a captiva, chiar a fermeca orice făptură cu orice dar de sensibilitate!

Întrebarea adresată de Academia din Besançon (Este talentul mai presus de toate regulile?) îmi amintește de un eseu publicat în Journal de la Langue française, 1786, nr.2, pagina 48. Acest eseu se intitulează: „Despre pericolul stabilirea regulilor în artă”. A fost energic criticat de M. Domergue. De asemenea, mi s-a părut că autorul a construit un sistem pur sofisticat, după cum reiese din următorul pasaj:

... Surd la glasul zeității, Omul a îndrăznit să disprețuiască ceea ce îi dictează această voce. El a respectat legile tiranice, a creat o sută de coduri și reguli himerice. Capabil să creeze doar cu prețul muncii grele, El și-a pierdut frumusețea, încercând să evite greșelile. Admirator steril al noului său idol, Artistul a devenit un copist servil.

Fără aceste cătușe nu îndrăznește să facă un pas,

etc.

... Surd la vocea Divinității, Omul a îndrăznit să disprețuiască ceea ce îi dictase Dumnezeu S-a robit legilor tiranice Din reguli a format o sută de coduri himerice Numai în stare să nască cu ajutorul muncii, El a pierdut frumusețile în fugă de defecte, Al noului său idol adorator

steril Artistul a devenit doar un copist servil, Avea nevoie de fieruri de călcat ca să îndrăznească să facă un pas etc.

154

Dacă este ceva adevărat în aceste afirmații, mi se pare că ele conțin exagerări grosolane și că raționamentul autorului se sprijină pe un fundament dubios și fals. Căci fără reguli, cum și-ar construi propriul poem? Și-ar fi putut ferma atunci cititorii, așa cum a reușit să facă cu eseul său construit cu artă? Dar înclin să cred că acest pasaj a fost prilejul Academiei Besancon de a ridica o întrebare care mi se pare, ca ție, dragul meu domnule, pe cât de importantă, pe atât de greu de luat în considerare.

fabula domnului meu și a vânzătorului ambulant mi se pare foarte instructivă, dar mi se pare că presupusa anecdotă este spusă într-un mod oarecum prea bufon și deloc duh.

Astăzi închei cu aceasta, asigurându-vă că, cu o reverență și o simpatie nesfârșită dictate de recunoștință, subscriu,

Majestatea Voastră,

Cel mai umil și ascultător slujitor al tău

Babeuf

PS Vă rugăm să revizuiți ultima mea scrisoare din 21 din această lună și să înlocuiți cuvântul „remediați” conținut acolo de două ori în a doua întrebare cu cuvântul „determină”. Nu ar fi mai bine să înlocuiesc și cuvântul „instituții”, folosit și el de două ori, la a 3-a întrebare a mea cu cuvântul „instituții”?

SCRISOARE DE DUBOIS DE FOSSE

Rua, 12 aprilie 1787 Stimate domnule!

Omul propune, dar Dumnezeu dispune. Recunosc acum corectitudinea acestui proverb. În ultima mea scrisoare din 28 martie, te-am asigurat că din acea zi voi aranja totul în așa fel încât să-mi achit cât mai curând vechile datorii față de tine. Necesitatea de a face o călătorie destul de lungă stătea în calea împlinirii acestei intenții și mi-a răpit plăcerea la care tânjiseam să plătesc o datorie atât de sfântă. Să încercăm astăzi să ne răsplătim oarecum pentru necazul pe care ni l-a cauzat o soartă imperioasă. Acesta este și un adevăr vechi: inima omului este așa aranjată încât cea mai irezistibilă dorință de a face un lucru apare în noi doar atunci când i se opun obstacole.

În primul rând, mă bucur să vă spun că, întrucât The Military Device v-a făcut plăcere, este absolut necesar să acceptați cadou un exemplar al acestei lucrări. În acest scop, anexează aici o copie. În ceea ce privește cunoașterea autorului, aceasta este legată de dificultăți ceva mai mari:

153

este necesar ca mai întâi să-l conving că se poate deschide în siguranță către un înțelept care caută o întâlnire cu o persoană talentată doar pentru că are o dispoziție pentru el.

În urma acestui pamflet, vă trimit o notă de M. Maren ii5. Veți vedea, domnule, că paginile exemplarului pe care mi l-ați trimis sunt marcate cu unghia în mai multe locuri. Marturisesc ca nu am rezistat la cateva „zgarieturi”. Ma vei ierta? Cel puțin îndrăznesc să sper. Mai mult, vă spun, eram încă foarte reținut, căci dacă aș fi dat frâu liber impulsului meu, aș fi făcut bucăți complet această mizerabilă lucrare. Spun nenorocit, dar răbdare, să nu ne devansăm, să nu anticipăm: înainte de a judeca, este cazul să luăm în considerare. Știți, dragă domnule, care m-a întors atât de puternic împotriva acestui drag domnule Marin: nu este nimeni altul decât acest fanfaron al lui Beaumarchais. M-a impregnat atât de mult cu mintea lui caustică, încât, de îndată ce am aruncat o privire spre frontispiciul biletului, mi-am găsit o identitate cu ceva ce văzusem mai devreme și mi-am amintit imediat de acest citat batjocoritor: „La Ciotat, un orașel în care micuța Mary este. pentru o mică taxă toarce pe o orgă mică dintr-o parohie mică. Mi-a fost suficient să observ că la sfârșitul paginii 5: „... dar fiii marilor domni etc.”. - Domnul Marin pare să fie pe cale să spună... exact opusul a ceea ce spune de fapt, adică că „Pontus de Thiard, orbit de gloria strămoșilor săi etc., nu a răspuns deloc preocupărilor profesorilor săi. .” La pagina 8; „Syrus de Tiares, nepot al Pontului, căruia i-a cedat episcopia, și autor al multor lucrări demne de respect, a afirmat, ca și el, etc.”. Cine a cedat episcopia? Cine a fost autorul? Cine a pretins? De ce să nu spunem, pentru a evita orice ambiguitate: „Cyrus de Tiares, nepot al Pontului și autor al multor lucrări demne de respect, s-a certat, ca și unchiul său, de la care a primit episcopia, a argumentat, zic eu, cu cea mai mare forță. ...” La pagina 10: „În această epocă a ignoranței, erudiția Pontului era considerată un miracol”. Dar aceasta este o laudă proastă pentru eroul său. O asemenea importanță nu ar fi trebuit să fie acordată entuziasmului nebun al ignoranților. Ce contează pentru mine că munca mea este admirată de o persoană care nu este capabilă să o aprecieze? Trebuie să termin, dragul meu domnule, dar nimeni nu mă va obliga să trec în tăcere că paginile 12 și 13 sunt pline de prostii, de locuri comune, de fraze obscure, uriașe, prost construite, lipsite de logică, care contrazic atât ideile general acceptate, cât și altele. afirmații din același discurs, că sunt multe lucruri în el care sunt de neînțeles, poate chiar pentru scriitorul însuși etc., etc., etc., etc., și, așa cum spune creatorul lui Figaro, „acesta este Marey, acesta este cel mai pur Marey, vă spun eu” secolul al XI-lea.

Oricum, oricât de multe îmi vorbesc, stimate domnule, despre mulți alți autori, nu pot să gândesc și să vorbesc despre ei în așa fel încât

am

ca un academic din La Ciotat. Nu aș compara cu el în niciun caz pe celebra mademoiselle Le Masson de Golft, ale cărei scrisori de educație ți le întorc. Ce subtilitate a stilului! Ce profunzime de raționament! Ce expresivitate în descrieri, ce logică exactă, ce judecăți reușite, ce vederi largi și bine exprimate. O, binevoitor domnule, fă-mi o favoare și trimite-mi și alte lucrări pe care le ai din acest

fermecător favorit al Muzelor, pe care îl admir, pe care îl admir, care mă încântă.

O astfel de femeie ar putea cultiva în sufletul altor femei acele perfecțiuni care ar corespunde personajului portretizat de domnul Turion în cartea sa Plimbări. Vă trimit cea de-a 8-a ediție a acestor Plimbări cu o cerere foarte urgentă de a nu mă lipsi de edițiile viitoare. Așadar, ne va da acest bun profesor în curând un alt rod al vegherilor sale harnice (Psyche)? Nu mă îndoiesc că această lucrare nu va fi în niciun fel inferioară altor lucrări ale aceluiași maestru.

Vă trimit „Scrisoarea lui Pauline către Seneca”, de la care am primit o mare plăcere. Înainte de a trece la poezie, a fost necesar să citiți explicațiile anterioare despre viața acestui om de știință antic pentru a judeca talentul autorului, care a reușit să ocolească cu îndemânare toate momentele nefavorabile din viața unui filozof și să lase doar Spectacol al durerii lui Pauline, care, arzând de iubire veșnică, își plânge nefericitul soț, ale cărui virtuți și talente își amintește constant, fără să se gândească niciodată la neajunsurile sale.

Am citit și diversele fabule ale domnului de la Vieville. Toate mi se par pe cât de spirituale, pe atât de morale.

V-ar plăcea, domnule, să mă informați despre ziua în care va avea loc ședința dumneavoastră publică și să promiți să-mi trimiteți cât mai curând un extras din raportul despre aceasta?

Invariabil cu aceleași sentimente pe care am onoarea să fiu, dragul meu domn,

Cel mai umil și ascultător slujitor al tău

Babeuf

Anexez la acest pachet broșurile și programele Clubului Philadelphia, pe care le-am citit cu mare interes.

157

SCRISOARE DE DUBOIS DE FOSSE

Rua, 13 aprilie 1787 Stimate domnule!

Când ne contactează, trebuie să încercăm să răspundem. Într-o scrisoare din 27 martie, extrem de amabil de la început până la sfârșit, îmi pui o întrebare:

„A cui critică este cea mai teribilă: o persoană luminată și cu adevărat educată sau una semiștiințifică? Cine este mai înclinat să admire? Cine reproșează mai rău și mai caustic?”

Nu îmi este greu să vă dau un răspuns, îl găsesc foarte ușor în scrisoarea cu care m-ați onorat pe 9 noiembrie a anului trecut. În scrisoarea mea anterioară, mi-a scăpat în treacăt o remarcă, că micile talente, aparent, sunt mai puțin înclinate spre cenzură decât spre admirație. „Nu știu nimic despre asta”, ai răspuns, „și adesea văd că

cea mai caustică critică este o dovadă de mediocritate. O persoană cu adevărat educată știe cât de greu este să faci ceva bine și că și în cele mai bune lucrări, în care s-a investit multă muncă, sunt încă multe lipsuri, iar acest lucru îl înclină în mod firesc către răsfață.

Ce poți spune când auzi vocea rațiunii în sine și te simți complet convins? Pot avea o altă părere fără a contrazice propria mea rațiune? Cum să adaug ceva la o astfel de definiție sau să iau ceva din ea, când eu însumi recunosc că numai ea corespunde subiectului și este transmisă în modul cel mai clar și mai expresiv?

Vă rog să-mi spuneți cine este autorul care a primit în 1784 premiul desemnat de dumneavoastră pentru lucrarea la întrebarea pe care v-am trimis-o într-una din ultimele scrisori, unde a fost prima dintre cele 3 întrebări ale mele? 118 Ați dori să adăugați câteva detalii succinte despre mijloacele pentru care a vorbit acest autor și care au câștigat apoi voturile Academiei față de el? 119

Sunt foarte flegmat de mesajul dvs. că puteți folosi a 2-a și a 3-a întrebare a mea și că există o anumită posibilitate ca să propuneți o întrebare pentru 1789 care este foarte apropiată de cea de-a 2-a întrebare. Mi-ar plăcea foarte mult, și, mai mult, să nu se schimbe nimic în ea, decât că se vor face niște completări, înclinate să găsească alte avantaje. Este deja ușor de prevăzut câte beneficii va aduce soluționarea acestei probleme, care va fi atât de benefică pentru societate. Și prevăd posibilitatea deplină a acestei decizii. Dintre toate aspectele pozitive deja remarcate, singurul care ar depinde de voința guvernului, care i-ar fi deosebit de potrivit în circumstanțele actuale și de implementarea căruia este chiar interesat, întrucât își va reduce costurile, cel puțin în aceeași măsură cu costurile de

158

a populației, aceasta este o ușurare extremă a creării unui cadastru, un general și CONSTANT 120.

Am onoarea să rămân neschimbată cu aceleași sentimente, stimate domnule,

Cel mai umil și ascultător slujitor al tău

Babeuf

Vă trimit Moartea lui Ludovic al XI-lea 121 Această lucrare înfățișează perfect ororile acestei domnii nefaste: ignoranță deplorabilă; mijloace scăzute și nedemne; un despotism teribil care îl leagă pe despotul însuși de o mie de ori mai crud decât ultimii dintre supușii săi asupriți; puterea, obsedată de frica constantă, luptându-se tot timpul cu oroarea care o chinuie; superstiție; fanatism care hrănește cele mai revoltătoare vicii etc. Dar îmi place François de Paul în această lucrare, astfel de oameni sunt rari la felul lui. Acest sfânt este un om cu adevărat cinstit.

PS Tocmai am primit continuarea memoriului domnului Dupatty, de la Societatea literară din Clermont-Ferrand 122. Sa nu credeți că am în

vedere societatea la care se face referire în „Journal de Bouillon” 123 din 15 martie, pag. 64. .

SCRISOARE DE DUBOIS DE FOSSE

Roy, 14 aprilie 1787

Majestatea Voastră!

Scopul acestei scrisori nu este atât de a vă spune ceva semnificativ, cât de a vă trimite cele două broșuri atașate.

Primul este Skanderbeg al lui M. du Buisson. Am luat partea lui, citind atât piesa lui, cât și prefața discretă care a precedat-o, în care, după părerea mea, el vorbește pe bună dreptate împotriva autorilor Journal de Paris și împotriva actorilor primului nostru teatru. Consider că lucrarea lui este foarte bine scrisă, iar intriga tragediei pe care a ales-o este demnă de a fi pusă în scenă.

Al doilea este Mormintele din Verona. Pentru a lăuda această lucrare, îmi va fi suficient să spun că domnul Mercier este menționat în cartea mea 125. De fapt, acest autor mă interesează întotdeauna atât pentru stilul său, cât și pentru conținutul operelor sale. Ambele se aplică acestei drame.

Cândva, în timpul liber, voi avea plăcerea să vă spun ce părere am despre „Schimbarea întregii lumi” 2c. Am niște gânduri (poate greșite) despre sistemul lui, care ar putea să nu fie atât de rău dacă ar fi adoptat. Judecând după micul dejun, s-ar putea crede că și alte mese ar fi tolerabile și că îmbrăcămintea, locuința, așternutul, școala

159

pete îi etc vor fi de asemenea potrivite. Fără îndoială că, din moment ce totul va fi aranjat în așa fel încât fiecare om să aibă aceeași parte în toate ca tovarășii săi, nimeni nu va invidia pe nimeni și atunci nu vor mai fi dispute, diferențe, pasiuni, etc etc., etc., s-ar mai putea scrie încă patru pagini despre asta.

Am onoarea să rămân mereu cu aceleași sentimente, dragă domnule,

Cel mai umil și ascultător slujitor al tău

Babeuf

SCRISOARE DE DUBOIS DE FOSSE

Rua, 4 mai 1787 Stimate domnule!

După ce domnul Opu, de care m-ai dispus de multă vreme, m-a dus la admirație pentru profunzimea cunoștințelor sale de chimie și ușurința stilului în materie de poezie, 127 întrucât astfel de talente larg separate nu pot fi combinate decât într-o persoană remarcabilă, Am experimentat ceva același sentiment față de domnul Deven Deserville 128. Sper că în timp vă veți demni, domnule, să-mi dați ocazia să citesc treptat toate lucrările primei dintre ele pe care le-ați numit

și, de asemenea, să-mi trimiteți scrisoarea celui de-al doilea în întregime în versuri și proză, un interesant fragment din care este cuprins în raportul dumneavoastră nr. 22, cu atât mai mult că acest autor mă interesează în mod deosebit, cu cât este compatriotul meu: ca și mine, este un adevărat Picardie (mă înțelegeți).

Voi fi foarte scurt - în câteva ore am de gând să plec în capitală, unde, din fericire, mă aștept să rămân doar foarte puțin timp. Poate că voi avea în curând onoarea să vă trimit un eseu pe care l-am scris pe un subiect foarte util 129. În așteptarea acestui lucru, vă rog, dragul meu domnule, să credeți în imuabilitatea tuturor sentimentelor cu care am onoarea. a fi,

suveran milostiv, slujitorul tău cel mai umil și ascultător

Babeuf

SCRISOARE CĂTRE CONTE DE CASTEGES 130

Roy, 4 mai 1787

domnule conte! În conformitate cu scrisoarea blândă pe care mi-ai dat-o la 16 martie a acestui an, acum aproximativ o lună m-am dus la castelul tău din Framerville, intenționând să-mi aduc respectul, dar la sosire am aflat de absența ta. Nu am îndrăznit să-mi permit să o salut pe doamnă

160

finto, pentru care nu am avut onoarea să fiu cunoscut. L-am vizitat doar pe Monsieur Cure și am avut plăcerea de a-i accepta invitația de a lua masa. De asemenea, a fost atât de amabil încât să-mi spună, la cererea mea, adresa dumneavoastră, domnule Conte, și i-am explicat că, după ce am planificat o călătorie la Paris, care coincide cu ora șederii dumneavoastră în capitală, presupun că am onoare să vă vizitez, după ce v-am scris anterior. Veți afla acum, domnule conte, din ce motiv nu am putut până acum să îmi ofer nici una, nici cealaltă plăcere.

De obicei, încerc să mă distanțez de tot ceea ce nu are legătură directă cu studiile mele, iar acesta ar trebui să fie comportamentul oricărei persoane consecvente. Altfel, riști să observi multe și să nu atingi nimic. Totuși, domnule, de ceva vreme am uitat această regulă lăudabilă. Într-adevăr, noua întrebare care m-a fascinat nu este deloc lipsită de legătură cu afacerea în care sunt angajată zilnic. Momentan, nu pot să vă spun decât titlul primului dintre ele: Un scurt eseu etc.

Doar acest titlu, domnule Conte, poate deja să vă dea o idee despre importanța subiectului în cauză. Deși l-am dezvoltat doar într-o „schemă scurtă”, îndrăznesc, totuși, să cred că mi-am dezvoltat deja subiectul suficient pentru a-mi face ușor să-mi faci o idee. Circumstanțele actuale ale lui I31 sunt cu siguranță potrivite pentru prezentarea unui astfel de proiect, dar este important să profităm de momentul de bun augur. Întorsătura pe care o iau lucrurile ar putea foarte bine să dea motive să presupunem că, odată ce sunt recunoscute avantajele cursului de acțiune pe care îl propun, amplexarea

întrebărilor pe care le acoperă și interesul general profund pe care îl reprezintă nu vor mai permite să fie ignorate; dar poate mă vor scuza, domnule conte, dacă îmi exprim dorința ca măcar să nu-mi fie furată onoarea invenției. Temerile mele sunt bine întemeiate. Nu este deloc rar să vezi, mai ales la curte, cum intriga josnică aruncă priviri lacome asupra tot ce este în jur și pune în mișcare izvoarele prin care, din păcate, reușește prea des să-și ducă la bun sfârșit planurile criminale. De asemenea, cineva se poate teme că va fi entuziasmat de alte pasiuni, mai mici, care nu mai puțin se străduiesc gelos să-și atingă scopul. Egoismul crud, zeitatea căreia mulți îi tămâie, poate recurge și la subterfugii pentru a produce eșecul unei inovații care vizează binele comun, care inspiră groază în acest flagel al omenirii. Poate că ați putea, conte, să mă ajutați să înving acești diverși dușmani, care, sunt mai mult decât conșvinși, sunt dușmanii voștri cel puțin în aceeași măsură, și îndrăznesc să vă implor sprijin. Dacă afacerea în care sunt ocupat nu ar fi de interes atât de mare pentru toate clasele, nu aș îndrăzni să stau sub protecția ta.

6 Gracchus Babeuf 101

dar întrucât acest caz îmi dă încredere că îl veți susține cu toată autoritatea, mă simt aproape îndreptățit să vă avertizez, domnule Comte, că săptămâna viitoare, când voi fi la Paris, voi îndrăzni să vin să vă explic acest caz în mai detaliat, să vă cer părerea în această chestiune, să profit de această ocazie pentru a vorbi despre inventarele, în special despre ale dumneavoastră, și, în final, să vă asigur cât de mare este devotamentul respectuos cu care am cinstea etc.

SCRISOARE DE DUBOIS DE FOSSE

Rua, 23 mai 1787 Stimate domnule!

Revenind din capitală, găsesc aici scrisori datate 1, 9 și 15 ale acestei luni și asta îmi rămâne din citit atât aceste scrisori, cât și eseurile anexate acestora.

Mi se pare că acțiunile de atracție sunt descrise foarte clar în studiul trimis. Raționamentul autorului este destul de convingător pentru mine și sunt înclinat să fiu de acord cu el. Dar, trebuie să mărturisesc, nu încerc să-i urmăresc obiectiile. Desigur, dificultatea mea provine din lipsa de cunoștințe relevante în acest domeniu, ceea ce trebuie să mărturisesc. Sunt foarte enervat, dragul meu domnule, că în acest caz ați ales atât de fără succes destinatarul, dar sper cel puțin că veți aprecia sinceritatea cu care declar că v-aș spune cu mare plăcere mai multe dacă aș avea toate cunoștințele pe care mi le atribuiți cu drag.

Am citit cu deplină plăcere memoriul despre desalinizarea solului. Autorul, după părerea mea, a dezvoltat această poveste utilă la perfecțiune și constat că a fundamentat în mod convingător sistemul de opinii conform căruia apa este constituentul principal al sucului nutritiv al plantelor.

Aveți, dragul meu domn, o asemenea abundență de resurse, încât de ceva vreme sunteți nevoit să mă privați de plăcerea pe care acum, cu toată amabilitatea și grija, mi-o oferiți din nou: mă refer la Journal de la

Langue française, în care mi-au stârnit admirația și aprobarea (la nr. 9) gândurile drepte cuprinse în lucrarea domnului Turnon, intitulată: „Despre necesitatea creării cuvintelor”.

Raportul dvs. #23 este foarte interesant. Pe de altă parte, cât de bine, dragul meu domnule, stăpâniți arta de a scoate la iveală frumusețile care disting cutare sau cutare lucrare! Trebuie să fi experimentat o satisfacție nu mică în examinarea lucrării domnului Deven Desarville, pentru că, dacă nu mă înșel, o astfel de analiză nu poate fi considerată în niciun caz o sarcină ingrată.

162

De ce să cazi într-o modestie atât de extremă și înroșire din cauza unei poezii scrise cu ocazia intrării tale în municipiu și dedicată ție de un prieten care știe să te aprecieze. La aflarea acestui eveniment, toți cei care au avut norocul să vă cunoască au trăit aceleași sentimente ca și autorul poeziei, dar pentru a exprima aceste sentimente, nu toți au putut să facă ceea ce a făcut domnul Tarange.

Ordinea stabilită de dumneavoastră în corespondența dumneavoastră generală și, în special, a noastră cu dumneavoastră, îmi dă personal aceeași satisfacție ca și dumneavoastră și este ușor să văd ce îmi place exact în această nouă rutină. Probabil, stimate domn, tu însuși ai simțit asta, căci se știe că numai făcând plăcere altora, le experimentezi singur; și reușești mereu să obții acest rezultat fericit, pentru că dai frâu liber imaginației tale inventive doar atunci când ești sigur că îl poți obține.

Din fericire, nu am suferit încă niciun inconvenient din partea administrației poștale, care s-a întâmplat, în timp ce îmi scrieți, cu unii dintre corespondenții dvs. și, deoarece cred că același lucru poate fi mai probabil să se repete și cu dvs. articole pentru mine decât cu ale mele către dumneavoastră, mă consider că nu risc nimic în a vă trimite cu această scrisoare Rapoartele nr. 23, 24 și 25 și celelalte lucrări pe care le-am menționat mai sus, împreună cu domnul până acum am ezitat să le returnez tu.

Încă nu pot să mă mulțumesc de data aceasta și să vă trimit lucrarea pe care am avut onoarea să vă promit, dar voi fi bucuros să vă raportez că în timpul unei călătorii la Paris a avut loc un eveniment, ale cărui rezultate pot fi foarte utile. Am făcut cunoștință acolo cu un om de știință care, poate, nu se bucură de tot respectul pe care îl merită, dar trebuie spus că ar putea câștiga mai mult respect dacă, pe de o parte, ar stăpâni mai bine arta de a-și prezenta ideile oral sau în scris și, pe de altă parte, ar fi mai în măsură să exercite acea flexibilitate care, spre rușinea epocii noastre, este prea des cerută de la oameni care sunt deja în cel mai bun serviciu vecinilor. Oricum ar fi, stimate domnule, printre numeroasele descoperiri utile făcute de persoana pe care am numit-o în domeniul geometriei, fizicii, mecanicii, a inventat un instrument pe care l-a numit „grafometru trigonometric”, care poate fi aplicat pe scară largă la subiecte de cea mai mare importanță. Cu ajutorul acestui instrument, el face cele mai precise măsurători ale oricăror obiecte la îndemâna ochiului, fie pe cer, pe pământ sau pe mare, pur și simplu îndreptându-l spre aceste obiecte, astfel încât la cererea dumneavoastră, stimate domnule, acest persoana

vă va spune imediat ce distanță vă desparte de acest sau acel corp ceresc, pe care îl numiți. Pune la loc cu o perspectivă confortabilă

6* 163

Tiva, iti va intocmi din nou imediat o harta geografica a tuturor locurilor pe care le poti arunca o privire. De asemenea, va determina pentru tine cu aceeași ușurință, indiferent cât de departe s-ar afla de aceste obiecte, înălțimea clopotniței, diametrul botului unui tun, înălțimea unei persoane etc., etc., etc. . Printre o mie de avantaje diferite, acest instrument poate aduce beneficii foarte reale în topografia terenurilor, deoarece (și am verificat acest lucru pe Champs Elysees împreună cu autorul însuși în prezența multor spectatori, printre care s-au numărat și experți care au admirat pe bună dreptate această invenție) face posibilă: 1) determinarea instantanee a distanței până la limitele oricărei secțiuni arătând doar reperele stabilite pentru a le indica, fără a fi nevoie de un lanț sau alte dispozitive; 2) să efectueze lucrarea cu atâta succes, încât purtătorul acestui instrument să reușească să facă singur * cât ar face cinci topografi, lucrând în mod obișnuit; 3) determinați aria parcelei (indiferent de neregulile naturale) atât de precis încât, dacă înainte diferite măsurători dădeau întotdeauna rezultate diferite, acum un calcul făcut o dată va da un rezultat care se va repeta exact, indiferent de câte ori se face. Acestea, stimate domnule, sunt cele mai scurte informații pe care vi le pot oferi despre aplicarea și utilitatea acestei invenții. Altă dată, vă voi descrie dispozitivul instrumentului în sine și voi încerca să vă fac să înțelegeți și mai bine cât de util este și ce rating mare merită.

Regret să întrerup fiecare conversație de care mă pot bucura cu un bărbat căruia îi datorez atât de mult și cine știe cu ce sentimente am onoarea să fiu,

Majestatea Voastra,

Cel mai umil și ascultător slujitor al tău

Babeuf

* Cu el, puteți măsura cu ușurință cel puțin o sută de arpani pe zi.

SCRISOARE DE DUBOIS DE FOSSE

Rua, 29 mai 1787 Stimate domnule!

Nu am primit încă o descriere detaliată a designului acestui instrument interesant de la autorul grafometrului trigonometric. În așteptarea acestui lucru, voi încerca să vă contur părțile sale principale, conform celor pe care mi-am putut aminti; acest prim proiect, după cum înțelegeți, nu poate fi decât foarte imperfect, deoarece atât termenii, cât și instrumentul în sine nu îmi sunt la fel de familiari ca și autorului.

Determinarea distanțelor se realizează printr-o operație simplă pe-

164

vodcă pe un obiect convenit prin intermediul a două lunete de același volum, care fac parte din instrument și sunt așezate orizontal la o distanță de un picior unul de celălalt. În conformitate cu îndepărtarea obiectului, distanța până la care se dorește să se determine, în momentul în care acest obiect este vizibil în mod egal la ambele telescoape, o anumită săgeată, datorită simplei mișcări necesare realizării direcției corecte a ambelor telescoape către punctul de vizare, mută exact la acela numărul unui cerc geometric (încorporat și în grafometru), care exprimă mărimea unghiului format de aceste două țevi cu punctul în cauză. Cu ajutorul unui tabel cu calcule ale valorilor în picioare, inci, linii etc., obținem imediat măsura dorită.

Cred că voi face ceea ce trebuie dacă îți trimit un eseu, al cărui subiect este destul de important. Veți recunoaște autorul lui i33, al cărui stilou, cunoscut din alte lucrări, este considerat departe de obișnuit.

Ați văzut multitudinea de pamflete efemere apărute pe tema adunării notabililor? Dacă nu le-ati vazut inca, vi le voi trimite cu mare placere.

Cu mai multă plăcere decât oricând, și mai recunoscător, devotat și simțindu-ți profund bunătatea, am onoarea să mă abonez,

Majestatea Voastră,

Cel mai umil și ascultător slujitor al tău

Babeuf

SCRISOARE CĂTRE J. P. ODIFFRE

Rua, 29 mai 1787 Stimate domnule!

Când ți-am scris despre grafometru, nu m-am prefăcut deloc că îmi vei dezvălui ceea ce numești „cheia sau metoda teoretică” a acestui instrument. Am vrut doar să vă exprim dorința mea de a primi de la dumneavoastră o prezentare analitică a rezultatelor pe care le poate da. Cunosc aproximativ aceste rezultate, dar nu am stăpânit suficient termenii, iar acest lucru, după cum înțelegi tu însuși, mă privează de posibilitatea de a explica problema cu toată acuratețea și claritatea care ar distinge definiția ta. Iată cum am încercat să dau măcar o idee despre acest subiect într-o scrisoare din 23 a acestei luni către secretarul Academiei Arras:

„Dintre numeroasele descoperiri utile făcute de omul de știință pe care l-am numit în domeniul geometriei, fizicii, mecanicii etc., a inventat un instrument pe care l-a numit „grafometru trigonometric”, care poate fi aplicat pe scară largă la subiecte de cea mai mare importanță. . Cu acest instrument, el face cele mai precise măsurători ale oricărui obiect.

obiecte accesibile ochiului, fie în cer, pe pământ sau pe mare, pur și simplu îndreptându-l spre aceste obiecte cu două telescoape de același volum, care fac parte din instrument și sunt așezate orizontal la o distanță de un picior de fiecare. alte. În conformitate cu distanța obiectului, distanța până la care doresc să determine, în momentul în care acest obiect este la fel de vinovat la ambele telescoape, o anumită săgeată, datorită acțiunii necesare realizării direcției corecte a ambelor telescoape către punct de vizare, se deplasează exact la acel număr de cerc geometric (încorporat și în grafometru), care exprimă mărimea unghiului format de aceste două țevi cu punctul în cauză. Cu ajutorul unui tabel cu calcule ale valorilor în picioare, inci, linii etc. de toate gradele posibile, obținem imediat măsura dorită. Așadar, la cererea dumneavoastră, stimate domnule, această persoană vă va spune imediat ce distanță vă desparte de acest sau acel corp ceresc. Amplasat pe un loc destul de înălțat, va întocmi din nou imediat pentru tine o hartă geografică a tuturor locurilor pe care le poți arunca o privire. De asemenea, va determina pentru tine cu aceeași ușurință, indiferent cât de departe s-ar afla de aceste obiecte, înălțimea clopotniței, diametrul botului unui tun, înălțimea unei persoane etc., etc., etc. . Printre o mie de avantaje diferite, acest instrument poate aduce beneficii foarte reale în topografia terenurilor, deoarece (și am verificat acest lucru pe Champs Elysees împreună cu autorul însuși în prezența multor spectatori, printre care s-au numărat și experți care au admirat pe bună dreptate această invenție) face posibilă, așa cum probabil ați înțeles deja din ceea ce v-am spus: 1) determinați instantaneu distanța până la limitele oricărei secțiuni arătând doar reperele stabilite pentru a le indica, fără a fi nevoie nici de lanț, nici de alte dispozitive; 2) să efectueze lucrarea cu atâta succes încât purtătorul acestui instrument să reușească să facă singur * cât ar face cinci topografi, lucrând în mod obișnuit; 3) determinați aria sitului (indiferent de neregulile naturale) atât de precis încât, dacă înainte diferite măsurători dădeau întotdeauna rezultate diferite, acum un calcul făcut o dată va da un rezultat care se va repeta exact; indiferent de câte ori este produsă.

Vedeți, dragul meu domnule, că acest lucru nu este foarte clar, dar asta este tot ce am putut face. Nu pot să spun oamenilor despre lucruri mai bine decât știu eu despre ele și până nu mă ajutați, nu pot vorbi decât despre „grafometrul trigonometric” al tău.

Am început prin a vorbi despre subiectul iubirii tale. Acum, dacă mă scuzați, să vorbim despre ceva pentru care, poate, nu am mai puțină slăbiciune. Desigur, ai ghicit imediat asta

* Poate măsura cu ușurință o sută de arpani pe zi.

166

Din nou vreau să vă deranjez cu inventarul. Ei bine, această pastilă va trebui să fie înghițită. Oricum, uneori trebuie să-i ierți prietenilor tăi câteva lucruri și sper că, ca atare, vei fi îngăduitor cu intenția mea.

Scrieți că încă nu-mi puteți spune⁴ despre cadastrul meu, pentru motivul că „împrejurările tulburi ale vremii prezente absorb atenția și timpul celui căruia i s-a înmănat memoriul meu” 134. Promiteți să-mi

spuneți vestea cât mai curând. așa cum o ai. În fine, mă asigur că nimic nu va fi trecut cu vederea în acest sens și că cauza mea este pe mâini bune. Sunt profund convins de toate acestea și mă bucur să cred că nimeni nu mă va considera atât de nedrept încât să se îndoiască de asta. Primul cuvânt al domnului Chevalier m-a inspirat deplină încredere în ceea ce s-a demnat să-mi promită și am simțit imediat că m-a tratat cu un interes sincer. Dar mi-aș dori „tocmai în împrejurările timpului dat ar putea atrage pentru scurt timp spre proiectul meu atenția persoanei căreia i s-a înmănat memoriul meu”. Și ar trebui să înțelegeți cât de interesați suntem atât el, cât și eu să inducem luarea în considerare a acestei probleme. Totuși, înțeleg că, aparent, domnul Chevalier a judecat diferit și așteaptă momentul potrivit pentru a aduce cu succes persoana în cauză la curent cu această problemă.

La întoarcerea mea de la Paris, am făcut cunoștință întâmplător cu o lucrare despre cadastru, despre care nu mai auzisem nimic până acum. Publicată în 1781, această lucrare, din nou întâmplător, poartă aproape același titlu ca al meu, deși, în opinia mea, diferă considerabil de ea în alte privințe. Raționamentul din ea este incomparabil mai reușit, iar autorul (M. du Tillet, 13*), care a scris însă o lucrare mult mai mare, a arătat mult mai bine și mai priceput ce inconveniente vor fi eliminate de cadastru și ce avantaje are. poți aduce. Are declarații foarte puternice pe acest subiect, de exemplu, următoarele: „Între asupritor și nefericitul pe care vrea să-l zdrobească, plasează un judecător care să fie la fel de formidabil pentru amândoi. Fie ca acest judecător să nu poată vedea, auzi sau vorbi... Lasă-i vocea inexorabilă să judece. Dar cine va fi acel judecător? L-am numit deja: este cadastrul. Datorită numai lui, nenumărați oameni nefericiți, gemând sub tirania taxelor arbitrare, vor fi fericiți, iar abuzurile care ne ruinează și devastează provinciile vor dispărea.

Dar în ceea ce privește metodele propuse, îndrăznesc să pronunț o hotărâre și să hotăresc asupra unei cauze în care sunt parte; nu există nicio comparație între metodele lui M. du Tillet și ale mele, atât în ceea ce privește precizia acțiunii, ușurința de colectare, cât și în ceea ce privește cel mai important lucru - constanța. Este adevărat că domnul du Tillet încearcă să găsească o modalitate de a realiza această constanță, dar ce

167

propune el, foarte complicat, obscur, într-un cuvânt nesatisfăcător. El cere inspectorului funciar să efectueze multe operațiuni, deși importante, dar imposibile pentru el și complet dincolo de sfera atribuțiilor sale etc., etc. Vă trimit, domnule, nr. 19, 20 și 21 „Courrier de l' Europa” din septembrie 1781, cuprinzând o analiză a acestei lucrări, cu cererea de a le transfera domnului Chevalier, împreună cu observațiile făcute de mine asupra acestei analize și să-l rog și în numele meu să-și ia osteneala să studieze această întrebare. puțin.și, dacă consideră rezonabil ceea ce spun, să-mi apere pe deplin drepturile inalienabile în cazul în care i se opune opera lui M. și nu dă nimic, sau foarte puțin, nou în ceea ce privește partea principală - metoda aplicare în practică.

Vă rog să mărturisiți respectul meu față de toate rudele voastre. Rămân cu cele mai sincere sentimente, stimate domnule, ale dumneavoastră etc.

Da, îmi veți face plăcere returnându-mi manuscrisul de diligență.

II acele 3 numere ale „Curierului de Geigore” când nu mai sunt necesare, pentru că trebuie să le returnez celui care mi le-a împrumutat cu amabilitate.

SCRISOARE DE DUBOIS DE FOSSE

Rua, 3 iunie 1787 Stimate domnule!

Recunosc prin prezenta că intervalul de la 15 mai până la 29 mai mi s-a părut foarte lung și plictisitor; că m-am temut că nu m-ai uitat; că ultima ta scrisoare mi-a redat curajul; că am învățat cu mare bucurie întâmplări plăcute ție, deși te-au silit să mă lipsești de plăcerea, pe care ai devenit o obișnuință s-o dai, ceea ce îmi este atât de plăcut; că mă voi bucura, în legătură cu sărbătoarea pe care o aranjați pentru vărul Jacques, să văd mențiunea pe care o va face în lunile sale 137, pe care n-am avut norocul să o citesc; că, în sfârșit, am citit cu mare interes tot ce mi-ai trimis despre Val-Muse a domnului Roman.

Iată titlul scurtului meu eseu, despre care v-am scris în scrisoarea mea din data de 4 a lunii trecute:

„0 scurtă schiță a proiectului de cadastru permanent, în care se prezintă în principal modul de acțiune care face posibil: 1) păstrarea, cu puțină muncă, a tuturor informațiilor posibile cu privire la proprietatea și dispoziția tuturor imobilelor. proprietățile regatului, și să le reînnoiască astfel încât să ei

168

a rămas mereu în formă; 2) să stabilească cele mai corecte proporții în repartizarea impozitului teritorial sau a oricărei alte forme echivalente de impozitare; 3) să colecteze impozite cu atâta ușurință încât, într-un raion format din două sute de parohii, un șef, cu ajutorul a doar trei asistenți, poate anual, și numai pentru o lună, fără ajutorul vreunui collector și fără a provoca niciun subiect de tulburare; al regelui, nu numai să facă această culegere, ci și să culeagă în modul cel mai exact informațiile necesare cu privire la toate modificările de proprietate asupra bunurilor imobile și să înscrie aceste informații în cadastru pentru a combina permanența declarată acolo cu introducerea în ea a datelor corespunzătoare situației din acest moment”111.

Vă voi putea trimite, domnule, în scurt timp manuscrisul meu, care se află acum în posesia domnului Delessard, intendentul general al finanțelor, căruia i se încredințează luarea în considerare.

Experimentând în mod constant intensitatea sentimentelor cu care am onoarea să fiu,

suveran milostiv, slujitorul tău cel mai umil și ascultător

Babeuf

Aproape că am uitat să vă spun cât de bucuros m-am bucurat să citesc în raportul dumneavoastră nr. 26 despre experimentele domnului Baron de Course cu țeava tare atacând cerealele 140.

SCRISOARE DE DUBOIS DE FOSSE

Roy, 5 iunie 1787 Domnule

Sper să vă fac pe plac trimițându-vă un memoriu în care veți găsi o descriere jalnică și îndrăzneță a urâciunilor săvârșite de oameni, pe care, datorită civilizației noastre perfecte moderne, continentul nostru nu le mai cunoaște. Dar este și mai trist că frații noștri sunt autorii acestor infamii și ne obligă, prin comportamentul lor criminal, să recunoaștem din ce în ce mai mult că noi am transferat în cealaltă emisferă teribilele vicii care ne-au umilit emisfera, și se pare că ne-am lepădat de unii dintre ei doar cu o condiție ciudată de a pângări cu ei pământul, care până atunci a păstrat, împreună cu o simplitate extremă, toată inocența și puritatea primelor secole, de parcă ar fi scris în carte. de soartă că acești dușmani cruzi ai societății nu vor fi niciodată distruși.

Memoriile menționate l-ar putea, poate, să-l inspire pe domnul Moreau de Saint-Méry, din moment ce atrocitățile care ustură

169

Desigur, provin aproape în întregime din încălcarea legilor și din lipsa de rigiditate a constituțiilor coloniilor.

Știți cu ce sentimente am onoarea să fiu, dragul meu domnule,

Slujitorului tău cel mai umil și ascultător, Babeuf

SCRISOARE BUKE „i

Rua, 8 iunie 1787 Stimate domnule!

Mă așteptam ca la întoarcerea ta din călătoria pe Rua să mă onorezi cu scrisoarea pe care mi-ai promis cu amabilitate să mi-o trimiți. Sunt nerăbdător să știu dacă ceea ce dumneavoastră și cu mine avem în vedere cu privire la acest caz poate fi realizat, pentru că altfel m-aș îngriji ca alte planuri să fie finalizate cu succes. Fiind tânăr și fără nicio avere, nu pot rata ocazia de a beneficia de acele modeste facultăți mintale care constituie singura mea posesie. Cu amabilitate, amabil domnule, fă-mi favoarea să nu mă țină să aștept inutil informații despre această chestiune și dă-mi câteva cuvinte pentru a raporta rezultatele negocierilor tale cu domnul Bonnet în cazul nostru.

SCRISOARE DE DUBOIS DE FOSSE

Rua, 10 iunie 1787 Stimate domnule!

Faptă bună, drept, faptă bună - noua ta ordine de corespondență 142. Acest lucru mi se potrivește perfect, căci, vă mărturisesc, am văzut

adesea cu regret cum corespondența noastră s-a stins din cauza unui fleac. Este adevărat că această nouă ordine va duce la faptul că resursele mele slabe, abilitățile mele foarte modeste, vor fi folosite mai des și, uneori, se poate întâmpla să nu am suficiente din acestea; dar asta nu mă sperie deloc. Dumneavoastră, dragul meu domn, aveți întotdeauna din belșug și, având astfel de rezerve, nu veți lăsa niciodată, sper, călimara mea să se usuce fără folos. Convinș de asta, reînnoiesc aici asigurările de sentimente cu care am întotdeauna onoarea să fiu chemat,

Majestatea Voastră,

De către cel mai umil și ascultător slujitor al tău, Babeuf, Raportul nr. 27 va fi trimis la următoarea poștă.

170

SCRISOARE DE DUBOIS DE FOSSE

Rua, 14 iunie 1787 Stimate domnule!

Iată câteva detalii noi despre proprietățile grafometrului trigonometric. Tocmai mi-au fost trimise de autor și mă grăbesc să vi le transmit.

„Grafometrul în starea sa actuală poate efectua măsurători cu o precizie extremă la o distanță de 200 tuaz 143. Dar dacă puneți telescoape cu mărire dublă pe el, atunci același instrument ar putea servi pentru măsurători la o distanță de 1800 tuaz cu aceeași precizie. . Dacă înălțimea bazei instrumentului ar fi dublată și ar fi plasate telescoape adecvate, măsurătorile ar putea fi făcute cu aceeași precizie la o distanță de 7200 tuaz.

Dacă instrumentul avea o bază de 3 picioare înălțime și telescoape corespunzătoare, măsurătorile ar putea fi luate la o distanță de 16.200 tuaz. Dacă baza ar fi de 4, 5 sau 6 picioare etc., etc., iar telescoapele ar fi proporționale, ar fi posibil să se facă măsurători la distanțe de 4, 9, 16, etc. ori mai mari. Cu alte cuvinte, distantele de masurat sunt proportionale cu marimea bazei si cu marimea telescoapelor. Pătratele distanțelor cresc proporțional cu cuburile înălțimii bazelor și cu dimensiunile telescoapelor.

Puteți judeca utilitatea unui astfel de instrument atât pentru întocmirea unui cadastru în întregul regat, cât și pentru munca practică a geografilor și a geodeților. Dacă puneți acest instrument pe o bază înaltă de doi metri, va fi suficient pentru a măsura terenul. Dar dacă ar fi vorba de întocmirea unei hărți a țării, ar fi indicat să crești înălțimea bazei cu 3, 4, 5, 6 picioare, în funcție de tipul de vedere pe care vrei să o obții.

Cea mai largă vedere nu poate depăși douăsprezece leghe în rază. Această valoare trebuie limitată la determinarea înălțimii bazei instrumentului destinat măsurării zonelor și alcătuirii hărților; iar pentru utilizare pe mare sau în astronomie, această bază poate fi mărită.

În funcție de înălțimea bazei instrumentului, acesta poate servi la măsurarea dimensiunii oricărui corp la o distanță de 2, 4, 600 sau chiar 2000 de tuase sau mai mult, cu condiția ca acesta să fie vizibil din locul unde va fi instrumentul. plasat. Prin urmare, utilitatea sa pentru determinarea dimensiunii oricărui corp pe teren care nu poate fi abordat este clară.

Pe lângă aceasta, la instrument este atașat un alt instrument, pe care l-aș numi un ciclometru geometric. Cu ajutorul acestuia din urmă, puteți măsura unghiuri de la 15 secunde la 90 de grade și chiar mai mult. Prin urmare, este foarte util pentru cartografiere și încă mai mult pentru astronomie, pentru care este acest ajutor

171

Acest instrument a fost construit, având în vedere faptul că este posibil să se măsoare diametrul oricărui corp cu o precizie de o secundă. Prin urmare, utilitatea sa pentru observarea trecerii stelelor și planetelor prin meridian și pentru determinarea înălțimii lor meridionale cu o precizie de o secundă ♦ este clară.

Acestea sunt, pe scurt, beneficiile care pot fi obținute din aceste două instrumente combinate într-unul singur.

Prin urmare, vă rog să corectați, în conformitate cu această scurtă trecere în revistă, acele locuri din scrisoarea dumneavoastră către Academia Arras care nu corespund acestor detalii.

M-am gândit, domnule, că cel mai bun mod de a corecta autorul care mi-a fost încredințat ar fi să vă trimit această copie a scrisorii sale.

Toti cu aceleasi sentimente am onoarea sa fiu, domnule,

Cel mai umil și ascultător slujitor al tău

Babeuf

* Cu ajutorul unei noi metode descoperite recent de mine, mă flatez să-i pot oferi aceeași precizie pe care ar avea-o un cadran de perete cu o rază de 57 de picioare.

SCRISOARE DE DUBOIS DE FOSSE

Rua, 17 iunie 1787 Stimate domnule!

Întrucât considerați că este riscant să vă trimit manuscrisul Cadastrului Permanent, mă voi mulțumi să vă trimit cât mai curând o copie a acestuia, fie de mână, fie chiar tipărită, dacă se întâmplă ca această lucrare să fie tipărită.

O persoană foarte respectabilă (și foarte educată), căreia i-am încredințat acest eseu, care i-a trezit interesul, l-a aprobat și chiar a spus că „este incomparabil mai înalt decât orice despre care au scris M. du Tillet du Villard în 1781 și alții vreodată. această problemă. Acest om s-a angajat să prezinte munca mea mai multor membri ai noului Comitet al Consiliului Financiar, asigurându-mă că acesta este cel mai

bun mod de a o face cunoscută. Cu toate acestea, deja acum o lună am fost informat că această prezentare a fost făcută, iar între timp nu am primit niciun răspuns. Ați putea, domnule, să-mi arătați o altă cale în locul celei pe care am ales-o, în cazul în care aceasta din urmă nu mă duce la nimic pozitiv? Poate comunica proiectul meu la adunările provinciale, îl face public prin tipărirea 145 etc.

Am onoarea să fiu, cu deplină încredere etc., etc., etc., cel mai umil și ascultător slujitor al tău

Babeuf

172

SCRISOARE DE DUBOIS DE FOSSE

Rua, 21 iunie 1787 Stimate domnule!

Nu te-am întrebat de mult. Nu știu de ce este așa și mă surprind o asemenea moderație, deoarece este mai degrabă în natura mea să vreau să acționez mai des în rolul unui petiționar. Poate, dragul meu domnule, pentru că, datorită grijilor dumneavoastră generoase, dorințele mele sunt întotdeauna mai mult decât satisfăcute. Cu toate acestea, știți că este în natura noastră să devenim din ce în ce mai lacomi pe măsură ce câștigăm. De aceea, în ciuda abundenței de care mă bucur datorită dumneavoastră, nu pot rezista dorinței de a citi scrierile lui M. Couret de Villeneuve '46, ale căror titluri mi se par foarte interesante, sunt date de Raportul dumneavoastră nr. 28.

Iarta-ma aceasta manifestare a unei dorinte pasionale de a ști totul, de a vedea totul. Această slăbiciune este destul de comună printre iubitorii de toate felurile, mai ales printre iubitorii de literatură. Mi-ar plăcea să mă conducă, dacă nu să îmbogățească literatura cu ceva scris folositor cândva, atunci măcar la folosirea beneficiilor ei și la impregnarea tuturor virtuților atât de bine înfățișate de ea, cu acelea care ajută să devină mai bune!

Am onoarea să fiu cu devotament și recunoștință, dragă domnule,

Cel mai umil și ascultător slujitor al tău

Babeuf

SCRISOARE DE DUBOIS DE FOSSE

Roy, 24 iunie 1787

Majestatea Voastră!

Nu sunt deloc familiarizat cu mecanismul eudiometrelor¹⁴⁷, dar îi voi scrie imediat prietenului meu, creatorul grafometrului trigonometric, care, având cunoștințe mari în toate ramurile matematicii, sper să ne ofere informații satisfăcătoare despre aceasta. subiect.

Mă bucur cu această ocazie să vă arăt zelul meu de a-mi exprima recunoștința pentru bunătatea voastră și am onoarea de a fi invariabil cu aceleași sentimente,

suveran milostiv, slujitorul tău cel mai umil și ascultător

Babeuf

173

SCRISOARE DE DUBOIS DE FOSSE

Roy, 28 iunie 1787

Majestatea Voastră!

Raportul dumneavoastră nr. 29 s-a dovedit a fi de un interes deosebit pentru mine datorită detaliilor privind admiterea în glorioasa dumneavoastră comunitate de oameni de știință, ale cărei nume celebre le enumerați acolo 148. Cele mai multe dintre aceste nume sunt deja bine cunoscute în lumea literară, ele. vor deveni coloana vertebrală a stimatului tău liceu, iar apartenența lor la acesta sporește, la rândul său, respectul de care se bucură deja pe Muntele Sacru acești favoriți ai zeilor.

Am citit cu plăcere despre decizia luată de stimata dumneavoastră societate de a continua să organizeze de două ori pe an alegeri pentru academicieni de onoare. Prin această împrejurare, am îndrăznit să cred că, dacă s-ar fi întâmplat vreodată (pentru că nimic nu trebuie să fie disperat, căci adesea se exprimă îndoiala cu privire la faptul că ceva este absolut imposibil pentru om) să fiu capabil să realizez ceva demn de atenție, am va profita de asta pentru a da dovadă de un curaj și mai mare, adică de a cere permisiunea acestei societăți pentru a ocupa un loc printre solicitanții la onoarea de a-i aparține.

Te rog să-mi ierți îndrăzneala mea, pe care nu mi-aș fi dat dovadă niciodată dacă nu aș fi avut onoarea de a te cunoaște și de a fi cu sentimente pe care le cunoști,

Majestatea Voastră,

Cel mai umil și ascultător slujitor al tău

Babeuf

SCRISOARE DE DUBOIS DE FOSSE

Roy, 1 iulie 1787

Majestatea Voastră!

Am citit cu mare interes în raportul dumneavoastră nr. 32 versurile adresate domnului Roman de către copiii acelui nobil, a cărui creștere a supravegheat-o. Dar interesul meu este diminuat atunci când mă gândesc neîncrezător (uneori este rău să fii neîncrezător) că aceste versuri ar fi putut fi inspirate din aceleași motive ca cele despre

care vorbește M. Despérou (de la Academia La Rochelle) în poemul său intitulat „Poetic”. Iluzii”:

Aproape din leagăn, inocența lui ingenuă a bolborosit rime inofensive,
Virtuțile cărora mame, unchi, nași Aprobate cu dulciuri.

Curând poeziile sale de tineret au fost plasate în Mercure,

474

Pentru că a notat cu atenție sub formă de prefață: Compusă de domnul așa și așa, paisprezece ani. Și-a amintit de el și l-a folosit atât de mult, încât și la bătrânețe a fost tratat cu îngăduință de oameni amabili care îl considerau un copil *.

Îmi doresc, domnule, ca bănuielele mele să fie neîntemeiate, nu aș vrea deloc să pun la îndoială talentele domnului Roman, pe care le prețuiesc foarte mult. Dar oricât de atent ai trata educația, trebuie să fii de acord că gândul la un poet în jachetă pentru copii va crea întotdeauna doar ideea că cineva adult este în spatele lui.

Am onoarea să fiu mereu cu aceleași sentimente, dragă domnule,

Cel mai umil și ascultător slujitor al tău

Babeuf

SCRISOARE DE DUBOIS DE FOSSE

Roy, 8 iulie 1787

Majestatea Voastră!

Sistemul Reformativului Lumii¹⁴®, precum și reflecțiile corespondentului dumneavoastră cu privire la reforma codului¹⁵ îmi oferă astăzi alte reflecții, în cursul cărora voi încerca să iau în considerare modul în care aceste proiecte diferite sunt similare și cum diferă. unul de altul.

Ambii par să lupte pentru binele comun. Dar dacă comparăm un vis cu altul, un paradox cu altul paradox, atunci chiar nu știu pe care dintre acești doi gânditori să prefer. Cu toate acestea, unul dintre ele are un subiect mult mai larg decât celălalt. Apostolul codului universal pare să dorească ca oamenilor din toate clasele să li se acorde aceleași drepturi în toate țările în ceea ce privește ordinea moștenirii, iar acest lucru ar fi foarte bine. Dar Reformativul universal ar dori să vadă tuturor oamenilor fără deosebire o parte absolut egală din toate bunurile și beneficiile de care se pot bucura în lumea noastră păcătoasă, iar asta, mi se pare, ar fi mult mai bine.

* Aproape în leagăn inocența lui sinceră

Bălbăite versuri benigne ale căror mame, unchi, nași, Își mărturisesc excelența cu dulciuri, Că în curând și-a văzut versurile adolescentine În Mercur ocupând un loc Pe care cu grijă l-a pus acolo ca prefață, De

domnul, de paisprezece ani. Lasă-l să-și amintească de aprilie, care a durat mult. Acela destul de bătrân a mai obținut har Pentru copilăria lui în ochii oamenilor buni.

175

Inconsecvența obiceiurilor noastre este surprinzătoare. Dar dacă ne întoarcem la momentul apariției lor, se dovedește că nu este nimic surprinzător în asta. Oamenii de atunci, ignoranți și barbari, nu puteau face decât acțiuni care corespundeau caracterului lor. Toți cei cuprinși de răpirea cuceririi s-au străduit, urmând tendința inumană, exacerbată de minunatul sistem feudal, să stabilească obiceiuri capabile să-și satisfacă vanitatea ridicolă. Tâlharul de succes a fost doar pe jumătate mulțumit când a reușit să dobândească o moșie bogată. Aroganța sa grosolană a avut de suferit la gândul că această moșie, fiind împărțită între toți urmașii săi, nu și-a putut oferi de mult proprietarului acea importanță stupidă pe care averea oarbă o acordă de obicei oamenilor călăuziți de prejudecățile caracteristice acelor vremuri. Pentru a evita astfel de probleme, au venit cu o nouă infamie. În numele lăudării, glasul sângelui a trebuit înăbușit, iar membrii mai tineri ai familiei au fost aproape lipsiți de mijloacele lor de existență pentru a-l copa pe cel mai mare cu excесе și a-i da o strălucire imaginară, dându-i proprietatea uzurpată și. un nume primordial urât. Aceasta este originea așa-numitului „nobil” și a tuturor distincțiilor scandaloase din toate clasele societății. Oricine era mai puțin crud, mai puțin viclean sau mai nefericit în luptă nu putea deveni decât un slujitor și un obiect al disprețului față de ceilalți. Așa se explică și formarea unor coduri ciudate, care au servit uzurpatorilor drept documente de confirmare și legitimare a jafurilor lor, iar familiilor învinse, ca sentință irevocabilă de confiscare a bunurilor lor. Asta nu e tot; s-a asigurat că aceștia din urmă nu se vor putea ridica niciodată din starea lor de umilință și că, dimpotrivă, ei au fost întotdeauna priviți de clasa învingătoare ca un fel de specie de rang foarte scăzut a rasei umane. Acest lucru a flatat, de asemenea, aroganța preteișilor „nobili”, iar la cererea lor extravagantă s-a scris că ei vor recunoaște doar primul lor copil de sex masculin ca principal moștenitor și că fiii mai mici și chiar fiicele mai mari vor fi considerate de ei doar ca jumătate, un sfert sau. chiar mai des ca o cincime din copil. La adunările care au fost chemate să întocmească aceste coduri, cei care, în virtutea averii lor, aveau mai multă influență și superioritate, au conceput articole după bunul lor plac. Așa se explică inconsecvența și inconsecvența acestor lucrări, denumite uneori modele de prudență și justiție impecabilă, în timp ce, în esență, ele sunt doar dovezi fără echivoc ale pasiunilor care le-au călăuzit.

Ce ar putea oferi un astfel de cod nou, care ar aduce o singură modificare, încetând să interzică într-o provincie ceea ce este legal în alta? Ar fi un paliativ slab împotriva unei boli foarte grave. N-ar strica

176

că copiii mei s-ar naște săraci și lipsiți de cele mai necesare lucruri, în timp ce copiii vecinului meu milionar din momentul în care s-ar fi născut vor trăi în lux deplin. Acest lucru nu l-ar împiedica pe

vecinul meu, plin de aroganță din cauza averii sale enorme, să mă trateze cu un dispreț extrem, doar pentru că sunt doar un om nefericit, aplecat sub greutatea sărăciei. Acest lucru nu l-ar împiedica pe moștenitorul feudal al acestui om arogant să devină un mare domn, în timp ce fratele său mai mic ar fi un tânăr destul de sărac în comparație cu el, iar sora sa, a cărei inimă duioasă nu o dezgustă deloc față de legăturile lui Hymen, fii silit, de dragul unei mari mari a cotei fratelui mai mare, să te zid într-o mănăstire. N-ar strica, etc., etc., și de multe ori, etc.

Dar îmi place foarte mult Universal Reformer! Ce păcat că nu spune nimic despre felul în care va acționa. Îi dorim să finalizeze colecția de abonamente cât mai curând posibil, astfel încât să umple acest gol. Planul său este, fără îndoială, cuprinzător și mi se pare că, după punerea în aplicare a tot ceea ce își propune, va mai rămâne de pedepsit o singură crimă, și anume evitarea muncii comune, care este, fără îndoială, în beneficiul întregii societăți. . Acest lucru ar necesita probabil¹⁵¹ ca toate persoanele cu titluri și influențe să renunțe la rangurile, posturile și pozițiile lor. Dar acesta nu va fi cazul. Pentru a face o mare revoluție, trebuie să faci schimbări mari. Și în plus, ce înseamnă, de fapt, aceste titluri ridicole? Nimic mai mult decât nume deșarte și himerice inventate de aroganță și confirmate de răutate. Ar trebui să existe diferențe între oameni? De ce să acordați mai multă importanță celui care poartă sabia decât celui care a fost capabil să o falsească? Oare natura, contribuind la dezvoltarea rasei umane, i-a ordonat să se supună altor legi decât cele trasate de ea pentru toate celelalte ființe animate? A vrut ca o persoană să mănânce mai prost, să se îmbrace mai rău, să aibă o locuință mai proastă decât alta? Este plauzibil ca acesta să fi fost cazul în primele secole ale existenței lumii? Cunoașterea modernă a manierelor naturale ale fraților noștri americani, înainte ca noi să le descoperim pământul pașnic și să-i supunem unei asemenea maltratări, nu infirmă o asemenea afirmație? Autorul lui Emil spune că prima persoană care, după ce a îngrădit un teren, a decis să declare: „Acesta este al meu” a fost vinovatul tuturor relelor care s-au abătut asupra omenirii. În altă parte, Jean Jacques spune că aceste necazuri au dus la apariția tuturor cunoștințelor pe care le-am dobândit ulterior. Dar Jean Jacques spune că toate aceste achiziții nu ne-au făcut decât să ne bucurăm mai puțin decât în starea inițială a naturii; de aceea pare că vrea să ne trimită înapoi pentru a ne oferi cea mai bună bunăstare posibilă. Mi se pare că reformatorul nostru realizează mai mult decât Cetățeanul

177

Geneva, despre care am auzit uneori ca despre un visător gol. Desigur, a visat bine, dar omul nostru visează mai bine. Asemenea lui Jean Jacques, el susține că, întrucât oamenii sunt absolut egali, nu ar trebui să dețină nimic individual, ci să folosească totul în comun; astfel, la naștere, o persoană nu ar trebui să fie nici mai mult, nici mai puțin bogată și respectată decât oricine altcineva din jurul său. Dar în loc să ne alunge, așa cum face domnul Rousseau, să locuim în pădure, să ne hrănim la umbra unui stejar, să ne potolim setea la primul pârâu pe care îl întâlnim și să ne odihnim sub chiar stejarul unde am găsit prima dată hrană. , Reformatorul nostru ne oferă patru mese bune pe zi, ne îmbracă foarte grațios și oferă fiecărui cap de familie o casă drăguță în valoare de o mie de lei. Asta înseamnă să

poți îmbina bucuriile vieții sociale cu aspectele plăcute ale vieții naturale și primitive 152. Cât despre mine, noroc! Sunt gata să devin unul dintre primii emigranți care vor merge să populeze noua republică. Nu voi obiecta la adaptarea la toate regulile de acolo, dacă aş putea trăi acolo în fericire și mulțumire, fără neliniște pentru soarta copiilor mei și pentru a mea. Dacă, ca și aici, îmi câștig existența cu condeiul, voi fi fericit fără să mă simt disprețuit de profesiile presupuse mai rafinate, care cred că au dreptul să-mi arunce priviri patronatoare; din partea mea, nu-mi va fi greu să mă tratez pe picior de egalitate cu meșterul care îmi va pieptăna părul, sau cu cel care îmi coase pantofii. Într-adevăr, așa ar trebui să fie. Nu este nevoie de astfel de artizani utili? Dacă gustul sau înclinația lor naturală i-a determinat să aleagă aceste profesii mai degrabă decât studiul dreptului, ar trebui, prin urmare, să fie considerați ca fiind mai puțin importanți pentru societate decât cei pe care înclinația sau capacitatea i-au condus la o carieră judiciară? Toată lumea nu poate fi judecător, iar cei care au ajuns în această funcție poate că au lucrat pentru acest lucru mai puțin decât vreun muncitor nefericit, față de care natura s-a dovedit a fi ingrată și care nu putea învăța decât cea mai simplă meserie. Este posibil să-i învinovățim pe acesta din urmă pentru că nu a primit înclinații mai favorabile la naștere? Ar trebui, așadar, să se bucure de mai puține avantaje decât dacă soarta ar fi fost încântată să-l înzește cu capacitatea de a conduce ca șef al unei republici întregi? Tocmai a învățat să tricoteze? Ei bine, el va tricota ciorapi pentru cultivatori, pentru bucătari, pentru viticultori, pentru meșteri textile, pentru croitori, pentru cizmari, pentru coafor, pentru zidari, pentru avocați etc., iar aceștia, la rândul lor, vor asigura pâinea, mâncarea bună, vinul, rochia, pantofii, coafura, locuința și protecția tuturor drepturilor sale. Va fi la fel cu toate celelalte profesii și sper că toată lumea va fi destul de fericită,

178

Acum câțiva ani s-au tipărit discursuri împotriva creșterii excesive a luxului. S-a plâns că toate gradele au fost amestecate, ceea ce a devenit imposibil de distins prin costumele unui domnitor proeminent de un idiot și s-a propus suprimarea acestui abuz imaginar pentru a stabili o distincție pentru fiecare grad. Acest semn, în plus, trebuia să fie expresiv și să explice ocupația fiecărei persoane, de exemplu, pentru un nobil - imaginea unei săbii, pentru un băcan - imaginea unei pâini de zahăr, pentru un comerciant de ulei de măsline - un butoi de hamsii, pentru proprietarul unei tavernă - o gasca, pentru un lacatus - o nicova, pentru un croitor, foarfeca etc. Sper că atunci când se va forma noua noastră republică, astfel de întrebări nu se vor mai pune, pentru toate meseriile utile (iar acolo, desigur, vor rămâne numai astfel) vor fi la fel de onorate.

Invariabil cu aceleași sentimente pe care am onoarea să fiu, dragul meu domn,

Slujitorului tău cel mai umil și ascultător, Babeuf

SCRISOARE DE DUBOIS DE FOSSE

Rua, 12 iulie 1787 Stimate domnule!

Nu am absolut nicio cunoaștere a codului lui Friedrich, dar, judecând după laudele pe care le dă peste tot, vreau să cred că este un cod foarte bun. Cu toate acestea, două capitole de acolo par a fi oarecum insidioase: despre vânătoare și despre pescuit. Poate că, la o examinare mai atentă, vor mai exista și alte capitole care sunt la fel de slab fundamentate, meritând nu mai puțină atenție în semnificația lor? Frederick, desigur, el este Frederick, dar ar putea el, ca rege, să-și justifice legea cu privire la proprietăți imobiliare într-un mod diferit decât a făcut-o în ceea ce privește pescuitul și vânătoarea? Indirect sau direct, probabil că s-a bazat întotdeauna pe același principiu și așa ar trebui să arate, fără îndoială, un alt sofism al lui: „Pământul este proprietatea comună a tuturor oamenilor, deci, tot ceea ce este conținut în el și produs de el. este proprietate comună aparținând societății, asociației politice care locuiește pe acest pământ. De cine este reprezentată aceasta asociație? Capul ei, regele: prin urmare, aceasta proprietate comună aparține regelui; prin urmare, nimeni nu poate deține un singur centimetru de pământ fără acordul lui și fără să-i plătească un impozit, pe care îl va folosi pentru binele comun.¹⁵³ Nu voi ezita niciodată să exprim sentimentele neschimbate cu care am onoarea să fiu.

suveran milostiv, slujitorul tău cel mai umil și ascultător

Babeuf

179

Scrisoare către J. F. A. DEVEN

Roy, 13 iulie 1787

Milos suveran și prieten!

La ce folosește scrisul dacă nu se poate spune nimic care să merite? Am primit ultima ta scrisoare. A fost interesant pentru mine din toate punctele de vedere; cu toate acestea, împrejurările m-au împiedicat să dau vreun răspuns la aceasta. Prin urmare, am considerat de datoria mea să tac. Într-adevăr, astăzi ies din acest rol, dar încă nu să vorbesc despre tine. Pot să vorbesc doar despre mine. Am un subiect foarte important, iar natura mă obligă să uit totul pentru a-mi concentra complet gândurile asupra lui. Aflați, dragă domnule, și observați cât de prost dispusă este soarta față de mine. Ies dintr-un necaz doar ca să cad într-un altul și mai mare, iar steaua mea rea mă duce, parcă pe trepte, într-o poziție nefericită, astfel încât, scăpând din ea, să pot rezista inevitabilității. a altuia, chiar mai rau. Dar destulă prefață. Este suficient să spun, dragul meu prieten, că acum patru zile am fost lovit în cel mai sensibil loc. Fiica mea, în timp ce se juca, a avut ghinionul să cadă în foc, în ciuda a două tije de fier pe care, după cum știți, dintr-o precauție, care însă s-a dovedit a fi insuficientă, le-am pus pentru a o salva. si fratele ei . Ea a suferit arsuri destul de grave la ambele coapse din cauza unei halbe de apă foarte fierbinte pe care a vărsat-o în cădere. Totuși, doar suprafața pare să fi fost atinsă, iar starea ei actuală inspiră speranță, pe care cu toții o dorim cu ardoare, că datorită cerului și grijilor noastre, putem scăpa de spaimă.

În acest moment de calm, pot să vă scriu, rugându-vă să spuneți tot ce este necesar pentru mine și confirmându-vă asigurările prieteniei perfecte cu care rămân.

Babeuf

SCRISOARE DE DUBOIS DE FOSSE

Rua, 15 iulie 1787 Stimate domnule!

Trebuie să vă răspund în chestiunea moștenirii. Cu cât mi-ar fi mai plăcut dacă s-ar da preferință sistemului Reformativului rasei umane. Potrivit lui, fiecare copil, naștându-se, s-ar dovedi a fi la fel de bogat ca cei de la care a primit viață, precum și frații săi, vecinii săi și toți oamenii. Când se căsătorește, fiecare avea să aducă cu el aceeași proprietate. La moarte, fiecare și-a lăsat toate bunurile ca moștenire către societate și nimeni nu și-ar fi dorit moartea celor dragi pentru a folosi ceea ce posedau și nu ar stârni aceleași dorințe și altora. Între timp, conform legilor noastre, indiferent de schimbările lor

180

a introduce (în ceea ce privește această clauză privind moștenirea), oricât de uniformă ar fi ea stabilită, moștenirea va contribui întotdeauna la agravarea disproporției proprietății. Am o proprietate egală cu a ta, dar diferența este că sunt tată a zece copii, iar tu ai un singur moștenitor. Astfel, dragul meu domnule, fiul dumneavoastră va avea aceeași poziție onorabilă ca și dumneavoastră, în timp ce fiecare dintre copiii mei va trebui să-și păstreze tonul cu nouă zecimi mai jos etc., etc., etc.

Lipsa timpului nu-mi permite să-mi dezvolt în continuare reflecțiile, iar acest motiv mă obligă să întrerup scrisoarea atât de brusc, spunându-ți că sentimentele cu care am onoarea să fiu nu se vor schimba niciodată,

Majestatea Voastră,

Cel mai umil și ascultător slujitor al tău

Babeuf SCRISOARE DUBOIS DE FOSSE

Rua, 19 iulie 1787 Stimate domnule!

Întrucât creatorul grafometrului trigonometric trebuie să ofere acestei invenții valoroase publicitatea pe care o merită, se poate aștepta ca societatea dumneavoastră învățată să-i permită cu bunăvoință să trimită acest instrument spre considerare, astfel încât să poată primi ulterior un raport asupra rezultatelor 154.

Am onoarea de a fi cu sentimentele cuvenite față de custodele și conducătorul șef al cercetărilor utile ale venerabilului liceu,

suveran milostiv, slujitorul tău cel mai umil și ascultător

Babeuf SCRISOARE DUBOIS DE FOSSE

Rua, 22 iulie 1787 Stimate domnule!

Am întârziat extrem de mult să răspund la scrisorile tale. Diverse dificultăți și călătorii m-au forțat să ratez mai multe mailuri, fără a-mi oferi plăcerea de a vă scrie. Probabil că veți primi în curând mai multe scrisori de la mine și poate că vor ajunge în același timp, căci, nu vă înșelați, deși fiecare sunt datate după scrisorile dvs. la care sunt răspuns, toate au fost scrise în august. 5, 155. Iată cum încerc să compensez întârzierea. Nu aș dori (și îmi pare foarte rău că nu v-am putut spune imediat după primirea scrisorii dumneavoastră din 16 iulie) să anulez acordurile propuse în scrisoarea dumneavoastră anterioară din 5 iunie și acceptate ulterior de mine. Întreb așadar, domnule

181

Domnule, după primirea acestei scrisori, arătați-mi milă și întoarceți-vă în legătură cu mine la decizia dumneavoastră inițială. Crede-mă, voi face tot ce îmi stă în putere să-ți mulțumesc pentru toată bunătatea ta. Eu, însă, vă cer îngăduința pentru toate aceste scrisori scrise în același timp.

Simt că puterea mea nu-mi permite să pun în ele nici măcar puțină sânguință pe care încerc să o pun în alcătuirea acelor scrisori pe care le scriu din când în când. Nu încerc să par mai puternic decât sunt cu adevărat. Mărturisesc că faptul că trebuie să fac atât de multă muncă în același timp mă sperie. Mi-ai pus atâtea întrebări la care trebuie să răspund! Cu toate acestea, nu disperați. Când vom obosi, sper să ne dea o pauză. Te duci mai liniștit, vei merge mai departe, spune proverbul. Să nu ne sfiim de asta. Și s-a hotărât să vă răspund pe rând la scrisorile voastre, voi sufla nasul, voi odihni un minut și voi continua, mărturisindu-vă doar invariabilitatea sentimentelor de afecțiune și recunoștință, cu care am onoarea să fiu, milostiv. suveran,

Cel mai umil și ascultător slujitor al tău

Babeuf SCRISOARE CĂTRE J. B. BABEFU

Roy, 24 iulie 1787

Am primit, dragul meu prieten, cei 15 franci tăi. Continuați să încercați, vă rog să strângeți niște sous pentru a mă ajuta în timpul recoltării. Sper că data viitoare când vă voi scrie, voi avea ocazia să vă spun o veste bună. Sophie este într-o stare destul de bună; mai are o rana usoară, nu s-a vindecat complet, a suferit mult, și noi la fel. Ea vorbește des despre tine, la fel ca și Robert, care tot repetă că te-ai dus să-i aduci bomboane.

Din toată inima Babeuf, frate

SCRISOARE DE DUBOIS DE FOSSE

Rua, 26 iulie 1787 Stimate domnule!

Nu sunt prea mulțumit de scrisoarea ta nr. 43. (Asta e îndrăzneț din partea mea, nu-i așa? De ce m-ai lăsat să spun orice cred? Nu este uneori periculos să-i pui pe oameni pe picior de egalitate?) Ce , într-adevăr, vorbești în ea? 1) Despre predicția vechiului tău marinar superstițios, care a fost confirmată datorită celei mai pure șanse. 2) Despre sugestia dvs. că mi s-a părut rău mesajul dumneavoastră către domnul Leger. 15°. De unde această presupunere? O scoți din a mea

182

tăcere pe această chestiune; dar cum pot vorbi despre toate în același timp? De fapt, părerea mea este departe de asta. Am găsit mesajul tău, dimpotrivă, foarte elegant construit. Adevărat, alături de adversarul tău, aș prefera să fie scris „în stilul lui Pindus”, și, deși se crede că doar oamenii mediocri apelează la el, l-aș aproba cu atât mai ușor pentru că, în opinia mea, aceste lucrurile mărunte, care interesează cu adevărat doar pentru cei care le scriu, nu pot pe placul altora decât atunci când sunt însoțite, aș spune chiar, supraîncărcate, cu foarte mari frumuseți de stil. 3) Despre sugestia ta că încep să mă obosesc de corespondența noastră etc. 157 Dacă aș îndrăzni să te fac de rușine (și meriți), aș cere să mă despăgubești pentru tot ce am pierdut de când ai îndeplinit tu... frâng, da, de când a ieșit cuvântul - prea frâng decizia ta de a anula acordul din 5 iunie. 4) Despre poezia domnului Muscle? De parcă nu mi-ați fi dat deja suficientă muncă pe acest subiect și de parcă aș fi priceput să emit o judecată sănătoasă asupra unor astfel de subiecte. Abia în cea de-a doua post-scriptie ai părut că vrei să mă mângâie puțin, complimentându-mă pentru lungimea scrisorii mele din 8 iulie. Și chiar și atunci, s-ar putea să mă înșel foarte mult și a existat doar intenția de a fi ironic cu privire la lungimea acestei scrisori, care probabil a fost considerată excesivă.

Într-un fel sau altul, am onoarea să am aceleași sentimente, dragă domnule,

Cel mai umil și ascultător slujitor al tău

Babeuf

SCRISOARE DE DUBOIS DE FOSSE

Rua, 29 iulie 1787 Stimate domnule!

Pentru numele lui Dumnezeu, nu uitați că v-ați oferit să-mi trimiteți articolele viitorului Dicționar sau Tratat de expresii figurate și am acceptat această ofertă. În viitor, voi vedea dacă pot comenta în mod adecvat problema utilității sale.

Sper că nu veți refuza să-mi trimiteți un nou număr din Promenadele lui M. Turnon; Am citit primele editii cu tot interesul pe care îl merita.

Știi că sunt extrem de mulțumit de părerile prietenului tău cu privire la subiectul atracției și că aprob foarte mult gândurile sale foarte rezonabile cu privire la acest subiect? 158

Mai știi că discursul tău din 26 aprilie 1786¹⁵⁹ mi-a făcut mare plăcere, că mi s-a părut cu adevărat atrăgător și foarte demn de citit-

183

dar de toți cei care iubesc frumosul și binele și că am o puternică dorință să-i citesc continuarea?

Bravo! Pentru investigațiile dumneavoastră asupra originii lui Rosați 1 . De asemenea, admir cât de priceput le-ați prezentat.

Referitor la traducerile lui M. Ecuyer¹⁶¹, nu pot, desigur, să exprim nicio considerație care să poată fi comparată cu considerentele unuia dintre corespondenții dumneavoastră trimise mie de dumneavoastră. Mă mărginesc să afirm că mi se par drepte. Numai în critica lui la adresa cuvântului Somier mi se pare oarecum riguros.

Invariabil cu aceleași sentimente, am onoarea să fiu, domnule,

Cel mai umil și ascultător slujitor al tău

Babeuf

SCRISOARE DE DUBOIS DE FOSSE

Roy, 2 august 1787

Majestatea Voastră!

Iată o copie a scrisorii scrise de mine uneia dintre doamnele noastre, pe care am considerat-o cea mai demnă de a primi scrisoarea dumneavoastră, atașată celei cu care m-ați onorat la 3 iulie II. Sper că ea nu este nicidecum una dintre femeile care pot adormi peste el. Prin urmare, pregătește-te să fii mereu în stare de veghe. Iată scrisoarea mea, iată scrisoarea mea:

„Dragă doamnă, vă veți reveni, desigur, repede din surpriza provocată de primirea neașteptată a unei scrisori de la mine, pe care nu m-aș fi gândit niciodată să vi-o trimit, dacă nu ar fi o împrejurare la fel de ciudată care mi s-a întâmplat și pe care trebuie să-ți spun dacă vreau să-mi păstrez speranța că mă vei ierta cu bunăvoință îndrăzneala mea.

Așadar, amabile doamnă, trebuie să vă spun că de la un scriitor care îmi face cinstea corespondenței cu mine, mi-a ajuns pachetul sigilat atașat, adresat, după cum veți vedea, „cei mai înaintate dintre doamnele din Rua. ” Înțelegi cum trebuie să mă fi surprins această inscripție. Mi-am spus: „Da, nu se aude că eu am fost cel care mi s-a încredințat transmiterea unui astfel de mesaj! Aceasta este o misiune foarte delicată! Cum se poate determina cine, conform opiniei generale, posedă această calitate în cea mai mare măsură? Aici nu se poate mulțumi cu propriile opinii; o persoană care mi se poate părea foarte „avansată”, în ochii celorlalți poate trece drept o ființă foarte leneșă. Și atunci, am adăugat, de ce ar trebui un scriitor să aibă relații cu creaturi atât de frivole, inconsecvente... ce fel de relație poate el... Dar, doar o clipă, să ne gândim, poate că academicianul are

cu totul altceva în minte. Epitetul „avansat” poate fi înțeles în diferite moduri. Există diferite moduri de a fi

184

avansat, iar omul nostru de știință probabil că nu se va ocupa de acest tip de „avansați” care nu merită altceva decât indiferența și, uneori, chiar nu merită. Oh, cred că încep să înțeleg, da, asta e ideea. Pun pariu că este vorba despre vigilență mentală? În acest caz, să ne întoarcem privirile spre cealaltă parte. De fapt, aceste „avansate” sunt mai valoroase decât multe altele. Ce farmec simți când ei își însușesc atât de dulce fiecare judecată cu ajutorul unor rânduri simple și în același timp sublime de vorbire! Cum să nu fii încântat, ascultând cum ei, parcă fără ezitare, dau gândurilor lor nuanțe din ce în ce mai noi, cu atât mai atrăgătoare cu cât nicio pretenție nu este imperceptibilă în ei.

Ei bine, dacă da, atunci nu mai există nicio dificultate. Noi, în regiunea noastră, avem așa „avansați”. Avem astfel de talente care, prin eforturile lor nobile, au găsit o cale fericită de a se apropia de porțile cunoașterii. Reputația binemeritată a domnișoarei... îmi dă încredere că este una dintre ele, mai mult decât că conduce această comunitate fermecătoare. Prin urmare, trebuie să apelez la ea, ei îi aparține pe bună dreptate mesajul „cei mai avansate dintre doamnele din Rua”.

Dacă, bună doamnă, nu mă înșel în presupunerile mele, făcându-mă să cred că autorul mesajului a venit să se adreseze unei femei avansate, precum cea al cărei caracter lăudabil am încercat să-l descriu, uneia atât de avansată ca și dumneavoastră, Sunt convins că Te grăbești să-i demonstrezi lui și, prin urmare, întregului său liceu că ești cu adevărat avansat în sensul pe care îl pune în acest cuvânt; în timp ce eu, bucurându-mă de ocazia de a vă oferi posibilitatea de a da dovada acestui lucru, voi adăuga... tot ce pot adăuga, adică un tribut de devotament respectuos cu care am onoarea să fiu etc. ”

Studiul verbului aller mi se pare a fi foarte profund și clar prezentat și nu lasă loc de obiecție.

Invariabil cu aceleași sentimente, am onoarea să fiu, domnule,

Cel mai umil și ascultător slujitor al tău

Babeuf

SCRISOARE DE DUBOIS DE FOSSE

Rua, 9 august 1787 Stimate domnule!

Puteți vedea deja că sunt un mare fan al tot felul de memorii. Poate fi justificată o asemenea tendință? Nu știu. Dar doar mi se pare, atunci când mă înțeleg, că o înclinație atât de puternică este generată de sensibilitate, datorită căreia simpatizez cu cei asupriți și în imaginație.

185

le voi lua locul. Ar trebui să mă străduiesc să împărtășesc această înclinație cu alții? Din nou, nu știu. În orice caz, cred că sufletele blânde nu vor găsi nimic demn de vină în asta. Memoriul atașat m-a interesat cu atât mai mult cu cât persoanele pe care le privește ne sunt familiare, întrucât locuiesc aproape la porțile orașului nostru și că apărătorul nefericitului client este același care a devenit celebru cu atâta merit anul trecut, având a câștigat cazul important al fecioarei Somon.

Invariabil cu aceleași sentimente, am onoarea să fiu, domnule,

Cel mai umil și ascultător slujitor al tău

Babeuf SCRISOARE DUBOIS DE FOSSE

Rua, 12 august 1787 Stimate domnule!

Anexez o copie a răspunsului primit de la prima linie. E puțin pretențioasă, această doamnă, dar în timp sper să fac să dispară această afecțiune. Totuși, țineți cont de faptul că acest lucru poate fi oarecum întârziat, deoarece această persoană nu este în niciun caz din cercul meu, sau mai degrabă, eu nu aparțin cercului ei și, în consecință, putem comunica doar în scris. Am făcut tot posibilul și am simțit că este de datoria mea să sacrific totul pentru o alegere bună. Judecă singur cât de mult am reușit să fac asta.

„Sunteți prea amabil, dragul meu domnule, să sugerați că scrisoarea pe care ați trimis-o mi-a fost destinată. Bazat pe acele cuvinte de genul, dar în mare măsură îndrăznețe cu care prefațați această scrisoare, atunci nu o merit deloc; și deși în tinerețe am scris uneori niște poezii laice proaste, a implicat mai mult inimă decât rațiune. Apoi m-am distrat foarte tare, mi-ar putea plăcea, dar la vârsta mea nu poți decât să-ți dorești distracție, dar nu se mai poate realiza ca să devină plăcut. Nu voi răspunde la această frumoasă scrisoare, care respiră veselie. Greșeala ta ar fi cauzat prea mult prejudiciu oricui ar fi primit acest răspuns. Ar crede că dumneavoastră, dragul meu domnule, v-ați arătat mai degrabă un curtenitor decât un judecător. Sunt capabil să-mi acord credit și orice încercare de a-mi evalua propriile calități mă protejează de îngâmfarea nejustificată.

Sunteți liber, domnule, să comunicați punctul meu de vedere academicianului dumneavoastră, dar prefer să-mi cunosc corespondenții. Nu toată lumea, desigur, are o părere atât de măgulitoare despre mine ca tine, pentru care ar trebui să-ți fiu recunoscător. Vă rog să acceptați recunoștința mea sinceră.”

Pentru a înțelege corect acest mesaj, stimate domnule, este util să știți că doamna nu este în întregime exactă în indicarea vârstei,

186

de abordarea căreia, însă, ea, foarte probabil, se teme. O astfel de dispoziție, după părerea mea, dă un pic de condiment stilului ei. Veți vedea din scrisoarea care urmează, dragul meu domn, dacă am fost în stare să opun ceva tuturor pretinselor ei scuze.

Nu voi schimba niciodată expresia sentimentelor adevărate dictate de inima mea, cu care am onoarea să fiu,

Majestatea Voastră,

Cel mai umil și ascultător slujitor al tău

Babeuf

SCRISOARE DE DUBOIS DE FOSSE

Roy, 20 august 1787 Domnule

Îmi adresați o întrebare referitoare la agricultura la romani 164. Am mult mai puține oportunități decât cele aflate la dispoziție corespondentului al cărui răspuns pe acest subiect mi-l oferiți. El pare a fi un adevărat scriitor, iar eu sunt cel puțin. Probabil că are timp să se gândească la aceste întrebări serioase, iar eu sunt într-o poziție complet diferită. În fine, se vede că se bazează pe niște cărți pentru a-l ajuta, iar eu sunt complet lipsit de această oportunitate. Prin urmare, nu pot face decât presupuneri și ceea ce mi se pare rezonabil mă va captiva fără nicio rezistență. De aceea, dragul meu domnule, cu greu voi putea să mă opun corespondentului dumneavoastră, care, mi se pare, este destul de priceput în aceste lucruri. Singurul lucru din părerile sale care mă provoacă cenzură este că înfățișează într-un mod ridicol înclinația primilor cetățeni ai Romei către agricultură. „Plugarii săi buni, voinici și pricepuți”, cel mai adesea, după părerea mea, sunt doar simple mașini care au nevoie, pentru a nu se sparge, să fie conduse în permanență de meșteri pricepuți. Dar de unde ar putea veni astfel de meșteri dacă cetățenii aparținând claselor superioare se bazau în întregime pe mașinile lor și ei înșiși refuzau cu dispreț să pună mâna la lucru? Doar practica poate îmbunătăți teoria. În plus, ar trebui, desigur, să ne dorim ca toți cei dintre noi care pot fi asemănați cu „consulii romani și toți eroii care se termină în noi” să aibă uneori ocazia să „pună mâna pe plug”, uneori apăsător și aproape întotdeauna inutil. (ar fi bine dacă ar fi mereu inutile); ar învăța astfel mai bine să respecte drepturile nefericitului fermier.

De asemenea, sunt de acord cu acest corespondent că există motive să credem că toate tipurile de muncă au fost îmbunătățite constant datorită utilității lor. Desigur, trebuie să avem în vedere că agricultura noastră a atins acum un nivel ridicat.

187

dezvoltare bună, dar cred că mai sunt multe de făcut! Totuși, câte descoperiri rămân necunoscute și pierd, ca să spunem așa, imediat după nașterea lor! Fermierul inventează un mod util de lucru și numai el îl folosește. Vecinii, adesea sclavi ai prejudecăților, o disprețuiesc, sau sunt prea limitați, sau le lipsește curajul de a depăși unele dintre micile dificultăți întâmpinate în aplicarea ei. Inventatorul însuși nu caută deloc să-și distribuie invenția. Moare odată cu ea și de aceea toate tipurile de muncă înaintază atât de încet pe calea progresului. Mi se pare că ar fi bine să se adopte o lege prin care fiecare cetățean să oblige să ofere societății aceleași servicii pe

care le-a primit de la el, adică să aducă societății drept tribut toate descoperirile pe care le-ar putea face.

Tot ce tocmai am spus explică de ce în unele cantoane ale aceleiași provincii terenul este mai bine cultivat decât în altele, că aceeași cultură se produce mai bine aici decât în alt loc, deși solul ici și colo este același, că în The Roy. nu cultivi decât două treimi din pământ în timpul anului, în timp ce la cinci leghe de aici, lângă Noyon și Compiègne, unde solul este și mai rău, nici un centimetru de pământ nu rămâne vreodată necultivat etc., etc.

Asta, dragul meu domnule, este tot ceea ce vă pot spune despre întrebarea în cauză. Știi cu ce sentimente am onoarea să fiu,

suveran milostiv, slujitorul tău cel mai umil și ascultător

Babeuf SCRISOARE DUBOIS DE FOSSE

Roy, 5 septembrie 1787

Majestatea Voastră!

După ce m-am întors dintr-o călătorie nouă, destul de prelungită, găsesc din nou trei dintre scrisorile tale interesante. Întrucât de această dată cazul m-a ajutat mai mult decât pe tine în ceea ce privește succesiunea scrisorilor, am fost primul care a deschis scrisoarea din 15 august. Ce văd acolo? Că te distrezi testând cât de mari sunt puterile mele și că te-ai hotărât cu siguranță să mă îndemne să cer milă. Vai, domnule, nu vă va fi greu. Ce plăcere barbară este să epuizezi astfel un om, deja chinuit de slăbiciune! Invită-l să decidă o astfel de întrebare precum cea a cauzelor care dau naștere luxului 165; dar nu înseamnă asta să-și dorească moartea lui rapidă? Vă întrebați la ce să atribui asta - interese politice sau prejudicii morale. Dar mai întâi de toate, lasă-mă să-ți cer milă până nu voi studia istoria politică și morală. Prefer să recunosc

188

ignoranța mea decât să etalez cu falsă erudiție, care se va manifesta mereu în ceva și mă va expune în cea mai ridicolă formă, dezvăluind narcisismul nepotrivit. Cu toate acestea, lăsând principiile deoparte, există vreun motiv să vorbim atât de aspru împotriva luxului? Nu exagerați nenorocirile care i se atribuie? Este adevărat că luxul a crescut atât de mult în ultimii treizeci de ani? În primul rând, cine este principalul susținător al luxului? Nu se poate spune că aceștia sunt săteni. Dacă gustul pentru lux ar fi dominant în această clasă, ar putea provoca într-adevăr o mare nenorocire. Dar pentru că în principal locuitorii orașelor au căzut sub stăpânirea lui, și mai ales cei care alcătuiesc o mare mulțime de leneși, care în mod constant devorează cea mai mare parte a veniturilor din pământ și chiar din veniturile statului, ce rezultate pot rezulta din aceasta, în afară de conservarea și încurajarea meșteșugurilor și comerțului? Fără aceasta, ce ar face toată această mulțime de artizani și negustori? Ce ar face chiriașii și oamenii bogați cu banii lor? Ei ar cumpăra pământul și, în cele din urmă, l-ar priva pe cultivator de toată proprietatea. Mai mult, dacă se opun luxului, atunci nu sunt împotriva luxului în haine. Este foarte

simplu acum. Unde este vremea când purtau pălării brodate, împletituri, baston cu capete de aur, diamante, broderii etc., etc.?

Întrucât doriți, domnule, să fiu cu totul sincer cu dumneavoastră, vă voi exprima părerea mea despre eseul dumneavoastră cu ocazia căsătoriei lui M. Tarange 1818. Se știe că ai o prozodie fermecătoare și sunt sigur că această glumă frumoasă ar fi trebuit să facă cea mai plăcută impresie în circumstanțe; dar, după părerea mea, cuvintele rimate, deși foarte inteligent împrăștiate, întrucât fiecare dintre ele, fiind un verb, exprimă în mod inevitabil acțiunea, a cărei realitate demonstrezi, creează, în afara împrejurărilor, o anumită monotonie, motivul pentru care înțelegi și care ar putea să inspire o oarecare bănuială că poetul nu a depus prea mult efort în această lucrare.

Invariabil cu aceleași sentimente, am onoarea să fiu, domnule,

Cel mai umil și ascultător slujitor al tău

Babeuf

PS167 Singura parohie este Saint-Pierre. Trei mănăstiri: Minimi, Cordeliers, Frații Milostivirii. Două mănăstiri de femei: Buna Vestire și Fiicele Crucii. O facultate: director, domnul Le Vasser. Un medic este domnul Van Meaton-Midi. Trei chirurghi: domnii Laby, Valancourt și Cuvillet. Scriitori: domnul Prevost1818, QC; domnul Bilcock du Miraille<v9, regal

139

procuror; domnul Aubert, evaluator în cauze penale; starețul Belanger, capelan al catedralei; domnule Cassan, negustor; Mademoiselle Grief; colector de taxe de oraș; Mademoiselle Boitel, care locuiește la ferma du Moulin, Faubourg Saint-Gilles. Se poate întâmpla să fie altcineva.

SCRISOARE DE DUBOIS DE FOSSE

Roy, 6 septembrie 1787

Majestatea Voastră!

Nu am o părere atât de bună ca tine despre succesul întreprinderii noastre în raport cu cel mai avansat etc. Poate că aici este vina mea, dar dacă este așa, atunci aceasta este o greșeală involuntară. Știi bine ce răspuns am primit primul. Așa că, după o astfel de inițiativă, am decis să răspund cu următoarea scrisoare:

„Dragă împărăteasă! Cu riscul de a vă părea importună (ceea ce nu mi-aș dori să fac), mă îndrăznesc să răspund onoarei care mi-a fost făcută prin amabilă scrisoare, sosit în lipsa mea și pe care am deschis-o acum, în momentul sosirii mele. Efectul măreț produs asupra mea de această frumoasă scrisoare este de așa natură încât îmi reproșez că nu am fost aici să o primesc acum două zile și să vă pot trimite un răspuns; cu toate acestea, probabil că îl priviți cu totul altfel decât mine și considerați că, dimpotrivă, acest răspuns a venit prea repede. Astfel, din cauza diferențelor de opinie, ceea ce pare a fi neglijență pentru unul poate părea pentru altul ca o grabă excesivă. Cu toate

acestea, după ce mi-am propus să încep un curs de morală, uit că aveam de gând să răspund la scrisoarea ta în primul rând. Să ne întoarcem la el.

Ce simpatie sinceră trezește modestia extremă pe care o arăți cu atâta pricepere pe parcursul acestei scrisori fermecătoare! Cât de puternic îi atrage pe cei care, prin poziția lor, au ocazia să aprecieze această artă! Dar cine poate fi și nu este capabil? Stilul tău nu dezvăluie ceea ce se pare că faci din greu să ascunzi? Dvs., doamnă, dați o armă puternică împotriva voastră! Cu toate acestea, nu vorbești cu oameni care sunt la treizeci de leghe distanță de tine. Cineva care nu te cunoaște deloc s-ar putea lăsa indus în eroare în anumite privințe. Ei bine, da, în unele privințe... de exemplu, când, pentru a explica refuzul tău de a participa la concurs, te referi la faptul că nu ești suficient de inteligent. Nu vă așteptați, cred, doamnă, ca cineva să fie înșelat de o astfel de scuză? Ai putea deci să recurgi (și atunci doar în raport cu oamenii care locuiesc la cel puțin treizeci de leghe de aici) la o scuză, la fel de insuportabilă

190

pentru cei care au putut citi în trăsăturile tale un extras din actul botezului tău, la scuze, repet, pe care încerci să le justifici printr-un fel de vârstă imaginară, înfățișată de tine ca epoca renunțării la orice distracție, a tuturor. oportunități de a mulțumi, de tot, în sfârșit, care pot contribui la bucuriile societății. Oricine v-ar auzi fără să vă vadă, doamnă, ar trebui să ridice ochii și să râdă bine la o asemenea glumă.

Dar este deosebit de remarcabil, doamnă, că ați reușit să vă construiți scrisoarea atât de priceput încât să răspundeți la fel de bine și la fel de amabil la două persoane în același timp. Fără să te gândești la asta, dai simultan cel mai elegant răspuns atât mie, cât și autorului primului mesaj pe care îl cunoști. Cu permisiunea ta, îi voi trimite eseul tău, oferindu-i totuși cheia care să-i permită să evite eroarea în care inevitabil l-ai conduce. Sunt sigur că va fi mulțumit și garantez în avans că în câteva zile va mărturisi incontestabil despre acest lucru.

Iar eu, doamnă, voi avea onoarea să vă mărturisesc încă o dată respectul profund cu care etc.

Și cred că asta a distrus totul. Ce pot să fac, am crezut că fac ceea ce trebuie! Dar se dovedește că... deloc. Vai, dragă domnule, să vă spun? Sunt complet uimită. Știi... Nu... Totuși, trebuie să-ți spun... Ei bine, nu am primit un răspuns... Descurajat, confuz, abătut, trist, în sfârșit bolnav, am primit a doua ta scrisoare, pe care am primit-o imediat transmis insidios.

Și după aceea vrei să-ți trimit portrete ale tuturor doamnelor orașului. Într-adevăr, ar trebui să fie foarte amuzant să se angajeze să descrie atât de multe personaje. Dar, bineînțeles, indiferent ce aș fi, după acest gen de noroc, nu mai este suficientă îndrăzneală să mă apuc de treabă.

Apoi mă întrebați de ce negrii sunt negrii. Chiar dacă povestea anterioară mi-a lăsat șase curaj, chiar crezi că sunt în măsură să răspund la această întrebare? Este la fel ca să vorbești cu mine în arabă. Deja ultima mea scrisoare te-a îndemnat să ai milă de mine și să nu pui întrebări atât de dificile. "De ce sunt negrii negri?" Iată o întrebare ciudată. De ce sunt europenii albi? De ce unii dintre ei sunt cu părul negru, alții cu părul castaniu, alții cu părul blond și alții cu părul mixt? De ce există 50 de rase de câini? De ce nu există două creaturi care să fie complet asemănătoare între ele în natură? De ce de ce de ce? Mi se pare pentru că așa a vrut creatorul. El a ordonat ca oamenii de culoare să se nască în India și a permis ca oamenii albi să se nască în Europa. Printre acestea din urmă, există diferențe de culoare a ochilor, părului, pielii; este foarte probabil că el a creat mai întâi aceste specii diferite și, din moment ce familiile au fost apoi amestecate prin alianțe făcute între

191

ele, a dat naștere la o varietate fără compromis în aspect, la fel cum o pisică neagră și o pisică albă produc pisici pestrițe alb-negru. Acest lucru, probabil, nu coincide cu Cartea Genezei. dar acum sunt mulți oameni care nu mai cred în Geneza 170.

Da, chiar m-aș bucura foarte mult dacă ai vrea să-mi returnezi cele câteva memorii pe care ți le-am trimis. Iată încă una pentru care vă rog să faceți la fel.

În fiecare zi, sentimentele cu care am onoarea să fiu cresc,
suveran milostiv, slujitorul tău cel mai umil și ascultător

Babeuf SCRISOARE DUBOIS DE FOSSE

Roy, 7 septembrie 1787

Suveran Milostiv

Și acum despre electricitate, despre magnetism! 171... Ce cuvinte barbare! Asta mă chinuie în cele din urmă. Pe bună dreptate se spune: cu cât ești mai bun, cu atât ești mai puțin cruțat. Unde este trandafir, sunt spini. Faceți oameni puțin bine, în curând vor cere de două ori mai mult. Împrumută azi doi mincinoși, mâine vi se va cere sous. Trebuie să știi bine înainte de a te îndrăgosti. Nu poți recunoaște o persoană de la cincisprezece leghe distanță. Aspect frumos, partea proastă.

Mă îmbolnăvesc în mod pozitiv când oamenii îmi vorbesc despre mesmerism, 172 acea noutate foarte veche. Așa cum doriți, stimate domnule, dar nu sunt deloc înclinat să aprofundez acest subiect și, pentru a-l trece repede, mă voi limita să afirm pe scurt ce am gândit mereu despre acest subiect. Ceea ce vreau să spun este că întotdeauna am fost de părere că magnetismul, în cel mai bun caz, poate vindeca o boală inexistentă. Pe acest subiect am citit un pasaj la care mă refer des. A fost într-una dintre scrierile Chevalierului Rutledge, autor foarte respectat de mine, compilator al tuturor memoriilor pe care ți le-am trimis și eroul celui pe care ți-l trimit acum. Iată pasajul:

[„La început a existat entuziasm și lăcomie: în orice moment acest cuplu bătrân a avut o mulțime de urmași pe pământ. O avem de două secole genuit ♦ Nostradamum, Nostrada-mus autem genuit Raymundum Lullium. Raymondus Lullius genuit Agrippam. Agrippa autem genuit Digby. Digby genuit fat Thomas; grasul Thomas genuit Comte de Saint-Germain. Comte de Saint-Germain genuit Comte de Cagliostro, de Cagliostro pass-

- a născut,

192

casa din Viena a corupt Madame University Science, care la vremea aceea a fost puternic purtata de vechiul empiric, cujus nomen erat * Sebast. Virdig, iar continuarea acestei relații ambigue a dus la nașterea morală a acestei bătrâne, al cărei fiu este magnetismul animal.]

Nu este adevărat că răspunsul tău la discursul 173 al vărului Jacques este de zece ori mai slab decât acest discurs. Îndrăznesc să mă consider suficient de capabil să judec pentru a mă asigura că ambele sunt scrise subtil și elegant. Aș prefera să omit acolo doar o frază, care să conțină, mi se pare (iartă-mă îndrăzneala, se explică doar prin dreptul special de a vorbi tot ce mi-ai dat), o mică doză de vanitate. „Circumstanțe neprevăzute au determinat dinainte că eu trebuia să dau răspunsul și am îndeplinit această sarcină în cele câteva ore care au trecut de la momentul în care am fost informat despre acest lucru”.

Îndrăznesc, după o asemenea izbucnire, poate complet nefondată, să-ți cer altceva. Da, îmi imaginez cum vei percepe observația mea în acest caz sau acela. Dacă am dreptate, vei spune: ei bine, are dreptate și trebuie să profităm de remarca lui. Iar dacă mă înșel: ei bine, el se înșeală, iar ceea ce vorbește nu trebuie să mă supere deloc, pentru că el afirmă acest lucru fără un motiv suficient; prin urmare, dragul meu domnule, asta nu schimbă nimic în relațiile noastre, prin urmare, vă mai pot cere să-mi spuneți care sunt autorii ale căror memorii pe tema drumurilor au primit recenzii laudabile și dacă îmi puteți trimite aceste memorii 174 .

Sentimentele sunt în continuă creștere, cu care am onoarea să fiu, dragul meu domnule,

Cel mai umil și ascultător slujitor al tău

Babeuf

Scrisoare către J. B. BABEFOU

Roy, 19 septembrie 1787

Dragul meu domnule, vă rog să-mi trimiteți niște bani. Mă simt bine. Stau fără un singur sous, în sensul exact, dar nu am nimic de schimbat... Așa că, duminică, din toate punctele de vedere, tot ce ai tastat. Cel mai rău, în plus, domnul Devin îmi scrie că va ajunge pe St. Floran. Nimeni de aici nu mă cere să vă salut... Toată lumea doarme. Acum e trecut de ora unsprezece. Și eu în curând îmi voi urez

noapte bună și mă voi culca. În acest caz, vă doresc și eu un somn bun.
Sărută-te pentru mine.

Salutările mele pentru domnul A. Lydie.

Babeuf

* Dupa nume.

Gracchus Babeuf

193

PS Este util să vă avertizez că ceea ce este scris mai jos nu vă este de nici un folos. Este... un exercițiu de scris de mână... cu alt scop.

Un popor conștient de adevăratele sale interese sau o expunere a
politicii insidioase a privilegiaților din toate clasele

in conditiile actuale

1787 I75.

SCRISOARE CĂTRE CONTE DE CASTEGES, 7c

Roy, 3 noiembrie 1787

domnule conte!

Ai arta de a judeca oamenii destul de bine, dar văd cu cel mai mare regret că, în urma unor circumstanțe nefericite, ți-ai format o idee pe cât de nefavorabilă, pe atât de fundamental greșită în ceea ce privește mine și caracterul meu. Ar fi extrem de neplăcut pentru mine să petrec noaptea pe meleagurile voastre chiar și o dată fără să încerc să vă risipesc amăgirea. În general, mintea umană are niște impulsuri mici, dar se întoarce întotdeauna la acea bază moderată care i se potrivește cel mai bine. Când mă despart de tine, regret cel mai mult nu pentru întreprinderea pe care aș putea-o duce - pot lucra cu unul sau altul - dar repet, regret părerea pe care o vei avea despre mine. Doar pentru că am răspuns caustic la batjocurile domnului Carré, ați decis imediat că sunt, în esență, o persoană care nu era suficient de politicoasă față de persoanele cu care am avut de-a face și că, în consecință, prin acțiunile mele nu puteam să-mi implic clienții decât în numeroase procese. O asemenea idee, în acest caz bazată doar pe presupuneri, se poate aplica foarte puțin unei persoane care cu siguranță nu o merită, căci, domnule conte, vă rog să întrebați tot cantonul Rua, unde, pot spune, am muncit mult. , și auziți părerea unanimă că nu m-am abătut niciodată de la regulile de conduită general acceptate în raport cu nimeni și că nu am fost auzit niciodată să implic vreun domn nici măcar într-unul, pot spune asta, chiar și într-un singur proces. Aș vrea să știi toate acestea și să mă tratezi mai corect. De asemenea, aș dori să vă aduc la cunoștință că nu am avut alte intenții decât cele care aparent vă sunt plăcute, adică că am vrut doar să fiu de acord cu părerile noastre domnului Carré pentru a ajunge la decizii și acțiuni comune. Dar este foarte neplăcut să reunim minți care diferă din motive care, poate, ar fi foarte greu de determinat! ..

Am onoarea să fiu cu cel mai profund respect, domnule Conte.

194

SCRISOARE DE BUKE

[Roy, 13 noiembrie(?) și 16 noiembrie 1787] ♦... dorind să te slujesc, am aranjat totul în așa fel încât să pot lăsa cu tine pe fratele meu, de care parcă ești mulțumit. Pentru a face acest lucru, cu mare cheltuială, am încheiat o înțelegere cu un străin care, în ciuda faptului că ignoranța prevalează asupra tuturor celorlalte calități ale sale, totuși nu a vrut să se mulțumească cu condițiile favorabile pe care i le-am asigurat. Aceasta mă obligă să-l rețin pe fratele meu, pe care însă nu-l iau de la tine fără să-ți ofer un înlocuitor și cred că ți se va potrivi, căci consider că este posibil să te asigur dinainte că va fi la fel de potrivit pentru tipurile tale ca ale noastre.tânăr. Are și avantajul că poate scrie, așa cum îi spun ei, în caligrafie. Provine din Voyenne, a lucrat pentru avocatul Bourlon și se află în prezent în Santerra, în castelul din Franconville. Datorită atitudinii nu prea prietenoase pe care o întâlnește în acest loc, va prefera cu bucurie casa ta, căreia i-am adus laudele meritate, avertizându-l de mijlocirea mea la tine în numele lui. Voi adăuga că acesta este un tânăr plăcut, rezonabil și cinstit. L-aș primi chiar dacă nu ar trebui să-ți ofer pe cineva în locul celui pe care îl iau. Slujba mea mare la Tillolua 177 mă obligă să angajez o altă persoană dacă o găsesc pe cea potrivită. Aceeași întreprindere nu-mi va permite să vă împărtășesc, așa cum am plănuir, munca domnului de B...**, care, desigur, nu vă va scăpa dacă doriți. Cu toate acestea, nu voi renunța la plăcerea de a vă asista ocazional și, poate, datorită avantajelor funcției mele, aș putea să vă pot oferi un serviciu.

vineri 16

O, domnule, la vremea când v-am scris, nu am prevăzut nenorocul pregătit pentru mine! Puterile cerești! Oh, Doamne! Ce ti-am facut? Am pierdut totul, domnule, absolut totul. Bunul meu cel mai drag, singurul meu bine, acel bun care singur mi-a dat posibilitatea să iau parte la toate celelalte, mi-a fost furat cu cruzime! O durere! Fiica mea, copilul meu tandru, fiica mea dragă, idolul meu, totul al meu! .. Nu mai ești! .. Obiectul blând al grijilor mele, tu, pe care l-am crescut cu atâta dragoste! Tu care mi-ai îndeplinit atât de bine așteptările, tu spre care ochii mei erau în permanență nituiți, tu pe care natura i-a plodit cu cele mai bune daruri! Tu, un simplu elev al înțeleptei tale mame! Tu, a cărui inimă tânără a promis o dezvoltare atât de fericită!

* Lipsește începutul.

♦♦ Numele de familie este ilizibil.

7 195

Tu, a cărui candoare, inteligență, caracter fermecător, părea să te manifesti într-un mod neobișnuit pentru vârsta ta! Tu, a cărui putere, forță, sănătate a vestit o ființă care ar trebui tratată cu respect de moartea nemiloasă! Voi, voi, voi... O, Doamne!.. Poti suporta gandul la

asta? Imaginea ta, trăsăturile tale, umbra ta mă urmăresc peste tot, pentru că tu însuți mi-ai urmat mereu fiecare pas, pentru că am fost mereu ocupat de tine mai presus de toate, pentru că ai fost viața mea, sufletul meu, zeitatea mea 1.

Iertați-mă, domnule, aceste tremurături dureroase ale unei inimi străpunse de cea mai ascuțită săgeată, o inimă cufundată pentru totdeauna în lacrimi de cea mai neagră disperare. Ești tată și ai experimenta aceeași suferință crudă dacă ai fi supus aceleiași nenorociri. Dacă încă reușesc să obțin o oarecare ușurare din chinurile care mă deprimă, atunci, bineînțeles, umplând aerul doar cu strigăte plângătoare, răspândind doar gemete de durere acută peste tot, uneori pot să-mi rețin lacrimile și să am un fel de răgaz. .

Ce spun eu? Vreau să îndepărtiez gândul la ceea ce mi-a fost atât de drag, încerc să uit de asta! .. Nu, toate momentele mele vor fi ocupate cu asta, voi găsi plăcere în asta, în aceasta voi căuta singura consolare care mai pot spera la.viața lui tristă.

Rămân și așa mai departe Se pare că ne rămâne să terminăm un mic cont. Nu știu dacă ce ar putea rămâne după ce am plătit pentru Suzua este suficient pentru a plăti. Oricum, o voi face.

SCRISOARE DE DUBOIS DE FOSSE

Roy, 22 noiembrie 1787

Majestatea Voastră!

O, de cât timp n-am avut onoarea să-ți scriu! Motivul pentru aceasta este un motiv trist și deplorabil. Acum vei afla toate detaliile. Dar să începem de la început, în ordine.

Spre sfârșitul lunii septembrie, cărțișorul a venit la mine cu un pachet de la dumneavoastră, domnule, de o sumă destul de substanțială, deoarece era supus plății de 6 franci pentru poștă (se pare că conținea un memoriu al Chevalierului Rutledge, pe care trebuia să-mi trimiți înapoi și pe care nu l-am primit). Întrucât m-ați asigurat că corespondența noastră va rămâne gratuită până la 1 octombrie, am considerat că este corect să nu accept acest pachet și am vrut să vă scriu pentru a vă informa despre acest act ciudat din partea domnului care plătește poșta de acolo.). Dar între timp mi s-a întâmplat o stare de rău, care m-a întârziat: prima piedică nefericită.

Pe 8 octombrie, mi-ai dat un somn, iar câteva zile mai târziu eu

196

Am citit scrisoarea cu care mi-ați făcut plăcerea de a afla că corespondența noastră a fost reluată, ca și până acum, cu scutire de plată, așa cum era înainte de „edictul de desființare a convenției”. Numeroase atașamente la această scrisoare conțineau întrebări despre care ați dorit să aflați părerea mea. Nu am simțit în mine nici o capacitate suficientă, nici o înclinație specială de a mă lansa în discuții pe majoritatea acestor probleme. Doar în privința vaccinării și a variolei m-aș îndrăzni să exprim câteva considerații. Chiar am

vrut să vorbesc pe larg despre acest subiect. Dar, vai! Cerul a decretat altfel.

Poate, dragul meu domn, vă veți demni să ascultați cu oarecare interes povestea tristă despre cea mai sensibilă lovitură care tocmai mi s-a dat. Sper la simpatia ta, cunoscându-ți extraordinara umanitate și dispoziția pe care ești mereu încântat să mi-o arăți.

Din momentul în care puterile mele intelectuale și fizice au început să se dezvolte rapid, am experimentat o dulce atracție pentru paternitate și am folosit o bună parte din tinerețe pentru a mă pregăti pentru îndatoririle pe care le aduce titlul de tată. Studiile mele în această direcție au dezvoltat în mine o înclinație neîndoielnică și hotărâre necondiționată de a face ceea ce m-ar putea ajuta să ating acest titlu râvnit. Prin urmare, acum cinci ani, fiind foarte tânăr (aveam atunci douăzeci și unu de ani), m-am legat de legăturile lui Hymen. Uniunea mea matrimonială a fost încununată cu apariția a doi copii, o fată și un băiat. Cerul, se pare, a fost încântat să-mi îndeplinească toate dorințele arzătoare. Fiica mea cea mare a fost admirată de toată lumea încă de la naștere. Fața ei, întreaga ei formă i-au făcut pe toți cei care au văzut-o să spună: „Aceasta este o adevărată capodopera a naturii! Ar fi în zadar să cauți ceva în această creatură frumoasă despre care s-ar putea spune că este mai bun! Un copil minunat! Cupidon însuși probabil te-a creat după imaginea lui.

Îți este ușor de înțeles, domnule, cu ce tandră și desăvârșită bucurie și cu ce sârguință am ridicat cu grijă o creație atât de rară. Toate gândurile, tot timpul, toată atenția – totul era îndreptat către ființa dragă care mi-a vrăjit sufletul. Nimic nu mi-ar putea distra atenția de la asta. Nu eram mulțumit de cărțile care îmi erau în fața ochilor și nici de cunoștințele speciale pe care le dobândisem despre educația fizică a copiilor de vârstă fragedă. Am căutat să mă consult personal cu cei care au fost considerați cei mai eminenți și de succes în acest domeniu laudabil de cercetare. De aceea m-am adresat domnului de Fourcroix, care este renumit pentru lucrarea sa intitulată „Mama care acționează în natură”. (Cred că aş fi îndrăznit să cer sfatul autorului lui Emil dacă ar fi fost încă în viață.)

197

Acest respectabil cetățean s-a destins să-mi răspundă cu sfaturi generale lungi, pe care le-am găsit întotdeauna demne de recunoaștere universală. În conformitate cu aceasta, continuând să am grijă cu insistență și neîncetat pentru iubita inimii mele, am devenit și mai întărită în decizia mea de a o educa, așa cum se spune de obicei, în spiritul sistemului, dar sistemul care nu aparținea tocmai lui. fie unul, fie altul, dar am împrumutat câte ceva de la toată lumea și puțin de la mine. Oricum ar fi, grijile mele au fost răsplătite cu generozitate, iar după patru ani elevul meu a fost din toate punctele de vedere fermecător. În sens fizic, natura și-a împodobit și mai mult opera: trăsături divine, har, putere, mobilitate, plenitudine, totul se îmbină în ea. Aceștia îi corespundeau calitățile morale. Inimă remarcabil de bună, caracter uniform, minte iute la minte, gânduri sănătoase și cunoștințe, destul de potrivite pentru vârsta ei. Pe scurt, Sophie (așa era numele ei) nu era exact aceeași cu Sophie a lui Jean Jacques, pe care a pregătit-o pentru Emile lui, dar ea avea multe

din calitățile ei bune și, în general, îndrăznesc să spun că a fost destul de demnă de ea. . Un tată ca mine nu își poate epuiza niciodată laudele și, dacă ar fi posibil să intru în detalii, aş putea scrie volume despre ea. Veți înțelege că cu astfel de sentimente și cu un subiect atât de demn de ele, problema inoculării nu mă putea lăsa indiferent. Ocazia de a specula despre acest lucru a fost foarte utilă. Aveam de gând să spun ce credeam despre asta și apoi să mă consult cu tine pe acest subiect, precum și cu alte persoane rezonabile a căror părere mi-ai spune despre acest subiect. Dar vai!... Domnule... în timp ce mă gândeam cu concentrare la răspunsul meu, o febră lovește idolul inimii mele. A doua zi, apel la ajutor de la medicina ignorantă și mortală, care, necugetat și dintr-o greșeală gravă, definește boala ei ca un exces de sânge și lichide (copilul era excesiv de plin), decide că este necesar mai întâi să golească stomacul, se presupune că supraîncărcat cu alimente nedigerate, prescrie emetic ca mijloc care va fi cel mai ușor convins să-l accepte. Când s-a făcut acest lucru, nefericitul meu copil a căzut imediat în convulsii ciudate și patru ore mai târziu... vai!... ea a plecat...

O, domnule! Trebuie să fii în locul meu pentru a simți toată forța suferinței cauzate de acest eveniment! Mereu, oh da, mereu, pieptul meu va simți consecințele chinului crud pe care l-am trăit în aceste circumstanțe mortale! Este inutil, domnule, să mă extind mai departe pentru a vă face o idee despre reflecțiile în care m-am răsăfătat în aceste momente de groază. Ești tată, este suficient. Imaginează-ți amărăciunea de a-ți aminti tot ceea ce în trecut m-a captivat atât de mult în acest copil, atât de iubitor și atât de iubit. Ce spun?... A fi

198

poate ai experimentat odată aceeași durere de arsură; gândindu-mă la asta, tăc, ca să nu redeschid răni dureroase.

După această poveste, mă veți ierta, domnule, că, primind scrisorile dumneavoastră, nu v-am scris nimic despre studiile anexate acestora. Tu însuți vei fi de acord că timpul nu a fost potrivit pentru asta și vei rămâne încrezător în sentimentele cu care, ca întotdeauna, am onoarea să fiu,

Majestatea Voastră,

Cel mai umil și ascultător slujitor al tău

Babeuf

SCRISOARE DE DUBOIS DE FOSSE

Rua, 28 decembrie 1787 Stimate domnule!

Am primit ultima ta scrisoare cu consolarile pe care le contine. DESPRE! Cum poți să simți și să înțelegi adâncimea unei pierderi precum cea pe care am suferit-o eu. Este plăcut să primești cuvinte de mângâiere dictate de prietenie, exprimate cu un asemenea sentiment și atât de sincer. Vă rog, domnule, încă câteva astfel de cuvinte amabile și veți diminua în mod sensibil suferința mea acută. Vă declar că veți găsi mereu în mine un pacient ascultător, care să-ți urmeze sfatul

mântuitor. Pentru a dovedi acest lucru, din moment ce mă asigur că reluarea studiilor mele cu siguranță va ajuta la restabilirea unei oarecare odihnă inimii mele tulburate, mă grăbesc să vă ascult.

Unul dintre corespondenții tăi a vorbit împotriva autorului unui pasaj din călătoriile Mentorului modern despre expresia „tunet subteran” 181. Ați considerat această judecată incorectă, iar un alt corespondent a fost de acord cu dumneavoastră. Îmi este cu atât mai ușor să mă alătur laturii mai puternice pentru că, ca și tine, mi se pare foarte expresivă această expresie; mai mult, mi-as dori ca ori de câte ori se condamna ceva, în locul expresiei condamnate, să se ofere altul, exprimând aceeași idee cu alte cuvinte, pentru ca prin comparație să se judece care este mai bun, și deci dacă are critic cu calitățile necesare pentru a fi unul. Cu toate acestea, cel mai adesea se mulțumesc să condamne pur și simplu lucruri foarte bune sub frumosul pretext că sunt exprimate în cuvinte neobișnuite sau compuse într-o formă care nu este de acord cu principiile limbajului. Nu cred deloc. Nu voi repeta plângerile obișnuite, deja făcute de mulți înaintea mea, cu privire la barierele pe care unii încearcă să le opună îmbogățirii limbii noastre. Dacă am acționa mereu în acest fel, nu ne-am bucura acum de avantajul valoros că putem varia la nesfârșit ideile care apar în imaginația noastră.

199

„Adevărata fericire rămâne”, mi se pare, este destul de la locul său și completează cu mult succes descrierea fermecătoare a fermecătoarei peisaje rurale, diversele frumuseți din care poetul le desenează.

Nu voi spune nimic despre observația despre relația dintre momentul înfloririi crinului și momentul recoltării strugurilor 1b2. Nu mi-a trecut niciodată prin minte și nici măcar nu mi-a trecut prin minte să mă angajez în aceste observații, poate deloc fără fundament, deoarece debutul timpuriu sau târziu al unui sezon cald sau rece afectează constant dezvoltarea culturilor de plante. Dacă luăm în considerare că fiecare specie de plantă se dezvoltă întotdeauna aproximativ în același mod, atunci din cele spuse rezultă că, de îndată ce o astfel de plantă începe să se dezvolte, aceasta trece prin diferite stadii de creștere și, în final, ajunge la maturitate atât de mult timp înainte sau după alte plante, apoi acest raport între etapele dezvoltării lor (care depind atât de momentul declanșării căldurii sau frigului, cât și de timpul necesar pentru dezvoltarea deplină a fiecăreia dintre aceste plante) ar trebui să fie întotdeauna la fel. Și este foarte posibil ca legătura dintre momentul înfloririi crinilor și momentul recoltării strugurilor să se extindă la multe alte plante existente în natură și că chiar și cele două specii numite să fie înrudite în mod similar nu numai între ele, ci și de asemenea la multe alte specii de plante.

Am onoarea să rămân cu toate sentimentele pe care le cunoști,
suveran milostiv, slujitorul tău cel mai umil și ascultător

Babeuf

SCRISOARE CĂTRE ABAȚIA SFANTULUI-QANTIN *.>

Rua, 22 februarie 1788 Stimate domnule!

Abia de curand am aflat ca v-ati demnit sa indepliniti promisiunea facuta mie in scrisoarea cu care m-ati onorat... din luna precedenta, sa tin cont de recomandarea pe care m-am aventurat sa vi-o prezint in scrisoarea mea din .. luna precedentă, în favoarea unui anume Vatinia. A recurge la cuvintele obișnuite și de o sută de ori mântuite de recunoștință și recunoștință ar însemna să exprim foarte slab ce mare serviciu mi-ai făcut la această primă întâlnire a noastră. Îți voi da poate o idee mult mai exactă despre asta dacă, în detrimentul modestiei mele, mă laud cu o calitate respectabilă cu care cred că sunt pe deplin înzestrată: sensibilitatea extremă față de oamenii supuși nenorocirii. Și chiar și această cunoaștere superficială cu ceea ce, poate, este cel mai bun în caracterul meu moral, fără dificultate în

200

vă conduce, dragul meu domnule, la concluzia inevitabilă, și anume că, cu un astfel de caracter, pasiunea mea principală ar trebui să fie alinarea soartei nefericiților și că ori de câte ori am ocazia să reușesc acest lucru, îmi simt bucuria. crește.

Această introducere vă permite deja, dragul meu domn, să aveți un presentiment că probabil că voi recurge la obișnuita curtoazie în favoarea unui nou pretendent la bunătatea dumneavoastră. Doamne, bine, bineînțeles! Nu te înșeli. Doar cunoștințele cu o astfel de persoană ca tine a ajutat să scoată o altă creatură nefericită din cea mai profundă uitare. Spun „te cunosc” pentru că mă flatez că am dobândit drepturile la patronajul tău, îndrăznesc să spun prietenia ta, chiar și într-o măsură mult mai mare decât ți-ai putea imagina. Dar cum, întrebi tu. Așa este, domnule, și următoarea narațiune, pe care o consider utilă și chiar esențială pentru cauza mea, vă va explica ce vreau să spun.

Tatăl meu era fiul unui fermier cinstit din parohia Mouchy-La-Gache, în căminul Peropne. Puțină atenție a fost acordată creșterii sale, astfel încât, abia din copilărie, plin de curaj, aprins de râvnă pentru binele țării sale, străduindu-se să contribuie la gloria suveranului său, într-un cuvânt plin de cel mai înalt simț al patriotismului. , a intrat în serviciu într-un minunat regiment de cavalerie. În timpul slujbei, și-a îndeplinit îndatoririle cu cea mai mare acuratețe: povestea chiar spune (și nu există nicio îndoială asupra veridicității ei, deoarece vine de la el), repet, povestea spune că în fapte a dat dovadă de minuni de curaj. Dar, se pare, unele necazuri, pe care le întâmpină foarte des nobilii fii ai lui Marte, au spulberat farmecul și l-au inspirat în curând cu ideea de a lăsa în pace interesele comune și de a se ocupa de ceea ce el considera binele său personal.

A semnat un nou contract pentru o altă perioadă de serviciu, dar de îndată ce l-a semnat și a primit banii în mâini, dragul meu tată, atunci pentru mine a fost încă doar viitorul, care adăpostește deja o dorință de răzbunare în suflet. , a devenit, de altfel, și un subiect infidel și a hotărât, fără să-și ia rămas bun de la compania sa, să efectueze cu ajutorul acestei mici averi o călătorie de mult plănuită în afara regatului. Ajuns acolo, a luat drept știri în străinătate ceea ce alți 100.000 de oameni îi spusese anterior de 100.000 de ori și anume că în Franța soldatului nu i se dă întotdeauna libertatea de a

acționa conform dorințelor sale și a observat că nu este așa. afaceri cu cei cu care, după cum a exprimat el, a avut onoarea de a vorbi. I s-a asigurat că diferența era foarte mare și, convins de veridicitatea acestor cuvinte, a dat în slujba suveranului inamic loialitatea sa, pe care o încălcase în raport cu propriul său suveran, căruia i-a jurat solemn să-l păstreze. ea neconditionat.

?P1

Doar primul pas este dificil, spune proverbul. De îndată ce candidatul meu pentru eroi a făcut acest pas cu impunitate, nu a întârziat să se imbarce în alte aventuri riscante. Părea să fie amuzat de un joc viclean, asumându-și constant noi obligații pentru a-și oferi plăcerea periculoasă de a le rupe. Nici măcar nu se poate spune că vreun motiv a fost suficient pentru el să facă asta. Nici el nu avea nevoie de asta. Nici măcar nu s-a obosit să caute o scuză. Un simplu capriciu i-a fost de ajuns. Este posibil să scuzăm o astfel de inconsecvență și frivolitate, dacă ne amintim pericolele la care expun o persoană! Și vă puteți imagina că sunt fiul unui astfel de tată! La urma urmei, sunt atât de laș încât condamn cu voce tare un astfel de comportament și afirm că îmi este de o sută de ori mai ușor să iert un om pentru infidelitatea față de iubita lui (pentru că consecințele acesteia sunt ceva mai puțin grave) decât pentru infidelitatea față de conducători. a acestei lumi.

Dar, până la urmă, fiecare are gustul lui, spune proverbul. Așa erau gusturile omului căruia îi datorez existența. Și s-a dat pe sine în întregime puterii acestor gusturi; schimbătoare și volubilă, ca o molie care își lasă fosta coajă urâtă pentru a căpăta o nouă formă care ne vrăjește ochii, flutura din țară în țară și zbura astfel pe la trei sferturi din monarhiile și republicile strălucitei noastre Europe; mai mult decât atât (judecând după ce a povestit înainte de a părăsi această lume) nu a avut niciodată probleme serioase cu oamenii care sunt obligați să înfrâneze ardoarea celor care sunt stăpâniți de o dorință exorbitantă de a rătăci în jurul lumii.

Și, într-adevăr, ar fi foarte regretabil și neplăcut dacă totul ar ieși altfel, căci (tremur la gândul asta) ce s-ar fi întâmplat atunci cu mine - o sărmană făptură, încă nenăscută!

Cu toate acestea, providența atotvăzătoare a fost încântată că această biată creatură ar trebui să fie salvată în mijlocul atâtor pericole care amenințau cu înverșunare mecanismul aparent fragil din care într-o zi trebuia să decoleze. O pocăință binefăcătoare a pătruns în sufletul tatălui meu și, mulțumit că în domeniul aventurii căpătase, după părerea lui, o cotă suficientă de lacrimi, a profitat de amnistia generală anunțată în Franța pentru a satisface o nouă fantezie venită în capul său după 22 de ani de 184 rătăcire și viață inutilă pentru a se întoarce în vetrele liniștite lângă care s-a născut.

Este destul de firesc ca, după atâtea fapte, curajosul meu tată, prin comportamentul său ulterior, să nu respingă ideea meritelor sale personale remarcabile, pe care le crease despre sine până atunci. Era foarte preocupat de acest lucru și, animat de succes, a căutat chiar să-și sporească faima; nesocotind reputația sa modestă, a vrut să devină imediat o adevărată celebritate și a încercat să arate

superioritatea unui talent care a reușit să se dezvolte deplină datorită cunoștințelor, potrivit

202

strâns în călătorie. Pe scurt, într-o singură mișcare (trăsătură demnă de remarcată pentru posteritate, de exemplu) și-a vândut toate proprietățile și a reușit, nu mai puțin remarcabil, să cheltuiască toate veniturile pe plăceri și desfătări, care, din păcate, au lăsat în urmă doar un amintire amară. despre cum s-au repezit cu o viteză de neiertat.

Când rămăsese fără bunuri și aproape fără mijloace, bandajul părea să cadă din ochii fostului aventurier, iar disperarea crudă a înlocuit iluzia înșelătoare care îi ținuse captiv atâta vreme sufletul necugetat. Tot ceea ce a putut găsi pentru a ușura oarecum povara situației sale critice a fost poziția de supraveghetor a cinci fermieri de taxe și drepturile asociate acesteia.

În noua sa funcție, a arătat manierele urâte caracteristice ordinelor inferioare ale armatei, de care era mândru. Fiind un simplu soldat, nu a încetat să murmurească și chiar să se răzvrătească împotriva superiorilor săi, dar, de îndată ce a ajuns la gradul cel mai de jos, a devenit atât de mândru de avantajul pe care i-l dădea comanda și a stârnit ura generală împotriva lui însuși prin exercitarea unui putere absurd de despotică.

În ciuda tuturor acestor defecte, vai! găsit prea des în inimile oamenilor, se puteau vedea cu ușurință în înfățișarea spirituală a bietului meu tată trăsăturile unui om bun. Fervoare și fidelitate extremă în îndeplinirea îndatoririlor sale, sinceritate, onestitate absolută, sentimente tandre pentru cei dragi - acestea au fost calitățile laudabile care i-au putut fi recunoscute. În ceea ce privește această din urmă calitate, totuși, trebuie făcute unele rezerve. Își iubea copiii, dar avea nevoie să fie drăguți, cel puțin în felul în care înțelegea el. Vanitatea lui a primit satisfacție de la tot felul de laude la adresa copiilor săi. Dacă se spunea că natura i-a înzestrat bine din punct de vedere fizic, el a încercat să declare clar că ei, desigur, îi erau datori în mare măsură. Dacă li s-a spus că sunt politicoși, el le-a explicat că acesta este rezultatul eforturilor pe care le depusese pentru a le insufla regulile buneii purtării. Sub influența acestei mici vanități, și-a băgat în cap că ar trebui să fie singurul profesor al copiilor săi, în ciuda faptului că nu știa decât să citească și să scrie prost. Și îmi amintesc foarte bine cum eu, care am avut, voi spune nu fără o cotă de vanitate, multe daruri fericite din fire și în curând, datorită acestui lucru, am primit ocazia de a-mi pune cu ușurință mentorul în locul lui, eu, după el. , nu ar fi învățat niciodată nimic cu niciun alt profesor.

Dar nu contează cât de bine vine, atâta timp cât vine. Beneficiul meu, dacă vorbim de educație, m-a costat, cel puțin pe umeri, s-ar putea spune, teribil de scump. Îmi amintesc bine cum, pentru a mă învăța ceea ce el însuși nu știa, a folosit un ton de soldat și gesturi tăioase cu care

2SZ

nu numai că mi-am chinuit și chinuit, dar, ca să zic așa, mi-a bântuit copilăria până în punctul în care de multe ori (mai mult, destul de serios) îmi blestem nefericita existență.

Totuși, și poate că asta a depășit dezgustul meu, am simțit satisfacția de a fi considerat un miracol la vârsta de opt ani. Vanitatea mea copilărească a fost suficient de puternică încât să sacrifice totul pentru lauda acestui public, care nu știa nimic despre cât m-a costat. Chiar pe vremea când tatăl meu era în funcție la Saint-Quentin, un anume de la Rose, vecinul nostru, directorul șef al capitolului, era pe cale să vă prezinte câteva memorii, s-a gândit să-mi încredințeze mie să le întocmesc și apoi, ducându-le la tine, l-a condus pe micuț de editorul manual să-ți ofere ocazia să-l admiri. Și i-ați făcut atâta plăcere acestui entuziast exprimându-și îndoiala că documentele depuse ar fi putut fi scrise de un copil de acea vârstă. Pentru a vă confirma deplina satisfacție, ați fost atât de amabil încât să îmi prezentați volumul pe care îl păstrez mereu. Aceasta este istoria împăratului Carol al VI-lea.

La scurt timp după aceea, mi s-a întâmplat ca într-o zi (astfel de evenimente constituie o epocă în viața unui copil) să merit laude care sunt la fel de măgulitoare pentru mine. Fermierul general a ajuns la Saint-Quentin și a chemat la el pe toți angajații. Tatăl meu a trebuit să apară în ziua specificată pentru această recenzie la porțile Saint-Martin. Am mers cu el. În așteptarea începerii ceremoniei, am rămas cu el în pază și m-am amuzat scriind. Un căpitan a observat acest lucru și a fost atât de uimit de frumusețea scrisului de mână, încât a decis să-i arate fermierului ceea ce i-am scris. Acesta din urmă, după ce a apreciat în mod corespunzător acest lucru, mi-a promis patronajul său, pe care mi-ar fi foarte greu să îl folosesc în viitor, deoarece nici tatăl meu, nici măcar eu nu ne-am obosit să-i amintesc numele.

La scurt timp după toate aceste incidente, tatăl meu a primit un transfer de muncă și a ajuns la avanpostul din Brae. Acolo nu aveam cu cine să concurez și m-am săturat din ce în ce mai mult de severitatea tatălui meu. Mai mult, pe măsură ce cunoștințele mele s-au extins de-a lungul anilor, mi-am dat seama că această severitate era nedreaptă. M-am săturat să ascult în permanență conversații, a căror goliciune și lenevie o înțelegeam deja, despre o viață pretins petrecută în asedii, bătălii, dueli etc., despre numeroasele campanii militare în care, potrivit lui, s-a trezit fără. chiar știind de ce, de altfel, a acordat importanță doar acestor cazuri și a considerat toate cazurile anterioare, moderne și ulterioare la care nu a participat, drept nesemnificative și nedemn de comparat cu acestea, la fel cum disprețuia pe toți ofițerii care nu slujeau. pe vremea lui, cetăți, pe care nu le-a văzut etc., în timp ce a ridicat la cer tot ce-i era cunoscut. Obosită, repet, din toate acestea, am început treptat să neglijez muștrările părinților mei. am fost pedepsit. Am devenit insensibil la

pedepsele noastre severe. Au fost, de asemenea, mărite. M-am scuturat de jug și am devenit cel mai disperat ticălos imaginabil.

A trebuit să fiu lăsat să trăiesc câțiva ani în această stare de anarhie, ca să zic așa, și până la urmă, pentru a mă deranja și, în același timp, a alina puțin povara sărăciei extreme, care i-a deprimat pe părinții mei, care întrețin o familie numeroasă, iar în vremuri grele, am fost trimis la muncă de zi în Picardy Kapal, unde povara excesivă a muncii manuale m-a condus la reflecții, al căror rezultat a fost căutarea unei modalități de a-mi câștiga existența într-un mediu mai puțin dificil. cale.

Aveam atunci 17 ani. De vreo 4-5 ani nu am scris sau citit. Am încercat din nou să ridic stiloul. După mai multe încercări, am ajuns la concluzia că aș putea să-mi umplu din nou mâna. Speranțele mele erau justificate. Am început imediat să caut o lucrare scrisă, fără să împărtășesc nimănui ideea mea. Am găsit un post la un notar teudist care locuiește lângă Abbeville. M-am repezit acolo. Am petrecut doi ani acolo și în scurt timp am devenit eu însumi teudist din cap până în picioare.

După 2 sau 3 ani, tatăl meu a murit, lăsând o soție și trei copii mici, două fete și un băiat, pe care i-am luat singur și care acum mă ajută... * Iată toată povestea mea, din care tu voi vedea că datorită întâmplării și împrejurărilor mele fericite, am ocazia să vă dovedesc faptul că au avut două întâlniri cu dumneavoastră în momente diferite ale vieții mele, dintre care prima mi s-a părut să îndrăznesc să vă povestesc la început. a acestei scrisori că, după părerea mea, am anumite drepturi asupra prieteniei Tale și asta m-a îndemnat la această narațiune, a cărei lectură te-a putut plictisi și care a fost necesară pentru a-ți justifica drepturile mele la favoarea ta. Am adus povestea până la moartea tatălui meu, așadar, până la văduvia mamei mele. Așa că, fără alte prelungiri, vă implor să o protejați pe această văduvă. N-ar fi posibil să mijlocim pentru ea... * un magazin de sare și tutun? Este posibil să ne așteptăm ca o astfel de petiție să aibă prioritate față de altele din cauza faptului că a fost soția unui angajat al răscumpărării, care a slujit 25 de ani? Va fi luată în considerare cererea mea, cererea unei persoane care ți-a spus povestea lui și chiar povestea tatălui său? Și având în vedere toate celelalte calități, bune sau rele, pe care le-aș putea avea? Mă voi abține de la toate celelalte laude la adresa mea, cer, drept favoare, un răspuns și am onoarea să fiu cu toate sentimentele pe care ar trebui să le am pentru tine și să le am în mod constant...

Textul este neclar.

205

SCRISOARE DE DUBOIS DE FOSSE

Rua, 21 aprilie 1788185 Bunul domnule!

Îți repet ceea ce mi-ai scris în scrisoarea ta din 3 februarie, după care m-am bucurat să mai primesc și altele, deși nu am avut plăcerea și ocazia să răspund: „Afacerile și preocupările se succed cu o viteză fără egal. .” În plus, unele afecțiuni, oricât de ușoare, au contribuit la faptul că am fost forțat să tac și îmi este foarte teamă că nu vei dori să mă ierți pentru lungimea ei.

Cu toate acestea, îmi iau libertatea de a rupe această tăcere, trimițându-ți tot ce a fost atașat la primul dintre mesajele tale lăsate fără răspuns de mine, și anume, scrisoarea din 13 ianuarie trecut. Voi face în mod constant același lucru cu celelalte scrisori ale tale. Prevăd că treburile mele nu îmi vor permite să le însoțesc cu mesaje foarte lungi. Mă consolez doar cu faptul că încă puțin veți găsi în ele.

Statele voastre au făcut, după părerea mea, o faptă bună și generoasă, oferind regelui un cadou gratuit, despre conținutul căruia mă informați. Ați făcut, domnilor deputați, o faptă bună și utilă, intercalându-vă întâlnirile cu mese pentru 80 de coperti. Mă bucur că am făcut și o faptă bună scriind câteva observații tolerabile despre cauzele luxului. Sunt enervat că nu pot spune nimic interesant despre natura fumului. Voi spune ceva despre ce cred eu despre legarea cordonului ombilical, dar nu am timp azi, o pot face mai târziu. Da, eu am aceeași părere ca și tine referitor la vaccinari. În ceea ce privește geometria, trebuie să recunosc sincer că acești domni sunt prea învățați ca să îndrăznesc să-i contrazic. Noul tău corespondent mi se pare a fi un savant autentic. Vă rog să credeți că nu indiferența este cauza conciziei mele și am onoarea să fiu,

Majestatea Voastră,

Cel mai umil și ascultător slujitor al tău

Babeuf

SCRISOARE CĂTRE UN ANGAJAT AL MARCHIZEI DE SUAËKOUR 188

Roy, 15 iulie 1788

Dragul meu domnule, am întârziat oarecum să răspund la scrisoarea pe care mi-ați făcut onoarea să o scriu cu privire la cazul lui Piyl, pentru că am considerat de datoria mea să fac o copie bună a tratatului din 1729 (deoarece copia pe care o avem este aproape ilizibil) și textul consultării domnului de Lambon, pentru a le ține la el și a putea astfel să

206

aruncați o privire în ele dacă aveți ocazia. Referitor la ultimul document, m-am gândit că ar fi bine să vă trimit și o copie a acestuia. Iti voi trimite originalul daca este nevoie.

Am spus că voi fi ocupat astăzi cu dovada că Consultarea din 30 septembrie 1767, anexată, nu mi se pare la fel de rezonabilă ca aceea pe care a dat-o mai devreme domnul de Lambon, la 14 septembrie 1766, în care el i-a recunoscut domnului marchiz de Soyecourt drepturi mult mai largi decât la a doua consultare. Dar îmi rezerv dreptul de a reveni la această întrebare în același timp în care îndeplinesc munca pe care mi-ați încredințat-o, cu scopul de a efectua un nou recensământ în Chiyi.

Cu mare plăcere, dragul meu domn, sunt angajat în tot ce tine de profesia mea. Într-adevăr, munca îmi oferă o mare plăcere și o fericire autentică. De aici rezultă în mod firesc că mă dedic muncii mele cu o

perseverență extremă și încerc să aduc în ea acuratețe și minuțiozitate, datorită cărora îmi devine și mai drag, pentru că este firesc ca o persoană să simtă satisfacție de la o muncă bine făcută. . Cu toate acestea, nu pot fi complet mulțumit. Am tot felul de mici supărări la care nu ar trebui să fiu expus cu un comportament ca al meu. Știți, dragul meu domnule, acea invidie sumbră înconjoară toate pozițiile. Se pare că se declanșează un fel de conspirație surdă și insidioasă împotriva mea și veți fi surprinși să aflați cum și de ce se întâmplă asta.

Executorul judecătoresc 187, de obicei în numele proprietarilor din Tillolua, a contat pe actualizarea inventarelor ca prilej de a-și încălzi mâinile, întrucât, după părerea sa și după ce a văzut în cazuri similare în unele moșini, toți vasalii urmau să fie puși. la foc și sabie . Era convins că acum folosim mijloace amiabile și pașnice, că avertizăm pe toți prin înștiințări separate și că, datorită metodei conciliante prin care anterior făcusem multe inventariere, fără să trimit o singură chemare în judecată, am putut realiza cu ușurință. rambursarea fiecăreia dintre îndatoririle sale.Domn Marchiz: Toate acestea nu-i convin. Pentru a se răzbuna, i-a venit ideea să-mi pună pe oficialii judiciar ai marchizului, spunându-le că încerc să invadez zona drepturilor lor și ale lui, și veți vedea acum, domnule, cât de departe este de adevăr. I-am spus acestui executor judecătoresc ca în cazurile în care s-a întâmplat să facă poprire feudala asupra imobilelor sau să întocmească orice alte acte de acest fel legate de munca mea, cred că ar fi corect să întocmesc actele originale pentru a asigurați-vă că respectă pe deplin titlurile și locația exactă a proprietăților la care se referă; toate acestea sunt lucruri pe care le cunosc mai bine decât oricine din munca mea. Am oferit toate acestea doar pentru binele cauzei și în

207

evitarea indicațiilor incorecte care apar prea des și conduc la respingerea pretențiilor; domnului în calitate de reclamant nu mai rămâne decât cu neplăcuta obligație la plata cheltuielilor de judecată inutile. Mai mult, nu am pretins deloc niciun avantaj pentru mine și toate acestea nu l-ar împiedica să primească singur toată remunerația pentru întocmirea acestor acte. Le-am spus magistraților că, deși carta de inventar îmi permite singur să primesc de la vasali toate documentele referitoare la feude, nu vreau deloc să le contest drepturile, că promit să le plătesc pentru tot și eu însumi voi face. să mă mulțumesc cu drepturile și onorariile mele speciale pentru declarațiile pentru posesiunile Pedvoriansky. Se pare că nimic nu ar putea părea mai rezonabil decât aceste propuneri.

Totuși, acești domni, cărora mi s-au opus executorul judecătoresc, au hotărât că le spun o minciună și, din moment ce le-a dezvoltat o antipatie față de mine de care le-a fost greu să se elibereze, au început să-l asedieze pe domnul de Soyekourt . cu insultele lor imaginare. La instigarea aceleiasi persoane ma acuza ca folosesc un stil nepotrivit in corespondenta cu vasalii. Vreau, domnule, anexând la aceasta o copie a primelor circulare pe care le-am trimis, să vă ofer posibilitatea de a judeca cât de justificată este o astfel de acuzație. Cât despre scrisorile detaliate pe care trebuie să le scriu după aceasta, sau pe cele pe care le adresez unor persoane nobile, pot să

demonstrez și dumneavoastră și vă puteți imagina dinainte, stimate domnule, că dau și eu toate semnele de atenție și de atenție potrivite. curtoazie în ei.. Nu, s-ar bucura dacă aș fi nepoliticos în dreapta și în stânga, și atunci nu ar mai fi, după unii oameni, un stil de comportament nepotrivit. Din acest punct de vedere, mai politicos ar fi să ne încredem în prudența executorului judecătoresc, adică a celui interesat, cu privire la numărul de citații. De aceea nu profit de prietenia acestui om; și totuși nici nu cer ca în această chestiune să se bazeze pe prudența mea; dimpotrivă, propun ca în cazul în care toate căile de soluționare pe cale amiabilă s-au epuizat și devine necesară formularea unei reclamații, să transmit mai întâi o notă explicativă persoanelor superioare cu privire la cauză pentru a obține permisiunea necesară de a depune o astfel de cerere; și deși sunt pregătit pentru toate acestea, repet, nu profit de prietenia acestui om. Dar din moment ce este imposibil să-i mulțumesc pe toți și pentru că sentimentele de onoare și umanitate mă înclină să fac ceea ce ar trebui să satisfacă persoanele pe care le slujesc, le prefer pe acestea din urmă. Cu toate acestea, acest lucru nu funcționează întotdeauna și se întâmplă ca intrigătorii să reușească să denatureze cele mai oneste acțiuni și cele mai laudabile intenții. Se vede adesea că persoanele devotate pe deplin intereselor care le-au fost încredințate găsesc o răsplată proastă pentru însuși excesul de zel. Dar mă flatez cu speranța că cu persoane capabile să judece totul după

208

corectitudine, nu trebuie să mă tem de nimic din toate astea. Mă grăbesc să termin această scrisoare deja prea lungă și regret că a trebuit să mă despart de la studiile mele utile pentru câteva minute pentru asta. Mă grăbesc să mă întorc la ei, dar, cu toate acestea, domnule, îndrăznesc să vă rog să transmiteți această scrisoare domnului marchiz de Fequièrel¹⁸⁸, care, văzând în ea o reflectare a caracterului meu, puritatea intențiilor mele și, de asemenea, obstacole care întâmpină aceste intenții, se demnește, sper, să facă un efort pentru a pune capăt calomniilor nedrepte, care pot fi continuate sau reînnoite, și să-mi facă plăcerea de a apăra interesele pe care a avut onoarea să mi le încredințeze. Căci după ce mi-am acordat atât de binevoitor timpul, munca, atenția, cunoștințele și toată sânguința de care sunt capabil, după ce am luat toate măsurile necesare pentru îndeplinirea rapidă și fără cusur a sarcinii care mi-au fost încredințate, ar fi foarte neplăcut să fii în mod constant ținta unei astfel de trucuri.

Am onoarea să fiu, cu sinceritate perfectă, domnule, dumneavoastră

Pe partea din spate*.

Majestatea Voastră!

Pana acum am avut placerea sa vorbesc cu deplina sinceritate cu tine despre lucruri care ne privesc pe amandoi, dar sunt nevoit sa apelez la tine intr-un moment de neliniste, de care nu ma pot elibera decat in speranta ca tu poti pune un sfârșit al acestuia.

N.V.

Va trebui să aranjez cu avocații Casei Sean pentru a obține informații despre toți actualii deținători de proprietăți imobiliare de pe teritoriul Shiyi sau să merg să colectez la fața locului aceste informații detaliate, care, potrivit dvs., sunt necesare urgent și de care am eu însumi intenționam deja să colectez pentru recensământul nostru în Shiyi menționat.

SCRISOARE CĂTRE MARCHIZUL DE SUAECOUR

Rua, 23 iulie 1788 Stimate domnule!

S-ar putea crede că „nefericita muncă bună”, ale cărei calități înalte erau general recunoscute, mi-ar aduce de o sută de ori mai multe probleme decât m-a costat trudă, grijă și atenție. Nu numai că ea a evocat față de mine o atitudine neprietenoasă din partea celor pentru care am făcut eforturi zadarnice și de la care mă așteptam la sentimente cu totul diferite: era și necesar ca ea să mă nemulțumească de acele persoane de la care aveam motive să aștept ajutor în dificultățile mele. Nu am intenționat niciodată, dragă domnule,

209

bate-ti sensibilitatea. Mi-ați făcut onoarea de a propune două forme de arbitraj: una cu recurs, cealaltă definitivă. Am stipulat că ar trebui să mă gândesc la asta și, după ce m-am gândit bine, am vorbit în favoarea unui alt curs de acțiune. Ce a motivat această preferință? Nu a fost în niciun caz, Doamne ferește, nici cea mai mică neîncredere în tine. Trebuie să fiu sincer, era doar o teamă că o posibilă lipsă de cunoștințe practice pe un subiect abstract și deloc simplu te-ar conduce să pornești de la principii eronate, și nu de la acelea pe care ți-ai baza judecățile oamenii noștri. profesie. Când mi-am exprimat convingerea că munca mea merită ceea ce eu însumi o prețuiam și că eram sigur că faulistul pe care îl aveam în minte, sau orice alt expert, va dubla această valoare, a fost doar o formă de exprimare cu scopul de a avertiza împotriva deciziilor pripite ale multor persoane care sunt prost informate cu privire la esența subiectului și nu ezită să vorbească public împotriva lucrurilor a căror importanță nu sunt în stare să înțeleagă. În legătură cu toate acestea, cu bunăvoință, vă rog, amabil suveran, să nu-mi imputi o crimă pe care pur și simplu am încercat să-mi protejiez interesele legitime și să nu-mi atribui intenții pe care inima mea le respinge. Sunt deja pedepsit nemeritat de a fi denigrat în ochii societății după ce mi-am sacrificat timpul, banii și munca în așteptarea unui salariu legitim, lucru pe care, în ciuda răbdării mele, a insistențelor mele zilnice și a moderației mele depline, nu o pot realiza niciodată.

Am onoarea să fiu cu cele mai perfecte sentimente.

SCRISOARE CĂTRE MARCHIZUL DE SUAECOUR

Roy, 30 iulie 1788

(În apărarea acuzatului nevinovat). Ascultă-mi dovezile și apoi judecă-mă așa cum ar trebui să judeci o persoană nevinovată calomniată.

Acordându-mi timpul și toată atenția intereselor domnului, care a avut plăcerea să mă onoreze cu deplina sa încredere, am sperat firesc, printr-o economie rezonabilă și strictă, să obțin în schimbul acestor privațiuni și a acestei renunțări la toate celelalte interese. o existență sigură pentru mine și pentru familia căreia Providența m-a făcut șeful. Dacă acum văd cu tristețe cum dispare pentru mine această idee atât de legitimă și mângâietoare, atunci și mai îngrozitoare pentru mine este greutatea insuportabilă a acuzației de necinste, adusă împotriva mea cu dexteritate criminală de oameni necinstiți pentru a mă ruina în ochi. de societate și astfel să mă privească de onoare și proprietate.

210

Aproape de curți, langa puternicii acestei lumi, langa toate persoanele care, datorita functiei lor, au posibilitatea de a arata favoruri, este obisnuit, domnule marchiz, ca o politica falsa, intriga joasa, toate izvoarele rautatii sunt. puse în mișcare una după alta, cel mai adesea pentru a distruge oameni cu intențiile cele mai oneste. Acțiunile lor primesc interpretări criminale de către acești oameni răutăcioși, determinate doar de corupția lor, iar această corupție a lor este cea care îi ajută să denatureze acțiunile oamenilor cinstiți și să le dea cu viclenie o astfel de înfățișare încât să pară crime. S-a aflat adesea, dar prea târziu, că omul care a fost găsit vinovat și apoi sacrificat ca urmare a unei lovituri date de o mână insidioasă și mortală era de fapt un om cinstit și virtuos și cel care a căutat să-l distrugă. a fost, dimpotrivă, exact așa, așa cum a înfățișat pe cineva a cărui onestitate i-a revoltat sufletul ticălos și depravat. Observăm astfel de cazuri aproape zilnic și, totuși, nu suntem întotdeauna capabili să reziste intrigilor malefice ale inimilor vicioase, pentru că, fiind drepti, nu ne imaginăm că oamenii ca noi, spre deosebire de noi, pot rătăci. sinceritate, simplitate sinceră - aceasta frumoasa proprietate a virtutii.

Mă întorc direct la cazul meu. În acest moment de suferință, domnule marchiz, simt că vocea adevăratei onoare mă dictează. Mă adresez ție, care m-ai onorat cu bunăvoința ta, probabil pentru că, după părerea ta, am meritat-o. Dacă, după ce am îndeplinit sugestia pe care am făcut-o la început: „Ascultă-mi mărturia și apoi judecă-mă”, mă vei găsi nedemn de această bunăvoință, voi spune în supunere: „Fie ca eu să fiu lipsit de bunăvoința întregului pământ! Să mă vadă lumea întreagă ca fiind rușinea lor! Da, știu, și știam, ce îndatoriri serioase mi-am asumat, acceptând să fiu investit cu încrederea pe care mi-a făcut plăcere să o acord. Am făcut o înțelegere, conform căreia m-am angajat să fiu ceva care pentru orice persoană care vrea să fie demnă de societate nici măcar nu pare a fi o datorie: am promis că voi fi mereu o persoană cinstită. Dacă nu îndeplinesc cu fidelitate această promisiune, contractul nostru este încălcat și nu am de ce să mă plâng. Să luăm în considerare cu scrupulozitate care a fost comportamentul meu. Vă voi spune sincer, ca într-o mărturisire, ceea ce din toate punctele de vedere mi-a distins comportamentul și vă voi afla dacă am meritat soarta pe care o trec acum! »

Prima și principala acuzație împotriva mea este acuzația de câțiva sous pe livre pentru vânzarea la licitație a lemnului. Să fie chemați orice număr de ofertanți. Sunt destui, acum în viață și bine-cunoscute. Toți

vor plăti tribut adevărului și vor declara că niciodată nu a fost pretins și plătit mai mult de un sous. Dacă s-a întâmplat vreodată ceea ce a fost pierdut

211

ceea ce mă îndoiesc mai mult este că nu a fost făcut niciodată de mine sau cu cunoștințele mele. Și chiar dacă admitem că a fost rău să primesc acest singur sous din livre, pe care calomnitorii răuvoitori l-au dublat sau triplat neîntemeiat în imaginația lor, atunci acest rău nu vine de la mine. S-a răspândit înainte de a intra în serviciu și, astfel, nu urmam decât drumul bătut. Dar, de fapt, însuși domnul de S[uecourt] nu a considerat deloc un abuz de obiceiul constant al avocaților săi, desemnați să efectueze vânzarea de cherestea la licitație, de a percepe acest onorariu neînsemnat. Dimpotrivă, se pare că a aprobat-o constant, și în acest fel.

În urmă cu ani (doisprezece) se obișnuia ca vânzările de lemn la licitație să fie efectuate de funcționari judiciari. Un manager (domnul....) a schimbat această practică cu acordul domnului marchiz, din motive care l-au determinat să acționeze în acest fel în acel moment. Dar din moment ce această schimbare era doar o chestiune de formă și, în esență, nu s-a făcut nicio inovație, același administrator, percepând același sous pe livre care fusese încasat anterior de funcționarii judiciari, a împărțit acest venit între el și colector. Așa că a continuat sub toți managerii următori. Am găsit această comandă când am intrat în serviciu. L-am păstrat până în zilele noastre, de altfel, la instrucțiunile repetate ale domnului de Soyekourt, care mi-a spus, în ciuda plângerilor din când în când formulate de judecători, că nu trebuie să i se acorde atenție și că dorește acest tip de afaceri de făcut fără ele... M-am bazat pe ea, iar acum aceasta este crima mea. .

Adevărat, sunt încă acuzat pentru faptul că, la ordinele managerului Weber, care a considerat că acesta ar trebui să fie un venit mic pentru el, nu am inclus scoarța de la mai mulți copaci într-unul din rapoartele mele. Această scoarță a fost îndepărtată doar pentru a da un aspect mai comercializabil copacilor din care a fost îndepărtată și, indiferent ce ar spune iubitorii de exagerare, în realitate era de foarte puțină valoare.

Ultimul act de răzbunare al dușmanilor mei a fost eforturile lor de a se asigura că în cei zece ani 190 care au trecut din ziua în care am intrat în serviciul administrației pământurilor domnului de Soyekur, am achiziționat imobile în valoare de 30 de mii, după unii, iar după alții – pentru 40.000 de livre, inclusiv o casă de patru sau cinci, sau șase mii de livre, pe care am construit-o. Iată fapte care sunt ușor de afirmat, dar cel puțin la fel de ușor de arătat în ce măsură sunt false. Vreau să fiu sincer în prezentarea mea, iar dovezile sunt cunoscute de toți oamenii cumsecade din zonă. Starea mea generală poate fi estimată

212

la... * Inclusiv proprietatea mea ancestrală este... * Deci, rămâne...
* reprezentând achizițiile mele. Am vândut o casă în Roy în valoare

de... ♦ și alte proprietăți pe care le-am moștenit în Ory pentru... * Am moștenit... * De la unul dintre unchii mei care locuiește la Paris, am primit un cadou... ♦ Am împrumutat de la un anume Kolvin, lăcătuș în Rua, cu dobândă anuală. În consecință, ca urmare a economiilor mele și a economiilor mele extreme, am doar ... *, care include valoarea casei mele, care poate fi (acest lucru va fi confirmat de întreg districtul) nu patru, cinci sau șase mii de livre . , dar cel mult 1500 sau 1600 livres. .

Iată, domnule marchiz, o imagine fără îndoială mai exactă decât cea pe care v-ar putea prezenta detractorii mei pentru a mă denigra. Dar puteți judeca meritele ambelor povești aflând cine sunt acești detractori. Oameni mânați de o pasiune lacomă să primească din livre câțiva sous nefericiți, pe care nu i-aș fi contestat niciodată cu ei dacă nu aș fi găsit de la bun început această stare de lucruri și dacă ar fi fost câtuși de puțin contrară voinței domnului. de Soyekort. Au ascuns că furia lor nu a fost cauzată de motive dezinteresate. Ei au dat dovadă de un zel fals și prefăcut pentru interese la care, în fond, sunt mult mai indiferenți decât cel pe care l-au acuzat că servește rău acele interese. Iată întreaga mea crimă, aici sunt motivele reale ale mâniei dușmanilor mei. Celelalte încercări disprețuitoare ale lor au fost neputincioase să reziste inocenței mele. Au hotărât atunci că, punând în mișcare aceste ultime izvoare de intrigi josnice și calomnioase, ar putea zdruncina bazele încrederii pe care o câștigasem prin purtarea mea pură și ireproșabilă. Succesul lor a fost complet. Dar, domnule marchiz, chiar credeți că am încălcat tratatul care ne leagă?

M-ai ascultat complet, sunt copleșit de aceste gânduri care apar iar și iar. E timpul să termin, dacă te rog să mă judeci. ,

SCRISOARE CĂTRE UN ANGAJAT AL MARCHIZULUI DE SUAECOUR

Rua, 10 septembrie 1788 Stimate domnule!

Azi dimineată am făcut acel demers cu domnul Token, asupra căruia am convenit. Conduita mea a fost doar curtoazie și curtoazie, dar primirea pe care mi-a fost acordată nu a devenit mai milostivă.

Înainte să am timp să deschid gura să spun primul cuvânt, domnul Token, fără să aștepte sfârșitul propoziției, a luat armele împotriva mea și

* Omisiuni în original.

213

prin gest și voce, lăsând clar că orice i-am spus, era gata din timp să-mi arate o atitudine invariabil nefavorabilă.

Cu toate acestea, m-am îndrăznit să-i spun: „V-ați pus, domnule, semnătura pe primele acte pe care am avut onoarea să vi le prezint?” „Nu”, a răspuns el, „și dacă ați venit doar să-mi spuneți despre asta, plecați de aici.” „Am venit, domnule”, am obiectat, „să vă spun asta și alte lucruri legate de afaceri, domnule marchiz. de Soyecourt, dar dacă refuzi să mă asculți, voi fi lipsit de această plăcere. Cu toate acestea, scuzați-mă dacă îndrăznesc să vă întreb, care sunt plângerile

dumneavoastră cu privire la aceste acte pentru a le condamna așa? „Spun că sunt prost compuși”, a răspuns el, „Totuși, nu toată lumea judecă așa, domnule. Domnul marchiz de Fequièrre, care i-a văzut primul, i-a onorat cu aprobarea sa; Domnul Masson, 192 de ani, avocat din Rua, care a fost consultat în această chestiune, a răspuns că metoda de compilare a lor era preferată de toți ceilalți și nu lăsa nimic de dorit; mulți alții, dintre care am lucrat pentru unii și alții familiarizați cu munca mea, laudă în unanimitate superioritatea metodelor mele.” „Lasă lumea întreagă să vorbească pentru tine”, a răspuns domnul Token, „asta nu te va ajuta. cel puțin. Am spus că tot ce ai făcut a fost făcut prost, la fel voi spune despre tot ce faci și nimeni nu va contesta niciodată părerea omului care este executorul judecătoresc al domnului de Soyecourt de 38 de ani. Pleacă de aici și lasă-mă în pace.”

Așa sunt, dragul meu domnule, manifestările extreme de nepolitete la care acest om nemilos a fost mânat de pasiune, lăcomie murdară, răutate ascunsă, cauzate de amintirea refuzului meu de a împărtăși (cu o persoană inactivă) roadele muncii mele, de pe care domnul Token era un spectator placid. Își acoperă nemulțumirea notorie cu pretextul plauzibil de a apăra interesele domnului marchiz, când de fapt nu se referă decât la ale sale. Întâlnește un bărbat care refuză să-i dea jumătate din roadele muncii sale și îi declară: „Jur că te distrug cu orice preț. Voi huli tot ce faci, voi inventa o mie de născociri calomnioase dacă va fi nevoie, voi da o interpretare proastă a tot ceea ce spui. Te voi plimba cu insulte și te voi spune că tu m-ai insultat. Într-un cuvânt, voi face tot ce pot să vă distrug, și sunt sigur de succes, pentru că am o încredere excepțională și pentru că sunt cauțiunea domnului marchiz de Soyecourt de 38 de ani.

Și așa, pentru că domnul marchiz de Soyecourt are un singur executor judecătoresc de 38 de ani, că acest executor judecătoresc își revendică încrederea exclusivă și că a decis să folosească această încredere pentru a încerca să-l elimine pe omul harnic care

214

nu-i poate face plăcere din motive evidente, legate de motive personale, care nu vorbesc la nicio examinare atentă despre marea delicatețe a sentimentelor, din toate aceste motive este necesar, repet, că treburile domnului marchiz să sufere, ca domeniile să fie supuse sechestrului, pentru ca terenurile dependente de el să nu-i aducă venituri, pentru ca vasalii săi să nu-și mai recunoască îndatoririle, pentru ca semenii săi să rămână într-o stare de independență oarecare, astfel încât el însuși să nu știe exact. în ce constau drepturile sale, astfel încât expirarea termenului de prescripție să-l lipsească în fiecare zi de terenuri, pentru ca în cele din urmă să experimenteze toate efectele nocive care sunt inevitabile într-o stăpânire aflată într-o stare de dezordine.

Din aceleași motive, se dovedește că intențiilor cele mai pure și oneste ale unei persoane li se oferă o interpretare complet opusă. Zelul lui este considerat imaginar. Harnicul și perseverența lui sunt descrise cu cruzime ca semne de ambiție și lăcomie. Dorința lui puternică de a face bine este interpretată ca o lipsă de ascultare și de respect față de cei care au dreptul să facă acest lucru. Talentele sale, care sunt aplaudate de oameni cunoscători, sunt portretizate ca

imaginare, ideile lui sunt ridiculizate ca paradoxale și aparținând unui sistem inventat de el. Ei ajung în punctul în care nu aprobă încrederea acordată în el, căreia îi datorează doar reputația fără nicio recomandare. Ei îndrăznesc să-și exprime disprețul pentru modul în care această reputație a fost dobândită și nu se tem să asigure că un om care, prin studiul profund al unui subiect abstract și dificil, a devenit, în opinia tuturor oamenilor învățați și imparțiali, expert în cele mai dificile întrebări, nu vă temeți, repet, inspirați, că acest om nu este altceva decât un complet ignorant și că în aceasta trebuie să credeți cuvântul executorului judecătoresc, care a slujit 38 de ani.

Să-i întrebe doar pe toți luminații din Rua, să-i întrebe pe domnul Masson QC, domnul Bello de Rougeville, avocat și primar, notarul etc. Unii dintre acești domni sunt executori judecătorești, alții nu, dar sunt sigur că balonul nu are nimic de-a face cu asta și toată lumea va confirma că îmi cunosc afacerea la perfecțiune.

Dar conspirația începută împotriva mea la Tillolua seamănă cu cea începută la Curtea de la Versailles, când Necker a fost expulzat pentru a-l înlocui cu Calonne 193, dar în cele din urmă s-a recunoscut că Neckers au fost capabili să facă ceva util, în timp ce Calonnes și asemenea lor au putut să creeze numai răul.

Să ne întoarcem de la toate acestea și să ne consolăm cu speranța că până la urmă și noi vom fi judecați după ceea ce suntem cu adevărat.

Am onoarea să fiu foarte sincer etc.

Degnați-vă, domnule, să-i aduceți la cunoștința domnului marchiz că domnul de Mare, domnul de Borena - lângă Noyon - mi-a scris și era la mine să mă informeze că, din moment ce

215

strămoșii dețineau pe vremuri pământurile și domniile Couchy-le-Pau și Plessis-Saint-Nicaise, acte capabile să dovedească vechimea originii sale nobile ar trebui păstrate în arhive; că, intenționând să-și pună copiii în slujbă, va avea nevoie de o astfel de dovadă, cât se poate de completă, că pentru aceasta va trebui să-i ceară lui M. că domnul marchiz nu o va refuza, considerând că nu-i poate provoca niciun rău. . I-am promis domnului de Borin să-i aducă propunerea în atenția domnului marchiz, iar acesta va avea onoarea să-i scrie domnului marchiz despre aceasta sau să-l viziteze.

Atunci domnul de Montauville 194 - Seigneur Griville - ar dori ca domnul marchiz să fie de acord să-i vândă un feud destul de mare, pe care îl deține în Griville, pentru a obține toată această domnie, sau măcar dreptul de a planta copaci pe drumurile aparținând la fief domnului marchiz. Cu câteva luni în urmă, mi-a dat instrucțiuni să transmit această propunere domnului marchiz, căruia nu i-a plăcut. Îmi cere acum să-i propun domnului marchiz să-l dobândească pe Grivilet, de care domnul de Montauville vrea să-l scape, aparent din cauza supărării sale din cauza imposibilității sale de a-și îndeplini planul de a deveni singurul proprietar al domniei. În legatura cu propunerea pe care am menționat-o cu privire la drumuri, domnul marchiz a răspuns că va îndruma lui Dubois să exercite dreptul marchizului asupra acestor

drumuri si sa planteze copaci. Este posibil să se facă aterizări excelente în această feudă a lui Griville și ar fi util să nu piardă din vedere acest obiect.

Totodată, s-a vorbit de îndeplinirea formalităților necesare pentru repunerea în posesie a parcelor de 4 sau 5 reviste din domeniul Wheeler, pe care le-am cerut înapoi și de la care să se primească chirie de peste douăzeci de ani. Dar de când au început certurile cu mine, totul se târăște, nu se finalizează nimic, pentru că, ca medicii care nu vor să moară niciun pacient fără ajutorul medicinei, M. făcut de o persoană nealeasă de el, și de aceea susține că tot ceea ce face o astfel de persoană nu poate fi făcut decât rău. Cu alte cuvinte, vrea să-i spună domnului marchiz: „Nu vă permit să faceți o numire în nicio funcție fără să mă consultați pe mine, mingile voastre timp de 38 de ani, și tot ceea ce faceți fără mine va fi distrus de mine.” .

216

SCRISOARE CĂTRE MARCHIZUL DE SUAECOUR

Roy, 15 septembrie 1788, domnule marchiz!

Deoarece plecarea dumneavoastră este anunțată în viitorul apropiat, mi-a fost teamă să ratez ocazia de a primi ultimele dumneavoastră instrucțiuni cu privire la problema în care sunt angajat și la care mi-ați permis cu bunăvoință să vă aduc atenția. Acest caz, domnule marchiz, este unul dintre cele mai importante pe care le puteți avea, ar trebui să vă intereseze mai mult decât pe mine și merită atenția dumneavoastră. Vorbim despre restaurarea completă a domeniilor, a bunurilor și a diferitelor drepturi și știți deja în ce măsură toate aceste cazuri sunt neglijate. Întocmirea unui inventar va readuce la viață multe drepturi care au devenit neprofitabile și se va îmbunătăți semnificativ, precum și va facilita foarte mult colectarea taxelor, care ne va răsplăti pentru toate eforturile noastre magnifice. Simpla primire a restanțelor poate da de zece ori mai mult decât va costa întocmirea acestui inventar.

Dar micile piedici nu trebuie lăsate să stea în calea îndeplinirii acestei lucrări sau că eforturile zadarnice ale oamenilor răuvoitori ar putea, chiar și pentru o clipă, să întârzie progresul unei lucrări atât de folositoare. Dacă, în opinia domnului Bosquillon de Bouchoir¹⁹⁵, funcționarii desemnați să întocmească inventarul nu pot fi înlăturați fără un motiv întemeiat, deoarece sunt în posesia scrisorilor regale sau a deciziei judecătorului căruia îi sunt adresate aceste scrisori, atunci mi se pare că refuzul de a îndeplini atribuțiile prevăzute de aceste carte, și există un motiv întemeiat. Dar tocmai asta face domnul Token refuzând să semneze actele care i-au fost prezentate. Domnul Bourlon mi-a spus ieri că unul dintre argumentele domnului Token este că se simte prea bătrân pentru a munci atât de mult și că îl enervează când trebuie să vorbească de afaceri. Din acest motiv, sau din alte motive, i-a mai spus domnului Bourlon că refuză nu doar să semneze, ci chiar să se uite la partea introductivă, pe care i-am cerut să o depună. După aceasta, nu văd altă cale de ieșire decât să-i cer domnului Token să depună o demisie sinceră din funcția de notar conform inventarului Tillolua, la care să nu se opună, altfel ar fi posibil să-l oblige în mod rezonabil să-și îndeplinească îndatoriri, iar un alt

titlu onorific pe care îl are de la domnul marchiz nu i-ar permite să refuze și, prin urmare, să arate ingratitudine.

Dacă este adevărat, domnule marchiz, că plecați în curând, vă veți demni, desigur, să aranjați să-mi eliberez actele de care voi avea nevoie pentru a lucra asupra acelor posesiuni pe care mi le veți indica treptat. În prezent am nevoie să am documente despre Tillolua, pe care, după cum s-a putut asigura domnul Sere 196, colecționarul dvs.

217

îndatoriri, lucrarea progresează. Nu mai puțin util ar fi să las permisiunea pentru plata sumelor care mi se cuvine treptat, întrucât lucrările efectuate de mine sunt prezentate cu indicarea costului acestora. Aș prefera la sfârșitul fiecărei părți a lucrării să primesc micile sume datorate pentru ei, decât să mă aștept la ceva mai semnificativ pentru realizarea mai multor lucrări.

Am onoarea să fiu cu cel mai profund respect.

SCRISOARE CĂTRE MARCHIZUL DE SUAECOUR

Roy, 2 octombrie 1788

domnule marchiz! Am onoarea să vă transmit proiectul de tratat pe care ați ordonat să mi se ceară să fie trimis la Paris și înaintat domnului Ruette, 197 avocat și consilier juridic al dumneavoastră. De asemenea, trimit manuscrisul, care trebuie atașat contractului și, ca să spunem așa, să facă parte integrantă din acesta, deoarece conține explicații detaliate ale metodei conform căreia întocmesc și voi întocmi diverse inventare ale terenurilor dvs. posesiuni. Acest acord prealabil asupra metodelor de lucru este una dintre condițiile esențiale și de aceea mă bucur foarte mult că ați ales un consilier juridic informat pentru a evalua această lucrare: orice altă concluzie poate părea suspectă și chiar controversată. Alte articole principale ale contractului stabilesc termenele de executare a diferitelor lucrări și termenele de plată. În această privință, nu poate exista, desigur, nimic mai rezonabil decât condițiile prevăzute în proiectul meu. Conform acestor condiții, tot ce ține de angajament va fi finalizat integral în cinci ani și jumătate, iar plata se va face doar la livrarea fiecărei părți separate a lucrării.

Ar fi foarte important, domnule marchiz, să stabilești aceste condiții și să stabilești în mod neschimbat tot ceea ce în acest caz ar trebui să devină o regulă între tine și mine. În caz contrar, persoanele cărora această chestiune nu le privește deloc și care îi sunt străine atât prin profesie, cât și prin cunoștințele lor, își pot închipui că au dreptul de a exercita conducerea și supravegherea celui cărui îi este încredințată. Acești oameni au întotdeauna pe buze cuvinte despre protejarea intereselor tale, dar toate acțiunile lor, dictate de motive personale, au doar un efect absolut opus. Este imposibil să nu fii indignat și ar fi greu de crezut dacă nu ar exista dovezi că atunci când, pentru a îndeplini importanta sarcină pe care mi-ai încredințat-o, fac apel la anumite persoane care trebuie să depună documente despre atribuțiile care revin ei, apoi persoanele amintite care pretind că sunt devotament interesele tale, depun toate eforturile pentru a

descuraja persoanele numite să mă viziteze și să-și îndeplinească îndatoririle. A fi disperat pentru

218

Pentru că nu au reușit să mă împiedice să fac o muncă importantă, și-ar dori, dacă le-ar fi fezabil, să mă priveze de posibilitatea de a o face. Ei îi spun unuia că trebuie să-și recunoască obligația numai împreună cu celălalt, de parcă eu, având acte, nu știu mai bine decât ei, ce se poate cere de la toată lumea. Alții spun că nu am dreptul să încasez niște taxe de scutire de la feude, de parcă se poate face altfel, de parcă în astfel de cazuri s-ar fi comportat vreodată altfel, de parcă e posibil ca oamenii să depună bani într-un singur loc. , dar a primit chitanță în altul, și de parcă dumneavoastră însuși, domnule marchiz, nu ați privit întotdeauna la fel ca mine, pentru că... ♦ Mi-ați scris că banii pe care îi voi încasa în legătură cu inventarul, nu sunt în niciun caz legate de collectorul dumneavoastră și că vă voi raporta în ele ori de câte ori va fi vorba de plata operațiunilor mele. Toate aceste dispute mărunte sunt foarte jalnice și josnice, iar rezultatele lor vorbesc întotdeauna rău la locul de muncă și cu muncitorii. Prin urmare, este timpul ca un tratat întocmit în conformitate cu toate regulile să pună capăt acestor necazuri.

Am onoarea.

Domnul Token, oarecum spart, a semnat toate actele pe care i le-am adus. Mai există, se pare, unul nemulțumit - acesta este executorul judecătoresc Dante. Merită ca astfel de oameni să servească o dată o familie semnificativă, deoarece li se pare că sunt obligați în raport cu ei și că nu mai este posibil să se folosească de alte persoane. Întrucât se întâmplă că unii cenzeni nu vor să vină să-și întocmească actele decât dacă sunt forțați de instanță, uneori sunt nevoit să trimit citații și, în același timp, nu apelez la serviciile lui Dantier. Si de aceea. Întrucât sunt oarecum responsabil pentru cazurile pe care trebuie să le inițiez, este mai convenabil pentru mine să nu fiu constrâns în alegerea angajaților cărora le dau instrucțiuni, pentru a fi sigur că nu voi fi atras în vreo afacere neplăcută prin vina lor. Nu m-aș putea baza în acest sens pe Dantier, ale cărui acte sunt adesea invalidate, dovadă fiind impunerea sechestrului feudal asupra imobilelor, în legătură cu care recent, din vina lui Dantier, ați pierdut procesul, ceea ce va avea consecințe semnificative. .

SCRISOARE CĂTRE FOURIER

Roy, 2 decembrie 1788

M. g.! Primirea pe care mi-a fost acordată la conacul Fekier m-a convins că demersul meu, care urma, așa cum sa presupus la început, să încheie chestiunea pe cale amiabilă și de comun acord.

* Treceți în original.

219

nii, a fost prost primit. Așa că am decis imediat să plec de la Paris, unde, după cum am înțeles, nu aveam ce face. Dar, pentru că am ceva de

comunicat persoanelor implicate în cazul meu, la sosirea mea aici, m-am ocupat să scriu două scrisori. Una dintre ele se adresează domnului Ruett, iar în ea expun în detaliu anumite fapte care i-ar putea rămâne necunoscute, care l-ar expune riscului de a mă judeca fără să cunoască fondul cauzei. Vă adresez a doua scrisoare, M. G., și vă rog să nu mă tratați mai favorabil decât ar trebui, ci măcar să cântăriți cu atenție toate împrejurările pentru a nu mă priva de drepturile mele legale și să nu folosiți poziția Dvs., contrar. la camaraderia firească, pentru a devaloriza munca colegului tău de profesie.

Și după ce m-ai tratat cu toată dreptatea cuvenită, recunoștința și sentimentele mele desăvârșite, cu care am onoarea să fiu etc.

PS Probabil că voi avea plăcerea să aud de la tine imediat ce îți vei termina munca. Vă rog să-mi atașați manuscrisul, pe care tot uit să vă reamintesc și pentru a cărei returnare voi plăti cu plăcere poșta. Vă puteți transfera pachetul cu o diligență pentru a reduce costul transportului.

O altă curtoazie pe care am uitat să ți-o cer este să subliniez că toate cazurile pe care le-ai marcat ca nefinalizate nu sunt și că mai degrabă, așa cum ți-am cerut, ar trebui să le marchezi ca „incomplete”, pentru că, de fapt, mulți au au fost începute și toate au data și alte note în marjă, conform metodei pe care am adoptat-o. În plus, valoarea lor este sporită prin amplasarea lor sau, dacă doriți, prin atașarea acestor documente la altele legate de aceleași obiecte. Înțelegeți, la fel ca și mine, că în această stare de lucruri nu este nevoie de multă muncă pe treburile neterminate pentru a le finaliza analiza.

I-am spus lui M. Ruett că singura consolare pe care o puteam lua din călătorie a fost asigurarea bună pe care mi-a dat-o o persoană foarte eminentă că este pe deplin pregătit să acționeze ca avocatul meu în cazul oricărei intrigi răutăcioase în chestiunea sumei plata datorata mie. Cu toate acestea, continui să sper că lucrurile se vor liniști și nu voi avea nevoie să folosesc acest ajutor generos.

220

[DESPRE CAZUL SUA EKURA] 1M

Roy, ianuarie 1789

Nerecunoașterea pretenției domnului marchiz de Soyecourt cu privire la dreptul de a anula puterile date de acesta și de a anula în mod arbitrar, fără permisiunea justiției, numirea efectuată de aceasta la cererea sa și proclamată în decizia privind aprobarea de către instanța de judecată a cauțiunii regale din 26 ianuarie a prezentei scrisori pentru dreptul de a întocmi un inventar de 16 în această lună, declar (consimțând să amân la această zi data de chemare în judecată anunțată prin citația de Berthoud, executorul judecătoresc în Rua, din data de 25 a acestei luni, la cererea amintitului domnului marchiz de Soyekur să se prezinte joi 30 a aceleiași luni în biroul Token, notar din Rua, ca răspuns la cererea creanței stabilite. reieșit în citația menționată) că prezenta mea înfățișare are unicul scop de a efectua în contradictoriu soluționarea legală a tot ceea ce mi se cuvine pentru diferitele operațiuni efectuate de mine până în prezent, referitoare la

inventarele funciare domnului marchiz. de Suayekur numit mai sus; si aceasta, dupa forma urmatoare si cu urmatoarele rezerve.

1. Că lista tarifelor pentru munca prestată, stabilită între domnul marchiz și mine la 8 octombrie 1787, va fi respectată în cele 13 articole cuprinse în aceasta, și că, întrucât aceste tarife stau la baza metodei prin care diverse lucrări. urmează a fi evaluate, problema se va reduce la compararea fiecăreia dintre aceste lucrări cu înregistrarea corespunzătoare din listă pentru a stabili o evaluare globală a tuturor lucrărilor.

2. Dar lucrările aferente articolului 11 din lista menționată, unde prețul pentru domn este definit prin cuvântul „nimic”, pentru că, scrie acolo, „trebuie plătit de vasali și cenzori”, atunci, întrucât stăpânul marchizului de Soyekur mă lipsește de toate oportunitățile de a recupera ceva de la acești vasali și cenzori, îmi va plăti un avans.

3. Această plată îmi va fi făcută imediat (după deducerea depozitului primit de mine) pentru fiecare parte a lucrării despre care dovedesc că este finalizată și pe măsură ce fac dovada acesteia; în aceleași cazuri, atunci când orice întrebare provoacă dificultăți, plata pentru o astfel de muncă va fi amânată până la eliminarea acestor dificultăți și nu va trebui să predau niciun document care stabilește rezultatele lucrărilor pe probleme legate de dificultăți și nici titlurile respective. și documente pe baza cărora s-a făcut această lucrare, căci ar fi corect să se elibereze numai acele documente pentru care domnul marchiz de Soyekur va fi de acord să-mi plătească.

4. Că domnul marchiz de Soyecourt nu va fi îndreptățit să tragă concluzii favorabile intereselor sale și prejudiciabile drepturilor mele din faptul că i-am predat documentul său

221

dumneavoastră, și din faptul că voi primi plata pentru munca depusă până în ziua de azi, căci îmi rezerv cu deplină certitudine dreptul de a cere, atunci când văd de cuviință, de la numitul seșor al marchizului de Suayekur daune cauzate atât prin anulare. a puterilor mele și o ruptură în munca mea; Voi putea pretinde această indemnizație atât în cazul în care revocarea de competențe este recunoscută ca valabilă, cât și în cazul în care consider că este oportun să nu mă apăr în această materie; și îmi rezerv dreptul la toate celelalte cursuri de acțiune rezultate.

5. Începând din momentul implementării acelor acțiuni, al căror scop și metode sunt descrise mai sus, acestea trebuie continuate neîntrerupt până la finalizarea completă; totodată, voi transfera succesiv toate documentele și părțile finisate ale lucrării, care vor fi prezentate de mine în mod ordonat; Este de la sine înțeles că mi se va acorda în mod constant timpul necesar pentru a colecta acele documente și materiale care, în cursul lucrărilor, s-au dovedit inevitabil a fi împrăștiate și amestecate în biroul meu.

PRIMUL AN DE REVOLUȚIE

[ANALIZA CRITICA A DISCURSULUI LUI A. LAMET]1

Roy, aprilie 1789

Domnule Chevalier Alexandre de Lamet, orator al nobilimii,^ tuturor domnilor moșiei sale, constituind colecția baliajului Péronne,

Suverani binevoitori!

Care este opinia generală despre esența discursului rostit la prima ședință a adunării celor trei moșii din Peronne de către Chevalier de Lamet? Aceasta este problema în care se pare că încercați să intrați cu toții. Nefiind pe deplin convins de discursul revoltător al unui plebeu, trădător al clasei sale, care a îndrăznit să-și exprime cele mai umile dorințe în numele tuturor, aveți motive întemeiate să vă îndoiiți dacă sentimentele acestui sclav coincid cu sentimentele tuturor oameni care alcătuiesc ceea ce numești popor și vrei să vezi dacă obligațiile pe care a avut îndrăzneala să le accepte în numele lor nu au putut fi respinse de majoritatea acestora. Ascultă, așadar, vocea tuturor cetățenilor adevărați ale căror sentimente le exprim astăzi și vei ști în ce măsură ajunge justa indignare stârnită de principiile servile ale acestui josnic lingușitor.

Voi fi la fel de sincer în raportul meu ca și regretatul Candide și, dacă în el se răsună câteva adevăruri dure, atunci doar mulțimea întârziată, care mi-a bâzâit urechile cu ele, poate fi învinuită pentru asta.

În primul rând, vreau să spun că discursul lui Lamet este construit destul de abil din diverse materiale fragile care au apărut ca urmare a reconcilierii generale. Combină în mod elegant tot ceea ce ar putea prinde un retor, hotărât să folosească în beneficiul oamenilor din clasa sa capacitatea inerentă de a surprinde esența a ceea ce se întâmplă și de a oferi o imagine de ansamblu pricepută a evenimentelor. El laudă toate sentimentele nobile; idei mari și sublime prezentate cu mult înaintea lui de oameni cumsecade,

223

al cărui scop principal era binele comun, a reușit cu îndemânare să dea o întorsătură cu totul nouă. Într-un cuvânt, el apare în pielea unui miel pentru a-și vierme drum printre miei, dar este puțin probabil să ne înșelăm dacă spunem că acesta este un lup răutăcios și lacom, care caută să provoace o devastare dezastruoasă.

Cu toate acestea, îmi veți spune pe ce se bazează toate aceste dezgustări! Domnilor, cei în numele cărora vorbesc declară că totul le este clar. Mă asigură că critica mea reflectă corect, fără exagerare nejustificată, paginile 1, 2 și 3 din discursul său, până la fraza: „De acum înainte, vrem să ne deosebim nu prin privilegii josnice, ci prin servicii deosebite” !

Ce promisiuni magnifice, domnilor! Dar sunt foarte greu de crezut. Un lucru groaznic - proprietățile naturii! Ați văzut vreodată un carnivor care decide brusc să mănânce doar rădăcini? Tu însuți spui: „Fără privilegii josnice”, etc. Prin urmare, recunoști că au fost... Vai, acest fapt este prea evident. Iată ce te face diferit! Acestea sunt

singurele mijloace prin care te-ai forțat ridicol să fii numit nobil. Bună noblețe, care, după propria dvs. recunoaștere, este doar o distincție acordată oamenilor care au căutat să-și asigure privilegiile josnice pentru ei înșiși!

Nu pot să nu zăbovesc oarecum pe toată această frază. „Acum”, continuați, „vreți să vă distingeți doar prin servicii remarcabile.” Vă vom fi foarte recunoscători, domnilor! Bineînțeles că înțelegeți acest lucru în așa fel încât vei continua să ocupi toate posturile înalte și să-ți atribui, fără să faci nimic, tot meritul succesului, la fel cum, în loc să spui: „Întotdeauna și peste tot am dat doar ordine, la singurul nostru cuvânt plebeii și-au vărsat cu generozitate sângele pentru patria lor și, culmea generozității, ne-au dat toată cinstea pentru fapta săvârșită, „tu, dimpotrivă, spui: „Nobilimea s-a jertfit mereu pentru stat. , ea singură a apărut-o constant, ”și alte fraze lăudăroase de acest fel de parcă simpla ta înfățișare, reală sau imaginară, ar fi fost de ajuns pentru a decide soarta bățăliilor; de parcă tot sângele care s-a vărsat acolo ar fi al tău; de parcă s-ar fi întâmplat ocazional ca unul dintre voi să fie nevoit să iasă în față, cu riscul de a pierde câteva picături prețioase de sânge, atunci acest efort trebuie privit ca un devotament generos, fără de care monarhia ar fi fost răsturnată. Dar trebuie să fii foarte naivă ca să te crezi: sunteți cu toții niște fete și faceți mult zgomot din cauza unei mici zgârieturi.

Îi aud pe mulți dintre voi plângându-se că această digresiune nu este interesantă pentru ei. Mă întreabă dacă obiecțiile mele nu se rezumă la o singură propoziție, pe care tocmai mi-am permis să o interpretez și dacă voi termina în curând. DESPRE! domnilor, abia am început.

224

Cu permisiunea dumneavoastră, mă voi acomoda și, pentru a urma mai bine gândirea domnului Chevalier de mai multe ori, voi aranja textul în două coloane:

Primul conține text confuz:

La rândul lor, comunele, fiind readuse în drepturi de spiritul dreptății care ne inspiră, vor înțelege că acest spirit trebuie să le servească și ca regulă de conduită și să le impulsioneze la acțiune.

Ei vor înțelege că guvernarea monarhică este singura potrivită pentru o națiune atât de puternică, vor înțelege că rangurile, prerogativele, distincțiile onorifice sunt inseparabile de monarhie.

Cel mai important, vor înțelege adevărul esențial că nu există nicio proprietate care să nu fie sacră și că, chiar dacă s-a dovedit că unele dintre formele ei reprezintă un fel de inconvenient, nu pot permite nimănui să o conteste, ci doar să convingă. it. proprietari să-l doneze.

Al doilea este „cu alte cuvinte”:

Comunele vor fi probabil atât de orbite de sacrificiile pe care suntem nevoiți să le facem, pretinzând că le sunt de acord din bunăvoință

noastră și din generozitatea noastră firească, încât ne vor mulțumi atunci când ne vom preface că le dăm ceea ce nu mai putem. tine.

Ei vor fi impresionați că dorim să păstrăm drepturile monarhiei, dar că pentru a crea o frână salvatoare asupra ambiției unei persoane, este necesar să păstrăm și chiar să creștem o altă forță care poate fi o contrabalansare la prima. . Le vom face clar că, din acest punct de vedere, rangurile noastre, prerogativele noastre, distincțiile noastre onorabile, sunt de netăgăduit utile și chiar vom încerca (sfârșitul paginii 5 și întreaga pagină 6 a discursului) să proclamăm mai multe principii aproape răzvrătite, al căror scop va fi acela de a curăța preluarea întregii puteri, atât legislativă, cât și executivă, și instaurarea unui fel de aristocrație care să ne conducă la restaurarea tuturor drepturilor noastre străvechi din vremurile despotismului feudal.

Comunele vor fi, de asemenea, înclinate să creadă că orice proprietate, oricât de nedreaptă și revoltătoare prin principiul ei, și oricât de dăunătoare și dezastruoasă în consecințele ei, este absolut de netăgăduit. Pe baza acestei idei, nu va fi greu să rezistați oricărei cerințe. Imunitățile noastre, libertățile noastre, prerogativele noastre, distincțiile noastre exclusive vor rămâne proprietatea noastră sacră și aceleași comune...*

* Lipsește finalul.

8 Gryakh Babeuf

225

[VORCUȚIE LA AVOCATUL ALEGERI]

Roy, aprilie 1789

Nu, domnilor, nu trebuie să venim în față cu revendicări pur locale și private. De acum înainte, astfel de sentimente meschine nu ar trebui să mai fie caracteristice francezilor. În Sparta, urmărirea binelui public era singurul scop pentru care se putea neglija de o sută de ori familia, prietenii; s-ar putea sacrifica de o mie de ori de dragul republicii. Același patriotism poate fi reînviat și la noi. Natura își va recăpăta drepturile: orice superioritate nedreaptă va dispărea și toată lumea se va bucura de tot ceea ce trebuie să fie asigurat în societate oricărei persoane.

Dar pentru a atinge aceste nepretuite avantaje, pe langa măsurile deja luate, este fără îndoială necesar, domnilor, ca și alte împrejurări fericite să contribuie la acele mari schimbări la care oamenii care se străduiesc la buna speranță. Acest lucru va depinde în mare măsură de tine. Alegerea reprezentanților dumneavoastră este o chestiune importantă care poate avea un impact semnificativ asupra succesului mai mare sau mai mic al desfășurării evenimentelor. Îi veți alege corect pe acești reprezentanți, dacă la alegeri vă ghidați doar acele mari sentimente pe care tocmai am încercat să le descriu cu pensula mea slabă. Atunci când dorințele tale sunt inspirate doar de dragostea pentru patria-mamă, vei alunga toate interesele de grup, toate considerentele private în alegerea celor pe care îi dai putere să

îndeplinească cerințe menite să-ți asigure viața pașnică și liniștită. Veți decide numai în favoarea meritului acolo unde îl găsiți și, urmând exemplul celui spartan care nu a fost ales în Consiliul celor Trei Sute, fiecare dintre cei care nu adună majoritatea voturilor se va întoarce acasă bucuros, mulțumind. raiul pentru că s-a aflat printre el. compatrioții au găsit atât de mulți cetățeni mai demni decât el.

Odată adoptat acest principiu de străduință de a „face totul pentru cel mai mare bine dintre toate”, se poate fi sigur dinainte de un rezultat fericit al discuțiilor. Domnilor, este de netăgăduit că niciodată până acum acest principiu nu a fost atât de larg aplicat și stăpânit cu atâta forță de către toți oamenii cinstiți ai națiunii noastre, precum este acum. Acest adevăr se manifestă în înțelepciunea desăvârșită a aproape tuturor mandatelor celei de-a treia state în diferite părți ale regatului. Pretutindeni ei cer distrugerea tuturor legăturilor care înrobesc personalitatea unei persoane și bunurile sale, iar în general nu se poate decât să aplaude tot felul de revendicări care constituie conținutul mandatelor poporului. Dar se poate fi sigur, domnilor, că limitările minții umane și ciocnirea diferitelor interese nu vă vor împiedica să acoperiți toate întrebările și să luați o decizie la fel de corectă asupra tuturor? Teama că se va întâmpla contrariul

226

dar diminuează satisfacția pe care o simt la această întâlnire cu adevărat solemnă. Permiteți-mi, domnilor, să vă dau câteva considerații, întrucât mândria mea mă inspiră cu gândul că poate alții nu vor veni cu ele.

1. Se pare că în acest timp de speranță, care este fără îndoială bine întemeiat, atenția tuturor este îndreptată exclusiv spre viitor și că așteptarea a ceea ce va fi ne face să uităm ceea ce este.

2. Se pare că există o dorință de a discuta energic problema respectării mai mari sau mai reduse a drepturilor semnale în general. Unii își doresc desființarea completă, pentru că poartă pecetea odioasă a despotismului feudal, pe care vechea barbarie a strămoșilor noștri a impus-o oamenilor și lucrurilor. Alții, mai moderati, ar dori să desființeze doar acele privilegii care au caracterul cel mai opresiv, precum taxele de drum și de pod, banalitățile, furajele etc. În sfârșit, alții înfățișează toate aceste drepturi nobile ca drepturi de proprietate respectabile, care ar trebui să fie interzis. afectează.

În acele vremuri în care, potrivit legii celor mai puternici semeni, aceștia dobândeau toate drepturile până la dreptul de a dispune de viețile altor oameni, în acele timpuri în care aceștia din urmă, cunoscuți sub numele de iobagi, erau atașați de pământ pentru beneficiul celor dintâi și erau condamnați la trista necesitate de a face brazdă sub flagelul tiraniei, cei care se bucurau atunci de rușinosul drept de dominație și guvernare, desigur, considerau drept proprietate sacră un obicei revoltător care le dădea posibilitatea de a asupra. oameni egalii lor în acest fel. Cu toate acestea, un fascicul de lumină a străpuns brusc. Omul și-a recâștigat o parte din libertate și, ca urmare, până în ziua de azi, rămân doar astfel de urme de slujire, care sunt cunoscute sub denumirile de taxe privind moștenirea

și vânzarea proprietății, cincimi, dreptul la răscumpărare, dreptul la evadare. , etc.

Strămoșii noștri nefericiți nu au putut plăti în sfârșit această sclavie crudă. Nu cred că nici astăzi s-ar putea realiza o eliberare completă de vestigiile sclaviei rămase nouă. Dar aş dori publicarea unei legi care să prevadă ca, la cererea deținătorului-debitorului, să i se îngăduie să răscumpere de la domnul său datoria, feudală sau nenobilă, cuvenită din proprietatea sa ereditară, care mai târziu avea să fie pentru totdeauna. eliberat și de acum înainte va fi numit „moștenire liberă”. O astfel de înțelegere nu le-ar dăuna domnitorilor și avea să vină vremea când toate îndatoririle domnești vor fi răscumpărate și amintirea acestei mulțimi de servituți, care amintește neîncetat de fosta stare a omului, s-ar scufunda în cele din urmă în uitare.

3. Proprietățile de pământ sunt încă supuse zecimii. S-a propus deja convertirea în numerar. Dar de ce nu

227

te-ai gândit să mergi și mai departe? Zeciuiala este menită să sprijine miniștrii religiei, la fel cum impozitele regale sunt menite să subvenționeze cheltuielile statului. De ce să nu extindem impozitarea zecimii în mod egal la toate categoriile de cetățeni, așa cum se face în ceea ce privește impozitele de stat.

Nu se iau toată lumea din binecuvântările religiei? Este corect ca numai voi, fermieri buni și cinstiți, purtați toată povara întreținerii slujitorilor altarului. Meșterii, comercianții, finanțatorii și alți oameni a căror bogăție nu se găsesc în pământ nu vă pot ușura puțin povara. Dacă scriptura spune: „Veți da o zecime din roadele pământului...” *

Scrisoare către J. P. ODIFFRE

Roy, 18 aprilie 1789

Majestatea Voastră! Am menționat cadastrul austriac doar ca o remarcă, și doar cu scopul de a deduce aici, dacă ar fi posibil, unii să beneficieze de cooperarea noastră, fie prin rapoartele pe care le-am putea da despre metodele noastre, fie în alt mod.

Dar înțeleg că prima și cea mai importantă sarcină a noastră este să facem un efort pentru a fi izolați în propria noastră țară și sunt pe deplin ocupat cu preocuparea de a câștiga acest har. Prin urmare, nu scap nimic care să-mi permită să ofer compatrioților mei un eseu demn să le atragă atenția și o fac cu toată viteza de care sunt capabil, căci înțeleg perfect cât de important este pentru noi să nu pierdem. timp fără ca afacerea noastră să avanseze.

Iată planul meu pentru acest subiect.

Voi trece mai întâi în revistă tot ce am scris despre cadastru în 1787,4 cu modificările pe care le-am făcut ulterior. Voi adăuga acele informații suplimentare pe care mi le-ar putea oferi o experiență acumulată de atunci și citirea lucrărilor publicate recent și care au vreo legătură cu tema mea. Voi combina toate acestea și voi face corecturi după ce voi ajunge la Paris, iar tu mă vei familiariza cu ceea ce ar trebui spus despre instrumentul tău și, de asemenea, mă vei informa despre alte lucrări cu care nu am avut încă timp să mă familiarizez: unele dintre ele. prevederile cuprinse în ele le-am putea folosi, iar altele ne vor oferi posibilitatea de a respinge opinii eronate care pot părea corecte și de a captiva o parte din public prin simplele frumuseți ale unui stil ademenitor și înșelător. Până astăzi, nu știu nimic despre asta.

* Sfârșitul manuscrisului lipsește.

225

un fel de solid. La un moment dat v-am cerut un pamflet publicat sub titlul „Proiect de impozit și cadastru”. Când am văzut reclama pentru acest eseu, mă așteptam să întâlnesc un rival. Dar, citind textul, am fost surprins să văd că nu corespunde deloc titlului și că nu am de ce să mă tem din această parte. Am citit recent o altă lucrare al cărei autor se pretinde a fi un bun cetățean. Planul propus de acesta duce însă la nimic mai mult și nimic mai puțin decât la înființarea celei mai crude inchiziții împotriva proprietății funciare împotriva proprietarilor, supunându-i la cheltuieli mari, obligându-i să depună declarații despre ceea ce dețin, și să transporte. la orase îndepărtate de ele taxele datorate controlurilor de documente. Acest plan îi amenință și cu confiscări și amenzi permanente în favoarea trezoreriei dacă se întâmplă ca intenționat, sau din greșeală sau neglijență, să omite din declarație orice parte a imobilului. La un moment dat v-am povestit deja despre scrierile unui anume domnul du Tillet de Villars⁵, cea mai notorie dintre toate scrierile pe tema cadastrului. Cu toate acestea, testarea metodei sale nu a adus sub nicio formă succesul deplin sperat, deoarece M. du Tillet, ca mulți alții, și-a limitat orizontul la prezent, în timp ce schimbările în distribuția imobilului, rezultate din compartimentări sau alte acțiuni, precum și schimbarea constantă a proprietății răstoarnă întregul edificiu al sistemului său și, prin urmare, îi face munca inutilizabilă; de-a lungul timpului, toate descrierile proprietății funciare pe care le-a făcut devin complet incompatibile cu starea actuală a lucrurilor. Planul nostru este liber de toate aceste neajunsuri. Fiind constantă, ea întotdeauna, fie acum, fie peste o sută de ani, corespunde, în ciuda tuturor schimbărilor inevitabile, stării de lucruri existente. Odată terminat, munca va fi făcută pentru totdeauna. Cadastrul scutește aproape complet de toate costurile de colectare a impozitelor. Nu obligă cetățenii să călătorească, nu îi supune nicio amenzi, nicio represiune, nicio confiscare. Este cel mai potrivit pentru a asigura o distribuție echitabilă a impozitului. Într-un cuvânt, îndrăznesc să spun că are toate avantajele și nu implică niciun inconvenient.

În starea actuală a lucrurilor și în direcția generală a gândirii, se poate fi sigur că se va crea un fel de cadastru în Franța. Ne-am simțit foarte nefericiți dacă planul nostru ar fi respins și altul, mai rău,

ar fi acceptat. Trebuie să presupunem că concetățenii noștri vor fi capabili să înțeleagă și să facă dreptate ceea ce merită preferință.

De asemenea, ar trebui să fim foarte nemulțumiți dacă costurile de publicitate a unui proiect în care toți membrii societății sunt atât de vital interesați nu ni s-ar returna măcar sub formă de despăgubiri pentru daune.

229

În fine, ar trebui să fim foarte nemulțumiți dacă, în ceea ce pare a fi cel mai favorabil moment ce poate fi imaginat peste o mie de ani, pentru implementarea unui astfel de plan, am fi în sfârșit înșelați. Pentru a atinge scopul, voi fi de acord cu toate sacrificiile pe care le considerați potrivite. Știi mai bine decât mine ce este prudent să faci într-un loc ca Paris în astfel de circumstanțe.

Cred că aplicarea instrumentului va aduce cel mai mare beneficiu într-o chestiune atât de importantă precum cadastrul, deoarece va permite să fie extrem de accelerat. Anunțarea bruscă și simultană a unor descoperiri atât de legate, atât de interconectate și atât de utile ca ale noastre ar trebui să trezească cel mai puternic interes și să facă senzație în rândul oamenilor care iubesc binele.

Vă trimit 13 tabele întocmite de mine pentru tipărire în lucrarea noastră, care trebuie incluse acolo. Discutați cu gravorul pentru a afla cât va costa imprimarea acestor tabele. Dacă se va dovedi a fi prea scump, o să fac altfel și o să le aranjez în așa fel încât să poată fi tipărite: dar mai bine ar fi să avem gravuri. Când îmi vei răspunde la acest punct, îmi voi aranja treburile în așa fel încât să merg, căci nu avem mult timp. Când vom strânge totul, va trebui totuși să ne întoarcem la Noyon, pentru că probabil că tu și cu mine vom dori să tipărim acolo 6. Toate aceste călătorii dus și înapoi nu ne vor permite, poate, să ne publicăm lucrarea mai devreme de trei săptămâni. Sunt enervat că nu vă pot scuti de la plata poștalei pentru acest articol, dar am considerat că este necesar; trebuie să suportăm costurile care, sper, ne vor fi rambursate.

Scrisoare către un duhovnic

mai 1789

Stimate domnule, indiferent cum vă tratează, nu pot face absolut nimic în privința asta. Totuși, faptul că ai fost numit cuvânt nepoliticos îmi este neplăcut, dar doar într-o oarecare măsură, pentru că, din moment ce numai adevărul amar poate să jignească, nici tu, nici eu nu ar trebui să ne supărăm la nesfârșit că ești numit prost, din moment ce tu, desigur, nu ești. Această desemnare emfatică ar putea fi pe bună dreptate returnată autorilor săi, care, judecând după cuvintele tale, sunt tineri duhovnici și, se pare, cunosc codul feudal mai rău decât Breviagischul Romani. Asta, de fapt, trebuie să fie așa, dar dacă ei și dumneavoastră, domnule, vă puteți îndepărta câteva momente de la studiile dumneavoastră evlavioase, vă sfătuiesc să găsiți soluția întrebării pe care mi-ați pus-o în capitolul al 16-lea din Principes des al lui Bilcock. Fiefe. Și din moment ce subliniez

Vă ofer o modalitate extrem de simplă de a face informațiile de care aveți nevoie fără căutări dureroase, sper că vă veți demni să nu ne deranjați pe viitor.

Scrisoare către o persoană necunoscută

Rua, 28 iunie 1789 Stimate domnule!

M. de Braquemont 8 m-a informat că știe dintr-o sursă sigură că nu v-ar deranja să-mi încredințați operațiunea de întocmire a inventarului de la Moyencourt, dacă nu intervine un anume M. Du Mesnil și vă face o recenzie foarte proastă despre mine. . Nu îmi pare atât de rău, domnule, pentru munca pe care am pierdut-o datorită serviciului dezinteresat al acestui om, ci pentru efectul pe care l-ar fi putut avea asupra dumneavoastră calomnia răspândită de el. Probabil că ți-a ascuns că cauza iritației sale constante față de mine este rivalitatea și interesul propriu, căci dacă ar mărturisi aceste motive, fără îndoială ai crede că dintre toate modalitățile de a obține informații corecte despre calitățile personale ale unei persoane. , cel mai rău este un apel către inamicul său. Este posibil, totuși, dragul meu domnule, să fi dat dovadă de o mai mare delicatețe și mai puțină parțialitate dacă ar fi fost vorba de a juca în fața dumneavoastră rolul jucat de detractorul meu, dar este inutil să mă apăr în fața dumneavoastră: de multe ori sunt volume întregi. trebuia să distrugă impresia unui singur cuvânt, aruncat cu îndemânare cu răutate deliberată.

Profit de această ocazie, stimate domnule, pentru a vă rog să predați purtătorului acestei memorii, pe care v-am lăsat-o și de care am nevoie în prezent. Probabil vă amintiți, se intitulează: „Discurs despre cauzele tulburării care se observă de obicei etc.”

Am onoarea respectului.

Scrisoare către soție .

Paris, joi 25 iulie 1789

Nu știu de unde să încep această scrisoare, sărmana mea soție. Este imposibil, fiind aici, să ai o idee clară despre ceva, într-o asemenea măsură sufletul este entuziasmat. Totul în jur merge cu susul în jos, totul este într-un asemenea ferment încât, chiar dacă fii martor la ceea ce se întâmplă, nu-ți vine să-ți crezi ochilor. Pe scurt, nu pot să vă transmit decât în termeni generali ceea ce am văzut și am auzit. Când am ajuns aici, se vorbea doar despre o conspirație condusă de domnul comte d'Artois și de alți prinți. Nu aveau de gând să facă altceva decât să distrugă cea mai mare parte a Parisului

populația, iar apoi să înrobească pe toți cei care în toată Franța vor scăpa de exterminare, dându-se cu ascultare la dispoziția nobililor și întinzând cu resemnare mâinile la lanțurile pregătite deja de tirani. Dacă Parisul nu ar fi descoperit la timp această teribilă conspirație,

totul s-ar fi terminat; ar fi cea mai gravă crimă comisă vreodată. De aceea toate gândurile au fost îndreptate spre a răzbuna în mod corespunzător această perfidie, care nu are exemplu în istorie; ei au decis asupra acestui lucru și nu va fi milă nici pentru principalii lideri ai conspirației, nici pentru susținătorii lor. Execuțiile au început deja, dar indignarea legitimă nu a fost încă stinsă. Furia oamenilor nu s-a potolit încă, în ciuda morții comandantului Bastiliei 10 și a distrugerii acestei închisori infernale, a morții maistrului negustor 11, a rechemării domnului Necker 12 și a altor foști miniștri și a retragerii de noi regimente și trupe din capitală; oamenii au nevoie de multe alte acte de mântuire. Ei spun că cer căderea altor trei duzini de capete criminali. M. Fulon, în vârstă de 13 ani, care trebuia să-l înlocuiască pe Necker, a răspândit zvonul morții sale în urmă cu patru zile și a aranjat o înmormântare, cu un buștean îngropat în pământ în locul lui; Ieri acest domn Fulon a fost arestat, dus la Primărie, iar după ce a părăsit, spânzurat. Trupul i-a fost târât pe străzile Parisului, apoi sfâșiat în bucăți, iar capul, înfipt în vârful unei lănci, a fost dus la faubourg Saint-Martin, astfel încât ea a așteptat acolo, apoi l-a precedat pe fratele în... legea domnului Berthier de Sauvipy, intendent al Parisului, care era luat din Compiègne, unde a fost arestat, iar astăzi trebuie să împartă soarta socrului său. Am văzut cum era purtat capul socrului meu și l-am văzut pe ginerele meu urmând în spate sub o escortă de peste o mie de oameni înarmați. În fața ochilor publicului, el a parcurs astfel tot drumul de la Faubourg Saint-Martin și Rue Saint-Martin în mijlocul a două sute de mii de spectatori care l-au însoțit cu strigăte ostile și l-au aplaudat alături de trupele de escortă, care au fost încurajat de tunetul tobei. DESPRE! Cât de dureros a fost pentru mine să văd această bucurie!14 Eram și mulțumit și nemulțumit. Am spus: cu atât mai bine și cu atât mai rău. Înțeleg că oamenii se răzbune, eu îndreptățesc dreptatea acestui popor atunci când opo își găsește satisfacție în distrugerea criminalilor, dar nu poate opo acum să fie crud? Tot felul de execuții, încadrare, tortură, roată, focuri de tabără, bici, spânzurătoare, călăi, care sunt atât de mulți peste tot - toate acestea ne-au corupt drepturile! Conducătorii noștri, în loc să ne civiliza, ne-au transformat în barbari, pentru că ei înșiși sunt. Seceră și vor continua să culeagă ce au semănat, pentru toate acestea, biata mea soție, se pare că va avea o continuare teribilă: suntem abia la început.

Poți să-l dai altora să citească. Acum națiunea este liberă și fiecare scrie ce vrea.

Nu ți-am spus nimic despre afacerea mea încă. La sosire I

232

a mers la domnul Mori 16; op a amânat discuția finală cu mine până luni. Apoi m-am dus la altul, care m-a invitat la cină și m-a pus în tot felul de greutăți în cazul lui. Trebuia să iau de la el o taxă notarială și m-am bucurat foarte mult că am putut extrage din ea 42 de franci, din care îți trimit 30. Ca singura consolare pentru viitor, pot să-ți spun asta: omul acesta este sigur că poate aranja două inventare foarte semnificative; M. Maury m-a asigurat, de asemenea, că voi întocmi un inventar al mănăstirii Saint-Quentin-des-Beauvais, adăugând că, dacă ar fi mulțumiți acolo, îmi va furniza câte inventare voiam.

Dar mă tem că inventarele și multe alte lucruri de care ar fi bine să scap, deși mă va costa scump, vor zbura în iad. Tot ce aud mă face să cred așa. Ei spun public că nu mai vor nici noblețe, nici domnitori, nici castele, nici demnitari ai bisericii, etc. Este absolut corect și mă pronunț de bunăvoie pentru toate aceste schimbări. Sunt chiar dispus să-l ajut pe cel care îmi dă peste cap: egoiștii vor spune că mi-am pierdut mințile, să spună ei.

Lucrez la Cadastru cu domnul Odifre, care așteaptă cu mare încredere rezultate pozitive de la publicarea acestei lucrări. Voi scrie mai multe despre asta în următoarea mea scrisoare. O să vă scriu de îndată ce voi aranja ceva cu domnul Mori.

Păstrează-ți zece coroane și nu plăti nimănui un sous, auzi?

Te sărut din adâncul inimii mele

Babeuf

SCRISOARE CĂTRE FIUL

Paris, 25 iulie 1789 Fiului meu Robert

Bună, vagabond, ticălos, omulețul meu, prietenul meu, fratele meu, tovarășul meu. Mi-ar plăcea foarte mult să fii cu mine la Paris, dar vezi, mă doare prea mult. E prea departe pentru tine pentru că ești încă puțin mic. Ai să-i vezi pe toți acești domni aici cu cocarde frumoase, dar asta e prea departe pentru tine. Îți aduc unul, corect. Frumos, vei vedea. Oh da, foarte frumos. Și apoi îți voi aduce toate celelalte lucruri pe care ți le-am promis, dar numai dacă voi câștiga destui bani. Am câștigat deja câteva, patru, cinci coroane de șase franci, pe care le trimit mamei tale să cumpere pâine pentru toți. Dacă fac mai mulți bani, îți voi cumpăra multe, multe alte lucruri. Oh, cât mi-aș dori să poți vedea totul, toate cocardele. Sunt o mulțime, într-adevăr. Da, dar, vezi tu, e prea departe. Atunci crești mare

233

vei merge cu mine la Paris. La revedere, vagabond, ticălos, iubirea mea.

Spune-i surorii tale 16 că îi trimit salutările mele. Obraznic!

SCRISOARE CĂTRE SOȚIE

Paris, 30 iulie 1789

Draga mea soție, scrisoarea ta, pe care am primit-o ieri, m-a deranjat foarte mult, și cu atât mai mult cea pe care Deven i-a scris-o astăzi soției sale, unde o informează că încă de luni nu ai primit nicio veste de la mine. Ar fi trebuit să primești vineri un pachet cu zece écu și o scrisoare în care îți explic motivele care mi-au făcut imposibil să-ți trimit mai multe. S-a pierdut acest pachet? Acest lucru mă întristează foarte tare, cu atât mai mult cu cât nu pot să vă trimit nimic, cu cât nu am terminat treburile domnului abate de Broglie¹⁷, care se află în fugă, ca mulți alții. În ultima mea scrisoare, v-am

informații că inventarul lui a fost asigurat pentru mine, precum și altul, mai semnificativ, și anume, domnul Duc de Crillon. Trimit un răspuns mănăstirii Treimii din Mont-didier cu privire la inventarul lor. Cred că nu îmi va fi greu să negociez cu ei, întrucât le voi cere doar jumătate din veniturile pe care le poate aduce operațiunea mea. Această mică afacere va fi destul de profitabilă. Ce rău este că nu pot primi cele 500 de livre pe care ni le datorează domnul de Broglie. Această sumă ne-ar permite să satisfacem unii și să așteptăm până la sfârșitul recoltei pentru a încasa alte datorii. Se pare că nu avem noroc. Stau la Paris mai mult decât mi-aș dori. Domnul Odifre și cu mine lucrăm din greu la Cadastru; va fi o lucrare destul de voluminoasă în conformitate cu noua formă pe care am convenit să i-o dăm. M. Odifre îmi spune că dacă această lucrare va reuși, poate fi o întorsătură fericită pentru amândoi, dar nu mă măgulesc cu nicio speranță, sunt obișnuit cu nenorocirile și ceea ce, s-ar părea, ar putea fi aproape consolarea mea. Îmi scăpa mereu. Cum este sănătatea copiilor noștri? În ultima mea scrisoare am atașat o mică scrisoare pentru tânărul meu prieten. Este posibil ca nici tu, nici el să nu fi primit încă nimic? Mai degrabă, risipește această anxietate chinuitoare. Voi merge la oficiul poștal să mă întreb despre coletul meu, dar mai întâi trebuie să trimit această scrisoare pentru a ajunge la dvs. cât mai curând posibil. Vă voi scrie din nou mâine și, pentru a încerca să închei afacerea de Broglie, vă voi trimite scrisori care par să fi fost scrise în Roy și pe care le veți trimite apoi. Abia după 4-5 zile vă voi putea spune ziua întoarcerii mele. Scrie-mi ce se întâmplă în împrejurimile Ruei. Știu tot ce s-a întâmplat în Noyon, Compiègne, Soissons, Peronne, Saint-Quentin. Aici totul este în general

34

Bine. Domnul Necker a sosit ieri și toată lumea este încântată de asta. Trebuie să fi trecut pe lângă o mulțime de trupe, căci în a doua zi a călătoriei mele am întâlnit nu mai puțin de trei regimente care se mișcau la mică distanță unul de celălalt.

La revedere, soția mea, scrie-mi curând

Babeuf

Nu știu ce face fratele meu. El putea redacta toate articolele din declarația moștenitorilor François.

SCRISOARE CĂTRE SOȚIE

Paris, 8 august 1789

Nu-mi scrie, dragul meu prieten, pentru că probabil că aștepți sosirea mea de la o zi la alta. Sunt foarte trist că nu pot face asta. Mai am nevoie de câteva zile ca să-mi termin Cadastrul și de aceea voi ajunge abia la sfârșitul săptămânii. Desigur, va trebui să împrumuți câteva coroane pentru a ajunge la acel moment. Fă ce poți și ai puțină răbdare. Și eu sunt fără bani de mai bine de opt zile și mă bucur că pot să iau masa și să iau masa cu domnul Odifre. Merg și eu în lenjerie, imposibil de murdar, dar nu-mi trimite lenjerie, mă descurc cumva. Dacă ați primit vreo veste despre diferitele scrisori pe care v-am trimis pentru a fi transmise mănăstirii Treimii din Montdidier,

precum și domnișoarei de Louvancourt 18 și domnului Maury, vă voi ruga să mi le comunicați. Într-un fel sau altul, răspunde-mi la această scrisoare și spune-mi tot ce auzim. Credeți că nu sunt aici de plăcere și că nu am neliniști mici. Pâinea costă doar 3 sous o liră aici, iar pacea începe să revină. Elaborarea legilor a început, iar drepturile de domnie nu sunt desființate, doar că este permisă răscumpărarea lor. Dreptul la vânătoare și alte drepturi cele mai josnice au fost desființate, dar asta nu duce la desființarea profesiei mele, așa cum mă temeam. Devin a sosit la Paris acum opt zile și a plecat imediat. Soția lui a plecat și ea ieri, iar cazul lor în instanță nu a fost încă luat în considerare. Am suferit de nevoia de a fi cu acești oameni și de a ascunde disprețul pe care mi l-au inspirat. Sunt oameni groaznici și toată viața îi voi urî. Acum vreo zece sau douăsprezece zile am descoperit toată urâciunea cu care sunt plini. Nu am spus nimănui despre această descoperire, dar deja începusem să-i pedepsesc pentru asta. Nu vor tipări Cadastrul, iar domnul Odifre îl va aranja la Paris, ocupându-se de cheltuielile prealabile pentru hârtie, tipărire și gravuri 19. Am timp de liber. Vă îmbrățișez tuturor și abia aștept să vă cunoaștem. Duceți scrisoarea atașată la oficiul poștal. Vă rog să rămâneți mereu curajos.

235

NOUA DIFERENȚĂ ÎN STATE ÎN PREZENTAREA DOMNULUI DE MIRABO20

Francezi, prietenii mei, cine ar fi putut să prevadă asta?.. Îmi pot crede ochilor? În acest moment, când tu, la fel ca mine, te lăudești cu încredere, reproducând în imaginația ta, înflăcărat de jubila generală, toate isprăvile pentru care ai devenit cu atâta vitejie celebru de câteva ore pentru totdeauna memorabile;

În momentul în care ți se părea că ai atins deja stăpânirea acestei egalități atrăgătoare, care ți-a revenit atât de fericit, însoțită de libertate, sora lui, la fel de amabilă ca ea;.....

În momentul în care ai mulțumit filosofului Jean Jacques și tuturor fraților săi, prietenii ai omenirii, mulțumită căroră ideilor sublime li s-a dat o asemenea amploare, care te-a obligat să recunoști drepturile care ți-au părut atât de mult timp, datorită obiceiului de a trăi în sclavie, himeric;

În acel moment în care te considerai eliberat pentru totdeauna de puterea lanțurilor care te îngreunau, făurite cu perfid de aristocrație în acele vremuri în care mintea ta era adormită, pentru a-ți slăbi curajul laudabil și în același timp a-ți încătușa trupurile puternice. ;.....

În acel moment, în sfârșit, când credeai că ar trebui să te preocupe doar întărirea acelei mari cauze, al cărei început strălucit te-a făcut deja un obiect de admirație pretutindeni, de la un pol la altul, ca oameni care merită să ia primul loc între toate națiunile; Repet, chiar în acest moment văd că ești în pericol să te întorci de unde ai început și să pierzi, poate la fel de repede cu cât le-ai câștigat, toate

victoriile tale câştigate în împrejurări atât de uimitoare încât îți permite cu adevărat să te admiri.

Acum nu mai fi important! Vai! nimic nu poate fi sigur până când totul nu este în sfârșit stabilit. Ce triumf pentru partidul de opoziție!.. Ce eșec pentru al nostru!.. Și într-adevăr e vorba despre acel articol nefericit despre zeciuiala bisericească?.. Era întotdeauna periculos să-l ating... Dar ce să reproșez? Și acest conte Mirabeau, despre care toată lumea era gata să jure că nu se va abate niciodată de la principiile sale originale, ce exemplu ne dă și este acum posibil să credem în constanța părerilor umane... Creatură slabă - azi ești un înger, iar mâine ești sufletul unui proscris.

Cine ar putea spune asta? Într-adevăr, chiar în acel moment acest om încă s-a arătat într-o lumină bună. „Dijmiile bisericești”, a declarat el, „sunt în mâinile clerului” doar „bunuri care pot fi anulate ad nutum ♦; zecimi la

* In ordine

23G

aparțin națiunii, o recunoaștem și, prin urmare, le putem selecta, înlocuindu-le cu un echivalent corespunzător demnității națiunii și meritelor celor a căror muncă ar trebui plătită.

Până acum, după cum vedem, Mirabeau rămâne Mirabeau. Dar, spun ei, la cuvintele „plătește pentru muncă” s-au auzit strigăte amestecate cu aplauze. Și iată, o, schimbare nemaiauzită, acest deputat, cândva atât de ferm și de nezduncinat, este stânjenit și ne ruinează. „Da, să plătesc forța de muncă”, exclamă el, „nu cunosc decât trei clase în societate (din nou trei clase: nu este o nebunie să te întorci brusc la un subiect complet diferit). Care sunt aceste trei moșii?” continuă el. „Aceștia sunt cerșetori, hoți și oameni care primesc salarii”.

La revedere, minunată egalitate. La revedere, copil al raiului, pe care l-am văzut doar în vis. Prietene, a cărei prezență constantă ar fi fericirea tuturor, la revedere. Ne-ai reînviat pentru o clipă. Toate inimile s-au deschis la apropierea ta, dar amăgirea unuia dintre noi te obligă să fugi de la adăposturile noastre, te obligă să trăiești în exil în țara himerelor. Așa se face că primul om, uitând pentru o clipă, a adus nenorocire tuturor descendenților săi. Dar după ce vei părăsi locuințele noastre, ele se vor cufunda în întuneric și într-o tristețe arzătoare. Durerea de neconsolat din cauza dispariției voastre ne va condamna să tragem o existență dureroasă și dureroasă. O durere! până când te-am cunoscut, până am învățat să te apreciem, ignoranța noastră placită a fost atât de mare încât ne-am gândit că fără tine o persoană ar putea respira chiar pe jumătate. Și această credință, deși înșelătoare, a avut totuși un anumit efect. Dar acum că ni s-au deschis ochii, ne mai putem înșela pe noi înșine?...

Ce nouă rază de lumină mă luminează brusc? Poate că contele Mirabeau nu este atât de vinovat până la urmă? Diferențele ridicole, inegalitățile scandaloase au fost întotdeauna adevăratele cauze ale nenorocirii rasei umane. Dar care este acest nou mod în care Mirabeau face distincția între moșii separate? 1. Cerșetori; 2. hoții; 3. persoane care primesc

salarii. 01 acum văd cum să restabilesc egalitatea. Punând pe cerșetori la muncă, îi vom transforma în salariați. Iar dacă hoții nu se grăbesc să ia aceeași decizie, îi vom pedepsi pentru tâlhărie. Ah, am judecat nespus. Mirabeau este nevinovat. Renunț la amăgirea mea și încerc să fac pace cu ea.

SCRISOARE CĂTRE SOȚIE

Paris, 16 august 1789

Bunul meu prieten, sunt disperat că te las într-o astfel de situație. Trecem printr-un moment groaznic acum și știi că nu e vina mea dacă nu aș putea să-l evit.

237

Apreciez foarte mult efortul pe care îl faci pentru mine. Îți trimit înapoi astăzi șase franci; dacă este necesar ca unul dintre noi să sufere, să fiu eu primul. Sper totuși ca maine să va pot trimite ceva. Mă aștept să obțin o duzină de coroane din vânzarea unui mic pamflet de patru pagini pe care l-am scris, care a fost tipărit ieri și va fi pus în vânzare astăzi. Nu mă pot întoarce încă pentru că nu am terminat încă cu Cadastru. Cu toate acestea, nu-mi pierd timpul. La reflecție matură, sunt convins că profesia de fevdist s-a terminat, dar trebuie să trăiești, și am încercat și încerc să găsesc alte lucruri de făcut. Mi-am asigurat deja mai mult sau mai puțin o slujbă de opt sute de franci, care îmi va lua doar două zile pe săptămână și nu mă va împiedica să fac alte afaceri. Pentru a face asta, va trebui să stau la Paris. Dar este un secret. Voi accepta, însă, această ofertă doar dacă se va dovedi că nu voi putea lucra în arhive, ceea ce nu cred, pentru că arhivele se vor păstra în ciuda desființării feudelor. În plus, așa cum v-am spus deja, noua mea ocupație nu mă va împiedica să lucrez nici măcar în arhive. Îi voi scrie lui Vass²² și voi încerca să-l conving să meargă și să petreacă ceva timp la el până mă voi întoarce și să-i dau ocazia să lucreze și să termine ceea ce am început. Promit să am grijă de el în permanență și să-l aranjez dacă, după ce avem acum, nu mai este de lucru cu feudele. Înțelegi că spun asta destul de sincer. Știți ce inimă bună am pentru toți cei de care sunt atașat. Repetă-i aceste asigurări. Văd prin domnul Odifre o oportunitate de a-i obține lui și fratelui meu un loc de muncă în comerțul cu cărți; este o profesie bună pentru tineri în care se poate excela. Voi apela domnului Mori să primească plata măcar pentru copiile și extrasele din documentele pe care le-am făcut pentru el, iar dumneavoastră, desigur, înțelegeți că dacă primesc ceva, vă voi trimite imediat.

După multă gândire, am decis să nu-i scriu lui Vass. Vom încerca să ajungem la întoarcerea mea. Încă nu știu exact cum vor decurge lucrurile pentru profesia noastră. În plus, trebuie să ne terminăm munca. Spune-i fratelui meu să atașeze în scrisoarea ta de răspuns o descriere detaliată a ceea ce a făcut de la plecarea mea. Să continue ca înainte, de parcă nu ar fi fost nicio schimbare în relațiile feudale. Deoarece taxele de domnie sunt răscumpărabile, cred că unii vor continua să le plătească mult timp, pentru că nu le vor răscumpăra imediat. În plus, acum este mai important ca niciodată să eficientizăm starea dependențelor dependente pentru a stabili cine trebuie plătit și cât trebuie plătit.

Dacă vânzarea micutului meu pamflet, din care vă trimit două exemplare, nu îmi aduce nimic și dacă nici nu pot obține nimic de la dl.

238

că împrumut de la M. Odiffré și vă trimit această sumă ca să așteptați întoarcerea mea. Este imperativ să fiu alături de tine până la sfârșitul acestei săptămâni, deși poate fi necesar să mă întorc aici imediat pentru a supraveghea tipărirea Cadastrelui meu. Acest eseu nefericit este cauza durerii pe care o suferi din cauza absenței mele îndelungate, dar ne dorim să ne răsplătească pentru aceste dureri și să se dovedească trecătoare. Această carte m-a dus mai departe decât credeam și va fi un volum destul de gros. Deoarece cazul este în mișcare, nu mai pot renunța la el, asta ar însemna să decid în mod voluntar să pierd toate roadele muncii mele.

Nu pot să-ți spun cât de mult îmi lipsesc bieții mei copii. Mă gândesc prea mult la ei pentru a vorbi despre asta în detaliu. E de ajuns să spun că gândul la ele nu mă părăsește toată ziua, nu-mi permite să dorm liniștit noaptea și nu există nimic care chiar și pentru o clipă m-ar face să zâmbesc. Repet, sunt absorbit de aceste gânduri și în același timp forțat să rămân aici; Eu mor de asta, bietul meu prieten. La revedere până în ziua în care te pot vedea din nou. Voi încerca să o am duminică, nu văd cum să o fac mai devreme. Nu-ți pierde curajul, așa cum eu nu-l pierd. Vă asigur că nu pentru mine, ci de dragul a ceea ce mă leagă de viață, acest curaj nu mă va părăsi până când sufletul meu nu-mi va părăsi corpul și voi face totul pentru a-mi îndeplini în cel mai bun mod posibil îndatoririle pe care mi le plasează funcția. asupra mea. în raport cu tot ce mă înconjoară.

Paris, 16 august 1789

Pamfletul pe care l-am scris este același cu titlul: „O nouă diferență de clasă văzută de M. Mirabeau”. Cereți-i altora să vă citească, sunt foarte interesante.

Se pun șase franci în mânuși.

SCRISOARE CĂTRE FEIDEL23

16 august 1789

Dumneavoastră, stimate domnule, abia intrați în domeniul jurnalismului, iar acest lucru se observă. Chiar dacă ultimul număr al ziarului tău nu a indicat că acesta este doar al patrulea număr, un scriitor începător poate recunoaște cu ușurință după felul în care scrie. Cu toate acestea, dacă în viitor refuzi unele expresii care nu ar trebui folosite, sau mai bine zis, pe care le folosești la momentul nepotrivit, atunci este foarte posibil să fii citit. Dar trebuie neapărat să scapi de aceste neajunsuri. Permiteți-mi să vă dau câteva sfaturi din experiența mea.

239

De exemplu, la ce te gândeai când ai anunțat în ultimul tău număr: „franceză! Libertatea presei ne-a făcut cetățeni. Ea a fost cea care a creat Adunarea Națională, care etc.”

Taci, domnule, taci! Realizează că aceste cuvinte mari încep să se demodeze. Treptat, ne întoarcem la pista obișnuită. Toate aceste inovații omniprezente erau bune sub formă de experiență; dar par să recunoască deja că ordinea anterioară, adică puterea bazată pe arbitrar, era mult mai bună decât toate avantajele acestei libertăți laudate, cu care doreau să le înlocuiască. Un publicist, dragul meu domnule, dacă vrea să reușească, trebuie să se aplice vremurilor și împrejurărilor. Ia un exemplu de la unul dintre frații tăi înțelepți ♦: în timp ce ești încă într-o stare de răpire (ceea ce era comună tuturor până acum patru zile), el se adaptează cu înțelepciune la un ton potrivit stăpânirii aristocrației, care ne este îngăduit. a spera, va renaște în curând.

Învăță de la el:

„Domnul Director General de Finanțe, în numele Regelui, a înmănat Comitetului Alimentar al Statelor Generale un memoriu în care explica”, etc.

Așa încep să vorbească din nou, dragul meu domnule. După cum vedeți, este întotdeauna un lucru bun să avertizați tinerii de pericolele la care sunt expuși prin indiscreția lor. Dacă ai fi colegul tău, probabil ai spune „Adunarea Națională” – o expresie care nu înseamnă nimic și care sună neplăcut pentru mulți cititori.

Dacă apreciați serviciul pe care vi le poate face această scrisoare, cred că nu veți considera excesivă cererea mea de a fi tipărită în al cincilea număr al Observateur. Aceasta îmi va servi drept dovadă că intenționați să profitați de avertismentele mele și să le împărtășiți tuturor cetățenilor care vă citesc.

Dintre acești cetățeni, dragul meu domnule, aparțin și eu, Babeuf, rue Kepkanpua, 40.

♦ Domnul ♦♦♦, Jurnal d. 1. vl din 16 august 1789

SCRISOARE CĂTRE SOȚIE

Paris, 20 august 1789

Trimite, dragul meu prieten, scrisoarea anexată către doamna de Louvancourt cât mai curând posibil. Este inclusă în ea o chitanță de două sute șaptezeci și trei de livre cincisprezece sous pentru cheltuielile a două inventare pe care trebuie să le fac pentru ea, unul la Nell, celălalt la Anghiyapcourt. Acesta este obiectul pentru care i-am trimis procura pe care mi-ai trimis-o înapoi. Îi scriu că

240

Am primit aceste două inventare și am cheltuit suma indicată mai sus. Cred că ea mi-o va trimite. Cereți agentului să o aștepte. Nu mă voi putea întoarce până când nu voi afla acest caz. Dacă primiți acești

bani, trimiteți-mi doi ludoși într-un pachet mic cu diligență și păstrați restul. Ieri i-am trimis prin M. Odiffré lui M. Maury o factură, potrivit căreia trebuie să-mi plătească cel puțin trei lui, ceea ce corespunde cu valoarea exemplarelor pe care i le-am trimis. Nu era acasă și aștept un răspuns, deoarece a rămas cu o factură în numele meu. Nu am câștigat nimic din broșura mea. Librăria, care mi-a dat ceva speranțe, a spus că a vândut doar cât să acopere costul tipăririi. Faceți tot posibilul să aduceți vești despre doamna de Louvancourt cât mai curând posibil. Nu știu cum te descurci, dar încearcă să obții măcar o bucată de șase franci de care să trăiești încă câteva zile, până când devine clar dacă se poate aștepta ceva de la doamna Louvancourt și de la Maury. Doar în caz de nevoie urgentă voi solicita un împrumut domnului Odiffré. Am motive întemeiate să mă abțin să o fac pe cât posibil. Pupici saracii mei copii. Atât pot să-ți spun. Dacă aș fi puțin mai liber, v-aș vorbi cu plăcere despre ele. Dar studiile mele mă absorb complet și nu sunt în stare să vorbesc despre ceea ce simt și despre ceea ce nu pot transmite în cuvinte. Totuși, sper că totul merge bine. Nu sunt prea îngrijorat de viitor, prezentul mă îngreunează mult. Înțelegi, dacă am obține un fel de avans, am fi în stare să colectăm tot ce datorăm și, după cum stau lucrurile acum, sunt sigur că îmi pot câștiga întotdeauna existența aici. Văd posibilități diferite. Dacă nu aș avea de ce să sper, aș muri. Dar, în mijlocul tuturor grijilor și anxietăților mele, posibilitatea evidentă de a găsi resurse care să poată oferi măcar pâine pentru familia mea îmi distrage atenția din când în când de la gândurile mele sumbre. Scurta lucrare atașată vă va arăta că duminică m-am bucurat de unul dintre acele momente de liniște, având ocazia trecătoare să mă înveslesc cu o scrisoare publicată de redactorul unui ziar²⁴.

Te imbratisez și aștept cu nerăbdare să aud de la tine cu mai multă nerăbdare ca niciodată.

SCRISOARE CĂTRE SOȚIE

Paris, 28 august 1789

Îmi frângeți inima, sărmana mea soție, și asta e tot ce vă pot spune. Îmi lipsesc cuvintele când mă gândesc la situația noastră și mă gândesc la asta tot timpul. Dar din nou vă rog să nu vă pierdeți răbdarea, să nu ne lăsam deznădejde. Îți trimit șase franci ai tăi. Lasă-l pe fratele meu să rescrie aplicația

241

scrisoare, trimite-mi-o și sunt sigur că domnul Odiffré îmi va împrumuta bani, dintre care jumătate îți voi trimite, iar cu cealaltă jumătate mă voi întoarce în curând. Trimite-mi o scrisoare prin poștă. Veți vedea când voi ajunge voi găsi alte oportunități să aștept ziua în care vom putea fi plătiți pentru munca pe care trebuie să o terminăm. Trimite această a doua scrisoare doamnei de Louvancourt. L-am rugat pe domnul Odiffré să meargă la domnul Maury, a fost cu el, dar nu l-a găsit, și i-am lăsat nota mea de trei louis doar pentru copiile actelor, apoi i-a scris și nu a primit niciun răspuns. La revedere, încurajează-te, în curând voi zbura la copiii mei, îi voi acoperi cu săruturi și pe tine. Oamenii de știință au făcut cunoștință cu

Cadastrul meu, l-au lăudat. Contele de Mirabeau îl va apăra în Adunarea Națională.

Iată răspunsul pe care trebuie să-mi trimiți fără să adaugi nimic.

De ce mă tot înșeli, dragul meu prieten, tot promiți că te vei întoarce și nu te mai întorci. Și între timp prezența ta aici este necesară. Seniorii pentru care ai lucrat sunt supărați pentru tot ce se întâmplă. Am cerut bani să-ți trimit și mi-au răspuns că te vor plăti doar tu. Am primit scrisoarea pe care Dl Maury v-o trimite ca răspuns, după cum scrie el, la cererea pe care i-ați făcut-o prin M. Odifre. Spune că domnul abatele de Broglie a ordonat să vi se plătească în totalitate cinci sute de livre și că puteți solicita cu scrisoarea lui domnului Com, chiriașul său șef la Abația de Beauvais. Deci, în acest caz, va trebui să mergi la Beauvais. Mi-aș dori foarte mult să vii mai întâi aici, dar între timp ar fi bine să-mi trimiți doi ludoși la primirea scrisorii mele, ca să pot returna cam aceeași sumă pe care, neavând nimic, am fost obligat să o împrumut. . Am promis că voi returna acești bani în zilele următoare și nu aș vrea să încalc acest cuvânt. Reveniți repede pentru a vă ocupa de afacerea dvs., care suferă foarte mult de o absență atât de lungă. Bebelușul tău și-ar dori foarte mult să te sărute și îmi doresc să-ți exprim toată tandrețea, a cărei putere o cunoști. Soția ta, Langley Babeuf.

Îi voi cere domnului Odifre trei lui, dar trebuie să menționați doar doi în scrisoare.

SCRISOARE CĂTRE SOȚIE

Paris, 4 septembrie 1789

Prietenul meu drag!

Domnul de Quivre vă va spune cum stau lucrurile în privința compoziției mele și când mă aștept să mă întorc. Sunt foarte încântat că te-ai descurcat atât de bine cu el. Mi-ai făcut plăcere trimițându-mi doi luis d'or, altfel aș face-o

242

nevoit să împrumute un pic de la domnul Odifre, ceea ce nu ar fi prea plăcut. Pe cât posibil, ar trebui să-și ascundă trista sărăcie. Pe bună dreptate se spune că atunci când te urmărește în jur, ea apare din toate părțile deodată, dar când fericirea ne zâmbește, toate binecuvântările vin și ele în același timp. I-am primit cei doi ludoi de aur ai tăi ieri după-amiază, la unu și jumătate, iar cu un sfert de oră mai devreme, domnul Maury mi-a adus trei lui de aur pentru exemplarele pe care i le-am trimis și mi-a spus că de îndată ce abatele de Broglie s-a întors, vom termina așezarea principală. Acest abate de Broglie este fiul acelui mareșal de Broglie care urma să comandă armata în cazul unui masacru la Paris. Prin urmare, el este în beta împreună cu dragul său tată, pe care Dumnezeu îl iertă. Când se întoarce, nu știu, dar dacă durează prea mult, voi fi plătit.

Tipărirea Cadastrului va costa șase mii de franci. Devon, care și-a pierdut cazul, ar dori să preia acest caz, dar v-am scris deja că nu

vreau să mai aud despre el și am cele mai serioase motive pentru asta. A reușit să mustre nepoliticos mai multe persoane care i-au împrumutat o mie de coroane pentru a acoperi cheltuielile de judecată. Fără el, ar fi murit. Acest lucru, în orice caz, ar fi o nenorocire pentru familia lui extinsă.

Deoarece voi fi eliberat în curând, mă voi strădui să-l citez pe domnul St. Auren²⁵, iar de mâine voi fi ocupat să grăbesc emiterea citației. Cunosc aici un avocat care se ocupă de acest caz. Mi-a spus că nu este nimic mai ușor decât să duci la bun sfârșit această afacere în cel mai scurt timp posibil.

Spune-i fratelui meu să-mi spună cum se descurcă cu toate proiectele lor și că le rog să-și depună eforturile pentru ca atunci când ajung, nu mai rămâne decât să pun totul în ordine. Pentru această corespondență curată, voi trimite de aici câteva ramuri de hârtie de cea mai bună calitate.

Aș dori foarte mult să știu ce se întâmplă în Rua. Nu-mi spui despre asta. Mai plătesc taxe acolo? Sarea albă se vinde gratuit? Fratele meu ar putea să-mi dea câteva detalii despre toate acestea. Cum este organizată miliția civică? Au loc adunări de cetățeni? În toate orașele toate acestea se fac destul de bine, dar în Rua sunt prea mulți indiferenți și puțină energie patriotică.

S-a terminat recolta, este recolta bună? Din iulie, când porumbul era încă verde, sunt la Paris, unde câmpurile nu se văd și nu se vorbește mai mult despre astfel de subiecte decât despre zăpada de anul trecut. Între timp, săptămâna trecută a fost foamete aici timp de patru zile; deși avem o masă bună, am avut doar jumătate de kilogram de pâine cu făină stricata de persoană; am mâncat orez. Această foamete a fost cauzată de intrigile aristocraților. Unul dintre ei a fost trimis la spânzurătoare, însă a fost salvat și toate acestea au redat puțin abundența.

243

Mi-am cumpărat niște cârpe de care aveam mare nevoie, am plătit camera închiriată și am economisit banii pentru retur și pentru niște mici cheltuieli de funcționare. Nu trebuie să te sfătuiesc să fii cumpătat. Plecarea mea îndelungată ne-a complicat treburile, dar vom încerca să punem totul în ordine când mă voi întoarce. În următoarele câteva zile vă voi trimite un pachet care conține sabia domnului de Quivre. Nu-mi trimite nimic altceva, transportul este scump. Lenjeria de care mai am nevoie, o voi da spălătorului.

I-am cumpărat fiului meu o cocardă drăguță și cataramे frumoase, el le va găsi în primul pachet pe care îl primiți cu diligența. Întrebă-l pe bietul ăsta ce altceva i-ar putea plăcea. Trimit și câteva cataramे pentru fratele meu, el poate să-i dea lui Vass, căruia i-am luat cataramele. Spune-mi ce vrei să-ți trimit. Sunt sigur că nu-mi vei cere nimic foarte scump. Nu mi-ar păsa dacă portofelul meu ar fi mai gras. O vom face când va deveni cu adevărat așa. În ultima ta scrisoare nu scrii nimic despre copilul nostru. Mi-a plăcut foarte mult turta dulce a micuței mele prietene.

SCRISOARE CĂTRE SOȚIE

Paris, 9 septembrie 1789

Nu ți-am răspuns mai devreme, draga mea soție, pentru că speram că eu însumi voi aduce răspunsul meu, să-i dau domnului de Quivre sabia, iar lui Robert cocarda și cataramele. Dar tot nu-mi pot aduce acea fericire. Tipărirea lucrării noastre nu progresează, iar fratele meu, care îmi cere să trimit copii, nu știe că nici măcar o treime dintr-un exemplar nu poate fi primit încă. Dacă i-aș fi putut să i le trimit, aș fi putut și eu să mă întorc și nu aș mai fi la Paris. Am convenit cu tipografia că îi vom plăti cu 6 livre pe coală mai mult decât de obicei, ca să ne servească imediat, dar asta nu a mers mai repede. Toate tipografiile sunt supraîncărcate pentru că toată lumea se bucură de libertate deplină a presei. Nu sper să mă întorc înainte de 20, ceea ce mă întristează, căci nu rămân aici de plăcere.

M. Odiffré și cu mine am fost săptămâna trecută la Versailles și am petrecut acolo două zile. Am participat la întâlniri ale reprezentanților națiunii acolo. Am primit audiență la contele de Mirabeau, care ne-a primit, arătându-se un om drept, ridiculizând orice ceremonial și stând deasupra tuturor diviziilor stupide de rang. Ne-am petrecut și noi plimbându-ne prin palatul și grădinile din Versailles, însoțiți de M. Constantini, acel celebru negustor corsican, al cărui interesant „Memoriu”, tipărit de Devin, probabil vă amintiți. am 244

A fost o mare plăcere să-l cunosc pe acest tânăr interesant a cărui viață, deja la 32 de ani, a fost marcată de depășirea atâtor obstacole. După ce și-a pus viața în pericol de o mie de ori în interesul statului și și-a sacrificat întreaga avere pentru a dispersa banda de tâlhari care a devastat Corsica în urmă cu 6 sau 7 ani, a devenit obiectul hărțuirii de către miniștri și persecuției de către agenții lor ticăloși care au făcut totul pentru împiedica rambursarea cheltuielilor uriașe efectuate de acesta. De patru ani încearcă în zadar să plătească instanța, iar între timp M. Odiffré îi împrumută bani pentru cheltuielile lui. Acest domnul Constantini, după ce și-a desfășurat cu atâta succes prima expediție în virtutea curajului și a inteligenței sale mari și a fost atât de prost răsplătit, nu și-a slăbit nici zelul în ultimele evenimente. S-a arătat a fi un patriot neînfricat. Să-i dorim o întoarcere rapidă la avere: guvernul îi datorează 500.000 de livre.

Recent am întâlnit trăsura marchizului de Soyecourt, iar el era pe 26. Deodată am fost cuprins de dorința de a-i spune ceva. Am fugit la ușa vagonului, trebuie să fi tresărit. Am alergat înaintea cailor, am vrut să-l opresc pe cocher. I-a făcut semn să conducă caii. I-am scris cu o cerere să vină la mine, pentru că pot să-i spun ceva interesant. El nu a venit.

Știu bine că i-am scris d-lui Mori tăios, dar nu era nimic nepoliticos în scrisoarea mea. Nu puteam să-i scriu altfel decât am făcut-o, dorind să-l induc să-mi dea niște bani, de care aveam mare nevoie. Este unul dintre acei oameni cărora nu le place să fie tratați cu astfel de pretenții. În viitorul apropiat vă voi trimite un răspuns la scrisoarea lui cu o solicitare urgentă de finalizare a calculului. Nu mă voi supăra de ceea ce îmi scrie, doar îi voi anunța pe un ton onctuos că

asta nu mă jignește, pentru că nu merit deloc învățăturile lui arogante. Este foarte obrazător din partea lui să mi se adreseze în acest fel, dar, după cum spuneți, trebuie să fie tratat cu grijă înainte de a plăti totul. Este imediat evident că acest bărbat este fratele dezgustului abate Maury și se poate simți într-adevăr același spirit în ei. El spune că abatele de Broglie trebuie tratat cu respect. Aceasta, aparent, în sensul că nu este necesar să-i ceri ce urmează de la el. În plus, probabil că merită și respect pentru că este fiul mareșalului de Broglie, cel care urma să devină un demn executor al unei teribile conspirații. Dacă aș face publică scrisoarea lui M. Maury, atunci simplul nume al lui M. Maury și expresia „respect de Broglie” l-ar conduce pe domnul avocat la lanternă.

Tortul dulce nu a fost rau, l-am primit ieri la aceeași ora cu scrisoarea ta. Am plătit dublu poștal pentru el.

245

Spune-i domnului de Quivre că sunt încântat de scrisoarea lui și sper să aud de la el când îmi vei scrie, căci, desigur, îmi vei scrie înainte să mă întorc.

Înainte să primesc măcar o scrisoare de la fratele meu, ți-am cumpărat o cutie de tabagism destul de urâtă pentru 48 de sous. Vei vedea ce este. Aici nu se mai împovărează cu lux. Acum moda este răspândită pentru ceea ce reproduce faptele mărețe ale națiunii. Aceste mici cutii de priza, foarte simple, se numesc cutii patriotice și sunt foarte la moda. Este imposibil să găsești argint pentru 7-8 franci; Voi încerca să vă răsplătesc cu altceva.

Cataramele fiului meu nu sunt foarte strălucitoare. M-au costat, însă, 36 de sous și sunt foarte bine făcute. Am fost asigurat că, dacă ar fi curățate cu săpun și proteine, vor străluci. Le-am preferat cataramelor placate cu argint, care nu m-ar fi costat mai mult. Dar din moment ce acum nu se mai fac catarama nici pentru copii foarte mici, nici pentru femei, ci se poartă doar sireturi, am găsit doar catarama de dama, placate cu argint, de vechi și prost gust, de lucru aspru și care, în plus, ar fi. grozav pentru tovarășul meu.

Cataramele fratelui costă doar 50 de sous. Mi-am cumpărat o pereche la același pret. Toți tinerii poartă doar așa. Metalul suprapus rezistă foarte bine.

Trimit vechea cocardă. Nu trebuie confundat cu o mică cocardă minunată pentru fiul meu.

Vei vedea un set de butoane cu un nou gust. Va fi pentru mine sau pentru un frate. Le-am cumpărat în așteptarea materialului pentru hainele pe care urmau să fie îmbrăcate. Există o modă nebună aici pentru acest tip de nasturi, numită „în stilul istoriei naturale”. Costă doar 3 livre pe duzină. Dacă domnul de Quivre vrea, îi voi trimite aceleași.

Pe drumul de întoarcere, o să merg cu o diligență imperială. Acesta este cel mai plăcut mod de a călători și aproape cel mai ieftin.

Îi rog pe tinerii noștri²⁷ să se pună la treabă pentru ca la întoarcere să nu mai rămână decât să rescrie totul curat. Voi cumpăra aici câteva ramuri de hârtie în acest scop. În Paris este de mai bună calitate și mai ieftin decât oriunde altundeva. Te pup.

Nu-mi trimite mai multe rufe.

SCRISOARE CĂTRE SOȚIE

Paris, 26 septembrie 1789

Trebuie să fii foarte supărat că nu mi-am îndeplinit promisiunea de a mă întoarce pe data de douăzeci. Este ca un blestem, pur și simplu nu pot trece peste eseul ăsta. Imprimantele mă vor duce la mormântul meu. Trebuie să-i urmăresc constant pe...

246

ceas și chiar trebuie să suporte multe mici erori pentru a evita o întârziere și mai mare în lucru. Tipografia este la un sfert de milă de apartamentul meu și trebuie să merg acolo de două, uneori de trei ori pe zi. De când sunt aici am uzat trei perechi de pantofi, acum trebuie să-mi cumpăr o a patra. Aceste rătăcirii și corectări ale eseului îmi consumă tot timpul, dar este inevitabil, căci dacă domnul Odiffré ar fi fost în stare să o facă pentru mine, m-aș fi întors până acum. Singura mea consolare este că de la începutul acestei luni câștig doisprezece franci pe săptămână scriind două corespondențe unui anume domn de la Tour, care publică la Londra un ziar numit *Courrier de l'Europe*. Nu am primit încă nimic pentru asta și pot primi doar o dată la două luni. Dacă, după cum sper, pot scrie aceste corespondențe în Rua, călătoria mea nu va fi complet inutilă, întrucât această mică afacere, care nu mă va împiedica deloc, ne va da un venit de șase sute de livre. Domnul de la Tour promite să-mi mărească salariul dacă ziarul său, care abia a început să apară, are un număr mare de abonați.

Dacă ar fi să trimit un colet, aș profita de asta și aș pune în el acele pagini din lucrarea mea care au fost deja tipărite și nu mă îndoiesc că ați fi încântați să le vedeți. Dar vei vedea totul ca un întreg când îl voi aduce în formă terminată. De asemenea, mi-ar plăcea să ieși cea de-a doua cutie de snuffbox pe care ți-am cumpărat-o. Cred că fiului meu îi va plăcea. Este decorat cu un medalion care îl înfățișează pe micuțul Robert făcut din ceară, cântând la flaut și un câine și o maimuță care dansează pe gazon pe această muzică. I-am cumpărat băiatului meu, de asemenea, cu douăzeci și patru de sous, un pistol mic și frumos, cu baionetă la capăt. Va fi foarte multumit. Acest lucru va merge foarte bine cu cocarda și cataramele lui. O să-i cumpăr, când mă întorc, o pălărie neagră, cu borul răsucit, pe care să o port cu această cocardă frumoasă și toată această armură militară. Și ca să aibă totul fără defect, îi voi comanda o uniformă din costumul meu albastru. La aceasta adăugați o jachetă și pantaloni scurți albi. Va fi o adevărată „gardă națională”. Spune-i toate astea, ai auzit? Și roagă-l să-mi scrie sau să-mi dicteze o scrisoare și să o trimită împreună cu răspunsul tău. Este variola în Rua? Este foarte comun în Noyon. Deven, care este aici, mi-a spus că toți copiii lui au avut.

Încă sper că tastarea noastră se va încheia la începutul săptămânii viitoare și că voi putea reveni imediat după aceea. Înainte de sosirea mea, puteți obține două ramuri de hârtie pentru a completa inventarele pe care le-ați început, iar la acest pachet voi adăuga 25 sau 30 de exemplare din Cadastru. Ne așteptăm să mergem la Adunarea Națională și să prezentăm chiar acolo, în cadrul ședinței, acele 50 de exemplare pe hârtie catifelată, care ne sunt destinate pentru aceasta *

247

ceai. Fiecare dintre noi va oferi, de asemenea, o copie domnului Necker și regelui*.

Salutări pentru domnul și doamna de Quivre. Salutări tuturor. Mă voi întoarce cât mai curând posibil să mă ocup de afacerea mea. Nu am avut timp să-i scriu din nou domnului Mori.

Paris, 26 septembrie 1789

Datoresc 10 livre pe lună pentru cameră. Banii domnului de la Tour vor putea achita această datorie.

Mi-am cumpărat aceeași sabie ca a domnului de Quivre. Se pare că v-am spus că mi-am cumpărat acum aproximativ o lună o redingotă, vestă și pantaloni din lenjerie de bumbac etc.

SCRISOARE CĂTRE SOȚIE

Paris, marți 29 septembrie 1789

Astăzi vă pot asigura, dragul meu prieten, că voi pleca duminică sau, cel târziu, luni, 28. Cu eseul meu, totul va fi gata poimâine, iar vineri sau sâmbătă vom merge la Versailles. Ultima ta scrisoare a ratat-o pe a mea, la care aștept un răspuns. Nu mă îndoiesc că abia așteptați să mă vedeți din nou, ei bine, nu vă culcați luni fără să mă așteptați. Orice s-ar întâmpla, fiți siguri că de data aceasta nu îmi voi încălca cuvântul. Nu este nimic ciudat că oamenii care habar n-au despre munca care mă ține aici să fie surprinși de o absență atât de lungă și să construiască tot felul de presupuneri. Asigurați-i și risipiți-le temerile nefondate. Salutați-i pe domnul și doamna de Quivre și bazați-vă pe mine.

Prietenul tău Babeuf

Pupici dragilor mei copii. Aseară am visat că micul Robert era periculos de bolnav. Am suferit grav, m-am trezit în lacrimi.

SCRISOARE CĂTRE SOȚIE

Paris, duminică dimineața, 4-5 octombrie 1789

Ca să nu vă faceți griji din nou, dragul meu prieten, vă trimit un mic colet cu diligență și profit de ocazie pentru a pune o scrisoare acolo cu încrederea că o veți primi în timp util. Nefasta lucrare urma să fie terminată joi, la ora

Următoarele două paragrafe sunt deteriorate în manuscris.

248

a doua zi trebuia să mergem la Versailles, iar astăzi aş fi putut să merg la Rua. Dar nu s-a terminat nici vineri, nici sâmbătă. Imprimantele din acest oraş sunt cam letargice. A mai rămas, însă, foarte puţină muncă, iar sfârşitul trebuie să vină mâine dimineaţă. Marţi vom merge la Versailles, aşa că pot pleca de aici cel mai devreme miercuri. Îi scriu doamnei de Quivre, cât de măgulit sunt să o fi însoţit la târgul de la Saint-Quentin. Eşti îngrijorat de bani; ai dreptate, dar vom încerca să rezolvăm lucrurile în cel mai bun mod posibil şi sunt foarte bucurosi că vei face această călătorie plăcută alături de doamna de Quivre. Sper, totuşi, că nu vei pleca înainte de întoarcerea mea, că voi experimenta bucuria de a vă întâlni şi că vom avea timp să discutăm toate întrebările legate de această călătorie. Voi putea să mă ocup de domnul de Broglie şi de alte chestiuni doar revenind la săraca mea vatră de familie. Nu veţi crede, poate, în ce măsură această poveste cu observarea tipăririi Cadastrului nu mi-a lăsat absolut nimic. un moment liber. Am găsit doar ocazional timp să vă scriu şi, de asemenea, să pregătesc corespondenţa pentru domnul de la Tour la Londra. Am primit o altă scrisoare privată de la el ieri. Acest caz se poate dovedi a fi chiar mai bun decât v-am spus despre el. Spune-i fratelui meu să-i scrie domnului Bosquillon de Genlis că mă voi întoarce în curând de la Paris... şi voi avea onoarea să-i răspund. Nu este nici un inconvenient să ceri bani pentru Kenua, dar ar trebui să încerci să mă aştepţi cu chestiunea asta. Vă trimit fişele Cadastrului, dar încă nu o copie completă. M-am gândit că s-ar putea să vă facă tuturor ceva plăcere. Nu este nevoie să arăţi asta nimănui, decât poate domnului de Quivre. Mi-a plăcut foarte mult scrisoarea fiului meu. Aşa că îşi mai aduce aminte de poreclele drăguţe pe care ne-am dat unul altuia: vagabondul meu, ticălosul meu, tovarăşul meu, vagabondul meu glorios, lăudărosul meu, prietenul meu. Spun asta de parcă m-aş fi despărţit de el în urmă cu zece ani. Timpul este lung pentru cei care iubesc. Când mă gândesc la toţi membrii familiei de care sunt ataşat şi asta, desigur, mi se întâmplă foarte des, îmi imaginez că toţi s-au schimbat, de parcă ar fi trecut o jumătate de secol de când i-am părăsit. M-am obişnuit cu rolul unui tată şi nu mai puteam trăi altfel.

Sunt foarte încântat că m-ai informat despre copilul nostru în ultimele tale două scrisori.

Luni, 5, dimineaţa.

M-am lăsat dus de cap ieri, dorind să-ţi scriu mai multe şi am ratat ora de plecare a diligenţei. Probabil că vei petrece o noapte neliniştită din cauza asta, mă întristează foarte tare. Fii sigur că voi aranja să mă întorc miercuri sau joi şi să ne vedem înainte de a pleca spre Saint-Quentin. Ştiu că vineri este a 9-a şi deci ziua Sfântului Denis.

249

[CORESPONDENŢA DE LA LONDRA] 29

eu

1-8 octombrie 1789

Împrejurările ne-au obligat să alcătuim cu mare grabă primul număr, iar acest lucru nu ne-a permis să respectăm ordinea de prezentare pe care ne propunem să o urmăm în această ediție, adică să o împărțim în două părți principale: prima, dedicată reportajelor despre ultimele ședințe ale Adunării Naționale și o a doua care conține știri din capitală și provincii și o trecere în revistă a tuturor faptelor care pot da o idee consistentă a stării generale de spirit.

Orașul Parisului

Cine își poate aminti fără să se cutremure nemaipomenita calamitate de care a suferit capitala până în prezent? Ce va gândi posteritatea despre cauzele groazniciei foamete, a cărei amenințare planează asupra noastră pe toți după o recoltă fără precedent din abundență? Va putea să înțeleagă cum, în Franța, bogată în cereale excelente, nefericiții săi locuitori au fost nevoiți să se înghesuie la ușile brutăriilor pentru a obține câteva kilograme de pâine coaptă din făină stricata și nesănătoasă!

Sub influența nemulțumirii, care a crescut până la indignare, locuitorii Parisului au murmurat cu voce tare și au amenințat cu cea mai nemiloasă răzbunare asupra celor pe care îi denunță ca fiind vinovați de mașinațiunile ascunse care au dus la această groaznică foamete. Oamenii i-au acuzat pe comitetul de hrană al orașului și pe toți cei care se pare că au ceva de-a face cu aprovizionarea cu alimente, că au conspirat între ei cu scopul criminal de a înfometa cetățenii, pretinzând că iau niște măsuri, deși știau evident că aceste măsuri sunt insuficient pentru a crea abundență. Când oamenii suferă de foame, nu pot fi deosebit de pașnici. Poate că ar fi mai corect să credem că într-o situație atât de dificilă este greu să găsești mijloace care să fie mai capabile să producă efectul atât de necesar și de dorit decât altele și că cei care, pentru a preveni penuria de alimente sau cel puțin a le ușura, a acționat cu bună-credință, a încercat să aplicăm acum unul, acum un alt mijloc, a cărui valoare o vom putea judeca în curând.

Întrucât observațiile noastre zilnice includ și sarcina de a examina activitățile diferitelor raioane ale capitalei, ne bucurăm că avem ocazia de la bun început să acordăm o atenție binevoitoare unuia dintre acele raioane care s-au arătat deosebit de bine în diverse evenimente de Revoluția.

250

Acest district se numește Saint-Nicolas-des-Champs. El a fost cel care a adoptat pe 2 septembrie anul acesta o rezoluție energică și înțeleaptă cu privire la problema veto-ului. El a fost cel care la 5 octombrie, în ciuda opoziției puternice, a fost primul care a pornit într-o campanie atât de importantă împotriva Versailles-ului. El a fost, la 30 septembrie, cel care a avut curajul să decidă: „Să înființeze gărzii de zi și de noapte, formate din cetățeni voluntari neplătiți, la porțile Les Invalides și la Școala Militară, unde se află depozitele de alimente ale se află orașul Paris și invită toate

districtele să accepte în același mod participarea la protecția stocurilor de cereale și făină.

Să solicite urgent comitetului alimentar, în numele bunăstării publice, care depinde în întregime de acesta, să se ocupe neobosit de munca importantă pentru care a fost înființat și să se gândească dacă nu ar fi util să accepte propuneri venite din diverse primării. vecine capitalei să livreze pâine coaptă la Paris pentru ca ei să o vândă liber la egalitate cu brutarii.

Cât curaj nobil și lăudabil în această decizie! Ea exprimă suspiciuni că proviziile slabe depozitate în depozitele Parisului sunt scoase ilegal de o ligă perfidă care a promis că va înfometa locuitorii capitalei. Propune măsuri de precauție pentru a respinge loviturile acestei turme insidioase. Ea evocă alte districte să sprijine astfel de eforturi utile. Face apel la comitetul alimentar cu o cerere insistentă, „în numele bunăstării publice, care este complet dependentă de acesta, să se angajeze neobosit în afacerea importantă pentru care a fost înființată”. Aceasta este o cerere foarte urgentă și există, de asemenea, o anumită demnitate și energie în ea, care sună ca un apel și amintește de o datorie urgentă care a fost neglijată. După cum am spus deja, atunci când acționăm sub influența unei nevoi atât de copleșitoare precum nevoia de hrană, nu suntem foarte reținuți. Uneori putem da vina pe oricine. Cei cărora le-a fost adresat acest discurs imperios, au fost nevoiți să asculte o mulțime de replici sarcastice. S-a spus și s-a scris că oamenii nu pot mânca vorbe înalte, că oamenii nu au fost niciodată atât de prost aprovizionați cu hrană ca de la inventarea acestor comitete alimentare etc... etc... Aceste ridiculizări, pline de amărăciune, nu au fost însoțite de acea veselie neschimbătoare care de obicei nu-i lasă pe francezi în nenorociri. Privirea acestor oameni, complet abătută, vorbea despre faptul că suferința lor ajunsese la limită.

Sugestia făcută de districtul Saint-Nicolas-des-Champs de a analiza dacă nu ar fi util să se accepte propuneri din partea diferitelor municipalități din vecinătatea capitalei de a aduce pâine coaptă în capitală, pe care ar putea să o vândă liber pe un starea de egalitate cu brutarii, era fără îndoială rezonabilă. Pe de o parte, cu siguranță a făcut posibilă furnizarea

creșterea cantității de alimente. Și pe de altă parte, întrucât este probabil ca pâinea livrată de acești furnizori din afară să nu fie de o calitate atât de proastă ca cea pe care o fac brutarii mitropolitani din făină stricata, aceasta din urmă ar fi în mod firesc obligată, pentru a ține pasul cu își vând produsele, pentru a găsi mijloace care să le permită să nu facă comerț cu alimente dăunătoare și stricate.

Dar în curând vom vedea care au fost primele preocupări ale Comitetului Alimentar în cauza pentru care, după cum s-a reamintit, a fost constituit.

joi 1 octombrie

Comitetul primăriei a promulgat următoarea hotărâre:

„Membrii comisiei, fiind conștienți că permisele pe care ei, împreună cu comisia de poliție, le-au eliberat numai pentru a facilita transmiterea publicațiilor tipărite prin poștă, sunt abuzate atât în publicitate, cât și în difuzarea scrierilor, al căror număr. crește datorită libertății; Considerând că astfel de permisiuni, care au fost solicitate și extinse doar din obișnuință, dau naștere la interpretări și declarații periculoase, a decis că aceste permisiuni nu ar trebui de acum înainte acordate sau să facă obiectul unui refuz și să fie retrase din toate scrierile în care acestea au fost aplicate; tuturor tipografilor le este interzis să le lipească pe lucrările pe care le imprimă.

Comitetul dispune tipărirea acestei rezoluții și transmiterea camerei sindicale pentru comunicarea tuturor tipografilor.

Opinia publică a găsit ambigue prescripțiile acestui act al municipalității; a fost interpretat în diverse moduri. Unii au considerat că comitetul a recunoscut astfel că are dreptul de a crea un fel de cenzură, în esență nu diferită de cea care exista sub vechea ordine și era atât de necondiționat condamnat de toți; că această rezoluție conținea și recunoașterea tacită că nimeni nu are dreptul de a contrazice decretele Adunării Naționale și că reprezentanții Comunei au înțeles bine în sfârșit articolul XI din Declarația drepturilor omului, care spune că orice cetățean poate vorbi, scrie și imprimă liber. Alții, dimpotrivă, au văzut în cuvintele „crea temeuri pentru declarații periculoase” și în ordinul de a trimite post-aprobarea la camera sindicală ca o intenție de a înăspri și mai mult acele captive prin care libertatea scriitorilor începuse deja. a fi restricționat. Într-adevăr, ce înseamnă „afirmații periculoase”? Consideră oare reprezentanții Comunei că, prin desființarea avizelor care au fost prelungite și solicitate doar prin obișnuință, avizele pe care le-au considerat la început necesare pentru promovarea răspândirii?

scrieri, al căror număr a crescut din necesitate și în legătură cu evenimentele, și apoi au decis să nu mai acorde aceste permisiuni și să nu le refuze, chiar cred ei, spunem noi, că vor face astfel imposibilă distribuirea acestora scrieri și interceptare din mers „declarații periculoase”? Cel puțin o parte dintre cetățeni și-au înțeles astfel intențiile și au fost alarmați de aceasta, considerând acest act o încălcare directă a libertății presei, atât de solemn recunoscută de Adunarea Națională ca parte a drepturilor naturale și incontestabile ale omului. Acest ordin a fost comparat cu cel prin care reprezentanții Comunei autorizaseră anterior Gărzii Naționale să confiște de la toți comercianții cu amănuntul diverse scrieri neprevăzute cu licență, pe care acum le declară inutile. Acest comportament contradictoriu pare, totuși, să urmărească întotdeauna același scop. La început, s-ar putea consola cu speranța că, dacă scriitorii ar fi lipsiți de posibilitatea de a publica lucrări care nu au fost sigilate de sigiliul de cenzură al municipiului, atunci ar apărea publicații doar ale unor astfel de publiciști care, după toate probabilitățile, nu ar îndrăzni. să spună ceva nedorit, deoarece depind complet de comitetul de poliție a cărui permisiune primesc. În felul acesta nădăjduiau să elimine toate acele pamflete obscure, care deja începuseră să fie pline de batjocură și chemau nume zvârlite de vânt * și care erau acuzate că arătau adevărul în ele prea gol. Dar ce sa întâmplat? Dar faptul că toți cei care au simțit gustul scrisului au dat scrierilor lor forma unor periodice și

s-au transformat în hack-uri de ziare. Micul truc la care au recurs a fost să emită „primul număr”, unul foarte moderat, și prin diverse trucuri să obțină posibilitatea de a aplica o permisiune binefăcătoare la finalul acesteia. În umbra sa, editorul exuberant, înflăcărat de prezența constantă într-o atmosferă în care cuvântul „libertate” părea să sune tot timpul, s-a delectat cu plăcerea care vine din folosirea „unul dintre cele mai valoroase drepturi ale omului”, dreptul de a „exprima liber gândurile și opiniile”; acesta, își spunea el, este privilegiul general recunoscut de articolul XI al Declarației Drepturilor.

Pe de altă parte, soldaților gărzii naționale nu le-au plăcut îndatoririle împovărătoare ale cenzorilor. Ei înțeleg

* Admitem că printre lucrările generate de primul impuls al libertății s-au numărat multe ne semnificative, dar nu trebuie să ne gândim că doar volumele voluminoase merită atenția cititorilor. Dintre diferiții scriitori ai acestor pliante ușoare, care i-au întreținut și luminat pe francezii noștri și au aprins un foc în ei, întărind și purificând spiritul civic, era cu neputință să nu admirăm scrierile unui adevărat patriot, pe care le-a publicat unul după altul sub titluri „Scriitori către rege, către regine, către contele d'Artois, către fratele regelui, către cenzorul regal, scriitori de la regele Angliei, papa, sultanul etc...

253

fie că, îndeplinind această misiune, la care nu toată lumea este dispusă, au fost doar unelte ascultătoare în mâinile unor oameni cărora încă le este frică de mari adevăruri. Ei și-au spus că, fără îndoială, Garda Națională a fost creată în scopuri mai nobile și s-au întrebat cât de ridicolă s-ar uita în străinătate o armată civilă de 30.000 de oameni, formată în capitala unui stat considerat liber, când era în permanență ocupată cu verificarea „permiselor de la oraș. municipalitate”, care a înlocuit „autorizațiile” anterioare semnate de de Kron31.

Astfel, regimul inchiizitorial care a cântărit mult asupra ziarelor s-a înmuiat. Se crede că comisia de poliție, după ce a aflat cum au fost abuzate permisele sale și cât de puține au fost folosite, a decis să le declare inutile și să interzică folosirea lor ca acoperire*. Dar mulți au crezut că comitetul nu a renunțat la intenția de a reduce numărul de publicații despre care se spunea că inundă zona. Cuvântul „potop” a devenit comun. Scriitorul care se plânge că opera sa nu este vândută în ciuda meritelor sale remarcabile, omul care ocupă o poziție înaltă și uneori găsește imagini neplăcute pentru el în lucrările publicate, dandy care le consideră plictisitoare de moarte – toți strigă în unanimitate despre potop . Dar să nu ne abatem. După cum am spus deja, mulți au crezut că comisia de poliție nu a renunțat la intenția de a îmblânzi, așa cum au spus unii, mania pentru tipar și scris. Atacul la adresa „declarațiilor periculoase” a fost înțeles ca o pregătire pentru interzicerea oricăror declarații în viitorul apropiat, iar decizia de a trimite către sindicate a fost considerată ca o recunoaștere demonstrativă a unei instituții condamnate de opinia publică, și ca o încercare. să reînvie obiceiurile vechiului ordin, pe care toți bunii patrioți au încercat în unanimitate să le răstoarne.

În aceeași zi, 1 octombrie

Reprezentanții Comunei au promulgat și un alt decret: „În conformitate cu susținerile comitetului administrativ al orașului cu privire la necesitatea de a stabili cine va decide problemele cauzate de numeroasele dificultăți asociate amenajării și colectării impozitelor, Comuna a decis că contează a impozitelor sub 25 de livre va fi sub jurisdicția exclusivă a domnului primar și că cazurile de impozite care depășesc suma specificată de 25 de livre, acesta se va ocupa de un comitet format din administrația orașului.

♦ Credem că nu ar fi nimic greșit dacă scriitorii s-ar ascunde în spatele scutului care este articolul XI al Declarației Drepturilor Omului și ar reproduce textul acesteia în locul oricăror alte permisiuni.

254

Evenimentele actuale oferă o oportunitate pentru o persoană observatoare de a face multe observații importante. Se întâmpină nenumărate dificultăți în modul de percepere a impozitelor. Care este motivul pentru aceasta? Fără îndoială, în faptul că nu am devenit adevărați cetățeni, în faptul că luptele interne, intrigile care sunt lansate de dușmanii binelui public pentru a ne continua suferința sub sceptrul de fier, toate acestea ne îneacă sentimentele patriotice și ne face indiferenți față de cea mai sfântă datorie. De ce continuă să ne vorbească în limbajul arbitrarului? Termenul „impozitare” nu poate decât să irite oamenii care luptă pentru libertate. Merită să luăm în considerare influența pe care o poate avea asupra noastră un fel sau altul de vorbire. Să auzim ce se spune despre asta la începutul unei cărți care va apărea în câteva zile și care descrie sistemul „taxului unic”. Această carte se intitulează Cadastru permanent 32.

„Am considerat necesar să începem prin definirea numelui propriu pentru suma pe care fiecare cetățean trebuie să o plătească statului. „Impozit” ni se pare cel mai potrivit cuvânt. Până acum, cuvântul cel mai des folosit era „rechiziție”. Dar vremurile noi generează noi obiceiuri. Rechizițiile sunt adunate de la sclavi, obligându-i să participe la acoperirea cheltuielilor unui guvern despotice și, ca urmare a acestei constrângeri, oamenii, reduși la o stare mizerabilă de sclavie dureroasă, manifestă constant cea mai mare aversiune față de îndeplinirea îndatoririlor lor. Cetățenii liberi, dimpotrivă, consideră că este o fericire să contribuie cu toată puterea la satisfacerea nevoilor patriei lor, iar sentimentele inspirate de frumoasele și sincere cuvinte „cetățean”, „patrie”, „libertate” sunt astfel. că cei care au făcut cele mai mari sacrificii țării lor experimentează cea mai dulce fericire.”

Nu este greu să găsești dovezi pentru aceste adevăruri imuabile. Sunt în fața ochilor noștri. Uite, cititori, cu ce râvnă plătesc francezii contribuția căreia i-au dat numele de „dar sau ofrandă patriotică”! Așa plătesc ei când vine vorba de numele imperativ și respingător „rechiziție”? *

Vineri 2 octombrie

Următorul document a apărut sub titlul: „Apelul adunării reprezentanților Comunei”.

„În legătură cu zvonurile alarmante răspândite în public de persoane prost informate, și poate răutăcioase, că se presupune că morile din Corbeil nu funcționează, că brutarii nu au făină pentru că piața orașului nu este aprovizionată, care este ascunsă în Școala Militară cantitate mare de făină

- Vezi mai jos, p. 305 și p. 381, cca. 4.

255

că, în sfârșit, cea mai mare parte a acestei mese este periculoasă și dăunătoare sănătății cetățenilor, comitetul alimentar a considerat necesar să se adreseze adunării generale cu ideea că este de datoria și preocuparea acesteia să informeze publicul despre falsitatea acestor acuzații și să pună capăt numeroaselor deputații din diferite raioane care, acționând la instigarea unor persoane, își adresează neconținut preocupările adunării generale și comitetului alimentar și le distrage atenția de la treburile care singure pot restabili ordinea și liniștea în capitală.

În confirmarea acestor afirmații consolatoare, în apel se mai spunea că domnul Cousin, care fusese delegat de Comune la Corbeil și în diverse alte locuri, a scris că, în urma multor evenimente și cercetări, a afirmat că totul se află în cel mai bun mod posibil.

Prin urmare, adunarea a considerat de datoria sa să asigure opinia publică „că răul există mai mult în imaginație decât în realitate și a reținut că, dacă dușmanii binelui public nu ar stârni un ferment care tulbură liniștea cetățenilor prin intermediul discursurilor. care seamănă alarma și determină mulți cetățeni să cumpere mai multă pâine decât este necesar pentru consumul lor zilnic, măsurile luate ar fi avut și mai mult succes, mai ales că primarul și adunarea reprezentanților Comunei au asigurat libertatea comerțului și au propus comandantului. -șef să organizeze protecția drumurilor și a piețelor, iar ordinele dictate de înțelepciunea și activitatea sa erau de restabilire a calmului”.

Este într-adevăr foarte interesant de observat cum atenția societății este concentrată asupra acțiunilor celor care guvernează. Unii cetățeni se auzeau exclamând cu voce tare că calmul accentuat, care a fost înfățișat în adresa din 2 octombrie, nu putea spulbera temerile, din păcate, foarte întemeiate; că locuitorii capitalei nu puteau fi în niciun caz convinși să nu se teamă de moartea de foame când deja simțeau loviturile ei groaznice; și orice ar fi descoperit domnul Cousin, rămânea faptul că tot Parisul se simțea aproape de moarte de epuizare; că este ridicol să spui că răul există doar în imaginație și este cauzat de faptul că unii i-au condamnat pe alții la înfometare cumpărând mai mult decât aveau nevoie pentru consumul lor zilnic. Acest lucru este imposibil, spune publicul, pentru că pâinea este distribuită din ce în ce mai cumpătat: cine, după câteva ore de stat la coadă, ar putea primi două kilograme de pâine, trebuie să se considere foarte norocos. Și în plus, nu este oare jignitor pentru facultatea noastră de

judecată să afirmăm, spre deosebire de mărturia tuturor locuitorilor Parisului, al căror simț al gustului nu a fost deloc stins, că nu este adevărat că făina este stricată și a dobândit calități periculoase? Acest lucru depășește deja orice măsură atunci când populația marii coloane încearcă să asigure ceva contrar dovezilor... Așa ar trebui să răspundă reprezentanții?

256

la delegațiile raioanelor de la care și-au primit atribuțiile și cărora, în calitate de mandatar, sunt obligați să dea socoteală despre acțiunile lor și să le ceară autorizarea? Aceste raioane, adresându-le cu o descriere uluitoare a dezastrelor generale, așteaptă de la ele doar fraze menite să abate atenția de la marile suferințe ale patriei? Această înșelăciune nu poate dura mult. Când adunarea districtului Saint-Nicolas-des-Champs din 30 septembrie a implorat comitetul alimentar (vezi mai sus) „în numele bunăstării publice, care depinde în întregime de acesta, să persevereze în afacerea importantă pentru care este înființat, ” ea, această adunare, probabil că nu s-a așteptat să primească un răspuns consolator că era de datoria și grija comitetului să "pună capăt numeroaselor deputații din diferitele raioane, care, acționând din impulsul indivizilor, își întorc neconținut temerile". la adunarea generală și la comitetul alimentar și a le abate de la treburile care singure pot restabili ordinea și liniștea în capitală".

Este greu să ne facem o idee despre nemulțumirile provocate de această plângere de importunitate, exprimată cu amărăciune de către reprezentanții adresați directorilor lor. Aceste expresii imperioase „pun capăt” și musturarea „distragerii” au provocat nemulțumire în rândul tuturor celor care au observat-o. Publicul a considerat nepotrivit ca comisarii și simplii comisari să vorbească într-o astfel de limbă. Problema nu s-a limitat la strigăte de „ordine”. În minte a început o adevărată emoție și din acel moment se pregătește acea mare fermentație, ale cărei trăsături încă trebuie să le descriem.

Sambata 3 octombrie

În acea zi, comitetul de poliție a primit raportul unui eseu intitulat „Revolta evreilor din Avignon sau conspirația neagră împotriva vicelegatului”, semnat de Martin, fost consul al orașului Avignon, și tipărit în tipografia lui Momoro³³, care se autointitulează primul tipograf al libertății naționale, rue de la Arp, nr. 160.

Hotărârea de condamnare a acestei lucrări este similară ca ton cu un rechizitoriu și, în același timp, este imposibil să nu se observe demnitatea cu care este formulată următoarea dispoziție:

„Disponem în fața hotărârii judecătorești să se efectueze o anchetă asupra acestui fapt, care poate provoca alarma și răspândi o dușmănie periculoasă categoriei cetățenilor cărora le este recunoscută starea civilă.”

Într-adevăr, este timpul să ne eliberăm de prejudecățile fanatice care au contribuit atât de mult la faptul că acest popor pașnic a fost victima nefericită a persecuției tuturor sectelor. Trebuie să fie că

acuzățiile conținute în eseul, semnat „Martin” și îndreptate împotriva unor oameni care nu au avut niciodată vreun spirit rebel, au fost

9 Gracchus Babeuf

257

Chenneau nu este plauzibil, întrucât comitetul de poliție, pe baza unei simple scrisori adresate președintelui acestei comisii de către un anume domnul Nardi, agent în Avignon, a declarat declarații rebele, false și calomnioase cuprinse în „Acest eseu și a îndemnat toți cetățenii să nu să le credem, „precum și multe alte scrieri generate de lăcomie și răutate.

Ultima frază pare nepotrivită și lipsită de sens. De ce să generalizezi atât de mult o condamnare care se aplică doar unui anumit subiect? Nu înseamnă aceasta că un asemenea dispreț, care se extinde în mod egal asupra tuturor eseurilor cu care unii cetățeni se adresează altor cetățeni, are scopul de a-i descuraja să urmărească interesele patriei și de a le distrage atenția de la dorința de a se informa reciproc despre toate problemele legate de aceasta? ?subiect important? Sunt cu adevărat supărați că cetățenii sunt acum duși de aceste probleme importante și îi consideră ca fiind afacerea lor personală și principală? Chiar vor ca oamenii să rămână indiferenți și pasivi la soarta statului, la evenimentele schimbătoare care trezesc un asemenea interes pentru istoria sa în rândul tuturor națiunilor, ca înainte, când în Franța nu exista nici cea mai mică idee despre patriotism? Dacă ochii întregii Europe sunt în mod constant nădăruși asupra oricăror circumstanțe ale revoluțiilor noastre, dacă vreuna dintre trăsăturile lor este marcată de aceasta pentru a intra ca una dintre cele mai bune ornamente din istoria comună a popoarelor, atunci cum putem rămâne indiferenți și neatenți? spectatori ai unor astfel de evenimente memorabile? Rămâne să găsim o modalitate de a ne lipsi de capacitatea de a citi, pentru a ne scăpa de pericolul de a cădea în eroare atunci când facem cunoștință cu scrierile răutăcioase de care plin capitala. Dar suntem doar îndemnați „să nu credem multitudinea de scrieri generate de lăcomie și răutate”. Ar fi foarte util să se stabilească un stigmat prin care să se distingă cu exactitate acele scrieri care merită o asemenea condamnare.

Duminică 4 octombrie

La o ședință a Comunei au fost din nou anunțate plângeri cu privire la libertatea presupusă prea mare a presei. Primul dintre ele a fost, parcă, un preludiu al altuia, a cărui discuție a stârnit și mai mult interes și s-a remarcat printr-o și mai mare ardoare. Era o acuzație împotriva domnului de Joly94, unul dintre secretari, un avocat și unul dintre cei șaiszeci de administratori ai municipiului. Și-a făcut propria declarație. A fost îndreptată împotriva nr. 24 al ziarului Prietenul Poporului, publicat de domnul Marat. Secretarul atacat a adresat întâlnirii printr-un discurs în care a amintit că diverse probleme ale Prietenului Poporului au cuprins atacuri calomnioase la adresa administrației Comunei, acuzații la adresa majorității membrilor acesteia, în special împotriva acesteia.

268

funcționari, și că, în cele din urmă, el, secretarul, a fost acuzat și înfățișat drept unul dintre membrii administrației, cel mai puțin pretențios la mijloace.

„Până acum”, a spus el, „de vreme ce am fost acuzat împreună cu toți membrii Comunei, a trebuit să urmez linia de conduită la care a aderat. Dar astăzi, domnilor, eu personal am devenit ținta atacurilor. În problema 24, sunt acuzat de trădare, fals, sechestru de înscris, falsificarea textului hotărârii, abaterea nedemnă a încrederii într-o chestiune ce ține de interesele domnului marchiz de R. etc...” Mai departe, domnul de Joly și-a dat o grămadă de laude, a distrus îngrozitor numărul 24 al Prietenului Poporului, l-a atacat, a cerut o pedeapsă exemplară, și-a pus plângerea pe masa prezidiului și s-a retras.

La care ședința, după citirea numărului menționat al ziarului, i-a adus mari laude domnului de Joly, l-a condamnat hotărât pe „Prietenul poporului”, a declarat că acuzația se caracterizează prin înșelăciune „și licențiere penală, exprimată în abuzul de permisiunea de a spune orice vrei.” Prin urmare, a aprobat comportamentul domnului de Joly, i-a mărturisit respectul și certitudinea absolută a acestuia că „acuzațiile la adresa sa sunt false și nefondate”, i-a recomandat să se adreseze autorităților judiciare pentru a primi satisfacția deplină corespunzătoare insultei. pe care au îndrăznit să-i facă și care s-a lărgit și mai mult dându-i publicitate.

Domnul Marat este un om prost și rău dacă face acuzațiile de mai sus fără dovezi. Este un patriot zelos și, așa cum se autointitulează, un Prieten al Poporului, dacă toate aceste acuzații sunt justificate la adresa unui funcționar municipal, a cărui integritate este de mare importanță pentru toți cei aflați în subordinea administrației în care cooperează.

Întrucât majoritatea acuzațiilor se referă la fapte săvârșite de el în calitate de membru al Comunei, a fost, desigur, corect că ea a fost prima care a făcut dreptate domnului de Joly. El a fost apoi trimis în justiție pentru a-și oferi oponentului posibilitatea de a prezenta dovezi și, de asemenea, să examineze în detaliu acuzația referitoare la marchizul de R., pe care adunarea Comunei nu a putut-o cerceta. Acest curs de acțiune a fost absolut corect. Desigur, aceasta este ceea ce ar trebui făcut întotdeauna în raport cu cei care se complau cu „licențiozitatea penală, care se exprimă prin abuzul de permisiunea de a spune orice”.

Anxietate legată de cocarde negre⁹⁵

Duminică, 4 octombrie, toată ziua s-a vorbit la Paris doar despre această veste tulburătoare. Zvonul popular a asigurat că în Palais Royal, în Grădina Tuileries și în alte locuri

9 259

temându-se de plimbări, unii oameni s-au plimbat cu îndrăzneală cu aceste cocarde antipatriotice. Era o prostie, desigur, pe cât de îndrăzneță, pe atât de imprudentă. Pe de o parte, acești oameni s-au

expus riscului unor atacuri foarte periculoase, iar forțele combatanților nu ar fi deloc egale. Pe de altă parte, purtarea sfidătoare a acestui simbol al rebeliunii însemna dezvăluirea inadecvată a intrigii iminente. Nu putem înțelege ce motive ascunse i-au determinat pe instigatorii acestei conspirații odioase să disprețuiască cu atâta obraznicie pericolele inevitabile care urmau inevitabil din conduita lor. Oricum ar fi, rezultatul dublu pe care tocmai l-am prezis nu a întârziat să apară. Cei care au avut insolența criminală de a purta deschis cocarda inamicului au fost supuși aceluia tratament care trebuie să-i fi făcut să se pocăiască de bravada lor. După aceea, nu a mai existat nicio îndoială cu privire la adevărul zvonurilor răspândite despre conspirația iminentă, iar anxietatea pe care o împărtășea toată lumea a contribuit la faptul că toată lumea a început să se gândească la măsuri de precauție care ar putea zădărnici planurile partidului conspirator.

În această duminică, a mai fost de remarcat faptul că mulți, aparent temându-se că forțele ligii inamice nu vor fi superioare celor ale partidului național, și-au arătat neutralitatea nepurtând nicio cocardă, iar această lașitate nedemnă i-a supărat profund pe patrioți.

Districtul Cordeliers[36] a luat cu această ocazie o hotărâre viguroasă, care, datorită sentimentului patriotic pur și arzător care îl inspiră, merită să ocupe un loc de cinste în analele noastre. Va aduce glorie eternă autorilor săi, iar dorința noastră de a reproduce aici expresiile sale emoționante și sublime este cu atât mai puternică cu cât conține o descriere mult mai detaliată a orgiei de la Versailles decât am putea oferi în primul nostru număr.

„Cartierul Cordeliers, reunindu-se astăzi pentru o ședință legală și extraordinară, informat de ziare și relatări ale martorilor oculari, că joi, 1 luni ale acestei luni, la Versailles, în Sala Operei, domnii ofițeri ai Salvajerilor au dat o cină lui domnii ofițeri ai regimentului Flandra, pe care au fost invitați și domnii ofițeri ai regimentului Trei Episcopii, Dragon, Garda Elvețiană, Garda Națională Versailles, Jandarmerie Călare, Jandarmerie de câmp - în total 250 de persoane; că după toasturile pentru rege, regină și delfin (nu au băut pentru neam), trupa regimentului Flandra a interpretat motivul „Oh, Richard, oh, regele meu!” etc.; că mai mulți grenadier și fusilieri din unitățile menționate mai sus au fost aduși acolo pentru a se alătura companiei ofițerilor lor și a împărtăși cu ei sentimentele și libațiile lor; acel un grenadier și-a scos sabia, spunând că nu și-a apărut bine regele, de parcă a sluji neamul înseamnă a-și trăda regele; că cocarda națională a fost profanată – a fost înlocuită cu negru și apoi cu alb

?60

cocardă; că acolo s-a declarat public că numai ea este bună, deși regele și Adunarea Națională și chiar întregul regat, după luarea Bastiliei și sosirea regelui la Paris, purtau constant culorile roșu, albastru și alb. ; că o asemenea insultă, adusă simbolului libertății și națiunii însăși, care o va apăra până la ultima extremă, nu poate fi decât opera acelei aristocrații, al cărei spirit este restaurat, crește și reînvie de la o zi la alta, chiar și în Adunarea Națională, așa cum arată opiniile care au câștigat avantajul, în cazurile Orleans, Macon

și Mariembourg; că o astfel de sărbătoare, organizată într-un moment în care toți cetățenii buni sacrifică pentru binele Franței o parte din mijloacele lor de existență, este un ultraj împotriva calamității publice; că părerile acelor oameni care și-au permis acest lucru, precum și patriotismul lor, trezesc, cel puțin, suspiciuni rezonabile, dacă ne amintim că ziua stabilită pentru punerea în aplicare a planului fatal, zădărnicită de vigilența cetățenilor cinstiți, a fost precedat de o orgie similară; că cocardele negre cu care se împodobesc unele personalități din capitală ar trebui să inspire buni cetățeni, dacă nu frică, atunci măcar o neîncredere rezonabilă; mai ales dacă ținem cont de faptul că principiile Constituției și Declarației drepturilor, deja decretate în prezent, sunt făcute dependente de aprobarea regelui³⁷, iar de această simplă aprobare depinde mântuirea patriei,

Hotărât în unanimitate:

că fiecare cetățean al Parisului, și chiar fiecare străin care locuiește acolo, este din nou și cel mai mult îndemnat să păstreze sau să dobândească imediat cocarda națională de roșu, albastru și alb;

că fiecărui francez sau străin care trece prin teritoriul raionului cu o cocardă albă sau neagră, primul trăgător de serviciu va fi rugat să o scoată și să atașeze una națională, iar în caz de refuz de a scoate decorația condamnată, va să fie adus în district pentru interogatoriu, iar adunarea generală va lua o decizie corespunzătoare. În situația în care adunarea nu este în ședință, învinuitul va fi dus la Primărie, unde se va prezenta în fața unei comisii de poliție, care se va pronunța și apoi își va comunica sentința;

ca, în cazul în care infractorul va fi condamnat din nou pentru aceeași faptă, fie în acest sector, fie în unul din celelalte 59, și acest lucru se dovedește, va fi acuzat de trădare, și va fi transferat la organele de justiție pentru desfășurarea și finalizarea procesului de judecată în afara rândului și imediat;

că toate districtele cărora li se comunică această ordonanță sunt chemate să ceară în unanimitate pedeapsa pentru purtarea cocardei naționale a insultei, iar acest district

261

subliniază că, în opinia sa, țara trece prin cea mai mare criză, deoarece așteaptă aprobarea regală a Constituției și că nu trebuie să rămânem nici un minut dezarmați sau dezbinați dacă nu dorim ca Parisul să fie slăbit de foamete, un rezultat fie al unei neînțelegeri, fie al unor intrigi secrete, prin care această capitală, și apoi întregul regat, ar fi cufundat în ororile unui război mai bine prevenit decât purtat, dar care ne va amenința până când Constituția va fi adoptată solemn;

în sfârșit, întrucât orice liniște excesivă, orice manifestare de indiferență față de mântuirea publică, ar fi inescuzabile într-un moment atât de critic și ar putea duce la consecințe dezastruoase, raionul hotărăște să delege imediat comisari la municipalitate, care va insista în fața Comunei ca comandantul -se ordonă să plece mâine, luni, 5, la Versailles în persoană către rege și să ceară, în numele tuturor

cetățenilor Parisului, retragerea imediată a Regimentului Flandra și să cheme pe acești cetățeni să ajute. frații lor Versailles, pentru ca împreună cu ei să poată asigura ocrotirea palatului, dacă împrejurările o cer.

Adunarea a hotărât să tipărească de îndată prezenta hotărâre, să o trimită la adunarea generală a Comunei și la toate raioanele și, de asemenea, să o afișeze în stradă.

Acest document, după cum se vede, respinge afirmația celor care asigură că marșul de pe Versailles a fost rezultatul unei mișcări nehibzuite și nesăbuite a femeilor și lucrătorilor capitalei, care nu erau prea conștienți de motivele deciziei lor. , și s-a desfășurat numai sub influența unui fel de impuls ameititor și răzvrătit și că numai ei, prin acțiunile lor pripite, au obligat Garda Națională din Paris să le vină în ajutor în realizarea planului lor. Vedem că districtele se gândeau deja la necesitatea de a merge la Versailles, iar acest lucru era considerat inevitabil atât pentru a obține satisfacție pentru insulta adusă cocardei patriotice, cât și pentru a grăbi aprobarea regală a articolelor decretate ale constituției, pentru a perturba planurile insidioase ale unei conspirații evidente, pentru a evita calamitatea unui război civil pe cale de a izbucni, pentru a îndepărta soldații servili care s-au supus cu răutate intențiilor dușmanilor națiunii și pentru a pune capăt vicleanului. intrigi care urmăreau slăbirea Parisului și a întregului regat prin foame.

Adunarea Comunei nu părea să găsească deloc intempestiv decretul raionului Cordeliers. Opo a considerat de cuviință să-și arate pregătirea să-și susțină ordinele și, de asemenea, a publicat un decret prin care să nu poarte alte cocarde, cu excepția de la bun început recunoscută de toți cetățenii și de însuși regele ca simbol al fraternității. Acesta a ordonat comandantului-șef să ia măsuri pentru realizarea acestui 262

Decretul d, care, poate este util de notat, a ordonat să fie trimis în toate districtele și multe municipalități din vecinătatea Parisului.

Luni 5 octombrie

Remarcabilul decret al raionului Cordeliers a avertizat, fără îndoială, adunarea Comunei de iminenta răscoală populară; si credem ca acest lucru nu a contribuit deloc la faptul ca dimineata Primaria era goala si abandonata in mila celor care au comis acolo ceva de genul unui jaf.

Cu toate acestea, expresiile de nemulțumire ale locuitorilor din Paris nu erau în niciun caz atât de ambigue încât reprezentanții Comunei să nu poată prevedea furtuna iminentă. Sentimentele lor patriotice, exprimate în decretul adoptat cu o zi înainte cu privire la protecția cocardei naționale, nu au oprit murmurul puternic îndreptat împotriva lor, în special împotriva comitetului alimentar. Acest mormăit s-a dublat atunci când cetățeni din diverse state, năvăliți în interiorul Primăriei, au găsit acolo o mulțime de arme noi-nouțe depozitate într-un depozit, numărând, spun ei, de la 10 la 12 mii, de care toți le-au pus în posesie. Oamenii au tras concluziile cele mai nefavorabile din faptul că, deși o cantitate atât de mare de arme era depozitată în centrul capitalei în stare bună, cu câteva zile mai devreme, puștile

vechi erau distribuite printre districte la rata unui pistol pentru douăzeci de soldați. care au fost invitați să-l tragă la sorți. Faptul, misterios la prima vedere, că oamenii s-au repezit la Primărie, parcă sub influența vreunei instigări secrete, a fost explicat de unii prin faptul că cineva a dat o largă publicitate încrederii lor în existența acestui depozit de arme. , dar faptul că nu a fost distribuit între soldații civili , nu a fost doar scandalos, ci a inspirat și neîncredere.

Pentru a completa relatarea noastră despre această zi memorabilă de 5 octombrie, ne rămâne să relatăm câteva fapte separate omise în numărul nostru precedent și care, într-adevăr, prin natura lor, ar trebui descrise separat de narațiunea principală. .

Zborul lui M. Vido de la Tour, care a fost arestat la plecarea sa din Paris, și faptul că, atunci când a fost dus acasă, i-au fost luate mobilierul conacului, au dat naștere unei puternice bănuieli, motiv pentru care a fost considerat prudent să-l ia în arest.

Celebra scenă matinală din Primărie, din care fugise municipalitatea, a dat naștere la speculații că ar fi putut părăsi definitiv postul pe care toți membrii ei îl considerau în mod clar periculos. Deja mă gândesc la o nouă linie. Dar când norii s-au limpezit puțin spre seară, membrii municipalității au reapărut. Erau convinși că trebuie să se ocupe de urgență de liniștirea cetățenilor, a căror dispoziție se deteriorase foarte mult. Ei și-au spus că ei

203

este necesar să se ia măsuri cu adevărat serioase și imediat a întocmit și publicat o rezoluție în care se precizează:

„Având în vedere faptul că domnul comandant-șef a pus la dispoziția Comunei toate mijloacele militare aflate în subordinea acestuia pentru a înlesni treieratul cerealelor, predarea cerealelor la mori, măcinarea și transportul la Paris.

Comuna a hotărât să trimită imediat detașamente în toate satele învecinate pentru a primi grânele care vor fi de la fermierii de zeciuală și de la alți proprietari de cereale, pentru treierat, împărțind morile din jur și livrând făină la Paris.

Aceștia sunt împuterniciți să angajeze voluntari care se află în raioane, în special pe cei care sunt șomeri.

Domnilor, șefii unitatilor militare sunt autorizati sa avanseze unitatile de-a lungul drumurilor pe care li se vor arata. Fiecărui comandant i se va permite să meargă la muncă cu cea mai mare grijă și moderație posibile, iar oficialii civili vor fi trimiși să participe la această operațiune.

Comandanții de detașament vor fi autorizați de către oficialii civili să-și distribuie unitățile în satele adiacente fiecărui drum, iar un comandant de batalion va fi numit pentru a conduce acțiunile fiecărei unități militare. Comandanții vor fi autorizați să plătească pentru cereale cu rata de treizeci de livre pe plasă de grâu, iar proprietarul

poate aduce Comunei orice plângere justă cu privire la prețul cerealelor, cu asigurarea că i se va da cuvenitul; este de la sine înțeles că nu vor fi afectate stocurile necesare pentru recoltele de anul viitor și pentru hrana locuitorilor”.

Doar implementarea unor astfel de măsuri poate, în circumstanțele actuale, să elimine foamea pe care o trăim în mijlocul abundenței. Într-una din numerele următoare, vom expune una dintre cauzele principale ale acestei foamete și vom demonstra că până când vom ajunge la o impozitare și mai decisivă decât cea prevăzută în rezoluția pe care tocmai am citat-o, vom fi întotdeauna sub amenințarea cu penuria și niciun comitet alimentar nu ne va salva de chinurile foametei.

Măști 6 octombrie

Este greu de descris anxietatea care a cuprins Parisul cu privire la rezultatele campaniei la Versailles a peste douăzeci de mii de cetățeni, de a căror soartă era atât de firesc să fie interesat. Nu se putea decât spera că se vor întoarce de acolo triumfători. Am vrut să aud despre cum nu au pierdut prea multe acolo

- Rețea - o măsură veche a solidelor în vrac, egală cu 156 de litri.

264

sânge, iar toată lumea repeta constant refrenul principal: „Doamne ferește să ne aducă pâine!”

Dis de dimineață, Comuna a publicat decretul Adunării Naționale privind libertatea circulației cerealelor în țară, adoptat în ziua precedentă, obligându-i pe cei care se ocupă de transportul de cereale și făină pe mare să prezinte o declarație exactă. la municipiile locurilor de plecare și incarcare, precum și dovada sosirii și descarcării acestora la locurile lor. programari sub forma de certificate eliberate de municipiile acestor locuri; exportul este temporar interzis.

La acest decret i s-a anexat un alt act al Adunării Naționale din aceeași 5, în care se precizează că decretul său anterior din 18 septembrie, cuprinzând aceleași prescripții, nu se respectă deloc. Adunarea cere sancțiunea regelui.

Răspunsul Majestății Sale a urmat sub forma unui ordin de a livra fără întârziere la Paris cereale, despre care se spune că ar fi fost amânată la Senlis, Lagny și în alte locuri.

Seara, după alte solicitări urgente din partea Adunării Naționale de a lua măsuri pentru aprovizionarea Parisului cu alimente, regele a răspuns „că este sensibil îngrijorat de lipsa de aprovizionare a capitalei, că va continua să sprijine eforturile municipalității. cu toate mijloacele de care dispune și că a dat ordine cu privire la asigurarea liberei circulații a cerealelor și la transportul cerealelor trimise la Paris.

Toate acestea sunt simple cuvinte, au spus locuitorii din Paris, nu va adăuga nici măcar un kilogram de pâine la brutărie. Dar sosirea regelui și a reginei la Paris în seara acelei memorabile măști, 6 octombrie,

deodată și parcă printr-o minune veritabilă, a transformat pâinea rea în pâine bună și a apărut într-un mod la fel de miraculos într-o asemenea abundență, încât francezii, care și-au recăpătat imediat veselia inerentă, au spus: „Acum nu vom avea nevoie de nimic; i-am adus aici pe Brutar și pe Brutar.”

Au existat însă oameni care au dat o explicație pentru acest fenomen, spunând că a fost rezultatul descărcării multor vagoane de făină care au urmat în trenul maiestăților lor și că această făină a fost adusă din vastele depozite de cereale situate la grajdurile comtelui d'Artois.

Dimineata devreme, Comuna a publicat un anunț în care a adus la cunoștința cetățenilor că Garda Națională pariziană nu a întâmpinat obstacole la Versailles; că regele i-a primit binevenit; că domnia sa a aprobat articolele constituției; că hotărâse ca un detașament al miliției naționale din Paris să ia parte la protecția sa personală; și că trupele noastre au ocupat deja toate posturile.

În anunț se mai spunea că Comuna ia cele mai eficiente măsuri pentru a asigura orașul cu alimente. După

265

Din cele afirmate mai sus, se poate întreba dacă este plauzibil ca tocmai măsurilor promise de reprezentanții Comunei să fie datori cetățenii pentru restituirea grabnică a abundenței mult dorite de care aveau nevoie urgentă. .

Nimeni nu a fost surprins de asigurarea că partea noastră nu a întâmpinat obstacole la Versailles. Ce putea fi contracarat cu douăzeci și două de arme, patru mii de femei și douăzeci de mii de bărbați? Forța este întotdeauna bine primită. Vestea aprobării articolelor constituției de către rege și alte vești bune aduse în atenția locuitorilor capitalei au fost întâmpinate cu satisfacție.

Spre seară, a urmat un alt anunț, în care i-a informat pe cetățeni că regele, regina și familia regală sunt în drum spre Paris. S-a adăugat că dimineata Life Guards au depus același jurământ ca și trupele naționale și s-au amestecat fratern cu ei sub steagul Gărzii Naționale din Paris.

Opinia publică a fost profund mișcată de acest devotament fratern manifestat de Gardienii Majestății Sale.

Un caz interesant a povestit domnul Atri-son, care locuiește în Rue Lombard, în cartierul Saint-Jacques de la Boucherie.

Trecând pe la ora zece pe lângă Podul Regal, a văzut o trăsură stând lângă șanț, unde este un elvețian care păzește intrarea în Grădina Tuileries. A observat un bărbat coborând de pe acoperișurile micilor clădiri adiacente acestei intrări. Acest bărbat ținea în mâini un fel de pachet voluminos, pe care l-a aruncat în grabă în trăsură, a sărit imediat în el și s-a repezit imediat la o altă trăsură, care aștepta la 40 de pași, și ambele trăsuri au pornit cu viteză maximă în direcția

Versailles. Martorul a adăugat că i s-a părut că sunt trăsuri de judecată.

Miercuri 7 octombrie

Războinicii care au participat la campania împotriva Versailles au vrut să se convingă că, ca în bătăliile obișnuite, dreptul de a câștiga trofee capturate de la învinși este săparea bătăliei. Aparent, pe baza acestui fapt, mulți și-au însușit caii Gardienilor de viață și i-au adus la Paris. Adunarea Comunei, în două acte special publicate, a cerut întoarcerea lor; în prima dintre acestea, ei au încercat să-i liniștească pe cei care au luat în stăpânire o astfel de pradă, exprimând convingerea că au luat cai sub pază doar pentru a asigura proprietatea celor cărora le aparțineau și pentru a rezista abuzurilor care ar putea rezulta din eroare. sau tulburare. Comuna a cerut ca caii să fie predați la sediu, precum și alte obiecte și echipamente pe care le-ar putea avea persoanele fizice.

266

Acest prim document nu preciza cine ar putea fi proprietarul acestor obiecte, dar în cea de-a doua hotărâre s-a indicat că erau menționați caii Gardienilor de viață aparținând regelui și, prin urmare, dacă nu ar fi returnați, el singur ar fi deteriorat. Cei care le-au luat în stăpânire au fost așadar chemați să returneze caii la grajdurile regale din Paris.

Vom reproduce acum textul unei decizii importante publicate sub forma unui poster. Se putea auzi cum cetățenii, citind acest afiș, și-au spus în unanimitate: „De ce au așteptat atât de mult înainte de a implementa această măsură importantă?”

„Domnul președinte al Comitetului Alimentar a raportat că, conform rapoartelor pe care le-a primit, s-a solicitat municipalității să inspecteze butoaiele de făină sosite cu o zi înainte; întrucât Comuna nu era în ședință în acea zi, el a găsit cu puțință să-l îndrume pe fostul brutar, domnul de Mouchy, să facă această verificare și să separe făina rea de cea bună; dar consideră că este de datoria lui să ceară adunării să pună la dispoziție două persoane din numărul lor pentru a-l ajuta pe domnul de Mouchy, care să-l ajute cu cunoștințele și munca lor și ca Comuna, în înțelepciunea ei, să decidă ce să facă cu făina. care se dovedește a fi nepotrivit pentru coacerea pâinii. În consecință, adunarea i-a desemnat pe domnii Garin și Destory, care s-au alăturat domnului de Mouchy în verificarea butoaielor de făină care ajunseseră ieri în piață, în vederea separării făinii bune pentru coacerea pâinii, autorizarea vânzării acesteia și de asemenea pentru a în prezența lor și în prezența altor persoane care se află acolo, să arunce în râu acea făină care va fi recunoscută ca fiind rea și potrivită pentru a face pâine. Adunarea s-a hotărât să permită celor trei comisari menționați să înroleze cât mai mulți brutari să ajute în această lucrare, cât consideră de cuviință și să le dea alegerea lor.

Rezultatul executării acestei hotărâri a fost că 300 de butoaie mari de făină au fost declarate fără valoare și aruncate public în vecinătatea pieței.

Un anume M. de Beaulieu, căpitan al companiei a 3-a a districtului Petit Sept-Antoine, a raportat acestui district pe baza unei declarații a comandantului de pichet, trimisă de acesta la piață și prezentă la control, că un treime din făina aruncată era, fără îndoială, de proastă calitate.

Rezultatul acestui raport a fost o ordonanță a districtului numit, în care se spunea că acest fapt putea fi privit ca dovada unei conspirații pentru anularea măsurilor luate de Comună și de toate raioanele pentru asigurarea aprovizionării capitalei și că era foarte important să se ia măsuri de precauție pentru a preveni o recidivă. astfel de extreme.

Comitetul de Poliție, aparent cu scopul de a îngreuna dușmanii națiunii să-și facă trucurile și poate pentru a demasca unele

267

intrigile lor, în aceeași zi au decis că toți cei care părăsesc capitala și doresc să călătorească sunt obligați să obțină un pașaport în municipiu; acest pașaport va fi eliberat la prezentarea unei cărți de identitate raionale, care va conține detaliile exacte ale persoanei care pleacă.

Un alt act al aceluiași comitet, publicat în același timp, conține plângeri cu privire la adunările de oameni și face apel la raioane să le împrăști. Conține și plângeri cu privire la jafuri, ale căror victime ar fi șoferii de căruțe încărcate cu cereale și făină.

Când oamenii încep să arunce priviri nemulțumite către cei implicați în administrație, toate acțiunile acestora din urmă sunt prezentate constant în lumină neagră. În ceea ce privește așa-zisele adunări, s-a spus că este absurd să se folosească o astfel de expresie jignitoare în legătură cu conversațiile pe care cetățenii, strânși într-un număr mai mult sau mai puțin însemnat, le-au purtat pe chestiuni de interes pentru toți; că a împiedica zelul manifestat de fiecare cetățean în numele binelui comun înseamnă a căuta să înăbușe patriotismul; în sfârșit, că, în timp ce întoarcerea libertății este sărbătorită cu răpire, în realitate este mai puțin respectată ca niciodată. În ceea ce privește acuzațiile de tâlhărie, opinia publică a mărturisit că nimeni nu a auzit de asta înainte de raportul comisiei de poliție, iar comisia este acuzată că l-a inventat și difuzat pentru a denigra oamenii și a-i răzbuna pentru invadarea Primăria luni dimineața.

Într-o stare de încântare de la discursul de la Versailles, unele dintre femeile care au inițiat campania pe drumul de întoarcere au cedat unei mici vanități, dorind să atragă atenția asupra lor. În acest scop, le-a venit ideea să ceară de la alte femei care le-au întâlnit, care nu au participat la campanie, să le dea panglici, pe care eroinele le-au atașat de crengile pe care le-au cules de pe drum, și aceste crengi, împodobiți în acest fel, au purtat cu o privire triumfătoare pe străzile Parisului ca niște lauri care le încununează victoria. Unele dintre femei, de la care se cerea o astfel de indemnizație și care nu voiau să o plătească în natură, au plătit-o în bani. Dacă această încălcare ușoară, poate destul de iertabilă în căldura extazului, ar fi fost ignorată, atunci probabil că s-ar fi încheiat chiar în acea zi. Dar unui astfel de fleac i s-a acordat atâta importanță încât ar fi

putut avea consecințe dezastruoase. Comitetul de poliție a primit rapoarte de la un număr de femei de piață, care aparent doreau să pară „bine maniere”, care au declarat că le găsesc comportamentul camarazilor lor dezgustător; pe unii dintre ei i-au adus la Primărie și au declarat că au luat măruntaiele strânse de acești semeni și le-au dat o folosință nobilă, transferând acești bani curatorului bisericii Saint-Paul pentru a-i distribui săracilor. Comitetul de poliție a fost plin de laude pentru doamnele acuzatoare,

268

le-au publicat onorabil numele și o descriere a faptei lor generoase, iar doamnele s-au întors în camerele lor, umflate de importanță după laudele domnilor polițiști.

Domnul Marat a vorbit astăzi la nr.26 din „Prietenul poporului” cu o râvnă atât de furtunoasă, încât nu a plăcut tuturor³⁹. Aruncă tunete împotriva raportului domnului de Joly și numește afiș insultător afișul apărut pe 4 octombrie care conținea acest raport. El relatează că persoana al cărei nume nu ar fi putut să-l cunoască când a fost tipărit nr. 24 al lucrării sale și de ce nu a fost indicat, este contele d'Epernay, comandantul gărzii naționale a suburbiilor Parisului, invitat la Primăria despre afacerea care a dat naștere evenimentelor, conturată la nr.24 și a provocat apariția afișului. Îl îndeamnă pe acest domn d'Epernay să depună mărturie publică despre autenticitatea conținutului ediției atacate a lucrării și să afirme dacă în Prietenul poporului există o singură silabă care nu este adevărată.

Domnul Marat descrie municipalitatea Parisului cu venin extrem și în cele mai sumbre culori, intenționând să continue această descriere în viitor. Și urme ale bilei în care și-a înmuiat condeiul sunt vizibile în tot ce scrie. Se repezi pe calea pe care si-a ales-o, incapabil să se oprească și, făcând spuma la gura, îl ataca pe primul ministru de finanțe. El promite să comenteze „raportul în consiliul regal” făcut de ministru și să dezvăluie principiile josnice de sclavie cuprinse în acesta, deși acoperite cu art. Îl acuză pe ministru că s-a străduit să redea regelui puterea despotică, că a încetat să mai acționeze ca apărător al poporului tocmai în momentul în care entuziasmul popular i-a restabilit drepturile, că a părăsit cu ticăloșie poporul pentru a se mulțumi cu trădătorii. a patriei, care, în semn de recunoștință pentru încrederea oarbă a acestui popor devotat, datorită ale căror energii pretenții a fost întors din exil, a vrut să-i aducă la moarte de epuizare, stând în fruntea speculatorilor ticăloși.

Faptul că unei persoane cu poziție înaltă i se acordă o încredere excesivă, că există de obicei o părere înaltă despre ea, că se plătește un tribut presupuselor sale merite - toate acestea, desigur, nu pot fi motive pentru a lua în considerare posibilitatea de a aduce acuzații împotriva ei exclusiv pentru totdeauna. Dacă acuzațiile domnului Marat erau întemeiate, dacă ar putea dovedi ceea ce susține, dacă s-ar fi dovedit că, în timp ce Franța nu vedea decât un ministru vrednic și persoana cea mai cinstită, el singur, Marat, avea darul de a discerne un trădător, ascunzându-se sub mantie de ipocrizie, ale cărei mașinațiuni insidioase și criminale le-a putut dezvălui în mod convingător, acuzația sa ar fi un act de curaj și patriotism autentic, pentru care națiunea i-ar fi îndatorată pentru veșnică recunoștință.

Dar dacă discursul său nu este altceva decât o calomnie criminală, săvârșită cu scopul de a submina credibilitatea domnitorului, care a devenit

269

idolul întregului regat, atunci o asemenea atrocitate nu ar fi fost vrednică de pedeapsă. Domnul Marat va avea nevoie de dovezi concrete pentru a-și fundamenta acuzațiile, din moment ce cea pe care o acuză le inspiră în francezi asemenea sentimente încât nu vor îndrăzni să-l recunoască ca fiind capabil să facă răul, chiar dacă îl văd cu ochii lor. Domnul Marat nu va putea realiza acest lucru cu expresii ca „ministru adorat prost”, „intrigant ambițios”, „escroc” și altele asemenea, ci doar cu dovezi exacte, asupra cărora, după cum cere prudența, cel care își asumă curajul de a acționa ca avertizor.

Abbé du Mouchel, rector al universității și membru al Adunării Naționale, a anunțat procesiunea, numită „rectorului”. Ea urma să meargă de la Colegiul Ludovic cel Mare la biserica Saint-Nicolas-du-Chardonay, al cărei preot este M. Le Gros, doctor în teologie și colegul lui M. du Mouchel în Adunarea Națională. Când cortegiul a fost gata de mișcare, amândoi au decis că nu va avea loc, ținând cont de împrejurări. Această „luare în considerare a împrejurărilor” a fost interpretată ca însemnând că domnilor Du Mouchel și Le Gros le era frică să se arate în fața oamenilor, a cărui cauză, după cum se spune, nu o apăraseră încă.

Nu te poți bucura de toate beneficiile în același timp. Când ne lipsea pâinea, am fost răsplătiți cu multe procesiuni, iar acum, când pâinea începe să se întoarcă, s-ar putea să ni se taie hrana spirituală.

Districtul Premontray a adoptat o ordonanță înțeleaptă și este surprinzător că spiritul acestei ordonanțe a devenit nu cu mult timp în urmă proprietate comună. Se precizează „că nu este permisă încălcarea drepturilor raioanelor, că vor discuta, ca până acum, totul, iar deciziile luate cu majoritatea lor vor continua să fie considerate ca expresie a voinței generale a întregii Comune”.

Este ciudat că nu vor să admită că ultima recoltă a dat Franței cereale timp de trei ani. Ei vor să mâncăm doar pâine străină. Pe de altă parte, este evident că cerealele noastre sunt destinate consumului altor persoane. Ce înseamnă toate aceste oferte negre? De ce nu ni se permite să ne consumăm pâinea, de a cărei calitate bună o cunoaștem, în loc să ne obligă în mod persistent să mâncăm alimente stricate, a căror utilizare constantă nu poate duce decât la distrugerea completă a sănătății noastre? Asemenea gânduri au fost exprimate de mulți atunci când s-a răspândit vestea că britanicii s-au oferit cu generozitate să furnizeze capitalului nostru 200.000 de saci de grâu, cu faptul că le vor fi apoi restituiți în natură fără niciun interes. Oamenii care știu să cântărească circumstanțele au văzut în publicarea acestei tranzacții intenția de a folosi răzbunare cu

270

Anglia ca pretext pentru exportul nestingherit de cereale din regat, căci, desigur, nu ar fi nevoie de mult timp pentru a rambursa

împrumutul, având în vedere că este greu de imaginat un an mai favorabil pentru rambursarea unui astfel de împrumut.

joi 8 octombrie

Numărul afişelor a crescut atât de mult, încât parizienii s-au săturat de ele; în acelaşi timp le-a dat ocazia să observe cât de ocupaţi fuseseră ieri reprezentanţii Comunei. Unele dintre aceste acte publice prezintă un interes foarte semnificativ pentru observator şi nu îndrăznim să le trecem în tăcere, deşi acest lucru ne poate conduce la prezentarea multor detalii.

Acesta este posterul pentru libertatea presei.

„S-a semnalat că, în ciuda măsurilor de precauţie luate de adunarea Comunei prin hotărârea sa din 1 septembrie a acestui an, vânzătorii ambulanti şi vânzătorii de publicaţii tipărite încă îşi permit să strige titlurile scrierilor scandaloase, care pot nu au decât un efect dăunător, deoarece induc în eroare cetăţenii patrioţi şi servesc planurilor duşmanilor binelui public. Adunarea, considerând că în interesul ordinii este necesar să se reziste la continuarea şi perpetuarea unor astfel de abuzuri, a hotărât ca regulile stabilite în acest scop, în special decretul din 1 septembrie a acestui an, să fie respectate şi că numai decrete ale Adunării Naţionale au voie să fie strigate şi proclamate, ordonanţe regale, precum şi decrete, sentinţe, înştiinţări şi toate celelalte acte tipărite, a căror anunţare va fi dispusă sau autorizată de către camere, instanţe sau adunări legale şi declară că cei care strigă numele oricăror alte publicaţii tipărite sau pamflete vor fi imediat reţinuţi şi transferaţi autorităţilor de justiţie pentru pedeapsă ca încălcători ai liniştii publice; dă instrucţiuni comandantului-şef să accepte această rezoluţie spre executare şi să o includă în instrucţiunile date de santinelă tuturor comandanţilor de post.

Cât de greşit s-au înşelat cei care au interpretat decizia Comunei din 1 octombrie ca un refuz indirect al reprezentanţilor Comunei de la funcţiile penibile de cenzură! Cât de supăraţi trebuie să fi fost supăraţi cei care au văzut în obscurităţile acestui act pregătiri pentru cel mai clar atac la adresa dreptului de a-şi exprima liber gândurile. Mai mult ca oricând, îţi poţi pune întrebarea: „Cine ne stăpâneşte acum? Cine are puterea în administraţia noastră?” Astăzi deputaţii naţiunii decretează o lege, mâine şedinţa reprezentanţilor Comunei o modifică, iar a doua zi o distrug. Ceea ce legiuitorul regatului a recunoscut drept drept, municipalitatea capitalei numeşte „rău

271

utilizare.” Care sunt actele dăunătoare pe care această municipalitate le atribuie libertăţii presei? Când declară că această libertate înşală cetăţenii patrioţi şi serveşte planurilor duşmanilor binelui public, doreşte să-şi amintească cum, luni, 5 octombrie, cetăţenii s-au înarmat în Primărie şi despre marşul îndrăzneţ de la Versailles, când naţiunea, după ce a răzbunat ceea ce a primit insulta, a zădărnicit intrigile clicii aristocratice, care se pregătea să-l oblige pe rege să facă o călătorie periculoasă. Dezvăluirea acestei intenţii a provocat, într-

adevăr, mai multă indignare decât alarmare, cu toate acestea, nici măcar nu se poate gândi în ce măsură implementarea ei ar putea fi fatală atât pentru monarh, cât și pentru întregul regat. Ce fel de contradicții, au adăugat cetățenii, nu se regăsesc în acțiunile reprezentanților?! La 1 octombrie decid că nu vor mai elibera autorizații de difuzare a publicațiilor tipărite, iar pe 8 octombrie declară că vânzarea acelorași publicații tipărite nu poate avea loc fără permisiunea adunărilor legale. În zilele de 3 și 4 octombrie ei hotărăsc să continue lupta prin afișe cu scrieri pe care le consideră calomnioase - Răscoala evreilor din Avignon și numărul 24 al domnului în cel mai bun mod posibil și să îmbrace fiecare cetățean-soldat. cu funcții de cenzură, deși oarecum străine de îndatoririle militare și, după cum am menționat deja, inspiră dezgust considerabil apărătorilor noștri.

Este posibil ca până acum nu toată lumea să fi fost impregnată de adevărul principiilor neschimbate atât de des repetate: numai oamenii ignoranți și răi se pot teme să nu fie iluminați sau educați; ar fi suficient să se stabilească că oricine se simte jignit în presă poate depune plângere în același mod ca și când ar fi fost insultat verbal și că un anumit organ judiciar are datoria să acuze și să condamne pe cei care difuzează informații false sau eronate capabile să introducerea inducă poporul în eroare și provoacă tulburări.

Există un gând care s-a întâmplat multora și care, poate, merită să fie răspândit. Nu se poate contesta dreptul nimănui, fie că este artist sau meșter, de a încerca să-i convingă pe alții că roadele muncii sale pot fi utile; de ce, atunci, ele creează obstacole cu insistență exclusiv celui care se ocupă de comerțul scriitorului și îl împiedică să-și vândă bunurile în același mod în care o poate face orice altă persoană angajată într-o altă meserie. Această marfă poate fi foarte valoroasă, iar cetățenii pot fi foarte încântați că l-au cumpărat. Dacă uneori apare un produs prost, acest lucru îi va ajuta pe clienți să devină mai atenți și vor avea dorința de a învăța să-l înțeleagă mai bine. Când un anumit număr de cumpărători constată că sunt înșelați

272

zero, toată lumea va deveni precaută, iar vânzătorii, care sunt cei mai interesați să nu ofere bunuri proaste, vor refuza ei înșiși acele lucrări ale căror defecte sunt deosebit de vizibile și atunci nu va fi necesar să se asigure că dealerii de publicații tipărite sunt supuși cele mai severe pedepse, cum ar fi încălcătorii de pace publică.

Unii oameni cred că acest decret municipal drastic a fost cauzat de Prietenul Poporului 40 numărul 27. În el, domnul Marat continuă să-l persecute pe domnul Necker și mai rău ca niciodată. El întreabă dacă se mai poate pune la îndoială că exporturile, care s-au dovedit și care sunt deosebit de îngrijorătoare de la decretul Adunării Naționale, au fost una dintre operațiunile ruinătoare ale cabinetului ministerial și ale speculatorilor din guvern, precum și un foamete teribilă în capitală și în majoritatea orașelor regatului, care, ca și Paris, nu stricase decât cereale furnizate de administrația finanțelor. Ei bine, exclamă Marat, grijile paterne ale acestui adorat ministru se rezumă la a aduce cereale stricate din străinătate și a ni le vinde la prețuri mari și a exporta cerealele noastre excelente în străinătate și a le

vinde acolo la preț mic. O, cât de crude sunt aceste atrocități, care ar fi confundate cu acțiunile unui nebun, dacă nu ar fi săvârșite de dușmanii statului, care au decis să ne distrugă! Pot fi ascunse? Da, sunt mai mult decât suficiente pentru a stigmatiza un administrator corupt și a-l trimite la schelă. Dacă măcar n-am fi în pragul morții de epuizare și dacă oamenii, tăiați din osteneli, nu ar fi siliți să-și petreacă tot timpul la ușile brutăriilor pentru a lua o bucată de pâine proastă! Nefericiți, beți patronii voștri!

Mai departe, Prietenul Poporului povestește despre tentativa ilegală împotriva lui a lui Châtelet 41. Chicana judiciară, scrie el, infuriat că îi urmăresc neobosit și le închid accesul în municipiile unde administrația lor nu putea fi decât dezastruoasă, a decis în această dimineață un pas disperat. Neavând îndrăzneală să mă atace direct, mi-au luat asupra librăriei și a tipografiei; procurorul Coroanei i-a citat pe amândoi cu citații la comisarul Ferran.

I-am sfătuit, continuă Marat, să respingă această instanță medievală, a cărei competență în domeniul cauzelor penale va fi în curând desființată. Apoi se adresează Procurorului Coroanei de la Châtelet cu următoarele cuvinte: Domnule de Flandre de Brain-ville, permiteți-mi, cu obișnuita sinceritate, să vă dau o mică lecție. Trebuie să fii o persoană rezonabilă și așa mai departe... la „fără să tremurați”.

Domnul Marat pleacă din Chatelet pentru a ataca municipiul. El își amintește că indignarea, etc... față de „oamenii carii din municipiu”. Membrii biroului, spune el în continuare, ar trebui

273

să fim condamnați irevocabil; au pierdut pentru totdeauna încrederea publicului. De când primăria a luat locul prebostului etc... până la „sfintire”.

Acest număr al ziarului domnului Marat a făcut și mai mult gălăgie decât precedentele și a dat prilej unora să spună că autorul a fost instigat de aristocrație pentru a stârni confuzie, altora că cei care spun așa sunt înșiși aristocrați care vor. că unii oameni și lucruri încă nu se puteau spune. Cel mai înțelept credea că Prietenul Poporului își va crea dușmani foarte periculoși. În aceeași zi, districtul Premontre a adoptat o rezoluție, aparent inspirată și de numărul 27.

În rezoluție se afirma că numeroasele periodice care inundă zilnic capitala, de prea multe ori contribuie la menținerea unui focar de nesupunere și dezordine doar datorită zvonurilor false pe care le răspândesc, care dau adevărul la iveală, dar și datorită faptului că editorii revistei aceste lampioane permit să calomnieze cele mai demne persoane. respectul public; că libertatea presei, atât de utilă pentru răspândirea iluminismului, nu are nimic de-a face cu această voință de sine nestăpânită, care nu poate decât să întunece mintea unui popor înșelat constant de pretinsul entuziasm cu care se presupune că îi sunt apărute interesele. În baza acesteia, s-a hotărât ca domnul primar și domnilor reprezentanți ai Comunei, pe baza dezvăluirilor emaneate din toate raioanele (pe care dezvăluiri trebuie să le întocmească în grabă pentru binele țării și de dragul mântuirii comune) , vor fi chemați să pedepsească, în cea mai mare măsură a legilor, acei autori criminali,

care își vor permite relatări false și calomnioase care pot tulbura liniștea publică.

Desigur, este corect să pedepsiți autorii care publică știri fictive, calomnioase, care ar putea provoca neliniște și anxietate nefondată în rândul cetățenilor, dar, bineînțeles, ar trebui stabilit dinainte că aceste mesaje sunt cu adevărat fictive; afirmațiile care numesc orice acuzație împotriva anumitor persoane drept calomnie doar pentru că sunt considerați cei mai demni de respect public par foarte vagi, nesemnificative și nefondate. Pune acuzatorul față în față cu acuzatul, vezi care dintre ei este câștigătorul și apoi judecă.

Este de remarcat faptul că decretul Comunei și ale districtelor Parisului nu au aproape niciun efect și există motive întemeiate pentru aceasta. Aceste instituții nu au o organizare cu adevărat rațională cu un singur centru, care este necesară pentru unitatea de acțiune pe care trebuie să o desfășoare această administrație municipală.

Reprezentanții Comunei par să se considere reprezentanții atotputernici ai orașului. Districtele care i-au nominalizat cred pe bună dreptate că trebuie să-și protejeze drepturile de mandatar! De aici și lupta dintre cele două puteri. Pe de altă parte, totul

274

Cele 60 de districte nu sunt aproape niciodată complet unanime. O ofertă acceptată într-una dintre ele este respinsă sau ignorată atunci când ajunge la celelalte. Aproape peste tot oamenii sunt încă noi în management. Problema legislativului, a executivului și a justiției se confundă cu competența poliției, chiar se întâmplă să se ia decizii care contravin decretelor deputaților națiunii. Este izbitor faptul că paragraful din decretul districtului Prémontre mai sus citat, care îi îndrumă domnului primar și domnilor comunei să pedepsească de urgență calomniatorii criminali, este încadrat ca și cum comitetul municipalității ar fi investit cu drepturile unei instanțe responsabile cu cauzele penale. z

Aceeași ordonanță a districtului Premontray aruncă tunete și fulgere asupra adunărilor poporului și cheamă reprezentanții Comunei să-l implore pe rege să-și folosească puterea executivă pentru a împrăști aceste adunări și a preveni asemenea excese. Acest lucru înseamnă indirect o cerere de a chema un mareșal de Broglie cu armata sa pentru a împușca cetățeni de îndată ce câțiva oameni se adună pentru a vorbi despre starea patriei. Vom reveni la ceea ce explică dorința atât de acerbă de a împiedica oamenii să discute împreună ce ar trebui să-i intereseze, în timp ce amintirea este încă proaspătă despre efectul minunat de util pe care l-au avut astfel de discuții. Descoperiți secretul modului de a face oamenii fericiți și atunci nu va trebui să vă temeți de consecințele unor astfel de întâlniri, care sunt numite - aproape întotdeauna incorect - cu numele dezgustător „adunări ilegale”.

Reprezentanții Comunei au dat dovadă de mai multă moderație decât raionul Premontray. În loc să-i ceară regelui să se împrăști cu foc și sabie la fiecare doi oameni care s-au oprit oriunde împreună, ei s-au mulțumit cu faptul că, printr-un decret publicat, au chemat pe toți locuitorii Parisului să se întoarcă la activitățile lor obișnuite și să nu se adune în piețe și alte locuri publice cu încălcarea legilor. , în

mod formal, pentru cei care o interzic, au chemat pe toți supușii loiali ai suveranului, care s-a arătat mereu părintele poporului său, să se unească pentru a suprima licențialitatea, a restaura ordine, atât de necesară pentru binele comun, și în cele din urmă să-i dea monarhului, pe care să-l iubească și să-l onoreze, pacea și fericirea, pe care i-a fost lipsit de mult timp.

Această proclamație s-a încheiat cu un fel de avertisment sever: adunarea Comunei a anunțat că îi consideră pe toți cei care tulbură liniștea publică dușmani ai orașului, că trebuie să stârneasă indignarea oamenilor cinstiți și că îi va preda răzbunarea instanțelor instituite pentru a proteja legile și pentru a suprima licențialitatea.

Au existat zvonuri că femeile din piață ar fi vrut să se angajeze ieri

275

revolte în piața de cereale, că plănuiau să meargă la depozitele Școlii Militare, la închisorile Abației Saint-Germain și la casa de amanet. Cu această ocazie, adunarea Comunei a publicat o declarație a unei deputații de 8 până la 10 femei de piață că nu sunt deloc vinovatele acestor tulburări, că nu au fost implicate în eliberarea prizonierilor, că au condamnat comportamentul indecent al unor femei care au apărut în fața regelui și a reginei, că despre domnii Baglie și Lafayette, nu au spus nimic rău, ci numai lucruri bune despre ei; pauză.

Era o oarecare afectare în laudele adunării Comunei către femeile care veneau să se laude; pare reproducerea inutilă și exagerat de detaliată a expresiilor energice pe care aceste femei, care se consideră impecabile, le folosesc în raport cu tovarășii lor, care sunt acuzați de ele că provoacă dezordine. Nu este atât de important să știm că expresiile „femei dizolvate” și „prostituate” au fost aruncate asupra acestora din urmă de femeile curajoase și virtuose care au ajuns să se laude cu purtarea lor calmă.

II

OBSERVAȚII PRIVIND PRINCIPALELE PROBLEME DISCUTATE LA Adunarea Națională DUPĂ MUTAREA SA LA PARIS

1 noiembrie...

De mult s-a remarcat că este periculos să respiri aerul curții, că aproape toți cei care, prin dispoziția lor morală, au părut întotdeauna capabili să reziste în cel mai bun mod acestei atmosfere nesănătoase, au cedat în cele din urmă influenței ei foarte puternice. Acest lucru s-a putut vedea din nou când, în cadrul unei ședințe de marți, 20 octombrie, M. Target⁴³ a fost primul care a dezvăluit că decretele din 4 august, a căror publicare a fost ordonată de rege, nu au fost trimise în multe orașe, nici măcar un puțin îndepărtat de capitală și că acolo atârnavă doar afișe cu textul unei scrisori lungi în care Majestatea Sa își dădea părerea despre aceste decrete, refuzând să le aprobe. Acest lucru s-a putut vedea din nou când s-a adăugat la observația de mai sus că multe orașe în acea vreme nici măcar nu știau de decretul alimentar și că miniștrii înșiși și-au permis să denatureze textul multor

decrete. „Comportamentul lor este demn de orice reproș”, spunea M. Buzot⁴⁴. „Poporurile așteaptă legi: doar datorită lor putem spera.

276

rotația calmului, iar întârzierea publicării lor prelungește tulburarea și dă motive să acuze întâlnirea de inactivitate și lentoare. Aceste adevăruri trebuie să pară foarte dure celor care știu că mulți alți oameni le urmăresc acțiunile. Faptele pe care le-am remarcat merită să fie comparate – și așa s-a făcut – cu afirmațiile insidioase și despotice din prima replică a regelui la articolele din constituție care i-au fost prezentate. Aceste expresii s-au păstrat în memoria tuturor: „Îmi dau acordul cu condiția indispensabilă, pe care nu o voi refuza niciodată, ca în finalul discuțiilor voastre toată puterea executivă deplină să fie în mâinile monarhului”. Puțin mai departe, regele a declarat că, dacă își dă acordul cu privire la articolele constituției, „nu este pentru că toate i se par la fel de perfecte”, ci că a considerat că este bine să nu întârzie în satisfacerea „dorințelor deputații națiunii” și să țină cont de „împrejurările alarmante” cerute atât de urgent etc. Și în final următoarea afirmație: „Nu-mi dau cu părerea despre Declarația dumneavoastră a drepturilor” etc., etc. Ce lecție. să inducăm mai mult ca niciodată, să ne ferim de acțiunile guvernului, să renunțăm la orice încredere oarbă și să luăm în considerare toate împrejurările la lumina torței proprii noastre minți. Este mai bine să preveniți greșelile care pot afecta bunăstarea unei mari mulțimi de oameni, decât să mustriți inutil pe vinovați când răul a fost deja făcut. Să vedem cum se va apăra domnul ministru al justiției când, în temeiul unui decret al Adunării Naționale, obligându-l să dea socoteală despre motivele purtării sale, se prezintă în fața adunării *.

Având în vedere principiile votului, se propune ca una dintre calificările necesare pentru participarea la adunările primare să fie „plata unui impozit echivalent cu salariul de trei zile lucrătoare”. Cum a putut fi decretată o asemenea condiție după ce domnul Legrand spusese:

„Informațiile despre plata impozitului pot fi solicitate în încasările primare doar ca dovadă că persoana locuiește cu adevărat în zona specificată. Sărăcia nu este un viciu, iar oricare ar fi cuantumul impozitului, aceasta trebuie considerată suficientă pentru exercitarea drepturilor cetățeanului.

Domnule Duport⁴⁸:

„Acest articol dă sens doar bogăției, care în starea naturală a societății nu înseamnă nimic. Este contrar Declarației Drepturilor etc.”

Domnul de Robespierre ⁴⁶:

♦ La ședința Adunării Naționale din 21 octombrie, domnul ministru s-a prezentat în fața adunării și a citit „Raportul” pe care l-a întocmit, care a fost amânat.

277

„Toți cetățenii, oricine ar fi, au dreptul la toate gradele de reprezentare. Acest lucru este în deplin acord cu Declarația ta a drepturilor, în fața căreia trebuie să dispară toate privilegiile, toate distincțiile, toate excepțiile. Constituția stabilește că suveranitatea rezidă în popor, în toți indivizii care alcătuiesc poporul. În consecință, orice persoană are dreptul de a participa la elaborarea legii, la care va fi obligată să se supună, și la gestionarea domeniului public, care este și proprietatea sa. Altfel, ar fi greșit să spunem că toți oamenii sunt egali în drepturi, că fiecare cetățean este cetățean. Dacă cel care plătește un impozit egal cu plata unei singure zile lucrătoare are mai puține drepturi decât cel care plătește valoarea a trei zile lucrătoare, atunci cel care plătește valoarea a zece zile lucrătoare are mai multe drepturi decât cel al cărui impozit este doar valoarea de trei zile lucrătoare. Dacă da, atunci cel care are o rentă de o sută de mii de livre are de o sută de ori mai multe drepturi decât cel care are un venit de numai o mie de livre. Între timp, din toate decretalele dumneavoastră rezultă că fiecare cetățean are dreptul de a participa la elaborarea legii, prin urmare, are dreptul de a alege sau de a fi ales indiferent de diferențele de proprietate.

Și domnul Fermoy 47:

Cerința de a plăti impozitul contrazice parțial principiul majorității, deoarece fiii adulți ai stăpânului nu plătesc impozite. Societatea nu trebuie subordonată proprietarilor, altfel se va crea o aristocrație a bogaților, care sunt mult mai puțini decât cei săraci. Și cum pot cei din urmă să se supună unor legi la dezvoltarea cărora nu au luat parte?

Adevărat, M. Dupont⁴⁸ s-a pronunțat împotriva acestor adevăruri și a înaintat un astfel de sofism încât „numai pe el este interesat de treburile guvernamentale care este proprietarul, și dacă fiecare persoană are dreptul să se amestece numai în treburile sale, dacă o persoană este are afaceri doar atunci când el proprietar, atunci numai proprietarii pot fi alegători... cei care nu au proprietate nu aparțin societății, dar societatea le aparține.

Și M. Demeigner⁴⁹ a lansat și atacuri insultătoare asupra săracilor. „A nu cere nicio taxă înseamnă a primi pe cei săraci la ședințele primare, pentru că ei nu plătesc impozite la stat. Pe de altă parte, putem presupune că nu vor fi supuși corupției?”

Da, a fost prudent să se stabilească continuitatea ședințelor Adunării Naționale, a fost înțelept să se recunoască dreptul popoarelor de a-și revizui și revizui constituția oricând. Orice lucrare a mâinilor umane poate fi imperfectă. Viitoarelegislaturi vor trebui să acorde o atenție considerabilă reelaborării a ceea ce au făcut legislatorii actuali.

278

Din același principiu, în baza căruia s-a decretat și condiția pe care tocmai am indicat-o, care era necesară pentru obținerea dreptului de vot, urmează un alt articol propus de domnul Targé și adoptat tot în ședința din 28 octombrie. Se scrie: „Pentru a fi ales în adunările

electorale, este necesară, pe lângă condițiile cerute alegătorului, adică cetățeanului activ, încă o condiție, care constă în plata unui impozit direct mai mare. . Acest impozit va fi egal cu cel puțin valoarea locală de 10 zile lucrătoare.”

Articolul 6 din Declarația drepturilor prevede:

Întrucât toți cetățenii sunt egali în fața legii, ei au acces egal la toate gradele, funcțiile și funcțiile publice, după capacitatea lor și fără nicio altă distincție decât diferențele în virtuțile și în talentele lor.

Este foarte ciudat că, după ce au proclamat astfel de principii, au tras din ele concluzii diametral opuse.

Între timp, M. Duport a spus:

„Pentru a fi aleasă, o persoană are nevoie de o singură calitate – alegătorii trebuie să creadă că este capabil să le protejeze interesele”. Ei bine, da, vor spune unii; crezi că domnul Unul și așa are toate calitățile, toate talentele care îți dau dreptul la încredere, dar nu le are, pentru că impozitul direct pe care îl plătește nu ajunge la suma de plată pentru 10 zile lucrătoare. . Eu cred, și am crezut mereu, că capacitatea cuiva este suficientă și că pentru a deveni deputat trebuie doar să fii ales.

După o recunoaștere atât de clară a majorității drepturilor incontestabile și inalienabile ale omului și cetățeanului, este firesc ca acesta din urmă să aștepte o dezvoltare convingătoare a acestor principii în constituția corespunzătoare. Dar atunci când cursul evenimentelor nu corespunde așteptărilor și nu oferă avantajele care s-au sperat, nu este de mirare că se naște atâta neliniște în rândul unui popor dezamăgit de aspirațiile sale.

Oamenii credeau că, înspăimântați de amploarea evenimentelor în curs de dezvoltare și de puterea forțelor care s-au pus în mișcare, cei din reprezentanții săi care s-au dovedit a fi răuvoitori vor înceta temporar să opună influența lor fatală intereselor cauzei comune. , dar curând, încurajați de calm, ca să nu zic de inerția poporului, în care el, poate fi necesar să se pocăiască, au încercat să se întoarcă pe nesimțite și să facă inutilă temelia puternică a principiilor de bază, ridicând pe ea, cu ajutorul completărilor și rezervelor, o structură gigantică care nu corespunde legilor de bază ale echilibrului. A început cu o atitudine tolerantă față de încălcarea legii, care a stabilit libertatea de a vorbi și de a scrie. Curând au vrut să impute cetățenilor orice încercare de a critica măsurile guvernamentale, de a discuta despre acțiunile celor cărora le-au încredințat protecția intereselor lor comune; în fiecare zi poți găsi din ce în ce mai clar

279

și-a exprimat intențiile de a aduce poporul la pasivitate deplină în probleme de guvernare. Poporul francez constată că de ceva vreme diversele acțiuni ale reprezentanților lor nu pot decât să-i inspire neîncredere. O serie de decrete succesive au asigurat păstrarea „temporară” a majorității acelor instituții ale vechiului regim, a

căror existență era percepută cel mai mult ca un jug, pe care națiunea era dornică să-l arunce. Acestea sunt decretele privind impozitele și taxele de sare, decretul care dă lui Châtelet autoritatea supremă în cauzele judiciare pentru crime împotriva națiunii și decretul privind competența consiliului regal. Iar Parlamentul, după ce a înregistrat noua lege a pâinii, a considerat acest fapt ca un prevestitor fericit că aristocrația judiciară va putea evita loviturile fatale cu care era amenințată de vocea opiniei publice.

Se spune că aceste măsuri „provizorii” oferă o satisfacție deplină oamenilor din partidele antipatriotice. Ei își amintesc că legile, prezentate inițial ca provizorii, au rezistat veacurilor prin extinderi mereu înnoite. Ei se așteaptă ca, dacă vor reuși să-și realizeze dorințele, dacă vor putea realiza dizolvarea Adunării Naționale*, le va fi ușor să perpetueze instituțiile vechiului regim, căci își vor putea prezenta temporar conservare de către Adunarea Națională ca act de ratificare.

Dar, spun cei nemulțumiți, nu se poate plânge de toate aceste decrete. Cel mai mic murmur, cea mai mică apariție de cenzură este suficient pentru ca legea marțială⁵⁰ să facă posibilă lovirea inumană a acelor cetățeni insolenți care vor fi înclinați către orice acțiune care nu este aprobată de guvern. De aceea, revendicările multor cartiere metropolitane, și anume Saint-Martin-des-Champs, La Trinité și Petit Pere, au rămas în zadar pentru desființarea acestei legi, atât de revoltătoare pentru un popor civilizat, care este liniștit de speranța goală. de emancipare completă. De aceea a rămas în zadar discursul contelui Mirabeau, care a scos la iveală tot răul și tot pericolul acestui decret barbar, adoptat la cererea exclusivă a reprezentanților Comunei Paris. În zadar a adus argumente absolut incontestabile împotriva acestei cereri:

„Nu știu nimic mai groaznic decât foamea: totul este tăcut și totul trebuie să tacă, totul cedează și totul trebuie să cedeze în fața unui popor care moare de foame. Atunci de ce legea cu privire la legea marțială? Dacă oamenii, înghesuiți, strigă: nu este pâine în brutării, atunci ce fel de monstru îi va răspunde cu împușcături de pușcă?

♦ Fiecare zi ne oferă noi dovezi că aristocrația are o putere puternică asupra acestui proiect. Vezi recentul mesaj incendiar al domnului episcop Trequier.

280

Nu vrem deloc să-l lingușim pe contele Mirabeau, dar acum nu ne putem abține să spunem că este un om excelent și un om interesant. Fiecare dintre propunerile sale este o capodoperă, atât în alegerea întrebărilor pe care le adresează, cât și în modul de prezentare. Este posibil să nu admirăm rezoluția adoptată la propunerea sa la ședința din 28 octombrie:

„Acum, când terminăm discuția despre condițiile necesare pentru a fi ales, consider că este de datoria mea să vă aduc la cunoștință o idee foarte simplă și foarte nobilă, expusă de unul dintre colegii noștri într-o lucrare publicată de el. Vorbesc despre includerea tinerilor la vârsta de 21 de ani în listele cetățenilor. Aceasta nu este o idee

nouă: în Atena, ziua inscripției a fost o sărbătoare solemnă. Ziua în care un tânăr s-a despărțit de frivolitatea adolescenței pentru a-și lua locul printre bărbați și cetățeni a fost o zi grozavă. Acest obicei nu poate fi judecat decât de cei care știu că arta de a guverna oamenii constă în a le insufla sentimente și virtuți potrivite, și nu în amenințări cu pedepse și judecăți. O întârziere în listare ar fi în sine o pedeapsă, care ar părea cu atât mai severă cu cât se acordă mai multă valoare titlului de cetățean. În ziua intrării pe liste, tinerii ar trebui să depună un jurământ de credință față de legile statului și ale regelui. Acest jurământ ar fi singurul care va fi depus vreodată; a cere un jurământ diferit în orice împrejurare a vieții ar însemna a presupune mărturie mincinoasă. Prin urmare, fac următoarea propunere. După organizarea primăriilor, adunărilor primare li se va încredința sarcina de a întocmi o listă a cetățenilor și trebuie să fie înscrși anual, într-o anumită zi, toți cei care au împlinit vârsta de 21 de ani după ce au luat un jurământ de credință față de legile statului și ale regelui, și nici o singură persoană nu poate fi nici elector, nici aleasă în adunările primare, fără a fi inclusă în această listă.

În aceeași ședință din 28 octombrie, după ce a luat în considerare petiția unei mănăstiri de maici, înaintată de un comitet de rapoarte, adunarea a hotărât întreruperea temporară a luării voturilor monahale în tot regatul în mănăstiri masculine și feminine.

Atunci s-a raportat că la Vernon, în Normandia, oamenii voiau să-l spânzureze pe domnul Planterre 51, cetățean al aceluși oraș, comisar pentru aprovizionarea cu hrană al Parisului, care era acuzat de profit. Adunarea a ordonat unui judecător de la Vernon să investigheze și a decretat ca președintele să scrie orașului respectiv și să comunice cu puterea executivă pentru a aplica legile.

Este prudent, este bine pentru populație, ca o chestiune atât de importantă precum aprovizionarea cu alimente să fie încredințată unei singure persoane?

281

În timp ce o parte a publicului îl acuză public pe domnul Duc d'Orleans că a participat la o conspirație împotriva națiunii, alții repetă neîncetat că călătoria sa este legată de o misiune importantă și utilă pentru stat, încredințată lui de rege. Oamenii sunt însă foarte surprinși de împrejurarea ciudată că, deși guvernul nu mai are secrete, scopul acestei misiuni nu a fost explicat sau făcut public.

BULETIN MINISTERIAL MEM[UR] 70. RAPORTUL REPREZENTANȚILOR]. Nr. 13
[PARIS] REVOLUȚII]

2 noiembrie

A fost primit un mesaj cu privire la explicațiile date de ministrul Justiției Adunării Naționale pe 21 octombrie. Nu poate fi trecut cu vederea faptul că, în comparație cu prima replică a Regelui cu privire la Declarația Drepturilor Omului și Ordonanțele din 4 august, ministrul, aparent, a vrut să denatureze cu îndemănare esența problemei, eliminând lucrul cel mai important și locuința. pe de o parte, împrejurare complet neinteresantă. „Răspunsul Majestății Sale”,

a spus el, „a fost tipărit chiar în ziua în care v-a fost înmănat, iar regele și-a urmat obiceiul în această privință de a oferi tuturor actelor puterii regale cea mai mare publicitate”. De parcă ar fi fost doar o chestiune dacă era sau nu necesar să tipăriți răspunsul regelui. Nici adunarea, nici publicul nu s-au înșelat de acest subterfugiu și se cere o explicație mai precisă de la Ministrul Justiției: „Nu ați sugerat, sfătuit, sau întocmit, sau ați ordonat ca în birourile dumneavoastră să se întocmească acel răspuns, care a fost transmisă adunării în ședința de dimineață a zilei de 5?”

întâlnire din 29 octombrie.

A fost adoptat următorul articol:

„Pentru a avea dreptul de a fi ales în Adunarea Națională, este necesar să plătiți un impozit direct, echivalent cu o marcă de argint ♦, și să posedăți orice proprietate”.

Au existat însă obiecții din partea membrilor patrioți ai adunării, iar M. Tarjet a spus:

„Nouăsprezecele douăzeci din națiune nu deține nicio proprietate. Prin urmare, cerând unul, vei exclude aproape toți francezii. Dacă accepți principiul stabilit în acest decret, avantajul bogăției va da naștere unei noi aristocrații și vei restabili diferențele pe care ai vrut să le distrugi.”

Domnul Charles de Lamet b2:

* 54 livre.

282

„Opunându-se aristocrației, te-ai pregătit pentru renașterea ei, iar decretul tău autorizează formarea unei aristocrații pecuniare. Nu ar fi trebuit să pui bogăția înaintea justiției. Este imposibil să abandonezi un principiu când viitorul oamenilor depinde de acest principiu.

domnule Gara Senior”:

„În mijlocul tulburărilor, ați adoptat un decret prin care se înființează o aristocrație pentru cei bogați. Cerem ca acest decret să fie modificat într-o atmosferă calmă și pot sublinia că în cursul acestei sesiuni s-au recurs deja la astfel de măsuri de economisire de douăzeci de ori.

Rezultatul acestor discursuri de mare profil a fost decizia reuniunii de a „lăsa totul așa cum a fost până la o nouă discuție astăzi, luni”.

În ultima noastră corespondență, am uitat să notăm decretul din 15, a cărui aprobare de către rege a fost raportată la ședința din 27. Această decizie a fost luată

„De acum înainte, toate alegerile pe moșii sunt anulate. Alegerile parțiale ale deputaților se vor desfășura în ședințe ale tuturor

cetățenilor sau ale reprezentanților acestora, fără distincții sau împărțiri aplicate anterior în funcție de moșii.

Și după aceasta, cum se poate crede că adunarea care a adoptat acest decret pe 15 a fost aceeași care pe 27, în momentul în care s-a raportat aprobarea lui de către rege, era angajată în elaborarea altor decrete de un conținut complet opus?

Ședința din 30 octombrie.

Domnul Fermoy a raportat din rapoartele comisiei despre arestarea unuia dintre membrii municipalității orașului Nevers. Acest bărbat, care a fost arestat în acest oraș, este acuzat de încălcarea încrederii și lăcomia comise în timpul unor sarcini de aprovizionare cu alimente.

Adunarea a hotărât trimiterea cauzei la puterea executivă pentru ca acuzații să fie judecați de judecători competenți.

M. Tarjet, plecând de la convingerea că restabilirea liniștii depinde de iluminarea publică, că iluminarea este legislația minților, că înmoaie moravurile etc., a făcut următoarea propunere:

„Adunarea Națională hotărăște ca Comitetul de redactare să încredințeze cinci dintre membrii săi întocmirea, pentru fiecare dintre decretelor deja publicate, a unor instrucțiuni simple, precise și inteligibile, în care o expunere a principiilor să fie accesibilă tuturor, iar avantajele acestor decrete vor fi arătate clar.

Și că un comitet special va fi însărcinat cu elaborarea unui plan general de învățământ.

După ce au făcut mai multe modificări, ședința a decis că „nu există nicio bază de discuție în acest moment”. În cel mai apropiat

283

În acest număr, vom prezenta câteva considerații cu privire la această problemă.

La această întâlnire s-a continuat discuția pe tema proprietății națiunii asupra proprietății în uzul clerului. Principii clare au fost la fel de clar afirmate de domnul Mirabeau:

„Majoritatea bisericilor din Franța au primit totul ca un dar din generozitatea regilor noștri. Cei din urmă, întreb eu, au dat din proprietățile lor, și nu din proprietatea națiunii? Într-adevăr, ar putea regii noștri să aibă vreodată vreo altă proprietate decât aceea din care și-a format națiunea domeniul? prin urmare, a fost întotdeauna numai pentru uzul lor și nu a fost niciodată proprietatea lor. Astfel, regii noștri puteau dăruia multe biserici și beneficii, utile și inutile, doar diminuând domeniul regal, sau, cu alte cuvinte, posesiunile neamului. Clericii sunt și ar trebui să fie doar simpli miniștri ai cultului și moralității publice, simpli capelani ai statului. Regii noștri și multe alte persoane le-au acordat pământuri pentru a elibera națiunea de nevoia de a plăti pentru munca lor; de

aceea națiunea are dreptul să le ia aceste pământuri, dacă alege să le plătească un salariu”.

Anterior, domnul Gara Jr. a spus⁵⁴:

„Din textul cartelor rezultă că fondatorii au făcut întotdeauna donații cultului public, instituțiilor publice și, prin urmare, întotdeauna națiunii.”

„Dacă numărul închinătorilor este prea mare”, a continuat el, „dacă se dovedesc a fi prea bogați, dacă religia (și vă rog să considerați raționamentul meu aici ca o simplă presupunere), dacă religia pare să favorizeze corupția și decăderea de morală, atunci nu este corect ca o națiune să desființeze religia, cultul și slujitorii ei și să-și folosească proprietatea pentru o religie mai morală, pentru propovăduirea moralității însăși? Nu ar avea națiunea dreptul să reducă numărul clerului, să le reducă averea sau să-și schimbe religia?

Domnul stareț Maury a făcut eforturi incredibile pentru a arăta că este imposibil să privați clerul de posesiunile lor pământești fără a face un atac clar asupra proprietății lor și, aparent convins că argumentele sale au atins scopul, și-a încheiat discursul cu o propunere de a trece la vot; dar întrucât mulți alți membri ai adunării au cerut să ia cuvântul, dezbaterea a fost amânată pentru ziua următoare.

Tatăl unui stareț din capitală, pe care poporul îl insultase în timpul evenimentelor din 6, s-a plâns de acest lucru într-o scrisoare din 7 adresată redactorilor *Révolutions de Paris*.” Și-a încheiat scrisoarea așa: „Vă rog să-mi tipăriți scrisoarea în ziarul dumneavoastră, toată lumea o citește, poate îl va încuraja pe primar

284

al orașului Paris, sau comandantul Gărzii Naționale, sau municipalitatea orașului, sau cei trei sute de deputați ai noștri sau șaizeci de districte, pentru că nu știu cine ne guvernează, pentru a ordona ca un cetățean de orice clasă să fie tratat cu respect, care nu face rău nimănui faptă, nici un cuvânt.

Nu poate fi ignorat faptul că există o gelozie reciprocă ascunsă între membrii diferitelor părți ale administrației și până când sarcinile tuturor ramurilor guvernamentale vor fi delimitate legal, fără îndoială, fiecare dintre ele se va lupta să-și sporească puterea în detrimentul altele.. Din aceasta rezultă inevitabil o tendință de a crea un fel de aristocrație. Această luptă pentru putere se observă și în relațiile dintre reprezentanții fostei administrații de vârf și Adunarea noastră Națională. Memoriul, semnat de Necker și de toți ceilalți miniștri, citit în sesiunea din 24, conține o expresie foarte clară fie a pretențiilor de restabilire a fostei lor puteri, fie cel puțin a regretului de pierdere a acestei puteri.

Prilejul acestei memorii a fost un decret prin care miniștrii i-au întrebat de ce mijloace au nevoie pentru a asigura hrana regatului și a capitalei, astfel încât, după ce adunarea a făcut tot posibilul, ei să fie responsabili de punerea în aplicare a legilor referitoare la aceasta zona.

Miniștrii enumerează toate eforturile regelui de a asigura hrana capitalei, relatează situația din țările din jurul nostru și cât de puțin ajutor se poate primi de acolo. Ei scriu despre ce resurse se poate conta și ce măsuri eficiente au fost luate pentru a preveni exportul. De ce, în ciuda acestor măsuri, care sunt expuse atât de insistent, există, conform rapoartelor demne de încredere, numeroase diversiuni de alimente peste diferite granițe, în special în Țările de Jos austriece? biciuirea soldaților patrioți care cu curaj nobil au refuzat să participe la această chestiune? De ce se întâmplă asta? Ceea ce s-a făcut pentru a facilita circulația internă a devenit inutil din cauza rezistenței provinciilor, orașelor, satelor, contrar decretelor Adunării Naționale *.

* Dacă această libertate nelimitată de circulație a dus la cele mai teribile abuzuri, dacă aristocrația s-a folosit de ea pentru a crea depozite secrete sau pentru a provoca în vreun fel dispariția cu o viteză incredibilă a depozitelor noastre de cereale, dacă oamenii au prevăzut că în acest curs de lucruri ar dura mai puțin de două luni până la devastarea tuturor depozitelor noastre naturale, adică a hambarelor fermierilor noștri, se poate considera că acționează incorect

286

Ei descriu toate obstacolele care stau în calea îndeplinirii acestor decrete – nesupunerea executorilor, incertitudinea instanțelor, abuzul de libertatea presei. Pretutindeni se străduiesc în zadar spre liniște și supunere, ceea ce va asigura punerea lor în aplicare... Ce se poate face pentru ca acordul miniștrilor să dea garanția ce li se cere, adică să-și asume responsabilitatea pentru punerea în aplicare a decretelor , nu a fost din partea lor o imprudență nebună? Ei declară că nu vor accepta o asemenea obligație, că dacă persistă să le ceară asta în numele națiunii, își vor ceda posturile oamenilor, destul

dar opunând rezistența de care se plâng miniștrii? Până la urmă, legiuitorii, desigur, nu au căutat, prin emiterea unei legi, să moară de foame acei oameni în numele cărora acționau. Și de îndată ce aceștia din urmă văd ce consecințe mortale decurg din ea din cauza vicleniei celor care abuzează de ea, ei nu se supun deloc când încearcă să pună o limită lăcomiei periculoase și criminale. Faptele nu lasă loc pentru nicio îndoială cu privire la validitatea acestor observații. Cantonul Santerre este unul dintre cele mai bogate grânare din Franța. În orașelul Rua este cea mai mare piață din această regiune. Așadar, după recoltare, acolo se vând în mod regulat 1.800 de saci de grâu în fiecare zi de piață, adică de două ori pe săptămână. Această cantitate este luată aproape în totalitate de cumpărătorii care, cu oarecare râvnă, o iau, fără tocmeală, la prețul stabilit de vânzători. De remarcat, de asemenea, că, probabil pentru a evita să vorbim despre faptul că aceste achiziții sunt făcute de mai mulți speculatori, numărul acestor (presupus) negustori de cereale este foarte mare. Nu se știe de ce se întâmplă ca majoritatea celor a căror afacere s-a dezvoltat atât de mult de la ultima recoltă încât au reușit să desfășoare o astfel de meserie să fie persoane aparținând clasei celei mai sărace, oameni fără nici un singur sous, care, destul de evident , pot fi doar figuri de profie și funcționari ai monopolistilor ascunși.

În fiecare săptămână se trimit 3.600 de saci de grâu din piața Rúa pe drumul spre Paris, dar la câteva leghe de oraș vagoanele se întorc pe alte drumuri, iar după Pont-Saint-Maxence pe drumul care duce din Flandra la Paris, vei nu mai întâlnești vagoane cu graú. Se pare că pe drumul de la Roy la Pont-Saint-Maxence, tot grâul de la Santrere pare să cadă într-un abis necunoscut. Aceeași fraudă se face și cu cerealele achiziționate în toate orașele învecinate. Achiziții și mai mari se fac direct în sate, în casele fermierilor, iar exportul a ceea ce s-a cumpărat se realizează cu o viteză uluitoare. Între timp, nefericitul locuitor al pământului de grâu plătește incredibil de scump pentru grâu, Parisul stă tot timpul fără pâine, iar întregul regat vede că în curând vor declara dispariția tuturor cerealelor. Și, în același timp, sunt indignați de rezistența pe care provinciile o manifestă față de această mașinație criminală, nepermițând să fie încununată cu succes deplin!

Nu este ca și cum ai spune Adunării Naționale: tot ce ai decretat nu a dus decât la consecințe rele. Ați considerat oportun să permiteți libertatea presei, dar este complet inutilă. Se pare că îți dorești ca, după ce instanțele au fost complet dezorganizate, judecătorii să se considere implicați în sistemul tău de reforme generale, dar ei acționează deci îndecis, iar revoltații profită de asta. Deciziile tale nu primesc simpatie generală, iar acest lucru duce la neascultarea interpreților. Cine sunt interpreții care vor fi primii care vor decide să dea acest exemplu dezastruos?

286

curajos să nu se teamă de puterea împrejurărilor ♦. -

„Nu există nicio modalitate de a da răspunsuri la întrebările neclare care te-au ocupat în ultimele luni ♦* *. Pentru a face acest lucru, ar trebui să fim invitați să discutăm aceste probleme cu dvs. sau cel puțin să ne consultăm cu unii dintre colegii dvs. ***.

De asemenea, ar fi necesar să renunțăm la orice neîncredere, avem nevoie de încredere bazată pe respect... Dacă alte persoane au abilități care ne lipsesc, indică-le nouă, le vom acorda un loc. Este nevoie de mai mult curaj pentru a rămâne în astfel de poziții decât pentru a le refuza.”

S-a făcut o propunere de publicare a acestui memoriu. Ședința nu a acceptat această propunere ♦♦*.

- Acest sfârșit a fost, desigur, necesar, pentru că numai prin renunțarea la posturile lor miniștrii pot refuza să-și asume responsabilitatea atunci când națiunea o cere ca o condiție necesară pentru ocuparea unor înalte funcții administrative.

** Această declarație de mustrare a fost luată ca un șiretlic în stilul birocratic, ca o șmecherie în spiritul vechiului regim, când era considerată o formă bună de a ridiculiza și de a privi cu milă tot ceea ce nu era generat de mințile infailibile ale acelor care ocupau funcții înalte guvernamentale.

Miniștrii regali ar trebui să fie responsabili de reprezentarea națională, ca ei să fie sufletul și forța motrice a acesteia, ca propunerile lor să prevaleze întotdeauna și ca deciziile să fie luate orbește, în conformitate cu opiniile lor. Acesta este, desigur, sensul clar al acestei figuri retorice subțire voalate.

'.*♦ Manuscrisul se rupe la un atom.

A DA STR

PERPETUEL.

„Cadastru permanent” (copertă)

PERPETUEL,

Acum, Demonstrând procesele potrivite pentru formarea acestei Lucrări importante, pentru a adjuce principiile 7 Affette și ale Distribuției Jufle Permanente și ale Percepției Ușoare a Contribuției Unice, cât și Pofleflî o n-urile Teritoriale, precum Venitul Personal. ;

Odată cu expunerea Metodei de topografie a lui M. Audiiired, prin noul său instrument, numit Grap hom ftrb - Trigono-metric; metodă infinit mai rapidă și mai sigură decât toate cele care au apărut până acum și care, prin această încredere, ar fi mai potrivită pentru a fi evitate în marea operațiune a Cadastrului.

Dedicat Adunării Naționale,

Se dă să se pună în prim plan, printre îmbunătățirile care îi interesează pe toți locuitorii Regatului, stabilirea principiilor care trebuie să curgă o repartizare egală a Impozitelor.

Dijcours de M. Necker, à G ouverture des Etats- Gen era ill.

UN PARIS,

Iles Auteurs, rue Quincampux, nr. 40. Garnery & Volland, Libraires, quai dei Auçuftins, nQ. 1J.

tousles Marchands de Nouveautes. AV tRsAitiES, chez Blaizot, Libraire.

L'A N 1 7 8 9 t

Et Je premier de la Liberte Francoua

„Cadastru permanent” (pagina de titlu)

CADASTRUL PERMANENT

Un cadastru permanent, sau o declarație a modalităților corecte de realizare a acestei lucrări importante, asigurând principii juste și permanente de repartizare și colectarea neobstructivă a unui impozit unic, atât pe bunurile funciare, cât și pe venitul personal; împreună cu o descriere a metodei domnului Odiffré de topografie, prin intermediul noului său instrument, grafometrul trigonometric, o metodă

incomparabil mai rapidă și mai precisă decât oricare folosită până acum și care, prin urmare, pare mai potrivită pentru a fi folosită în marea lucrare de inventariere.

Dedicat Adunării Naționale.

„Printre îmbunătățirile de care sunt interesați toți locuitorii regatului, trebuie pusă pe primul loc stabilirea unor principii, care să asigure o repartizare egală a impozitelor.”

Din discursul lui M. Necker la deschiderea Statelor Generale.

Anul 1789

Primul an al libertății franceze

ONORATA Adunarea Reprezentanților Națiunii Franceze

Suverani binevoitori!

Desigur, este oportun să aduci în fața Înaltei Curți planuri de guvernare care pot afecta interesele tuturor cetățenilor statului. Pe baza acestui fapt, îndrăznim să vă aducem „Cadastrul Permanent” în semn de respect. Acesta este un cadou pe care îl putem oferi țării și am dori să sperăm că îl veți considera demn de un astfel de scop și îl veți accepta în numele tuturor francezilor. Desigur, este foarte îndrăzneț să pretinzi că creezi o lucrare care poate aduce fericire tuturor. Dar sperăm că această aspirație va fi recunoscută ca fiind lăudabilă. Și dacă nobila noastră întreprindere, cu tot curajul ei, va fi recunoscută ca fiind reușită, singura noastră dorință va fi împlinită.

Rămânem cu profund respect, suverani binevoitori, cei mai smeriți slujitori ai voștri

F. N. Babeuf, arhivist-feudist Î cetățeni francezi J. P. Odifre, matematician J

DE LA EDITOR

Conținutul principal al acestei lucrări constă în instrucțiuni metodologice privind organizarea oportună a unei lucrări importante și puțin cunoscute de întocmire a Cadastrului. Dar acest lucru nu exclude o expunere, oricât de scurtă ar fi, a acelor idei care sunt în mod firesc legate de luarea în considerare a principiilor acestei întreprinderi magnifice, un exemplu al cărui exemplu națiunile trebuie să-l ofere încă.

Cele mai notabile dintre aceste idei sunt cele care se referă la compararea stării prezente a omului cu ceea ce ar trebui să fie.

De remarcat că planul acestei lucrări a fost întocmit mult mai devreme decât zilele acelei fericite revoluții în care apare. M. Babeuf a pus primele temelii în timpul primei convocări de notabili, în 1787. Dar acesta nu era nicidecum momentul în care ideile înalte ale patriotismului puteau să se coacă în mintea francezilor. Ideile și

acțiunile în favoarea creării Cadastrului ar putea părea atunci ca părți ale unui proiect excelent, a cărui implementare ar fi posibilă doar într-o republică asemănătoare cu cea a lui Platon. Am văzut însă cu cea mai mare plăcere că multe dintre aspirațiile poporului, exprimate în acest tratat, au devenit subiectul unor memorabile decrete ale unei înalte adunări, ale cărei legi, chiar mai mult decât Lycurgovic, vor deveni un model universal pentru locuitorii din diferite părți ale pământului.

10

29 i

Acest plan este publicat cu prevestiri fericite, întrucât marile schimbări care au avut loc recent necesită, desigur, întocmirea unui „Cadastru general” pentru implementarea lor integrală.

Nu am considerat necesar să eliminăm nimic din conținutul original al acestei lucrări. Rămâne practic la fel cum a fost creat inițial. Au fost făcute foarte puține completări și, dacă ceva a suferit modificări semnificative, este doar o parte referitoare la tehnica de lucru în legătură cu o explicație a avantajelor care pot fi derivate din utilizarea noului instrument trigonometric al domnului Odiffré, o scurtă despre care este deja cuprinsă în titlul acestui eseu.

Aici ar fi oportun să menționăm cu respect primul inventator al acestui instrument. Această descoperire interesantă, a cărei utilitate pentru cadastru, datorită acurateții minuțioase și a vitezei incredibile de topografie, este explicată în detaliu mai târziu în acest tratat, aparține domnului Fio, fost profesor de matematică la Academia din Lyon. M. Odiffré a primit de la el acest secret și, în urma multor ani de muncă, desfășurați cu o perseverență neobosită, a obținut o îmbunătățire semnificativă a acestuia. În calitate de proprietar al singurului exemplu existent al acestui instrument, îi va face o adevărată plăcere să-l familiarizeze cu aplicarea lui și să-i arate în practică diversele sale proprietăți; deoarece utilitatea acestei invenții nu se limitează numai la operațiile geometrice; poate găsi o aplicație foarte interesantă în elaborarea hărților geografice.

La acest grafometru este adaptat un alt instrument, numit „ciclometru”. Avantajul acestui din urmă este că permite măsurarea unghiurilor cu cea mai mare precizie, până la o secundă.

BB Dl. Odiffré informează astronomii amatori că în prezent lucrează la posibilitatea ca un ciclometru să înlocuiască cadranele cu toate avantajele mai mari că, după cum arată experimentele repetate, este posibil să se măsoare cu ajutorul lui cele mai mici arce descrise de stele, deoarece trece prin meridian.

M. Odiffré mai are și o altă lucrare la care a participat, intitulată: „O nouă teorie astronomică”, în 4°, cu desene, 1788. Preț fără legare 10 livres, 10 sous.

292

DISCURS DE INTRODUCERE, subliniind care vor fi consecințele adoptării proiectului, arătând numeroasele beneficii care ar putea decurge din acesta, și luând în considerare calea care rămâne de parcurs până la atingerea fericirii generale a popoarelor, precum și motivele care împiedică o adevărată abordare a acestui mare obiectiv

Care vor fi consecințele adoptării proiectului. Numeroase beneficii care pot rezulta din aceasta

Ce înțelegem prin oferirea „Cadastrului” nostru în forma în care l-am conceput? Indicați mijloacele care, în opinia noastră, singure pot pune capăt inegalității de impozitare, pe care formele cunoscute până acum ale acesteia nu puteau preveni, chiar și indiferent de politica claselor egoiste, care au reușit să insufle opiniei publice acea scutire de participarea la îndatoririle publice este ceva onorabil. Căci vedem și am dovedit că și cele din proiectele anterioare ale „Cadastrului”, care prevăd extinderea taxelor la toate tipurile de proprietate fără distincție, sunt încă insuficiente pentru eliminarea completă a acestei inegalități. Modul de acțiune pe care îl propunem este de a înrola pe toți francezii să suporte povara impozitelor în cea mai exactă măsură posibilă, în funcție de mijloacele lor.

Cele două taxe pe care le propunem, pe proprietate și pe cele personale, vor face posibilă desființarea a o mie și una de instituții, subdivizate la rândul lor la infinit, care furnizează în permanență vistieriei pretexte pentru a efectua cu nepedepsire cele mai împovărătoare impuneri ilegale din partea popoarelor. Acum nu mai există nicio îndoială că este mai profitabil pentru fiecare persoană să contribuie la vistieria statului, fără cheltuieli suplimentare, partea lui de impozit sub un singur nume, decât să păstreze legiuni de lipitori, încurajați să îmbunătățească zilnic numeroasele exigențe opresive, precum Proteusul cu multe fețe. De ce trebuie, ca toți scriitorii, să reamintim adevărurile devenite cunoscute! Și totuși trebuie să repetăm neobosit ceea ce trebuie acceptat în interesul tuturor. Dacă strigi mult timp, îi vei prinde pe cei care se prefac surzi și vor fi forțați să audă. Da, bineînțeles, impozitele noastre vor fi reduse enorm când nu mai va trebui să mituim și să îngrășăm cu sudoarea săracilor, aceste armate de supraveghetori, care roiesc peste tot colțul nostru de glob, acești vampiri, a căror vedere face ca cetățean ei devorează gume de fiecare dată când, spre nenorocirea lui, îi întâlnește; când mâinile apucatoare ale acestor oameni însetați de sânge vor fi direcționate să îndeplinească o muncă folositoare; când nu vor mai exista taxe pe mărfuri; când circulația mărfurilor devine complet liberă și comerțul este eliberat de tot felul de impedimente care duc la declinul acesteia etc., etc., etc.

293

Conform aranjamentelor noastre actuale, poziția noastră este de așa natură încât nu știm niciodată ce plătim. Diverse împrejurări - unele mai mult, altele mai puțin - dau trezoreriei inventive posibilitatea de a ne impozita mai bine. Ce bucurie ar fi să fii eliberat de acea stare de perpetuă confuzie în care ne cufundă astfel de obiceiuri ilegale!

Dar a devenit deja o vorbă că, cu cât primești mai mult, cu atât vrei să obții mai mult. Această regulă duce la reflecții serioase. Un membru

al societății care, având tot ce are nevoie, nu își limitează ambiția la asta, ar trebui considerat un furător al cotei de drept a celorlalți. Pe de altă parte, cel care cere și primește, dar nu suficient pentru a atinge bunăstarea, care, dacă totul ar fi bine, ar fi asigurată în mod egal tuturor oamenilor, are dreptul să ceară constant până când reușește să-i ofere posibilitatea de a atinge o prosperitate rezonabilă.

De aceea nu presupunem că adoptarea „Cadastrului” este suficientă pentru a îmbunătăți soarta poporului și nu ascundem faptul că, împlinindu-l, vor trebui să ceară mult mai mult. Adevărat, această muncă va duce la stabilirea unei taxe unice și este clar care vor fi toate rezultatele benefice ale acestei comenzi atât de simple. Va afecta în mod inevitabil toate tipurile de proprietate și este ușor de înțeles că cu cât mai mulți oameni participă la suportarea poverii, cu atât va fi mai puțin împovărătoare pentru fiecare individ. Acest ordin va duce la cea mai corectă și mai atentă repartizare a impozitelor și vă puteți imagina cât de reconfortant va fi să știți că povara pe care o purtați este exact aceeași cu cea pusă asupra tuturor celorlalți.

Dar totuși, această ușurare ar afecta doar oamenii cu cel puțin o mică avere. Un om sărac, un cetățean lipsit de tot, nu ar obține nimic din asta. În orice caz, nu poate plăti nimic pentru că nu are nimic. Clase defavorizate! Ce se poate face pentru a vă atenua cumva situația? Ce poți face pentru a păstra dorința de a-ți continua existența dureroasă?

Despre calea care rămâne de parcurs pentru a atinge fericirea comună a popoarelor.

Principalele motive care împiedică abordarea adevărată a acestui mare obiectiv

Deși sarcina de a asigura o repartizare corectă a îndatoririlor publice între toți membrii comunității politice este în întregime conformă cu justiția, ne așteptăm să existe oameni cărora nu le va plăcea deloc un eseu care arată avantajele acestei ordini de lucruri. Ca să nu devină deosebit de încăpățânați, vom lua în considerare marile principii legate de acestea

294

problema drepturilor omului. Vom încerca să arătăm că, în străduința de a obține beneficiile pe care le oferă cadastrul, oamenii muncitori dau dovadă de o mare moderație și că ar putea în mod justificat să înainteze alte cereri care ar putea stârni mult mai multă surprindere.

Dedicându-ne lucrării la această lucrare, am avut în vedere apărarea celor asupriți. Prin urmare, este destul de firesc să le acordăm multă atenție.

Dacă te uiți la toate propunerile înaintate în diferite părți ale regatului și combină tot ce este conținut în ele și îndreptat direct spre folosul nefericiților, atunci aproximativ la asta se poate reduce tot ceea ce este legat de aceasta.

Opriți comerțul cu bunurile spirituale ale religiei, adică permiteți oamenilor să se nască și să moară fără a fi nevoiți să întindă mâna spre portofel pentru a plăti pentru ceremoniile asociate cu aceste două evenimente.

Înființarea unui fond național pentru a-i asigura pe cei săraci.

Să plătească din fonduri naționale salariile medicilor, farmaciștilor și chirurgilor pentru ca aceștia să poată acorda asistență gratuită.

Stabiliți un plan de educație publică pe care toți cetățenii să-l poată utiliza.

Și judecătorii trebuie să fie plătiți din veniturile publice, pentru ca administrarea justiției să fie gratuită.

Astfel, trebuie recunoscut că în societate există mulți oameni săraci care ar trebui să se nască, să existe, să fie tratați, să primească o educație, să meargă în instanță și să-și îngroape cei dragi complet gratuit.

Dar, egoismul va obiecta, ar fi prea convenabil. Astfel de pensionari nu ar trăi atât de rău. Pe ce temei cei care nu au nimic pot cere atâtea avantaje de la cei care dețin totul?.. Dar în acest caz, soarta unora nu va fi mai bună decât soarta altora?.. Aha, domnilor bogaților! Să vă aducă.

Desigur, sarcina noastră este să luăm în considerare planurile care sunt fezabile conform ordinului actual. Dar trebuie să avem voie să ne uităm și la ordinea care ar trebui să existe.

* Totuși, pare oportun, pe de o parte, pentru a se evita o creștere excesivă a frecvenței proceselor și o supraîncărcare a judecătorilor din cauza * abuzului de o ocazie ușoară de a acționa în judecată fără a suporta cheltuieli, să se stabilească că în primă instanță partidele sunt judecate de proprii concetățeni; iar pe de altă parte, pentru a stimula judecătorii și a evita neglijența prejudiciabilă clienților, se prevede ca fiecare dosar să fie finalizat în termen de un an.

** „Să încercăm să fim corecți cu oamenii și suntem încă foarte departe de asta.” - „Essai sur la Constitution et les fonctions des Assemblées Provinciales, par M. Condorcet”, t. 2, p. 70.

295

În starea de natură, toți oamenii sunt egali. Nu există nimeni care să nu fie de acord cu acest adevăr. Totuși, pentru a justifica inegalitatea extremă a proprietății în starea socială, se susține că, chiar și în stare de sălbăticie, toți oamenii, strict vorbind, nu s-au bucurat de egalitate absolută, deoarece natura nu i-a înzestrat pe fiecare dintre ei cu același lucru. grad de sensibilitate, inteligență, imaginație, diligență, activitate și forță; în consecință, nu i-a înzestrat pe oameni cu aceleași mijloace pentru a lucra pentru propria lor fericire și pentru a dobândi bunurile care o asigură. Dar dacă contractul social a fost într-adevăr încheiat pe baza rațiunii, nu ar fi trebuit el să urmărească eliminarea a ceea ce este rău și nedrept în

legile naturale? Dacă, prin forță sau prin orice alt mijloc, reușesc să smulg din mâinile fratelui meu prada cu care voia să-și potolească foamea, nu ar trebui dreptul public să dicteze interzicerea unui asemenea act barbar și să-mi explice că ar trebui să caut doar un mijloc de subzistență neînsușit încă de nimeni altcineva. pentru uzul tău personal? Nu ar trebui să mă cheme măcar să împărtășesc avantajele facultăților mele superioare cu cineva care la naștere nu a fost atât de binecuvântat și nu a primit de la natură înclinații la fel de favorabile?

În schimb, legile sociale au făcut posibil ca intriga, viclenia și ingeniozitatea să pună mâna pe proprietatea publică. Omul natural a obținut doar o subzistență zilnică și astfel a lăsat și altora ocazia să găsească constant tot ce avea nevoie. Dacă ar fi altfel, și un om și-a luat în cap să se angajeze în acumulare, tovarășii săi s-ar considera îndreptățiți să jefuiască ceea ce a acumulat pentru a înăbuși ambiția, un exemplu al cărui exemplu ar putea deveni dezastruos. Dar nu a fost cazul unui om care se consideră civilizat: a avut ocazia, cu nepedepsire, să-și ia singur ceea ce ar putea servi la întreținerea vieții a multor mii de oameni din felul lui. Nu s-au stabilit limite pentru dobândirea bogăției. Cu ajutorul falselor prejudecăți, meritele și importanța anumitor profesii au fost exaltate absurd, a căror utilitate în realitate era cel mai adesea iluzorie și himerică. Cei care au practicat aceste meserii au reușit însă să stăpânească totul, în timp ce oamenii care sunt cu adevărat necesari societății, pentru că îndeplinesc cele mai necesare și urgente munci, li se reduce aproape la nimic câștigurile.

Dar răul nu s-a limitat la asta: chiar și această lucrare le-a devenit aproape inaccesibilă. Întrucât totul a contribuit la absorbția averilor mici de către cele mari, numărul muncitorilor a crescut enorm. Ca urmare, nu numai că salariile au scăzut dramatic, dar un număr tot mai mare de cetățeni au fost lipsiți de posibilitatea de a

această muncă, chiar și pentru o recompensă neglijabilă, stabilită de bogăția tiranică și nemiloasă, răsplătă la care nevoia îl obliga pe muncitorul calificat să fie de acord.

Între timp, corul constant al celor care trăiesc din belșug este să-l trimită la muncă pe omul obositor care, sub jugul celor mai urgente nevoi, vine la ei să le ceară și cel mai mic ajutor. Ochiul lui Cresus, rănit de vederea cu adevărat îngrozitoare, cu adevărat îngrozitoare a zdrențelor jalnice care înlocuiesc toate podoabele bietului om, prin înfățișarea lui jalnică, paloarea lui urâtă și culoarea urâtă a feței inundate de lacrimi, repetăm, ochiul lui Cresus, rănit de un asemenea tablou, nu pentru că sufletul său, inaccesibil milei, oarecum agitat de aceasta, ci pentru că îi este neplăcut să vadă vreun obiect mohorât lângă el, îl împinge departe și cu răceală, fără jenă, scapă de prezența lui. – Lasă-l să meargă la muncă! Dar unde va găsi acest loc de muncă?

Ordinea naturală poate fi distorsionată, schimbată, șocată, dar distrugerea ei completă în sine duce la restabilirea ei. Dacă, după ce majoritatea oamenilor sunt complet lipsiți de pământ, își pierd și oportunitatea de a ieși din situație cu ajutorul forței de muncă, atunci ce decizie vor lua? „Proprietatea trebuie respectată!” Dar dacă,

din douăzeci și patru de milioane de oameni, cincisprezece milioane nu au nicio proprietate, pentru că restul de nouă milioane nu și-au dat dovadă de respect suficient pentru drepturile lor pentru a le oferi cel puțin mijloacele de a-și menține existența, atunci ce cincisprezece milioane ar trebui să decidă să mor de foame pentru dragostea a nouă milioane de recunoștință pentru faptul că i-au jefuit complet? Este probabil că nu vor fi foarte dispuși să facă acest lucru și ar fi mai bine ca clasa bogată să-și ofere voluntar datoria față de ei decât să aștepte până când vor deveni disperați.

Cineva a spus deja: „Toată lumea ar trebui să-și poată găsi un loc de muncă, iar legile ar trebui să aibă grijă ca plata să fie suficientă pentru existența lui”.

Trebuie să ne repetăm: un număr mic de oameni nu puteau prelua decât din cauza unei opinii înrădăcinate care asigura recompense exorbitante pentru anumite activități. Această remarcă se referă la influența regimului feudal și la viclenia clerului. Diferența de bogăție nu ar fi ajuns niciodată la o extremă atât de revoltătoare dacă s-ar fi susținut întotdeauna convingerea că toate profesiile sunt de valoare egală atunci când aveau ca scop bunul comun și că fiecare om care posedă virtuți își merita meseria.

Totul ține de prejudecăți. Toți oamenii nu pot fi folosiți în același mod. Ei nu au egal

297

legături cu aceleași ocupații. Și în acest sens, natura a dispus cu înțelepciune de ea, pentru că în acest fel ies o mulțime de produse diferite din mâinile oamenilor, contribuind la înmulțirea obiectelor necesare tuturor. În consecință, toți participă, în funcție de capacitățile lor naturale, la furnizarea de diverse beneficii către societate. Prin urmare, s-ar părea că toată lumea ar trebui să se bucure de aceeași bunăstare în această societate, deoarece dacă cineva este înzestrat cu talente suficiente doar pentru a aduce un beneficiu nesemnificativ societății, atunci nu este vina lui.

Mai mult, dacă gândim bine, atunci, desigur, acele profesii pe care le considerăm scăzute nu sunt în niciun caz, de regulă, cele mai puțin utile. Din punctul de vedere al unui filozof, un viticol harnic este incomparabil mai valoros decât un judecător viclean care își bea vinul și-l obligă să risipească pământul care produce acest vin în litigiu. Meșterul cinstit care ne face pantofi este infinit mai important decât mângălitorul, mângălitorul, care crede prostește că a pune ochii pe acest muncitor frumos înseamnă a-i face prea multă cinste. Și aici prejudecata slujește aroganței, iar sub influența ei umilul cetățean, care este cu adevărat demn de respect, se consideră mai puțin valoros decât lăudărosul care îl disprețuiește și crede orbește că acest dispreț este în ordinea lucrurilor.

Așadar, prejudecățile, produs al ignoranței, au provocat nenorociri omenirii în orice moment. Fără ele, toți oamenii ar fi conștienți de demnitatea lor personală. Toată lumea ar înțelege că societatea nu este altceva decât o singură mare familie, a cărei toți membrii ar trebui să aibă drepturi egale, atâta timp cât fiecare, în conformitate cu

abilitățile sale fizice și psihice, contribuie la binele comun. Patria-mamă comună nu putea fi împărțită decât pe viață, iar fiecare loțiune ar deveni inalienabilă, astfel încât proprietatea fiecărui cetățean să fie întotdeauna bine asigurată. Ce bucată de pământ drăguță ar putea folosi fiecare cap de familie într-o țară precum Franța, unde, în medie, conform diverselor estimări, există aproximativ șaptezeci de milioane de arpani din suprafața totală a terenului cultivat!

Dacă presupunem că fiecare familie este formată din patru persoane, iar populația statului francez este de douăzeci și patru de milioane de oameni, asta ne va oferi șase milioane de familii. Prin urmare, fiecare parcelă va avea unsprezece arpani.

Ce venit mediu decent ar putea fi asigurat cu o astfel de suprafață de teren bine cultivat! Câtă sinceritate, ce simplitate a moravurilor, ce ordine neschimbătoare ar domni în rândul oamenilor, care ar adopta un sistem atât de cu adevărat înțelept, exact corespunzător generalului prestabilit de natură.

legi pe care doar rasa umană și-a permis să fie încălcate!

Legile opuse au prevalat doar pentru că oamenii nu erau suficient de luminați. Următorul principiu a devenit baza tuturor instituțiilor sociale: dacă doar o persoană nu smulge din mâinile beneficiilor care îi aparțin cu ajutorul violenței nedissimulate, atunci în orice altceva, el, ca oricine altcineva, are voie să folosească toate trucurile imaginabile pentru a atrage aceste beneficii. Acesta este, de fapt, spiritul legilor noastre. Cel care știe să folosească intrigile mai bine decât alții va deveni cu siguranță cel mai fericit, sau cel puțin cel mai puternic dintre semenii săi. Cel care nu știe să facă viclenie devine nefericit, iar combinația de circumstanțe fericite sau nefericite dă naștere unei idei vagi că orice proprietate are propriul destin.

Am văzut că o astfel de noțiune ar putea rămâne pentru totdeauna necunoscută, că starea de echilibru a cetățenilor ar putea fi asigurată indiferent de șansă. Tot ceea ce tocmai am afirmat demonstrează că este ilegal ca o persoană să se bucure de o bunăstare care depășește în mod disproportionat acea parte din beneficiile care îi decurg din produsele fabricate în țara în care locuiește, ținând cont de numărul de locuitori ai acestei țări. Aceasta rupe ordinea. Căci natura, cumpătată în darurile ei, produce aproximativ atât cât este util creaturilor pe care le-a creat. Iar unii nu pot folosi ceea ce este de prisos fără ca alții să rămână fără ceea ce este necesar.

Astfel, numai ca urmare a uzurpării indivizii dețin individual multe părți din proprietatea comună. Nu vom pretinde că reformăm lumea prin restabilirea completă a egalității inițiale. Dar vrem să demonstrăm că toți cei care au căzut în sărăcie ar avea dreptul să ceară restabilirea acestei egalități, dacă bogații ar continua să le refuze asistența cuvenită, așa cum ar putea fi considerată egală cu adevărat, așa cum le-ar permite acestora să fie egali. cădea înapoi în sărăcia revoltătoare în care au fost acum cufundați de nenorocirile acumulate în secolele precedente.

Acum putem justifica mai bine răspunsul victimelor sărăciei la întrebarea pusă de satrapii noștri cruzi și aroganți: „Pe ce temei cei care nu au nimic cer atâtea avantaje celor care dețin totul? În acest caz, soarta unora nu va fi mai bună decât soarta altora.

Pe ce temei!.. Dar, domnilor buni, prin simplul fapt că sunt oameni, prin dreptul oricărui pupilo care a împlinit vârsta majoratului, de a cere o moștenire pe care un tutore necinstit a avut răutatea să i-o fure. Sunteți acești paznici nedemni; oamenii, acum de vârstă conștientă, au fost până acum ținute cu grijă într-o stare de adolescență perpetuă.

299

calitate și inerție fatală, care l-au determinat să-și uite drepturile. L-ai înconjurat cu autorități false, l-ai legat de mâini și de picioare, fizic și moral, prin multe trucuri ridicole și barbare. În loc să-i dai ocazia să învețe ceea ce trebuie să știe pentru a-și menține avantajele legitime în starea socială, i-ai insuflat superstiții, restricții mărunte, idei absurde care îi pot induce mintea în eroare. Ai conceput un plan de educație, îndreptat constant spre răspândirea sărăciei extreme, spre posibilitatea de a stoarce sudoarea nefericiților și ai avut grijă să-i oferi astfel de concepte pe care nu se consideră îndreptățiți să se plângă de tine. viclean, ca să nu se gândească nici măcar că ești despre asta.nu ai niciun drept. Într-un cuvânt, stabilind un astfel de contrast între creșterea săracilor și propria ta educație, ai reușit să transformi săracul în ceea ce este el acum și ai dezvoltat cruzime și cruzime în tine și ai început să înduri cu ușurință spectacolul. de foamete de felul tău, în timp ce tu însuși te îneci în excese și plăceri.

Creșterea! Acest cuvânt ne îndeamnă să trecem la o indicație a ceea ce privește cel mai îndeaproape fericirea popoarelor. „Omul este nefericit doar din cauza ignoranței”, spunea celebrul cancelar de Lopital. Prin urmare, oricine înțelege corect punctul nostru de vedere nu va spune că, aruncând o privire scurtă la această întrebare aici, ne abatem de la subiectul nostru *.

„Este necesar să tratăm cu cea mai mare atenție și atenție o problemă atât de importantă (a educației publice), de care va depinde dezvoltarea talentelor, liniștea familiilor, moravurile sociale și gloria poporului francez.” O comparație a cerințelor conținute în diferite comenzi arată cât de mare este numărul de comenzi conține această cerință.

Într-adevăr, ar fi cel mai mare bine pentru națiune dacă s-ar vota o lege care să prescrie, în locul instituțiilor primitive înființate pretutindeni pentru oamenii săraci, în locul tuturor profesorilor școlilor parohiale, capabile să inculce elevilor lor.

Oamenii care au obiceiul lăudabil de a căuta în permanență ceva de care să se plângă ar putea, poate, să opună folosirea de către noi a planului Cadastru ca scuză pentru a ridica o astfel de întrebare. Dar să se demnească să amintească titlul acestui paragraf, în care promitem să arătăm: 1) ce cale rămâne de parcurs după punerea în aplicare a mării binefaceri a Cadastrului, pentru realizarea deplină a fericirii

comune; 2) ce motive împiedică abordarea acestui mare obiectiv. Uneori lucrurile care merită cel mai mult respectul nostru sunt prezentate într-un mod amuzant, iar aceasta este o mare greșeală. Trebuie profitată orice ocazie pentru a apăra cauza omenirii, dacă există vreo speranță de a asigura satisfacerea plângerilor sale.

300

numai noțiuni barbare, pentru a furniza profesori capabili să predea măcar lectura și reguli morale. Ar trebui să li se ceară o cunoaștere perfectă a regulilor limbii și să-i oblige să predea numai în conformitate cu aceste reguli, sub rezerva, bineînțeles, de creșterea salariului fiecăruia dintre acești profesori proporțional cu cunoștințele suplimentare pe care le vor avea. trebuie să dobândească.

Dar, vor spune unii, va necesita noi cheltuieli. Și poate fi cheltuiala mai rezonabilă decât aceasta? Dacă se consideră necesar să plătim o persoană care ne învață cum să ne comportăm în lumea cealaltă, atunci nu ar fi considerat util să cheltuim cel puțin aceeași sumă pentru a plăti pe cineva care ne va învăța cum să ieșim din dificultățile din această lume ? Printre bogățiile destinate să ofere beneficiile vieții de apoi, bogățiile consumate de oameni care nu fac nimic pentru a oferi lumii aceste beneficii nespuse, s-ar putea găsi mai mult decât este necesar pentru o instituție care are nevoie doar de îmbunătățire, deoarece există deja, dar pe motive rele..

Nu va fi deloc greu să ne convingem de corectitudinea observațiilor noastre despre starea urâtă a educației oamenilor de rând și despre importanța și necesitatea îmbunătățirii acestei lucrări. Abuzurile comise în acest domeniu sunt mari. Știm că ignoranța generează ignoranță. Pentru că iluminarea celor care se numesc oamenii de rând, ca să zic așa, este subestimată, ceea ce se întâmplă este că oamenii înșiși, alegându-și profesorii, îi aleg prost; consecința acestui lucru este perpetuarea și agravarea relelor care decurg din alegerile rele. Când vine vorba de alegerea unui profesor de școală sau a unui profesor rural de parohie, atunci, în primul rând, ei verifică cu atenție dacă are un gât adaptat pentru a face posibilă auzirea bățăilor aspre ale vocii sale chiar și în afara zidurilor templului. De îndată ce se primește un răspuns satisfăcător, se colectează mai multe informații pentru a afla dacă este capabil să înfățișeze în mod tolerabil așa-numitele „copybooks” și, cel mai important, dacă poate să mâzgălească câteva rânduri nesemnificative lângă aceste caiete. Nimănui nu-i trece niciodată prin cap să afle dacă candidatul poate chiar să citească. Dacă întâmplător sunt câțiva rezidenți care pot înțelege că aceasta este cea mai importantă întrebare, se abțin să o pună, pentru că știu că un profesor de școală care știe să citească nu este atât de comun.

Așa se explică, în primul rând, că oamenii rămân în aceeași stare de ignoranță și din această cauză se pare că aparțin unei rase diferite de cei care au avut norocul să primească o educație mai corectă; aceștia din urmă îl disprețuiesc, precum și prejudecățile ignoranței pe care le-a absorbit, cărora le-a devenit victimă din vina lor.

Acesta este un abuz obișnuit, așa cum am menționat deja.

301

nali se menține prin politica instituțiilor ale căror interese sunt opuse celor ale poporului. Dar aceasta este o politică foarte crudă! Se invocă pretextul că sătenii nu au nevoie de prea multă educație pentru a-și cultiva câmpurile. Această afirmație ar fi acceptabilă dacă toți oamenii ar fi doar fermieri. În vremuri de simplitate fericită, când era cu adevărat, educația era probabil inutilă. Se pare că în viitor a devenit periculos atunci când o parte a societății a vrut să-și însușească dreptul exclusiv la educație și și-a folosit cunoștințele pentru a câștiga superioritate față de ceilalți, distrugând egalitatea, onestitatea și stabilind acele diferențe rușinoase de care omenirea începe să roșească. Trebuia să fii educat pentru a te apăra constant de opresiune. Iar cei care nu voiau să intre în categoria celor umiliți au fost nevoiți să intrigă și să-și aplice cunoștințele personale pentru a deveni și ei înșiși un asupritor al oamenilor de rând, sporindu-și partea din marea moștenire comună în detrimentul acestora din urmă.

Această nevoie a continuat până astăzi. Toată lumea părea că încearcă să trăiască din pradă. Fiecare invenție adusă de iluminism a oferit mijloacele de a părăsi clasa muncitoare și de a trăi în efeminație, adică în detrimentul muncii ei. Deci, dacă clasa intrigantă nu a realizat înrobirea completă și definitivă a clasei muncitoare, este pentru că aceasta din urmă a avut grijă să primească și o oarecare educație și, ca urmare a acestui fapt, în timp, a început și ea să intrigă puțin, și suficient. pentru a putea apăra unele dintre drepturile lor împotriva poftii exorbitante de putere a primilor campioni ai educației.

Astfel, s-a dovedit că în societatea umană, educația fie nu este deloc necesară, fie toți oamenii ar trebui să primească o educație egală. Atâta timp cât este altfel, cu cât mai viclean va înșela întotdeauna, cu atât mai puțin viclean: după ceea ce a fost, putem judeca ce va fi. Dacă toți oamenii ar fi întotdeauna educați în mod egal, dacă nu ar fi captivați de prejudecăți stupide care i-au împiedicat atât de mult timp să se înțeleagă pe ei înșiși și ce sunt, majoritatea nu s-ar împăca niciodată cu faptul că o minoritate îndrăznește să le impună lanțuri rușinoase, a cărui greutate s-a redus oarecum, fără a le șterge complet urmele. Niciodată cei care sunt numiți „a treia stare” nu ar fi condamnați să sufere singuri, pentru a le permite celor care pretind că se ridică la primele moșii să se bucure, nu ar fi existat niciodată o a treia stare, ar fi existat doar o singură imobiliar.

Mortalii sunt egali. Deloc o naștere

0 singură virtute creează diferențe.

302

În concluzie, din moment ce educația domnește în secolul nostru, este foarte interesant să ne oprim asupra chestiunii luminării poporului, fie și numai pentru a-i permite oamenilor să-și apere drepturile pe care le mai au împotriva pretențiilor ilegale ale intrigătorilor luminați, pentru care. totul ar fi prea ușor, dacă ar fi trebuit să lupte împotriva unui popor ignorant. Cultivarea pământului nu va avea de suferit din cauza asta. La Roma, consulii erau, desigur, oameni educați; dar erau în cea mai mare parte fermieri buni și exemplari,

care lăsa plugul doar pentru a conduce armatele. În plus, educația a devenit pentru noi un fel de proprietate, pe care toată lumea are dreptul să o revendice. Obiceiurile noastre au făcut educația esențială pentru păstrarea manierelor noastre. Ne permite să cunoaștem ceea ce este imposibil să nu știm. Ea deschide calea care duce la căutarea virtuții și a iubirii pentru ea. Ne eliberează de prostie și de multe dintre cele mai periculoase prejudecăți. Ne arată ce sunt drepturile omului. Ne permite să distingem mai bine între drept și nedrept. Ne permite, fără nici un ajutor din exterior, să câștigăm poziții pe care le-am fi căutat în zadar fără el. Poate servi la trezirea patriotismului în noi - o virtute pe care, după cum știți, înainte de fericita revoluție care se pregătea, am încetat complet să o respectăm.

Ne-am limitat la cerința profesorilor, în principal, de o cunoaștere perfectă a elementelor de bază ale limbii și iată de ce. Cine își înțelege bine propria limbă și îi cunoaște bine structura și sensul deține cheia aproape tuturor științelor. O persoană este capabilă, dacă dorește cu adevărat, să dobândească pe cont propriu o mulțime de cunoștințe foarte diverse. Aparent, acest lucru este destul de bine înțeles, judecând după faptul că multe colegii, multe instituții de învățământ iau ca bază predarea limbilor străine. Pe de altă parte, mania pentru scris era foarte comună; Se credea că cine știe să scrie știe totul. Acum oamenii înțelepți spun că în primul rând ar trebui să acorde atenție învățării să citească, că apoi se poate învăța să scrie destul de repede și destul de bine. Când învață și ei să înțeleagă ceea ce citesc, atunci restul este ușor de învățat. Un popor care a primit o astfel de educație va avea un caracter complet diferit de oamenii de astăzi. Acesta din urmă este nepolitic, superstițios, prost și leneș; că oamenii vor fi luminați, inventivi, activi și patrioți.

Este clar că în actualul plan de învățământ public avem în vedere că tinerii noștri nu ar trebui să aibă voie să citească nici un fel de prostii în școli. Poate că se va decide educarea tinerilor în primul rând pe textele de legi, pentru a le insufla de mici cunoașterea drepturilor și îndatoririlor lor, pentru a le explica, în esență, ce este o persoană în societate.

303

statul și ce reguli trebuie să respecte fiecare dintre ei pentru a deveni cetățean.

Originile destinului națiunilor sunt legate de ordinea observată în educația oamenilor. Mințile înfometate de putere au înțeles întotdeauna foarte bine această regulă a politicii. Așa cum lipsa de educație a făcut posibil ca minciuna să efectueze uzurpari insidioase, a permis hidrei feudalismului să-și finalizeze ascensiunea dezastruoasă, a creat pământuri nobiliare și nobilimi, a permis nașterea unei legi de primogenitură care ucide copiii, menită să păstreze exorbitante. bogăția, în mod similar, numai restabilirea iluminării poate readuce o persoană la inerenta lui la o stare demnă și poate elimina toată suferința generată de răspândirea diferitelor flageluri împotriva cărora ne opunem.

Ar fi o consecință nefericită a ignoranței oamenilor cu privire la drepturile lor dacă ar fi acum dispuși să accepte sub formă de asistență ceea ce au dreptul să ceară drept compensație justă.

Printre instituțiile existente există multe pe care un popor luminat nu le-ar tolera. Mii de raze strălucitoare de lumină i-ar permite, poate, să vadă adevărurile necesare pentru bunăstarea lui. Este deosebit de important ca el să dobândească capacitatea de a se aprecia și respecta. El ar fi argumentat că distincțiile goale care i-au fost impuse atât de mult timp sunt doar himere și că numai un om care are merit în raport cu felul său are dreptul la distincție.

„Cine își slujește bine țara nu are nevoie de strămoși”.

Având în vedere faptul că starea de fapt actuală este încă foarte departe de gradul de perfecțiune care trebuie atins pentru a oferi oamenilor o bunăstare deplină, nu am îndrăznit să afirmăm, ca mulți alții, că implementarea planul nostru poate duce la un astfel de rezultat. Întrucât noi singuri nu putem oferi lumii tot binele pe care ni-l dorim, ne-am gândit că ar fi un mare bine pentru societate așa cum este, dacă am putea obține adoptarea unui plan care să conțină mijloace care să facă posibilă evitarea arbitrariului și să stabilească cea mai mare corectitudine posibilă în repartizarea impozitelor de stat. Aceasta este amploarea pretențiilor noastre.

304

PARTEA ÎNTÂI PRINCIPII DE FISCARE

eu

CARE ESTE DENUMIRE CORECTĂ A CONTRIBUȚIEI ANUALE PE CARE TREBUIE ȘI O PLATĂ STATULUI Orice cetățean al unei națiuni libere?

Ne-am gândit că este necesar să începem prin a defini denumirea care trebuie dată sumei de top pe care fiecare cetățean trebuie să o plătească statului. „Impozit” ni se pare cel mai potrivit cuvânt. Până acum, cuvântul cel mai des folosit a fost „rechiziție” 4. Dar vremurile noi dau naștere la noi obiceiuri. Rechizițiile sunt adunate de la sclavi, obligându-i să participe la acoperirea cheltuielilor unui guvern despotice și, ca urmare a acestei constrângeri, oamenii, reduși la o stare mizerabilă de sclavie dureroasă, manifestă constant cea mai mare aversiune față de îndeplinirea îndatoririlor lor. Cetățenii liberi, dimpotrivă, consideră că este o fericire să contribuie cu toată puterea la satisfacerea nevoilor patriei lor, iar sentimentele inspirate de frumoasele și sincere cuvinte „cetățean”, „patrie”, „libertate” sunt astfel. că cei care au făcut cele mai mari sacrificii țării lor trăiesc cea mai dulce fericire.

Istoria tuturor țărilor ne proclamă aceste adevăruri imuabile. Toți oamenii care gândesc le găsesc în inimile lor, iar ceea ce se întâmplă cu noi acum demonstrează că aceste adevăruri nu vor fi uitate.

Dacă există cazuri în care este necesar să acordăm atenție cuvintelor, atunci acest lucru se aplică doar subiectului pe care îl discutăm. Fără îndoială, obiceiul de a auzi în permanență, în conformitate cu

documentele oficiale, doar cuvântul „rechiziție” a făcut mult pentru a perpetua sclavia popoarelor și pentru a păstra tendința acestora de a se supune cu umilință tuturor capriciilor celor care s-au obișnuit treptat să folosească acest lucru. smerenie uimitoare în avantajul lor. La fel, folosind influența cuvintelor, clerul, inventând expresii precum „daruri gratuite”, „subvenții”, „ajutoare” etc., păstrează cu multă atenție acel avantaj valoros că este, parcă, în mod constant. oferind statului mereu noi servicii. în timp ce în realitate îi oferă doar ceea ce ar fi indecent să refuze.

II

ORIGINEA SI NEVOIA DE TAXELE

Autorii au opinii diferite asupra acestei probleme, precum și asupra altor subiecte cercetate care necesită pătrunderea în întunericul secolelor. Unii susțin că invenția taliei

305

era o chestiune de guvernare feudală că stăpânii feudelor mari au fost primii care o cereau atunci când acordau pământ celor ce le erau supuși și că atunci când regii noștri au reușit să ia locul acestor domni, cunoscuți ca primii vasali ai coroana, au continuat să colecteze talis de la foștii dependenți, au devenit supuși direcți ai monarhiei. Alții plasează stabilirea impozitelor la momentul înființării societăților, pe baza considerației destul de puternice că atunci când oamenii în comun, prin elaborarea unor legi convenite între ei, realizează un oarecare avantaj reciproc, atunci o consecință necesară a acestui lucru este obligația. pentru ca fiecare dintre ei să participe și la acoperirea nevoilor generale proporțional cu cota lor din aceste beneficii. Ultimul raționament ni s-a părut cel mai plauzibil și cel mai corect fundamentat necesitatea necondiționată a impozitelor.

Cu toate acestea, acest lucru nu înseamnă că trebuie abandonată prima privire. Aristocrația feudală a fost o instituție socială puternică. Marii vasali erau stăpâni ai situației în așa măsură încât au recunoscut doar cu greu suzeranitatea pur onorifică a monarhului, erau adevărați suverani în raport cu strămoșii noștri dependenți. Eticheta, plătită de el ultimul, reprezenta acele taxe pe care acum le plătim regelui și pe care nu i le plăteau la acea vreme, fiind exclusiv în stare de dependență directă de semenii. Aceștia din urmă erau considerați obligați să-i apere împotriva oricărei intruziuni din afară și erau interesați să-și păstreze domniile intacte, așa cum regii noștri sunt interesați să-și păstreze provinciile.

III

TREBUIE SA EXISTĂ NUMAI DOUĂ TIPURI DE TAXE: UNUL PERSONAL, CELALALTE BENEFICII

Întrucât se recunoaște că participarea la cheltuielile societății este datoria tuturor celor care, în calitate de membri ai acestei societăți, se bucură de beneficiile ei, o analiză suplimentară a acestui adevăr de bază ar trebui, se pare, să conducă la o explicație a modului și în ce măsură. fiecare persoană ar trebui să realizeze această participare.

Dacă fiecare dintre noi ar fi mulțumit de soarta lui, nu ar tânjește nimic și ar putea rămâne calm în starea lui, fără a tulbura în vreun fel liniștea celorlalți, atunci este destul de evident că nu ar fi nevoie de legi în societate, pentru că ei nu putea adăuga nimic la o comandă atât de frumoasă. Astfel, nu ar fi nevoie de nicio cheltuială pentru menținerea guvernului, pentru că guvernul s-ar desfășura de la sine, sau mai degrabă, nu ar fi nevoie deloc de guvernare. Dar acest lucru este inerent naturii noastre este imperfect

306

Este esențial ca printre noi să se stabilească legi și reguli, fără efectul inhibitor al căruia pasiunile noastre ne-ar conduce pe calea abuzurilor unul împotriva celuilalt, care ar răsturna această ordine și ar priva această societate de oportunitatea de a exista.

Aceste reguli și legi nu pot fi aplicate de fiecare persoană în mod individual. Pentru a le conferi o forță corespunzătoare rezultatului dorit, este necesar ca implementarea lor să fie realizată în comun de toți membrii societății care este supusă acestor legi. Cu toate acestea, din moment ce nu este nevoie ca toți să se dedice acestui lucru, cei mai mulți dintre ei ajung la un acord să se ocupe fiecare de propriile afaceri private și să lase grija interesului comun în seama celorlalți.

Dintr-un astfel de acord rezultă o obligație a părții autorizate de a livra fonduri pentru acoperirea cheltuielilor părții împuternicite, iar aceste cheltuieli pentru cauza comună sunt esența a ceea ce se numește impozit.

Întrucât prima preocupare a părții autorizate ar trebui să fie protecția existenței fizice a oamenilor, prevenirea tuturor atacurilor posibile atât din interior, cât și din exterior, rezultă din aceasta că, de îndată ce toată lumea beneficiază de aceasta, atunci toată lumea ar trebui să participe, proporțional cu capacitățile lor, în întreținerea instituțiilor, asigurând această securitate personală. De aici și necesitatea impozitării personale.

O altă îndatorire a comisarilor societății este de a supraveghea păstrarea proprietății fiecărei persoane. Și întrucât fiecare beneficiază mai mult sau mai puțin din această protecție a proprietății, după ce proprietatea lui este mai mare sau mai mică, este legal ca fiecare să participe proporțional cu ceea ce are la întreținerea instituțiilor care asigură această siguranță a proprietății. De aici și necesitatea unui impozit pe proprietate proporțional.

Acestea sunt formele de participare la cheltuielile societății, pe care am găsit posibil să le stabilim și ni se pare că toate obligațiile publice ar trebui reduse la acestea două - impozitul personal și impozitul pe proprietate.

IV

DINTRE TOATE ATRIBUȚIILE CARE ÎN IMOBIL, SINGURELE LEGALE SUNT CELE CARE SUNT PENTRU NEVOILE SOCIETĂȚII

Din toate cele de mai sus rezultă că, în mod rezonabil, nu se poate nega legitimitatea instituirii impozitelor individuale destinate acoperirii nevoilor statului. Dar există și alte extorcări de la exploatarea terenurilor care au fost

307

introdus deloc pentru o aplicație atât de utilă popoarelor. Între timp, este evident că în conformitate cu principiile unei repartizări echitabile și egale a impozitelor necesare pentru binele comun al societății (și expunerea acestor principii este scopul principal al acestui eseu), este vorba despre aceste rechiziții suplimentare, în termeni de semnificația dimensiunii lor și în totalitatea lor, care se poate dovedi mult mai costisitoare pentru proprietari. Împovărătoare decât îndatoririle recunoscute ca utile. Taxele despre care vorbim sunt datorii de domnie și zecimi bisericești. Vom demonstra mai târziu că existența acestor două tipuri de impozitare, care împovărează atât de mult moșiile funciare, nu are nimic de-a face cu ideea de bine comun. În același timp, vom încerca să arătăm că ar fi foarte posibil să desființăm aceste două tipuri de îndatoriri fără a încălca drepturile de proprietate care sunt întotdeauna demne de respectat.

Îndatoriri seniori

În multe ordine predate deputaților Adunării Naționale și în multe scrieri izbitoare distribuite publicului, se acordă multă atenție problemei în ce măsură drepturile domniilor merită respectate. Unii ar dori desființarea lor completă, pentru că poartă stigmatizarea odioasă a despotismului feudal, pârjolit asupra oamenilor și asupra lucrurilor de vechea barbarie a unei mici hoarde de tirani. Alții, mai moderați, ar dori doar să fie desființate numai îndatoririle celui mai aservitor, precum taxele de drum, banalitățile, dreptul „mânii moarte”, corvée etc.. În cele din urmă, cei interesați de conservarea lor, înfățișează îndatoririle superioare ca proprietate sacră, care nu este permis să se atingă.

În acele vremuri când, după legea celui mai puternic domn, au dobândit toate drepturile, până la dreptul de a dispune de viețile altor oameni; în acele vremuri când cei din urmă, cunoscuți sub numele ticălos de iobagi, erau condamnați să fie atașați de pământ în folosul primilor și aduși la nevoia dureroasă de a ară sub flagelul tiraniei, cei care se bucurau atunci de rușinosul dreptul de dominație și control, considerat probabil demn de respectat proprietatea un obicei revoltător care le permitea să-și asuprească egalii în acest fel*. Dar deodată o rază de lumină fulgeră. Simțind oportunitatea de a deveni ceva mai mult decât îndrăzneau să facă

♦ Exact aceeași poveste s-a repetat printre coloniștii Lumii Noi. S-ar crede că și-au împrumutat sistemul de asuprire din arhivele tiranice ale ordinului feudal, în așa măsură au reușit să-i surprindă cu acuratețe spiritul și să copieze cu fidelitate obiceiurile barbare notate în ele. În apărarea victimelor nefericite ale acestui sistem

crud, susținătorii umanității au vorbit deja de o mie de ori. Dar lăcomia

308

pentru a-l forța, persoana și-a recâștigat o parte din libertate și, ca urmare, până în prezent rămân doar astfel de urme de servitorie, care sunt cunoscute sub denumirea de calificări, obligații privind moștenirea și vânzarea proprietății, cincimi, dreptul de răscumpărare. , dreptul de a evada etc.

Strămoșii noștri nefericiți nu au putut plăti în sfârșit această sclavie crudă. După ce au realizat cele mai inalienabile drepturi ale omului, au fost mulțumiți de acest lucru. Să fim surprinși dacă acum vrem să asigurăm și eliberarea completă de rămășițele de sclavie pe care ni le-au lăsat? În orice caz, nu va fi surprinzător dacă solicităm emiterea unei legi care să prevadă ca deținătorul-debitorului să i se permită, la cererea acestuia, să răscumpere de la domnul său datoria feudală sau nenobilă ce se afla asupra proprietății sale ereditare, deci că această proprietate ereditară va fi ulterior eliberată pentru totdeauna și de acum înainte va fi denumită „moștenire liberă”. O astfel de înțelegere nu le-ar dăuna domnitorilor și avea să vină vremea când toate îndatoririle domnești vor fi răscumpărate și amintirea acestei mulțimi de servituți, care amintește neîncetat de fosta stare a omului, s-ar scufunda în cele din urmă în uitare.

Unii oameni strigă tare despre „respectul proprietății”. Se afirmă că îndatoririle numite drepturi semniale constituie un fel de proprietate, că aproape toți cei care le folosesc le posedă prin drept de dobândire, prin intermediar sau direct, și că, prin urmare, trebuie să păstreze dreptul de a dispune de ele la discreția lor, astfel încât să nu fie forțați să fie de acord pentru răscumpărare. Dar tiranii feudali au avut și ocazia să revinde drepturile nedrepte și crude pe care și le-au însușit asupra altor oameni. Iar atunci când au vrut să scape de ei, semenii-dobânditori le-au putut contesta și ei: „Nu suntem obligați să verificăm dacă dreptul care ne aparține de a dispune de viața și moartea dumneavoastră este legal la origine ; din partea noastră este legal, din moment ce l-am dobandit cu bani: este astfel o proprietate demna de respectat, pe care nu mai trebuie să o contesti. Dacă, la momentul despre care vorbim, acest raționament nu putea prevala asupra raționamentului inalienabilității drepturilor omului, putem respinge acum o cerere atât de moderată precum adoptarea unei legi care să autorizeze răscumpărarea așa-ziselor drepturi feudale?

Este clar că dacă ne întoarcem la legea naturală, atunci argumentul care a predominat în eliberarea părinților noștri de

iar egoismul rămâne surd la vocea rațiunii. Cu toate acestea, zilnic se prezice că, ca și alte regimuri de opresiune, acesta nu va dura mult, că se apropie deja de sfârșit, iar ceea ce unii Oudse au făcut în această parte atât de minunată a lumii le-a arătat altora ce ar trebui să facă. .

309

legându-i de pământul legăturilor monstruoase, nu poate deveni mai puțin convingător atunci când se decide cu privire la problema scutirii complete de îndatoririle superioare. Însă proprietarilor de domnii le este frică să discute această problemă, nu atât din cauza a ceea ce privește la prima vedere, cât din cauza consecințelor care decurg inevitabil din ea, mult mai importante. Cât de departe pot duce aceste adevăruri groaznice! Va fi permis aici să menționăm un raționament ciudat pe acest subiect? Se spune că toate parcelele de teren dependente de feud au luat naștere ca urmare a împărțirii domeniului acestui feud și sunt părți despărțite de domnul de domeniul său, pe care a găsit posibil să le închirieze pentru o calificare sau ca un fief. Dar dacă recunosc că aceste așa-zise premii sunt o farsă, că cel care pretindea că este proprietarul de drept nu era mai mult decât proprietarul de drept al taților mei, pe care și-l spunea și el, atunci recunosc și că, ca și cel pe măsură ce s-au eliberat, am tot dreptul să eliberez pământul pe care îl cultiv de îndatoririle ridicole cu care caută să-l împovăreze. Dezvolt mai departe acest raționament și întreb: prin urmare, domeniul înstrăinat și domeniul reținut au constituit de obicei un singur domeniu? - Fără îndoială.- Deci, înainte de aceste înstrăinări, semenii dețineau toate terenurile cu drepturi de domeniu, iar ticăloșii nu dețineau nimic? - Foarte corect. - Cum au reușit domnii să dețină toate bogățiile pământului? „Prin uzurpare și exploatarea rigidității și a neștiinței extreme în care au ținut cu sânguință poporul, orbindu-i în așa măsură încât au început să creadă că ei, mult inferiori lui ca număr, îl depășeau cu mult în putere. Acum, odată cu răspândirea iluminismului, când toată lumea știe că, prin legea naturală, toți oamenii din naștere ar trebui să se bucure de aceleași drepturi, când se recunoaște că drepturile lor nu pot fi invalidate prin prescripție, de ce nu se vor ridica voci împotriva acestei înșelăciuni, această uzurpare? La romani, în epoca Republicii, plebeii au cerut constant o împărțire egală a pământului, iar patricienii i-au rezistat constant. Rezultă că aceștia din urmă posedau și arta de a insufla plebeilor o idee neplauzibilă a unui fel de superioritate a forțelor? „Foarte puține națiuni au înțeles adevărul aparent extrem de simplu, și anume că cea mai mare putere se află, fără îndoială, acolo unde se află cel mai mare număr de mâini și abia recent s-a realizat în Franța că douăzeci și cinci de oameni pot fi de mai multă valoare decât unul. . Unii oameni susțin că dacă ar exista o egalitate aproape completă a proprietății între reprezentanții unei națiuni, societatea nu ar putea exista din motivul că nu ar exista oameni care ar fi de acord să facă ceva pentru alții. Dar din moment ce este imposibil pentru fiecare să obțină pentru sine tot ceea ce este necesar fizic pentru el, oamenii ar trebui întotdeauna să se ajute unii pe alții,

310

iar un asemenea ordin n-ar dăuna în niciun fel fericirii generale; dimpotrivă, este destul de evident că dacă toate moșiile uriașe de pământ, care sunt atât de mari încât aproape în fiecare localitate unul sau doi oameni stăpânesc peste două treimi din pământ și doar o treime din acesta, aproape singuri purtând povara dintre toate îndatoririle, rămâne pentru majoritatea locuitorilor rurali, dacă Dacă toate aceste exploatații excesiv de mari de pământ ar fi împărțite între toți acești locuitori nefericiți, atunci oricare ar fi numărul lor, fiecare dintre ei ar trăi într-o prosperitate cinstită.

Lăsăm în seama celor care cunosc principiile dreptului natural să judece aceste idei după bunul plac.

Îndatoririle bisericii

Există o altă taxă impusă bunurilor imobile, care poate fi considerată a doua dintre principalele calamități ale agriculturii: plata zecuielii. Scriitorii, care și-au dat seama cât de dăunătoare este această rechiziție pentru prosperitatea generală, s-au declarat deja împotriva zecimii și au înaintat o propunere de a o transforma într-o formă bănească. Dar de ce nu s-a gândit încă la o reformă și mai de anvergură? Numirea zecimii este legată de întreținerea slujitorilor bisericii, așa cum numirea taxelor percepute asupra popoarelor este legată de acoperirea cheltuielilor statului. De ce să nu extindeți distribuirea zecimii la toate clasele de cetățeni, așa cum se face în ceea ce privește contribuțiile la stat? Nu toată lumea se bucură de beneficiile religiei? Este corect ca singuri voi, fermieri buni și cinstiți, să suportați greul întreținerii slujitorilor altarului? N-ar trebui să-ți ușureze puțin povara artizanii, comercianții, finanțatorii și toți ceilalți a căror proprietate nu este pământul? Dacă Sfânta Scriptură spune: „Veți da o zecime din toate roadele pământului”, atunci aceasta, desigur, se datorează faptului că pe vremea Sfintei Scripturi nu existau alte industrii decât cultivarea pământului. Astăzi, dacă toți cei care se ocupă de alte meserii, dacă toți cei care, fără să dețină un singur centimetru de pământ, posedă totuși o mare avere, ar plăti zecimi cu tine, ar fi foarte mic pentru toată lumea și ar deveni și mai puțin, dacă zecimea ar fost cerută numai în conformitate cu scopul său original și corect, adică să asigure întreținerea doar a slujitorilor utili ai religiei noastre.

Rezumatul acestui paragraf

Dacă punem în aplicare măsurile pe care le-am propus mai sus pentru desființarea atât a datoriilor domnișoare, cât și a celei bisericesti, care privează agricultura de cele mai frumoase fructe cu care natura ne încununează munca, bunurile întregii agriculturi.

311

tsev, această clasă venerabilă, a cărei soartă ar trebui să ne intereseze în primul rând, ar fi greu împovărată. Ei ar trebui să participe numai în funcție de mărimea acestor posesiuni la acoperirea cheltuielilor statului. Aceasta este o taxă firească, așa cum am spus deja și credem că este necesar să repetăm, și fiecare cetățean cinstit ar trebui să o plătească cu bucurie și zel. Sunt prea slab ca să mă apăr împotriva invaziei celor care s-ar uni pentru a-mi face rău și apoi stăpânirile mele; puterea binefăcătoare vine în apărarea mea; ea mă păzește pe mine, proprietatea mea, cinstea mea; ea mă pune sub protecția legilor; este corect să sacrific o parte din beneficiile pe care le-am câștigat prin ea și să-i ofer mijloacele care să-i permită să-mi ofere în continuare această protecție.

V

DIN TOATE OBSERVAȚIILE PERSONALE NUMAI DATORIE

ÎN RESPECTAREA STATULUI RESPONSABIL LEGAL FAȚĂ DE POPOR

Barbaritatea obiceiurilor noastre a consacrat termeni atât de revoltătoare precum „dreptul unei mâini moarte”, „corvee”, „subiecții unui seigneur”, „datorie de pază”, „datoriri personale” etc., care se găsesc în unele coutumuri. Toate acestea sunt invenții ale geniului feudal, pe care susținătorii săi au avut grijă să le transmită posterității ca ceva infinit de important pentru fericirea lui. Dar ne punem întrebarea: ce se întâmplă dacă abolirea acestor servituți ridicole ar reduce cu o jumătate de duzină de grade aroganța insuportabilă a câtorva baroni, conți sau proprietari de castele, națiunea franceză și-ar pierde o parte din splendoarea făcând acest lucru? Desigur, ar deveni și mai luminos. Aceasta ar fi doar o nouă dovadă că o persoană și-a realizat toată demnitatea și a înțeles că poate fi supusă numai ei și legilor adoptate cu acordul său. Să slujească statului din care face parte, să-și dedice persoana, viața și bunurile sale pentru promovarea bunăstării generale, așa este datoria lui, acestea sunt singurele îndatoriri personale cărora se poate supune. Dacă poziția sa sau orice împrejurări nu îi permit să-și apere personal patria, el va contribui la această protecție sacrificând o parte din avere. Dar nu se va apleca la acceptarea altor obligații personale – obligații față de o ființă goală, care inițial le putea cere doar pe motiv că a dobândit o influență criminală asupra minții prea flexibile ale strămoșilor noștri buni.

312

Vî

TOATE IMOBILELE TREBUIE IMPOZITE STATULUI?

De ce această întrebare a datoriei, atât de firească, atât de înțeleasă, atât de indiscutabilă, a devenit totuși subiect de controversă? El a fost discutat din toate părțile; în cele din urmă, având în vedere dovezile sale necondiționate, au fost nevoiți să ia o decizie pe care oamenii conștiincioși și-au propus-o întotdeauna. De ce, contrar convingerii lor depline cu privire la corectitudinea universal recunoscută a acestei decizii, oamenii din anumite clase, care doreau să pună la îndoială acest adevăr de nezdruncat, doar pretindeau că sunt gata să-l accepte; și-au îmbrăcat acordul într-o formă nedeterminată, iar constrângerea acestui acord s-a reflectat în nehotărârea expresiilor rupte de pe buze, dar respinse de inimă? Într-adevăr, de ce asistăm la atâtea fapte nemaiauzite care trădează dorința de a anula toate promisiunile goale, cărora li s-a dat aparența de sinceritate doar pentru a ascunde intenția perfidă de a câștiga încrederea popoarelor și de a le abate atenția de la pregătirile secrete ale conspirației? De ce?... Cert este că, spre deosebire de republicile Lacedaemon, Atena și Roma, unde toți cetățenii considerau că este o onoare și considerau prima lor datorie să participe la cheltuielile publice, în țara noastră egoismul îi încurajează pe oameni să nu rateze nici o ocazie. pentru a se sustrage de asta. Cert este că oamenii care sunt obișnuiți să dicteze legi altora nu tolerează să fie dictați de legile în sine. Faptul este că oamenii care s-au născut înfometați de putere întâmpină dificultăți cu adevărurile legii naturale. Ei consideră absolut legale scutirile și privilegiile de care

s-au bucurat în mod constant. Dacă unii dintre ei își dau osteneala să se gândească la originea nedreaptă a acestor prerogative urâte, atunci interesul de sine și stima de sine suprimă micile licăriri de adevăr pe care le-ar putea naște asemenea reflecții. Recurgând la autoînșelare, ei încearcă să se convingă că onoarea lor ar avea de suferit dacă ar plăti un tribut unei societăți în care se bucură de cele mai mari foloase, echivalându-i cu rangul de cetățeni, numiți de ei oamenii de rând, deoarece suporta plata tuturor cheltuielilor societății, folosind cea mai mică parte din beneficiile acesteia. Principii bune!

Ar fi de prisos să întreprindem aici un studiu detaliat pentru a dovedi supunerea obligatorie a tuturor proprietarilor de pământ la un singur impozit în favoarea statului. Mulți scriitori au tratat această problemă în detaliu. Dar această întrebare, atât de importantă în sine și în același timp atât de simplă, nu ar trebui să fie subiect de discuție, ci poate fi redusă doar la o decizie atât de scurtă: „Este absurd ca cel care are mai mult să plătească mai puțin, iar el cine are mai puțin ar plăti mai mult”.

313

VII DIFERENȚA DE SISTEME DE FISCARE

Am stabilit două tipuri de impozite: impozitele personale și impozitele pe proprietate, pentru că ni se pare că rațiunea și dorința generală cer ca toate impozitele existente să fie reduse la ele și fuzionate în ele. Mai mult, abia după ce am luat în considerare diversele sisteme propuse pe această temă ne-am hotărât să dăm prioritate celui pe care îl vom prezenta ulterior.

Să auzim ce are de spus elocventul Lenge* despre principalele puncte de vedere asupra acestei întrebări. Fără referire la el, prezentarea noastră ar fi incompletă.

„Unii”, spune el, „pe baza faptului că totul este generat de pământ, ar dori ca numai fructele pământului să fie impozitate și ca acestea să fie impozitate chiar din sursa lor**. Ei ar dori ca moșiile de la țară, care în realitate sunt singurele posesiuni reale și trainice, să suporte toate obligațiile și ca toate celelalte feluri de avere, care sunt doar un mijloc de folosire a primei, să fie complet scutite de obligații.

Alții susțin *** că nu poate exista nimic mai nedrept decât o astfel de restricție. Într-adevăr, în acest caz, spun ei, toată povara îndatoririlor comune va reveni fermierilor. Banii ajung la ei doar de-a lungul unui drum îngust, greu, irigat cu sudoarea lor și uneori cu lacrimi, dar sunt o mie de drumuri de-a lungul cărora acești bani îi lasă. Avocat, medic, preot, soldat, negustor etc., trăiesc nepăsător pe cheltuiala muncii fermierului. Îi vând tot felul de sfaturi, al căror preț este luat din mijloacele de existență. Acesta este primul fel de tribut pe care cunoștințele și priceperea lor îl impun ignoranței sale.

Prin urmare, pentru a atenua situația fermierului, aceste profesii trebuie să fie și impozitate într-o anumită proporție. Locuitorii orașului, care sunt angajați în schimburi libere, care primesc un salariu sau care trăiesc din venitul muncii lor, trebuie să

împărtășească cheltuielile societății de ale cărei beneficii se bucură. Industriile urbane, fie că sunt viclene sau inutile, ar trebui să fie impozitate mai mult decât munca grea rurală, pentru că sunt mult mai profitabile.

* De l'impôt territorial. Londra, 1787 5.

.. Le Maréchal de Vauban.; L'Abbé Raynal⁷ aux Etats-Généraux. Marsilia, 1789.

*♦ Essai sur la repartition de la taille et des vingtièmes. Londres, 1788.–Fléaux de l'Agriculture, 1789.–Crédit National, 1789.–Essai sur la Constitution, par M. de Condorcet, 1788–

314

Aceste observații par de netăgăduit. Dar cât va fi această taxă? Cum va fi stabilită proporția? Aici teoreticienii diverg și mai mult.

„Unii vor o singură taxă de votare, care ar scuti complet de toate celelalte taxe. Ei se opun cu indignare multor îndatoriri, împotriva unor exigențe criminale, absurde, care, din cauza arbitrarului în colectare, provoacă mai multă frică și ruină poporului decât beneficii suveranului *.

Alții ♦♦ spun că o astfel de taxă ar fi grea și insuportabilă. Ei susțin că marele secret al finanțelor constă în a retrage de la popor, pe nesimțite și în porțiuni mici, acele sume, a căror aplicare i-ar revolta dacă ar fi storcați de îndată. Ei exaltă în orice mod posibil ideea de a impozita nevoile vieții și repetă neobosit că nu există o modalitate mai bună de a face povara insensibilă, deoarece oamenii plătesc zilnic fără să știe și cu o asemenea uniformitate încât nicio altă metodă nu există. poate oferi.

Acest din urmă sistem, continuă domnul Lenge, de fapt predomină în practică. Tocmai în legătură cu aceste principii, granițele tuturor statelor europene ♦♦♦ s-au înțesat de diverse birouri, corderguards, iar legislația noastră este o listă uriașă de mărfuri, permise sau interzise, tot felul de tarife, taxe la fel de numeroase, precum și ca oficiali pentru colectarea lor și pentru asta pentru a intimida atacatorii care ar încerca să se sustragă de la plata lor.

Pe care dintre aceste sisteme îl preferă domnul Lenge? În primul rând, adică un singur impozit pe teren, și vrea ca acest impozit să fie perceput în natură. Aceasta este dezvoltarea ideilor mar

• Autorul cărții „Essai sur la répartition de la taille et des vingtièmes” consideră acest sistem din punctul de vedere al conversiei taxelor publice în impozit personal. El consideră că acest lucru nu este fezabil, deoarece nu s-ar putea stabili reguli precise pentru determinarea veniturilor primite de fiecare cetățean. Ne referim la a treia parte a Lucrării noastre, unde luăm în considerare principiile care ar trebui să conducă la construirea acestui impozit personal pe baza cea mai justă 9.

♦* Vezi M. Necker i0. Administrația Finanțelor. Vezi Essai sur la répartition de la taille et des vingtièmes, p. 4.

♦♦♦ Credem că există o greșeală din partea editorului și că autorul vorbea despre hotarele tuturor provinciilor noastre. Continuarea frazei are un înțeles care corespunde tocmai unei astfel de interpretări și nu se poate presupune că Lenge este atât de lipsit de judecată încât să sugereze desființarea imediată a barierelor vamale de la granițele regatului. Ar fi o prostie pentru o națiune să elimine taxele pe mărfurile importate, dacă toate statele din jur nu ar fi de acord să facă același lucru în același timp: asta ar fi o deranjare a balanței comerciale.

315

cabana de Vauban asupra stabilirii zecimii regale *. În consecință, Herr Lenge susține că, în ultimă analiză, toate tipurile de impozitare ar trebui impuse asupra proprietății funciare și percepute imediat la sursa lor, iar atunci fermierul ar trebui doar să se aranjeze în așa fel încât să oblige toți consumatorii să participe la plata impozitului, vânzând tot ce a mai rămas la un astfel de preț, la care să nu rămână în pierdere.

Herr Lenge prevede obiecția că, după toate calculele, douăzeci nu vor da nici măcar o doisprezece parte din sumele necesare acoperirii cheltuielilor statului. El atrage atenția asupra creșterii uriașe care ar urma din extinderea impozitului la toate proprietățile scutite acum. Și ajunge la concluzia că dacă se adaugă venituri din impozite pe case de oraș, pe domenii, venituri din înregistrarea actelor juridice și din oficii poștale, se vor putea obține sume suficiente pentru acoperirea cheltuielilor anuale. Acest sistem a întâmpinat dezaprobarea destul de unanimă și a fost considerat a fi nefuncțional, în principal din cauza multitudinii de circumstanțe care se opune stabilirii și menținerii unui echilibru relativ între prețurile bunurilor de necesitate, care în mod inevitabil aveau să crească foarte mult, și cele ale altor mărfuri și articole de diferite feluri.

Au fost puse și întrebări:

1) privind posibilitatea de a converti toate taxele de stat care revin direct asupra exploatațiilor funciare într-un impozit pe cereale **. Dar, pe lângă alte neajunsuri semnificative ale acestui proiect, mai există unul, știind care ar fi înfricoșător să-l acceptăm. Cert este că această taxă ar cădea aproape în întregime asupra săracilor, care mănâncă incomparabil mai multă pâine decât cei bogați;

2) și cu privire la posibilitatea transformării tuturor taxelor de stat într-un singur impozit pe bunurile neesențiale și bunurile de consum. Dar implementarea acestui proiect ar prezenta aceleași dificultăți ca și implementarea unui impozit numai pe teren, despre care am scris mai sus ***.

* Nicăieri acest sistem nu a fost opus atât de clar ca în Mandatul Parohiei Clamart-sous-Meudon. „Este imposibil”, spune acesta, „să percepeți o taxă în natură fără a expune statul, care nu poate suporta nicio penurie, riscului dezastrelor naturale, instabilității recoltelor

și fără a-l face dependent de inacțiunea sau lipsa de experiență a un fermier leneș sau inept.” Este necesar să plătiți nu proporțional cu încasările din recoltă, ci proporțional cu ceea ce are nevoie statul.

♦♦ Nou proiect pentru a face un comerț util cu cereale în Franța, de M. Bourdon des Planches B.

♦♦♦ Cm. Creditul National, § X.

316

Резюме

Așa că, luând în considerare totul, am decis să ne limităm la două taxe, unul pe proprietate și celălalt personal. Pe lângă opinia autorizată a majorității ordinelor către deputații Adunării Naționale și diverse lămuriri cu privire la fiscalitate*, ne-am bazat în judecățile noastre pe opinia ponderală a unui eminent administrator, care acum, mai mult ca niciodată, luminează toate probleme cu care se confruntă tronul **.

Aceste două taxe, împreună cu veniturile din domeniul regal, din administrarea oficiilor poștale și de la vamele situate la hotarele regatului, vor acoperi toate cheltuielile și vor duce la dispariția multor alte taxe percepute. sub diverse forme.

Nu includem veniturile din înregistrarea actelor juridice printre veniturile de reținut. Recunoscând utilitatea acestei instituții, care permite stabilirea unor date precise ale acordurilor, considerăm că acest obiectiv poate fi atins prin plata din banii impozitului general a câte un funcționar din fiecare județ care să înregistreze actele în mod gratuit. Astfel s-ar elimina hărțuirea asociată inevitabil unei astfel de proceduri de colectare, care se bazează doar pe o interpretare arbitrară a diferitelor contracte și tranzacții încheiate între cetățeni.

♦ Credit National, § VII.

'♦ Nu luăm în considerare aici unele dintre scrierile noi, ai căror autori, propunând noi planuri de amenajare, păstrează vechile diferențe de impozite sau stabilesc forme noi ale acestora, conducând în cele din urmă din nou la colectarea inegală sau chiar la crearea unui privilegiat. poziție pentru unii proprietari. Acestea sunt, de exemplu: „Experiment cu privire la aspectul taliei și douăzeci”, al cărui titlu singur vorbește despre intenția de a păstra privilegiile existente; The Table of the Landed Possessions of France¹², o lucrare în spirit aristocratic, al cărei autor aderă la aceleași principii; „Compararea stării finanțelor sub Ludovic al XIV-lea și Ludovic al XVI-lea”¹³, scrisă, fără îndoială, în același spirit; „Creditul Național”, care pledează pentru impozite indirecte, și în plus cere crearea unei noi armate de funcționari, staționați la toate morile pentru a percepe o taxă pe cereale sau o taxă pe măcinare, care va aduce trezoreria de la 66 la 67 de milioane. Toate aceste proiecte sunt impregnate de îngustimea și meschinăria aceluia timp încă de sclav când au fost publicate. Cine astăzi nu înțelege deplina justificare a cererii formulate pretutindeni: „Să aboliți toate formele de opresiune care

aduc popoarele la epuizare pentru a umple nu atât cufoanele statului, cât cufoanele multor agenți care disprețuiesc același popor și îmbină abuzul cu insultă. Înlocuiți aceste forme crude cu o contribuție simplă, necomplicată și ieftină, distribuită în mod egal între toți cetățenii, oricine ar fi ei, în conformitate cu capacitățile fiecăruia dintre ei.

317

VIII

DESPRE IMPORTANȚA GUVERNULUI UNIFORM ÎN TOATE PROVINCIIILE

Mulți dintre cei care au scris anterior despre utilitatea Cadastrului General au arătat cât de importantă este stabilirea unei astfel de uniformități ♦. Ei au arătat că puterea statului trebuie să stea în unitatea completă a guvernării în toate provinciile sale constitutive. De fapt, tot felul de privilegii speciale ale cutare sau cutare provincie, cutare sau cutare oraș, cutare sau cutare parohie sunt nedrepte. Ei sunt siliți să împovăreze și mai mult localitățile care nu se bucură de asemenea privilegii, în așa măsură încât acestea din urmă sunt nevoite să plătească aproape toate cheltuielile necesare întreținerii acestor posesiuni deosebit de favorizate. De aceea, cucerirea de noi provincii costa adesea scump pentru populația posesiunilor originale ale monarhiei. Acordurile speciale nu pot avea loc decât într-un moment în care oamenii care le semnează, atașați propriilor obiceiuri și cu totul străini de obiceiurile națiunii de care este atașat prin război sau prin vreun tratat, nu văd nicio posibilitate de a adopta obiceiuri străine. Dar de îndată ce aceste împrejurări au încetat să funcționeze, de îndată ce interesele și relațiile s-au amestecat și legăturile dintre populația provinciilor originare și populația regiunilor cucerite au devenit astfel încât toți se consideră cetățeni ai aceluiași stat și mai ales după au hotărât să se unească în Adunarea Națională și să discute acolo chestiuni îndreptate spre binele comun, nu există nicio îndoială că fiecare privilegiu local, fiecare excepție de la reguli, orice variație în treburile guvernamentale ar trebui să dispară imediat și să cedeze loc unui regim. de uniformitate aplicată în toate părțile regatului, la tot ceea ce poate avea de-a face cu guvernarea și legile.

♦ Vezi Credit National, p. 36 et suiv.—Adresse aux Etats-Généraux, p. 288.

318

PARTEA A DOUA

ORGANIZAREA CADASTRULUI PROPRIETĂȚII

eu

IMPORTANȚA ȘI BENEFICIILE ÎNTOCĂRII INVENTARULUI. A ABUZURILOR CARE SE POATE TERMINA

„Îți face plăcere”, a declarat omul care a exprimat gânduri remarcabil de corecte pe această temă *, „să împlinești cea mai prețuită dorință a

suveranului, dorința de a lucra pentru fericirea popoarelor? Loc între asupritor și bietul om pe care vrea să-l zdrobească, un judecător care este la fel de formidabil pentru amândoi. Acest judecător să nu poată vedea, auzi sau vorbi. Să sune doar vocea lui fără compromisuri. Cine va fi acest judecător? L-am numit deja: este cadastru.”

Acest pasaj bine gândit conține tot ce se poate spune că dovedește utilitatea cadastrului. Numai o astfel de muncă este capabilă să împlinească cea mai prețuită dorință a monarhului, care tânjește să-și facă poporul fericit. Obligă fiecare persoană să participe la cheltuielile guvernamentale. În același timp, face imposibilă sustragerea, în detrimentul altora, de la plata cotei proprii din impozit. Orice teren este supus impozitării, în funcție de suprafața și valoarea sa. Nimic nu poate fi omis, nimic nu poate fi dublu sau greșit, nu poate exista nedreptate. Săracii plătesc numai după ceea ce are și niciun asupritor nu-și poate folosi influența pentru a-l face să plătească mai mult. Cadastrul nu aude, nu vorbește și nu vede **. El face necruțător dreptate tuturor, iar decretul său, odată rostit, nu pot fi nici luate înapoi, nici schimbate. Sunt ca niște legi, care prin ele însele obligă permanent și incontestabil la îndeplinirea prescripțiilor cuprinse în ele.

♦ *Projet d'un Cadastre général du Royaume*, par M. du Tillet de Villars, 1781¹⁴. Cu cea mai mare plăcere aducem un omagiu acestei lucrări, în care autorul îmbină cu vederile bine exprimate ale unui om a cărui inimă este plină de patriotism și sensibilitate, raționament, depășind cu mult pe toate cele care s-au exprimat cu privire la problema metodei de întocmire a inventarului. El respinge cu profundă perspicacitate planurile lui Boulainvillet-Scilly, Renard, Vauban și a Abbé de Saint-Pierre¹⁷ și demonstrează că implementarea lor este încă departe de justiția în distribuție care poate fi realizată numai cu ajutorul cadastrului.

♦♦ Este foarte interesant de clarificat sensul acestei sintagme luate de la M. du Tille. Principiile aplicate în evaluarea impozitelor au fost astfel încât

319

Neajunsurile și defectele formularului de aranjare fiscală duc inevitabil la arbitrari și tot felul de abuzuri, indiferent de interesele personale și necinstea funcționarilor autorizați să realizeze acest aspect. Există astfel de abuzuri, a căror eliminare este de competența administrației superioare, de exemplu, abuzuri legate de folosirea de către anumite persoane puternice, mereu prezente în orice provincie, a influenței lor asupra intendentului provinciei, în scopul, sub un anumit pretext, să scutească de taxe raioane întregi, sau măcar cantoane cărora le interesează să acorde avantaje speciale. Aceasta include și abuzul de privilegii sau abuzul, care constă în înscrierea în listele fiscale ale parohiei în care locuiește o persoană, a proprietății pe care aceasta le deține în alte parohii etc.

Dar principalul abuz, care constă în repartizarea greșită a impozitului între contribuabili, precum și alte vicii, precum impunerea incorectă sau dubla, scutiri, despre care am menționat deja, nu pot fi eradicate decât prin cadastru. De asemenea, este clar că el singur poate oferi

mijloacele potrivite pentru a elimina arbitrariul în repartizarea impozitelor între provincii, între districte, între parohii, pe baza evaluării exacte pe care o prezintă a tuturor resurselor funciare și a fiecărei proprietăți individuale, atât în ceea ce privește de suprafață și din punct de vedere al calității și productivității solului.

Este zadarnic să proclamăm în lege că impozitul trebuie distribuit uniform: atâta timp cât se folosesc doar mijloacele folosite până acum, se vor strecura în mod constant multe erori, benefice indivizilor, dar dezastruoase pentru societate. Pot fi luate în considerare listele întocmite în același mod în care se întocmesc acum listele pentru impozitele imobiliare, pot fi considerate într-adevăr astfel de liste incontestabil exacte? Cum sunt ele compilate? Colectarii nu discută cu persoanele impozabile declarațiile pe care le fac; la

cota fiecărui contribuabil era adesea determinată prin dispute. Domnul du Tillet a remarcat pe bună dreptate că înființarea unei administrații provinciale, care în multe privințe poate fi utilă, va înrăutăți și mai mult situația cu repartizarea îndatoririlor comune, dacă, după ce i-a încredințat această sarcină, nu este obligată să adere la cadastrul general. „Fiecare dintre cei care ar primi o anumită putere ca membru al acestei administrații”, spune el, „ca orice altă persoană, ar avea rude, prieteni, protejați; ar exista întotdeauna oameni pricepuți în arta de a nu plăti nimic sau de a plăti foarte puțin. Oamenii, oamenii săraci, în virtutea însăși sărăciei lor, ar fi mereu nevoiți să suporte singur toată povara. Cui s-ar putea plânge? Partea adversă ar fi judecătorul ei, iar întreaga administrație, chiar și împotriva voinței sale, ar susține decizia nedreaptă a unuia dintre membrii săi”.

820

În acest caz, cele mai mici greșeli pe care le fac sunt cele pe care le fac neintenționat, deoarece indivizii nu sunt capabili fizic să păstreze în memorie întreaga hartă a zonei; pot da doar indicii grosolane, care ușurează poziția unora și îi supraîncărcă fără milă pe alții. Dar răul este foarte agravat atunci când, cel mai adesea sub influența lăcomiei și a altor pasiuni, ei în primul rând își reduc propriile impozite pe cât pot, apoi aranjează beneficii pentru prietenii lor și, în cele din urmă, transferă povara asupra tuturor celor care fac. nu au fericirea de a fi în numărul lor. Și ce se întâmplă în timpul așa-zisei „verificare” a acestei minunate lucrări? „Aceiași culegători”, spune domnul du Tillet, „se adună într-o tavernă cu notabili, cu privilegiați, cu nobili. Și săracii sunt încă suprasolicitați.”

Toate aceste acțiuni greșite și vicioase sunt, totuși, un temei nezdruccinat și pretins legal, conform căruia are loc impozitarea cetățenilor. În plus, anii trec, iar acest lucru atrage după sine multe schimbări, în urma cărora componența contribuabililor se modifică la nesfârșit, crește, scade, este zdrobită, distrusă, se creează noi obiecte de impozitare, dar toate acestea rămân fără atenție*. Adevărat, în fiecare an se întocmește o nouă listă de taxe, dar o copiază servil pe cea anterioară. Trece mult timp și nimeni nu-și dă osteneala să întocmească ceea ce se numește în mod obișnuit „noi declarații”. Odată ce întregul impozit este colectat integral, obiectivul este atins. Și cu atât mai rău pentru cei care, dintr-o întâmplare nefericită, sunt

nevoiți să sufere din cauza unor acțiuni greșite, ale căror rezultate sunt înscrise într-o declarație întocmită greșit numită listă de taxe.

Ar fi o listă foarte lungă a tuturor scrierilor în care este înaintată cererea de întocmire a unui cadastru general pentru a elimina abuzurile departamentului fiscal, abuzuri care nu pot fi evitate fără el. După răspândirea bruscă și universală a iluminării, acest esențial

* Aceste considerații au fost cele care ne-au determinat să studiem metodele de creare a unui inventar permanent. Toate cadastrele întocmite în diferite provincii, precum și cele ale căror planuri sunt cuprinse în procesele-verbale ale mai multor adunări provinciale, nu au această calitate de permanență și de aceea, ca și listele fiscale obișnuite existente în alte provincii, poartă în sine germenii de erori care dau naștere la nedreptăți și dispute în care cei slabi eșuează invariabil. De aceea, nu fără motiv, s-a spus că cadastrul general ar provoca costuri disproporționate față de beneficiile care s-ar deduce din acesta. Acest lucru ar fi adevărat dacă ne-am imagina că acest gen de muncă trebuie să fie exact ca cele menționate mai sus. Dar sperăm ca, făcând cunoștință cu planul bine gândit al lucrării pe care o oferim, nimeni să nu se mai gândească la raportul dintre costurile care vor fi necesare pentru implementarea acestei operațiuni și beneficiile pe care le poate aduce.

și Gracchus Babeuf

321

Această problemă a atras o atenție deosebită. Și dacă este foarte important să încercăm să explicăm utilitatea acestei operațiuni, atunci, credem noi, este și mai important să ne uităm serios la găsirea mijloacelor pentru a o realiza. Acesta este obiectivul principal pe care suntem dornici să-l atingem.

În urma lui M. du Tillet, următorii autori au scris cel mai pe larg despre utilitatea operației:

1. M. de Condorcet, Eseu asupra unei constituții, vol. II, p. 51, 52;
2. Adresă către State, p. 276-358;
3. National Credit, p. 66-194;
4. „Rezultatul adunărilor provinciale”, capitolul 3;
5. „Abbe Reynal to the Estates General”, p. 44, unde autorul spune „că cadastrul este singurul mijloc de a efectua cea mai binefăcătoare dintre toate revoluțiile și este de sperat că acest frumos proiect, deși aspru respins de către oameni influenți și corupți, va fi îmbunătățit și purtat peste tot; că monarhul a cărui domnie va fi marcată de această mare binefacere va fi binecuvântat în viață, iar posteritatea îl va aminti cu dragoste.
6. Lenge în eseul său „Despre impozitul funciar”, oferindu-și impozitul în natură, pentru a cărui colectare, în opinia sa, nu este

nevoie de cadastru, însă nu se poate lipsi de el pentru a încasa echivalentul acestei taxe de la casele orașului. În plus, la pagina 81, el descrie toate beneficiile pe care iadul le-ar putea aduce dacă ideea impozitării în natură este respinsă.

7. „Taxa îmbunătățită” 18 începe cu un discurs tranșant împotriva cadastrului, dar operațiunea descrisă atunci de autor este tocmai cadastrul, al cărui sistem îl vom dezvolta puțin mai departe.

8. În multe ordine predate deputaților Adunării Naționale, în special în ordinul locuitorilor din Clamarts-sous-Meudon (p. 87), se spune că pentru a spera să se facă o repartizare corectă a impozitelor . , este absolut necesar să se creeze un cadastru comun.

9. Tema propusă în 1788 de către Societatea Agricolă din Orleans pentru concursul „Care este cea mai corectă, rapidă și mai puțin costisitoare metodă de colectare și distribuire a impozitelor pe teren și personal” nu este altceva decât o propunere de a indica cele mai bune mijloace de întocmire a cadastrului . Acest subiect a fost semnalat societății menționate mai sus de către adunarea provincială din Orléans, iar această împrejurare indică faptul că a fost recunoscut drept una dintre cele mai importante chestiuni în care ar trebui să se preocupe administrația locală.

Savanții cărora le-a fost propus această temă au tratat-o cu același respect, acceptând-o * și adăugând la suma de 400

* Regretăm că această societate a inclus în textul întrebării sale o cerere de conciliere a intereselor tuturor moșiilor statului. Este doka

322

livre puse la dispoziție pentru premiul anului respectiv, o altă sumă egală, pentru a-i încuraja pe participanții la concurs să-și dedice toată atenția unei discuții atât de utile. Dar, evaluând-o în acest fel, au putut să stabilească și că soluția întrebării nu era încă disponibilă la nivelul actual de cunoștințe, deoarece societatea nu a primit un memoriu satisfăcător și a fost nevoită să amâne examinarea acestui subiect. până în 1790. Aceasta este o nouă dovadă, pe lângă multele altele care se observă acum, că cei care susțin că în epoca noastră a iluminismului toate descoperirile au fost deja făcute se înșală. Vai! Mai avem multe de învățat despre lucruri care ni se par cele mai simple, dar care sunt totuși extrem de importante pentru noi.

În ciuda utilității neîndoielnice a cadastrului, există unii indivizi care au curajul să încerce să-i slăbească importanța. Dar există ceva la care nu te-ai opune? Acest lucru nu se face întotdeauna din convingere sinceră, dar atunci când se întâmplă, ar trebui să ne fie teamă de o astfel de critică? Toți oamenii văd lucrurile la fel? Nu a stârnit oare întotdeauna gândul la inovație strigătele unei mari mulțimi de oameni, care sunt convinși că numai ceea ce a fost deja înainte poate exista? Cu toate acestea, subiectul nostru este atât de util încât numărul de oponenți este limitat. Cel mai categoric adversar, care consideră că o astfel de muncă este inutilă, este autorul cărții „Experiment cu privire la aspectul taliei”. La pagina 33 sustine ca persoanele carora le datoram discursuri apologetice pe tema

cadastrului sunt totii ingineri, geometri, geometri si comisari de inventariere funciara, adica persoane „interesate din punct de vedere profesional sa laude lucrarile care stau la baza acestui lucru. operatiuni amabile.”

Această afirmație va fi percepută, poate, doar ca un sofism patetic, căruia ei au vrut să-i dea impresionant cu ajutorul unei figuri retorice premeditate. Când cineva vorbește în favoarea unui obiect pentru care este interesat să laude, aceasta nu înseamnă întotdeauna că lauda lui este un semn sigur al lipsei de merit în acest obiect. S-ar putea și chiar nu ar trebui să credem pe cuvântul cuiva care enumeră toate aceste virtuți, dar nu ar trebui să interzică oamenilor să încerce să-și dea seama dacă aceste presupuse virtuți există cu adevărat.

În primul rând, remarcăm lipsa de acuratețe în declarația autorului „Experienței” despre persoanele interesate profesional de lucrări care ar putea sta la baza cadastrului. Toți scriitorii, în cea mai mare parte celebri, pe care tocmai i-am numit, scriitori care au tratat acest subiect în cel mai serios mod și a căror părere unanimă nu poate fi slăbită.

sugerează că societățile academice nu sunt întotdeauna societăți complet filozofice.

11 323

Prin critica pe care vrem să o infirmăm, toți acești scriitori, repetăm, nu aparțin niciunei profesii enumerate în Eseu. În plus, vom analiza în altă parte acel plan simplu care, în opinia autorului, ar trebui să înlocuiască cadastrul cu întârzierile, dificultățile și inutilitatea lui, iar acest lucru ne va permite să decidem dacă o astfel de muncă este la fel de utilă și necesară pe cât pretindem.

II

CONSIDERAREA DIFERITELOR SISTEME DE CADASTRĂ

Priviți prin toate scrierile care se ocupă de mecanismul cadastral, chiar uitați-vă la lucrările create de cei mai buni autori și nu veți găsi acolo decât schițe, unde defectele sunt acoperite de multe podoabe stilistice. Oamenii de știință s-au angajat să lucreze pe această temă, dar doar bursa nu este suficientă pentru a o putea dezvolta cu acuratețe și fruct. În acest caz, poate, nu este atât de important să ai acest rang înalt, care este atât de favorabil în multe privințe, încât să fii un adevărat patriot, profund impregnat de dorința de a contribui la binele comun, de a cunoaște puțin geometria, și mai presus de toate să fii o persoană care cunoaște perfect satul. Această ultimă împrejurare este una dintre cele mai importante și am văzut deja acest lucru când am răzbunat că întrebările legate de cel mai bun mod de a stabili impozitele sunt deosebit de bine dezvoltate în acele ordine în redactarea cărora fermierii au avut o influență predominantă.

Ordinea locuitorilor din Clamarts-sous-Meudon este una dintre cele în care acest subiect este tratat în cel mai remarcabil mod. Procesele-verbale ale diferitelor adunări provinciale, precum și lucrarea

domnului du Tillet de Vilard, care a fost deja citată de mai multe ori, sunt aproximativ de acord cu acest mandat. Aceștia vorbesc în favoarea necesității de a evalua solul, de a clasifica și de a supraveghea toate parcelele ereditare care alcătuiesc un singur complex de terenuri.

Cu excepția acestor scrieri, care se apropie cel mai mult de principiile pe care le expunem, dar care, totuși, nu cuprind metodele noastre care asigură constanța cadastrului, toate celelalte scrieri, s-ar părea, îndreptate spre acest scop, de fapt. doar să te îndepărtezi de ea.

Autorul „Recursului către Statele Generale”, discutând deficiențele cadastrului provinciei Languedoc *, la p. 275, a arătat foarte corect că ar fi util să se găsească o formă care să

* Cadastrele provinciilor Languedoc, Dauphine, Provence, insulele Corsica etc. sunt absolut asemănătoare între ele. Acestea sunt descrieri destul de precise ale exploatațiilor persoanelor fizice la momentul în care au fost compilate.

324

care „ar face posibil să avem întotdeauna o idee despre starea actuală a fiecărui obiect impozabil”, indiferent de modul în care crește sau scade *. Dar, din moment ce este cu mult în urmă în chestiunea metodelor, lăsând deoparte chiar și metodele cunoscute de creare a cadastrului, consideră că este mai corect să se limiteze la structura impozitului pe teren pe baza unor simple declarații ale fiecărui contribuabil.

În An Essay on the Layout of Waist and Twenties, este prezentată o sugestie ca fiind cea mai bună modalitate de a obține aspectul corect, de a lăsa înșiși contribuabilii să se ocupe de implementarea acesteia. Totodată, aparent, ei consideră că după ce se stabilește mărimea obiectelor impozabile nu se pot modifica, deoarece propun să se emită o lege care să stabilească cuantumul contribuției pe douăzeci de ani pentru a nu deranja proprietarii terenului. Prin urmare, dacă după expirarea a zece ani proprietatea impozabilă a unui anumit proprietar este înjumătățită, atunci este necesar, pentru a nu-l deranja, să se colecteze în continuare impozitul anterior de la acesta, precum și de la cel al cărui proprietate impozabilă. a crescut. Adevărat, o astfel de ordine de lucru s-ar potrivi celor din urmă mai mult decât celei dintâi.

În „Tabelul de teren” determinați lungimea limitelor oricărui complex de teren. Această operație vă permite să calculați aria sa totală. Apoi măsoară fiecare parcelă privilegiată **, adică parcela fiecărei beneficii bisericesti, fiecare domn, fiecare fief ***; restul sunt posesiuni neprivilegiate, care, după cum se spune, sunt măsurate doar în glob pentru a reduce costurile. Fiecare proprietar raportează detalii despre ceea ce îi aparține, iar după un calcul făcut pe baza măsurării fiecărei proprietăți preferate și a declarațiilor detaliate ale fiecărui proprietar de terenuri nepreferate, rezultatele ar trebui să fie în acord cu cele obținute din măsurarea totală, oferind, potrivit autorului, o acoperire exactă a acestuia „Tabelul de teren” a tuturor proprietăților de teren ale regatului ♦♦♦♦.

În „Impozitul îmbunătățit” se propune o măsurare generală și detaliată, urmată de o estimare, iar chestiunea repartizării este lăsată la latitudinea adunărilor provinciale. Înseamnă deghizat

* Peste tot există o insuficiență de cadastre până când acestea pot fi permanentizate.

** Deși autorul scrie în 1789, el încă recunoaște existența privilegiului.

◆◆ Iar în harta schematică pe care autorul o însoțește cartea, fiecare dintre aceste posesiuni - ecleziastice, laice sau feudale - se presupune a fi formată dintr-o singură parcelă; acest lucru se face contrar adevărului evident și, desigur, numai de dragul de a facilita implementarea operațiunii recomandate.

◆◆◆ Este imposibil de înțeles de ce acest autor include toate fără deosebire de posesiuni în tabelul său, întrucât nu dorește ca posesiunile preferate să înceteze să mai fie astfel.

325

metode noi de a prezenta doar câteva dintre ideile de lungă durată referitoare la efectuarea cadastrului.

O altă lucrare – „Compararea stării finanțelor sub Ludovic al XIV-lea și Ludovic al XVI-lea” – conține exact același plan. În general, rodnicia și spiritul de inventivitate caracteristice scriitorilor secolului prezent nu se manifestă în niciun caz în lucrările pe tema pe care o examinăm. Fiecare repetă mai mult sau mai puțin corect ceea ce a citit pe acest subiect.

În sfârșit, Proiectul Fiscal și Cadastru anunță, ca cea mai fericită descoperire, că acceptarea declarațiilor, evaluarea posesiunilor și repartizarea impozitului în fiecare parohie să se facă public și pe cale de discuție între toți proprietarii.

Ne vom scuti de gândul la fiecare dintre aceste scrieri. În general, unii doar trece peste suprafața problemei; alții îi acordă puțin mai multă atenție, dar nu reușesc să o studieze în profunzime. Ei nu pot ascunde inconvenientele și neajunsurile cursului de acțiune pe care și-l propun. Faptul că aproape toată lumea are opinii diferite indică dificultăți în a face planuri și o lipsă de încredere în fiabilitatea lor.

În ceea ce ne privește, nu credem că vreunul dintre aceste planuri poate oferi date exacte, cu atât mai puțin ne putem aștepta ca rezultatele acestor operațiuni să poată fi folosite mult timp 19.

CONCLUZIE GENERALĂ

Niciodată, poate, nu a existat un moment atât de oportun ca prezentul pentru a prezenta tuturor membrilor societății o întrebare atât de importantă pentru fiecare dintre ei. Acum toată lumea știe că înseamnă ceva în viața politică; fiecare cetățean este invitat, sau mai bine zis

chemat, de dragul păstrării drepturilor sale, să depună toate eforturile pentru a coopera în numele binelui comun. În vremurile rușinoase anterioare, legăturile barbariei i-au împărțit pe oameni, fiecare, străduindu-se să-i facă mai puțin dureroase pentru el însuși, nu s-a preocupat deloc de ceilalți. Cu ce ochi, deci, a privit mulțimea egoistă la acea ființă rară care părea uneori să proclame idei care vizează fericirea întregii societăți? Virtuți patriotice, sentimente de umanitate, devotament nemărginit pentru o cauză comună, toate acestea erau considerate un delir periculos generat de un spirit inovator. Lanțurile despotismului, puterea prejudecăților dominau gândul în sine!.. Era considerat o crimă să îndrăznești să cugete la o serie de întrebări!.. Dar vraja a fost ruptă. Mulțimea celor omorâți și a sclavilor s-a transformat în copii liberi ai unei singure familii, iar de acum încolo toți se consideră obligați să muncească numai pentru binele mării comunități. Influențat de acest spirit de libertate,

826

ridicând sufletele oamenilor, sub influența unei eliberări complete de fricile lași care au ucis curajul celor mai mulți dintre noi și au poluat sufletul, am dat dovadă de un mare curaj, fără îndoială lăudabil, amintindu-ne de principiile care nu le vor plăcea deloc oamenilor răsfățați. . Dar ne-am propus să lucrăm pentru cei mai bine intenționați și dacă, așa cum se poate crede acum, în epoca noastră, care anunță un viitor strălucit, acești oameni dau dovadă de fermitate, se vor îndepărta ca un pârâu turbulent atât de mic. bandă de tirani ticăloși care vor încerca să reziste implementării planurilor lor binefăcătoare de guvernare înțeleaptă.

Statul trebuie să aibă mijloacele pentru a-și îndeplini toate funcțiile și pentru a-și acoperi toate cheltuielile - acesta este un adevăr de netăgăduit. Toți oamenii ar trebui să contribuie la aceste cheltuieli în funcție de avere. Acesta este, de asemenea, un adevăr etern și atât de evident încât nu se poate decât să se întrebe cum, pentru atât de mult timp, unii au putut să mențină obiceiuri complet opuse, în timp ce alții au tolerat-o cu blândețe. Orice alta stoarcere de bunuri imobile, cu excepția celei care este destinată acoperirii cheltuielilor societății, constituie o asuprire criminală: acest adevăr este la fel de evident*. În încercarea de a dovedi corectitudinea acestor mari principii, am răspândit doar idei care au pătruns deja sub diferite forme în scrierile multor publiciști; dar acesta a fost doar un preludiv, necesar pentru a facilita atingerea scopului final al muncii noastre. Apoi a fost necesar să ne dezvoltăm ideea în detaliu și cuprinzător, să prezentăm dovezile care susțin mijloacele pe care le-am propus pentru realizarea planului propus. Nu am pretins că ne convingem cititorii doar prin raționament; ni s-a părut că mai degrabă i-am atrage prin exemple clare. După ce am proclamat în titlul nostru crearea unui „Cadastru Permanent”, am oferit cititorului nu o colecție de prescripții, așa cum se face de obicei în lucrările elementare, ci un model și mecanism de funcționare a unui cadastru autentic, folosind exemplul precis. aplicare în toate părțile principale astfel încât să poată

* Pe baza acestor principii, nu am încercat, ca alții, să calculăm ce sume pot fi încasate pe întreg teritoriul francez și cât va cădea fiecare contribuabil pe plan. Nu poți construi fără fundații solide.

Autorii unor astfel de operațiuni speculative, bazate pe date aproximative și folosind presupuneri simple, erau obligați, așa cum am spus deja, să cadă în eroare. Ne-am concentrat exclusiv pe prezentarea metodelor de realizare a planului nostru, care singure pot da rezultate sigure. Pe de altă parte, este incontestabil că economia de mijloace, îmbunătățirile promise, reducerea costului de colectare a impozitelor și distribuirea egală a acestora între toate tipurile de proprietate, toate acestea vor permite națiunii să-și acopere mai mult cheltuielile. cu ușurință decât înainte de a fi luate toate aceste măsuri juste.

327

serveșc drept ghid de încredere pentru cei cărora li se va încredința implementarea practică a acestui caz.

Să subliniem pe scurt principalele avantaje care rezultă din aplicarea metodelor noastre.

1. Aranjamentul cel mai corect, deoarece prin metodele noastre este complet exclusă posibilitatea ca oricare dintre contribuabili de a se sustrage de la participarea la plata taxelor care corespund exact mijloacelor sale.
2. Viteză de execuție incomparabilă datorită faptului că: a) cea mai mare parte a lucrării constă în întocmirea de planuri și desene care să transmită obiectele mult mai clar, și de asemenea mult mai scurte și mai simple decât în descrierile verbale; și b) propunem pentru îndeplinirea acestor planuri metoda nou descoperită, cea mai sigură și mai rapidă posibilă, măsurarea tuturor distanțelor din vedere de pasăre.
3. Reducerea cheltuielilor datorită accelerării tocmai menționate, pentru ca toată lumea știe ca cu cât sunt necesare mai puține ocoliri pentru atingerea unui anumit obiectiv, cu atât costurile vor fi mai mici.
4. Economii de costuri, care se realizează datorită faptului că cadastrului i se dă un caracter permanent. Se vede cât de puțină cheltuială și cât de puțină muncă este necesară pentru a obține acest rezultat remarcabil, căci orice modificări ar putea interveni în statutul de proprietate al contribuabilului, în terenul acestuia sau în orice altă proprietate, este posibil, fără a se șterge precedentul. intrările , cu mare ușurință și în cel mai precis mod, reflectă noua sa poziție și determină cât ar trebui să plătească acum. Acest mod de a face cadastrul permanent este, fără îndoială, foarte esențial. Fără aceasta, încălcările justiției sunt inevitabile. Repetăm încă o dată că diverse încercări de introducere a cadastrului au eșuat constant tocmai pentru că această metodă era necunoscută. De remarcat, de asemenea, că ar fi imposibilă aplicarea acestei metode, stabilind progresul implementării cadastrului doar printr-o descriere verbală. Defalcarea desenului propus de noi cu numerotarea fiecărei părți este singura modalitate de implementare a acestei metode *.

• Regretăm că trebuie să facem aici o remarcă neplăcută, și anume că obiectiile mărunte vin uneori de la presupuse persoane de seamă. Unii dintre aceștia, după citirea planului nostru, au declarat marele

inconvenient că acest plan presupune lăsarea unor goluri mari pentru implementarea permanenței și că aceasta ar transforma cadastrul într-un volum foarte voluminos și ar necesita cheltuirea unei cantități uriașe de hârtie. Facem apel la oameni rezonabili și onesti cu întrebarea dacă este necesar să se prefere aceasta plata anuală a unor sume mari nenumaratelor angajate pentru copierea listelor de taxe din anul precedent, realizate de către

328

5. Economii create prin livrarea veniturilor fiscale direct la Trezoreria Statului, fără niciun cost suplimentar. Toți din regat cer în unanimitate instituirea unei ordini care să asigure un astfel de rezultat, căci altfel va fi inevitabil necesar să se ceară duble impozite de la cetățeni pentru a acoperi costurile de colectare a acestora.

6. Economii cauzate de reducerea taxelor cu aceeași ordine de încasare. Acest paragraf este o continuare a celui precedent și este asociat cu o reducere a costurilor de colectare. În special, aici avem în vedere abolirea pentru totdeauna a restricțiilor care subminează comerțul și distrugerea sistemului dezastruos de taxe la sare și impozite indirecte. Ce rezultate benefice va aduce desființarea acestor instituții extorsionate, care, prin restrângerea circulației, ruinează orașele fără a îmbogăți vistieria! Comerț mai liber, agricultură mai puțin împovărată... Se știe că aceste două ramuri de producție sunt nervii principali ai organismului politic, că își acordă asistență reciprocă și că dacă nu există un acord complet între izvoarele care le mișcă, atunci nu poate exista ascensiune și succes național. Sarea este o necesitate cu care natura le-a oferit copiilor ei chiar mai generos decât alte daruri, sarea este un produs la fel de util animalelor, cât și oamenilor, fiind ușor accesibilă, le va permite oamenilor să ofere o parte din ea animalelor și, în consecință, să crească mărimea și îmbunătățirea calității animalelor. Acest lucru va crește cantitatea și va îmbunătăți calitatea cărnii. Va fi mai mult gunoi de grajd pentru gunoi de grajd, mai multe piei, mai multă lână de mai bună calitate. Acest lucru va permite manufacturii noastre să concureze cu manufacturile străine și, prin promovarea prosperității comerțului nostru, să transforme comerțul cu vecinii noștri în avantajul lor și să nu le permită să transforme comerțul cu noi în avantajul lor.

Pentru a atinge mai bine aceste scopuri, ar fi necesar să adăugăm raționamentului nostru o propunere de oprire a acțiunilor pernicioase la care sunt supuse pășunile noastre. Acum toată lumea recunoaște că această mișcare politică pretins subtilă a fost complet nerezonabilă și prost concepută. Dorind să extindă suprafața de teren arabil fără măsură, au început să arate peste tot. Ce ziceti

fără să ținem cont de modificările care au avut loc și, în consecință, cu inevitabila admitere a nedreptăților, care se înmulțesc din ce în ce mai mult pe măsură ce ne îndepărtăm de momentul întocmirii listei de taxe. Nu există nicio îndoială că o astfel de metodă eronată și abuzivă face ca obiecțiile avocaților noștri ai economisirii hârtiei să fie complet nefondate. Căci dacă în fiecare an registrele fiscale sunt întocmite din nou, atunci într-o perioadă destul de scurtă de timp va

fi nevoie de atâta hârtie cât este nevoie de un singur timp pentru ca cadastrul să fie permanent.

329

plecat? Pământurile rele astfel crescute erau odinioară pășunate pentru animale, care aduceau mult gunoi de grajd pentru a fertiliza pământurile bune. Dar din moment ce nu erau pășuni, au dispărut și vitele. Nici pământurile bune, nici cele rele nu se mai îngrășează. Pentru a strânge ceva din aceste pământuri sterpe trebuia adusă acolo măcar acea cantitate mică de gunoi de grajd, care se obținea din hrănirea vitelor cu paie din pământurile bune. Pământurile bune și-au pierdut îngrășământul. Mai mult, s-au uscat în așa măsură încât solul lor a devenit aproape la fel de rău ca solul depozitelor ridicate și a egalat valoarea lor. Fermierul a fost distrus. S-a convins, prea târziu, că fără pășuni nu există vite, fără vite nu există îngrășământ, fără îngrășământ nu există venituri, iar fără venituri nu este puțin confort în a deține terenuri întinse care promet să se transforme în pustii sterpe.

7. Posibilitatea de a obține în permanență informații exacte despre situația Franței, care până acum nu era disponibilă: date sigure asupra suprafeței sale totale, populație, avere totală, consum, resurse; despre suprafața, calitatea și productivitatea solului din fiecare provincie, fiecare district, fiecare comunitate, fiecare canton, fiecare bucată de pământ; despre ceea ce se produce în fiecare localitate, despre valoarea fiecărei proprietăți private; despre starea comerțului, manufacturii, tot felul de meșteșuguri și toate profesiile liberale; privind aplicarea legilor; în general despre tot ceea ce interesează atât toți cetățenii, cât și administrația de stat – acestea sunt diferitele rezultate care vor fi obținute.

8. Posibilitatea de a prezenta în orice moment o descriere istorică a fiecărei părți a proprietății cu indicarea exactă a datei. Va fi așadar o sursă valoroasă în care toți cetățenii pot face întrebări, spre deosebire de toate celelalte surse care au existat în momente diferite; va fi, de asemenea, un rezumat general al detaliilor diverselor moșii* și un memorial cel mai adaptat pentru a facilita căutarea informațiilor despre datele acordurilor, despre ordinea succesiunii, despre starea diferitelor părți ale imobilului, precum cum s-au împărțit în timpuri diferite, etc., etc., ceea ce va împiedica aproape toate procesele care apar de obicei în legătură cu problema proprietății.

9. Capacitatea de a asigura participarea tuturor cetățenilor la rambursarea datoriei publice în cea mai strictă concordanță cu dimensiunea

Așa cum metoda de alcătuire a dicționarelor face posibilă, datorită construcției alfabetică, găsirea instantanee a expresiei asupra căreia se concentrează gândul, metoda noastră de cadastru, datorită construcției geometrice, face posibilă găsirea la fel de ușor a proprietății pentru care am cauta informații.

330

stările lor. Aceasta este o consecință firească a metodei declarate de repartizare echitabilă a taxelor anuale.

10. Capacitatea de a micșora sau crește în mod rezonabil ponderea fiecărui contribuabil fără nicio modificare a metodelor de menținere a cadastrului în conformitate cu scăderea sau creșterea nevoilor guvernului. Acest punct este, de asemenea, un corolar al principiului enunțat anterior; punerea în aplicare a acestui punct este facilitată de folosirea unui mijloc auxiliar - livrea impozabilă, despre care am vorbit mai sus²⁰. Acest lucru face posibilă găsirea în cazurile care necesită cheltuieli extraordinare, cum ar fi în caz de război, fonduri complet pregătite și astfel încât fiecare să participe la furnizarea acestora într-o sumă proporțională cu starea lor.

11. Posibilitatea de a elimina pentru totdeauna nevoia de împrumuturi, care stau la baza hype-ului, și, astfel, de a pune capăt acestuia din urmă. Atâta vreme cât doar cea mai săracă parte a populației regatului plătea cea mai mare parte a impozitelor, era necesar, ori de câte ori statul avea nevoie de fonduri suplimentare, să recurgă la măsurile extreme ruinătoare - împrumuturile. Dar dacă toată lumea împarte serviciul proporțional cu mijloacele sale, atunci creșterea trebuie să fie foarte mare pentru a fi sensibilă la fiecare contribuabil, mai ales într-o țară precum Franța, care este suficient de bogată pentru a oferi cu ușurință fonduri pentru a acoperi cheltuielile guvernului său.

Acestea sunt principalele avantaje ale metodei noastre. Ele pot fi judecate mai precis dacă studiem cu atenție diferitele descrieri ale acestuia pe care le oferim și, de asemenea, acordăm atenție conexiunii reciproce dintre părțile individuale ale mecanismului, a cărei construcție am explicat-o și am arătat-o. Dorim să subliniem că am atins pe deplin obiectivul principal pe care ni l-am propus: să oferim cele mai sigure, rapide și mai economice modalități de a oferi guvernului resurse suficiente în orice moment și în orice împrejurare și pentru a stabili pentru totdeauna cele mai bune distribuiri echitabile a impozitelor pentru fiecare cetățean în strictă conformitate cu proprietatea sa.

Sfârșit

[PROIECT DE PETIȚIE PRIVIND TAXA]

Roy, 29-30 noiembrie 1789

La adunarea sindicilor, membrii municipiului și locuitorii parohiei Aury-le-Grand, convocați ca de obicei prin sunetul de clopote... 1789 pentru a lua în considerare metoda de întocmire a unei liste suplimentare de taxabile, care, în în conformitate cu prevederile decretului Adunării Naționale din 26 septembrie a acestui an , care se întocmește în fiecare comitet pentru ultimele șase luni ale anului 1789 pentru recuperarea din proprietatea fostelor impozite ordinare și directe privilegiate, cu excepția a douăzeci. ,

unul dintre locuitori s-a ridicat și a spus: „Într-adevăr, pentru a fi corect, poate că există o considerație de luat în considerare. În repartizarea celor douăzeci, s-ar fi putut întâmpla diverse cazuri

căroră li se aplică următoarea ipoteză. Două părți de pădure, în toate privințele egale ca valoare, aparțin a doi proprietari, care, pentru că veniturile din posesiunile lor sunt egale, se impozitează cu douăzeci în sume egale, pe baza unei estimări aproximative a veniturilor.

Domnilor, problema pe care o discutăm este cea a tuturor contribuabililor din regat. Ar trebui să fim inspirați să rezistăm invențiilor guvernamentale și înșelăciunilor aristocrației provinciale prin exemplul recent dat de provincia Champagne, ale cărei plângeri au devenit prilejul adoptării de către Adunarea Națională a unui decret din 28 noiembrie, care prevedea tocmai soluția întrebării noastre, dar numai din ianuarie 1790. Acest decret prevede că articolul 2...*

Pentru dumneavoastră, domnilor, este, fără îndoială, clar că aceleași reguli ar trebui urmate la alcătuirea unei liste suplimentare pentru ultimele șase luni ale anului 1789 și ar fi o greșeală să încercați să puneți la îndoială acest lucru.

Problema este în discuție.

Adunarea mai sus menționată a sindicilor, ai municipiului și a locuitorilor parohiei Ori, după deliberare, a hotărât:

că, în conformitate cu decretul Adunării Naționale din 26 septembrie a acestui an, și nerespectând

* Treceți în original.

332

clamă din 11 octombrie a aceluiași an, precum și așa-zisa instrucție a adunării provinciale a alegătorilor din Picardia, precum și în conformitate cu decretul Adunării Naționale din 28 noiembrie a aceluiași an, în parohia Ori. numită mai sus, întocmirea unei liste suplimentare a proprietăților foștilor privilegiați pentru ultimele șase luni ale anului 1789, și aceasta este numai în spiritul decretelor menționate ale Adunării Naționale;

că în titlul listei adiționale menționate vor fi menționate aceste cuvinte despre conformitatea acestora cu astfel de decrete și despre nerespectarea unor astfel de acte considerate neavând forță juridică;

și ca deputatii neamului să fie trimise, fie numai de parohia Ori, fie de asociație, cuprinzând multe alte parohii care i se vor alătura, adresa cuprinzând aprobarea tuturor decretelor adunării. Procesul-verbal al prezentei discuții va fi atașat acestei adrese ca dovadă a zelului manifestat de parohii în a supraveghea executarea lor, în ciuda tuturor eforturilor, pentru a împiedica acțiunile celor care simpatizează cu binele comun.

Cu toate acestea, oamenii încă insistă să înceapă doar cu listele pentru 1790...*

[PROIECT DE PETIȚIE LA ADUNAREA NAȚIONALĂ]

Rua, noiembrie 1789

Lord! Întreaga lume aplaudă decretele tale. Franța îi primește cu admirație și este surprinsă de fericirea ei. Văzând cum de pretutindeni locuitorii țării noastre se grăbesc să vă transmită mii de mesaje de mulțumire, suntem dornici să ne exprimăm și sentimentele. Dar nu am vrut să urmărim doar eticheta și moda și am așteptat o oportunitate să o facem într-un mod util.

Acum avem multe ocazii, dar ne vom concentra doar pe trei principale, pentru a nu întârzia prea mult o întâlnire reticentă în a petrece timp pe întrebări care nu privesc bunăstarea tuturor locuitorilor statului.

Aici trebuie să facem o rezervare binecunoscută. Nu facem apel la înalta adunare în legătură cu niciun interes privat. Întrebările ridicate în această petiție pot furniza material pentru mai multe decrete de care Franța ar putea avea nevoie urgentă.

În cele trei părți care alcătuiesc această petiție, vom avea în vedere următoarele întrebări: 1) despre listele fiscale suplimentare întocmite pentru impozitarea persoanelor din fostele clase privilegiate; 2) privind înlocuirea taxei de sare; 3) despre dezastrele asociate cu cerșitul, care

Aici se termină manuscrisul.

333

ritmul de temut în iarna viitoare și modalități de a le atenua oarecum. Vom încerca să prezentăm succint toate aceste trei întrebări.

1. Pe listele fiscale suplimentare întocmite pentru impozitarea persoanelor din fostele moșii privilegiate

Începând să întocmim petiția noastră, am aflat cu mare satisfacție că provincia Champagne, care rezistă și la invențiile guvernului și la viclenia aristocrației provinciale, s-a adresat la dumneavoastră cu declarații care au dat naștere adoptării în cadrul unei ședințe. la 28 noiembrie a unui decret care conține o decizie asupra unei chestiuni analoge cu a noastră, deoarece prevede că articolul 2 ...*

Dar, domnilor, anumite articole din acest decret provoacă și o oarecare îngrijorare; ne referim la un fel de aprobare data de sedinta propunerii ca in raport cu contribuabilii neprivilegiati, intrucat acestia sunt impozitati cu tal-fi din imobilul de la locul de domiciliu, iar chiriarii lor platesc tal-fi din terenul inchiriat la amplasarea proprietății, să se introducă o nouă ordine abia în 1790, pentru a nu altera listele deja întocmite și a nu întârzia perceperea impozitului.

Lord! Toată lumea știe că oamenii care sunt interesați de abuz își consideră cazul câștigat dacă reușesc să câștige timp. Mai mult , întrucât se recunoaște că încasarea impozitului la locul de reședință este o practică ilegală, atunci aceasta ar trebui interzisă în general în raport cu toate categoriile de contribuabili, interzisă imediat pentru a începe să se bucure de avantajele unei alte proceduri de colectare. cât mai repede posibil. Prin urmare, cerem cu voce tare

această interdicție în numele tuturor fraților noștri din toate provinciile. Suntem încrezători că ne vor sprijini, pentru că acționăm în numele binelui comun. De asemenea, am dori să fie clarificat dacă decretul acoperă ultimele șase luni ale anului 1789, ceea ce pare îndoielnic; acest lucru se vede din felul în care deputații de Champagne au înțeles acest decret, care au considerat că acesta poate fi aplicat doar pentru anul 1790.

Și totuși ar fi foarte important ca ea să fie aplicată ultimelor șase luni ale anului 1789, dacă luăm în considerare dificultățile care altfel ar apărea, așa cum am explicat deja cu privire la repartizarea prescrisă pentru 1790. Și mai ales când te gândești că diferența dintre ordinea stabilită pentru ultimele șase luni ale anului 1789 și pentru anul 1790 va face necesar să se facă de două ori munca de întocmire a listelor, iar aceasta este o cheltuială suplimentară, din

* Treceți în original.

334

pe care aș vrea să salvez poporul. Adăugăm la aceasta cererea noastră de a respinge principiile false ale așa-zisei Adunări Electorale Picardie referitoare la terenurile neprofitabile și cheresteaua mare.

2. Despre înlocuirea taxei de sare

Convinși de imposibilitatea restabilirii acestui impozit dăunător în Picardia, deputații acelei provincii au constatat părerea alegătorilor lor cu privire la proiectul de a da guvernului un milion, pentru a compensa aproximativ deficitul din vistieria statului, proporțional cu ce ar putea da provincia în temeiul acestui articol, neincluzând aici cheltuielile pentru întreținerea administrației fiscale. Aparent, mărimea acestei sume ca înlocuitor al taxei nu ridică obiecții, dar apar dificultăți în problema repartizării acesteia. Membrii vechilor municipalități și administrații par să fi format o coaliție cu scopul de a transfera cea mai mare parte a acestei rambursări către acei contribuabili care anterior erau numiți neprivilegiați și, astfel, să permită privilegiilor să existe din nou. Dorind să seducă poporul, ei au propus să împartă acest milion în felul următor: 600.000 de livre pentru sare, conform listelor de taxe din 1788, și 400.000 de livre pentru tutun, conform celor douăzeci de liste, astfel încât, pe de o parte, un impozit de 600.000 livres repartizat pe cap de locuitor între toată Picardia fără a ține seama de componența familiei, iar pe de altă parte, un impozit de 400.000 livre, impus, nu se știe de ce, doar unor fermieri.

Cu toții suntem de acord că, dintre toate taxele, povara impozitelor pe tutun și sare a fost distribuită cel mai îngrozitor. Să cunoască bine baza ...* a populației. Ultima remarcă pare să merite o atenție specială.

Toate parohiile chestionate despre repartizarea menționată mai sus sunt conștiente că a accepta metoda propusă de colectare înseamnă a reînvia vechile abuzuri. La rândul lor, proprietarii terenurilor s-au opus intenției de a le încredința exclusiv rambursarea taxei pe tutun, deși nu se dovedește în niciun caz că ei singuri îl consumă. Este clar

pentru toată lumea că trebuie găsită o altă modalitate de distribuire. Unii au crezut că ar fi necesară stabilirea mai multor categorii de contribuabili: dar câți să fie? Este posibil să se reducă diferențele în statutul de proprietate al cetățenilor la 4-5 categorii? Dacă principiul împărțirii pe categorii poate fi aplicat repartizării impozitului pe sare, ar trebui să fie aplicat și repartizării tuturor celorlalte taxe?

* Treceți în original.

335

Â dacă se consideră că acest lucru va atrage consecințe prea periculoase, atunci aceleași consecințe vor apărea dacă acest principiu va fi aplicat impozitului pe sare.

Alții credeau că numărul de coșuri din case este un semn suficient pentru a determina resursele bănești ale fiecărui cetățean. Prin urmare, ei și-au propus să se procedeze de la această bază atunci când se realizează aspectul menționat. Acest sistem a fost infirmat prin exemple care se găsesc peste tot.

În cele din urmă, s-a mai sugerat ca, ca modalitate cea mai justă de înlocuire a celor 400.000 de livre primite din taxa pe tutun, să fie întocmită o listă a consumatorilor acestui produs pentru a-i percepe singuri cu plata acestei sume.

Cu toate acestea, toți cei care au propus aceste diverse sisteme au văzut sarea și tutunul doar ca simple mărfuri despre care credeau că ar trebui plătite de cei care le consumă. Nu au înțeles că aceste articole sunt mărfuri care au preț doar atunci când sunt la primul lor proprietar, cel care le extrage. În mâinile lui sunt, desigur, mărfuri pentru care fiecare trebuie să plătească în funcție de cât consumă. Dar când trezoreria crește semnificativ prețul, atunci acesta nu mai este prețul unei mărfuri, ci o taxă și, așa cum se spune peste tot, o taxă este dăunătoare dacă este impusă asupra unor necesități esențiale. Dar, domnilor, întrucât conform decretului dumneavoastră din ... * toate taxele din Franța trebuie plătite de toți francezii proporțional cu mijloacele lor, impozitul care va fi introdus în locul impozitului pe sare ar trebui perceput în conformitate cu prevederile generale. procedură. Acest ordin va fi creat de la sine, când impozitul unic le va înlocui pe toate celelalte. Nu este nimic mai ușor decât să grăbești acest rezultat prin repartizarea plății sumei care urmează să înlocuiască taxa pe sare, în așa fel încât fiecare să plătească proporțional cu suma taxei de votare pe care o plătește, sau orice altă taxă care, în opinia generală, se distribuie în cea mai bună concordanță cu capacitatea contribuabililor. Îndrăznim, domnilor, să vă cerem să dați un decret conform dorințelor provinciilor care au propus înlocuirea în cauză.

3. Despre dezastrele legate de cerșetorie, de care ar trebui de temut în iarna care vine și despre modalitățile de a le atenua oarecum.

Un dezastru crud a lovit și îi bântuie pe locuitorii satelor și orașelor din ce în ce mai puternic decât oricând. Nu este greu de înțeles motivele unei astfel de nenorociri. Raritatea speciei

contribuie la tulburarea care este inevitabilă în astfel de circumstanțe. Declinul comerțului, inactivitatea fabricilor, aproape jumătate

* Treceți în original.

336

Încetarea bruscă a tuturor felurilor de muncă în care erau angajați diferite feluri de muncitori, diferitele șocuri care au crescut numărul șomerilor, creșterea prețului cerealelor, care a intrat în extremă disparitate cu resursele zilierului, toate aceasta este mai mult decât suficientă pentru a explica cauzele groaznicei foamete care ne apasă. Casta cerșetorilor nu mai este alcătuită din acel număr mic de oameni care s-au uimit de lenevie și au fost obișnuiți din copilărie să folosească mila celorlalți ca sursă de venit. Necazurile și greutatea asociate cu acest mod de viață i-au înstrăinat pe toți cei care aveau un pic de energie, iar numărul de cerșetori a devenit foarte limitat. Era doar un mic detașament de trântori, iar albinele harnice și-au îndurat trista existență. Și acum nori de oameni săraci de pretutindeni asediază ușile altor oameni săraci care nu pot să-i ajute. Ce poate decurge dintr-o astfel de ordine nefericită a lucrurilor? Vai! Experiența fatidică de anul trecut dă prea multe motive pentru temerile noastre cu privire la ceea ce s-ar putea întâmpla anul acesta. Anul trecut, necazurile nu au fost atât de grave ca astăzi. Și între timp, ce s-a întâmplat în Picardia? Atât orășeanul, cât și fermierul erau invadați zilnic de șapte până la opt sute de oameni săraci și, în fața importunității lor, trebuia fie să se întărească dacă el însuși era sărac, fie să cedeze dacă avea mijloace. Astfel, în fiecare zi un orășean putea gestiona 800 de mincinoși, iar un țăran care nu dădea bani, 800 de bucăți de pâine. Mai mult, locuitorul orasului, a cărui siguranță era asigurată de zidurile din jurul său, putea să retina chiar și ajutorul pe care putea să-l acorde saracilor, în timp ce locuitorul de la țară, izolat printre câmpii, era adesea obligat să dea mai mult decât putea. Cine este flămând nu raționează și nu este întotdeauna drept. Dacă fermierii individuali, sătui de numeroasele solicitări adresate lor, au îndrăznit să refuze unii petiționari, au auzit cu regret cum au fost amenințați cu incendierea, iar această amenințare a fost imediat urmată de punerea sa în aplicare.

Pe de altă parte, fermierul, epuizat de împărțirile abundente făcute în timpul zilei, nu era ferit nici noaptea de cererile de a da atâta sumă de bani și atâta pâine. Aceste cerințe trebuiau, de asemenea, îndeplinite. Asemenea cazuri deplorabile încep să se repete, adunarea săracilor devine la fel de îngrozitoare ca înainte, din nou aceleași amenințări, aceleași metode, și se spune că în vecinătatea Amiensului drumurile sunt pline de cerșetori care chiarucid călători.

Aceste atacuri nocturne, de care au suferit mulți fermieri anul trecut, se repetă acum și chiar amenință să devină mai grave; acestea sunt, fără îndoială, acte de disperare a oamenilor care suferă și în niciun caz aparținând săracilor de profesie, despre care am vorbit mai devreme. Probabil că acești oameni săraci sunt muncitori care și-au pierdut locul de muncă sau ale căror câștiguri sunt atât de nesemnificative.

Știm că nu mai sunt suficiente pentru a achiziționa produsele necesare. Astfel de oameni săraci sunt, fără îndoială, cei mai periculoși; este prea greu pentru un om muncitor să fie forțat să-și ceară milă egalului său. Dacă, totuși, sub greutatea nenorocirii, se umilește într-o asemenea măsură, atunci vai de cel care îl alungă! Energia lui anterioară va reapărea și îl va face capabil de orice. Prin urmare, ar fi corect să găsim și să aplici mijloace capabile să salveze de la cerșit o persoană care poate și vrea să muncească. Dacă societatea, în conformitate cu opinia tuturor autorilor noștri cinstiți, ar oferi tuturor oamenilor posibilitatea de a munci pentru a-și asigura mijloacele de existență, ar dori cineva să se aplece la cerșit, mai ales când considerați că ambelor moduri de viață ar primi evaluări adecvate?

Nu ne considerăm capabili să arătăm cum se poate face acest lucru. Dar, după ce ne-am dat motivele care ne fac să ne temem de devastarea produsă de cerșit, vom evidenția câteva mijloace care, credem noi, sunt capabile să atenueze oarecum această calamitate morală.

Fiecare comunitate trebuie să aibă voie să facă un recensământ al săracilor ei, adică al tuturor celor ale căror resurse nu corespund nevoilor lor zilnice; fixează cel puțin cinci suți pe zi pentru fiecare sărac; asigură această plată prin întocmirea unei liste în care va fi inclus fiecare locuitor înstărit, fiecare proprietar de teren de pe teritoriul parohiei, cu indicarea veniturilor pe care le primește din proprietatea sa; după toate acestea, interzice cerșitul. Pentru a spune adevărul, trebuia să vedem cât de complet diferite au fost folosite mijloace. Egoiștii nemilos au vrut ca oamenii să moară de foame și să fie în continuare calmi. Este imposibil. Mai întâi trebuie să dăm acestor oameni pâine, iar apoi le putem cere pacea. Este adevărat că o societate care este obligată să asigure mijloacele de subzistență pentru toți cei pe care îi include în componența sa nu poate conta pe liniște dacă nu își îndeplinește această datorie primară și nu este firesc ca natura umană să rămână pasivă și indiferent, murind în chinurile crude ale lipsei, apoi ca ochiul vede bogății uriașe pretutindeni. Dacă societatea este obligată să dea pâine membrilor săi săraci, atunci aceasta este doar o datorie, a cărei plată vrem să o asigurăm.

Într-adevăr, 5 sous pe zi nu sunt de ajuns pentru a oferi unui om sărac un mijloc de trai, dar combinat cu alte venituri mici din munca sa harnică, acest lucru poate fi suficient.

Metoda pe care o propunem va face posibilă stabilirea cine este cu adevărat sărac; iar cei care nu sunt în esență astfel nu vor putea să mănânce ceea ce este destinat altora. Astfel, săracii nu vor deranja pe alți săraci în fiecare zi, fermierii nu vor fi în mod constant obosiți, deranjați,

fi atacat și chiar forțat să dea mai mult decât are. În cele din urmă, în acest fel, poate, se va putea elimina sursa multor nenorociri care amenință satul.

Acestea, domnilor, sunt cererile noastre. Vi le prezentăm în speranța că le veți acorda atenție, precum și la tot ceea ce este marcat cu pecetea bunătații. V-am spus deja că vă admirăm decretele, le subscriem, vă felicităm pentru ele. Intenționăm să acționăm în mod constant ca avocații lor înfocați. În zadar vor încerca susținătorii ligii inamice să denatureze sau să restrângă aceste decrete, pentru a le ascunde adevăratul sens de la popor. Cu cât acești bărbați vicleni vor fi mai deștepți în căutarea succesului, cu atât ne va fi mai plăcut să le zădărniciim mașinațiile. Pentru a face acest lucru, va fi suficient să ne întoarcem către sufletele și inimile francezilor - concetățenii noștri. Fiecare enorias patriot va înțelege că trebuie să aibă grija să pastreze constituția națională și să se asigure că nu i se face nicio pagubă.

Avem onoarea să rămânem cu profund respect

Locuitori ai provinciei (nume) Locuitori ai provinciei (») Locuitori ai provinciei (»)

NOTIFICARE 21

În prezent, când părerile ciudate ale majorității lorzilor i-au determinat să decidă suspendarea lucrărilor de întocmire a inventarelor proprietăților lor și demiterea faudiștilor și arhiviștilor lor, unul dintre aceștia din urmă, M. Babeuf, oferă încă serviciile sale în această calitate către domnii feudelor și domnilor. Și pentru a justifica faptul că în prezent asemenea lucrări sunt mai utile ca niciodată, va expune câteva considerații pentru a da o apreciere corectă a decretului de proclamare a desființării sistemului feudal.

În primul rând, această presupusă anulare este indisolubil legată de condiția de răscumpărare; pentru a obține această răscumpărare de la toți cei care sunt obligați să o plătească, este necesar ca cuantumul datoriei fiecăruia dintre ei să fie stabilit cu exactitate conform actelor, astfel încât domnul să aibă posibilitatea să declare fiecăruia dintre vasalii săi. sau cenzori: îmi datorezi atât de mult și iată dovada acestui lucru. Pentru aceasta este necesară munca unui fevdist, este necesară prezentarea unor documente, cu atât mai clare și incontestabile, cu cât debitorii se vor considera fără îndoială îndreptățiți să ceară o justificare exactă a creanțelor care le vor fi prezentate.

În al doilea rând, răscumpărarea sau plata poate fi făcută doar pentru o perioadă destul de lungă. La început, doar câțiva proprietari vor putea profita de această oportunitate.

339

puterea, iar toți micii proprietari care alcătuiesc majoritatea plătitorilor din domnii, poate, nu vor plăti totul în 100 de ani. Între timp, inventarele și administrarea domnișoară obișnuită vor mai fi necesare pentru păstrarea drepturilor feudale asupra acestor obiecte și cu atât mai necesare pentru a strânge și pune în ordine toate documentele, cu cât va fi necesar să se țină o contabilitate exactă și detaliată a taxelor răscumpărate și taxele încă supuse răscumpărării.

Și iată considerentele din care reiese clar că pentru multă vreme răscumpărarea drepturilor semniale va fi greu de realizat. Prețul plătit pentru un arpan de pământ este de șase franci pe an. Presupunând că răscumpărarea se face la rata de 30 de franci din răscumpărare pe francul de calificare, aceasta va fi de 180 de franci. La aceasta trebuie adăugată și răscumpărarea dreptului de datorie al semnului asupra bunurilor moștenite sau vândute. Conform calculelor fiabile, acesta va fi, de asemenea, de cel puțin 20%. Recunosc ca arpanul nostru este evaluat la 900 de franci. Se impune, așadar, să se adauge 180 de franci la cei 180 de franci pentru răscumpărarea calificării, în total, pentru răscumpărarea drepturilor de domnie și calificarea dintr-o parcelă în valoare de 900 de franci, se cer 360 de franci. Aceasta este mai mult de o treime din valoarea sa.

Dacă acest complot ar fi făcut parte dintr-un fief, suma răscumpărării ar fi și mai mare.

Pentru a putea determina cuantumul plăților către mari domni, pentru a determina suprafața terenurilor dependente de aceștia și, în consecință, pentru a determina îndatoririle care le revin, vasalii lor vor trebui din nou să recurgă la serviciile feudiștilor. Munca acestora din urmă asupra domeniilor este și mai profitabilă pentru domnii decât cea care se referă la pământurile dependente de ei, indiferent de eventualele răsturnări ale regimului feudal.

Cu atât mai puțin ar trebui să neglijăm activitățile acelor teudiști care îmbină această meserie cu meseria de arhivist. Este încă important și util să păstrăm în ordine corespunzătoare documentele arhivelor seniori. Acest lucru obține claritate, oferind: 1) capacitatea de a afla cu ușurință tot ceea ce privește posesiunile unei anumite familii nobile și 2) modalități de a evita cu succes multe procese ruinătoare.

Acestea sunt principalele considerații, care arată că mulți domni au acționat foarte necugetat, oprind munca pe care o începuseră asupra inventarelor și arhivelor și că în zadar se temeau de decretul Adunării Naționale privind regimul feudal, deoarece acest decret nu va fi atât de dăunător pentru ei așa cum cred mulți oameni.

340

[RĂSPUNS CĂTRE PROCURORI] ♦

... că nici în vechea ordine astfel de oameni nu puteau fi considerați periculoși, mai ales dacă nu erau în măsură să se amestece în vreo acțiune a administrației, iar acest lucru nu era deloc greu de prevenit celor de la putere; astfel de oameni erau considerați periculoși doar dacă își răspândeau opiniile.

Marele interes pentru apărarea domnului Babeuf 22 nu permite, nici măcar din modestie, să tacă despre faptul că el aparține numărului acelor distruși al căror curaj și incoruptibilitate nu au suportat bine anumite principii a ceea ce se numește politică umană, deși aceasta merită un nume mai rău. Este necesar ca acesta să explice cum și de ce, în ordinea care a precedat revoluția, a fost tratat în Rua ca o persoană neplăcută pe care această politică dezgustătoare cerea să fie

distrusă și de ce, în noua ordine constituțională, a fost considerat un intolerabil. persoană care avea absolut nevoie să fie distrusă.

M. Babeuf avea doar 22 de ani când, după căsătorie, s-a stabilit în Rua și s-a stabilit acolo ca arhivar fevdista. Aici este necesar să menționăm câteva detalii care ar putea părea ridicole și stupide lăudări dacă nu ar fi importante pentru apărarea lui. Stabilindu-se astfel în oraș, M. Babeuf nu avea nici avere, nici rude, nici patronaj, nici cunoștințe, în general, tot ceea ce creează o anumită poziție unei persoane. Născut într-o familie foarte săracă, a învățat să citească, să scrie și a dobândit unele cunoștințe elementare doar prin abilitățile sale naturale. Autodidact, neavând profesor, cu excepția celui care l-a învățat alfabetul, și-a dobândit totuși o idee despre diferitele științe, care, după cum credea, l-ar putea ajuta să ocupe un loc în viață. Cazul l-a pus în legătură cu genul de activitate care are ca sarcină punerea în ordine a inventarelor și arhivelor superioare. Prin succesul său în această afacere, a devenit cunoscut unora când, la vârsta pe care tocmai am indicat-o, și-a fondat biroul în Rua. Dar asta a fost tot. Tinerețea sa extremă părea un obstacol de netrecut în calea câștigării încrederii care era absolut necesară pentru a-i fi încredințate operațiuni atât de importante în toate privințele precum inventarele și arhivele. A depășit toate obstacolele, iar priceperea cu care s-a ocupat de diferitele sarcini care i-au fost atribuite părea să-i stabilească reputația. Dar niciodată ațipit

♦ În marginea manuscrisului există o epigrafă: „Oamenii din Rua sunt patrioți, aceasta este povestea voastră, posteritatea vă va marca cu cinste numele. Viziri de Rua, iată povestea voastră, în care numele voastre vor fi marcate pentru posteritate.

341

invidia a întunecat în curând liniștea domnului B[abef], pe care a experimentat-o numai datorită studiilor și muncii asidue.

O persoană calmă, care nu se amesteca în nimic, în căutarea constantă de muncă... * Dar curând s-a răspândit un zvon, care a căpătat dimensiuni tot mai mari; și s-a trezit rupt din familia lui și a trebuit să experimenteze toate ororile închisorii și toate greutățile teribile ale urmăririi penale extreme.

Nu cunosc autorii denunțurilor, dar o serie de împrejurări, luate împreună, mă conving că membrii municipiului Rua au acționat în acest rol. Plec de la această presupunere și precizez aceste circumstanțe.

Orașul Rua este centrul unui fel de aristocrație, care și-a păstrat până acum influența cu atât mai bine pentru că nu a întâmpinat niciodată rezistență din partea puterii autocratice pe care și-a însușit-o de mult timp. Acest lucru este ușor de explicat, deoarece în acest mic oraș, dincolo de zidurile cărui trăiesc doar aproximativ 3 mii de oameni, o familie în urmă cu mulți ani a reușit să pună mâna pe toate funcțiile și să-și însușească toate ramurile guvernului. Întrucât ambiția nu cunoaște limite, acest mic grup de patricieni aroganți, nemulțumiți de faptul că au luat în stăpânire cele mai diverse slujbe la care au reușit să se ridice, au dorit să înființeze în micul oraș, guvernul de care și-au însușit, complet. autocrație, astfel încât o

singură lege - voința lor de auto-guvernare. Politica lor a fost aceea de a-și asigura majoritatea, fie prin practici extrem de dure, pe care vechea ordine nu a căutat niciodată să le limiteze, fie prin lingușire, câștigând ipocrit popularitate prin arta insidioasă de a se prezenta în câmpioni ai binelui comun, în timp ce ochiul observator putea nu renunța la observarea, ca ei cauta doar sa-si asigure si sa-si extinda despotismul. Dar pentru a lega orașenii, este suficientă o momeală brută. Prin asemenea manevre cei despre care vorbim și-au atins scopul în Rua. Au creat un popor de sclavi, tăcuți, inactivi, existând doar pentru ei. Dacă mai rămăseseră câțiva oameni care aveau cunoștințe și puteau concura cu familia Bilcock (pentru că era timpul să-i numească), atunci ea avea modalități de a-i pune într-o poziție în așa fel încât să nu aibă de ce să se teamă. Distribuind toate favorurile, acordând posturi secundare celor care o puteau contrazice, ea și-a închis treptat și fără dificultate gura. Totul s-a înclinat în fața arbitrarului acestor conducători puternici, toată lumea le-a fost devotată fără îndoială. Un singur lucru i-ar putea jigni - prestația acelor mândri care neglijează favorurile unor persoane a căror exaltare este cauzată doar de arta monstruoasă... ** M. Babeuf, care și-a îndeplinit întotdeauna îndatoririle cu deplin

* În plus, mai multe straturi nu sunt analizate.

** Mai multe straturi nu sunt analizate.

342

succes și pe care toți concetățenii săi îi considerau folositori societății din cauza profesiei sale, părea că nu ar fi trebuit să-i intereseze, întrucât nu avea nici cea mai mică obligație față de niciunul dintre ei. Nimeni nu trebuie să-i tulbure liniștea. Dar avea o direcție și o strictă puritate morală, ceea ce trebuie menționat, pentru ca, după cum vom vedea, tocmai aceste calități ale sale, atât de laudabile pentru fiecare om cinstit, au creat o ruptură între el și cei care de atunci au continuat. i-a căutat moartea.

Crescut în sărăcie, M. Babeuf avea o atitudine filozofică față de prosperitatea în care trăia acum. El cunoștea toată suferința dureroasă asociată sărăciei, nu le-a uitat niciodată și nu a vrut să renunțe la acele clase în care s-a născut. A preferat inima deschisă și inocența rustică decât politetea urbană înșelătoare care ascunde atât de des duplicitatea și înșelăciunea. Ideea că o persoană „se compromite” asociindu-se cu cineva care are un acru mai puțin i s-a părut legată doar de aroganța umană stupidă, cea mai ridicolă slăbiciune pe care vanitatea a vrut să o ridice într-o virtute socială pentru a crea o trăsătură distinctivă pentru cei. pe care i-au numit „oameni cumsecade”. M. Babeuf s-a purtat ca un moralist, mai presus de asemenea fleacuri. Datorită faptului că a trecut de la sărăcie într-o poziție mai puțin constrânsă, a putut compara diverse condiții de viață cu mai multă acuratețe decât oricine altcineva, deoarece numai experiența personală îți permite să judeci lucrurile cel mai corect.

Reflecțiile l-au condus la o concluzie foarte favorabilă sărăciei, pentru că sunt multe împrejurări în care sufletul bogatului este chinuit de diverse patimi, nedespărțite de condițiile vieții sale, în timp ce sufletul săracului este cel mai adesea în deplină pace. . El a

profitat de orice ocazie pentru a explica oamenilor din această clasă motivele acestei situații, pentru a-i consola și în toate modurile posibile pentru a-i inspira să nu se despartă de clasa lor; spre regretul nostru cel mai profund, o asemenea dorință se naște prea des în utilul și demnul de atenție al lucrătorului, pentru că el este prea atașat de ideea cea mai falsă și dezastruoasă că cea mai înaltă fericire constă în a trăi în lenevie și beatitudine.

În sfârșit, domnul Babeuf nu a găsit relații mai plăcute inimii sale decât cele pe care le putea avea cu oameni din clasele cele mai defavorizate; a găsit în ele rămășițele simplității naturale, încă nerăsfățate de depravarea noastră, și și-a exprimat sincer regretul că nu avea nicio meserie sau bucată de pământ utilă pe care să se poată angaja în cea mai veche și mai nobilă profesie dintre toate - agricultura. .

Acest stoicism, acest fel de virtute austeră care de multe ori ne face să preferați naturalul

343

a sta în fața celui care trăiește în societate, se părea, nu ar trebui să provoace neplăcere vizirilor din Rua, dacă nu știi că naturile despotice sunt tulburate de toate. Unii dintre acești oameni mari, dar foarte limitați, au început să exclame: ei nu vin la Paris cu aceste mici pasiuni civice. Oamenii de acest tip sunt cei mai aroganți; pot deveni foarte periculoase. Ei sunt capabili să submineze toate ideile, deoarece în dorința lor de a ignora cei mari și de a ridica spre cer ceea ce considerăm demn să călcăm în picioare, pot reduce foarte mult respectul cu care ne tratează și pot slăbi influența noastră asupra minții. Ei au exprimat o astfel de judecată și din acel moment moartea domnului Babeuf a fost o concluzie inevitabilă. Sau, cel puțin, s-a hotărât unanim să scape de el cu orice preț.

A început cu faptul că au început să-l numească un filozof ridicol și plictisitor, o persoană cu un sistem de vederi ciudat, un propagandist al sofismelor absurde, un cap neregulat etc. sau să-i aducă în alt mod moartea.

Se știa că toate mijloacele sale de existență erau asigurate de profesia lui și că posibilitatea de a continua o astfel de viață, adică de a fi în permanență virgulă, depindea doar de încrederea publicului pe care a putut să o câștige. Prin urmare, pentru a atinge scopul stabilit, a fost necesar să-l lipsească de această încredere. La început acest lucru nu a funcționat, deoarece dușmanii lui M. Babeuf nu aveau acces la persoanele care foloseau serviciile sale. Totuși, totul a fost făcut pentru a realiza acest lucru. Au folosit toate mijloacele pentru a-l umili pe acela pe care toți, cu mare frenezie, au hotărât să-l urmărească. Talentele sale, onestitatea, tot ceea ce a fost capabil să mențină reputația unui om harnic, au devenit ținta săgeților celei mai josnice și mai negre calomnii. În lipsa oricărui alt pretext, au început să sugereze înlocuirea domnului Babeuf în realizarea diferitelor operațiuni de către persoane care erau complet incapabile și nu aveau nici cea mai mică idee despre relațiile feudale, referindu-se la faptul că este mai bine să se prevadă compatrioții lor decât un străin care a îndrăznit să se stabilească pe teritoriul unde

stăpâneau. Sefii de la Rua, cu o pretenție condamabilă, după părerea lor, de a-l obliga să plătească un omagiu talentelor sale imaginare.

Dar, după cum s-a spus deja, numele de familie patrician al lui Roy a avut prea puțină influență asupra celor care aveau încredere în M. Babeuf și la început a simțit cu greu loviturile perfide care i-au fost aduse în secret. A fost nevoie de o șansă, ale cărei capricii sunt atât de bizare, pentru ca ei să reușească, iar trădarea a triumfat fără niciun pericol pentru cei care au plănuțit-o (căci totul s-a făcut doar atunci când a existat încredere deplină că ceea ce a plănuțit de mult se va împlini). Au apărut cele mai favorabile împrejurări, care 344

i-a ajutat pe foștii instigatori alerti ai răutății împotriva inocenței pasive a unei nevinovăți nebănuite. O persoană care are o direcție, o conștiință calmă și sinceritate nu își asumă înșelăciune în alte persoane; nu este deloc înclinat spre suspiciunea dusă la limită și, în acest caz, era foarte departe de gândul ciudat al intrigilor pregătite de multă vreme, care ar fi trebuit să-l ruineze, deși nu avea ce să-și reproșeze. .

În cele din urmă, au venit împrejurări atât de dezastruoase pentru mine, pentru liniștea mea și atât de favorabile pentru oamenii răutăcioși care îmi doresc rău. Acest lucru s-a întâmplat la sfârșitul anului 1787. Am fost atunci ocupat cu o întreprindere foarte mare - era un inventar al posesiunilor marchizului de Suayekur, situat în 12-15 parohii din apropierea orașului Rua. Ar fi prea lung să spun prin ce mașinații această mare întreprindere, care, după toate presupunerile, a fost să-mi ramburseze toate cheltuielile și să-mi răsplătească munca, m-a făcut să fiu ruinat complet în mai puțin de 15 luni. Este suficient să spunem că toată hoarda de juriști din Roy, slujind lorzii domnului de Soyecourt, pentru care am făcut inventar, a înmulțit numărul dușmanilor mei și iată de ce. Întocmirea unui nou inventar, realizată de un om cinstit, scoate la iveală multe urâciuni, tranzacții ilegale, ascunse și opresiuni dezgustătoare, aduse în mod constant cetățenilor care trăiesc în stăpâniriile aparținând stăpânului lor. Este ușor de ghicit că toți acești slujitori lacomi ai justiției feudale au intrat în furie și s-au unit fără nicio dificultate sub steagul foștilor mei adversari. Din cauza faptului că isprăvile unora au fost expuse, alții au început să se teamă că și ei vor fi compromisi. Slujitorii actuali ai domnului Suayekur i-au înlocuit pe foștii membri ai familiei Bilcock și au fost suficient de sensibili pentru a urma exemplul. Actualii și foștii angajați ai domnului Suayekur erau, de altfel, rude, prieteni, patroni unul altuia. S-au unit în grabă pentru a răzbuna insulta imaginară pe care se presupune că le-am provocat-o tuturor împreună. Întrucât domnul Suaye-kur este o persoană incredibil de slabă și limitată, au reușit cu ușurință să-l convingă că era interesat să oprească întocmirea inventarului. Era un contract care trebuia rupt. Ar fi trebuit să fiu despăgubit pentru daunele suferite. Au început să se dispute nu numai asta, dar a început o dispută chiar și în jurul acelor lucrări care fuseseră deja finalizate de mine. Bilkokov adus în judecată, vol. Curând am fost condamnat de Curtea din Rua, al cărei șef era Bilcock Sr., avocatul regelui Bilcock Jr., avocatul reginei Prevost, vărul ambilor Bilcock, am fost condamnat în curând. După finalizarea celorlalte lucrări ale mele, care au precedat inventarierea bunurilor domnului Soyecourt, am reușit să economisesc de la 7 la 8 mii

de franci: acești bani erau întreaga mea proprietate și timp de 15 luni i-am investit complet.

345

la această întreprindere. Mi-am petrecut tot timpul pe ea și până la momentul calculului am rămas, după toate avansurile distribuite, complet fără niciun mijloc, ceea ce era cunoscut agenților domnului Suaekur, la fel de insidioși ca inamicii mei primordialii răuvoitori care s-au antrenat și i-a încitat. Ei au fost destul de răbdători încât să profite de nevoia mea și să-mi ofere mai puțin de 100 de lei, pentru care mi-au cerut chitanță pentru plata finală, în timp ce eu am prezentat o factură de peste 12 mii de livre și am refuzat orice despăgubire pentru prejudiciul cauzat. . Nevoia urgentă de bani m-a obligat să fiu de acord cu totul. Am refuzat o serie de alte oferte în timpul cât am fost cu Suayekur pentru că mă bazam pe job. M-am trezit fără loc de muncă și fără bani; aproape statura pe care am primit-o abia a fost suficientă pentru a opri toată persecuția la care am fost supus de micii creditori care m-au apăsă cu facturi la instigarea soților Bilcock și a complicilor lor. Cu cea mai mare dificultate mi-am salvat mobila de la acest naufragiu groaznic și este greu de imaginat cu ce regret cei care au contemplat-o m-au văzut reușind să eliberez aceste rămășițe mizerabile.

Dar această ticăloșie uimitoare a fost doar începutul altor persecuții pregătite pentru mine de tiranii la putere, a căror indignare nu s-a împacat cu reținerea unui om care încă părea că vrea să reziste. Zborul meu din acest loc i-ar încânta și măcar pentru o vreme mi-ar asigura liniștea. Dar am fost reținut de considerente legate de sentimente deosebite, a căror prezentare nu vreau să prelungesc acest scurt eseu.

Fără îndoială, toate cele de mai sus a fost necesar de spus, deoarece aceste fapte, după toate probabilitățile, se referă la istoria acuzației mele de infracțiune; Mă voi referi acum la circumstanțele imediat precedente.

A sosit timpul pentru convocarea Statelor Generale. La redactarea ordinului Rua am intervenit și am încercat să introduc în el mai multe articole. În primul rând, am vrut să dau dovada dezinteresului meu complet și să arăt cât de mult urăsc egoismul. În ciuda faptului că am fost teudist, vor crede ei ceea ce mi-am propus în primul rând? Distrugerea moșiilor feudale, răscumpărarea licențelor, distrugerea moștenirii prin vechime. Am justificat necesitatea acestor măsuri politice cu argumente care ar fi trebuit să deruteze pe toți cei care ar încerca să mă infirme. Apoi am propus o modalitate de a înlocui toate tipurile de impozite cu un singur impozit cu repartizarea ei uniformă. Am propus și măsuri pentru introducerea învățământului public. Atotputernicii Bilcock, prezidând solemn adunarea, înconjuțați de toți lingușitorii și slujitorii lor, nu erau în măsură să conteste cu niciun argument semnificația articolelor, a căror includere în ordinea pe care am căutat-o, dar ei ușor

346

mai întâi au fost reținuți, apoi au fost complet eliminați. Răspлата pentru zelul meu, de care eram mândru, a fost doar o atitudine și mai

ostilă față de mine. Atunci cetățenii răi nu au considerat necesar să acționeze pe furis și am observat cu ușurință cum a crescut indignarea în sufletele acestor despoți împotriva plebeului obraznic care îndrăznește să propovăduiască în mod deschis vederi îndreptate spre binele majorității; Am înțeles deja atunci ce comploturi josnice rătăceau în mintea lor criminală împotriva cuiva pe care îl considerau complet viciat de principii democratice – un păcat care părea încă de neiertat la vremea aceea și pentru care antipatrioții se puteau răzbuna în mod deschis. Am înțeles în sfârșit că nu vor căuta mult timp un pretext pentru a duce această răzbunare împotriva mea.

Întorsătura favorabilă pe care a luat-o atunci cauza oamenilor, le-a încurcat oarecum calculele. Dar nu a trecut mult până când a apărut o altă circumstanță care mi-a dat noi drepturi de a fi urât de acești șefi atotputernici. Unul dintre ei, domnul Prevost, consilierul reginei al executorului judecătoresc Roy și vărul celor doi Bilcock, a reușit să fie investit cu înalta funcție de deputat al Statului Trei în Adunarea Națională. Dar, vai! La scurt timp după ce a pornit în marea misiune care i-a fost încredințată, au început să ajungă alegătorilor săi rapoarte ignominioase și, din păcate, complet adevărate despre el. Deputat al celei de-a treia moșii, a vândut cu lașitate celor care se numeau celelalte două moșii; pentru această trădare, a primit o casă liberă și o masă într-un conac aristocratic din Versailles; plin de mândrie la câteva priviri încurajatoare din partea nobililor, s-a îndepărtat fără rușine de colegii săi deputați ai celui de-al treilea stat. Bine cunoscute sunt principiile pe care acest deputat Prevost le-a susținut în timpul celebrei sale întâlniri din sala de bal. Procesul-verbal al acestei memorabile întâlniri, când deputații Statului a Trei, rămași în pace, s-au autoproclamat Adunarea Națională și au jurat, în ciuda tuturor obstacolelor care ar putea apărea, să întemeieze marea clădire a constituției noastre, acest protocol, care a pronunțat o asemenea veste fericită pentru toți francezii buni din Roy, a cufundat orașul într-o supărare profundă. În acest protocol se spunea că a fost semnat de toți deputații statului a treia, cu excepția unuia. Acest om a fost cruțat, și nu i s-a dat numele, dar s-au dat toate semnăturile, lipsea doar semnătura lui Prevost. Numărul alegătorilor a fost, de asemenea, o dovadă. Se poate judeca cum s-au simțit locuitorii orașului Rua din cauza acestei catastrofe, pe care au considerat-o rușinoasă pentru ei înșiși, în timp ce, altfel, dacă adjunctul lor s-a acoperit de glorie, ar considera în mod firesc că o parte din această glorie se extinde asupra lor. Ce va crede Franța despre noi, au spus orășenii, dacă nu vom demonstra că nu împărtășim deloc sentimentele anticiviliste ale deputatului nostru. Să ne lepădăm de el, au exclamat alții, să arătăm că suntem în deznădejde.

847

ne vom rechema pe acest trădător și ne vom oferi să-l înlocuim cu cineva pe care-l considerăm demn să slujească mai bine cauza comună; să nu săvârșim o crimă în fața patriei noastre, lăsând în adunare o viperă, care să o otrăvească cu suflarea ei fetidă.

Așa au spus ei și am fost însărcinat să întocmesc un act prin care să se ceară ca puterile date domnului Prevost să-i fie luate. Dar atotputernicii Bilcock au descoperit tunelul și, cu ajutorul sclavilor lor, promisiunile lor, amenințările lor și orice alte mijloace aflate

în puterea lor, au prevenit lovitura teribilă care, pe bună dreptate, ar fi trebuit să cadă asupra capului vrednicului lor văr. Oamenii din Rua, obisnuiți cu jugul, sunt mai darnici decât ar trebui. Actul specificat nu a fost semnat, iar aceștia au preferat să arate ca niște oameni care salută trădarea vinovaților, în loc să-l trădeze la o pedeapsă binemeritată.

Dar este ușor să-mi imaginez cum a crescut furia Atotputernicului împotriva mea când au aflat că am fost însărcinat să compun acest act zdrobitor și cât de furios era cel împotriva căruia era îndreptat. Să urmărim evenimentele care au avut loc din momentul acestei crize și până la momentul decisiv al răzbunării lor, pentru că detaliile acestor evenimente ne vor ajuta să înțelegem la ce pasiuni joase și mizerabile ajung în orbirea lor oamenii vicioși, capabili să-și asume riscul. A unui nou denunț al unui cetățean cinstit care nu poate acuza decât de acte fără ambiguitate de cel mai pur patriotism.

De la jumătatea lunii iulie până pe 18 octombrie, am trăit fără niciun conflict cu conducătorii autocrați ai orașului Rua din simplul motiv că am petrecut tot acest timp la Paris pentru a publica o lucrare numită „Cadastru permanent”. Nu este inutilă pentru apărarea mea și are de-a face cu chestiuni despre care va trebui să vorbesc în curând și, prin urmare, mă voi opri pe scurt asupra conținutului acestei lucrări. Fundamentarea principiilor impozitării publice, modalitățile corecte de determinare a sumei sale totale, distribuția și colectarea - acesta este scopul său principal. Pe locul doi se află discuțiile despre toate problemele administrației publice care sunt legate de problema principală a impozitelor de stat. Punctul de vedere dezvoltat în această ultimă parte a fost atât de în acord cu opinia generală a acelei părți a națiunii care sacrifică totul de dragul principiilor corecte, încât deciziile constituționale, care au primit cea mai mare aprobare a patrioților, păreau să fie extras în întregime din această carte „Cadastru permanent”. Dar nimeni nu este profet în țara lui. Ținând cont de atitudinea celor care au pus vârful în Rua, cu părerile lor incorrigibil de antipatriotice, este ușor de imaginat că la întoarcere nu am fost încununat de lauri. Faptul că am scris toată cartea în principii democratice și populare a fost doar un motiv nou, foarte semnificativ, de reproșuri din partea aristocrației din Rua.

348

Când m-am întors, s-a dovedit că fosta municipalitate fusese înlocuită de o nouă instituție numită comitet permanent. Nu trebuie să întrebăm cine a fost în fruntea acestui comitet, cine a ocupat primele locuri în el. Poporului nostru atotputernic nu le-a fost dor de ei. Această nouă instituție se deosebea doar prin aceea că a reținut energia cetățenilor, care în primele zile ale tulburărilor din iulie s-au grăbit, ca și în alte părți, să creeze o miliție națională, străduindu-se să o facă activă și utilă. Clica Bilcock a reușit curând să-i suprimă pe acești curajoși locuitori din Rua, care și-au luat în cap să-și arate patriotismul. Ea a făcut totul pentru a împiedica Garda Civilă să-și mențină activitatea. Pentru acest scop condamnat, ea avea cel puțin un mijloc de încredere. Deținând 200 de arme destinate înarmării acestei gărzi patriotice, ea a refuzat cu încăpățănare să le dea, în ciuda solicitărilor repetate ale tuturor cetățenilor. Astfel,

chiar și sub domnia libertății, nefericiții din Rua au fost într-un fel nevoiți să-și apere dușmanii.

În primele zile ale revoluției, comitetul a fost nevoit să convoace mai multe adunări generale ale comunei. Propunerile cu adevărat civice făcute de unii patrioți nu le-au plăcut aristocraților împodobiți cu însemne, în mâinile cărora a căzut atât de nefericit o cauză atât de importantă a poporului. Elocvența insinuantă deosebită a celui mai mare dintre soții Bilcock, susținută de aplauzele sclavilor săi, a ajutat la eliminarea acestor propuneri, insultându-le și ofenzându-le pe autori. Pentru a-i lipsi pe acești curajoși de dorința de a mai îndrăzni o nouă încercare, această clică s-a prefăcut că este un fleac pentru ei să-i dispute și, dacă se demnează să intre într-o ceartă, atunci, respingând cu nerușinare adevăruri folositoare, le bate joc mereu. În același timp. Dar era doar un truc militar care nu putea înșela pe nimeni. Toate aceste solicitări iritante i-au pus totuși pe funcționarii atotputernici într-o poziție dificilă. Intriganții, însă, găsesc întotdeauna o cale de ieșire. Aceștia au luat hotărârea fermă de a nu mai permite adunările generale, în ciuda insistențelor zilnice ale celor mai buni cetățeni, care s-au adunat în numele întregii comune pentru a cere eliminarea unei serii de motive de nemulțumire cauzate de inacțiunea sau demersurile evazive ale comitet antipatriotic, motive pe care nu le putem enumera aici pentru a înfricoșa și nu a prelungi memoriile, al cărui volum noi, spre supărarea noastră, nu-l putem reduce.

Dar aceasta este ceea ce mai mult decât a înmulțit dovezile disprețului arogant cu care acești mari bărbați i-au cinstit pe săracii oameni din Rua. S-a întâmplat în timpul noii împărțiri a regatului. Multe orașe și-au trimis delegații la Adunarea Legislativă, străduindu-se să devină sediul unei anumite administrații. Se știa că întrebarea a apărut în Adunarea Națională care dintre cele două orașe, Roy sau Montdidier,

349

devin centrul districtului. Montdidier și-a trimis adjuncții să-și justifice drepturile imaginare, făcând referire la avantajele locației, populației etc. Drept urmare, la Roy, în diverse sectoare ale societății, au început să se vorbească intens despre necesitatea depășirii tuturor obstacolelor, oricât de puternice și semnificative au fost, în vederea convocării adunării generale a comunei și a numirii imediate a deputaților pentru a contesta pretenziile drepturi ale orașului Montdidier și pentru a realiza transformarea orașului Rua în centrul raionului. Care a fost uimirea locuitorilor din Rua când într-o bună zi au aflat că deja au plecat 4 deputați, pe când nimeni nu știa de cine și când au fost numiți și autorizați. Cine au fost acești deputați, nu este necesar să întrebați: 1) Bilcock senior, guvernator al executorului judecătoresc și președinte al comitetului, 2) Bilcock junior, procuror regal al executorului judecătoresc și membru al comisiei, 3) Masson, avocat al executorului judecătoresc, sclavul și servitorul ambilor Bilcock și membru al comitetului 4) Lefebvre d'Edancourt, avocatul executorului judecătoresc, sclavul și servitorul celor doi Bilcock și membru al comitetului. Aceștia au fost cei patru oameni care au mers ca deputați ai orașului Rua și, pe cheltuiala acestuia, la Paris, pentru a se adresa Adunării Naționale pentru o nouă împărțire a regatului și pentru stabilirea sediului diferitelor

instituții administrative. În lumina celor spuse, este ușor de bănuț că acești oameni nu au ezitat să-și desemneze deputați. Dar poate părea de necrezut din partea unei cabale de oameni suficient de prudenți, care au avut întotdeauna mijloace în rezervă pentru a-și salva fața, că, după ce s-au autodesemnat, au considerat posibil să fabrice în registrul de hotărâri al comitetului municipal un act, presupus. întocmit în prezenta întregii comune, propriu-zis convocat, pe când nu a fost semnat nici macar de toți membrii comitetului. Oamenii din Rua nu meritau să fie tratați cu o ceremonie specială. Adevărat, liga aristocratică avea motive foarte întemeiate să acționeze în acest fel. Dacă comuna s-ar fi adunat, atunci poporul, umplut de mânie justificată pentru că, în ciuda tuturor insistențelor pentru convocarea adunărilor generale, atunci când au considerat că este necesar, ar putea totuși să realizeze acest lucru, de data aceasta nu ar ceda îndemnurilor acrișoare dulci ale funcționari permanenți. Nu i-ar fi putut numi deputați, dar vom vedea acum cât de important a fost pentru ei.

În Adunarea Națională nu s-a hotărât dacă Rua sau Montdidier vor deveni sediul raionului sau dacă instituțiile raionului vor fi împărțite în acest fel între cele două orașe. ca într-una dintre ele să fie amplasate sediile administrative, iar în celălalt tribunalul. Întrucât s-a preferat această decizie, clica Bilcock, formată din majoritatea judecătorilor, avocaților, procurorilor, executorii judecătorești, notarilor etc., a simțit că își va pierde veniturile, autoritatea și importanța dacă instanța nu ar fi în Rua. Prin urmare, ar fi trebuit făcut

850

orice efort posibil, folosește toți prietenii, patronii, garanții, folosește toate mijloacele imaginabile pentru a încerca să-și mențină poziția și totuși să trăiești din pretenții proști și nefericiți. Au fost mai mulți cetățeni care au înțeles că e mai profitabil să pierzi instanța, dar să obții administrarea raionului. Ei și-au dat seama că prezența acestei administrații va revitaliza orașul, că aceasta va contribui la dezvoltarea comerțului și a vânzării de bunuri de larg consum, întrucât mulți săteni ar veni în oraș în fiecare zi atât cu privire la impozite, cât și în toate chestiunile care, în temeiul ordinea veche, erau hotărâte de intendanți sau adjuncții acestora sau în raioanele impozabile; ar veni și sătenii pentru tot felul de sfaturi, consultări, instrucțiuni asupra diferitelor decrete ale Adunării Naționale și ale întregii constituții în ansamblu. Eu însumi eram de aceeași părere și am prevăzut ce avantaj ar avea orașul dacă ar avea administrația districtului, și nu instanța. De aici rezultă clar ce i-a determinat pe șefi să nu adune oamenii pentru numirea deputaților. Acest lucru a fost cauzat de teama că el își va înțelege interesul nu atât pentru instanță, cât și pentru administrarea raionului și ar da anumite atribuții adjuncților săi, care în acest caz nu ar fi în niciun caz persoane dependente de justiție, și ar determina liber acțiunile lor. În timp ce se complau la aceste reflecții, care, desigur, erau îndreptate împotriva clichei Bilcock, emisarii lor au declarat peste tot că orașul va pieri dacă deputații nu vor primi un proces, iar oamenii care au repetat fără ezitare ceea ce au auzit vor pieri dacă domnilor deputaților nu se judeca, ca nu o sa mai vina nimeni în Rua, ca numai asta a facut posibila vanzarea de mancare, bauturi, marfuri, de parca un taran nefericit care a intrat accidental

în oras din cauza lui judiciar. afacerea se stingea deseori ...* își scufunda pâinea în apa primei fântâni pe care a întâlnit-o...*, mângâindu-se cu iluzii înșelătoare care se inspirau de cel care tocmai scosese din ele ultimul ban. Aceste fapte foarte evidente, confirmate de experiența cotidiană, nu au făcut nimic pentru a slăbi succesul emisarilor clicei Bilcock în eforturile lor de a convinge opinia publică să fie în favoarea curții. Din moment ce am fost acuzat că am contribuit la răspândirea acestor adevăruri, se poate înțelege că acest caz a fost un alt prilej de blesteme de la șefii formidabili.

La Paris, timp de cincisprezece zile, deputații, aleși prin propriile voturi, nu au reușit să zguduie Adunarea Națională prin petițiile lor obsesive în favoarea curții. Dimpotrivă, s-a dat un decret de stabilire a centrului raionului la Montdidier pentru a împărți unele instituții cu Rua, eu.

* În acest moment, o parte a manuscrisului este ruptă.

351

Există vreun motiv pentru asta. Aceste cuvinte, „dacă există vreun motiv”, par să fi fost rostite doar pentru a nu-i duce imediat la disperare pe deputații din Rua. Au înțeles acest lucru și au prevăzut că și locuitorii acestui oraș vor înțelege rapid acest lucru. Ei și-au dat seama, de asemenea, că modul prea convenabil de a se alege ca deputați prin propriile voturi i-a jignit în mod neplăcut și a întors împotriva lor un număr considerabil de oameni. A trebuit să mă întorc în dizgrație fără nimic, cauzând doar cheltuieli uriașe orașului. Cum să apară din nou? Nu există nici un pericol ca ei, cu toată puterea lor, să fie renunțați de data aceasta; Puterea autocratică nu va suferi o lovitură teribilă, nu va fi dezonorată, nu va fi supusă insultelor și neglijenței? Dar nu: oamenii inteligenți găsesc întotdeauna o cale de ieșire într-un fel obișnuit care le permite să iasă cu onoare, iar acum vom vedea cum un lider foarte ingenios a reușit să folosească asta în beneficiul șefilor noștri înțelepți *

La aceste cuvinte, manuscrisul se încheie.

COMENTARII

ANI PRE-REVOLUȚIONARI

1 Flixecourt este o localitate din Picardia, la 23 km de centrul provinciei Amiens și la 22,5 km de Abbeville (vezi M. Dommanget. Babeuf à Flixecourt.— „Sur Babeuf et la conjuration des Egaux.” Paris, 1970). Babeuf a fost în Flixecourt de la sfârșitul anului 1778 (cel târziu în martie 1779). De la sfârșitul anului 1781 s-a stabilit în Rua, unde a locuit până în septembrie 1792.

2 Tatăl lui Babeuf - Claude (poreclit Epine) s-a născut la 2 februarie 1712, a servit într-un regiment de cavalerie; părăsit în 1738; sub amnistie din 1752 s-a întors în Franța în 1755 și a fost în slujba fermierilor generali. Căsătorit cu Marie Catherine Agen; a avut 13 copii, dintre care patru au supraviețuit - doi fii și două fiice. Francois Noel Babeuf (mai târziu s-a numit Camille, iar din 1793 - Gracchus) - fiul cel mare; născut la 23 noiembrie 1760 la Saint-

Quentin. Despre Claude Babeuf, vezi nota de A. Corvisier - A. Consister. Sur le père de Babeuf.—„Annales Historiques de la Révolution Française” (denumită în continuare AHRF), 1967, nr. chiar tutorele viitorului împărat austriac Iosif al II-lea, nu găsește nicio confirmare în fragmentele autobiografice supraviețuitoare ale lui Babeuf. Data exactă a morții tatălui lui Babeuf este necunoscută; judecând după scrisorile supraviețuitoare, la sfârșitul anului 1780 sau la începutul lui 1781.

3 Jullen Henri Joseph - notar fevdist în Flixekur; în anii revoluției - primarul din Flixekur; sub Napoleon - „notar imperial”; murit în 1811 (M. Dommanget. Op. cit.). Judecând după cea de-a doua scrisoare a lui Babeuf din 26 mai 1780, el și-a început serviciul la Jullen în martie 1779.

4 Magazine - o măsură străveche a suprafeței, care însemna cantitatea de pământ pe care o persoană o putea cultiva într-o zi.

5 Buquet, Fevdist al capitolului din Noyon.

β Babeuf s-a căsătorit la 13 noiembrie 1781 cu Marie Anne Victoire Langlais, care a fost înainte de căsătorie slugă a doamnei Braquemont în castelul Damery.

7 Fratele mai mic al lui Babeuf, Jean Baptiste (născut în 1769), a început cu adevărat să lucreze pentru Buquet. În 1787, când Gracchus Babeuf a început să întocmească un inventar al moșiilor marchizului de Suayekur (vezi mai jos), și-a chemat fratele în Rua, în ciuda opoziției din partea lui Buquet. Scrisorile lui Jean Baptiste către fratele său au fost păstrate în TsPA IML.

- Ferdinand Dubois de Fosse (1742-1817) - din 3 decembrie 1785, secretar permanent al Academiei Arras. În anii revoluției, a fost primarul orașului Arras și președintele direcției dep. Pas de Calais, până în 1793 o figură proeminentă în societatea iacobină din Arras. Potrivit lui L. Jacob (vezi L. Jacob. Joseph Le Bon, 1765-1795. La terreur à la frontière (Nord et Pas-de-Calais), v. I-II. Paris, 1934), a existat o propunere de a îl numește pe Dubois secretar al Comitetului de siguranță publică. Mai târziu, atitudinea față de Dubois s-a schimbat

12*

355

ondulat; în martie 1794, Darte, un viitor asociat al lui Babeuf, îi scria lui Robespierre: „Dubois, recentul președinte, a fost dezvăluit ca un intrigant și un om ambițios”. Timp de opt luni, Dubois a fost închis. Thermidorienii l-au tratat și pe Dubois neprietenos. Cu toate acestea, după numirea lui L. Carnot, membru activ al Academiei Arras și prieten al lui Dubois de Fosse, ca membru al Directorului, s-a mutat, la propunerea lui Carnot, la Paris și a lucrat ca redactor al Journal des defen seurs de la Patrie. După al 18-lea fructidor, candidatura lui Dubois la Consiliul celor Cinci Sute a fost înaintată de unii democrați (M.-A. Julien). În 1799, după lovitura de stat din 18 Brumaire, când Carnot a fost numit ministru de război, Dubois a plecat să lucreze în

Ministerul de Război. Și-a petrecut ultimii zece ani din viață la Paris, dar nu a mai jucat niciun rol (vezi despre el: LN Berthe. Dubois de Fosseux, secrétaire de l'Académie d'Arras. 1785-1792 et son bureau de correspondance. Arras, 1969). Corespondența lui Dubois de Fosse cu Babeuf a fost publicată de M. Reinard („Correspondance de Babeuf avec l'Académie d'Arras (1785-1788)". Sous la direction de Marcel Reinhard. Paris, 1961). Toate referințele ulterioare la scrisorile lui Dubois de Fosse către Babeuf sunt din această ediție.

9 Academia din Arras a propus următorul subiect pentru concursul din 1786: „Este util pentru Artois să împartă ferme sau loturi de pământ? Dacă da, indicați limitele care trebuie urmate în această secțiune. Memoriul prezentat la acest concurs de Babeuf nu a fost încă găsit; a supraviețuit doar un fragment publicat de M. Dommange (M. Dommange. La division des fermes selon Babeuf.—Sur Babeuf et la conjuration des Egaux, pp. 70-71). După cum a explicat Dubois de Fosse în scrisoarea sa din 6 decembrie 1785 (aceasta a fost prima scrisoare a lui Dubois de Fosse către Babeuf), memoriul lui Babeuf nu a putut fi luat în considerare din motive formale: a fost primit pe 4 decembrie, în timp ce termenul limită de acceptare a lucrărilor era limitat. până la 1 decembrie; memoria a fost semnată, iar conform condițiilor concursului, trebuia să fie anonim.

10 Pentru anul 1787, academia a anunțat un concurs pe două teme: 1. Ce industrii au existat în zonele care se află pe teritoriul actualei provincii Artois, încă din vremea galică? Care au fost cauzele declinului lor și care sunt mijloacele de refacere a acestora, în special manufacturile din orașul Arras? 2. Este profitabil să se reducă numărul de drumuri de pe terenurile satelor Artois și să se facă pe cele care vor fi păstrate suficient de largi pentru a planta copaci pe marginea drumurilor? Dacă da, indicați modalitățile prin care această reducere poate fi implementată. Babeuf a prezentat un memoriu pe tema drumurilor (vezi E. Van-Drival. Histoire de l'Académie d'Arras depuis sa fondation en 1737 jusqu'à nos jours. Arras, 1872). Memoriile lui Babeuf sunt publicate în acest volum (vezi pp. 117-125).

11 Aceasta se referă la documentele care asigură drepturile semnilor de a primi îndatoriri feudale.

12 După toate probabilitățile, aceasta se referă la Mémoire peut-être important pour les Propriétaires de Terres et Seigneuries, ou Idées sur la Manutention des Fiefs a lui Babeuf. Ea a primit aprobarea deplină a lui Deven și a fost tipărită în tipografia lui.

19 Devin Jean Frederic Alexis, proprietarul unei tipografii din Noyon, cu care Babeuf a întreținut relații personale și de afaceri în 1786-1790. Scrisori de la Deven și membrii familiei sale către Babeuf au fost păstrate în TsP A IML. Corespondența cu Deven a fost prietenoasă în primii ani. Cu toate acestea, în 1789, în timpul șederii lor comune la Paris, Babeuf și-a schimbat atitudinea față de Devin și a transferat tipărirea Cadastrului Permanent la Paris. În 1790, ziarul lui Babeuf, The Picardy Correspondent, a fost tipărit în tipografia lui Devin Noyon. Atunci a apărut un conflict între Deven și Babeuf, după care Babeuf a oprit corespondența cu el. Tipografia lui Deven a continuat să existe în timpul Restaurației.

u Adică „Mémoire peut-être important...” (vezi nota 12).

18 Babeuf se referă la cartea lui Charles Louis Aubry de Saint-Vibert (1746-1817) despre întocmirea inventarelor (Aubry de St. Vibert. *Les terriers rendus perpétuels ou le Mécanisme de leur confection. à tous Notaires, Régisseurs, Géomètres). , Feudistes et autres enfin qui se destinent à la Partie des Terriers*”, Paris, 1787). În Memoriile sale, Babeuf a intrat într-o controversă cu Saint-Vibert cu privire la metodele de întocmire a inventarelor (vezi A. Pelletier. *Babeuf-feudiste. - AHRF, 1965, nr. 179*). Babeuf intenționa să continue această polemică cu Saint-Vibert, cu care a intrat în corespondență. În 1789, Aubrey de Saint-Viber a publicat *L'impôt abonné*, în care a dezvoltat idei apropiate de Cadastrul permanent al lui Babeuf (vezi mesajul lui S. Bernstein - S. Bernstein. *Une lettre de Babeuf à Antoine Lamy (21 februarie 1791).*—AHRF. , 1963, nr. 171).

18 Babeuf ia trimis lui Dubois de Fossey *Mémoire (Mémoire peut-être important...*, vezi nota 12). În acest moment, Babeuf era deja ocupat să pregătească o lucrare mai detaliată pe aceeași temă, în care intenționa să dedice principala atenție problemei „constanței” sistemului pe care îl elaborase pentru întocmirea inventarelor (terrieri) moșiilor.

17 „Colegiul de la Paris” - Charles Louis Aubrey de Saint-Viber (vezi mai sus, nota 15).

18 Acest proiect de scrisoare este publicat pentru prima dată pe baza unei copii a lui V. Adwiel, stocată în TsPA IML. Scrisoarea nu a fost trimisă, probabil din cauza durității criticilor pe care Babeuf le-a supus relațiilor publice ale Franței de atunci. Într-o scrisoare din 22 iunie 1786 (vezi în continuare, scrisoarea) trimisă de Dubois de Fosset, Babeuf a revenit la aproape toate punctele pe care le ridicase în această versiune originală a scrisorii, dar într-o formă mult mai concisă și mai relaxată.

În perioada 26-27 aprilie 1786, la Arras au avut loc ședințe ale academiei, la care au fost acordate premii în cadrul unui concurs pe tema împărțirii fermelor. La aceleași întâlniri au luat cuvântul directorul academiei, contele Galamets, M. Robespierre, Lenglet și Leget, precum și Dubois de Fossey, care și-a dedicat discursul memoriei lui Hardouin, fostul secretar al academiei; au fost aleși noi membri ai academiei - Lege, Champmorin și Tarange.

20 Premiul a fost acordat avocatului de Arras Pierre Loup Joseph Delegègue (născut în 1751) pentru memoriile sale prezentate (și publicate ulterior): *Mémoire sur cette question: „Est-il utile en Artois de diviser les fermes et exploitations des terres? Ouvrage qui a reporté le prix à l'Académie d'Arras le 26 avril 1786.*” Delegorg a acționat ca un oponent al partiției. Potrivit lui A. Jung, „este imposibil să faci observații mai adevărate și mai drepte despre avantajele fermelor mari și ale fermierilor bogați decât cele expuse în Enciclopedie – și nimeni nu a acoperit această problemă mai bine decât domnul Delegorg” (A. Young, *Voyages en France*, v. II Paris, 1931, p. 748). În timpul revoluției, Delegorg în 1791 era administratorul dep.

Pas de Calais (vezi LN Berthe. Dictionnaire des correspondants de l'Académie d'Arras au temps de Robespierre. Arras, 1969).

21 Aprobarea academiei la ședința din 26 aprilie 1786 a fost câștigată și de Delestre du Terage, care a vorbit în memoriile sale în favoarea împărțirii fermelor. Nu există informații biografice despre Delestra. Avocatul parizian Delestre du Terage, în două scrisori adresate Academiei din Arras, a negat că ar fi autorul memoriului (vezi LN Berthe. Dictionnaire des correspondants..., p. 145).

22 Următorul pasaj despre lux se referă probabil la un alt manuscris al lui Babeuf. Urmărim textul păstrat în TsPA IML.

23 Jacques Baptiste Bizet (1728-1808) - scriitor amiens, a fost membru al Academiei din Amiens.

357

2k Coquelet Antoine Joseph (174 (5-1813) - preot, canonic la Cambrai din 1771. Emigrat în 1792; întors în 1795; sub Napoleon - curat la Bethune, unde a murit.

25 Ideea nerentabilității fragmentării excesive este importantă pentru înțelegerea atitudinii lui Babeuf față de „legea agrară” (redistribuirea egală a pământului). În 1789, în „Cadastrul permanent”, Babeuf a luat o poziție puțin diferită și, în orice caz, nu a vorbit despre pericolul strivirii excesive. Dar în declarațiile sale ulterioare, mai ales în 1795-1796, Babeuf a repetat considerațiile prezentate de el încă din 1785-1786.

29 Problema închirierii pe termen lung a fost de o mare acuitate pentru Franța prerevoluționară, în special pentru Picardia (vezi G. Lefebvre. Les questions agraires au temps de la Terreur. Strasbourg, 1932). În 1790, propunând că proprietățile bisericesti confiscate să nu fie vândute către „bande de capitaliști și speculatori”, ci să fie arendate, Babeuf a ridicat din nou problema arendarii pe termen lung a terenurilor bisericii ca fiind cel mai profitabil sistem pentru țărănimea săracă. .

27 Babeuf își exprimă aici, într-o formă precaută, atitudinea sa profund negativă față de proprietatea mare. Totuși, întregul conținut al scrisorii nu lasă nicio îndoială că Babeuf era deja la acea vreme un susținător al unei „rezolvari radicale” a problemei „fermelor mari” în sensul distrugerii lor complete. În 1785-1786. el a crezut că este încă „prea devreme” pentru a pune această întrebare, dar în primii ani ai revoluției a ieșit ca un susținător hotărât al abolirii nu numai a proprietății private pe pământ, nu numai pe scară largă, ci în general.

28 Galamets Jean Alexander Marie de Brandt (1753-1827) - Conte; membru al Academiei din Arras din 15 iunie 1782; a fost directorul acesteia în 1785-1786. (a fost înlocuit de Maximilian Robespierre). La o ședință a Academiei din 27 aprilie 1786, a ținut un discurs: „Reflecții asupra fericirii” („Réflexions sur le bonheur”). În 1792 a emigrat; s-a întors în Franța pe la 1804 (anul XIII). A murit la Arras (vezi lucrarea citată a lui Van-Drival și ambele lucrări ale lui L. N. Bert despre el).

29 Leger Louis Joseph (1759-1823) avocat din Arras din 1783; francmason; unul dintre fondatorii Societății Literare Rosați (vezi nota 160); membru al Academiei din Arras din 7 ianuarie 1786

În 1783, autoritățile municipale din Saint-Omer (în Picardia) au adoptat un decret privind distrugerea paratrăsnetului din oraș (inventat cu puțin timp înainte de B. Franklin). Proprietarul paratrăsnetului a contestat această decizie în instanță. Apărătorul său a fost tânărul avocat din Arras de atunci M. Robespierre. Acest proces, pe care Robespierre a câștigat, i-a adus mai întâi faima. În timpul acestui proces, Lege a acționat ca un adversar al lui Robespierre.

Leghe a fost și poet, o colecție din poeziile sale „Mes souvenirs” a fost publicată în mai multe ediții. La ședința din 27 aprilie 1786, a rostit o lectură a lucrărilor sale menționate în scrisoarea lui Babeuf. În timpul revoluției - un judecător în tribunalul Saint-Paul, Arras și dep. Pas de Calais. Sub Napoleon, a fost notar și anchetator în Bethune, unde a murit.

80 Chanmorin Felix Marie Pierre Chenon (1736-1808-?), militar, maior al trupelor ingineresti în 1779, locotenent colonel în 1788, membru al Academiei din Arras din 7 ianuarie 1780; a fost si membru al societatii Rosati. La o întâlnire din 27 aprilie, el a ținut un discurs despre beneficiile științei pentru armată. În anii revoluției a slujit în armată; în 1793 a fost demis din funcția de nobil și restaurat în 1795 (anul III).

81 Taranje Andre Etienne Louis (1752-1837) - medic celebru; în 1782 la Douai a primit catedra de fiziologie; autor al mai multor lucrări științifice. Membru de onoare al Academiei din Arras din 4 februarie 1786 si membru al societatii Rosati. Un prieten apropiat al lui Dubois de Fosse, care i-a dedicat o poezie, criticată ulterior de Babeuf. La ședința din 26-27

358

Aprilie 1786 a ținut un discurs: „Natura fizică și morală a femeilor”. În 1797 a fost membru al Consiliului celor cinci sute. În timpul imperiului, a fost rector al Academiei de la Douai, unde a murit (vezi LN Berthe. Dictionnaire des correspondants...). Vezi și recenzia lui Babeuf despre el într-o scrisoare din 23 mai 1787.

32 Le Masson le Golft Marie (1749-1826) - scriitor; a publicat o serie de lucrări filozofice și jurnalistice ("La balance de la nature" - 1784; "Esquisse d'un tableau du genre humain" - 1787; "Lettres sur l'éducation" - 1788). Membru de onoare al Academiei din Arras din 3 februarie 1787, Babeuf a vorbit despre ea cu mult respect în scrisorile lui către Dubois (vezi scrisorile din noiembrie 1786 și 12 aprilie 1787). În text, numele ei este reprodus așa cum l-a scris Babeuf.

33 Gerbier Pierre Jean Baptiste - avocat parizian, în 1787 era angajat al Controlorului General din Calonne.

34 Maximilian Robespierre a fost membru al Academiei Arras din 15 noiembrie 1783, cancelarul acesteia în 1785 și director din 4 februarie

1786. Într-o ședință din 27 aprilie 1786, a ținut un discurs care a durat o oră și trei sferturi, pe drepturile copiilor nelegitimi (acest discurs „Les droits et l'état des bâtards” a fost publicat de L. H. Bert la Arras în 1971).

35 Aceasta este prima recenzie a lui Babeuf despre Robespierre.

36 Demasières este un avocat proeminent din Arras. Evaluarea lui Robespierre o găsim și într-o scrisoare a avocatului Arras Ansara din 20 februarie 1792 către Langla, membru al Academiei Arras: discursuri... Demaziere, B. pacca ditch, Blancarov și chiar faimosul Duchet...” (vezi L. Jacob. Robespierre vu par ses contemporains. Paris, 1938, p. 21).

37 Soulavi Jean Louis Giraud (1752-1813) - stareț; înainte de revoluție era cunoscut pentru lucrările sale despre științele naturii; membru al unui număr de societăți științifice; membru de onoare al Academiei din Arras din 4 februarie 1786. Unul dintre primii preoți care au susținut revoluția; a devenit un diplomat de seamă: în 1793, reprezentantul Franței la Geneva; sub Napoleon, după Concordat, s-a întors din nou la biserică; angajat în activități științifice (vezi despre el A. Mazon. Histoire de Soulavie, v. I-II. Paris, 1893).

33 Lenglet Étienne Géry (1757-1834) avocat arras din 1781; membru al academiei din 7 ianuarie 1786, a rostit o serie de rapoarte la ședințe, inclusiv un discurs la ședința din aprilie 1786, despre care scrie Babeuf. În anii revoluției a fost judecător în tribunalul Bapoma (din 1791), iar după 9 Thermidor - în dep. Pas de Calais; membru al Consiliului celor cinci sute. Mai târziu - președintele tribunalului din Douai și al camerei de la curtea de casație din 1811. Autorul unui număr de pamflete (vezi LN Berthe. Dictionnaire des correspondants ..., p. 141).

39 Babeuf îl numește pe Dubois de Fosse, care a fost ales la 3 decembrie 1785, secretarul acestei academii, ca gardian al comorilor literare ale Academiei din Arras.

49 Hardouin Alexandre Xavier (1718-1785)-avocat; din 1738 membru al societății literare din Arras (care a apărut în 1737); din 1748 secretar al acestei societăți. După transformarea sa în 1773 în academie, secretarul permanent al acesteia. A murit la 4 septembrie 1785; în locul său a fost ales Dubois de Fosse, care la o ședință a academiei din 27 aprilie 1786 și-a lăudat predecesorul (vezi LN Berthe. Dubois de Fosseux, secrétaire de l'Académie d'Arras ... Arras, 1969) .

41 În locul scrisorii extinse din iunie 1786, publicată pentru prima dată în acest volum, Babeuf s-a limitat la trimiterea acestei scurte scrisori (din 22 iunie).

42 Răspuns la o scrisoare a tatălui lui Devin, Jean Frederic Devin (1714-1791), prin care anunța arestarea fiului său. J. F. A. Deven, Jr.

35<>

La 4 iunie 1786, a fost închis la Bastille împreună cu Charles Louis Guy pentru publicarea broșurilor acestuia din urmă despre cutia

colierului Marie-Antoinette. Ambele au fost eliberate pe 15 iunie a aceluiași an.

43 Răspuns la scrisoarea lui Dubois de Fosse din 2 iulie, în care acesta informa despre noua procedură preferențială de plată a corespondenței academiei.

44 Vaugrenand Jean-Baptiste Gaston Baye - marchiz; militar, din 1765 maior al cetății Arras. Din 1787 - membru al societății "Rosati"; o diplomă de acceptare în societate i-a fost înmănată de către Lazar Carnot, pe atunci încă căpitan în trupele ingineresti din Arras, mai târziu unul dintre liderii Comitetului pentru Siguranța Publică. Vaugrenand a trimis poezii lui Dubois „cu ocazia primei întâlniri a Academiei din Arras”. Mai târziu a fost în exil (vezi V. Aduielle. Histoire de Gracchus Babeuf..., v. 2, p. 21; LN Berthe. Dictionnaire des correspondants..., p. 202).

45 „Journal de la langue française” a început să fie publicat din 1784 la Lyon; redactorul acesteia a fost Urbain Domergue (1745-1810). Dubois de Fossey a trimis în mod repetat copii ale acestui ziar lui Babeuf, care le-a studiat cu atenție și a întârziat adesea întoarcerea lor.

46 Acesta este prospectul „L'Archiviste terriste, ou traité méthodique de l'arrangement des archives seigneuriales ou de la confection et perpétuation successives des inventaires, des titres et des terriers d'icelles, de plans domaniaux, féodaux et censués”. Nicio copie a acestui prospect nu a supraviețuit; în arhiva IML există doar un pliant-anunț (în 4°), datat 30 octombrie 1786. Judecând însă după scrisoarea lui Deven (datată 11 noiembrie 1786), în care raportează că i-a trimis lui Babeuf 500 de exemplare din acest pliant și „prospecte pe hârtie bună”, acest prospect a fost tipărit și trimis la Paris la cenzura regală, unde aprobarea sa a fost amânată (vezi scrisoarea lui Babeuf către cenzorul regal Coupet din 18 ianuarie 1787).

47 Despert Pierre André (1757-1803) - avocat al Parlamentului din La Rochelle; din ianuarie 1786 - membru al Academiei Larochelle. Dubois i-a trimis lui Babeuf Iluziile sale poetice; sunt amintiți și într-o scrisoare a lui Babeuf din 1 iulie 1787. Sub Napoleon, Despert a slujit în Ministerul Justiției. Împreună cu gen. Leclerc a fost trimis într-o expediție la pr. Saint Domingo ca șef al magistraturii și a murit acolo la scurt timp după sosirea sa, în 1803.

48 Dubois de Fossey a trimis lui Babeuf, împreună cu scrisoarea sa din 4 septembrie 1786, o copie a „Lettre au rédacteur des Feuilles de Flandre” (datată 3 decembrie 1785), scrisă în legătură cu demisia președintelui Provincial. Consiliul de Artois, François Joseph Briouat de Bometz, membru al Academiei Arras (care a murit în închisoare în timpul revoluției).

48 Răspuns la scrisorile lui Dubois de Fosse către Babeuf din 12 și 19 octombrie 1786, la care erau atașate rapoartele ședințelor academiei. Copii ale primelor trei rapoarte ale întâlnirilor au fost făcute chiar de Babeuf și sunt păstrate în arhiva IML. Copii ale rapoartelor ulterioare despre ședințele academiei au fost, se pare, făcute de

fratele lui Babeuf, Jean Baptiste, dar verificate de acesta personal (copiile conțin corecții făcute de mâna sa).

58 Moreau de Saint Mary Mederic Louis Elie (1750-1819) - avocat, mai întâi pe insula St. Domingo, mai târziu la Paris, din 1784 - secretar al Muzeului din Paris, mai târziu președintele acestuia. Autor al unui număr de cărți despre coloniile franceze; i-a trimis lui Dubois de Fosse un prospect al lucrării sale în șase volume *Loix et constitutions des colonies françoises de l'Amérique sous le Vent* (Legi și constituții ale coloniilor franceze din Antilele americane), publicată la Paris în 1784-1790. Membru de onoare al Academiei Arras. În 1789 a fost președinte al adunării alegătorilor parizieni; deputat al Adunării Constituante din colonia franceză - insula Martinica; a jucat un rol important în determinarea politicii coloniale a Franței revoluționare (vezi G. Debien. *Sur la question des gens de*

360

couleur libres.- AHRF, 1967. Nr. 189; A. L. Elicona. *Un colonial sous la Révolution en France et en Amérique: Moreau de Saint-Mery*. Paris, 1934) Mai târziu a emigrat în America. După 18 Brumaire a fost membru al Consiliului de Stat și administrator al Republicii Parma.

61 Muzeul din Paris, influențat de francmason, a fost fondat în 1781 de aeronautul francez Pilatre de Rozier; după moartea sa în 1785, a fost transformat în Liceu. „Memorii”, publicate de „Muzeu”, a trimis Dubois de Fosse corespondenților săi.

52 Tournon Alexandre Antoine (1754 - circa 1794) - scriitor parizian, membru de onoare al Academiei din Arras din 3 februarie 1787, autor al cărții „Plombările lui Clarissa și ale marchizului de Valzey, sau o nouă metodă de învățare a principiilor limbii franceze pentru femei” (*Les Promenades de Clarisse et du marquis de Valzé, ou Nouvelle méthode pour apprendre les principes de la langue française à l'usage des dames*); prima ediție a apărut anonim în edițiile începând cu 1784, în 1787 sub numele autorului). Babeuf în scrisorile sale vorbea aprobator despre Tournon (vezi scrisorile din 27 noiembrie și 6 decembrie 1786, 24 ianuarie 1787) ca fiind „cel mai înapoiat dintre gramaticienii noștri”.

53 Saint-Georges Jean-Marie Baltazar (n. 1735), militar, și-a publicat poeziile în *Mercure de France*, pe care Dubois de Fosse le-a trimis corespondenților săi, inclusiv lui Babeuf. Membru corespondent al academiei din 27 februarie 1789

54 Într-o scrisoare din 12 octombrie 1786, Dubois de Fosse a întrebat dacă, în opinia lui Babeuf, sintagma cuprinsă într-una dintre poeziile pe care le-a trimis, „Déjà vive suf-fren, commence à retentir”, este conformă cu legile din limba franceză. Suffran, menționat în această frază, este un comandant naval francez proeminent al secolului al XVIII-lea.

55 „Două surori” – două rapoarte despre întâlnirile Academiei din Arras, pe care Dubois le-a trimis lui Babeuf. Această expresie a fost folosită de Dubois în scrisoarea sa din 19 octombrie 1786.

.. Într-o scrisoare din 19 octombrie 1786, Dubois de Fosse conținea o propunere de a-și exprima opinia cu privire la întrebarea dacă o persoană sensibilă în societatea modernă este mai fericită decât o persoană indiferentă.

67 Raport al ședinței academiei (trimis pentru nr. 2) din 19 octombrie 1786, unde s-a discutat problema noii lucrări a lui Tournon și a tratatului de agricultură al baronului de Course. Babeuf însuși a făcut o copie a acestui raport (păstrat în IML). Copia se termină cu cuvintele: „Domnul Fosse se oferă să-mi trimită capitolele lucrărilor lui Turnon, pe care le solicit”.

58 Într-o scrisoare către Babeuf din 26 octombrie, Dubois de Fossey a anunțat că a primit un prospect pentru o carte „cea mai extraordinară și extrem de originală”, *L'Avant-coureur du changement du monde entier par l'aisance, la bonne éducation et la prospérité générale de tous les hommes* sau prospectus d'un mémoire patriotique sur les causes de la grande misère qui existe partout et sur les moyens de l'extirper radicalement". Babeuf a fost extrem de interesat de acest proiect comunist și s-a adresat în mod repetat la Dubois cu o cerere de a-i trimite un prospect. Autoum-ul său a fost avocatul lorenez Nicola Colignon (vezi A.R. Ioannisyane. Idei comuniste în timpul Marii Revoluții Franceze. M., 1966, pp. 103-115), care a intrat ulterior într-o corespondență cu Dubois de Fosse. „*L'Avant-coureur du changement du monde entier*” a fost republicat în 1967 la Paris.

89 Leroy de Flaugy Jean-Baptiste Joseph (n. 1735) Corespondent al Academiei din Dijon din 1762; apoi a trăit în Rusia, unde a predat mai întâi teologia la Sankt Petersburg, iar mai târziu a fost, în cuvintele sale, „directorul unei colonii germane de pe malul Volgăi”. În anii 80 s-a întors în Franța; era în acel moment în corespondență cu Dubois de Fosse, l-a trimis

13 Gracchus Babeuf

361

opera sa poetică „*Epître sur les prétentions à la gloire*” citită la o ședință a academiei. În anii revoluției, Leroy de Flaugy a fost membru al Adunării Legislative, unde Chabot i s-a opus aspru, după care a dispărut de pe arena politică. În 1807 a publicat *Etat politique, civil et militaire de l'Empire de Russie*.

80 Godefroy Denis Joseph (1740-1819) - Arhivar al Camerei de Audit din Lille (din 1760), autor al broșurii *Plan des travaux littéraires, ordonnés par sa Majesté à la recherche, la collection et l'employ des monuments de l'histoire et du droit public de la monarchie française*”, discutat la ședința academiei din octombrie 1786 (pentru acest pamflet, vezi scrisoarea lui Babeuf din 24 ianuarie 1787). Din 1789 - membru de onoare al Academiei Arras. În 1791 a emigrat și s-a întors sub Napoleon.

81 În 1786 Dubois de Fossey a fost ales membru al Societății de Concurență din Bourg-en-Bresse.

82 Această „Memorie” a fost trimisă de Babeuf Academiei din Arras, dar nu a fost luată în considerare, deoarece acordarea premiilor în cadrul acestui concurs a fost amânată.

83 Kutyumy este un cod de drept cutumiar.

84 Vezi J.J. Rousseau, *Tratate*. M., 1969, p. 76. Caracteristic este faptul că Babeuf a considerat necesar să se refere la Rousseau chiar și în Memoriile sale despre drumuri. Întreaga corespondență cu Dubois de Fosse mărturisește influența enormă pe care Rousseau a avut-o atunci asupra lui Babeuf. Se poate presupune că Discursul asupra inegalității a avut o influență decisivă asupra formării ideilor sociale ale lui Babeuf în anii prereroluționari. În lucrările sale ulterioare și în corespondența sa, Babeuf s-a referit în mod repetat, pe lângă Discursul asupra inegalității, și la Contractul social, Emil, Spovedania (pe care o considera o „capodopera literară”), o scrisoare către Borda etc. a vorbit despre Rousseau și ideile sale sociale în ultimul său discurs la procesul Vendôme (vezi V. M. Dalin. Babeuf și ideile lui Rousseau. - „Epoca Iluminismului”. M., 1970).

85 Această frază este un răspuns la scrisoarea lui Dubois de Fosse din 16 noiembrie 1786, în care acesta compară din nou (vezi nota 55) în glumă rapoartele pe care le-a trimis lui Babeuf despre întâlnirile Academiei din Arras cu surorile care sunt membre ale aceleiași surori. familie.

80 Vezi nota. 46.

81 Într-o scrisoare din 23 noiembrie 1786, Dubois de Fossey l-a informat pe Babeuf că a fost ales eshoven al orașului Arras. Magistratul orașului Arras la începutul revoluției era format dintr-un primar și nouă echevens. După revoluție, Dubois a fost ales primar al orașului Arras.

88 În aceeași scrisoare din 23 noiembrie 1786, Dubois De Fosse a scris despre alegerea sa ca membru corespondent al „Societății Academice și Patriotice” a orașului Balance.

80 Opuu Christophe (1745-1840) - apotecar în Provins; membru al Academiei de Farmacologie și al Academiei de Medicină. La o ședință a Academiei din Arras (un raport despre aceasta a fost primit de Babeuf la 16 noiembrie 1787), au fost citite lucrările lui Opuu despre „Sărbătorile publice”, „Tratat de înmormântare”, „Experiența cu trandafiri roșii în Provins”. În anii revoluției, Opuu a fost membru al Convenției din dep. Seine și Marne.

™ Irritația lui Babeuf a fost cauzată de întârzierea tipăririi prospectului „Archiviste-terriste” în tipografia lui Devin.

71 Vezi nota. 15.

72 N. Regno, editor parizian care a publicat lucrările celebrului publicist și scriitor James Rutledge (1742-1794), pentru el vezi R, Las-Vergnas. Chevalier Rutledge, „gentilhomme anglais”. Paris. 1932. În a doua jumătate a anilor 1980, Rutledge a tipărit unele dintre scrierile sale de Deven, pe care Rutledge îl prezentase lui Odifre

(vezi mai jos). Babeuf a făcut cunoștință personală cu Rutledge în mai 1787 în timpul

362

73

74

75

76

77

78

79

80

81

82

83

călătoria lui la Paris. La începutul revoluției, Rutledge s-a opus lui Necker, a fost asociat cu Marat și a fost aproape de clubul Cordeliers; a apărut ideea de „drept agrar”. În 1790, când Babeuf a fost arestat și închis în închisoarea Conciergerie din Paris, l-a ales pe Rutledge ca protector.

La momentul acestei scrisori, Babeuf avea doi copii - o fiică, Sophie (născută în 1782, decedată în noiembrie 1787 - vezi mai jos) și un fiu, Robert (Babeuf prefera să-l numească Emile, referindu-se la eroul Rousseau), născut la 29 septembrie 1785. Pentru părerile lui Babeuf despre educație, vezi M, Dommanget. Babeuf et l'education - M. Dommanget. Sur Babeuf et la Conjuratıon des Egaux. Paris, 1970.

Francois Guerin (1681-1751) - traducător francez al istoriei romane a lui Titus Livy, publicat la Paris în 1738-1740.

„Les Babillards” este un periodic publicat de D. Rutledge la Paris în 1778-1779. Continuarea sa a fost Calypso ou les Babillards, publicată de la 10 mai 1784 până la 25 aprilie 1785. Deși Rutledge însuși a fost autorul principal, este posibil ca la această ediție să fi participat și alte persoane, inclusiv Sebastian Mercier. Babeuf i-a cerut lui Deven să-i trimită „Babillards” și „Calypso”.

Pamfletul „De la Constitution du corps militaire en France, ses rapports avec celle du Gouvernement et avec le caractère national” a fost tipărit de tipografia lui Devin. V. Advielle a presupus că Babeuf era autorul ei. Această presupunere este respinsă de această scrisoare, precum și de scrisoarea lui Babeuf către Dubois de Fosse din 12 aprilie 1787.

Lucrarea lui D. Rutledge „Confessions d'un Anglais ou Mémoires de Sir Ch. Simpson, publicată în două volume în 1786.

D'Agnot Charles Jap (1728-1792) - în monahismul lui Devienne. Autor al Istoriei Bordeaux (primul volum a fost publicat în 1771, al doilea - abia în 1862), Istoria lui Artois (primele două volume au apărut în 1785-1787). Scrisoarea lui Babeuf se referă la poezia sa „Triumful omenirii sau moartea lui Leopold de Brunswick”, depusă la concursul Academiei Arras (publicată în 1787).

Mercier-Dupati - Președinte al Parlamentului de la Bordeaux, autor al „Memoire in Defense of Three Men Condemned to the Wheel” (vezi Mercier-Du-paty. Mémoire justificatif pour trois hommes condamnés à la roue. Paris, 1786). Dupaty a reusit sa asigure eliberarea acestor condamnați nevinovați (vezi scrisoarea lui Babeuf din 31 ianuarie 1787).

Salmon Marie Françoise (1756-1827) - o servitoare, a fost acuzată pe nedrept de otrăvire și furt în 1782 la Caen (Normandia) și condamnată să fie arsă de viu. Salmon a fost apărat de avocatul Le Cochois, care a publicat un memoriu: „La justification de Marie-Françoise-Victoire Salmón”. La un moment dat, distribuirea acestor memorii a fost interzisă. Un alt memoriu a fost publicat de avocatul parizian Fournel: „Consultation pour une jeune fille condamnée à être brûlée vive”; Le Cochois a însoțit acest memoriu cu adaosul „Pièces justificatives”. Acest proces a stârnit un mare interes și a fost comparat de mulți cu procesul Calas, în care a intervenit Voltaire. În 1782, decizia de a-l executa pe Salmon a fost suspendată, dar abia în 1786, după aproape cinci ani de închisoare, Salmon a fost găsit nevinovat și eliberat prin decizia Parlamentului de la Paris (vezi A. le Corbeiller. Le long martyre de Françoise Salmón. Paris, 1927).

Cetatea Arras a fost construită în 1668-1672. sub conducerea lui Vauban (1632-1707), cel mai important inginer militar francez. La o ședință a academiei s-a discutat întrebarea dacă construirea acestei cetăți este oportună.

Vezi nota. 29.

Masclé Aimé Thérèse Joseph (1760-1833), originar din Douai, avocat pentru cupluri

13* 363

lament la Paris. În rapoartele (nr. 6 și 9) ale reuniunilor Academiei Dubois, de Fossey a raportat că a citit poemul lui Masclé Sur la décadence de bonnes études. Sub Napoleon, Masclé a fost Suprefect de Douai, ulterior consul francez la Ednburg.

84 Sacy Claude Louis Michel (1746-1794) - avocat, cenzor regal; angajat al Enciclopediei, autor al poeziei „Sclavia americanilor și a negrilor”. Membru de onoare al Academiei Arras din 18 iunie 1774. A fost membru al Convenției, reprezentant al Armatei de Nord.

85 Deoarece următoarele câteva fraze prezintă interes numai din punctul de vedere al gramaticii franceze, ele sunt omise din text. Le

cităm aici în limba originală: „et c'en serait assés pour que je conclue qu'il faut en Artois des fermes et des fermiers etc. La verbe qui précède le subjonctif étant au conditionel, n'est-il pas dans les regles

Sue le verbe qui suit ce subjonctif devrait être au parfait relatif au lieu u présent, et qu'en place de: que je conclue; il faudrait: que je conciliasse?"

88 Vezi nota. 50.

87 La Vieville - scriitor parizian, a fost corespondent pentru Dubois de Fosse; Babeuf se referă la poezia „Epistola către Sacy” (vezi G. Advielle. Op. cit., t. II, p. 72) în legătură cu publicarea lucrării sale în douăsprezece volume „Honneur français”.

88 La o ședință a academiei din ianuarie 1787, Dubois de Fossey a raportat despre Prospectul Marii Opere a lui M. Babeuf, intitulat Archi viste-ter-riste... Această lucrare pare a fi extrem de utilă pentru administrarea moșiilor, și Domnul Babeuf descoperă în prospectul său destul de lung germenii unui mare talent.

89 Prospectul „Archiviste-terriste” a fost trimis de Devin la Paris pentru a obține permisiunea de la cenzură pentru distribuirea lui în Franța. Prospectul a fost vizualizat de Jean Marie Louis Coupet (1732-1818), cenzor regal din 1778 și custode al hărților genealogice din biblioteca regală. Fratele cenzorului era Jacques Michel Coupet, preot în Sermez înainte de revoluție; din 1791 - deputat al Adunării Legislative și al Convenției (vezi despre el în volumul al doilea din „Opere”).

90 La 10 ianuarie 1787, Coupet i-a scris lui Babeuf (CPA IML, f. 223, op. 2, nr. 32). Anunțând primirea a două prospecte (unul tipărit și celălalt scris de mână, cuprinzând probabil corecturile lui Babeuf), Coupet a subliniat că „deși prospectul îi pare util... nu poate să-și formeze o judecată definitivă în privința lui înainte de a citi lucrarea în sine. ” Această scrisoare este un răspuns al lui Babeuf către J. M. L. Coupet. În acel moment, Babeuf își încetase activitatea la Arhiviste-terriste și era ocupat să-și pregătească cealaltă lucrare, Cadastrul Permanent.

91 Vezi nota. 60.

92 Într-o scrisoare din 18 ianuarie 1787, Dubois a raportat că Muzeul din Paris a refuzat să asculte poeziile lui Leger de teamă că ar putea „fa o impresie prea puternică asupra nervilor delicati ai femeilor care fac onoarea de a participa la întâlnirile Muzeu.”

93 Vezi nota. 79.

94 A. L. Séguier, din 1775 avocat în parlament. Babeuf se referă la discursul său „Despre sustenabilitatea magistraturii” („Sur la stabilité de la magistrature”).

98 La o ședință a academiei din 30 decembrie 1786 au fost citite poezii de A. Tarange în onoarea baronului Tott, autorul celebrelor

Mémoires sur les Turcs et les Tartares (Amsterdam, 1784). Francois Tott (1733-1793) - originar din nobilii maghiari, a slujit la curtea lui Frederic al II-lea din Prusia si apoi a fost persecutat de acesta, in 1786-1787 - comandant de Douai. În timpul Revoluției s-a mutat în Ungaria, unde a murit.

8M

98 Roman Jean (d. 1806), stareț, a fondat societatea Le Val-muse la Douai; Corespondent al parisului „Muzeului”, membru de onoare al Academiei din Arras din 3 februarie 1787 și membru al societății „Rosati”. Poeziile lui Roman „Le sexe des fleurs”, „La Diane”, „Mes souhaits” au fost atașate procesului verbal al ședinței Academiei nr.13.

97 La o ședință a academiei, s-a auzit un discurs de rămas bun din partea lui Pilatre de Rozier, fondatorul Muzeului din Paris, care a murit tragic ca urmare a unei încercări nereușite de a zbura cu un balon la 15 iunie 1785 la Boulogne.

98 Crignon d'Ouzue Anselm (1755-1826) - negustor și scriitor la Orleans; autorul „Călătorie în Suedia” și o serie de poezii citite la o reuniune a Academiei Arras din 9 decembrie 1786

99 La Coudray Francois Celestin de Loing (1743-1815) s-a născut în Vendée; fiul marchizului. A fost ofițer de marină; cunoscut pentru o serie de lucrări ale sale despre navigație (memoria Teoria vânturilor și valurilor menționată de Babeuf a fost distinsă cu Premiul Academiei de Dijon în 1785); membru de onoare al Academiei Arras; Deputat al Statelor Generale din nobilime. Mai târziu a emigrat la Sankt Petersburg; în 1814 s-a întors în Franța pentru câteva luni; murit la Petersburg (vezi LN Berthe. Dictionnaire des correspondants..., p. 126-127).

100 Renard Antoine Joseph (1740-1818) - stareț, a predat logică și fizică la colegiul din Amiens, fondator al Muzeului din Amiens și membru al Academiei din Amiens. În 1787 s-a mutat la Paris. La o ședință a Academiei Arras din 16 decembrie 1786 a fost raportată lucrarea lui Renard „Tableau des différentes espèces d'airs et de gaz” menționată de Babeuf.

101 Dumont de Courset Georges Louis Marie, baron (1746-1824) - om de știință proeminent; a părăsit serviciul militar pentru botanică și agronomie; în 1784 a publicat o Memorie despre agricultură la Boulogne și Cantonurile Maritime*; autor al lucrării în cinci volume „Le botaniste-cultivateur” (1788-1815). Membru de onoare al Academiei din Arras din 1787

102 Oda „Geniu”, scrisă de abatele Louis Genty (1743-1817), cenzor regal, secretar al Societății Agricole din Orleans, deputat al Adunării Legislative în timpul revoluției. Poezia „Geniu” a fost trimisă ca anexă la raportul despre ședința Academiei din 16 decembrie (nr. 16 - a fost primită de Babeuf la 14 februarie 1787).

103 Autorul Călătoriei vărului Jacques a fost Louis Abel Beffroy de Rénai (1757-1811), un om de litere; „Les lunes du Cousin Jacques” (24

de volume) și „Courrier des planètes” (10 volume) au fost foarte celebre. Membru de onoare al Academiei din Arras din 5 mai 1787. În 1800, Renyi a publicat Dictionnaire néologique des hommes et des choses, în trei volume, ou Notice alphabétique des hommes de la Révolution par le Cousin Jacques, în care a publicat un document destul de detaliat. biografia lui Babeuf.

104 Autorul Scrisorii lui Pauline către Seneca a fost François Marie Bourignon (1752-1793), jurnalist și arheolog din Saintes (Poitiers). „Scrisoarea” a fost citită la o ședință a academiei și a fost trimisă ca anexă la raportul ședinței din 16 decembrie 1786 (Kg 16). Bourignon a luat parte activ la revoluție.

105 Într-o scrisoare din 14 februarie 1787, Dubois a anunțat că unul dintre corespondenții săi va prezenta în curând descoperirea sa – o modalitate de „calculare a valorii gândurilor”

108 Vorbim despre același pamflet (vezi mai sus, nota 76) „De la constitution du corps militaire en France...”. Pamfletul a fost publicat de Deven; autorul ei poate să fi fost Rutledge. Dubois a răspuns, la 19 martie 1787, că nu poate să-și asume distribuirea acestui pamflet, care „a atacat prea aspru guvernul”.

107 „Cercle des Filadelfes” era situat într-unul din orașele de pe insula St. Domingo.

365

108 Această listă, stocată în TsPA IML (f. 223, on. 1, No. 43), este publicată pentru prima dată. Nu a fost inclus în ediția lui Advielle și nici în publicația ed. M. Reinara. În ea, Babeuf a cerut din nou să i se trimită „un fel de tratat – un vestitor al schimbării lumii întregi”.

109 Într-o scrisoare din 12 martie 1787, Dubois de Fossey a sugerat ca subiectele pentru competițiile viitoare să fie numite.

110 Această temă, în care Babeuf s-a pronunțat împotriva celor trei câmpuri și a abandonării asociate a pământului sub pânză și pentru pășuni comunale, indică faptul că Babeuf nu a fost un susținător al păstrării tradițiilor comunale, așa cum a sugerat J. Lefebvre (Vezi G. Lefebvre). Les origines du communisme de Babeuf.—Etudes sur la Revolution française, Paris, 1954).

1.1 Babeuf în acest moment lucra la „Cadastrul permanent”, în care pleda pentru un nou sistem de impozitare uniformă.

112 Punerea acestei a treia teme mărturisește clar formarea și atunci, în anii prerevoluționari, a concepțiilor comuniste ale lui Babeuf. Se pare că Babeuf a împrumutat formula „l'égalité parfaite” de la Mablep. În 1786, Babeuf a manifestat un mare interes pentru utopia lui L. S. Mercier „2440”. Babeuf era cunoscut și de T. More. Pe reversul unuia dintre documentele sale din primăvara anului 1790 există o intrare: „Thomas More, apostol al egalității”.

113 Boutier Jean François (d. 1811)—avocat de cauciune în Vienne. Membru al unui număr de societăți științifice; membru corespondent al Academiei din Arras din 10 februarie 1787. La ședința academiei (vezi raportul nr. 18) au fost discutate lucrările sale „Recueil d’opuscules philosophiques, politiques el économiques”.

114 Fabula „Stăpânul meu și vânzătorul ambulant” a fost trimisă la Babeuf ca anexă la raportul ședințelor academiei, nr. 19.

115 Marin François Louis Claude (1721-1809) - avocat al Parlamentului din Paris, cenzor regal. Opus lui Rousseau și lui Beaumarchais; a fost ridiculizat de Beaumarchais în Memoriile sale. După aceea, Marin a părăsit Parisul și a primit o funcție în amiralitatea din Marsilia (vezi LN Berthe. Dictionar ..., p. 152).

118 Lucrarea lui Marin, care a fost atât de puternic criticată de Babeuf, este „Notice sur la vie et les ouvrages de Pontus de Thiard, seigneur de Bissi” (a fost distribuită ca anexă la Raportul nr. 19).

117 Fabulele lui Vieville (vezi despre el mai sus, nota 87) „Le Parterre”, „La Bulle de savon et l'enfant” au fost anexate la rapoartele ședinței Academiei din 30 decembrie 1786 (nr. 20 și 21) .

1.8 Vezi scrisoarea lui Babeuf către Dubois de Fossey, 21 martie 1787.

119 Pentru concursul din 1784 s-a propus întrebarea: „Toate pământurile din Artois sunt potrivite pentru semănat anual...” Premiul a fost acordat avocatului Arras Erman (1759-1795). Originar din Saint-Paul, Erman a jucat un rol important în revoluție. Președintele clubului Arras Jacobin și al tribunalului penal, Erman, aparent la sugestia lui Robespierre, a fost chemat la Paris. După lichidarea Ministerului Justiției, a fost Comisar al Administrației Civile a Poliției și Tribunalului; a participat la analiza „cazului de fals” al lui Babeuf. Executat în 1795

120 Până atunci, Babeuf își finalizase proiectul de Cadastre perpétuel.

121 Piesa lui Louis Sebastian Mercier Moartea lui Louis Xl, rege al Franței (1783). Lucrarea lui Mercier (1740-1814), autorul mai multor opere literare (inclusiv „Picturi din Paris”) și utopia socială „2440”, pe care Babeuf o întâlnește deja până atunci, au trezit un mare interes în Babeuf. În timpul Revoluției, Mercier a fost membru al Convenției și al Consiliului celor Cinci Sute.

366

122 Această societate a luat naștere în 1747; Dubois de Fossey a fost ales membru.

123 În Journal de Bouillon (martie 1787) se relata că la Clermont-Ferrand a apărut „o societate numită Societatea Oamenilor de Litere. Aceștia sunt hoți care cer în scris de la locuitorii orașului să aducă sume împachetate în hârtie într-un loc anume. Ei amenință că otrăvește, împușcă sau omoară pe oricine îndrăznește să nu le supună” (vezi La Correspondance de Babeuf..., p. 79, n. 8).

124 Piesa lui Du Buisson Skanderbeg, o tragedie... infirmă în Teatrul Francez la 9 mai 1786, apoi distrusă de jurnaliști (1786). Skanderbeg este un erou național albanez.

125 Mormintele din Verona este o piesă a aceluiași Louis Sebastian Mercier (1782). Pentru proiectul său de „Cadastru permanent” (1787), Babeuf a ales ca epigrafă o frază din „2440” a lui Mercier. Această epigrafă este probabil ceea ce Babeuf a avut în vedere când a scris: „Monsieur Mercier este menționat în cartea mea”.

128 Babeuf a revenit în repetate rânduri în corespondența sa cu Dubois de Fossey la proiectul „Schimbarea întregii lumi”, ceea ce este, fără îndoială, o confirmare a simpatiilor sale comuniste (vezi notele 58, 108).

127 Dubois de Fosse a trimis suplimentar lui Babeuf Opois Observations philocochemiques sur les couleurs, poemul Le joli și Chanson sur les Ballons.

128 Devin Deserville François Paul – după ce a servit la curte în 1783 s-a mutat la Amiens, unde a fost colector general de taxe; era apropiat de familia lui Roland, viitorul proeminent girondin, care locuia atunci la Amiens. Secretar permanent al Muzeului Amiens, fondat în 1785. La o ședință a Academiei Arras din 30 decembrie 1786, lucrarea sa „Despre apariția și succesul artelor în Franța” (Sur la naissance et progrès des arts en France - vezi raportul nr. 22-23) a fost discutat .

129 Scrisoarea a fost scrisă în ajunul plecării lui Babeuf la Paris, unde și-a luat manuscrisul – „Précis d'un projet de Cadastre perpétuel”.

130 În primăvara anului 1787, Babeuf a negociat cu contele de Casteja să întocmească inventare (terrieri) moșiilor sale din Framerville. În acest sens, Babeuf a întocmit un memoriu în care descrie caracteristicile metodei sale de compilare a „terririilor”. Aceste documente sunt stocate în fondul Kastej din arhiva. Somma. (E 100, 13-17). Vezi A. Pelletier. Babeuf - feudist.- AHRF, 1965, N 1 (179); idem. Le comte de Casteja.- „P.evue du Nord”, 1966, nr. 189.

131 De la începutul anului 1787, la Paris s-a întrunit o întâlnire de notabili, în vederea căreia controlorul de stat Kalonpe și-a înaintat proiectele financiare, inclusiv propunerea de a introduce o „taxă teritorială”.

132 Babeuf se referă la matematicianul J. P. Odiffré, pe care l-a întâlnit în timpul șederii sale la Paris, în 1787. Odiffré a fost strâns asociat cu D. Rutledge și, în numele său, a fost în corespondență de afaceri cu Devin, care a publicat unele dintre lucrările lui Routledge. În 1786, la cererea lui Devin, Odiffré a negociat accelerarea cenzurii Bulevardul Babeuf „Archiviste-terriste”. În 1787-1789. Babeuf a corespondat cu Odiffré în chestiunea publicării Cadastrului Permanent.

133 Este probabil ca, la fel ca în scrisorile ulterioare, să fie vorba despre lucrările lui D. Rutledge, pe care Babeuf l-a cunoscut personal în timpul șederii sale la Paris în 1787.

134 Proiectul Cadastrului Permanent a fost înaintat lui Claude Antoine Delessard, pe atunci Intendent General al Finanțelor.

135 „Chevalier” - D. Rutledge. Într-o scrisoare din 22 mai 1790, Babeuf i-a amintit lui Rutledge de întâlnirea lor în legătură cu „Cadastrul Permanent”: domnul Babeuf, care a sosit.

.”•67

apoi pentru prima dată la Paris pentru a publica o schiță cu cea mai bună modalitate de a distribui toate taxele. Acest proiect a fost intitulat „Construiți un cadastru iip”. Ți-a fost predat spre citire și scuipi în el gânduri patriotice, pătruns de grija pentru binele public, pe care, se pare, l-ai recuperat. Chiar v-ați hotărât să contribuiți la succesul proiectului: i-ați corectat stilul și v-ați angajat să prezentați manuscrisul d minister” („Anuarul francez, 1960”, M, 1961, p. 253).

138 Vorbim despre opera lui du Tillet de Villars „Précis d'un projet d'établissement de cadastre général dans le Royaume”. Paris, 1781 (vezi mai jos o scrisoare a lui Babeuf către Dubois de Fosse din 17 iunie 1787).

137 Dubois, în scrisoarea sa din 29 mai 1787, a raportat sosirea la 25 mai a lui Beffroy de Rigny („Vărul Jacques”, vezi nota 103) la Arras și discursul său la o ședință a academiei, mulțumindu-i pentru alegerea sa ca membru de onoare (vezi pp. de asemenea LN Berthe, Dubois do Fosseux..., p. 153, n. 55).

138 Înregistrările ședinței academiei din 27 ianuarie 1787 (nr. 26 și 27) sunt aproape în întregime dedicate activităților societății Valmuse din Douai (ca și societății Rosati din Arras), al cărei fondator a fost starețul. Roman (vezi nota 96), la sugestia căruia Dubois a fost acceptat de 7 membrii acestei societăți.

139 Manuscrisul original al „Précis d'un projet de Cadastre perpétuel” este păstrat în biblioteca Universității Cornell (SUA) ca parte a colecției diplomatului american Andrew White (fotocopie în CPA IML, f. 223).

140 La ședința din 27 ianuarie 1787 (vezi Protocolul nr. 26), au fost citite memoriile baronului de Course despre experimente legate de lupta împotriva putrezirii cerealelor. Acesta este probabil raportul de Course "Rapport fait à la Société d'agriculture et des Arts de Boulogne-sur-Mer... au nom de la Commission chargée d'examiner la nature d'un insecte qui a ttaqué une partie des fromens du ci-devant Boulonnais”.

141 A se vedea mai sus, nota. 5.

142 Dubois a raportat într-o scrisoare din 5 iunie 1787, despre un nou ordin de corespondență, în care corespondenților atenți au primit un avantaj.

143 Toise este o veche măsură franceză de lungime, egală cu aproximativ 2 m.

144 Într-o scrisoare din 12 iunie 1787, Dubois a refuzat oferta lui Babeuf de a-i trimite manuscrisul Cadastrului Permanent.

145 Dubois a respins, de asemenea, această cerere a lui Babeuf, recomandându-i să-l informeze pe cartierul regal al Picardiei cu proiectul său (vezi scrisoarea lui Dubois din 25 iunie 1787). – N-ai putea să-l prezinți intendentului provinciei tale, care, din câte știu eu, iubește știința și ți-ar putea arăta calea pentru a o aduce în atenția administrației. Dubois l-a avut în vedere pe contele F. M. B. Age (1722-1805), cartier-maestru regal al Picardiei, membru al Academiei din Amiens.

148 Couret de Villeneuve Louis Pierre (1749-1806) - proprietar al unei tipografii și editor din Orleans. Raportul întâlnirii din 23 ianuarie 1787 (nr. 28) relatează despre citirea poeziilor lui Couret de Villeneuve (inclusiv „Elegie pe cimitirul satului”, „Fericirea mea” etc.). Potrivit lui M. Dommanzhe, Cure de Villeneuve a fost editorul poeziei lui Sylvain Marechal, precum și „Prestalnicul schimbării lumii” de Kolya Pyon.

147 Într-o scrisoare din 12 iunie 1787, Dubois le-a cerut corespondenților săi să trimită informațiile aflate la dispoziție NPC despre eudiometre – instrumente care erau folosite la acea vreme pentru a studia starea atmosferei. „Prietenul” despre care scrie Babeuf este J. P. Odiffré.

363

'4-a La ședința din 3 februarie 1787 au fost aleși 15 noi membri de onoare, printre care Moreau de Son-Mery, Tournon, Louise Keralio (Paris), Abbé Roman (Duai), Baron de Course (Boulogne), L. Masson le Golf (Havre), Opois (Provins), Crinon (Orleans), La Coudray și altele. La o întâlnire din 10 februarie, a fost aprobat un plan al candidaților, inclusiv Couret de Villeneuve (Orleans), Bourignon (Saint), Bouthi (Vienne) - vezi E. Van Drivei. op. cit., p. 261; LN Berthe. Dubois de Fosseux..., p. 151, nr. 47, 152.

149 Vorbim despre autorul tratatului „Preastatorul schimbării lumii întregi...” (vezi nota 58), despre care Dubois a vorbit ironic într-o serie de scrisori ale sale.

50 În scrisorile din 25 și 28 iunie și din 2 și 4 iulie 1787, Dubois de Fosse a raportat opinia corespondentului său Sacy cu privire la stabilirea unui cod legislativ unic, iar ca bază a fost propus codul introdus în Prusia de Frederic al II-lea. .

151 În proiectul original al lui Babeuf, aici apar cuvintele „pentru ca regii să renunțe la coroanele lor”. Babeuf a eliminat aceste cuvinte în textul final.

152 Faptul că Babeuf critică ideile sociale ale lui Rousseau și favorizează ideile comuniste ale Harbinger caracterizează clar viziunea sa asupra lumii chiar înainte de 1789.

158 Într-o scrisoare din 2 iulie 1787, Dubois a citat critica lui Sasp la adresa articolelor codului lui Frederic al II-lea referitoare la dreptul la pescuit și vânătoare: „Iată sofismul [legiuitorului]. Aerul și apa sunt proprietate comună. Prin urmare, tot ceea ce conțin ele - păsări, pești, animale neîmblânzite - este o proprietate comună aparținând societății, asociației politice care populează această zonă. De cine este reprezentată această asociație? Capul ei este regele. Nimeni, așadar, nu poate să pescuiască și nici să vâneze fără acordul lui și fără să-i plătească o taxă, pe care să o folosească pentru binele comun.

154 Dubois de Fosse a respins această cerere a lui Babeuf.

55 Judecând după aceste cuvinte ale lui Babeuf, data acestei scrisori, 22 iulie 1787, este pur arbitrară și, de fapt, a fost scrisă și trimisă nu la 5 august 1787.

156 Într-o scrisoare din 16 iulie 1787, Dubois a sugerat că tăcerea lui Babeuf cu privire la scrisoarea în versuri a lui Dubois către Legais, trimisă lui, semnifică dezaprobarea acestei lucrări.

157 Dubois sugera în aceeași scrisoare că Babeuf începea să „să obosească” de corespondență: „Scuritatea răspunsurilor tale îmi dovedește asta”. Deși Babeuf a respins această presupunere, a fost adevărată. Acest lucru se vede și din faptul că Babeuf aproape că a încetat să facă copii ale rapoartelor despre ședințele academiei care i-au fost trimise. Până la al 31-lea raport (despre ședința din 10 februarie 1787), a făcut copii ale tuturor rapoartelor; din rapoartele ulterioare (până la nr. 51) a făcut doar 8 copii, apoi a încetat cu totul să mai salveze copii.

158 Pentru o discuție a lui Dubois de Fosset despre sistemul de atracție, vezi scrisorile sale din 1 și 9 mai 1787.

159 Discursul lui Dubois de Fossey a fost dedicat memoriei lui Hardouin, predecesorul său ca secretar permanent al Academiei Arras.

180 Societatea Literară Rosati a fost fondată la Arras în 1778. Robespierre s-a alăturat acesteia în 1785; L. Carnot a făcut parte și el; Legais era cancelarul ei. În raportul despre ședința academiei (nr. 50), Dubois și-a anunțat admiterea în calitate de membru al acestei societăți și prezentarea unei diplome.

181 Dubois i-a trimis lui Babeuf două pasaje din Virgiliu și Horațiu, traduse de Ecuille. Într-o anexă la penultima (a 60-a) scrisoare către Babeuf (25 februarie 1788), Dubois i-a transmis fabula lui Ecuy „Le combat d'avarice”.

182 La 30 iulie 1787, Dubois a trimis corespondenților săi un proiect de scrisoare către „cea mai avansată femeie” a orașului. Babeuf a adăugat la aceasta scrisoarea sa, trimisă la 3 august 1787; Nu se știe cui l-a trimis. În corespondența lui Devin cu Babeuf, există numele doamnei Deal (CPA IML, f. 223, op. 2, nr. 21 p 23), este posibil ca această scrisoare să i-a fost trimisă. E. Coët („Histoire de Roye”) a considerat că Madame Cancel (Hautmesnil) era destinatarul lui Babeuf; la fel este opinia lui Pelletier (cf. A. Pelletier. Babeuf-feudiste, p. 56, η. 130).

183 Aceasta este probabil una dintre „memoriile” lui Rutledge. Françoise Salmon (a se vedea mai sus, nota 80) a fost reprezentată de Le Cochois, avocat din Rouen.

184 Într-o scrisoare din 6 august 1787, Dubois le-a cerut corespondenților săi să comenteze întrebarea dacă agricultura modernă este superioară agriculturii romane și, dacă este inferioară, care sunt mijloacele pentru a-i reda splendoarea de odinioară. Această întrebare a fost pusă de dr. Housset din Auxerre (vezi LN Berthe. Dubois de Fosseux, p. 197). Dubois a comunicat propriile gânduri ale lui Usse cu privire la această chestiune și răspunsul primit de la Sacy. Cuvintele între ghilimele sunt împrumutate de Babeuf din acest răspuns.

185 Într-o scrisoare din 13 august 1787, Dubois a cerut o opinie cu privire la chestiunea motivelor răspândirii luxului.

188 A. Taranger, un prieten apropiat al lui Dubois de Fosse (vezi nota 31), s-a căsătorit în mai 1787. Dubois a scris poezii cu această ocazie și le-a trimis lui Babeuf (anexat la o scrisoare din 13 august). Aceste versuri au provocat un răspuns critic din partea lui Babeuf, care până atunci aproape că își pierduse interesul pentru corespondența cu Dubois.

187 Într-o scrisoare din 13 august 1787, Dubois le-a cerut tuturor corespondenților săi să trimită informații despre numărul parohiilor bisericesti din zona lor, numărul instituțiilor spirituale și să furnizeze numele medicilor, chirurgilor și scriitorilor.

188 Prevost Marc Florent QC; în 1789, deputat al Statelor Generale pentru Peronne; a ocupat o pozitie de extrema dreapta in adunare, a fost aspru criticat de Babeuf; vezi nota sa din Révolutions de Paris, nr. 119, (ianv. 1790).—*Extrait d'une lettre de Péronne*.

189 Bilcock du Miraille Louis François - din 1771 procurorul regal din Roy; dupa revolutie, procuror sindic, mai intai in Rua, apoi in cartierul Montdidier. În 1789-1791. Babeuf a purtat o luptă acerbă împotriva dominației familiei Bilcock în Roy și Montdidier. Din 1800, Bilcock du Miraille a fost președinte al curții de primă instanță din Montdidier.

170 Această critică la adresa Bibliei (Geneza) mărturisește atitudinea lui Babeuf față de religie. În semn de aprobare a acestei scrisori a lui Babeuf, Dubois și-a declarat (20 septembrie 1787) dezacordul cu această remarcă despre Biblie: „Răspundeți la cele trei întrebări ale mele, deși oarecum scurt, dar satisfăcător, cu excepția Cărților Genezei, pe care nu le fac. aproba.”

171 Într-o scrisoare din 27 august 1787, Du Bois i-a întrebat pe corespondenții săi dacă recunosc existența „magnetismului animal”.

172 Franz Anton Mesmer (1733-1815) a fost un medic austriac care s-a bucurat la un moment dat de o mare popularitate, tratând pacienții prin hipnoză. Mesmer credea că planetele acționează asupra unei persoane printr-o forță magnetică specială. Acei oameni cărora le este transmis acest „fluid” magnetic („magnetism animal”) sunt capabili să-l radieze nu numai pentru a anima, ci și la obiecte neînsufletește, care dobândesc o putere de vindecare. Comisia regală (cu participarea lui Lavoisier) a respins caracterul științific al „mesmerismului” și teoria „magnetismului animal”.

173 Răspunsul lui Dubois de Fossey la discursul lui Beffroy de Reny („Vărul Jacques”) din 25 mai 1787, referitor la alegerea sa ca membru de onoare al academiei (vezi

370

aproximativ 137). Dubois a transmis ambele discursuri ca atașament la scrisoarea sa din 27 august.

174 La 20 septembrie 1787, Dubois i-a răspuns lui Babeuf că nu a fost acordat niciun premiu la concursul rutier. Doar memoria lui Dele Gorga Jr. a primit încurajare, dar nu a fost publicată. La această competiție a luat parte și Babeuf (vezi notele 10, 62).

175 Titlul primului pamflet politic al lui Babeuf. Manuscrisul său nu a fost păstrat și însăși existența lui este cunoscută doar dintr-o scrisoare a lui Deven către Babeuf din 17 septembrie 1787. Se pare că Babeuf a trimis acest manuscris la Deven cu propunerea de a-l publica. Deven a respins această propunere: „Am primit, citit și recitit cu interes o mică lucrare generată de geniul tău rodnic... Apelul tău către popor este bine și patetic scris; cu toate acestea, nu cred că împrejurările actuale pot promova vânzarea acesteia. Fermentul este prea mare, iar publicul nu va accepta o lucrare care să nu flateze opinia generală... Pe privilegiați trebuie să-i cruți, adică pe marii domni. Cu ajutorul lor, trebuie să obțineți pistoale, iar ei nu vă vor fi recunoscători că le-ați reprezentat într-o asemenea lumină” (CPA IML, f. 223, inventar 2, Nr. 59).

178 Contele de Casteja Stanislas Catherine Bido (1738-1792) - mare proprietar de pământ din Picardia; participant la Războiul de Șapte Ani; comanda un regiment. În prima sa scrisoare supraviețuitoare către Babeuf din 16 martie 1787, el a vorbit foarte pozitiv despre propunerile lui Babeuf privind întocmirea de inventare (terrieri), considerând că acestea sunt „opera unui autor matur și experimentat, care are o stăpânire excelentă a materialul în cauză.” În numele său, Babeuf s-a apucat să întocmească inventare în domnia din Framerville, care a aparținut lui Casteja (vezi manuscrisul lui Babeuf „Observations importantes concernant la perfection à donner aux Inventaires des titres de seigneuries de Framerville, Raine-court et Herteville”, păstrat în arhivele dep. Somme, E 100, 13). Totuși, comportamentul independent al lui Babeuf, dorința lui de a nu impune îndatoriri inutile cenzorilor țărănilor, a dus la un conflict ascuțit și la o

rupere a relațiilor de afaceri dintre Casteja și Babeuf (vezi A. Pelletier. Le comte de Casteja. - „Revue du Nord”. , avril - iunie 1966 , N 189).

177 Tillolua era centrul domniei marchizului de Suayekur, ale cărui moșii erau împrăștiate în 12 parohii în jurul Ruei (vezi E. Coët. Tilloloy, ses seigneurs, son château, son église, BN IK 37324).

178 Actul de înmormântare a fiicei mai mari a lui Babeuf, Sophie, este datat 14 noiembrie 1787.

179 Scrisoarea lui Babeuf către Fourcroix nu a fost păstrată. Jean Louis de Fourcroix d'Guilleville este autorul cărții Les Enfants élevés dans l'ordre de la nature sau Abrégé de l'histoire naturelle des enfants du premier âge, à l'usage des pères et mères de famille. Paris, 1774. Mai târziu a fost membru al Academiei Franceze de Științe. În 1792, Fourcroix a fost președintele Tribunalului Clermont, în timp ce Babeuf a acționat ca apărător al țăranilor din comuna Bulle. Într-o scrisoare către Babeuf, trimisă tribunalului la 5 iulie 1792, acesta se adresa lui Fourcroix, „cu care am avut onoarea să intru la un moment dat în corespondență despre necesitatea educației fizice de la o vârstă fragedă, cea mai sinceră, și poate cel mai convins susținător a ceea ce m-am bazat pe propria mea experiență ”(vezi V. Dalin. Gracch Babeuf în ajunul și în timpul Marii Revoluții Franceze. M., 1963, p. 455, nota 305; vezi și M. Dommanget. Les grands socialistes et l'éducation, Paris, 1970, p. 76).

180 Potrivit lui d'Essigny (G. d'Essigny. Histoire de la ville de Roye. Noyon, 1818, pp. 400-401), aparent după Deven, Babeuf a înghițit o parte din inima fiicei sale moarte. Aceasta găsește o confirmare indirectă

371

nie în scrisoarea lui Deven către Babeuf din 20 noiembrie 1787 (vezi V. Dalin, Gracch Babeuf ..., p. 122, nota 215).

181 Într-o scrisoare către Dubois de Fosse din decembrie 1787, el a raportat o critică a unuia dintre corespondenții săi la adresa expresiei „tunet subteran” din Le Mentor moderne, ou Discours sur les mœurs du siècle, traduit de Langlois de „Guardian” de Mrs. Addison Steele și alți autori de „Spectateur” (de Justus van Eften). La Haye, 1723.

182 Unul dintre corespondenții lui Dubois a pus problema relației dintre momentul în care crinul înflorește și începutul recoltării strugurilor.

183 Această scrisoare este folosită parțial (conform unei copii a lui V. Adviehl) - în art. M. Dommanget - „Temperament et formation de Babeuf” (vezi M. Dommanget. Sur Babeuf et la conjuration des Egaux). Potrivit lui Dommanget, era adresată preotului capitolului din Saint-Quentin.

184 Potrivit acestei scrisori a lui Babeuf, rătăcirile tatălui său au durat 22 de ani.—După G. Lecocq. Un manifeste de Gracch Babeuf.

Paris, Librairie des Bibliophiles, 1885, pp. 2-3) și Corvisier (vezi nota 2).), Claude Babeuf a dezertat în 1738. Este posibil să se fi întors nu în 1755, ci mai târziu.

185 Ultima scrisoare a lui Babeuf către Dubois de Fosse, după o pauză de aproape patru luni. A fost precedată de cinci scrisori de la Dubois (datele 13 ianuarie, 3, 18 și 25 februarie și 25 martie 1788), care au rămas fără răspuns. În ultima sa scrisoare din 11 martie, Dubois și-a exprimat îngrijorarea cu privire la materialele pe care le-a trimis lui Babeuf: „Dacă treburile tale sau starea de sănătate nu îți permit să răspunzi, poți mi le returna fără scrisoare; Îmi vei scrie într-un moment mai fericit.” Scrisoarea lui Babeuf din 21 aprilie 1788, lăsată fără răspuns de Dubois de Fosse, încheie corespondența lui Babeuf cu secretarul Academiei din Arras. Potrivit lui J. Dorval, în 1795, în timpul unei întreruperi în închisoarea Arras, Babeuf i-a adresat din nou o scrisoare lui Dubois. Până acum, însă, nu a fost găsit.

188 În viața lui Babeuf în 1787-1788. un loc important este ocupat de conflictul său cu marchizul de Suayekur. Suayekurs au fost printre cele mai proeminente familii aristocratice din Santerra (vezi nota 177). Pe la mijlocul secolului al XVII-lea. Suayekurs erau la un moment dat proprietarii întregului domeniu al lui Roy, pe care îl luaseră de la Comtes de Roy (vezi G. d'Essigny. Histoire de la ville de Roye. Noyon, 1818, p. 36). Chiar la mijlocul secolului al XVIII-lea. unul dintre membrii familiei Soyécourt a fost „bailli d'épée” al lui Roy, Montdidier și Péronne.

Se pare că la mijlocul anului 1787, Babeuf a fost însărcinat de către marchizul de Suayekur să întocmească un inventar al domnului său. Inventarul lui Tillolua a fost unul dintre cele mai mari pe care Babeuf a trebuit să le întocmească. În perioada 1787-1788. Babeuf a realizat o serie de lucrări la care, pe lângă fratele său Jean Baptiste, au mai participat și alți angajați ai săi. Conform estimărilor lui Babeuf, cheltuielile sale pentru inventarul Tilloluei au fost de aproximativ 12.000 de livre.

În acest moment, relațiile lui Babeuf cu întregul strat influent al aristocrației judiciare, personalul numeros care deservește elita senior - manageri, executori judecătorești, interpreți, au devenit foarte agravate. Întocmirea de noi inventare în contextul „reacției feudale” a secolului al XVIII-lea. a fost asociată de obicei cu restabilirea îndatoririlor feudale, care erau considerate deja lichidate, o determinare mai exactă a mărimii acestora, numeroase procese, confiscări forțate și alte operațiuni care erau foarte benefice pentru toți, așa cum îi numea Babeuf, „agenții lacomi” ai justiția señorial-absolutistă. Babeuf, așa cum a scris el însuși mai târziu, în 1790 (acest volum se termină cu acest document) a fost ghidat în practica sa teudistă de opusul

372

principii. Scrisorile ulterioare arată cum acest conflict a escaladat treptat, ceea ce a avut consecințe materiale grave pentru Babeuf.

187 Executorul judecătoresc de la Tillolua era Dantier.

188 Marchizul Fekier este unul dintre titlurile Suayekurs.

189 Soyekourt a propus un arbitraj cu privire la remunerația lui Babeuf pentru munca sa.

190 Cuvintele „10 ani” au fost introduse mai târziu în manuscrisul scrisorii. Există o greșeală evidentă aici. Este greu de stabilit când a început relația de afaceri dintre Babeuf și Suayekur. În arhiva dep. Somme, o copie a scrisorii lui Babeuf din 23 iulie 1783, în care îi sugera lui Soyekur să reîntocmească un inventar al domniei sale (AD de la Somme, F 129/116), a fost păstrată. Această scrisoare a fost publicată în 1913 de A. Patoux. *Le faux de Babeuf.*—*“Mémoires de la Société Académique des sciences, arts, belles lettres, agriculture et industrie de Saint-Quentin”, 4-me serle, t. XVI, Saint -Quentin, 1913).* Cu toate acestea, la specificarea datei, copistul ar putea greși. Conform materialelor disponibile în arhiva Moscovei, inventarul lui Tillolua a început în 1787. Pelletier împărtășește acest punct de vedere (vezi A. Pelletier. *Babeuf - feudiste...*, p. 60, n. 139). Ea găsește confirmare într-un document întocmit de Babeuf în 1790, care este publicat în acest volum sub titlul „Răspuns acuzatorilor”.

191 Antoine Nicolas Toquin a fost notar în Roy. Jetoanele aparțineau unui cerc îngust al aristocrației judecătorești din Rua, în frunte cu soții Bilcok. Din 1700 până în 1735 notarul din Rua a fost Joseph Token; din 1735 François Toquin, din 1738 Antoine Nicolas Toquin (vezi G. d'Essigny. *Op. cit.*, p. 245).

192 Masson Florent este avocat în Roy. În anii revoluției a fost membru al municipiului Rua. Potrivit lui M. Dommange, el a fost membru activ al Lojii Masonice din Rua, unde, poate, Babeuf l-a cunoscut. În lucrările lui Babeuf s-a păstrat un proiect al unui discurs în memoria lui Masson, din 23 noiembrie 1790 (vezi V. A. d'v ielle. *Op. cit.*, pp. 88-92; M. Dommange. *Babeuf et franc- maçonnerie.*— M. Dommange. *Sur Babeuf...*, p. 65-66).

193 Calonne Charles Alexandre (1734-1802) - în 1783 a fost numit controlor general în locul demisului J. Necker, când a prezentat proiecte financiare respinse de Ludovic al XVI-lea. Pe 20 aprilie 1787, Calonne a fost înlăturat ca urmare a conflictului său cu o adunare de notabili care au respins propunerile lui Calonne. Lomenie de Briep, care l-a înlocuit, a fost la rândul său înlăturată, iar Necker a fost readus la postul său la 25 august 1788. Scrisoarea lui Babeuf este datată 10 septembrie 1788. Compararea conflictului de la Tillolua cu conflictul de la Versailles arată cât de aproape a urmat Babeuf. situația politică din Franța.

194 Acesta este Louis Florent Aubert de Montauville. Era nepotul canonicului Aubert de Lamery, pentru care Babeuf a întocmit un inventar încă din 1781. Babeuf a întocmit inventarul de la Montoville, se pare, încă din 1783. În arhiva dep. Somma a păstrat un manuscris din „L'extrait de l'indication Cueilloir perpétuel du fief de Montoviller, sis à Framerville et mouvant de la Baronnie de Capy” a lui Babeuf (vezi A. Pelletier. *Babeuf - feudiste....* p. 33, 40).

195 Bosquilon de Bouchoir - înainte de revoluție, QC; din octombrie 1790, președinte al Tribunalului Montdidier (vezi V. de Beauvillé.

Histoire de Montdidier. Paris, 1875, v. II). Babeuf a trebuit să înfrunte Bosquillon în 1791 în legătură cu procesul comunei Davenecourt.

În hârtiile lui Babeuf s-a păstrat un acord (datat 1 august 1785) cu J. T. Seret privind închirierea unei case în Rua de la acesta din urmă. Din cauza dificultăților financiare cauzate de conflictul cu Suayekur, Ba-

373

Beth în 1788 a refuzat acest acord. În tratat, Sere este desemnat ca „marchand-bonnetier”. În același timp, Seret era percepător de taxe în domnia Suayekura - o combinație caracteristică Franței la acea vreme.

197 Rouette este notar parizian, pentru examinarea căruia marchizul de Soyecours a depus raportul prezentat de Babeuf pentru operațiunile de inventariere efectuate la Tillolua. Până atunci, Suayekur îl lipsise pe Babeuf de puterile sale și ceruse predarea tuturor documentelor.

Babeuf a depus o factură de peste 12.000 de livre. Ruette a aprobat documente pentru doar 2370 livre 4 sous 6 denari. Întrucât Babeuf primise deja 1416 livre 6 sous 4 denari, a trebuit să primească 953 livres 18 sous 2 denier. Se pare că Babeuf a primit această sumă în decembrie 1788 și a emis o chitanță că nu mai avea pretenții împotriva lui Suayekur (vezi TsPA IML, f. 223, on. 1, No. 82), deși a făcut unele rezerve. Pentru împrejurările care l-au obligat pe Babeuf să dea o astfel de chitanță, vezi documentul „Răspuns acuzatorilor” publicat în acest volum.

198 La începutul anului 1789, Babeuf a încercat să reînnoiască lupta împotriva lui Soyekur și a protestat împotriva acțiunilor sale în Bailey Rua. A eșuat, mai ales că chitanța emisă l-a pus într-o poziție dificilă. Cu toate acestea, chiar și în primăvara anului 1789, Babeuf urma să continue lupta. Pe 11 aprilie, Deven i-a scris: „Am aflat că îl atacați pe domnul de Soyekourt. Nou David, îndrăznești să-l provoci pe Goliat! Dacă ai fi atât de fericit și ai putea ținti praștia pe care o îndrepti spre el! Există zvonuri că vrei să te ocupi singur de cazul și că în apărarea ta vei ataca moralitatea marchizului. Ca bun prieten, vă sfătuiesc să nu faceți așa ceva... Satira, care amuză și stârnește râsul ascultătorilor, dă uneori multe bătăi de cap autorului ei” (CPA IML, f. 223, op. 2, nr 90). Același sfat a dat și Odifre: „Te sfătuiesc să depui toate eforturile pentru a ieși dintr-o situație care mi se pare destul de gădilată. Deoarece ați dat deja o chitanță, vă va fi foarte greu să reveniți din nou la această problemă ... ”(CPA IML, f. 223, op. 2, Nr. 93).

PRIMUL AN DE REVOLUȚIE

1 Lamet Alexander (1760-1829) - participant la Războiul de Independență american; o figură proeminentă a Revoluției Franceze în perioada sa inițială. În 1789-1790. a fost unul dintre liderii aripii stângi a Adunării Constituante - s-a opus vetoului regal; ulterior s-a corectat și a încercat să emigreze; a petrecut patru ani în închisorile austriece; sub Napoleon a fost prefect; în perioada Restaurației, a fost membru al opoziției liberale din Camera Deputaților. Ca proprietar

de pământ picardian, Alexandre Lamet a fost unul dintre liderii reuniunii executorilor judecătorești de la Péronne în 1789, în ajunul convocării Statelor Generale (vezi Cahier des ordres réunis de la noblesse et du tiers-état du gouvernement de Péronne, Montdidier). et Roye, rassemblés à Péronne, réunis à MM h Chevalier Alexandre de la Meth et le duc de Mailly, députés de Tordre de la noblesse", Paris, 1789).

2 În acest manuscris, Babeuf apare și ca susținător al răscumpărării drepturilor feudale. Câteva luni mai târziu, s-a pronunțat hotărât împotriva răscumpărării, în favoarea lichidării gratuite a tuturor datoriilor feudale.

La 31 martie 1789, Odiffré îl anunță pe Devin că „a primit ieri o scrisoare de la M. Babeuf... în care îmi oferă din nou cadastrul său corectat și întreabă dacă sunt de acord să-mi atașez instrumentul. Îmi doresc foarte mult asta, dar prevăd că va exista

374

obstacole în a cădea de acord asupra ideilor noastre... Intenționez să ofer instrumentul meu și o declarație a avantajelor sale pentru Statul Major. La asta m-as limita. Nu ar trebui să ne străduim și chiar să visăm să publicăm această lucrare... Dacă aveți un motiv să-i scrieți, spuneți-mi toate preocupările și aflați dacă poate veni la Paris dacă dorește să ducă la îndeplinire această întreprindere. (TsPA IML, f. 223, op. 2, Ns 92). Iar April Odiffré, după ce a primit o nouă scrisoare de la Babeuf, i-a răspuns direct, repetând oferta de a veni la Paris: „Dacă poți face o excursie la Paris, vom putea gândi cu exactitate toată chestiunea... Majoritatea al națiunii este în favoarea instituirii unui impozit unic; sarcina este doar de a găsi o modalitate convenabilă de a o stabili. Dacă tu, ca și mine, ești convins că instrumentul meu va fi cel mai bun mijloc pentru asta... încearcă să pleci pentru câteva săptămâni și să te întorci... ”(CPA IML, f. 223, op. 2, nr. 93). Scrisoarea lui Babeuf este un răspuns pentru Odiffré. Primele sale două scrisori nu au supraviețuit.

4 Vorbim despre un proiect elaborat de Babeuf în 1787 (vezi mai sus scrisoarea din 29 mai 1787), cu care l-a cunoscut pe Odiffré în timpul șederii sale la Paris din mai 1787.

5 Vezi nota. 136 la prima secțiune.

* Babeuf intenționa să tipărească „Cadastrul permanent” în tipografia lui Devin din Noyon. Totuși, în timpul unei șederi comune la Paris, în vara lui 1789, el și-a schimbat atitudinea față de soții Devin (vezi scrisoarea către soția sa din 8 august 1789) și a decis să imprime Cadastrul la Paris.

7 L. Billecocq. Les principes du droit français sur les fiefs. 1729. Louis Bielcoq a fost avocat al Parlamentului și locotenent general al executorului judecătoresc la Roy la începutul secolului al XVIII-lea (vezi D. Essigny. Op. cit., p. 329).

8 Probabil se referă la Bothe de Braquemont. Soții Braquemon sunt proprietarii domniei din Damery, unde viitoarea soție a lui Babeuf,

Marie Anne Victoire Lenglet, a lucrat ca servitoare. Cu Aubé Braquemont, Babeuf a menținut relații în anii revoluției. Arhiva IML a păstrat o scrisoare de la Braquemont din 1790, în care refuză să se aboneze la ziarul lui Babeuf *The Picardy Correspondent* din cauza direcției prea democratice. În 1792, în calitate de administrator al districtului Mont-Depdieu, Babeuf a intervenit în favoarea comunei Chavatte în conflictul acesteia cu Braquemont (vezi R. Legrand. *Un plaidoyer de Babeuf*. Abbeville, 1963).

J Babeuf a venit la Paris la invitația lui Odifre pentru a se pregăti pentru publicarea „Cadastrului Permanent” la 17 iulie 1789, în a treia zi după năvălirea Bastiliei (vezi G. Deville. *Notes inédites de Babeuf sur lui-*). même.—*“La Révolution française”*, t. XLIX, 1905, p. 41). Prima sa scrisoare către Zhepa, publicată mai jos, după sosirea sa la Paris, nu a fost păstrată în original. O tipărim după textul publicat de V. Advielle (V. Advielle. *Histoire de Gracchus Babeuf et du babouvisme*. Paris, 1884 v. I, p. 53-56).

10 Comandant al Bastiliei - marchizul de Launay.

11 Maistru comerciant - Flessel.

12 Necker a fost înlăturat din funcția de controlor general și iulie; a fost din nou numit după căderea Bastiliei, la 16 iulie.

13 Fulon (1717-1789) - a fost intendent de armată în timpul Războiului de Șapte Ani; apoi intendent al flotei. În timpul conspirației palatului care a dus la demiterea lui Necker, lui Fulon trebuia să i se încredințeze aprovizionarea armatei. Berthier de Sauvigne (1737-1789) - ginerele lui Foulon, intendent al Parisului, era însărcinat cu aprovizionarea capitalei cu alimente.

14 Jaurès a atras o atenție deosebită asupra acestui loc în scrisoarea lui Babeuf, care scria în primul volum din *Istoria sa socialistă a revoluției*: „Tradițiile barbare au rămas încă din vechea ordine. O, cât de generos și marele nostru Babeuf a înțeles și a simțit toate acestea.

375

Cu ce mândrie și cu ce speranță prezentăm cuvintele frumoase, umane și înțelepte în care el, întemeietorul comunismului modern, exprimă sentimentele pe care le-a trăit în aceste momente ale revoluției burgheze întunecate de inumanitate ”(J. Jaurès. *La Constituante*, ed. revue par A. Soboul, Paris, 1968, vol. I, p. 427; traducere rusă: J. Jaurès, *History of the French Revolution*, vol. I, pp. 208-209).

15 Maury - stareț, prpor în Ligon (Lihons - vezi A. Pelletier. *Le comte de Casteja ...*, p. 161), fratele starețului Maury, unul dintre cei mai de dreapta deputați ai Adunării Constituante; a servit ca intermediar în negocierile dintre Babeuf și Abbé Broglie (Broglie) privind plata inventarului efectuat de Babeuf.

| în sora lui Robert - Catherine Adelaide, a doua fiică a lui Babeuf, s-a născut pe 4 septembrie 1788.

17 Broglie Maurice Jean Madeleine (1766-1821) - fiul mareșalului Broglie (1718-1804), unul dintre organizatorii conspirației contrarevoluționare care a precedat năvălirea Bastiliei. În 1790 a emigrat împreună cu tatăl său. Întors în 1801 sub Napoleon; a ocupat cele mai înalte posturi spirituale; episcop la Gent. După căderea lui Napoleon, ca urmare a unui conflict cu regele olandez, s-a întors în Franța.

18 Doamna Louvancourt este seigneur la Domfront, Le Fretois și Cours-cell-Epey (vezi A. Pelletier. Babeuf - feudiste..., p. 33, n. 19). Întrucât Ina nu a plătit integral munca depusă de Babeuf pentru inventarierea bunurilor ei, acesta a reținut câteva documente din arhiva ei domnială. În anii revoluției, a existat o corespondență pe acest subiect între Babeuf și însărcinată cu afaceri, doamna Louvancourt Dupuis.

19 Cadastrul permanent a fost într-adevăr tipărit la Paris pe cheltuiala lui Odifre.

30 Broșura „La nouvelle distinction des ordres par M. Mirabeau” (Chez Volland, libraire Quai des Augustins) a fost publicată la 15 august 1789. Această dată este confirmată de o scrisoare a lui Babeuf către soția sa din 16 august.

1789 Atitudinea lui Babeuf față de Mirabeau în 1789 a fost destul de binevoitoare. Vezi scrisoarea către soția sa din 9 septembrie 1789 și Corespondența de la Londra publicată în acest volum.

21 Babeuf se referă la oferta de colaborare care i-a fost făcută într-un ziar londonez, care trebuia să fie publicată de De la Tour și de editorul Pankuk.

22 Vass este unul dintre angajații Babeuf. Scrisorile sale către Babeuf 1789 -

anii 1790 _ stocate în CPA IML.

23 Feidel este redactor la ziarul Observateur. Această scrisoare a fost publicată (Nr. 4 din Gazeta Feidel, ediție suplimentară) sub titlul „Lettre, adressée à Feydel, rédacteur de l'Observateur”. „Înțelept” – J. P. L. Louchet, care a publicat ziarul „Journal de la Ville”. 40 Rue Kenkanpua este adresa lui Odifre, unde locuia Babeuf la acea vreme. Această scrisoare a fost reprodusă de M. Bouluazo în 1949: AHRF, No. 114, p. 175-176 „Une Lettre de Babeuf”; vezi și AHRF, 1958, nr. 153, p. 62.

24 Vezi documentul anterior.

25 Aceasta se referă la priorul Abăției Saint-Orin, Bruno Ame, menționat în mod repetat în corespondența dintre Devin și Babeuf în anii prerevoluționari. Astfel, la 26 mai 1788, Devin scria de la Paris lui Babeuf: „Care sunt relațiile dumneavoastră cu S. Orthin; acest jalnic de daltă este vinovatul tuturor ultimelor mele nenorociri” (CPA IML, f. 223, op. 2, nr. 83). Priorul, scria Babeuf despre el, umflat de importanță personală și incredibil de lacom, a încercat să „înghită totul” în apropiere, lăsând „locuitorii, care erau deja tratați atât de

rău, cu doar ochi să plângă”. Babeuf, în schimb, la întocmirea unui inventar al mănăstirii, a căutat, în cuvintele sale, „să reducă răul”, ceea ce a provocat un conflict între ei (vezi V. Advielle. Op. cit., v. I, p. 47; M. Dommanget. Sur Babeuf ..., p. 47-48).

876

Ț. Aceasta este ultima mențiune despre Suayekura în corespondența lui Babeuf.

27 „Tinerii noștri” – Babeuf înseamnă probabil colaboratorii săi – Vass, Hugues Rachard și fratele său Jean Baptiste.

28 Babeuf nu a părăsit Parisul decât pe 16 sau 17 octombrie 1789.

29 Această corespondență Babeuf a fost publicată pentru prima dată în AHRF, 1958, nr.151 („Un inédit de Babeuf. Sa „Correspondance de Londres”). Judecând după referințele din textul său (vezi, de exemplu, p. 260 din acest volum), acesta a fost precedat de o altă corespondență. Textul primei corespondențe nu a fost încă găsit.

30 Înainte de marșul de la Versailles (vezi mai jos în aceeași „Correspondență”) și de transferul regelui și al Adunării Naționale la Paris, Ludovic al XVI-lea a refuzat cu încăpățănare să aprobe o serie dintre cele mai importante decizii ale Adunării, folosindu-se de „veto-ul său”. " dreapta.

31 Louis de Cron (1734-1794) - avocat, consilier parlamentar, mai târziu intendent; din 1785 a fost în fruntea poliției pariziene (locotenent general de poliție); a demisionat după căderea Bastiliei; a murit în timpul terorii.

32 Babeuf citează „Cadastrul permanent”, care fusese deja tipărit până atunci.

33 Momoro Antoine François (1756-1794) - proprietar al tipografiei; s-a autointitulat „primarul pionier al libertății franceze”; participant la demonstrația din 17 iulie 1791 de pe Câmpul lui Marte, pentru care a fost arestat și dat în judecată; unul dintre cei mai proeminenți lideri ai clubului Cordeliers; a fost executat în procesul hebertiștilor.

54 E. L. Joly (1756-1837) - avocat; secretar al municipiului parizian. Acuzația de fals adusă împotriva lui de către Marat s-a dovedit a fi neîntemeiată și a servit drept motiv formal pentru emiterea unui ordin de arestare a lui Marat la 8 octombrie 1789. În nr. 26 din Prietenul Poporului, din 7 octombrie, Marat. a scris că la momentul tipăririi nr. 24, nu știa încă numele persoanei care o acuză pe Joly de fals – „acesta este contele Epernay, comandantul gărzii naționale de la marginea Parisului”. În iulie 1792, Joly era ministru al justiției; suspendat după 10 august.

!5 Cocardele negre se purtau în Austria – în patria reginei Maria Antonieta. În Franța, înainte de revoluție, se purtau cocarde albe, iar după revoluție, tricolore.

8 În fruntea districtului Cordelierii era atunci Danton; în ianuarie 1790 districtul s-a opus arestării lui Marat și l-a luat sub protecția sa. În primăvara și vara anului 1790, Babeuf a dat din nou o evaluare foarte ridicată a activităților districtului Cordeliers și a lui Danton, cărui i s-a adresat printr-o scrisoare.

17 Vezi nota. treizeci.

'8 Pentru Garin și relația sa cu Babeuf, vezi volumul II al acestei ediții.

19 În nr. 26 din *The Others of the People*, Marat l-a confruntat pe Necker cu articolul „Suite des reflexions sur les dettes du gouvernement, devenues nationales, sur le plan du premier ministre des finances et le moyen de faire face aux besoins d'Etat. .”

10 B nr. 27 din *Prietenul poporului*, Marat l-a acuzat din nou pe Necker că este responsabil pentru lipsa hranei din capitală, întrucât „cumpără cereale pentru a le exporta din Franța și a obține astfel un beneficiu personal”.

41 Châtelet este clădirea în care se aflau instituțiile judiciare din Paris înainte de revoluție. În octombrie 1789, Adunarea Constituantă a reținut analiza lui Châtelet asupra „crimelor de stat”.

42 Flandres de Brainville - Procuror al Coroanei din 1765; în 1789-1790 a fost procuror la Chatelet. De la el a venit ordinul la 8 octombrie 1789 cca

377

arestarea lui Marat (despre cazul Joly și rolul lui Flandre de Brainville în acesta, vezi pamfletul lui Marat „Call to the Nation.” - J.P. Marat. *Selected Works*, vol. II. M., 1956, pp. 100-141.).

48 Tarje Guy Jean Baptiste (1733-1807) - un avocat proeminent; membru al Adunării Constituante; în timpul procesului lui Ludovic al XVI-lea, acesta a refuzat să-i acționeze ca apărător din cauza lașității sale, fapt pentru care i-a reproșat Marat. Sub Napoleon, membru al Consiliului de Stat; a participat activ la dezvoltarea codului napoleonian.

44 Buzot Francois Nicolas Leonard (1760-1794) - Deputat al Adunării Constituante, unde a fost în extrema stângă alături de Robespierre și Pétion. Un prieten apropiat al doamnei Roland. Membru al Copvent, unde a devenit unul dintre liderii Girondinilor. Executat în timpul dictaturii iacobine.

45 Adrian Duport (1759-1798) - membru al Adunării Constituante; la început a ocupat poziția de stângă, din 1790 s-a corectat semnificativ și, la momentul fuga regelui și a crizei politice asociate cu aceasta, a participat la scindarea Clubului Iacobin și la crearea Clubului Feuillants. Împreună cu A. Barnave și Charles Lamet, a fost un „triumvirat” asociat cu Maria Antonieta și a influențat politica curții.

46 Aceasta este a doua recenzie a lui Babeuf despre Robespierre, foarte pozitivă, ca toate recenziile lui Babeuf despre Robespierre în primii ani ai revoluției.

47 Fermont Jacques de (1752-1831) - Deputat al Adunării Constituante și al Convenției, în care i-a susținut pe girondini. În epoca terorii, s-a ascuns de persecuție. Figură activă în reacția Thermidoriană, membru și președinte al Consiliului celor Cinci Sute. Sub Napoleon - General Cartier, Conte al Imperiului.

48 Dupop de Nemours Samuel (1739-1817) - economist, membru al Adunării Constituante; ulterior a emigrat în Statele Unite, unde a fondat o mare firmă industrială care există și astăzi.

49 Demeigner Jean Nicolas (1752-1814) - conte, membru al Adunării Constituante; învecinat cu aripa sa dreaptă; sub Napoleon – senator și conte al imperiului.

50 Legea legii marțiale (la loi martiale) a fost adoptată de Adunarea Constituantă la îndemnul municipalității Parisului, în legătură cu revoltele alimentare din 21 octombrie 1789, în timpul cărora proprietarul brutăriei, François, a fost spânzurat. dintr-un felinar. Conform acestei legi, fiecare municipalitate avea dreptul de a dispersa adunările de oameni și de a deschide focul după un avertisment, care trebuia să fie agățat un banner roșu. Această lege a fost aplicată la 17 iulie 1791, în timpul execuției pe Câmpul lui Marte.

51 În toamna anului 1789 a avut loc o revoltă alimentară în Vernon, cauzată de speculațiile cu cereale ale unui anume Planterre, care a fost arestat. Ca urmare a intervenției lui Lafayette și a municipalității pariziene, un detașament al Gărzii Naționale pariziene a fost trimis la Vernon, iar Planterre a fost eliberat.

52 Lamet Charles (1757-1832) - fratele lui Alexander Lamet, membru al Adunării Constituante, unde în 1789-1790. a fost la început unul dintre liderii aripii stângi. Cu toate acestea, deja în septembrie 1790, Marat i-a reproșat lui Charles Lamet „flexibilitatea unui curtean”. În decembrie același an, Marat scria: „Barnave și Lametii au sacrificat atât de des interesele poporului în favoarea regelui, încât în ochii mei nu sunt decât prieteni imaginari ai patriei; Barnave este un om meschin ambițios, iar Lametii sunt și curteni ” („L'Ami du peuple”, N 311, 15 decembrie 1790). În timpul crizei de la Varennes, S. Lamet a participat la scindarea clubului iacobin, împreună cu A. Duport și Barnave, a fost membru al „triumviratului” care a condus acțiunile „feuillants”. În 1792 a fost în armata lui Lafayette și a emigrat.

83 Gara Sr., Dominic (1735-1799) - membru al Adunării Constituante,

378

învecinat cu aripa sa dreaptă; a fost la un moment dat secretar al ședinței.

54 Gara Jr., Joseph Dominic (1749-1833) - redactor la ziarul „Journal de Paris”; a fost iacobin; în 1792-1793 a fost ministru al

Justiției (după Danton) și Internelor (după Roland); în vara lui 1793, Ba-oef a vorbit aspru împotriva lui Gar, acuzându-l că a perturbat politica prețurilor fixe („maximum”). În viitor, Gara a evoluat tot timpul spre dreapta. Sub Director - membru și la un moment dat președinte al Consiliului Bătrânilor; Sub Napoleon, senator și conte al Imperiului.

55 Révolutions de Paris (Revoluțiile pariziene) este un ziar apărut în 1789 de Prudhomme; în 1789-1790 redactorul său a fost Lustallo, iar după moartea sa, Sylvain Marechal. Ziarul a luat o poziție democratică. Babeuf a citit-o cu mare atenție și s-a referit la el în mod repetat, dându-i o apreciere înaltă.

58 „Țările de Jos austriece” – Babeuf înseamnă provinciile belgiene, care au aparținut la un moment dat Austriei, iar mai târziu, în anii revoluției și ai Imperiului, au intrat sub stăpânire franceză.

„CADASTRU PERMANENT”

1 Au supraviețuit două versiuni ale manuscrisului original al „Cadastrului Permanent”, descoperit în 1965 în biblioteca Universității Cornell din SUA (Ithaca). Manuscrisul purta titlul: „O scurtă schiță a proiectului de cadastru permanent”, care a stabilit în principal un curs de acțiune care ar face posibil: 1) să se păstreze, cu puțină muncă, toate informațiile posibile referitoare la proprietate și la dispoziție. a tuturor bunurilor imobile ale regatului și să le reînnoiască în așa fel încât să rămână mereu în stare; 2) stabilirea celor mai echitabile proporții în repartizarea impozitelor pe această proprietate; 3) să încaseze impozite cu atâta ușurință încât, într-un district format din două sute de parohii, un șef, cu ajutorul a doar trei asistenți, să poată anual, și numai pentru o lună, fără ajutorul vreunui collector și fără a provoca nicio tulburare. supușii regelui, nu numai să facă această culegere, ci și să culeagă în cel mai exact mod informațiile necesare cu privire la toate modificările de proprietate asupra bunurilor imobile și să înscrie aceste informații în cadastru pentru a combina permanența declarată acolo cu introducerea în ea a datelor corespunzătoare situației din acest moment, și 4), etc., etc.”.

Acest titlu a fost raportat de Babeuf lui Dubois de Fosse într-o scrisoare din 3 iunie 1787. Cu toate acestea, există o diferență în al doilea paragraf. Textul de mai sus se referă la „repartizarea impozitelor” asupra proprietății funciare. Scrisoarea către Dubois vorbește despre repartizarea proporțională a „un impozit teritorial sau orice altă formă echivalentă de impozitare (subvention equivalente)”. Nu este vorba de impozite în general, ci de impozitul teritorial. Această schimbare nu este întâmplătoare. Din februarie 1787, la Paris s-a întrunit o adunare a notabililor, la care controlorul de stat Calonne și-a înaintat proiectele financiare, inclusiv propunerea de a introduce un „tax teritorial” (impôt territorial). Faptul că Babeuf repetă termenul folosit de Calov-n ne dă un indiciu asupra datei începerii lucrării sale la „Cadastrul permanent”. Prima versiune a manuscrisului, în care nu se menționează „taxa teritorială”, a fost, după toate probabilitățile, scrisă înainte de adunarea notabililor, adică la sfârșitul anului 1786 sau chiar la începutul lui 1787.

În prima versiune a fost făcută o prezentare pur tehnică a metodelor de implementare a cadastrului. A doua variantă a fost precedată de „Discursuri introductive” în care s-au atins și problemele sociale. În mod caracteristic, textul acestei a doua versiuni este precedat de

379

era epigraful: „Ce avantaj are un popor care îi permite fiecărui cetățean să gândească și să scrie despre guvernarea politică! Oferă o idee bună, face o sugestie utilă? Se consideră, © condamnat, acceptat, îmbunătățit. Dacă vorbește prostii, vor râde de el și vor uita de pamflet.”

Această epigrafă, așa cum este indicată în manuscris, este preluată din celebra utopie socială a lui Louis Sebastian Mercier „2440”. Până acum, s-a presupus că Babeuf a făcut cunoștință cu această utopie abia în 1791. Acum avem dovada că Babeuf a făcut cunoștință cu această utopie, foarte populară în vremea lui, mult mai devreme - nu mai târziu de primăvara anului 1787.

Călătoria lui Babeuf la Paris în mai 1787 și încercarea sa de a publica Cadastrul nu au avut succes. Dar în martie 1789, Babeuf își reia corespondența despre „Cadastru” cu geometrul J. P. Audiffre, inventatorul unui instrument adecvat, printre altele, pentru accelerarea și simplificarea semnificativă a topografiei (ceea ce ar fi important în cazul implementării). a cadastrului). Babeuf a intenționat să includă în opera sa o descriere a acestui dispozitiv și a metodei de aplicare a acestuia pentru a-l interesa pe Odiffre în publicarea și distribuirea lui. Odiffre l-a invitat pe Babeuf să vină la Paris pentru negocieri. În răspunsul său din 18 aprilie 1789, Babeuf a anunțat că urmează să finalizeze Cadastrul, folosind cărțile apărute pe această temă încă din 1787.

Babeuf și-a îndeplinit intenția de a se familiariza cu literatura nou apărută cu toată perseverența și conștiinciozitatea sa. TsPA IML a păstrat o parte din manuscrisul său (TsPA IML, f. 223, op. 1, itemul 92), în care a conturat lucrările pe care le-a citit. Din păcate, doar mijlocul manuscrisului a supraviețuit (p. 4-7), nu există nici un semn al începutului sau sfârșitului lui. Dar chiar și pe aceste patru pagini, Babeuf rezumă conținutul celor 21 de cărți și broșuri pe care le-a revizuit. Judecând după acest manuscris și după notele de subsol din ediția tipărită a Cadastrului Permanent, a citit Taxa teritorială a lui Lenge, Despre administrarea finanțelor a lui Necker, Despre zeciuiala regală a lui Vauban, Eseul lui Condorcet despre constituția și funcțiile adunărilor provinciale, „Scrisori. Trustees” de Mirabeau, un apel către Statele Generale de Reynal și Gregoire (pe atunci încă un preot puțin cunoscut, iar mai târziu unul dintre figurile marcante ale revoluției), „Proiect privind noi forme de comerț cu cereale în Franța” de un altul viitorul membru de seamă al Convenției, L. Bourdon, „Taxa îmbunătățită” a lui Aubrey de Saint-Vibert, „Proiectul unui cadastru general” al lui du Tillet de Villars, s-a familiarizat cu „Omul de patruzeci de ecu” al lui Voltaire etc. A mai studiat. o serie de pamflete anonime, printre care „Compararea finanțelor statului sub Ludovic al XIV-lea și Ludovic al XVI-lea”, „Catehismul politic”, „Flagiile agriculturii”, „Creditul național”, „Istoria, ceremonialul și drepturile statelor generale”, „Tableau territorial de la France”,

„Rezultatele adunărilor provinciale”, „Cu privire la distribuirea impozitului electoral și douăzeci. Babeuf a citit și o serie de comenzi - Clamart-sous-Meudon (pe care l-a apreciat foarte mult), Chateau-Thierry, Angers, Paris.

Pe parcursul lecturii, dorința lui a crescut din ce în ce mai mult de a nu se limita doar la chestiuni de impozitare, ci și de a evidenția cele mai importante probleme sociale. „Pentru a vorbi despre distrugerea dreptului de naștere”, notează el în aceste note ale sale, „drepturile domnișoare, zecimi, despre instituirea învățământului de stat”. Problema distrugerii feudalismului și a drepturilor domniilor îl îngrijora cel mai mult. Astfel, citind „Istoria, ceremonialul și drepturile statelor generale”, în care s-au apărat drepturile domniilor, Babeuf nota: „Contestă imediat acest sistem. Asuprirea regală (servitutea) este mai crudă decât asupra domnitorului. Acest lucru pare să fie adevărat, dar nu sunt legate aceste două tipuri de opresiune?

Ca urmare a acestei munci grele, textul originalului său

380

manuscrise din 1787 Babeuf supuse unor prelucrări semnificative. „Discursurile sale introductive” s-a transformat într-un întreg capitol introductiv – „Discurs introductiv”, care a conturat programul său social. Primul capitol a fost rescris, restul textului a fost revizuit și completat, au fost elaborate propuneri pentru impozitarea nu numai a terenurilor, ci și a bunurilor mobile.

Cartea, publicată în octombrie 1789, a fost scrisă în întregime de Babeuf. Mai târziu, în 1791, îi scrie despre asta lui Antoine Lampe, un faudist picardian: „Sunt singurul autor... De la domnul Odiffré, am luat doar un grafometru trigonometric, a cărui descriere analitică am făcut-o. Nici o idee, nici o frază din „Cadastru” nu aparține condeiului acestui geometru; el este doar geometru și nimic altceva.

Toate costurile de tipărire a Cadastrului Permanent au fost suportate de Odiffré. Babeuf spera că vânzarea cărții îl va scoate din starea de mare nevoie, pe care a trăit-o în legătură cu încetarea activităților teudiste, și că îi va aduce faimă. Aceste speranțe erau complet nefondate. Judecând după scrisorile lui Odiffré, care a păstrat exemplarele ediției, s-au vândut doar câteva exemplare ale cărții. La lansarea Cadastre, Odiffré a făcut publicitate în Nr. 28 din Révolutions de Paris (p. 3) - „Cadastre perpétuel, ou démonstration des procédés convenables à assurer l'assiette et la perception d'une contribution unique tant sur les possessions territoriales que sur les revenus personnels; dédié à l'Assemblée Nationale. Paris, chez les auteurs, rue Quin-campoix, N 40.”

„Cadastru” a devenit acum o raritate bibliografică. Aproape singurul exemplar al cărții este păstrat la Bibliothèque Nationale din Paris.

2 Inițial, Babeuf a intenționat să prefăteze „Cadastrul permanent” cu o altă epigrafă – una poetică, păstrată în schițele sale:

Le lumière des tems nu poate fi simțită

Par un peuple enchaîné, qui n'a plus de Patrie, D'un pénible esclavage il se sent abatu. Il perd ses feux, sa force, en un mot, sa vertu Mais une Nation qui prend sa délivrance Voit tout pour son bonheur, témoin l'heureuse France. Elle est libre, en ce jour! tout y est Citoyen Tous d'un commun accord, vont travailler au bien.

(Oamenii în lanțuri, lipsiți de patria lor, nu pot vedea lumina timpului. Sclavia dureroasă îi asuprește. Își pierde focul, puterea, virtutea. Dar națiunea care și-a atins eliberarea Vede că totul se face spre fericirea sa, Franța fericită este un martor la acest lucru. Este liberă și până astăzi, toți cei din ea sunt cetățeni.

Toate de comun acord vor lucra pentru binele comun.)

3 L'hopital Michel (1507-1573) - celebru om de stat francez al secolului al XVI-lea, cancelar regal, susținător al toleranței religioase. Lucrările lui Babeuf conțin mai multe extrase din L'Hopital, pe care le-a tratat cu un respect evident.

4 În textul lui Babeuf, cuvintele „impozit”, „impozit” (impozit, impunere), care, în opinia sa, implică constrângere, iar cuvintele „contribuție”, „contribuție” (contribuție), implicând participarea voluntară a cetățenilor la cheltuielile statului, sunt contrastate. Întrucât în limba rusă termenii „contribuție” sau „contribuție” se aplică impozitului

381

Cuvintele „rechiziție” (în sensul de impozitare forțată) și „taxă” (în sensul sumei pe care cetățenii o plătesc voluntar statului) sunt opuse în traducere.

8 Lenge Simon Nicolas Antoine (1736-1794) a fost un cunoscut avocat și publicist francez. În 1764 publică cartea „La dîme royale”, apărută în 1787 în a doua ediție sub titlul „L'impôt territorial”, - Babeuf făcuse cunoștință de această lucrare în 1789. Lucrările lui Lenge (în special „Teoria sa civilă”. Laws”) a fost studiat de K. Marx, care a remarcat că Lenge a făcut o serie de remarci critice profunde despre libertățile și proprietatea burgheze, că „natura producției capitaliste este clară pentru el”. În același timp, Marx a subliniat că „polemica lui... împotriva dominației de început a burgheziei este îmbrăcată... într-un furnir reacționar. El ... apără sclavia, opunându-se muncii salariate” (K. Marx și F. Engels. Opere, vol. 26, partea I, pp. 301, 347).

6 Celebrul mareșal francez Sebastian Vauban (vezi nota 81 la secțiunea I) a fost autorul cărții La dîme royale (Zimeala regală), în care a insistat asupra necesității reformei fiscalității franceze, a abolirii impozitelor indirecte și a introducerii un singur impozit. Babeuf în 1789 a făcut cunoștință cu această lucrare a lui Vauban.

7 Raynal Guillaume Thomas François (1713-1796) a fost un scriitor și eseist francez. Raynal a fost cunoscut mai ales pentru Istoria filozofică și politică în patru volume ... a comerțului european în ambele Indii (1780), scrisă în colaborare cu D. Diderot. Cartea a fost persecutată și urma să fie arsă, dar a avut un mare succes. În primii

ani ai revoluției, Reynal, care a fost ales în statele generale, s-a îmbunătățit brusc. Babeuf, care îl prețuia foarte mult pe Reynal, nu a crezut rapoartele reformei sale și, încă din 1790, în Corespondentul Picardiei, l-a luat sub protecția sa (aceste materiale vor fi publicate în volumul al doilea al Lucrărilor).

8 Rezumând în notele sale pregătitoare pentru Cadastrul Permanent pamfletul *Les fléaux de l'agriculture*, Babeuf a scris calculele autorului că „zecimea absoarbe aproximativ 2/s din recoltă din terenul cultivat”. El a acordat o atenție deosebită problemei „modalelor de eliminare a flagelului cerșetoriei” discutată în broșură.

Babeuf s-a referit la pamfletul *Crédit National* drept „aristocratic” în notele sale, la fel ca *Essai sur la répartition de la taille et des vingtièmes* (1787).

În pregătirea publicării Cadastrului Permanent, Babeuf a făcut cunoștință și cu opera celebrului matematician și om politic francez Condorcet (1743-1794) *Essai sur la Constitution et les fonctions des Assemblées provinciales* (1788). Judecând după manuscrisele lui Babeuf, era familiarizat și cu o altă lucrare a lui Condorcet, *Viața lui Turgot*.

8 A treia parte a „Cadastrului Permanent” indicată de Babeuf nu este publicată în această ediție.

10 Controlor general al finanțelor sub Ludovic al XVI-lea, Jacques Necker (1732-1804) a fost autorul unui număr de lucrări pe probleme economice. K. Marx a studiat, printre alte lucrări ale lui Necker, și lucrarea sa „*De l'administration des finances en France*” (1784), la care se referă Babeuf. Marx credea că în lucrările lui Necker s-a încercat să descrie opoziția claselor sub capitalism ca „dezvoltarea opoziției dintre sărăcie și bogăție” (K. Marx și F. Engels. *Soch.*, vol. 26, partea I, pp. 301-305). Este probabil ca cunoașterea lucrărilor lui Lenge și Necker să fi fost reflectată în caietul teoretic al lui Babeuf „*Lumina filozofică*”.

11 Bourdon de la Planche Léonard (1757-1815), autor al *Projetului nouveau de faire utilement en France le commerce des grains* citat de Babeuf, a fost mai târziu un membru iacobin proeminent al Convenției.

382

tî 1793, a venit cu un alt proiect, tot consacrat comerțului cu cereale, despre crearea unor „greniers de fabon-dance” pentru colectarea surplusului de cereale, adică distrugerea maximului.

12 Babeuf, în notele sale preliminare la Cadastru, subliniază activitatea *Tableau territorial de la France*. Pe baza ei și a altor lucrări (Vauban, Voltaire, Necker), el a alcătuit un tabel cu suprafața terenului în Franța și a încercat să calculeze câți arpani de pământ ar cădea pe fiecare exploatare de pământ în cazul unei împărțiri generale a terenului. Acest pamflet Babeuf s-a referit și la numărul de lucrări „aristocrate”.

13 Conturând lucrarea „Parallèle de la situation des finances sous Louis XIV et Louis XVI”, Babeuf a însoțit declarația autorului său că cadastrul pe care l-a propus „va fi valabil 20 de ani” cu mențiunea „al nostru va fi păstrat pentru totdeauna” (CPA IML, f. 223, op. 1, Nr. 92).

14 Vezi nota. 136 la prima secțiune.

15 Henri Bulenvye (1658-1722) - Conte, apărător ferm al sistemului feudal. S-a opus arbitrariului monarhiei absolute în materie de impozitare. Babeuf, referindu-se la Bouleville, avea în vedere tocmai aceste propuneri ale sale.

16 Scilly - posibil o greșală de tipar. Probabil că Babeuf vorbește aici despre cel mai mare om de stat francez Maximilian Sully (1560-1640), care a insistat asupra reformei fiscale (vezi Economies royales).

17 Saint-Pierre Charles Irene (1658-1743) - stareț; cunoscut pentru „Proiectul pentru o pace permanentă” (1713); El a susținut și reforma fiscală.

18 Pentru autorul cărții L'impôt abonné, Charles Louis Aubrey de Saint-Vinber, a se vedea nota. 15 la prima secțiune. Fratele său, membru al Adunării Constituante, Pierre François Aubry (1737-1800), a publicat Cadastre général de la France în 1790. (Vezi S. Bernstein. Despre istoria „Cadastrului permanent” – „Anuarul francez. 1961”. M., 1962, p. 485).

19 Deoarece următoarele secțiuni sunt pur tehnice, au fost omise din această ediție.

20 Acest lucru a fost discutat în § 5 din Partea a II-a, una dintre secțiunile omise în această ediție.

21 „Avizul” (Avis) a fost întocmit de Babeuf după întoarcerea sa de la Paris la Rua, probabil în noiembrie 1789. Acesta a fost ultimul apel al lui Babeuf către proprietarii domnii. Nu a avut implicații practice.

22 19 mai 1790 Babeuf, prin ordinul unei camere judiciare speciale a Parlamentului din Paris (Cour des Aides), în calitate de lider al mișcării din Picardia împotriva plății impozitelor indirecte, a fost arestat la Roy și dus la închisoarea Conciergerie în Paris. În timp ce se afla în închisoare, Babeuf a luptat cu putere pentru eliberarea sa. În același timp, a început să scrie un manuscris publicat de noi pentru prima dată, în care dădea o descriere a luptei sale cu frații Bplcock, reprezentanți ai aristocrației judecătorești din Rua, care de la începutul revoluției au devenit conducători ai municipiului orasului Rua. Ipotezele lui Babeuf erau absolut corecte. Denunțurile lui Babeuf la tribunalul fiscal au venit într-adevăr din partea municipalității Rua și a liderilor săi, soții Bilcock. Aceste denunțuri au fost susținute, după cum se poate vedea din documentele supraviețuitoare, de vărul soților Bilcock, membru al Adunării Constituante a Prevost. Manuscrisul păstrat în CPA al NML (f. 223, ou. 1, nr. 173, 10 p. în 8°) nu are început și nici sfârșit.

INDEX NUMELE

august 74

Vârsta (Agay) F. M. B. 368

Advielle 6, 31 32, 36, 37 40, 42, 357, 360, 363 364 366. 372, 373, 375, 376

Agen (Agent) M. K. 355

Ame (Hamet) B. 376

Ansar (Ansart) 359

Agneaux C. J. W. de Vienne

Harduin A. K 102, 357 359, 369

Artois (Artois) de 231, 265

Attry-son (Attry-fils) 266

Babeuf J. B. 31, 43 45. 182, 193, 355, 372, 377

Babeuf K. 355, 372

Babeuf K. A. 376

Babeuf R. E. 31, 33, 182 233, 244, 248, 355, 363, 376

Babeuf (Babeuf) S. 182, 198, 363, 371

Babeuf F. N. passim

Bailly J. S. 274

Barnav (Bagpawe) A. 378

Belanger 189

Bernstein S. 9, 39, 357. 383

Bernstein L. 34-36

Berthe L. N. 37, 41, 356-360, 365, 366, 368-370

Bertliout 221

Bertier de Sauvigny A. 46, 232, 375

Beffroy de Reigny L. A. 365, 368, 370

Bigorgue 43, 143

Bizet J. B. 62, 357

Billecocq du Mirai (Billecocq du
Mirail) L. F. 189, 230. 345, 350, 370, 375
Bilcock Jr. vezi Bilcock du Miraille
Bilcock Sr. 345, 349-351, 375
Bilcoki 342, 345-351, 370, 383 Blancqui L.O. 25 Blanchard 152
Beauvilló V. de 30, 373
Beaulieu de 267
Beaumarchais P. O. K de 156, 366
Beaumetz F. J. B. 360
Capota 170
Board (Bord) G. 35
Borda 362
Bosquilon de Bouchoir 217, 373
Bosquilon de Jenlis 249
Braquemont O. de 231, 355, 375
Bracmont de Ms 355
Bracmon de 375
Broglie M. J. M. de 234 242, 243, 245, 249, 376
Broglie (Broglie) de 243, 275, 376, Brutus (Brutus) M. Yu. 133
Buatel (Boitei) ml 190
Boulanvillier A. 319, 383
Bouloiseau M. 376
Buonarroti F. M. 5, 19, 23, 24, 26, 28, 30
Bourdon L. 316, 380, 382, 383
Bourgin J. 37
Bourignon F. M. 152, 365, 369
Bourlon 195, 217
Bourson 55

Bouthier J. F. 154, 366, 369
Buzot F. N. L. 276, 378 Buisson du 159, 367
Bucquet 43, 55, 170, 195, 355 Buha du 130
384
Van-der Noot AH 8 Van-Drival E. 356, 358, 367
Van Mitong-M idi 189
Wasse 238, 244, 279, 376 Watigny 200
Weber 212
Valancourt 189
Wellay III. 33, 35
Vauban 136, 363
Vauban 314, 316, 319, 380. 382, 383
Vaugrenant J. B. G. B. 106, 360
Volgin V. P 5, 6, 12
Wolf S. S. 39
Voltaire F. M. 363, 380, 383
Galametz J. A. M. de 71, 103, 357, 358
Galante-Garonné A. 6
Garat D. 283, 379
Garat J. D. 284, 379
Garin 8, 267, 377
Guerin F. 133, 363
Ghidul 52
Guillain A. 34
Godefroy D. J. 117, 135, 144, 151
Horațiu 108
Vai (Goret) ml 190
Gregoire A. 380

Gue II. L. 360

Guffroy 32

Dalin V. M. 7, 9, I, 12, 14, 15-17, 18-20, 29, 38, 50, 362, 371, 372

Danton J. J. 8, 37, 377, 379

Dantier 219, 373

Darthe O. A. 27, 356

Oferă doamna 370

Debien 360

Devin J.F.A. 374, 375

Devin JF 104, 359

Devin Deserville Φ . P. 160, 162, 367

Denville G. 32, 375

Devienne SH 135, 151, 363

Delaville 55

Delegorgue 60-62, 66, 68, 70, 102, 103, 128, 140, 151, 357, 371

Delestre du Terrage 60-62, 102, 357

Cauza (Déleau) 52, 53

Del Bo (Del-Vo) D. 9

Démazières 84 359 Dèmeunier 278. 378 Dhermiguy 54

Desier (Desperoux) P. A. 108, 109, 111, 174, 360

Destory 267

Diderot D. 382

Domergue U. ili, 154, 360 Dommanget M. 6, 9, 10, 17, 18, 25, 29, 32, 36-38, 42, 355, 356, 363, 368, 371-373, 376

Dorval (Dorval) J. 372

Dautry F. 6, 24

Dubois (Dubois) J. 55

Dubois 216

Dubois de Fosseut Φ . M. A.7, 12-14, 31, 33, 37, 41, 42, 56, 59, 60.
102, 105-107, 110, 112, 116, 126, 127, 131, 135, 131, 135, 137, 197,
147, 149, 151, 153-155, 158-160, 162, 164, 168-175, 179-188, 190, 192,
196, 199, 206, 355-372, 379

Du Mesnil 231

Dumont A. 37

Dumont de Courcet J.L.M. 147, 169, 361, 365, 369

Du Moucbel 270 Dupaty vezi Mercier-Dupati Dupont de Nemours

p. 278, 378

Du Port A. 277, 279, 378 Dupuy 376

Du Tillet du Villard 167, 168, 172, 229, 319, 320, 322, 324, 368, 380

Dufrène55

Elisabeta a Angliei (Elisabeth d'Angleterre) 81

Iacov (Iacov) L. 355, 359

Jean Jacques îl vede pe Rousseau

Genty 152, 365

Jardinier de 117 Zhelubovskaya E. A. 5

Gerbier P. J. B. 82, 359 Germain S. 20, 21, 31, 36 Joly E. L. 258, 259,
269, 377, 378

Jaurès J. 46, 375, 376 Jullien M. A. 36, 356

Zasteiker H. E. 9 Zilberfarb I. I. 9

385

Ioannisyan A. R. 42, 361

Iosif al II-lea (Iosif al II-lea) 355

Calas 363

Calonne II. A. 59, 215, 359, 367 373 379

Carnot L. 356, 360, 369

Carra J. L. 36

Carré 194

Cassen 189

Casteja S. K. B. 43, 44, 160, 194, 367, 371
Katushkina A. G. 39
Keralio (Kegao) L. 369
Quivre de 242, 244, 246-249
Quivre de Mrs. 248, 249 Kiseleva E. V. 9
Coquelet A. J. 63, 358 Collignon N. 12, 13, 361 Colvin (Coivip) 213
Condorcet A. N. de 295, 314, 322, 380, 382
Constantini 244, 245 Corvisier A. 355
Coet E. 30, 370, 371
Creuse 279
Kreni (Step) de 84
Crillon (Crignon) de 234
Crignon W. A. 146. 152, 365, 369
Kron (Crosne) L. de 254, 377
Vărul 256
Coupé J. M. 364
Coupé J. M. L. 17, 19, 20, 36, 43, 141, 142, 360, 364
Courret de Ville-neuve L. П. 173, 368, 369
Courset vezi Dumont de Coursay Cuvillée (Cuviller) 189
Laby 189
La Ville de 205
Lavoisier A. L. 370
Le Vieville de 141, 157, 364, 366
Lacoudre (La Coudrayo) F. S. 146, 152, 365, 369
Lambon 206, 207
Lamérie Auber de 373
Lameth A. 45, 46, 223, 374, 378
Lamet (Lameth) W. 282, 378

Lamy A. 39, 357, 381

Langlet M.A.V. 33, 242, 355

Lenglet E.J. 85, 101, 103, 357, 359

Las Vergnas L. 362 La Tour V. de 247-249, 263
386

Lafayette M. J. P. 276, 378

Le Vasseur 189

Legrand (Le Grand) 277

Legrand P. 9, 38, 375

Le Gros 270

Lege (Le Gay) L. J. 72-75, 103 137, 138, 141, 144, 182, 357, 358 369

Leclerc 360

Lecocq F. 32, 372

Le Cauchois a (Le Cauchois) 363, 369

Le Masson de Golft M. 81, 114, 135, 147, 149. 151, 157, 359, 369

Lenge (Linguet) S. H. A. 314-316 322, 380, 382

Lenin V. I. 33

Lepeltier F. 5, 37

Leroy de Flagis J. B. 116, 135, 144, 361, 362

Lessart 169

Lefebvre F. 5, 6, 12, 14 17, 18, 42, 50, 358, 366

Curtea Lefebvre d'Aiden 350

Livy Titus 133

Lydie A. 193

Lycurgus 292

Lihaciov N. p. 39

Loménie de Brien-ne 373

Launay 375

Spitalul M. 300, 381 Lore are (Lauraguais) L. L. F. 38 Louvencourt de mule 235, 240-242, 376

Ludovic 53

Loustallot E. 379

Louchet J. P. L. 376 Ludovic al XI-lea 159 Ludovic al XIV-lea 317, 326, 380

Ludovic al XVI-lea (Ludovic al XVI-lea) 317, 326, 377, 380, 382

Mably G. B. 12, 366 Mazon A. 359

Mazauric K. 12, 42

Marat J. P. 9, 46, 47, 258, 259, 270, 272-274, 363, 377, 378

Mare de Boren (Marêts de Beaurain) 215, 216

Marin (Marin) F. L. K. 156, 366 Maréchal (Maréchal) S. 8, 23, 37, 379
Marie Antoinette (Marie-Antoinette) 360

Markov V. 9

Marx K. 30, 33, 48, 382

Martin 257

Masclet E. T. 139, 146. 152, 183, 363, 364

Massias 128

Masson F. 214, 215, 350, 373

Mathiez A. 17, 37, 42

Mellier 125

Mennesier K. 30

Merian (Mérian) de m-l 81

Mercier L.S. 159, 363, 366, 367, 380

Mercier-Dupaty 145, 147, 152, 159, 363

Mesmer F. A. 370

Mirabeau J. A. R. 8. 47, 236, 237, 242, 244, 280, 281, 284, 376

Molière J. B. 144

Momoro A. F. 377

Montovilliers L. F. 0. de 216, 373

Mai multe (Moog) T. 366

Morelli 12

Morin (Maurin) A. 31

Maury 233, 235, 238, 241-243, 245, 248, 376

Maury J. S. 245, 284, 376

Moreau de Saint-Méry M. L. E. 110, 135, 141, 151, 169, 360, 361, 369

Moinet 128

Mouchy 267

Napoleon I (Napoléon I) 358, 360, 362, 374, 376, 379

Nardi 258

Necker F. 215, 232, 235, 273, 290, 315, 363, 373, 375, 377, 380, 382, 383

Nepomnyashchaya N. I. 9, 38

Aubert 189

Obichkin G. D. 9

Aubry П. F. 383

Aubry de Saint-Viber

Vibert) Sh. L. 59, 130, 357, 38t 383

Audiffred J. П. 38, 43, 45, 46, 165, 228, 233-235, 238, 239, 241-245, 247, 290-292, 367, 368, 374-376, 380, 381

Opua (Opoix) K. 135, 136, 151, 160, 362, 369

Anulat (Hautmesnil) doamna 370

Palou F. 37

Patout A. 32, 373

Pache J. N. 8

Pelletier A. 42, 44, 357, 367, 370, 371, 373, 376

Pi (Plăcintă) II. 55

Pplatr to Rozier (Pi'âtre do Rozier) 146, 152, 361, 365

Planterre 281, 378 Platon 291

Porshnev B. F. 7, 9

Pochet-Deroche M. 31-37, 41

Prevot (Prévôt) M. F 189, 345, 347, 348, 370, 383

Prudoi (Prudhon) P. J. 43

Prudhomme L. M. 8, 36, 381

Rachard G. 377

Reynal G. T. F. 314, 322, 380, 382

Reinhard M. 13, 37, 41,
42, 356, 366

Renard A. J. 147, 152, 319, 365

Regno N. vezi Routledge

Reson 48

Restif de la Bretonne H. E. 16

Robespierre M. de 8, 19,
43, 84, 85, 103, 277, 356-359, 366, 378

Roland 37, 367, 379

Rollin A. 33-35

Roman (roman) F. 146, 148, 152, 163, 168, 174, 175, 365, 368, 369

Rousseau Jean Jacques 12, 13, 19, 20, 24, 119, 126, 132, 133, 177, 178,
198, 236, 362, 366, 369

Ruta 218, 220, 374

Rutledge 38, 45, 130, 196, 362, 363, 365, 367, 370

Saitta A.M. 6, 7, 9, 11, 29

Somon (Somon) M. Φ. 135, 363, 370

Sapyac (Sagnac) Φ. 50

Sacy K. L. M. de 139, 141, 146, 152, 364, 369, 370

Séguier A. L. 145, 364

Saint-André 84 Saint-Viber vezi Aubrey de Saint-Viber Senequin O. K. 39

Saint-Georges J. J. B. 110, 361

Saint-Pierre S. I. 319, 383

Saint-Simon K.A. 13, 24

Seret J.T. 217, 373, 374 Vezi Sully

Sobul (Soboul) A. 7, I, 28, 29.38, 376 Solovyov A. A. 9

Soyecourt 32, 46, 206-210, 212-214, 217, 218, 222, 245, 345, 346, 355, 371-374, 377

Soulavie J. L. J. 84, 103, 106, 359

387

Sully M. 319, 383

Suffren 111, 361

Tarange (Taranget) A. E. L 76-79, 83, 103, 152, 163, 357, 358, 364, 370

Țintă G. J. B. 276, 279, 280, 283, 378

Telisheva E. A. 9

Tennessen (Ttfnesson) K. D. 17

Teodor 55

Thibaudeau 39

Token (Thoquêne) A. H. 213, 214, 217, 219, 221, 373

Token (Thoquêne) F. 373

Jetoane 373

Thorez M. 37

Tott F. de 145, 364

Trequier 280

Tournon A. A. de 110, 117, 126-128, 138, 144, 151, 157, 162, 361, 369

Udaltsov A. D. 33-35

House 370

Feydel 239, 376

Fauquières de See Souackourt Fermont J. de 278, 203, 378 Flandres de

Brainville 273, 377, 378

Fiot 292

Flesses 375

Franklin B. 358 Friedrich II 179, 364, 369

Froberville J. de 152

Foulon JF 46, 232. 375

Fourcroy de Guillerville

Gayrville) J. L. 197, 371

Fournel 363

Fourier II. 43, 216

Cozi V. M. 9

Chertkova G. S. 9

Chabot 362

Champomorin F. M. P. Sh 75, 103, 357, 358

Charavay N. 35

Charavay E. 31-34

Chas 108

Chaumette R. S. 8, 37, 38

Hebert J. R. 19

Addisson C 372

Ezin 38

Ecuyer 184, 369

Elicon (Elicona) A. L. 361

Engels F. 30, 33, 48, 382

Epernay (Eregpau) de 269

Herman 366

Espinas A. 32, 37

Spirit B. 117

Essigny G. de 371, 373, 375

Hullin A. J. 51-54, 355

Hullin Ms. 51, 52

Jung A. 357

Justus van Eften 372

CONȚINUT

De la
editor
..... 5

Babeuf, babouvismul și conspirația pentru egalitate. A. Sobul
(traducere

A. O. Zelenina)..... Yu

Despre istoria creării Fundației Babeuf. O. K. Senekin
29

Prefață la primul volum. V. M. Dalin 40

ANI PRE-REVOLUȚIONARI

* Scrisoare către părinți. Flixecourt, 12 mai
1779 51

Scrisoare către tată. Flixekur, 26 mai
1780 53

* Scrisoare către tată. Flixecourt, 6 septembrie
1780 54

* Scrisoare către Buquet. Rua, 12 aprilie
1785 55

Scrisoare de la Dubois de Fosse. Rua, 15 decembrie
1785 56

* Scrisoare către sindicul capitolului din Amiens. Roy, 17
decembrie 1785. .57

* Scrisoare către J. F. A. Deven. Rua, 28 martie
1786 58

Scrisoare de la Dubois de Fosse. Rua, 21 mai 1786 59

* Scrisoare de la Dubois de Fosse. Rua, iunie
1786..... 60

Scrisoare de la Dubois de Fosse.Roy, 22 iunie 1786 102

* Scrisoare către J. F. Devin Roy, 22 iunie 1786 104

| | |
|---|-----|
| * Scrisoare către J. F. A. Deven. Rua, 1 iulie 1786 | 105 |
| Scrisoare de la Dubois de Fosse.Roy, 21 iulie 1786 | 105 |
| Scrisoare de la Dubois de Fosse.Roy, 24 august 1786 | 106 |
| Scrisoare de la Dubois de Fosse.Roy, 28 septembrie 1786 | 107 |
| Scrisoare de la Dubois de Fosse.Roy, 27 octombrie 1786 | |
| Scrisoare de la Dubois de Fosse.Roy, 5 noiembrie 1786 | 112 |
| Scrisoare de la Dubois de Fosse. | |
| Despre drumurile din Artois și posibilitățile de reducere a numărului acestora. 25 noiembrie 1786 | 117 |
| Scrisoare de la Dubois de Fosse. Rua, 27 noiembrie 1786 | 126 |
| Scrisoare de la Dubois de Fosse. Rua, 6 decembrie 1786 | 127 |
| Scrisoare către Sepierre de la Boissière, 6 decembrie 1786 | 128 |
| * Scrisoare către J. F. A. Devin. Rua, 9 decembrie 1786 | 129 |
| Scrisoare de la Dubois de Fosse. Rua, 13 decembrie 1786 | 131 |
| * Înregistrarea scrisorii către J. F. A. Deven. Roy, 19 decembrie 1786. . . | 134 |
| Scrisoare de la Dubois de Fosse.Roy, 20 decembrie 1786 | 135 |
| Scrisoare de la Dubois de Fosse.Roy, 27 decembrie 1786 | 135 |
| Scrisoare de la Dubois de Fosse.Roy, 3 ianuarie 1787 | 137 |
| Scrisoare de la Dubois de Fosse.Roy, 17 ianuarie 1787 | 139 |

Scrisoare de la J. M. L. Coupet. Rua, 18 ianuarie
1787..... 142

* Scrisoare către Bigorg. Rua, 18 ianuarie
1787143

Scrisoare de la Dubois de Fosse.Roy, 24 ianuarie
1787 143

Scrisoare de la Dubois de Fosse.Roy, 31 ianuarie
1787 145

Scrisoare de la Dubois de Fosse.Roy, 7 februarie
1787 146

Asteriscurile indică lucrări care sunt publicate pentru prima dată.

389

Scrisoare de la Dubois de Fosse. Rua, 24 februarie
1787..... MI

Scrisoare de la Dubois de Fosse. Rua, 7 martie 1787
149

Scrisoare de la Dubois de Fosse. Rua, 17 martie
1787 149

* O listă de lucrări pe care domnul de Fosse, secretarul Academiei
din Arras, a promis să mi le trimită, începând cu 6 octombrie 1786.
Roy, 17 martie

1787151

Scrisoare de la Dubois de Fosse. Rua, 21 martie
1787 153

Scrisoare de la Dubois de Fosse. Rua, 28 martie
1787 154

Scrisoare de la Dubois de Fosse. Rua, 12 aprilie
1787 155

Scrisoare de la Dubois de Fosse. Rua, 13 aprilie
1787 158

Scrisoare de la Dubois de Fosse. Rua, 14 aprilie
1787 159

Scrisoare de la Dubois de Fosse. Roy, 4 mai
1787..... 160

Scrisoare către contele de Casteja. Roy, 4 mai 1787.....
160

| | | |
|---|-----------------------------------|-----|
| Scrisoare de la Dubois | de Fosse. Rua, 23 mai | |
| 1787 | 162 | |
| Scrisoare de la Dubois | de Fosse. Rua, 29 mai | |
| 1787 | 164 | |
| * Scrisoare de la J. P. Odiffré. Rua, 29 mai | | |
| 1787..... | 165 | |
| Scrisoare de la Dubois | de Fosse. Rua, 3 iunie 1787 | 168 |
| Scrisoare de la Dubois | de Fosse. Rua, 5 iunie 1787 | |
| 169 | | |
| * Scrisoare către Buquet. Rua, 8 iunie | | |
| 1787 | 170 | |
| Scrisoare de la Dubois | de Fosse.Roy, 10 iunie 1787 | |
| 170 | | |
| Scrisoare de la Dubois | de Fosse.Roy, 14 iunie 1787 | |
| 171 | | |
| Scrisoare de la Dubois | de Fosse.Roy, 17 iunie 1787 | |
| 172 | | |
| Scrisoare de la Dubois | de Fosse.Roy, 21 iunie 1787 | |
| 173 | | |
| Scrisoare de la Dubois | de Fosse.Roy, 24 iunie 1787 | |
| 173 | | |
| Scrisoare de la Dubois | de Fosse.Roy, 28 iunie 1787 | |
| 174 | | |
| Scrisoare de la Dubois | de Fosse.Roy, 1 iulie 1787 | |
| 174 | | |
| Scrisoare de la Dubois | de Fosse.Roy, 8 iulie 1787 | |
| 175 | | |
| Scrisoare de la Dubois | de Fosse.Roy, 12 iulie 1787 | |
| 179 | | |
| * Scrisoare către J. F. A. Devin. Rua, 13 iulie 1787..... | | |
| 180 | | |
| Scrisoare de la Dubois | de Fosse.Roy, 15 iulie 1787 | |
| 180 | | |
| Scrisoare de la Dubois | de Fosse.Roy, 19 iulie 1787 | |
| 181 | | |
| Scrisoare de la Dubois | de Fosse.Roy, 22 iulie 1787 | |
| 181 | | |

| | |
|---|-----|
| * Scrisoare către J. B. Babeuf. Rua, 24 iulie 1787 | 182 |
| Scrisoare de la Dubois de Fosse.Roy, 26 iulie 1787. | 182 |
| Scrisoare de la Dubois de Fosse.Roy, 29 iulie 1787 | 183 |
| Scrisoare de la Dubois de Fosse. Rua, 2 august 1787 | 184 |
| Scrisoare de la Dubois de Fosse. Rua, 9 august 1787 | 185 |
| Scrisoare de la Dubois de Fosse. Rua, 12 august 1787 | 186 |
| Scrisoare de la Dubois de Fosse. Rua, 20 august 1787 | 187 |
| Scrisoare de la Dubois de Fosse. Rua, 5 septembrie 1787 | 188 |
| Scrisoare de la Dubois de Fosse. Rua, 6 septembrie 1787 | 190 |
| Scrisoare de la Dubois de Fosse. Rua, 7 septembrie 1787 | 192 |
| * Scrisoare către J. B. Babeuf. Rua. 19 septembrie 1787 | 193 |
| Scrisoare către contele de Casteja. Rua, 3 noiembrie 1787 | 194 |
| * Scrisoare către Buquet. Rua, 13 noiembrie (?) și 16 noiembrie 1787 | 195 |
| Scrisoare de la Dubois de Fosse. Rua, 22 noiembrie 1787 | 196 |
| Scrisoare de la Dubois de Fosse. Rua, 28 decembrie 1787 | 199 |
| * Scrisoare către starețul de Saint-Quentin. Rua, 22 februarie 1788..... | 200 |
| | 390 |
| Scrisoare de la Dubois de Fosse. Rua, 21 aprilie 1788..... | 206 |
| * Scrisoare către un angajat al marchizului de Suayekur. Roy, 15 iulie 1788 . | 206 |
| * Scrisoare către Marchizude Suayekur. Rua, 23 iulie 1788... | 209 |

- * Scrisoare către Marchizul de Suayekur. Rua, 30 iulie 1788...210
- * Grefierului marchizului de Soyecourt. Rua, 10 septembrie 1788.213
- * Scrisoare către Marchizul de Suayekur. Rua, 15 septembrie 1788
217
- * Scrisoare către marchizul de Soyecourt. Rua, 2 octombrie
1788.....218
- * Scrisoarea lui Fourier. Roy, 2 decembrie 1788. 219
- * Despre cazul Suayekura. Rua, ianuarie
1789 221

PRIMUL AN DE REVOLUȚIE

- * Analiza critică a discursului lui A. Lamet. Rua, aprilie
1789 223
- * Discurs la o ședință electorală. Rua, aprilie
1789.....226
- * Scrisoare de la J. P. Odiffré. Roy, 18 aprilie
1789 228
- * Scrisoare către o persoană spirituală. mai 1789
230
- * Scrisoare către o persoană necunoscută. Rua, 28 iunie
1789 231
- Scrisoare către soție. Paris, joi 25 iulie
1789 231
- Scrisoare către fiu. Paris, 25 iulie
1789 233
- * Scrisoare către soție. Paris, 30 iulie 1789 234
- Scrisoare către soție. Paris, 8 august
1789 235
- 0 nouă distincție de moșii în viziunea domnului de Mirabeau 236
- Scrisoare către soție. Paris, 16 august
1789 237
- Scrisoare către Feidel. 16 august
1789.....239
- Scrisoare către soție. Paris, 20 august
1789 240
- Scrisoare către soție. Paris, 28 august
1789 241

| | |
|---|-----------|
| Scrisoare către soție. Paris, 4 septembrie 1789 | 242 |
| Scrisoare către soție. Paris, 9 septembrie 1789 | 244 |
| Scrisoare către soție. Paris, 26 septembrie 1789 | .246 |
| Scrisoare către soție. Paris, marți 29 septembrie 1789. . |248 |
| Scrisoare către soție. Paris, 4-5 octombrie | 248 |
| Correspondență de la Londra | .. 250 |
| I. 1-8 octombrie 1789 | .250 |
| *II. Observații cu privire la principalele întrebări dezbătute în Adunarea Națională după mutarea acesteia la Paris | .276 |

CADASTRUL PERMANENT

| | |
|---|---------|
| Cadastru permanent..... | 290 |
| * Proiect de petiție pe tema impozitelor. Roy, 29-30 noiembrie 1789 . | .332 |
| * Proiect de petiție la Adunarea Națională. Rúa, noiembrie 1789 | 333 |
| * | |
| Notificare | ..339 |
| * Răspuns acuzatorilor | ..341 |
| Comentarii. V. M. Dalin | . . 353 |
| Index de nume. E. A. Telisheva | 384 |

Gracchus Babeuf

LUCRĂRI

vol. I

Aprobat pentru publicare de către Institutul de Istorie Mondială al Academiei de Științe a URSS

Editor editura Yu. I. Khainson Editor artistic Yu. P. Trapakov Artist A. A. Kushchenko

Editori tehnici L. N. Zolotukhina, A. M. Satarova Corectori E. N. Belousova, V. A. Geishin

Depus la set la 16/IV 1975. Semnat spre publicare la 2/IX 1975.

Format 60X90'/iv. Hartie de tipar Nr. 1. Conv. cuprator l. 24.63. Uch.-ed. l. 27.9.

Tiraj 34 000. Tip. zak. io. Pret 1 p. 97 k.

Editura „Nauka”

103717 GSP, Moscova, K-62, Podsosensky per., 21

Tipografia Zgd a editurii „Nauka” 199034, Leningrad, V-34, linia 9, 12
Tipărit din matrițe pregătite la tipografia a 2-a a editurii „Nauka”